

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

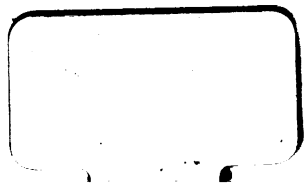
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

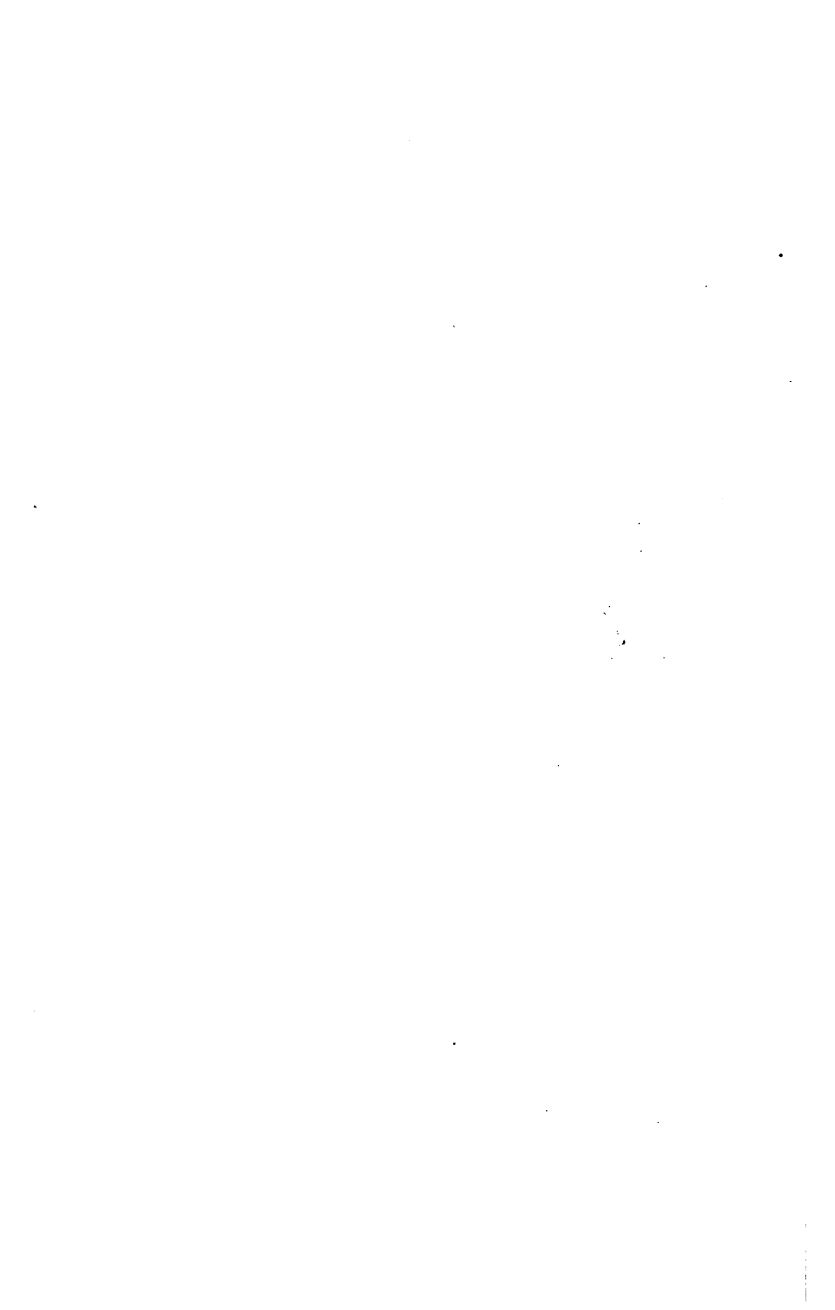
3 3433 08162235 3

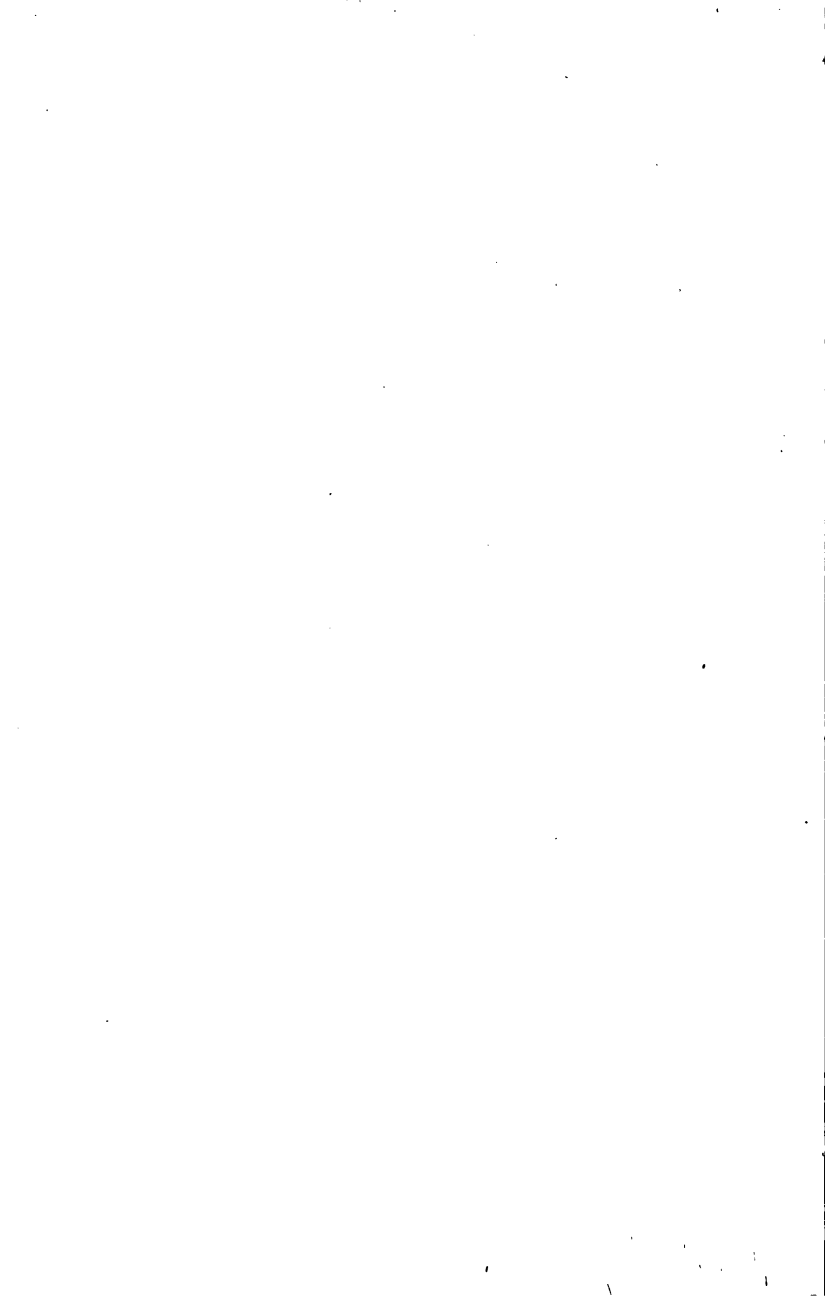
USPF
(1887)

LUCIAN.

Collected Weights
(G.P.A.H.).

CC
10/16

LUCIANI
SAMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MCMIV.

11577

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

15005B

ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS

R 1929 L

PRAEFATIO.

Bis Accus. c. 2 ἀπανταχῆ] ἀπανταχοῦσε Dind. *ibid.* πάντα adiecti auctore Guyeto, at uncis inclusi. c. 8 Σκείρωνες revocavi cum Dind. pro Σκίρωνες. *ibid.* Ἀκαδημία] Ἀκαδημία id. *ibid.* πρὸς φιλοσοφίας] πρὸς τῆς φιλοσοφίας id. c. 9 πνύκα] πύνα id. *ibid.* δὲ ἐς] δ' ἐς id. *ibid.* Μαραθῶνάδε] Μαραθάναδε id. *ibid.* μικρὸν ὑπὲρ] μικρὸν ἀπὸ Goettling. (gesammelte abhandlungen aus dem class. alterth. p. 86.) c. 10 ἐγὼ δὲ ἐπι] ἐγὼ δ' εἰμι ἐπι Dind. praeunte Struvio. c. 11 φιλοσόφους] τοὺς φιλοσόφους id. *ibid.* ἀλλὰ εἴ γε] ἀλλ' εἴ γε id. c. 12 λεῶ auctore Dind. pro λεῶς *ibid.* Βαβαί] Βαβαί id. c. 13 Ἀκαδημίας] Ἀκαδημείας id. c. 14 ἀποκληρωμέν eod. auctore pro ἀποκληροῦμεν *ibid.* καὶ αὐταὶ revocavi pro καὶ αὐταὶ c. 15 Ἀκαδημία] Ἀκαδημεία Dind. et ita in seqq. c. 16 ὑπὲρ τῆς Μέθης] τῆς eiecit id. c. 17 ἀκούσατε] ἀκούσεσθε Halm. c. 20 οὐδὲν γὰρ ἂν] οὐδὲ γὰρ ἂν Dind. vitiose. c. 21 ὅς τὰ παρὰ] cum eod. auctore Fritzschio pro ὅς καὶ τὰ παρὰ *ibid.* δὲ ἐπι] δ' ἐπι Dind. c. 22 ἀλλὰ ὀλίγα] ἀλλ' ὀλίγα id. c. 23 ὥστ' ἂν] ὥστε ἂν id. c. 24 καὶ σὺ ἢ] cum eod. pro καὶ σὺ τοίνυν ἢ. ego τοίνυν uncis incluseram. c. 25 βαβαί] βαβαί id. c. 27 ἀχαρίστῳ ἔμαντήν] recepi pro ἀχαρίστῳ τοῦτ' ἔμαντήν c. 28 κωμικά] κωμικὰ Dind. *ibid.* οἶμαι eiecit id. c. 29 προστάτην] προστάτην recipiendum censet Lobeck. Parallip. p. 270. *ibid.* τὸν αὐτοῦ] praeunte Dind. pro τὸν αὐτοῦ c. 30 ὑπολάβητε] cum eod. recepi ὑπολάβετε c. 33 διπλασίονα] διπλάριον id. vitiose. *ibid.* ὅτι με c. 30] με olim uncis incluseram. *ibid.* κατασπάσας αὐτόθεν] sine dubio scribendum κατασπάσας αὐτόθεν. sensit iam Gesnerus. *ibid.* ποτώμενον] πετόμενον Dind. *ibid.* λαθρῖδιον] λαθραῖον id. c. 35 Βαβαί] Βαβαί id. *ibid.* οὕτως] οὕτω id.

De Paras. OTI] ΗΤΟΙ OTI id. c. 1 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. *ibid.* μεταφῆς] μεταδόλης id. revocavit. idque probavit Cobet, p. 113. at vide quem citavi Lobeck, ad Phryn. p. 346. *ibid.* εἰ οἶόν τε εἶναι] εἰ εἶόν τε εἶη id. auctore Fritzschio. εἰ οἶόν τε ἦν Hirschig *). *ibid.* σοὶ ante λόγῳ revocavi. *ibid.* γινώσκειν] γιγνώσκειν Dind. *ibid.* αὐθις] εἰσαὐθις Cobet. temere. *ibid.* διὰ τοῦτο] δι' αὐτὸ τοῦτο id. non minus

*) Dissertatio literaria inauguralis qua continentur annotationes quaedam in Luciano libellum, qui inscribitur ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ. Lugd. Bat. MDCCXLIII.

temere. c. 2 *χορῆζει* de Halmii coniectura pro *χορῆζοι* *ibid.* post τοῦτο ἐμὲ intrasit Dind. *εὐφρανεῖτε* *ibid.* *προοῖσται*] *προῶσται* id. auctore Iacobsio; utrumque improbavit Cobet., at melius non protulit. *ibid.* *Εὶ γε καὶ* scripsi quod debemus Hirschigio pro *Εὶ καὶ* *ibid.* *ἐπιγράφοιμεν* Cobet. mutandum censet in *ἐπιγράφομεν* c. 3 *σκοπεῖ δὲ δὴ] σκοπεῖν δὲ δεῖ* Dind. *ibid.* *αὐτῆ ἢ τέχνη] αὐτῆ τέχνη* id. *ibid.* „recte codd. *ἐπὶ τοῦτο*, male editores *ἐπὶ τοῦτο*“ Cobet. unus tantum cod. *τοῦτο* exhibet, quod iam recepi. sequentia Hirschig. ita scribenda esse censet: *παρσεκνεασμένος οὐδέν. ΤΥΧ. Εὶ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, οὐδέν διοῖσι. ibid.* *ἔστιν ἢ τέχνη] ἔστι τέχνη* Hirschig. *ibid.* *πάντως* scripsi de Seileri mei coniectura pro *πάνν ὡς*. Cobet. *πάντως γὰρ*. Dind. *πάνν γὰρ* c. 4 *συγγεγυμνασμένων*, quod olim proposueram, iam recepi cum Dind. pro *ἐγγεγυμνασμένων* *ibid.* „pro ὀρθῶς *ἐκείνου* γε *ἐλποντος οὕτως ἀπεμνημόνευσας* est in optimo Marciano: ὀρθῶς *ἐκείνους* γε *εἶπεν οὕτος σὺ τε ἀπεμνημόνευσας*, unde videtur reponendum: *ἐκείνός τε εἶπεν, ὅστις ἦν, σὺ τε ἀπεμνημόνευσας*.“ Cobet. *ibid.* *τέχνη ἂν εἴη] ἂν* ex optimo cod. addidi, *ibid.* *σαθρὸν* cum Dind. auctore Casaubono. haudquaquam verisimilis est coniectura, quam protulit Cob. p. 114: *ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, καθάπερ αἱ πονηραὶ χῆτραι διακροῦνται μὴ σαθρὸν ὑποφθέγγονται* *ibid.* *διαγινώσκειν] διαγιγνώσκειν* Dind. c. 6 *ἀπολλύσιν* auctore Dind. pro *ἀπολλύσιν*. Cobet. p. 114 totum locum transformavit ita: *ἡ δὲ τοῦ παρασίτου εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίᾳ [γυμνασίᾳ cod. Marc.] ἀπόλλυσιν κτέ.* caeterum de industria falsa refert vir doctus de codicibus. c. 7 *τῷ βίῳ] τῶν ἐν τῷ βίῳ* Cobet. p. 113. *ibid.* *μανίας ἢ*, quod olim proposui, iam recepi cum Dind. pro *μανίας εἴη* *ibid.* *ἄνευ ἔστι* auctore Halmio pro *ἄνευ ἔστί*. Hirschig. probat lectionem *ὦν οὐδὲ ζῆν γε ἄνευ ἔστί* c. 8 *ἐπιτρέψαι*, Struvii emendationem, recepi cum Dind. *ibid.* *Οὐχ οὕτως* revocavi pro *Οὐδ' οὕτως*. Dind. *Οὐ δὴ οὕτως*. Cobet: „dicere potuit: *οὐ δῆτα*.“ potuit profecto. Hirschig. totum locum sic scribendum et distinguendum censet: *φέρε γὰρ, εἰ ἐπιτρέφειας σεαυτῷ (vel si malis ἑαυτῷ) ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σαθείης ἂν; ΤΥΧ. Οὐχ οὕτως. ΠΑΡ. Τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς θνητὴ σωξείν ἑαυτόν; ibid. καὶ μὴν κυβερνήτας κτέ.] minus proboque de hoc loco idem vir doctissimus protulit. *ibid.* *γεγυμνασμένων] συγγεγυμνασμένων* Dind. c. 9 *ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως] ἀλλ' ἐκεῖνο σκοπεῖ, ὅπως* id. Cobet. „scribe: *ἀλλ' ὅπως καὶ ὅρον — ἀποδώσεις*.“ talibus de coniecturis non est quod verbum addam; ludere saepe videtur vir doctus. meliora eum docere poterant Fritzschi et Hirschig. *ibid.* *ἐκεῖνο σκοπεῖ]* expungenda censet haec verba Cobet. c. 10 *παρὰ δὲ πληθῶσι τράπεζαι]* ante haec verba inserenda putat suo Marte Cobet. (p. 115.) Homericā:*

„*Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζονται αἰοῖδου ἡμενοι ἐξείης*.“

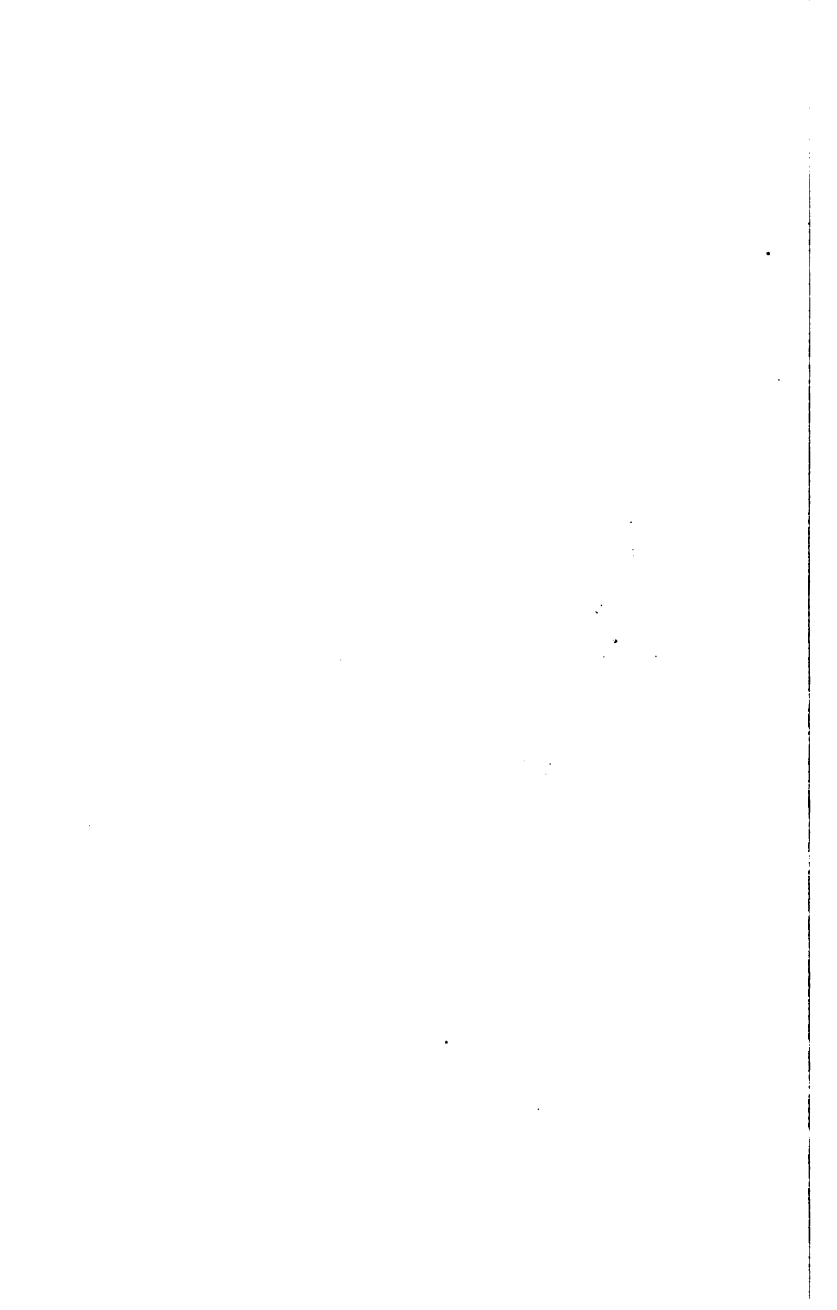
at taedet tales res semper referre. *ibid.* *τὴν αὐτοῦ* cum Dind. rec. pro *τὴν αὐτοῦ* *ibid.* *τῶν Ἑλλήνων* cum eod. revocavi pro *τῶν ὄλων*

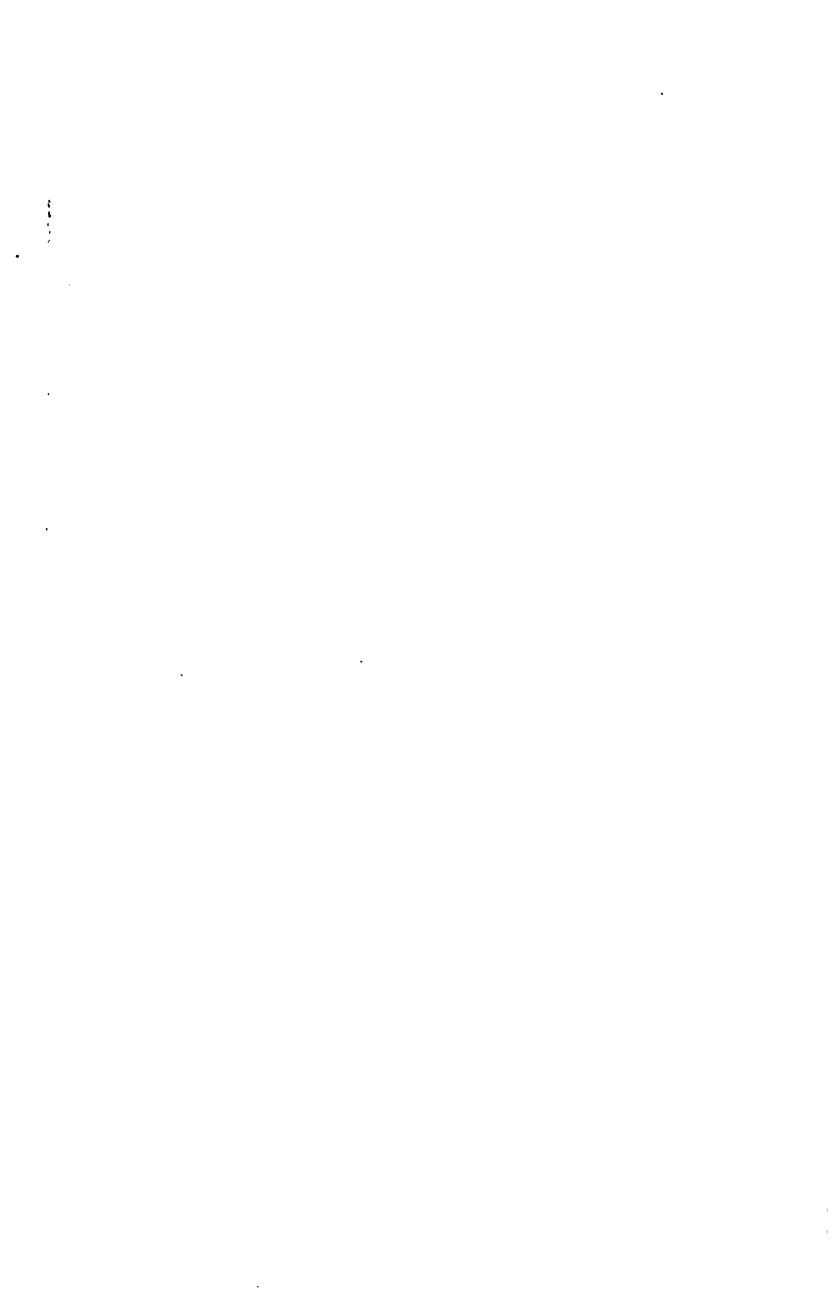
ibid. οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων scripsi, quemadmodum recte correxit amicus Cobeti, pro οὐδὲ γὰρ οἶόν τε ἀκούειν αὐτῶν μὴ πολλάκις λεγομένων *ibid.* πλήθουσι recepi prae-eunte Dind. pro πλήθουσι c. 11 ἔγωγε] ἔγω γὰρ Cobet. *ibid.* ὁ δὲ Ἐπίκουρος recepi pro ὁ δὲ Ἐπικουρόρειος *ibid.* ἐνοχλήσεσιν] vulg. ὀχλήσεσιν praefert Hirschig. *ibid.* μὴ ἄλλως] μὴ ἂν ἄλλως Cobet. *ibid.* τῆς Σχερίας] ἐκ vel ἀπὸ τῆς Σχερίας id. temere. c. 12 εἰ μὲν οὐκ] εἰ μὲν οὐν οὐκ Dind. de Fritschii coniectura. *ibid.* ἡδέως ζήσεται de conie tura Cobet. pro ἡδέως οὐ ζήσεται *ibid.* ΤΤΧ. Πῶς κτέ.] Co-bet. locum sequutus partim Guelferb. partim Marcianum codicem sic con-stituit: ΤΤΧ. Πῶς οὐχ ἡδέως, εἴγε ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ. ΠΑΡ. Ὅτι πολλὰ ἄτοπα, ὧ κτέ. ἄτοπα pro τοι praebet Marc. *ibid.* ἐγγινομένας] ἐγγινομένας Dind. *ibid.* παρέχει] ὑπάρχει Marc., idque probat Cob.; at est mera interpretatio. *ibid.* ἐφίκοιτο recepi ex Marc. pro ἐφικνοῖτο *ibid.* λέγω δὴ] λέγω δὲ temere revocat Cobet. *ibid.* ὕστεροντα cum Dind. rec. pro ὕστερεῖν. correxit Seagerus. *ibid.* πάντα] πάντα ταῦτα Cobet. *ibid.* οὔτε μάγειρος κτέ.] Hirschig. locum ita im-mutat: τῷ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρος ἐστὶν ᾧ χαλεπήναι οὔτε οἰκο-νόμος, οὔτε ἀγρός οὔτε ἀργύρια, ὑπερ κτέ. *ibid.* ἀπολομένων recepi ex Marc. auctore Cobet. pro ἀπολλυμένων. *ibid.* πίοι] πίοι ἂν Dind. c. 13 προσάγειν] lectionem προσάγειν unice veram esse putat Cob., at non intellexit vir acutissimus verborum conformationem. *ibid.* κλάων] κλάων Dind. *ibid.* διδασκαλείων eod. prae-eunte recepi pro διδασκάλων quamvis refragantibus codd. *ibid.* τὰ ante διδασκαλεία ex Marciano ad-didi. *ibid.* μὴ δῶτε scripsi pro μὴ δότε *ibid.* ἐντιμον] ἐν τιμῇ Cobet., at idem iam proposuerat Seagerus. talia excogitare magni negotii non est. c. 14 οὐχ ἕτερον κτέ.] „manifesta lacuna sic explenda videtur: οὐχ ἕτε-ρον μὲν τι πρῶτά τει, ἕτερον δὲ διαώκει. tum lege: καὶ τὸ οὐ ἔνεκα γίγνεται“ Cobet. futilis coniectura. c. 15 ἐκεῖνά γε] ἐκεῖνό γε Cobet., quia referatur ad rem unam. *ibid.* διατελοῦσι] ἐπιτελοῦσι idem. c. 16 νοσοῦντες κτέ.] νοσοῦντες, ταύτην δὲ τὴν τέχνην πολυποσίαις καὶ πολυσιταῖς εὐφραινομένους ἐστὶ μανθάνειν Cobet., quum, ut refert, in Marcia non legatur: αὐτὴν δὲ τὴν τέχνην — εὐφραινομένου μανθά-νειν c. 17 ὑπάρχει καὶ μηδὲν] παρέχει καὶ τῷ μηδὲν id. lusit sine dubio vir doctus. c. 19 Σωκράτη] τὸν Σωκράτην Marcian., quod pro-bat Cob. *ibid.* παραγίγνεται Dind. c. 22 παρασιτικῆς πάνν rec. pro παρασιτικῆς ἢ ἀρχῆ πάνν *ibid.* οὐκ ἂν ἄλλο] ἂν cum Dind. inserui. *ibid.* ὁ ὅτος ὁ φίλος] delendum censet articulum Cobet. c. 23 αὐτοῦ auctore Dind. pro αὐτοῦ c. 24 τὰ γ'] γ' cum Dind. ex Homero addidi. c. 25 ἤτορά τε] ἤτορά γε Cob. *ibid.* ἀποφαίνῃ] ἀποφαίνεις id. *ibid.* ἀντι τοῦτου] ἀντι τοῦ id. c. 26 πασῶν scripsi pro πάντων *ibid.* φέρε δὲ] φέρε δὴ revocat id. *ibid.* κατ' ἰδίαν] ἰδίᾳ id. *ibid.* ὠμολό-γηται δὴ] cum Dind. pro ὠμολ γὰρ δὴ *ibid.* post τινες eod. auctore signum lacunae posui. *ibid.* ἐπειδὴν recepi pro ἐπειδὴν γοῦν. Dind. ἐπει δὴν οὐκ *ibid.* ἀποδείξω quod olim proposui. nunc cum Dind. re-cepi pro ἀποδείξαιμι c. 27 ἐν τι καὶ τὸ αὐτὸ] ἐν τε καὶ ταῦτόν Hir-

schig. *ibid.* οὐ κατὰ] οὐ addidi, quod, ut refert Cob., in Marc. legitur; at ὁρῶμεν post ἔχουσαν cum eod. non addiderim. *ibid.* Ἀκαδημίας] Ἀκαδημίας Dind. *ibid.* αὐτοὶ δὲ αὐτήν] ita correxit amicus Cobeti pro αὐτοὶ δὲ αὐτὰς c. 28 καὶ μὴν καὶ] καὶ μὴν Dind. in seqq. locum dedi de Hirschigii sententia; legebatur: εἴη, καὶ παρέλθοι τις συγγν. ἀξ., ἐπεὶ μέσ. τε δοκ. καὶ αἰ κατ. αὐτ. οὐκ εἰς. ἀμετ., πρὸς δευτέος ἂν εἴη. ultima verba iam elecerunt Guyet. et Solan. *ibid.* τίς ἂν καὶ restitutum ex Marciano pro τίς ἀναγκαῖαν. Dind. τίς ἂν [ἀναγκαῖαν] *ibid.* ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία] ἐπειδήπερ καὶ ἡ σοφία amicus apud Cob. vid. Hirschig. c. 29 ταῦτά φαίη correxit Halm. pro ταῦτα φαίη *ibid.* αὐτό ἐστι de eiusdem coniectura pro αὐτῶν ἐστι c. 31 γινώσκων] γινώσκων Dind. πρὸς ἐμὲ Cobet. pro κάμῃ. reliqua quae de h. l. vir doctus profert, sunt admodum puerilia. *ibid.* εὐρησ. rec. cum Dind. pro εὐροις. *ibid.* φαυλοτάτους auctore Halmio pro φαύλους *ibid.* ὡς ἐγὼ de Gesneri conii., quam confirmavit Marc. pro ὧν ἐγὼ c. 32 εἰ πως dedi auctore Dind. et Halmio pro ὅπως, εἰ *ibid.* ἠὲδοκιμημένα Dind. *ibid.* Διονυσίῳ], Marcianus: λυκείῳ. scribe: τῷ Δυκείῳ Cobet. c. 33 ὡς τι cum Dind. rec. pro ὡς. Hirschig. ὡς ἔτι c. 34 εἰς Σικελίαν revocavi pro ἐν Σικελίᾳ. Dind. ἐς Σικ. c. 35 καὶ αὐτὸς δὲ παρὰς. Νηλέως ἦν hic elecit Dind. et posuit infra post τῶν ἄλλων τεχνῶν. ἦν in ὧν mutat Halm. vide Hirschig. c. 37 παρασιτία] παρασιτεῖν Solanus, quod rec. Dind. c. 39 γίνεσθαι] γίνεσθαι Dind. c. 40 ἐκείνους τινὸς] ἐκείνους αἰεὶ τινος Cob. c. 42 διαρκουσαν auctore Dind. et Halm. pro διὰ τοῦτο. Cobeti de h. l. sententiam sciens praetereo. *ibid.* αἴστ' recepi pro ὡς *ibid.* οὐδὲ ἐξῆλθον] οὐδ' ἐξῆλθον Dind. Cobeti amicus reponi iubet: οὐχ ὅπως ἐξῆλθον ἀλλ' οὐδ' ἐτόλμησαν. animi causa commemoravi. *ibid.* ὁ Μακεδῶν, confirmatum iam a Marciano, cum Dind. recepi pro ὁ Μακεδόνων. Halm. ὁ ἐν Μακεδόνων. *ibid.* οὐδὲ ἀνδράποδον] οὐδ' ἂν ἀνδράποδον Cob. *ibid.* διήκουσας] ἤκουσας Marcian., quod prob. Cob. c. 43 περὶ ἀνδρείας recepi ex Marcian. pro περὶ τῆς ἀνδρείας *ibid.* ἢ εἴπερ ἔστρατεύσαντο] ἢ εἴπερ ἄρα Cob. *ibid.* ἐπὶ Δηλίῳ scripsi praeunte Palmerio pro ἐν τῇ πόλει. Dind. ἐν Δηλίῳ. Hirschig.: ἐς τὴν ἐν Ἀμφικίῳ μάχην ὁ σοφ. αὐτ. Σ. φεύγων ἐτινευ ἐς τὴν Ταυρέου καλαίστραν· πολὺ γὰρ κτλ. c. 44 οὕτως post οὐδεὶς cum Dind. inserui. *ibid.* ὅς οὐκ] frustra defendit Cob. vulg. ὅστις οὐκ *ibid.* καὶ δικαιοτάτος eiicit Cob., quia desint verba in codicibus; at unus tantum omittit. *ibid.* αὐτῷ dedi pro αὐτῷ *ibid.* ἔγγονον] ἔγγονον Dind. auctore Solano. c. 45 παρὰσιτοι ἦσαν] bene fecit Cob. movens recipiendum esse παρασίτω ἦσιν *ibid.* ὀψὲ] ὀψὲ ποτε necessarium videtur Cobeto. *ibid.* Οὔτοι] Οὔτος id. c. 47 ἐτράφημεν] ἐτράφημεν περ Marc., quod recipiendum censet id. *ibid.* ὑποβάς praeunte Dind. rec. pro ὑπερβάς *ibid.* καὶ με rec. auctore Hirsch. pro καὶ νῦν με *ibid.* ὀνομάζει] iam sequuntur vulgo verba ὅτως οἶμαι καλουμένων τότε τῶν παρασίτων, quae duce optimo cod. eieci. vid. Hirsch. p. 58 sq. c. 48 τοιοῖδε ὄντες auctore Cob. pro τοιοῦτοι ὄντες μάλᾳ ἀγαθοί c. 49 εἰ καὶ, Perizonii al. coniecturam, cum Dind. rec. pro καὶ s. καὶ. mira

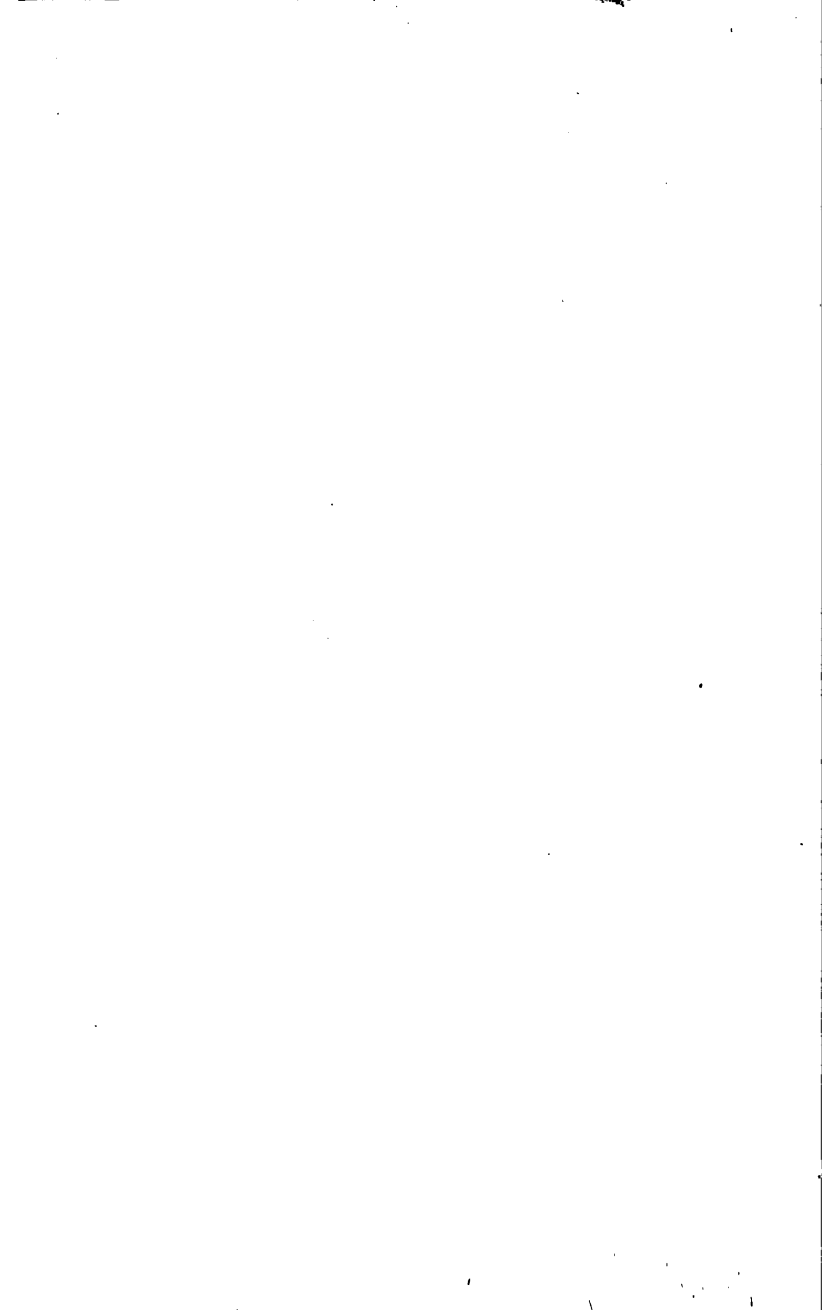
protulit Cob. c. 50 καλῶ καλῶς] καλῶ inserui de Cobeti coniectura. vestigia codicum eo ducunt. *ibid.* οὕτως] οὕτω Dind. c. 51 γινομένων] γιγνομ. id. *ibid.* οὔτε ἔλ.] οὔτ' ἔλ. id. c. 52 οἴονται περὶ αὐτοῦ, ρήτορας] ita ex Guelferb., ad quem iam accessit Marc., pro οἴονται, περὶ ρήτορας. *ibid.* ἀσχιὸν revocavi cum Dind. pro ἀσχιστόν — *ibid.* ἀμελῶς eicit Cob. *ibid.* οὕτως διακ.] οὕτω διακ. Dind. *ibid.* quae post ἑάλω vulgo legebantur v. ἄλλος δὲ μισθὸν σοφιστεῶν εἰσπράττεται τοὺς μανθάνοντας, in prima ed. uncis inclusi, at nunc cum Dind. funditus delevi. idem valet de voce ὁμολῶς, quae post συννεῖναι legebatur. *ibid.* εἰ ἔτι scripsi praeunte Fritzschio et Hirsch. pro εἰ c. 53 ἀνάγκη rec. pro ἀνάγκη ἔστι c. 54 ἀπορίῃ] ἐν ἀπορίῃ Cob. multa eiusmodi silentio praeterii. *ibid.* ἄλλως γὰρ rec. cum Dind. pro ἄλλως γε c. 55 ἀπλισμένους expungit Cob. *ibid.* γενομένου δὲ ψόφου νύκτωρ οὐδὲν τι revocavi pro γενομένου ψόφου νύκτωρ οὐδέ τι c. 56 ἴσμεν αὐτοὶ rec. ex Marc. (teste Cobeto) pro ἴσμεν αὐτοῖς c. 57 κατακρησθέντας] κατακτισθέντας Cob. Anaxarchum respici putans. c. 58 γινώσκειν] γιγν. Dind. c. 59 ὄπου rec. pro codicum lectione ὅπως. Dind. de Seageri conii. ὅμως *ibid.* μετὰ τοῦ Pelleti coniecturam rec. pro μετὰ τὸ c. 60 ἀσχιον] ἀσχιὸν Dind. auctore Solano. temere hoc probat Cob. c. 61 γίνομαι] γίγνομαι Dind.

Anachars. c. 1 τὸν ἄθλιον scripsi pro ἄθλιον. recepit etiam Dind. *ibid.* αἱ ἐγγέλους ex mea emendatione cum Dind. pro οἱ ἐγγ. *ibid.* διολισθάνοντες id. c. 7 Δυκίλον rec. cum eod. pro Δυκίω c. 8 ἐκείνω cum eod. de mea conii. pro ἐκείνω c. 9 εἶναι ταῦτα rec. pro ταῦτα εἶναι c. 14 τὰ ante παρ' ἑμῖν de meo addidi. *ibid.* διαρκολῆς] διαρκῆς Halm. c. 15 ἐν αὐτῷ praeunte Dind. pro ἐν αὐτῷ c. 16 ἐκείνων πρότερον] ita auctore Halm. pro ἐκείνων πρότερον *ibid.* οἱ ἐπικεκρ.] οἱ cum Dind. addidi auctore Iacobso. c. 17 πνυκί] πνυκί Dind. *ibid.* ἦ ante ἐν πόλει addidi cum eod. auctore Od. Muellero. c. 18 ἐωρακῶς] ἐωρακῶς Dind. *ibid.* καὶ μάθημα] haud dubie scrib. τὸ μάθημα *ibid.* ἐπιρρέοι Lehmannum sequutus scripsi cum Dind. pro ἐπιρρέῃ c. 19 οἱ δὲ ἔστ'] οἱ δ' ἔστ' Dind. c. 20 τίτθαις] τιτθαῖς id. *ibid.* αὐτὸ μόνον] sic de Halmii sententia, et ita olim etiam Fritzschius, pro τὸ μόνον *ibid.* γίγνοιτο cum Dind. rec. pro γίγνοιντο c. 21 verba οἶα πολλὰ 'Hσ. τε ἤμ. καὶ 'Ομ. ἐπ. post δοιδίμους interponenda censet Burm. p. 29 sq. c. 22 ἀναγιγνώσκειν Dind. c. 23 ἐωρακέναι] ἐωρακέναι id. c. 24 ἀγγεσθαὶ] ἀγγεῖαι δὲ Halm. coll. c. 1 et 31. *ibid.* γίγνονται] γίγνεται Dind. c. 25 ἐμποιήσαντας, quod proposui, iam rec. cum eod. pro ἐμποιήσοντας c. 26 ὥσπερ ἂν εἰ] ὥσπερ εἰ id. *ibid.* ἐνδιδόν] ἐνδιδούν id. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 654, 22. c. 28 χρήσιμα] χρησιμώτατα Halm. καὶ ἐς τοὺς πολ. χρήσιμα Lehmannus. c. 29 τὸ ἐναντίον] τούναντίον Dind. *ibid.* ἀποπλύνας rec. cum eod. pro ἀποπλύναι *ibid.* λευκὸς cum eod. rec. pro λευκὸν c. 30 ὅποτε praeunte eod. pro ὅπταν c. 32 ἀφέντες cum eod. rec. pro ἀφέντας c. 34 πολέμοι cum eod. rec. pro πόλεμοι c. 35 φείδεσθε cum eod. pro φείδεσθαι *ibid.* δέδιας γούν scripsi pro δέδιας οὖν c. 36 Ταυτί μὲν

CC
10/16

LUCIANI
SAMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MCMIV.

11577

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

15005B

ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS

R 1439 L

PRAEFATIO.

Bis Accus. c. 2 ἀπανταχῆ] ἀπανταχοῦσε Dind. *ibid.* πάντα adiecti auctore Guyeto, at uncis inclusi. c. 8 Σειρώνες revocavi cum Dind. pro Σιρώνες. *ibid.* Ἀκαδημία] Ἀκαδημία id. *ibid.* πρὸς φιλοσοφίας] πρὸς τῆς φιλοσοφίας id. c. 9 πύκνα] πύκνα id. *ibid.* δὲ ἐς] δ' ἐς id. *ibid.* Μαραθῶνάδε] Μαραθάναδε id. *ibid.* μικρὸν ὑπὲρ] μικρὸν ἀπὸ Goettling. (gesammelte abhandlungen aus dem class. alterth. p. 86.) c. 10 ἐγὼ δὲ ἐπι] ἐγὼ δ' εἰμι ἐπι Dind. praeunte Struvio. c. 11 φιλοσόφους] τοὺς φιλοσόφους id. *ibid.* ἀλλὰ εἴ γε] ἀλλ' εἴ γε id. c. 12 λεῶ] auctore Dind. pro λεῶς *ibid.* Βαβαί] Βαβαί id. c. 13 Ἀκαδημίας] Ἀκαδημείας id. c. 14 ἀποκληρωμέν] eod. auctore pro ἀποκληροῦμέν *ibid.* καὶ αὐταὶ revocavi pro καὶ αὐταὶ c. 15 Ἀκαδημία] Ἀκαδημεία Dind. et ita in seqq. c. 16 ὑπὲρ τῆς Μίδης] τῆς eiecit id. c. 17 ἀκούσαίτε] ἀκούσεσθε Halm. c. 20 οὐδὲν γὰρ ἂν] οὐδὲ γὰρ ἂν Dind. vitiose. c. 21 ὅς τὰ παρὰ] ὅς τὰ παρὰ cum eod. auctore Fritzschio pro ὅς καὶ τὰ παρὰ *ibid.* δὲ ἐπι] δ' ἐπι Dind. c. 22 ἀλλὰ ὀλίγα] ἀλλ' ὀλίγα id. c. 23 ὥστ' ἔαν] ὥστε ἔαν id. c. 24 καὶ σὺ ἢ] cum eod. pro καὶ σὺ τοίνυν ἢ. ego τοίνυν uncis incluseram. c. 25 βαβαί] βαβαί id. c. 27 ἀχαρίστῳ ἔμαντήν] recepi pro ἀχαρίστῳ τοῦτῳ ἔμαντήν c. 28 κωμικὰ] κωμικὰ Dind. *ibid.* οἶμαι eiecit id. c. 29 προστάτιν] προστάτην recipiendum censet Lobeck. Paralipp. p. 270. *ibid.* τὸν αὐτοῦ] praeunte Dind. pro τὸν αὐτοῦ c. 30 ὑπολάβετε] cum eod. recepi τὸν ὑπολάβετε c. 33 διπλασίονα] διπλάριον id. vitiose. *ibid.* ὅτι με c. γόν] με olim uncis incluseram. *ibid.* κατασπάσας αὐτὸς] sine dubio scribendum κατασπάσας αὐτόθεν. sensit iam Gesnerus. *ibid.* ποτώμενον] πετόμενον Dind. *ibid.* λαθρῖδιον] λαθραῖον id. c. 35 Βαβαί] Βαβαί id. *ibid.* οὕτως] οὕτω id.

De Paras. OTI] ΗΤΟΙ OTI id. c. 1 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. *ibid.* μεταδόης] μεταδόλης id. revocavit, idque probavit Cobet. p. 113. at vide quem citavi Lobeck. ad Phryn. p. 346. *ibid.* εἰ οἷόν τε εἶναι] εἰ ὅν τε εἶη id. auctore Fritzschio. εἰ οἷόν τε ἦν Hirschig *). *ibid.* σοὶ ante λόγῳ revocavi. *ibid.* γινώσκειν] γιγνώσκειν Dind. *ibid.* αὐθις] εἰσαὐθις Cobet. temere. *ibid.* διὰ τοῦτο] δι' αὐτὸ τοῦτο id. non minus

*) Dissertatio literaria inauguralis qua continentur annotationes quaedam in Luciani libellum, qui inscribitur ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ. Lugd. Bat. MDCCCLXIII.

temere. c. 2 *χορήξει* de Halmii coniectura pro *χορήχοι* *ibid.* post τούτο ἐμὲ intrusit Dind. *εὐφρανεῖτε* *ibid.* *προοῖσται*] *προῶσται* id. auctore Iacobso; utrumque improbavit Cobet., at melius non protulit. *ibid.* *Εἰ γε καὶ* scripsi quod debemus Hirschigio pro *Εἰ καὶ* *ibid.* *ἐπιγράφουμεν* Cobet. mutandum censet in *ἐπιγράφουμεν* c. 3 *σκόπει δὲ δὴ*] *σκοπεῖν* δὲ δει Dind. *ibid.* *αὐτῆ ἢ τέχνῃ*] *αὐτῆ τέχνῃ* id. *ibid.* „recte codd. ἐπὶ τούτο, male editores ἐπὶ τούτῳ“ Cobet. unus tantum cod. τούτο exhibet, quod iam recepi. sequentia Hirschig. ita scribenda esse censet: *παρεσκευασμένος οὐθέν.* TTX. *Εἰ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, οὐθέν διοίσει.* *ibid.* *ἔστιν ἢ τέχνῃ*] *ἔστι τέχνῃ* Hirschig. *ibid.* *πάντως* scripsi de Seileri mei coniectura pro *πάνν* ὡς. Cobet. *πάντως γάρ.* Dind. *πάνν γάρ* c. 4 *συγγεγυμνασμένων*, quod olim proposueram, iam recepi cum Dind. pro *ἑγγεγυμνασμένων* *ibid.* „pro ὀρθῶς *ἐκείνου γε εἰπόντος οὕτως ἀπεμνημονεύσας* est in optimo Marciano: *ὀρθῶς ἐκείνός γε εἶπεν οὗτος σὺ τε ἀπεμνημονεύσας*, unde videtur reponendum: *ἐκείνός τε εἶπεν, ὅστις ἦν, σὺ τε ἀπεμνημονεύσας.*“ Cobet. *ibid.* *τέχνῃ ἂν εἴη*] *ἂν* ex optimo cod. addidi. *ibid.* *σαθρόν* cum Dind. auctore Casaubono. haudquaquam verisimilis est coniectura, quam protulit Cobet. p. 114: *ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, καθάπερ αἱ πονηραὶ χυτραὶ διακροῦσιν, μὴ σαθρόν ὑποφθιγγονται* *ibid.* *διαγινώσκειν*] *διαγινώσκειν* Dind. c. 6 *ἀπολλύσιν* auctore Dind. pro *ἀπολλύσιν.* Cobet. p. 114 totum locum transformavit ita: *ἢ δὲ τοῦ παρασίτου εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίᾳ* [*γυμνασίᾳ* cod. Marc.] *ἀπολλύσιν* κτέ. caeterum de industria falsa refert vir doctus de codicibus. c. 7 *τῷ βίῳ*] *τῶν ἐν τῷ βίῳ* Cobet. p. 113. *ibid.* *μανίας ἦ*, quod olim proposui, iam recepi cum Dind. pro *μανίας εἴη* *ibid.* *ἄνευ* ἔστι auctore Halmio pro *ἄνευ ἔστί.* Hirschig. probat lectionem *ὦν οὐδὲ ζῆν γε ἄνευ ἔστί* c. 8 *ἐπιτρέψαι*, Struvii emendationem, recepi cum Dind. *ibid.* *Οὐχ οὕτως* revocavi pro *Οὐδ' οὗτος.* Dind. *Οὐ δὴ οὗτος.* Cobet: „dicere potuit: *οὐ δῆτα.*“ potuit profecto. Hirschig. totum locum sic scribendum et distinguendum censet: *φέρε γάρ, εἰ ἐπιτρέψειας σεαυτῷ* (vel si malis *ἑαυτῷ*) *ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθείης ἂν;* TTX. *Οὐχ οὕτως.* ILAP. *Τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνῃν, δι' ἧς δυνήσῃ σώξαι ἑαυτόν;* *ibid.* *καὶ μὴν κυβερνήτας κτέ.*] minus probo quae de hoc loco idem vir doctissimus protulit. *ibid.* *γεγυμνασμένων*] *συγγεγυμνασμένων* Dind. c. 9 *ἄλλ' ἐκείνο, ὅπως*] *ἄλλ' ἐκείνο σκόπει, ὅπως* id. Cobet. „scribe: *ἄλλ' ὅπως καὶ ὄρον — ἀποδώσεις.*“ talibus de coniecturis non est quod verbum addam; ludere saepe videtur vir doctus. meliora eum docere poterant Fritzschius et Hirschig. *ibid.* *ἐκείνο σκόπει*] expungenda censet haec verba Cobet. c. 10 *παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι*] ante haec verba inserenda putat suo Marte Cobet. (p. 115.) Homericā:

„*Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζονται αἰοιδῶ
ἦμενοι ἐξείης.*“

at taedet tales res semper referre. *ibid.* *τὴν αὐτοῦ* cum Dind. rec. pro *τὴν αὐτοῦ* *ibid.* *τῶν Ἑλλήνων* cum eod. revocavi pro *τῶν ὄλων*

ibid. οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων scripsi, quemadmodum recte correxit amicus Cobeti, pro οὐδὲ γὰρ οἶόν τε ἀκούειν αὐτῶν μὴ πολλάκις λεγομένων *ibid.* πληθῶσι recepi praeunte Dind. pro πληθούσι c. 11 ἔγωγε] ἔγω γὰρ Cobet. *ibid.* ὁ δὲ Ἐπίκουρος recepi pro ὁ δὲ Ἐπικούρειος *ibid.* ἐνοχλήσεσιν] vulg. ὀχλήσεσιν praeferit Hirschig. *ibid.* μὴ ἄλλως] μὴ ἂν ἄλλως Cobet. *ibid.* τῆς Σχερίας] ἐκ vel ἀπὸ τῆς Σχερίας id. temere. c. 12 εἰ μὲν οὐκ] εἰ μὲν οὐν οὐκ Dind. de Fritzschi coniectura. *ibid.* ἠδέως ζήσεται de conie tura Cobet. pro ἠδέως οὐ ζήσεται *ibid.* ΤΤΧ. Πῶς κτέ.] Cobet. locum sequutus partim Guelferb. partim Marcianum codicem sic constituit: ΤΤΧ. Πῶς οὐκ ἠδέως, εἴγε ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ. ΠΑΡ. Ὅτι πολλὰ ἄτοπα, ὧ κτέ. ἄτοπα pro τοι praebet Marc. *ibid.* ἐγγινομένας] ἐγγιγνομένας Dind. *ibid.* παρέχει] ὑπάρχει Marc., idque probat Cob.; at est mera interpretatio. *ibid.* ἐφίκοιτο recepi ex Marc. pro ἐφικνοῖτο *ibid.* λέγω δῆ] λέγω δὲ temere revocat Cobet. *ibid.* ὑστεροῦντα cum Dind. rec. pro ὑστερεῖν. correxit Seagerus. *ibid.* πάντα] πάντα ταῦτα Cobet. *ibid.* οὔτε μάγειρος κτέ.] Hirschig. locum ita immutat: τῷ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρός ἐστιν ᾧ χαλεπήναι οὔτε οἰκονόμος, οὔτε ἀγρός οὔτε ἀργύρια, ὑπὲρ κτέ. *ibid.* ἀπολομένων recepi ex Marc. auctore Cobet. pro ἀπολλυμένων. *ibid.* πλοῖ] πλοῖ ἂν Dind. c. 13 προσάγειν] lectionem προσάγειν unice veram esse putat Cob., at non intellexit vir acutissimus verborum conformationem. *ibid.* κλαίων] κλάων Dind. *ibid.* διδασκαλείων eod. praeunte recepi pro διδασκάλων quamvis refragantibus codd. *ibid.* τὰ ante διδασκαλεία ex Marciano addidi. *ibid.* μὴ δῶτε scripsi pro μὴ δότε *ibid.* ἔντιμον] ἐν τιμῇ Cobet., at idem iam proposuerat Seagerus. talia excogitare magni negotii non est. c. 14 οὐκ ἔτερον κτέ.] „manifesta lacuna sic explenda videtur: οὐκ ἔτερον μὲν τι πράττει, ἔτερον δὲ διώκει. tum lege: καὶ τὸ οὐ ἔνεκα γίγνεται“ Cobet. futillis coniectura. c. 15 ἐκεῖνά γε] ἐκεῖνό γε Cobet., quia referatur ad rem unam. *ibid.* διατελοῦσι] ἐπιτελοῦσι idem. c. 16 νοσοῦντες κτέ.] νοσοῦντες, ταύτην δὲ τὴν τέχνην πολυποσίαις καὶ πολυσίταις εὐφραινομένους ἐστὶ μανθάνειν Cobet., quum, ut refert, in Marcia non legatur: αὐτὴν δὲ τὴν τέχνην — εὐφραινομένου μανθάνειν c. 17 ὑπάρχει καὶ μηδὲν] παρέχει καὶ τῷ μηδὲν id. lusit sine dubio vir doctus. c. 19 Σωκράτη] τὸν Σωκράτην Marcian., quod probat Cob. *ibid.* παραγίγνεται Dind. c. 22 παρασιτικῆς πάνυ rec. pro παρασιτικῆς ἢ ἀρχῇ πάνυ *ibid.* οὐκ ἂν ἄλλο] ἂν cum Dind. inserui. *ibid.* οὗτος ὁ φίλος] delendum censet articulum Cobet. c. 23 αὐτοῦ auctore Dind. pro αὐτοῦ c. 24 τὰ γ'] γ' cum Dind. ex Homero addidi. c. 25 ἤτορά τε] ἤτορά γε Cob. *ibid.* ἀποφαλνῆ] ἀποφαλνῆς id. *ibid.* ἀντι τούτου] ἀντι τοῦ id. c. 26 πασῶν scripsi pro πάντων *ibid.* φέρε δὲ] φέρε δῆ revocat id. *ibid.* κατ' ἰδίαν] ἰδίᾳ id. *ibid.* ὁμολογῆται δῆ] cum Dind. pro ὁμολ γὰρ δῆ *ibid.* post τινες eod. auctore signum lacunae posui. *ibid.* ἐπειδὴν recepi pro ἐπειδὴν γούν. Dind. ἐπει δὴν οὐν *ibid.* ἀποδείξω quod olim proposui. nunc cum Dind. recepi pro ἀποδείξαιμι c. 27 ἔν τι καὶ τὸ αὐτὸ] ἔν τε καὶ ταύτόν Hir-

schig. *ibid.* οὐ κατὰ] οὐ addidi, quod, ut refert Cob., in Marc. legitur; at ὁρῶμεν post ἔχουσαν cum eod. non addiderim. *ibid.* Ἀναδημίας] Ἀναδημίας Dind. *ibid.* αὐτοὶ δὲ αὐτῆν] ita correxit amicus Cobeti pro αὐτοὶ δὲ αὐτὰς c. 28 καὶ μὴν καὶ] καὶ μὴν Dind. in seqq. locum dedi de Hirschigii sententia; legebatur: εἶη, καὶ παρέλθοι τις συγγν. ἀξ., ἐπεὶ μέσ. τε δοκ. καὶ αὐτ. οὐκ εἰς. ἀμετ., προσδεκτέος ἂν εἶη. ultima verba iam eiecerunt Guyet. et Solan. *ibid.* τίς ἂν καὶ restitutum ex Marciano pro τίς ἀναγκαίαν. Dind. τίς ἂν [ἀναγκαίαν] *ibid.* ἐπειδήπερ ἢ φιλοσοφία] ἐπειδήπερ καὶ ἢ σοφία amicus apud Cob. vid. Hirschig. c. 29 ταῦτά φαίη correxit Halm. pro ταῦτα φαίη *ibid.* αὐτό ἐστι de eiusdem coniectura pro αὐτῶν ἐστι c. 31 γινώσκων] γινώσκων Dind. πρὸς ἐμὲ Cobet. pro καμὲ. reliqua quae de h. l. vir doctus profert, sunt admodum puerilia. *ibid.* εὐρησ. rec. cum Dind. pro εὐροις. *ibid.* φανλοτάτους auctore Halmio pro φανίλους *ibid.* ὡς ἐγὼ de Gesneri conii., quam confirmavit Marc. pro ὦν ἐγὼ c. 32 εἰ πως dedi auctore Dind. et Halmio pro ὅπως, εἰ *ibid.* ἠύδοιμημένα Dind. *ibid.* Διονυσίῳ] „Marcianus: λυκίῳ. scribe: τῷ Λυκίῳ“ Cobet. c. 33 ὡς τι cum Dind. rec. pro ὡς. Hirschig. ὡς ἐτι c. 34 εἰς Σικελίαν revocavi pro ἐν Σικελίᾳ. Dind. ἐς Σικ. c. 35 καὶ αὐτὸς δὲ παράσ. Νηλέως ἦν hic elecit Dind. et posuit infra post τῶν ἄλλων τεχνῶν. ἦν in ὦν mutat Halm. vide Hirschig. c. 37 παρασιτέα] παρασιτεῖν Solanus, quod rec. Dind. c. 39 γίνεσθαι] γίνεσθαι Dind. c. 40 ἐκείνους τινὸς] ἐκείνους ἀεὶ τινος Cob. c. 42 διαρκούσαν auctore Dind. et Halm. pro διὰ τοῦτο. Cobeti de h. l. sententiam sciens praetereo. *ibid.* αἰστ' recepi pro ὡς *ibid.* οὐδὲ ἐξῆλθον] οὐδ' ἐξῆλθον Dind. Cobeti amicus reponi iubet: οὐχ ὅπως ἐξῆλθον ἀλλ' οὐδ' ἐτόλμησαν. animi causa commemoravi. *ibid.* ὁ Μακεδῶν, confirmatum iam a Marciano, cum Dind. recepi pro ὁ Μακεδόνων. Halm. ὁ ἐκ Μακεδόνων. *ibid.* οὐδὲ ἀνδράποδον] οὐδ' ἂν ἀνδράποδον Cob. *ibid.* διήκουσας] ἦκουσας Marcian., quod prob. Cob. c. 43 περὶ ἀνδρείας recepi ex Marcian. pro περὶ τῆς ἀνδρείας *ibid.* ἢ εἴπερ ἐστρατεύσαντο] ἢ εἴπερ ἄρα Cob. *ibid.* ἐπὶ Δηλίῳ scripsi praeunte Palmerio pro ἐν τῇ πόλει. Dind. ἐν Δηλίῳ. Hirschig.: ἐς τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην ὁ σοφ. αὐτ. Σ. φεύγων ἐτεινεν ἐς τὴν Ταυρέου καλαίστραν· πολὺ γὰρ κτλ. c. 44 οὕτως post οὐδεις cum Dind. inserui. *ibid.* ὅς οὐκ] frustra defendit Cob. vulg. ὅστις οὐκ *ibid.* καὶ δικαιοτάτος eiicit Cob., quia desint verba in codicibus; at unus tantum omittit. *ibid.* αὐτῷ dedi pro αὐτῷ *ibid.* ἔγγονον] ἔγγονον Dind. auctore Solano. c. 45 παράσιτοι ἦσαν] bene fecit Cob. moneus recipiendum esse παρασίτω ἦσθην *ibid.* ὄψῃ] ὄψῃ ποτε necessarium videtur Cobeto. *ibid.* Οὔτοι] Οὔτος id. c. 47 ἐτράφημεν] ἐτράφην rec. Marc., quod recipiendum censet id. *ibid.* ὑποβάς praeunte Dind. rec. pro ὑπερβάς *ibid.* καὶ με rec. auctore Hirsch. pro καὶ νῦν με *ibid.* ὀνομάζει] iam sequuntur vulgo verba οὕτως οἱμαὶ καλουμένων τότε τῶν παρασιτών, quae duce optimo cod. eieci. vid. Hirsch. p. 58 sq. c. 48 τοιοῖδε ὄντες auctore Cob. pro τοιοῦτοι ὄντες μάλᾳ ἀγαθοὶ c. 49 εἰ καὶ, Perizonii al. coniecturam, cum Dind. rec. pro κεί s. καὶ. mira

protulit Cob. c. 50 καλῶ καλῶς] καλῶ inserui de Cobeti coniectura. vestigia codicum eo ducunt. *ibid.* οὕτως] οὕτω Dind. c. 51 γινομένων] γιγνομ. id. *ibid.* οὕτε ἔλ.] οὕτ' ἔλ. id. c. 52 οἴονται περὶ αὐτοῦ, φήτορας] ita ex Guelferb., ad quem iam accessit Marc., pro οἴονται, περὶ φήτορας. *ibid.* αἰσχίον revocavi cum Dind. pro αἰσχιστόν — *ibid.* ἀμελῶς efficit Cob. *ibid.* οὕτως διακ.] οὕτω διακ. Dind. *ibid.* quae post ἑάλω vulgo legebantur vν. ἄλλος δὲ μισθὸν σοφιστεῦν εἰσφράττεται τοὺς μανθάνοντας, in prima ed. uncis inclusi, at nunc cum Dind. funditus delevi. idem valet de voce ὁμοίως, quae post συνεῖναι legebatur. *ibid.* εἰ ἔτι scripsi praeunte Fritzschio et Hirsch. pro εἰ c. 53 ἀνάγκη rec. pro ἀνάγκη ἔστι c. 54 ἀπορία] ἐν ἀπορία Cob. multa eiusmodi silentio praerertii. *ibid.* ἄλλως γὰρ rec. cum Dind. pro ἄλλως γε c. 55 ἀπλισμένους expungit Cob. *ibid.* γενομένου δὲ φόφου νύκτωρ οὐδέν τι revocavi pro γενομένου φόφου νύκτωρ οὐδέ τι c. 56 ἴσμεν αὐτοὶ rec. ex Marc. (teste Cobeto) pro ἴσμεν αὐτοῖς c. 57 κατακρησθέντας] κατακτισθέντας Cob. Anaxarchum respici putans. c. 58 γινώσκειν] γιγν. Dind. c. 59 ὄπου rec. pro codicum lectione ὄπως. Dind. de Seageri conii. ὅμως *ibid.* μετὰ τοῦ Pelletii coniecturam rec. pro μετὰ τὸ c. 60 αἰσχίον] αἰσχρόν Dind. auctore Solano. temere hoc probat Cob. c. 61 γίνομαι] γίγνομαι Dind.

Anachars. c. 1 τὸν ἄθλιον scripsi pro ἄθλιον. recepit etiam Dind. *ibid.* αἰ ἐγγέλεις ex mea emendatione cum Dind. pro οἱ ἐγγ. *ibid.* διολισθάνοντες id. c. 7 Λυκίον rec. cum eod. pro Λυκίον c. 8 ἐκείνο cum eod. de mea conii. pro ἐκείνω c. 9 εἶναι ταῦτα rec. pro ταῦτα εἶναι c. 14 τὰ ante παρ' ὅμιν de meo addidi. *ibid.* διαρκοίης] διαρκῆς Halm. c. 15 ἐν αὐτῷ praeunte Dind. pro ἐν αὐτῷ c. 16 ἐκείνων πρότερον] ita auctore Halm. pro ἐκείνων πρότερον *ibid.* οἱ ἐπικυρ.] οἱ cum Dind. addidi auctore Iacobsio. c. 17 πυννί] πυννι Dind. *ibid.* ἦ ante ἐν πόλει addidi cum eod. auctore Od. Muellero. c. 18 ἑωρακῶς] ἑωρακῶς Dind. *ibid.* καὶ μάθημα] haud dubie scrib. τὸ μάθημα *ibid.* ἐπιρροῆι Lehmannum sequutus scripsi cum Dind. pro ἐπιρροῆ c. 19 οἱ δὲ ἔστ'] οἱ δ' ἔστ' Dind. c. 20 τίτθαις] τίτθαις id. *ibid.* αὐτὸ μόνον] sic de Halmii sententia, et ita olim etiam Fritzschius, pro τὸ μόνον *ibid.* γίγνοιτο cum Dind. rec. pro γίγνοιτο c. 21 verba οἶα πολλὰ Ἦσ. τε ἡμ. καὶ Ὅμ. ἐπ. post αἰοιδίμους interponenda censet Burm. p. 29 sq. c. 22 ἀναγιγνώσκειν Dind. c. 23 ἑωρακῆναι] ἑωρακῆναι id. c. 24 ἀγγεσθαί] ἀγγεῖ δὲ Halm. coll. c. 1 et 31. *ibid.* γίγνονται] γίγνεται Dind. c. 25 ἐμποίησαντας, quod proposui, iam rec. cum eod. pro ἐμποίησαντας c. 26 ὥσπερ ἂν εἰ] ὥσπερ εἰ id. *ibid.* ἐνδιδόν] ἐνδιδόν id. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 654, 22. c. 28 χρήσιμα] χρησιμώτατα Halm. καὶ ἐς τοὺς πολ. χρήσιμα Lehmannus. c. 29 τὸ ἐναντίον] τούναντίον Dind. *ibid.* ἀποπλύνας rec. cum eod. pro ἀποπλύναι *ibid.* λευκὸς cum eod. rec. pro λευκὸν c. 30 ὅποτε praeunte eod. pro ὅπότε c. 32 ἀφέντες cum eod. rec. pro ἀφέντας c. 34 πολέμοι cum eod. rec. pro πόλεμοι c. 35 φείδεσθε cum eod. pro φείδεσθαι *ibid.* δέδιας γοῦν scripsi pro δέδιας οὖν c. 36 Ταυτὶ μὲν

auctore Dind. pro *Ταυτὶ γὰρ ibid. ἀγωνιζομένους* scripsi pro *ἀγωνισομένων*. Dind. *ἀγωνιουμένων* c. 39 *ἔλλεβόρου*] *ἔλλεβόρου* id. c. 40 ὃ praeunte Fritzschio cum eod. pro *ἐξη*

De lucis c. 1 *γινόμενα* rec. pro *γινόμενα ibid. αὐθις*] *αὐτοῖς* Halm. c. 2 *παρ' αὐτῶ* auctore Dind. pro *παρ' αὐτῶ* c. 3 *συμπεριφερόμενοι*, Belini emendationem, cum eod. rec. pro *συμπερόμενοι* c. 13 *οὐδὲ ἔρασεθ.*] *οὐδ' ἔρασεθ.* id. *ibid. οὐδὲ ἐν*] *οὐδ' ἐν* id. c. 15 *οὐτως]* *οὐτοσ]* id. praeunte Fritzschio. *ibid. εἴνεκα*] *ἔνεκα* id. c. 16 *ἀνακλήσας* cum eod. revocavi pro *ἀνατλήσας ibid. τοῦ πιεῖν πολὺ κάλλιον* rec. pro *πολὺ κάλλιον τοῦ πιεῖν* c. 17 *οὐδὲ ὄχλ.*] *οὐδ' ὄχλ.* id. c. 18 *γελιοτέρα]* *γενναιότερα* id. de Iacobii conl. c. 19 *ὄνησαν* rec. pro *ὄνήσας ibid. οὐδὲ*] *οὐδ'* Dind. *ibid. ἀνακαγγάσαι]* *ἀνακαγγάσαι* id. c. 20 *οἰώμεθα* revocavi cum eod. pro *οἰόμεθα ibid. ἄν* ante *αὐτὸν* id. eiecit. c. 21 *δὲ ἀπὸ]* *δ' ἀπὸ* id. c. 24 *Δία]* *Δ'* id. *ibid. ἀλλὰ]* *ἀλλ'* id.

Rhetor. prae. c. 1 *περιβάλοιο* rec. pro *περιβάλλοιο ibid. ἐθέλεις* cum Dind. revocavi pro *ἐθέλησεις* c. 2 *Δία]* *Δ'* id. c. 3 *προπονήσαι]* *προπονήσειν* id. *ibid. ἐκπνοῦς]* *ἐκνίους* id. c. 4 *πρὸς φίλον* recepi pro *πρὸς φίλον Διός.* vid. Burm. p. 47. c. 5 *ποτὲ ἐς* rec. pro *ποτὲ μὲν ἐς* c. 6 *αὐ πρὸς]* *ἄ s. ὦ πρὸς* Halm. *ibid. ἦ που]* *ἦδη που* Dind. *ibid. ἔππου τοῦ ποταμοῦ]* *ἔπποποτάμου* id. at vide Lobeck. Paral. p. 377. c. 7 *ἀπογινώσκεις]* *ἀπογινώσκεις* id. c. 9 *καὶ φήσει* cum eod. pro *καὶ φησιν ibid. Κριτίαν]* *Κριτίον* id. erravit sine dubio Lucianus ipse. *ibid. καὶ Νησιώτην* cum eod. revocavi pro *τὸν Νησ.* *ibid. ὑπογράψει* cum eod. pro *ὑπογράφει* rec. *ibid. ἀλλ' οὐδ'* auctore Halmio pro *ἀλλ' οὐκ* c. 10 *ἐπιτάττοντος]* non erat quod *ἐπιταράττοντος* conlicerem; vid. Burmeister. p. 47. c. 13 *προσδοκῆσης* praeunte Dind. et Halm. pro *προσδοκῆσεις* c. 15 *ἦ ἢ ἐμβάς* scripsi pro *ἦ ἐμβάς* c. 17 *μετὰ δὲ]* *μέτει δὲ* C. Fr. Hermann.; non opus. c. 18 *δυσερεῖ, εὐχερεῖ λέγεσθω]* ita cum Dind. de Gesneri sententia pro *δυσερεῖ, λεγέσθω ibid. ἐλομένων· ἐλομένων δὲ μηδὲν ἐτι μελλήσας]* ita dedi auctore Dind. nisi quod *ἔτι* codicum vestigiis insistens addidi, pro *ἐλομένων, μηδὲ μελλήσας ibid. Λεωνίδας* revocavi cum Dind. pro *Λεωνίδης ibid. ἀναγινωσκέσθω* rec. pro *ἀναγινωσκέσθω* c. 21 et 22 *γίνου* rec. pro *γίγνου* c. 23 *οἱ* ante *οἰκέται* cum Dind. revocavi. *ibid. παραγίνεται* rec. pro *παργίνεται ibid. περιττῶς* auctore Dind. pro *περισσῶς ibid. γινέσθω* rec. pro *γινέσθω* c. 24 *ἐπ' ἀμφοδίου* praeunte Dind. ex opt. libris restitui pro *ἐπαφροδίτου*

Philopseud. c. 1 *συγγνωστοὶ γὰρ οὗτοί γε, μᾶλλον δὲ καὶ]* ita dedi de egregia Burmeisteri (p. 30) coniectura pro *συγγνώμης τοιγαροῦν οὗτοί γε μᾶλλον καὶ ibid. αὐτοῦ]* *αὐτοῦ* Dind. c. 2 *αὐτοῦς]* *αὐτοῦς* id. c. 3 *κοινῇ καὶ δημοσίᾳ]* deest *καὶ* apud Dind. c. 7 *μεγάλ' ἄν δύναιντο* scripsi auctore Halmio pro *μεγάλα δύναιντο*. Dind. me sequutus *μεγάλα δύναιντ' ἄν* c. 8 *πιστεύειν* monente Halmio rec. pro *πιστεύσειν ibid. τῷ αὐτοῦ* cum Dind. revocavi pro *τῷ αὐτοῦ* c. 10 *κάττοντες* praeunte eod. pro *πάσσοντες* c. 14 *Ἀλεξικλέα* praeunte eod. pro

Ἀναξικλέα c. 15 *αὐτῆ δὲ* cum eod. auctore Fritzschio pro *αὐτῆ δὲ* c. 16 *χοῖαν]* *χοῖάν* Dind. c. 17 *ἐντετυχῆμασιν* auctore Lehmanno cum eod. pro *ἐντετυχῆμασαν* c. 18 *ἑώρακας]* *ἑώρακας* Dind. ita et c. 24. *ἰβιδ. καὶ Νησιώτου* correxit id.; legebatur *τοῦ Νησιώτου* *ἰβιδ. Πέλιζος]* *Πέλιζος* id. ita et infra. c. 19 *ἔθελγ* auctore Halmio coll. c. 29. pro *ἔδέλοι.* c. 21 *αὐτῶ* praeunte Dind. pro *αὐτῶ* c. 23 *μορμολύκειον]* *μορμολυκεῖον* id. c. 25 *μοι δοκεῖ]* *μοι δοκεῖν* id. de Solani coniectura. at vide Burmeist. p. 40. c. 29 *διατεθήσεσθαι]* *διαθήσεσθαι?* c. 31 *σκοτεινοῦ]* *σκοτεινῆν τοῦ* Halm. non probō. *ἰβιδ. καθαρὰν καὶ]* ita iam cum Dind. pro *καθαρὰν [αὐτῶ] καὶ.* Halm. scribendum censet: *οἱ καθαρὰν αὐτῶ καὶ ἄδ. ἤδη ἐξείλη τὴν οἰκ. οἰκ. ἰβιδ. ἑώρακειν]* *ἑώρακειν* Dind. c. 32 *πέφηνας]* *πέφηναι* Halm. c. 34 *ἱερογραμματῶν* cum Dind. rec. pro *ἱερῶν γραμματέων* *ἰβιδ. Αἰγυπτίων* cum eod. rec. pro *Αἰγύπτιον* c. 40 *οὐδὲν μὴ* scripsi cum eod. quemadmodum iam volueram, pro *οὐδὲν οὐ μὴ.*

Hipp. c. 2 *Πτολεμαῖω χειρωσάμενον τὴν* iam cum Dind. recepi pro *Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν* *ἰβιδ. καὶ* ante *ἐπινοῆσαι* delendum censeo. c. 3 *πρὸ αὐτοῦ* auctore Dind. pro *πρὸ αὐτοῦ* c. 8 *τίθεται]* *τίθει* Halm.

Bacch. c. 2 vv. *τράγω τὰ νέφθεν* *λοικία* uncis liberavit Dind. c. 3 *γυμνήτας]* *γυμνήτας* id.

Hercul. c. 1 *ὄλος* praeunte eod. pro *ὄλος* c. 4 *τὰ ἄνθη]* *τινὰ* s. *ἄττα ἄνθη* Halmius. c. 8 *ἀήταις,* Bergkii emendationem, rec. cum Dind. pro *ἡ ἀετοῖς*

De electr. c. 3 *οὐτως]* *οὕτω* id.

Muscae enc. c. 2 *ἀπηνούς* rec. cum eod. pro *ἀπηνῶς* c. 3 *τοῦροποτύγιον* eod. auctore pro *τὸ οὔροπόγιον* *ἰβιδ. ταῖν χειοῖν* revocavi cum eod. pro *τοῖν χειοῖν* c. 4 *γίνεται]* *γίνεται* id. c. 6 *τιτρώσκει]* *τιτρώσκειν* id. *ἰβιδ. αὐτῆς* cum eod. praeunte Lehmanno pro *αὐτῆς* c. 7 *γίνεται]* *γίνεται* id. c. 9 *οὐδὲ ἀξιοῖ* auctore Halmio pro *οὔτε ἀξιοῖ* c. 11 *δ'* ante *ἔδακνεν* addidi Meinekium sequutus. c. 12 *γίνονται]* *γίνονται* Dind. *ἰβιδ. μακροβιώτατα]* *rest. pro μακροβιώτατοι*

Adversus Indoct. c. 1 *γίνεται]* *γίνεται* Dind. *ἰβιδ. παραλαμβάνεις* cum eod. de Guyeti sententia pro *παραλαμβάνεις* c. 2 *ἀναγιγνώσκεις* Dind. c. 3 *τοιαύτας]* *τάς αὐτάς* Halm., quod Marcil. iam voluerat. c. 3 *μυρρίκη* de Guyeti conii. cum Dind. pro *μυρρίκη* *ἰβιδ. ὁ δεῖνα ἦ]* fort. *ὁ δεῖνα ἦν ἦ* *ἰβιδ. δεῖνι ξυνεφ.]* *δεῖνι σὺ ξυνεφ.* Halm. similiter iam Marcil. c. 4 *τῆ αὐτοῦ]* *τῆ αὐτοῦ* Dind. *ἰβιδ. περιβαλλόμενος* de Halmii sententia pro *περιβαλλόμενος* *ἰβιδ. ἀναγιγνώσκεις* et *ἀναγιγνώσκων* Dind. *ἰβιδ. καθεωρακίας]* *καθεωρακίας* id. c. 5 *ναῦν παραλάβοι* recepi pro *ναῦν καλλίστην παραλάβοι.* Halm. *κρατίστην* scribendum censet. c. 7 *αὐτοῦ* auctore Dind. pro *αὐτοῦ* *ἰβιδ. ἀναγιγνώσκης* id. c. 8 *περὶ αὐτόν* eod. auctore pro *περὶ αὐτόν* *ἰβιδ. τοῖς τε ἄλλοις]* *τά τε ἄλλα* id. c. 9 *ἑσέρχεται]* *ἑσέρχεται οὖν* id. ego οὖν olim uncis incluseram. c. 12 *ἡ θέλγουσα]* articulum Halmii admonitu addidi. c. 13 *ἀναγιγνώσκοι* Dind. c. 15 *καὶ αὐτὸς ᾤετο]* hanc Iacobsii emendationem iam cum Dind. recepi pro *αὐτὸ ᾤετο* *ἰβιδ. Δωριδίου ἦκεν*

scripsi de Seileri mei coniectura pro Δωρίς τέθνηκεν. libri et edd. omnes: Δωρικὸν ἦκεν c. 18 ἔχοντά σε] ἔχοντά τε Dind. vitiose. c. 19 ἀναγιγνώσκοντα id. *ibid.* κτένα, quod olim proposueram, iam cum eod. recepi pro κτένιον c. 20 πεπεισμένον] πεπεισμένον σε id. de mea coniectura; at vide Burmeist. p. 37. *ibid.* καὶ μὴ cum eod. de Guyeti coniectura pro ἢ μὴ c. 21 Κασάνδρου recepi pro Κασσάνδρου c. 22 οὕτως] οὕτω Dind. *ibid.* καίτοι τί rec. cum eod. pro καὶ τί c. 23 καταπύγον] vitiose olim καταπύγων *ibid.* λαίνεσθαι rec. cum eod. pro μάλινεσθαι c. 24 παρ' αὐτοῦ auctore eod. pro παρ' αὐτοῦ c. 25 καὶ γὰρ ἐκείνο dedi de Burmeist. (p. 31 sq.) coniectura pro καὶ γὰρ κἀκεῖνα. Halm.: καὶ γὰρ κἀκεῖνο *ibid.* ἐκείνους ἀνεῖσθαι, ὕπως μὴ cum Dind. rec. pro ἐκείνους, ὡν ἢ δ' ὅμως, μὴ c. 27 ἀναγιγνώσκεις id. ita et paullo post. *ibid.* Ἀρχιλόχου cum eod. recepi pro Ἀντιλόχου *ibid.* alterum τοῦτων cancellis circumscripsi. *ibid.* γινώσκεις] γινώσκεις Dind. *ibid.* καὶ Εὐπόλιν] καὶ τὸν Εὐπ. id. *ibid.* τίνα ποτὲ ψυχὴν dedi cum eod. de Gesneri conii. pro τίνα ἀπὸ ψυχῆς *ibid.* ποτὲ] ποτὲ id. vitiose. *ibid.* ἐώρακε] ἐώρακε id. *ibid.* ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λόγων;] ἐκείνοισι πρὸ τῶν λόγων; id. male. Burmeist. p. 33 sqq. ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λεχῶν (i. e. πρὸ τῆς συνουσίας); at ipse vir doctissimus non infatias it, vulg. aliquo modo defendi posse coll. Pseudol. c. 31., si πρὸ τῶν λόγων intelligatur de tempore, quod sermones convivales, i. e. ipsam coenam, proxime antecedit. *ibid.* πρὸς Κότνος μηκέτι] ita de egregia eiusdem Burmeisteri coniectura scripsi pro πρὸ σκότους; μηκέτι c. 29 μαχαιρίδα auctore Dind. pro μαχαιρίδας.

Calumn. non lem. cred. c. 1 ὀλισθαίνοντες] ὀλισθαίνοντες id. *ibid.* τραγωδοδιδασκάλους auctore eod. pro τραγωδοδιδασκάλους *ibid.* λέγω δὲ cum eod. pro λέγω δὴ c. 2 ἐώρακει] ἐώρακει id. *ibid.* ἐγίνωσκεν] ἐγίνωσκεν id. c. 3 ὡς ἂν καὶ τάλλα οὐ κάρτα scripsi auctore Gesnero pro ὡς ἂν κάρτα οὐ. vid. Burmeist. p. 37. c. 4 παρέδωκεν rec. pro παραδέδωκεν c. 5 δοκεῖ] δοκεῖν Dind. *ibid.* καιομένην] καιομένην id. *ibid.* ἢ μὲν τις Ἐπιβουλή auctore Burmeist. p. 39 pro ἢ μὲν Ἐπιβουλή τις *ibid.* Μετάνοια οἶμαι αὕτη cum Dind. de Iacobsii conii. pro Μετάν. αὕτη ἐλέγετο. Burmeist. p. 40 Μετάνοιά μοι δοκεῖ αὕτη *ibid.* οὕτως] οὕτω Dind. c. 6 γίνεται] γίνεται id. *ibid.* γινόμενα] γινόμενα id. c. 7 προσλαβόντες] προσλαβόντας id. c. 8 ἢ τὸ στόμα σιωπῶντος auctore Halmio scripsi pro ἢ τῷ στόματι σιωπῶντες *ibid.* πρὶν ἄμφω] πρὶν ἂν ἀμφοῖν Dind. auctore Iensio. c. 10 καὶ αἱ ξηλοτ.] articulum inserui monente Halmio *ibid.* πρὸ αὐτοῦ praeunte Dind. pro πρὸ αὐτοῦ c. 11 ἐγίνετο] ἐγίνετο Dind. c. 12 ἐπὶ τῶν δρομέων] nihil mutandum esse recte monuit Burmeist. p. 47 sq. *ibid.* τῷ πλησίον] τὸν πλησίον Halm. *ibid.* γίνεται] γίνεται Dind. c. 13 ὡς γοῦν] ὡς δ' οὖν Halm. *ibid.* τυραννον] τυραννικόν id. c. 14 ἀφορμάς] hanc viri docti emendationem rec. cum Dind. pro διαφοράς *ibid.* Μα Δί'] Νῆ Δί' id. *ibid.* ὡς ἄθεος] ὡς auctore Halm. addidi. c. 17 ἔλο.τό] λέγοιτό id. *ibid.* γινόμενα Dind. *ibid.* προσεξέλαον] προσεξέλαον id. *ibid.* οἴωμεθα cum eod. et aliis pro οἴωμεθα c. 19

ἀλλ' ἢ ἂν praeuntibus Gesnero et Halmio pro *ἀλλ' ἐν ἡ*. Dind. de mea conii. *ἀλλ' ἐν ἡ ἂν* *ibid.* καίονσι] κάουσι Dind. c. 21 πάντες και πρὸς τὰς λαθροῦδὰ λεγομένας και μεστὰς ὑπονοίας ἀκούσας] recepi iam hanc meam emendationem, quam etiam Dind. ita suscepit, ut nonnisi και ante πρὸς secundum unum cod. eiiceret. legebatur πάντες λαθροῦδὰ και πρὸς τὰς λεγομένας και μεστὰς ὑπονοίας ἀκούοντες. c. 22 γένουσι ἂν cum Dind. auctore Belino pro γένοιτο *ibid.* και οὐδ' ἂν Halm. c. 24 ὅμως cum Dind. de Gesneri conii. pro ὁμοίως *ibid.* ἀτόθι] ἀτόθεν probat Halm. c. 27 φῆσει revocavi pro φησί *ibid.* ἐχρῆν cum Dind. rec. pro χρῆν *ibid.* ἐκείνος πολιτικῆς] ἐκείνος εἶχε πολιτικῆς Dind. de Marcilii conii. *ibid.* ὑπο κεννισμένως cum eod. praeunte Guyeto pro ὑποκεννισμένως *Pseudolog.* c. 2 ἐαντόν] ἐμαντόν Dind. *ibid.* οὕτως] οὕτω id. c. 3 ἐς ἐαντόν] ἐς σεαντόν id. *ibid.* πρὸ ἐμοῦ cum eod. rec. pro πρὸς ἐμοῦ *ibid.* Ἡμιθέωνα de Solani conii. cum eod. pro Μίσθωνα (conf. Meier. Hall. Encycl. III. vol. 9. p. 150. n. 9.) c. 4 παρρησίας γε cum eod. de Fritzschi conii. pro παρρησίας τε c. 6 ἀναισχυντία οὐσα] ἀναισχ. πάρεδρος οὐσα Halm. *ibid.* διαγιγνώσκειν Dind. c. 7 και πῶς;] και πῶς id. *ibid.* ἀνεκάρησας] ἀνεκάρησας id. c. 9 και' αὐτοῦ] και' αὐτοῦ id. *ibid.* ὁ ante ἐμὲ cum eod. auctore Guyeto addidi. c. 11 ἐπήλυδας τῶν recepi pro ἐπήλυδας εἶναι τῶν c. 14 iam de mea conii. cum Dind. ἡ ante ἡδέα addidi. *ibid.* τῆς αὐτῶν eod. auctore pro τῆς αὐτῶν c. 15 ἐν Πελοποννήσῳ recepi pro ἐν τῇ Πελοπ. c. 16 ἐς τὰ ἡθῆ] conf. Fritzschi. ad Aristoph. thesm. p. 194. c. 17 αὐτῶ auctore Dind. pro αὐτῶ c. 18 ἀλλὰ Ἰσασιν] ἀλλ' Ἰσασιν id. *ibid.* ἐαντόν] σεαντόν id. sibi hac in re nou constans.; conf. c. 31. c. 19 ῥήτωρ και] ῥήτωρ εἰ και id. c. 20 λέγεις] λέγοις id. c. 21 Δία] Δί' id. *ibid.* γινομένη] γιγνομένη id. *ibid.* ἀλλὰ] ἀλλ' id. c. 23 δέ σοι recepi pro δέ σε *ibid.* και ἰού rec. pro και τοῦ ἰού c. 24 ἀθηναῖω και cum eod. pro ἀθηναῖω τὸ Ἀθηναῶν ἐπιθυμῶ και. ego vv. τὸ Ἀθ. ἐπ. olim uncis tantum incluseram. c. 25 Νίον praeunte eod. pro Νέον *ibid.* γούν μου cum eod. de Fritzschi conii. pro γούν μοι c. 26 αὐτῇ auctore Dind. pro αὐτῇ c. 26 καταριθμήσεις cum eod. de mea conii. pro καταριθμήσεις c. 27 βαβαί] βαβαί id. c. 30 ὀλσθα, ὡς] paullum aberat, quin reciperem Guyeti εἰδῶς c. 32 Καμάριναν praeunte Dind. pro Καμαρίναν *De domo* c. 2 ὡς οὐ] ὡς praeunte eod. recepi. c. 3 ἐωρακί] ἐωρακί id. c. 4 κοσμήσασα cum eod. de Guyeti conii. pro κοσμήσαν *ibid.* Εἰλισσοῦ] Ἰλισσοῦ id. *ibid.* συνειληφομένας cum eod. auctore Guyeto pro συμπεριληφομένας *ibid.* συνεισομένας auctore Dind. pro συνεισομένας c. 5 Εἰλισσῶ] Ἰλισσῶ id. c. 6 βλεπομένοις cum eod. de Seageri conii. pro λεγομένοις c. 7 φαίνεσθαι] φανεῖσθαι Dind. *ibid.* σώφρων οἰκία cum eod. ex libris rec. pro σώφρων γυνή *ibid.* τὸ δ' αὐτῆς cum eod. rec. pro τὸ δ' αὐτῆς *ibid.* γυμνῇ] γυμνὸν id. c. 8 εἴνεκα] ἔνεκα id. c. 11 οὕτως] οὕτω id. c. 17 ἀνδρι] ἀνδρεῖ id. c. 18 οὐδόν] ὀδόν id. c. 25 ἐώρακέ] ἐώρακέ id.

Longaev. c. 2 προστάσσοντας] προστάττοντας id. *ibid.* κελεύει τι] τι olim uncis incluseram, quum desit in optimis libris. *ibid.* οὔτοι

δὲ] δὲ eiecit id. c. 3 μέγρις] μέγρι id. c. 5 Ἀθώτας] Ἀθώτας id c. 7 εὐεργέτηκε] εὐεργέτηκε id. c. 8 ἀσχοληθῆεις ὑπὲρ τὰ] τὰ addidi ex libro praestantissimo. c. 9 κατὰ τὰ ἐπιτηδ. ἐκάστους] ita dedi auctore Bergkio pro καὶ τὰ ἐπιτηδ. ἐκάστου c. 10 Συρακουσίων] Συρακουσίων Dind. *ibid.* νόσῳ auctore Burmeist. p. 40. scripsi pro νόσῳ c. 11 τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα] τέτταρα καὶ τετταράκοντα Dind. *ibid.* ὑπὲρ τὰ] τὰ ex libro praestantissimo add. c. 12 τέσσαρα] τέτταρα Dind. c. 13 τέσσαρα] τέτταρα id. c. 15 τεσσάρων] τεττάρων id. ita et c. 18. *ibid.* Συνατρούκης scripsi auctore Burmeist. p. 40. pro Συνατροκλῆς *ibid.* Λεόκουλλος cum Dind. pro Λούκουλλος c. 18 προσσχῶν eod. auctore pro προσχῶν c. 20 τέσσαρα] τέτταρα id. *ibid.* Ἀκαδημίας] Ἀκαδημίας id. c. 22 εἰκοσιτετάρων id. *ibid.* τέτταρα id. *ibid.* Σύριος cum eod. rec. pro Σύρος c. 23 προσηνέγκατο cum eod. de Seageri conii. pro προσηνέγκατο

Patriae enc. c. 1 τι post σμυνότερον δὲ olim uncis incluseram. *ibid.* ἀνθρωποι] ἀνθρωποι Dind. c. 7 ἔνεκεν] ἔνεκα id. *ibid.* ἀλλ' εἰ τοῖς rec. pro ἀλλ' εἰ καὶ τοῖς c. 8 τὰ αὐτῶν eod. praeunte pro τὰ αὐτῶν c. 9 ἐγγίνεται] ἐγγίγνεται id. c. 10 μάθοι τις ἀν] ἀν cum eod. addidi. *ibid.* τῆν κουροτρόφον cum eod. de Gesneri conii. pro καὶ κουροτρόφον c. 12 αὐτοῖς ante ὁ πόλεμος deest apud eund. *ibid.* θέλη] θέλοι Halm.

De dipsad. c. 3 φύσαλοι cum Dind. pro φύσαλλοι c. 4 ταχὺς cum eod. de Solani conii. pro παχὺς *ibid.* ἐκκαίει] ἐκκαίει id. c. 6 ἡῖονα] ἡῖονα id. c. 9 ὑπεκκαίεται] ὑπεκκαίεται id. *ibid.* μάλα] καὶ μάλα revocavit id.

Disput. cum. Hes. c. 1 Πολύειδον] Πολύιδον id. c. 4 τὰς αὐτῶν] τὰς αὐτῶν id. c. 6 ἀν τῷ βίῳ auctoribus Dind. et Halm. pro ἐν τῷ βίῳ c. 7 καλύφαις - ἐπιφοροίη] καλύφης — ἐπιφορῆ Dind.

Navig. c. 1 ἄλεγον] ἔλεγον id. *ibid.* δέοι] δέη id. *ibid.* καὶ post ἔδει olim uncis incluseram. *ibid.* ἄστεος] ἄστεως id. c. 2 ἐλευθέρον cum eod. pro ἐλευθέριον. correxit Solanus. c. 3 συναπρωκίσησαν cum eod. revocavi pro συναπρωκίσαν c. 4 τὰς ante ἐπιβολὰς olim uncis incluseram. c. 5 κατὰ τὴν cum eod. de Seageri conii. pro μετὰ τὴν c. 9 τὴν Μαλέαν scripsi pro τὸν Μαλέαν *ibid.* ἢ τοῦ] ἦπον Halm. c. 10 δυεῖν] δυοῖν Dind. c. 11 ἐρωτικόν] ἐρωτικόν τι revocavit Dind. c. 14 ἀλλὰ ὄρα] ἀλλ' ὄρα id. *ibid.* καθεδούμεθα τοὺς eod. auctore pro καθεδούμεθα καὶ τοὺς c. 17 Τίς δ' οὖν scripsi pro Τίς γοῦν c. 19 ἡμέτερα cum Dind. de Solani conii. pro ὑμέτερα *ibid.* τὸν νεώνητον] τὴν νεώνητον id. vitiose c. 21 τραπέζας τὰς τραπέζας Halm. c. 22 οὐδὲ] οὐδ' Dind. *ibid.* ἐπιβλέφουμαι auctore eod. pro ἐπιβλέφουμι. Halm. ἐπιβλέφαιμι c. 24 θανμάσια de conii. Lehmanni et Halmii pro δημόσια c. 26 βιώσεις] βιώσει Dind. *ibid.* καταριθμησομαι] καταριθμησομαι id. c. 27 γίνετα] γίγνεται id. c. 28 ἀλτῆσομαι μοι] μοι cum eod. add. de Fritschii conii. c. 29 μείζονα praeunte Dind. pro μείζον. Lehmannus μελζῶ *ibid.* δι' αὐτοῦ cum eod. pro δι' αὐτοῦ c. 30 ἐπίπιον cum eod. rec. pro ἐπίπκειον *ibid.* μενεῖν auctore Lehmanno cum eod. pro μένειν c. 32 κρατοῦμεν] κρατήσουεν id. *ibid.* τὰ ἄλλα] τὰλλα id c. 33 ἠδέως] ἀδεῶς id. de Lennepii conii. c. 34 ἀνθρωποι

auctore Fritzschio cum eod. pro ἀνθρωποι c. 35 *Εὐ γε* addidi auctore Dind. *ibid.* καὶ οὐ παραποφανεῖσθαι] ita eod. auctore pro καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι c. 38 *ἔτι* de Fritzschii conii. scripsi pro ἤδη c. 39 ἤδη post σὲ et τῶν ante πολεμίων et τῶν ἔξω olim uncis incluseram. c. 40 διαγινώσκει] διαγιγνώσκει Dind. *ibid.* ἀνάσπαστος] ἀνασπαστός id. *ibid.* νεφ̄ cum eod. de Lehmanni conii. pro νεός c. 42 τὸν περιθήμενον] αὐτὸν περιθήμενον Halm. *ibid.* μόνον olim uncis incluseram. c. 44 δεήσει με] με olim uncis incluseram. c. 45 ἠλλέβορος] ἠλλέβορος Dind. c. 46 μετ' ὀλίγον olim uncis incluseram.

Dial. meretr. 1, 1 ὕφ' ἡμῶν] ἐφ' ἡμῶν Halm. §. 2 ἑώρακει] ἐοράκει Dind. — dial. 2, 1 ἑώρακας] ἐώρακας id. §. 4 οὐτε γὰρ] οὐδὲ γὰρ id. auctore Lehmanno. — dial. 3, 2 τοῦ συμποσίου rec. cum eod. pro τὸ συμπόσιον §. 3 ἀνέχωμαι revocavi cum eod. pro ἀνέχομαι — dial. 4, 1 θαυμάτια praeunte eod. pro δοιμάτια *ibid.* Σιμίχην eod. auctore hic et in sqq. pro Σιμίχην *ibid.* ἑώρακα] ἐώρακα id. §. 3 ἔχω] ἔγω id. vitiose §. 4 ἐπικαῖσθαι] καὶ ἐπικ. id. ego καὶ olim uncis incluseram. §. 5 τί πλέον; de Courierii conii. pro τὸ πλέον *ibid.* ἀπολίποι] ἀπολίπη Dind. — dial. 5, 2 σὺ ante συνεπέσθης addidi de Halmii conii. *ibid.* μετὰ τοῦτο τί] τοῦτο recepi pro ταῦτα §. 3 ἑώρακας] ἐώρακας Dind. §. 4 ἐφέστια, Gesneri emendationem, cum eod. recepi pro ἐφέστρια *ibid.* μὴ οὖν καὶ σὺ τοιοῦτόν τι rec. pro μὴ οὖν τι καὶ σὺ τοιοῦτο — dial. 6, 1 σφύραν praeunte Dind. pro σφύραν §. 3 καγγάζειν] καγγάζειν id. *ibid.* οὐδὲν olim uncis incluseram. §. 4 τοιοῦτός rec. pro τοῦτός — dial. 7, 1 συνεφήβοις cum Dind. rec. pro σὺν ἐφήβοις §. 2 Κολυττεύς] Κολυττεύς Dind. §. 3 τί καὶ] τί δα! id. — dial. 8, 2 εἰ κῦδοιτο scripsi pro καὶ εἰ κῦθ. *ibid.* πιστεύσει recepi pro πιστεύσαι — dial. 9, 1 ἑώρακα] ἐώρακα Dind. §. 2 Οὕτως] Οὕτω id. *ibid.* δ' οὖν scripsi pro γοῦν §. 4 Πανδιονίδος auctore Dind. pro Πανδίωνος §. 5 ἠκόντων cum eod. de Schmiederi conii. pro ἦκον — dial. 10 ΔΡΟΣΙΣ et §. 1 et 3 et 4 Δροσί auctore Meinekio pro Δροσή *ibid.* παρὰ σέ cum Dind. revocavi pro παρὰ σοι *ibid.* ἑώρακα] ἐώρακα id. §. 4 ὄλος scripsi pro ὄλωσ — dial. 11, 1 καὶ τοῦτο] τοῦτο γε Halm. §. 2 ἃ εἶδες Φιληματίου eiecit Dind. auctore Guyeto. §. 3 τὰς αὐτῆς] τὰς αὐτῆς id. *ibid.* τρίτον τοῦτο] τοῦτο deest apud Dind. §. 4 οὕτως] οὕτω id. — dial. 12, 2 ἀνακαίωμενον] ἀνακαίωμενον id. *ibid.* σου] σοι id. vitiose. §. 3 οὐδ' ἂν, quod iam olim volui, recepi cum eod. pro οὐδὲ *ibid.* λέγης eod. praeunte pro λέγης ἂν §. 4 θακῶ σοι] σοι deest apud eund. — dial. 13, 1 αὐτούς dedi pro αὐτούς §. 2 μέγαν δὲ auctore Halmio pro μέγαν τε *ibid.* εἶναι μοι pro ἦν μοι recepi. §. 4 ἢ οὐδ' ἢ] ἢ cum Dind. de mea conii. add. *ibid.* φνεῦ ὀπόσων] φνευε ὀπόσον Halm. §. 6 ἂν ἄλλως] ἂν cum Dind. inserui. — dial. 14, 2 βίκον cum eod. pro βίκον §. 4 χροάν] χροαῖαν id. — dial. 15, 2 ἐπεισέπαισαν cum eod. rec. pro ἐπεισέπεσαν §. 3 τὰς ante μάχας ex cod. addidi.

De morte Peregr. c. 3 δράματος cum eod. recepi pro πράγματος. correxit Faber. *ibid.* ἀλύων] ἀλύων id. c. 12 πάντα ἐκίνου] malebam

olim πάντα κάλων ἐκίνουον. idem proposuit Fritzsch, ad Aristoph. thesm. p. 192. c. 13 κάκ scripsi cum Dind. pro καλ. ego olim volueram καλ ἐκ c. 18 τὴν ante φιλοσοφίαν ex cod. addidi. c. 20 ἐβουλεύσατο τὸ περὶ] articulum auctore Halmio inserui. c. 22 ἐπινοεῖται] ἐπινενόηται Halmius. *ibid.* καιόμενος] καόμενος Dind. c. 24 καίτοι τι cum eod. auctore Lehmanno pro καί τί *ibid.* ἐπὶ κεφαλὴν cum eod. de mea conii. pro ἐπὶ κεφαλῆς c. 25 καίονται] κάονται id. c. 26 κακὸς ante κακῶς cum eod. addidi de Fritzschi conii. *ibid.* ἄν post χάριεν cum eod. inserui, quemadmodum ipse volueram. c. 27 ἀναστήσεσθαι] ἀνασταθήσεσθαι Halm. c. 30 οὔτως] οὔτω Dind. c. 31 κατέσθωσαν] καέσθωσαν id. c. 33 χροῶν] χροιάν id. c. 40 ἐωρακέναι] ἐορακέναι id. c. 41 ἐπάσεσθαι cum eod. recepi pro ἐπαγαγέσθαι *ibid.* ἀναστησομένης] ἀνασταθησομένης Halm.

Fugit. c. 1 ἐωρακέναι καιόμενον] ἐορακέναι καόμενον Dind. c. 5 λάσασθαι cum eod. revocavi pro λάσεσθαι c. 6 τὸν χαλινὸν καλ] ita iam cum eod. de mea conii. scripsi pro τὸν χαλινὸν οἶόν τε καλ *ibid.* Νεχροῖς] Νεχροῖσι id. *ibid.* βιοῦσί τε] βιοῦσι γε idem revocavit. c. 7 καιόμενοι] καόμενοι id. *ibid.* καιόμενον] καόμενον id. c. 8 δ' οὐν scripsi pro γοῦν *ibid.* Εὐμολπος καλ cum eod. pro Εὐμολπὸς τε καλ c. 13 ὀρμήσαντες] ὀρμίσαντες id. Gesnerum sequutus. c. 18 ποιεῖν] δοκεῖν Halm. c. 19 εὐροῖς ἄν] ἄν cum Dind. de mea conii. addidi. *ibid.* χροῶν] χροιάν id. c. 21 τὸν ante πόνον auctore Halmio addidi. c. 22 πρὸς τὸν καιρὸν cum Dind. de conii. Lehmanni pro παρὰ τὸν καιρὸν. Halm. κατὰ τὸν καιρὸν c. 26 γινέσθω] γιγνέσθω Dind. *ibid.* ὅπως] πῶς id. c. 29 Ἡράκλεις praeunte eod. pro Ἡρακλῆς dedi. ita et infra c. 32. *ibid.* Νῆ] Νηδὶ id. c. 33 Φεῦ κακῶν] Φεῦ τῶν κακῶν id. *ibid.* ὄττοτοῖ] ὄτοτοῖ id. *ibid.* παπαικαιάξ] παπαὶ παπαιάξ id.

Saturnal. c. 1 ἀγρῶν dedi cum Lehm. et Dind. de Courierii conii. pro ἀνδρῶν *ibid.* δεσπότην] δεσπότης Dind. c. 2 μὲν οὐδὲν οὐδέ] οὐδὲν praeunte eod. ex cod. opt. inserui. *ibid.* καθιστάναι de Halmii sententia scripsi pro καθίστασθαι. ducunt eo vestigia codicis. c. 3 ἐγὼ γοῦν auctore Dind. pro ἐγὼ γ' οὐν c. 4 τὰ ἄθλα] τὰ ἄθλα id. c. 5 ἐφείτο, Schaeferi emendationem, cum eod. recepi pro ἐφίετο c. 6 καὶ τοῦτο γ' ἄν εἶη] καὶ εἰ τοῦτο μανεῖη id. *ibid.* δ' post πῶς auctore Fritzschio et Halmio addidi. *ibid.* ἀφείλετο olim uncis incluseram. c. 7 τοῖς ante ἡλικιώταις eiecit Dind. c. 8 τὸ post εἰναξον cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* ὄντα cum eod. recepi pro ἔοντα *ibid.* ὁ ante ἄθλιος cum eod. de mea conii. addidi. c. 9 ἐπὶ τῇ ἐορτῇ ἐλευθεριάζωμεν recepi praeunte eod. pro ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἤδη ζῶμεν *ibid.* καλλιπαιδας revocavi cum eod. pro eo quod dederam καλλιπαιδας

Cronos. c. 10 τῶν ante ποιητῶν delevit id. c. 11 προσπελάζειν cum eod. recepi pro προσεικάζειν c. 12 μὴ ante μάτην cum eod. Solano auctore addidi. c. 16 ἀναγινωσκέτω] ἀναγινωσκέτω id. ita et c. 18. c. 17 πεττοὶ praeunte eod. pro πεσσοὶ *ibid.* παραπετέσθωσαν recepi de Iacobsii conii. pro παραπεμπέσθωσαν c. 18 ἐπὶ πᾶσι eiecit Dind.

Epist. Sat. c. 19 ἐνεστώτων cum eod. revocavi pro ἐστῶτων c. 23

κατάξει praeunte eod. pro κατάξει *ibid.* v. τῶν λυθῶν cum Guyeto mihi eiicienda videntur; quapropter cancellis circumscripsi. *ibid.* ὄρνεις praeunte Dind. pro ὄρνεις c. 24 τὴν ἐσθῆτα δὲ cum Dind. pro τὴν ἐσθῆτα δὲ θέοι *ibid.* καὶ τὸ παρὰ] τὸ cum eod. inserui auctore Schmied. *ibid.* εἰ μὴ] ἦν μὴ id. c. 25 θανμάζω γὰρ] θανμάζω γὰρ se id. *ibid.* πέπανυμαι] ita iam dedi pro πέπανυμαι εἰς ὧν. Halm. πέπανυμαι, εἰς ὧν τῶν πολλῶν Hirschig. l. c. p. 65: πέπανυμαι, ἐκῶν *ibid.* εἰ μὴ] ἦν μὴ Dind. c. 28 πρὸς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα] ita dedi auctore Halmio pro ὡς δὲ μετὰ ταῦτα *ibid.* συνελέξαντο cum Dind. recepi pro συνεξέλεξαντο *ibid.* τοῖς αὐτοῦ] τοῖς αὐτοῦ id. *ibid.* ἡδύ ἐστιν cum eod. rec. pro ἔτι ἐστὶν *ibid.* ἀλλὰ] ἀλλ' id. c. 29 τὸ μαλακὸν] τὸν μαλακὸν id. vitiose. c. 30 θανμάζοιτε] θανμάζητε Halm. *ibid.* ἄξιον] ἄξιον ὄν id. c. 31 μὴδὲ ἀμφισβ.] ita cum Dind. de mea conī. pro μῆτε ἀμφισβ. c. 32 προσθεῖναι] προσθεῖναι id. vitiose. *ibid.* ἐθειλήσετε] ἐθειλήσατε id. *ibid.* γίνεσθαι et καταγιγνώσκειν id. c. 33 ἰστώσαν] ἰσάτωσαν Dind. et Halm. c. 35 ἠνίασεν] ἀνιάσειεν Halm. *ibid.* ἐγγίνεσθαι] ἐγγίνεσθαι Dind. *ibid.* ὄρνεις] ὄρνεις id. *ibid.* τὴν ante πενίαν cum eod. de mea conī. addidi. c. 36 οὔτως] οὔτω id. c. 38 ἀξιοθελες eiiciendum censet Th. Bergk. coll. Eur. Or. 9. c. 39 ἔνεκεν] ἔνεκα Dind.

Coniō. c. 3 τῶν αὐτοῦ praeunte eod. pro τῶν αὐτοῦ c. 4 ἀλλ' ἔξει cum eod. auctore Fritzschio pro ἀλλὰ ἔξεις *ibid.* δεήσει cum eod. rec. pro δεήσει *ibid.* οὔτως] οὔτω id. c. 10 Βαβαί id. *ibid.* δὲ οὐ, ἀλλὰ] δ' οὐ, ἀλλ' id. c. 11 ἐωρακῶς] ἐορακῶς id. c. 12 βόην ἀγαθὸν rec. cum eod. pro βόην c. 15 αἴτιον ἄν] ἄν cum eod. de Schaeferi conī. addidi. c. 17 ἀνεγίνωσκε] ἀνεγίνωσκε id. c. 19 Σατυρίων] ita iam cum eod. pro eo quod olim dederam ὁ Σατυρίων c. 20 θυρίων cum eod. pro θυρίων c. 21 ἀνεγίνωσκεν] ἀνεγίνωσκεν id. c. 26 ἔνεκεν] ἔνεκα id. c. 28 ἀναγιγνώσκομένων id. c. 29 ἀναγιγνώσκων id. c. 31 ἄκαιρον cum eod. recepi pro ἄκαιρος c. 34 γινόμενα] γιγνώμενα id. c. 35 οὐν recepi pro δ' οὐν *ibid.* κατεγίνωσκον id. *ibid.* καὶ ἐούρει] καὶ ἐούρει Fritzschi, ad Aristoph. ran. p. 53. c. 38 παρ' αὐτῶ praeunte Dind. pro παρ' αὐτῶ *ibid.* καὶ ante μέμνησο olim uncis incluseram. *ibid.* ἐστὶ καὶ] ἐστὶ τι καὶ id. auctore Iacobsio. c. 39 ταῦτα cum eod. revocavi pro ταῦτα *ibid.* δὲ δεῖ] δ' ἔδει id. *ibid.* ἔδει ἡμῶν scripsi de Fritzschi conī. pro ἐκείνων. Dind. ἔδει c. 40 ἀνεγίνωσκεν] ἀνεγίνωσκεν Dind. c. 41 Ἡ οἴη πότ' ἄρ' Ἀρισταινέτον ἐν μεγάροισι] ita auctore eod., quamquam ne sic quidem versum omni ex parte emendatum esse arbitror, pro Ἡ οἴη πότ' ἄρ' ἦγε Ἀρισταινέτον ἐν μεγάροισι *ibid.* προῦχουσ' ἀλλὰων πασάων cum eod. de Guyeti conī. pro προῦχουσα πασάων ἀλλὰων *ibid.* Κυθέρης ἡδ' ἅμα τῆς Ἑλένης de conī. Guyeti pro Κυθέρης ἡδ' αὖ τῆς Σελήνης. Dind.: Ἑλένης ἡδ' ἐρατῆς Κυθέρης *ibid.* κράτιστε τεῶν συνεφηβῶν auctore Dind. pro κρατερῶν κράτιστε ἐφήβων c. 42 ἀνελεσθαι cum Lehmanno recepi pro ἀρεσθαι. Dind. ἀρεσθαι *ibid.* πρὸ αὐτοῦ praeunte eod. pro πρὸ αὐτοῦ c. 44 μὲν olim uncis incluseram. c. 45 ἑαυτὸν] ἑμαντὸν Dind.

De Syr. Dea c. 1 Ἔστιν] Ἔστι id. ita et paullo post. *ibid.* ὄνομα cum eod. pro ὄνομα *ibid.* πόλι cum eod. pro πόλι. ita et in seqq. *ibid.* ἔστιν] ἔστι id. *ibid.* τοῖσιν] τοῖσι id. *ibid.* ἐπιτελέουσι id. *ibid.* εἰσαμένων cum eod. pro εἰσαμένων. ita et in seqq. c. 3 Ἀλυπτλοῖσι id. *ibid.* ἔστι id. *ibid.* ἀείδουσι id. *ibid.* ἐστὶ id. et ita semper in seqq. hoc *v* ante vocalem delevit. c. 4 βασιλῆος cum eod. rec. pro βασιλέως c. 6 πρήσι praeunte eod. pro πρήσει *ibid.* παρακείται cum eod. rec. pro παρακείται et c. 8 ἐπικείται pro ἐπικείται c. 10 ὄρτοι cum eod. rec. pro ὄρτοι c. 12 Σιούθρα cum eod. de Buttmanni con. pro Σκύθρα *ibid.* ἐπρησσον cum eod. rec. pro ἐπρασσον c. 15 ἐπικνείται cum eod. recepi pro ἐπικείται c. 16 δεξιῇ praeunte eod. pro δεξιᾷ c. 19 ἔσεται cum eod. pro ἔεται c. 20 βασιλῆα cum eod. revocavi pro βασιλέα *ibid.* οἰκηλοῖσιν dedi pro οἰκλοῖσιν. Dind. οἰκηλοῖσι *ibid.* ἀπεκίετο praeunte eod. pro ἀπεκίατο c. 22 αἰδέετο cum eod. rec. pro ἠδέετο c. 23 βασιλῆα revocavi pro βασιλέα *ibid.* οὔτε — οὔτε auctore eod. pro οὔδε — οὔδε c. 24 φρουρῇ ἔχε cum eod. pro φρουρᾷ εἶχε *ibid.* μοιχίην auctore eod. pro μοιχίην *ibid.* ἐργασμένον cum eod. revocavi pro ἐργασμένον c. 25 ἀμβώσας cum eod. rec. pro ἀμβώσας *ibid.* ἔσεται auctore eod. pro ἔεται cum eod. [χαρίζονται] χαρίζομενοι id. cum aliis. *ibid.* ἀνακείται auctore eod. pro ἀνακείται *ibid.* θηλέης cum eod. rec. pro θηλείης *ibid.* μοι τσαάδε] μοι περί τσαάδε id. c. 28 κείται rec. pro κείται *ibid.* ἀπικέλιται cum eod. rec. pro ἀποκέριται *ibid.* τριήκοντα cum eod. rec. pro τριηκοσίων c. 29 μικρῇ cum eod. rec. pro μακρῇ *ibid.* ἐπικείται recepi hic et c. 30 pro ἐπικείται c. 31 Θεραπηλῆ praeunte eod. pro Θεραπέλῃ c. 32 σοι cum eod. rec. pro τοι *ibid.* ἔκτοσθε id. *ibid.* περικείται cum eod. pro περικείται *ibid.* ἔσορῆ cum eod. rec. pro ἰστορῆ c. 33 ἐκελον cum eod. pro εἰκελον c. 34 κείται cum eod. hic et c. 35 pro κείται *ibid.* ἔδος cum eod. de Schaeferi con. pro ἔδος *ibid.* μόννον praeunte eod. pro μόννον c. 35 νέον τε καὶ] νεον τε ἡγνηται καὶ id. c. 36 προσφέροντας cum eod. rec. pro προσφέρουτας *ibid.* οὔτας] οὔτα id. c. 39 συμφοραὶ de Solani con. pro συμφορῇ c. 40 ἔδος cum Dind. de mea con. pro εἶδος *ibid.* ἐκελον cum eod. pro εἰκελον c. 42 ἐπιγίγνεται cum eod. revocavi pro ἐπιγίγνεται c. 45 ἀνακίετο cum eod. rec. pro ἀνακίατο c. 46 ὄφρασεως cum eod. de Gesneri con. pro ἔφρασεως c. 47 ἀπέργει cum eod. pro ἀπέργει c. 48 ἐπέων eod. auctore pro ἐπει *ibid.* καὶ] ante μισθόν cum eod. de mea con. delevit. *ibid.* μνέαι id. c. 51 οἱ ἄλλοι] οἱ Γάλλοι id. auctore Fritzschio. *ibid.* ἀπορρίψει] ἀπορρίψῃ id. c. 55 αὐτῷ] αὐτοῦ id. c. 60 μὴ σπιν ἄλλως γάμον εἶναι cum eod. de mea c. 61. pro μὴ μιν ἄλλως γάμον εἶναι *ibid.* τῆσι δὲ παρθένουσι cum eod. de Solani con. pro τοῖσι δὲ νέουσι

Demosth. enc. c. 2 τὴν αὐτοῦ] τὴν αὐτοῦ id. *ibid.* ἐπαρκέσει] ἐπαρκέσει id. *ibid.* ἄρα τῶ cum eod. rec. pro ἄρα τῶ c. 3 εἰ] εἰ in unciis incluseram. c. 4 μέγα, olim a me sicutum, iam cum eod. revocavi. c. 5 ἀλλὰ] ἀλλ' id. caeterum in his verbis vitii aliquid inesse vi-

detur et sine dubio pro μη auctore Guyeto μὴν scribendum. c. 9 τῷ μὲν praeunte Dind. rec. pro τὰ μὲν *ibid.* Ἴον ἢ iam cum eod. rec. pro Ἰωνικὴν *ibid.* πενίας] πενίαν id. *ibid.* cum eod. ἄν post βέλτιον de mea conii. addidi. c. 10 ἀφθορία μὲν οὖν] οὖν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* τῷ θυλάκῳ] τοῦ θυλάκου id. auctore Fritzschio. c. 12 δὲ ὁ] δ' ὁ id. *ibid.* δὲ οὐσης] δ' οὐσης id. *ibid.* κωμάζειν auctore Halmio pro κομᾶν c. 13 κἀνταῦθ' ἄν, ὦ β., φιλοσοφοῖς eod. auctore pro κἀνταῦθα, ὦ β., φιλοσοφεῖς c. 17 ἔχεις auctore eod. rec. pro ἔχοις *ibid.* καὶ ante δοκῶ cum Dind. addidi, quemadmodum iam voluit Lehmannus. c. 18 τὸ ante κατ' ἐμὲ de Gesneri conii. cum eod. addidi. *ibid.* Συρακουσίας] Συρακοσίας id. c. 19 οὕτως] οὕτω id. *ibid.* ἀνδρῶν cum eod. addidi. *ibid.* Ἡρακλέους] Ἡρακλέος Bergk. *ibid.* τάνδρος cum Dind. revocavi pro ἀνδρός c. 21 ἢ τῶσιν desunt apud eund. *ibid.* ἐφ' ἀπίστας cum eod. rec. pro ἐφάπαξ c. 23 Ἀκαδημίαν] Ἀκαδημίαν id. c. 24 ὀφθῆναι ἀλινδούμενον praeunte eod. pro ὀφθῆναι καλινδούμενον c. 26 δὲ ἄλλα] δ' ἄλλα id. *ibid.* καὶ τὰ λοιπὰ] καὶ λέγε τὰ λοιπὰ id. de suo. c. 27 τῶν ante ὀνομάτων suadente Halmio inserti. *ibid.* γίνεται] γίνεταί Dind. *ibid.* μὴ τῶν προσιόντων ἀντῶν ποιησάντων] μὴ προσιόντων τῶν εἰς αὐτὸν ποιησάντων Bergk. (Poet. Lyr. Gr. p. 460. ed. 2.) *ibid.* παιᾶνα, τὰ Ἰσοδήμου] ita de Bergkii conii. pro ἄσματα, τὰ Ἀλισοδήμου. Dind.: ἄσματα, ὁ παιᾶν Ἀλισοδήμου *ibid.* τὸ μὲν ποιήσιν καινὴν ποιεῖν ἐκλέλειπται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέντα] ita de eiusdem Bergkii egregia emendatione scripsi pro τὸ μὲν ποιήσιν καινὴν ποιεῖν κωμωδίας ἢ τραγωδίας ἐκλέλειπται. τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα. Dind.: τὸ μὲν ποιῆσαι κωμωδίας ἢ τραγωδίας, *** καὶ Σοφοκλέους, ἐκλέλειπται, τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα c. 29 κατέχειν ἀδύνην.] κατέχειν ἦν ἀδύνη. Halmius. *ibid.* eod. auctore revocavi οὐ θεραπευόντων pro οὐδὲ θεοῦ. c. 31 γλώττη] γλώσση Dind. c. 32 συνακτικῷ] συναρκτικῷ id.; voluit sine dubio συναρκτικῷ c. 33 γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς] ita scripsi de coniectura pro γραμματεῦσι τριηρόταις. Dind.: γραμματεῦσι καὶ τριηρόταις c. 35 ἀνθρωπός] ἀνθρωπός id. c. 36 χρόνον] διὰ χρόνον id. at conf. Lexiphan. c. 19. c. 38 καὶ γὰρ cum eod. rec. pro μὴ γὰρ c. 39 εἶπεν ἄν, ἐπρεσβ.] εἶπεν, ἄν ἐπρεσβ. id. c. 40 οὕτως] οὕτω id. c. 42 ὄντων τῶν] τῶν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* αὐτοῦ cum eod. revocavi pro αὐτοῦ *ibid.* οὕτως] οὕτω id. *ibid.* Ἦν ante ταῦτα cum eod. Iacobso auctore addidi. c. 43 τῶν ὁρώτων] τῶν οὐ παρόντων Halm. c. 44 οὕτως] οὕτω Dind. *ibid.* post δεδωροδοκηκῆναι idem addidit δόξω c. 45 ἢ eod. praeunte pro ἤs c. 46 καταισχύνω] καταισχυσῶ id. c. 47 συγγίνωσκέ] συγγίγνωσκέ id. c. 49 οὐδὸν] ὄδον id. c. 50 βαβαί] βαβαί id. *Deor. concil.* c. 1 δεήσει, quemadmodum correxit Lehmann., cum eod. rec. pro δεήση c. 4 Σειληνὸν cum eod. rec. pro Σιληνὸν c. 9 καὶ of Γέται olim cancellis circumscripseram. c. 12 μαντεύεται] θεσπιωδεῖ Dind. *ibid.* ἐπιορκία] ἢ ἐπιορκία id. c. 13 εἰδῶς ὅτι] εἰδῶς, οἶμαι id. c. 14 πολυγλώττων eod. praeunte pro πολυγλώσσων c. 16 ἀλλὰ ἐν] ἀλλ' ἐν id. *ibid.* ἦ ante μάντιν cum eod. addidi auctore Siruvio.

Cymic. c. 1 γυμνοδερχῆ] γυμνός ἐρχη Burmeist. p. 40. magis placet quod Lobeck. proposuit γυμνός θέρη *ibid.* εὐναζόμενος auctore Halmio dedi pro καὶ εὐναζόμενος. Dind. καὶ εὐναζή μονός Fritzschiū sequutus. *ibid.* τοιοῦτον γὰρ] τοῦτο γὰρ Halm. c. 2 δὲ εὐτελεία] δ' εὐτελεία Dind. *ibid.* ποτε] ποτ' id. c. 5 μανία] μανία τε Dind. c. 8 αὐταρκεῖν] αὐτάρκη id. *ibid.* παραγίνετα] παραγίνετα id. c. 9 γίνετα] γίνετα id. c. 10 πράγματα eiecit id. auctore Iacobsio. c. 11 Μὰ Δία cum eod. scripsi de Solani con. pro Νῆ Δία c. 13 ἄν ante ὀρηθήσειεν de meo addidi. c. 16 δὲ ἀγαθοῦ] δ' ἀγαθοῦ Dind. c. 17 χροῶ] χροιά id. *ibid.* δόη] δολή id. *ibid.* γινομένων] γιγνομένων id. c. 18 ἀξιοῦτε, κακῶς] ἀξιοῦτε, καλῶς βουλ. s. ἀξιοῦτε, ὡς κακῶς βουλ. Halm. Hirschig. p. 66: ἀξιοῦτε, ἄλλοις ἐπιτιμῶντες καλῶς βουλευομένοις πολλὰκις περὶ ὧν πράττουσι αὐτοὶ κτέ. c. 19 καλουμένων εὐδαιμόνων] ita de Wetstenii con. pro καλουμένων ἀνθρώπων. Dind.: εὐδαιμόνων καλουμένων ἀνθρώπων c. 20 αὐτοὶ Dind. uncis liberavit.

Soloecist. c. 1 λέγωμεν auctore Halmio dedi pro λέγομεν c. 2 καταπράξει] καταπράξει ἄν Halm. c. 4 τιτθας] τιτθᾶς Dind. c. 5 οὔτως] οὔτω id. c. 10 τοῦτο τὸ ἄττα] τὸ deest apud eund. *ibid.* ὕβρις] σε] cum eod. auctore Gesnero addidi σε *ibid.* δόξει λέγειν cum eod. rec. pro δόξειεν λέγειν c. 11 καθέξεσθαι hic et infra et καθέξομαι auctore Fritzschio ad Aristoph. ran. p. 303 revocavi pro καθίξεσθαι et καθίξομαι *ibid.* τὸ καθέξεσθαι] hoc loco idem vir doctus excidisse putat haec: καὶ εἰ τὸ μὲν καθέξεσθαι ἴσον ἐστὶ τῷ καθήσθαι, καθίξει δὲ ὁ ἐστῶς. c. 12 τὸ ante δ' ἔαντῷ cum Dind. inserui, quemadmodum iam voluit Hemsterhusius.

Philopat. c. 1 ἐκ τῆς χειρὸς] ἐκ auctore Guyeto addidi. *ibid.* κατὰ κρημνῶν auctore Halmio scripsi pro κατὰ κρημνὸν *ibid.* τῶν] τῶν Dind. c. 2 ὑποβλέπειν, quemadmodum voluit Wytttenbach., scripsi pro ἐπιβλέπειν *ibid.* τὸ τε ἄνω auctore Halmio pro τὸ ἄνω τε c. 3 Βαβαῖ] Βαβαῖ Dind. *ibid.* οἰχήσονται] διοικήσονται Halm. melius mihi esse videtur, si ἐς post ὀλκάδες addatur. *ibid.* ὅς γε κατὰ] ita monitu Halmii scripsi pro ὡς καὶ, κατὰ c. 4 ἐκείνο cum Dind. rec. pro ἐκείνος c. 6 κρατῶν] κραδαίων Halm. *ibid.* ἔκλυσε cum Dind. rec. pro ἔκλυσε c. 9 ἄν ἠγάγον auctore Halm. pro ἀνήγαγον c. 10 ἐγίνωσκες] ἐγίνωσκες Dind. c. 12 καὶ ἐκ τῶν] ἐκ deest apud eund. c. 14 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. c. 16 οὐδέ κέ σ'] κέ cum eod. addidi praeunte Gesnero. c. 18 ἑτεροῖόν de Guyeti con. cum eod. pro ἑτερεῖόν c. 20 ἄλλειπασμοῦς] λοιπασμοῦς id. c. 22 κατεγίνωσκον] κατεγίνωσκον id. *ibid.* Τελμισσα cum eod. revocavi pro Τελμισσα

Charidem. c. 1 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. *ibid.* ὅτι δὴ eod. praeunte pro ὅτι δὲ c. 2 γινομένου] γιγνομένου id. c. 3 καταθεῖο cum eod. recepi de Fritzschiū emend. pro καταθεῖο c. 5 ἐγίνετο] ἐγίνετο id. c. 6 ἢ τῷ πάντα] τῷ cum eod. de Gesneri con. inserui. *ibid.* ἀνδρείας praeunte eod. pro ἀνδρίας. ita et c. 12. c. 7 γινόμενος] γιγνόμενος id. c. 8 θάλατταν praeunte eod. pro θάλασσαν c. 10 ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρα] ἴτα cum eod. de mea con. dedi pro ἑτέρ' ἀμφισβητεῖ. Halmius ἑτέρα ἀμφισβητεῖ c. 13 κλειῶ ἄν cum eod. duce Lehmauno pro

πλείω δ' ἂν *ibid.* Φίλωνα cum eod. rec. pro Φίλων' c. 44 ἀντοῖς] ἀντοῖς id. c. 19 παρελθούσιν cum eod. de conī. Guyeti recepi pro παρελθούσας c. 20 ὑπό πάντων cum eod. de eiusd. Guyeti conī. pro τῶν πάντων. Halmius παρά πάντων c. 22 γινομένων] γιγνομένων id. c. 23 ἀνδρείαν praeunte eod. pro ἀνδρίαν *ibid.* τᾶν] ἂν id. *ibid.* μὴ ante τοιοῦτω deest apud eund. c. 25 συντάττειν praeunte eod. pro συντάσσειν *Ner.* c. 2 ὡς τῷ δι'] ita cum eod. scripsi de Kayseri conī. pro τὸ δι' *ibid.* εἴσοιτο correxit idem Kayser; legebatur εἴσαιτο *ibid.* διψᾶσι— τοιοῦτο] cum eod. de Kayseri conī. recepi pro ψάουσι— τοῦτο c. 3 ἀρχῆν] ὄρχην id. Pelletum sequutus. c. 5 Θαλάσσας] θαλάττας id. *ibid.* ὀλισθαίνειν] ὀλισθάνειν id. c. 6 καὶ τῷ οὐ] τῷ cum eod. addidi auctore Kaysero. c. 7 ἐρεσθεῖ] correxit id. legebatur ἐρευθεῖ c. 8 εἰσι cum eod. rec. de Iacobsii conī. pro ἴσοι

Tragodor. v. 6 Ἀλληκτώ praeunte eod. pro Ἀληκτώ v. 10 βροτοῖς cum eod. rec. pro βροτῶν v. 18 φανύω] typhothetae culpa in prima edit. φύλω legitur. v. 21 δ' ἐπ'] δ' ἀπ' id. v. 23 κρητῆρ] κρατηρ id. v. 31 ἐνθεον] ἐνθον id. v. 32 Ἄττει id. v. 38 Κορύβαντες εὐάν recepi pro εὐάν Κορ. v. 39 βριθουσα scripsi pro δὲ βριθουσα. Dind. δὲ βριθὺ v. 49 ἄ δύσγαμος eod. praeunte pro ἄ δὲ δύσγ. v. 51 νυκτέροις de Guyeti conī. cum eod. pro νύκτερος v. 52 θακρῦουσ' praeunte eod. pro θακρῦοις v. 53 γόοις cum eod. revocavi pro γοῶσ' v. 59 λίπε cum eod. rec. pro λείπε v. 78 ἦ auctore eod. pro ἦ *ibid.* Βακχίω cum eod. rec. pro Βακχίω v. 92 Ζανὸς cum eod. rec. pro Ζηνὸς v. 96 κόρας auctore eod. pro κόραν v. 103 ἄως eod. auctore pro ἦως v. 112 Τίσι δὲ eod. auctore pro Τίσι δ' ἐν v. 122 χέρας] χεῖρας revocavit id. *ibid.* κορωνά] κόρωνα id. v. 129 Σίγα μὲν αἰθῆρ auctore eod. pro Σίγα μὲν, αἰθῆρ, καὶ v. 132 σιλῶνι cum eod. rec. pro σιλμπωνι v. 137 ταισδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὄραις] ita de eiusd. conī. pro ὄραις ταις εἰαριναῖσιν v. 140 ἀτμός] ἀτμός id. v. 148 αἰεῖ] αἰεῖ id. v. 152 ἄλλοι δὲ πρᾶσιον id. v. 158 κολλάμφοκον] κόλλαν σφάκον Th. Bergkii. v. 160 Πάρου de eiusd. viri docti conī. dedi pro γάρου v. 162 Ἀσσίον idem proposuit pro Ἀσίον v. 165 πεπειράσται] πεπειράται Dind. v. 166 χυλός] χυμός id. v. 167 ὅστα eod. praeunte pro ὅστᾶ v. 174 ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης] ita emendavit Bergk. coll. Hesych. et Phot. in v. pro ἔλλαβε παρὰ τῆς κρᾶνης. Dind.: ἔλαβε παρὰ τῆς κοιράνου v. 178 τοῖσι δὲ auctore Dind. pro τοῖς δὲ v. 179 γίγνομαι id. ita et v. 188. v. 184 ὅτ' ἐπὶ τὰ cum eod. rec. pro ὅταν ἐπὶ v. 185 Ἄττ id. pro Ἄττη v. 196 βυθίας] βαθέης id. v. 216 κραταιῶ cum eod. rec. pro κραταιῶς v. 220 εἰδῶ eod. auctore pro ἴδω v. 221] βαθμῶν] βασμῶν id. v. 232 id. emendavit ita: βᾶσιν σαθρὰν ἀνειλυσπᾶμένω v. 233 μέλος] δέμας id. v. 235 τὰ δὲ μ' ἐκειδ' auctore eod. pro τὰ δὲ με κείθεν v. 251 ὧς γ' eod. auctore pro καὶ γ' v. 261 Λαρτιάδην cum eod. pro Λαερτιάδην. v. 264 πάθηθε scripsi pro πάθησθε v. 275 κακῶς cum eod. revocavi pro θεοῖς v. 291 ἀτρεκέστερον id. v. 294 λιπούσα id. v. 296 φλογμός id. v. 301 τῶση id. v. 310 γιγνωσκέτω id. v. 315 δέμα πένυ] δέμα' ἄ πένυς id. v. 323 εὐώθονον id. v. 332 δ' eod. auctore additum.

Οσγρ. v. 5 ὑπ' ἐμοῦ] ὑπ' ἐμοῦ προ* id. v. 9 ἦ cum eod. revocavi pro ἦ v. 24 δόλον cum eod. de conī. Guyeti pro Δόλων v. 25 μέ τι] μ' ἐτι id.

Cynic. c. 1 γυμνοδερχῆ] γυμνός ἔρχη Burmeist. p. 40. magis placet quod Lobeck. proposuit γυμνός θέρη *ibid.* εὐναζόμενος auctore Halmio dedi pro καὶ εὐναζόμενος. Dind. καὶ εὐνάξη μόνος Fritzschiū sequutus. *ibid.* τοιοῦτον γάρ] τοῦτο γάρ Halm. c. 2 δὲ εὐτελεία] δ' εὐτελεία Dind. *ibid.* ποτε] ποτ' id. c. 5 μανία] μανία τε Dind. c. 8 αὐταρχεῖν] αὐτάρχη id. *ibid.* παραγίνεται] παραγίνεται id. c. 9 γίνεταί] γίνεταί id. c. 10 πράγματα eiecit id. auctore Iacobsio. c. 11 Μά Δία cum eod. scripsi de Solani con. pro Νῆ Δία c. 13 ἄν ante ὀρηήσειεν de meo addidi. c. 16 δὲ ἀγαθοῦ] δ' ἀγαθοῦ Dind. c. 17 χροῶ] χροιά id. *ibid.* δόχη] δολή id. *ibid.* γινομένων] γιγνομένων id. c. 18 ἀξιοῦτε, κακῶς] ἀξιοῦτε, καλῶς βουλ. s. ἀξιοῦτε, ὡς κακῶς βουλ. Halm. Hirschig. p. 66: ἀξιοῦτε, ἄλλοις ἐπιτιμῶντες καλῶς βουλευομένων πολλῶν περὶ ὧν πράττουσι αὐτοὶ κτέ. c. 19 καλουμένων εὐδαιμόνων] ita de Wetstenii con. pro καλουμένων ἀνθρώπων. Dind.: εὐδαιμόνων καλουμένων ἀνθρώπων c. 20 αὐτοὶ Dind. uncis liberavit.

Soloecist. c. 1 λέγωμεν auctore Halmio dedi pro λέγομεν c. 2 καταπράξει] καταπράξει ἄν Halm. c. 4 τίτθας] τιτθᾶς Dind. c. 5 οὔτως] οὕτω id. c. 10 τοῦτο τὸ ἄττα] τὸ deest apud eund. *ibid.* ὑβρίσαι σε] cum eod. auctore Gesnero addidi σε *ibid.* δόξει λέγειν cum eod. rec. pro δόξειεν λέγειν c. 11 καθέξεσθαι hic et infra et καθέξομαι auctore Fritzschio ad Aristoph. ran. p. 303 revocavi pro καθίξεσθαι et καθίξομαι *ibid.* τὸ καθέξεσθαι] hoc loco idem vir doctus excidisse putat haec: καὶ εἰ τὸ μὲν καθέξεσθαι ἴσον ἐστὶ τῷ καθῆσθαι, καθίξει δὲ ὁ ἐστῶς. c. 12 τὸ ante δ' ἐαντῶ cum Dind. inserui, quemadmodum iam voluit Hemsterhusius.

Philopat. c. 1 ἐκ τῆς χειρὸς] ἐκ auctore Guyeto addidi. *ibid.* κατά κρημνῶν auctore Halmio scripsi pro κατά κρημνόν *ibid.* τῶν] τῶν Dind. c. 2 ὑποβλέπειν, quemadmodum voluit Wyttenbach., scripsi pro ἐπιβλέπειν *ibid.* τὸ τε ἄνω auctore Halmio pro τὸ ἄνω τε c. 3 Βαβαί] Βαβαί Dind. *ibid.* οἰχήσονται] διοικήσονται Halm. melius mihi esse videtur, si ἐς post ὀλκαδες addatur. *ibid.* ὅς γε κατά] ita monitu Halmii scripsi pro ὡς καί, κατά c. 4 ἐκείνο cum Dind. rec. pro ἐκείνος c. 6 κρατῶν] κραδαίων Halm. *ibid.* ἔκλωνσε cum Dind. rec. pro ἔκλωσε c. 9 ἄν ἠγάγον auctore Halm. pro ἀνήγαγον c. 10 ἐγίνωσκες] ἐγίνωσκες Dind. c. 12 καὶ ἐκ τῶν] ἐκ deest apud eund. c. 14 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. c. 16 οὐδέ κέ σ'] κέ cum eod. addidi praeunte Gesnero. c. 18 ἑτεροτόν de Guyeti con. cum eod. pro ἑτερεῖόν c. 20 ἑλλειπασμούς] λοιπασμούς id. c. 22 κατεγίνωσκον] κατεγίνωσκον id. *ibid.* Τελμισσα cum eod. revocavi pro Τελμισσα

Charidem. c. 1 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. *ibid.* ὅτι δὴ eod. praeunte pro ὅτι δὲ c. 2 γινομένου] γιγνομένου id. c. 3 καταθεῖο cum eod. recepi de Fritzschiū emend. pro καταθοῖο c. 5 ἐγίνετο] ἐγίνετο id. c. 6 ἢ τῶ πάντα] τῶ cum eod. de Gesneri con. inserui. *ibid.* ἀνδρείας praeunte eod. pro ἀνδρίας. ita et c. 12. c. 7 γινόμενος] γιγνόμενος id. c. 8 θάλατταν praeunte eod. pro θάλασσαν c. 10 ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρα] ita cum eod. de mea con. dedi pro ἑτέρ' ἀμφισβητεῖ. Halmius ἑτέρα ἀμφισβητεῖ c. 13 πλείω ἄν cum eod. duce Lehmauno pro

πλείω δ' ἂν *ibid.* Φίλωνα cum eod. rec. pro Φίλων' c. 44 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. c. 19 παρελθούτων cum eod. de conl. Guyeti recepi pro παρελθόντας c. 20 ὑπὸ πάντων cum eod. de eiusd. Guyeti conl. pro τῶν πάντων. Halmius *παρὰ πάντων* c. 22 *γινόμενων]* *γιννομένων* id. c. 23 ἀνδρείαν praeunte eod. pro ἀνδρίαν *ibid.* τῶν] ἂν id. *ibid.* μὴ ante τοιοῦτω deest apud eund. c. 25 *συντάττειν* praeunte eod. pro *συντασσειν* Ner. c. 2 *ὡς τῷ δι']* ita cum eod. scripsi de Kayseri conl. pro τὸ δι' *ibid.* εἰσοίτο correxit idem Kayser; legebatur εἰσαιτο *ibid.* διψῶσι—τοιούτω] cum eod. de Kayseri conl. recepi pro ψαύουσι—τοῦτο c. 3 ἀρχῆν] ὄρχην id. Pelletum sequutus. c. 5 *θαλάσσης]* *θαλάττας* id. *ibid.* ὀλισθαίνειν] ὀλισθαίνει id. c. 6 *καὶ τῷ οὐ]* τῷ cum eod. addidi auctore Kaysero. c. 7 ἐρεῦθει] correxit id. legebatur ἐρενθει c. 8 εἰσι cum eod. rec. de Iacobsii conl. pro ἴσοι

Tragodor. v. 6 Ἀλληκτῶ praeunte eod. pro Ἀληκτῶ v. 10 βροτοῖς cum eod. rec. pro βροτῶν v. 18 φάυλω] typhotetae culpa in prima edit. φύλω legitur. v. 21 δ' ἐπ' id. v. 23 κρητῆρ] κρατῆρ id. v. 31 ἐνδεον] ἐνδου id. v. 32 Ἄττει id. v. 38 Κορύβαντες εὐάν recepi pro εὐάν Κορ. v. 39 βρίθουσα scripsi pro δὲ βρίθουσα. Dind. δὲ βριθὺ v. 49 ἄ δύσγαμος eod. praeunte pro ἄ δὲ δύσγ. v. 51 νυκτέροις de Guyeti conl. cum eod. pro νύκτερος v. 52 *δακρυοῦς'* praeunte eod. pro *δακρυοῖς* v. 53 γόοις cum eod. revocavi pro γοῶσ' v. 59 *λίπε* cum eod. rec. pro *λεῖπε* v. 78 ἦ auctore eod. pro ἦ *ibid.* Βακχίω cum eod. rec. pro Βακχίων v. 92 Ζανὸς cum eod. rec. pro Ζηνὸς v. 96 κόρας auctore eod. pro κόραν v. 103 ἄως eod. auctore pro ἠὼς v. 112 Τίσι δὲ eod. auctore pro Τίσι δ' ἐν v. 122 χείρας] χείρας revocavit id. *ibid.* κορωνά] κόρωνα id. v. 129 Σίγα μὲν αἰθῆρ auctore eod. pro Σίγα μὲν, αἰθῆρ, καὶ v. 132 οὐίπωνι cum eod. rec. pro οὐίμπωνι v. 137 ταισδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὥραις] ita de eiusd. conl. pro ὥραις ταις εἰαριναῖσιν v. 140 ἀτμός] ἀτμῖς id. v. 148 αἰσι] ἀσι id. v. 152 ἄλλοι δὲ πρόσιον id. v. 158 κολλάμφακον] κόλλαν σφάκον Th. Bergkii. v. 160 Πάρον de eiusd. viri docti conl. dedi pro γάρον v. 162 Ἀσίον idem proposuit pro Ἀσίον v. 165 πεπειρασται] πεπειραται Dind. v. 166 χυλός] χυμός id. v. 167 ὄστα eod. praeunte pro ὄστᾶ v. 174 ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης] ita emendavit Bergk. coll. Hesych. et Phot. in v. pro ἔλλαβε παρὰ τῆς κρᾶνης. Dind.: ἔλαβε παρὰ τῆς κοιράνου v. 178 τοῖσι δὲ auctore Dind. pro τοῖς δὲ v. 179 γίγνομαι id. ita et v. 188. v. 184 ὄτ' ἐπὶ τὰ cum eod. rec. pro ὅταν ἐπὶ v. 185 Ἄττ id. pro Ἀττην v. 196 βυθίας] βαθέης id. v. 216 κραταιῶ cum eod. rec. pro κραταιῶς v. 220 εἰδῶ eod. auctore pro ἴδω v. 221] βαθμῶν] βασιμῶν id. v. 232 id. emendavit ita: βᾶσιν σαθρὰν ἀνευλισκαμένω v. 233 μέλος] δέμας id. v. 235 τὰ δὲ μ' ἐκείθ' auctore eod. pro τὰ δὲ με κείθεν v. 251 ὡς γ' eod. auctore pro καὶ γ' v. 261 Λαοτιάδην cum eod. pro Λαοτιάδην. v. 264 πάθηθες scripsi pro πάθησθες v. 275 κακῶς cum eod. revocavi pro θεοῖς v. 291 ἀτρεκέστερον id. v. 294 λιπούσα id. v. 296 φλογμός id. v. 301 τόση id. v. 310 γιγνωσκέτω id. v. 315 δέσμα πίτυλ] δέσμ' ἀπίτους id. v. 323 εὐώδνον id. v. 332 δ' eod. auctore additum.

Οσπ. v. 5 ὑπ' ἐμοῦ] ὑπ' ἐμοῦ προ** id. v. 9 ἦ cum eod. revocavi pro ἦ v. 24 δόλον cum eod. de conl. Guyeti pro Δόλων v. 25 μέ τι] μ' ἔτι id.

De Syr. Dea c. 1 Ἔστιν] Ἔστι id. ita et paullo post. *ibid.* ὄνομα cum eod. pro ὄνομα *ibid.* πόλι cum eod. pro πόλι. ita et in seqq. *ibid.* ἔστιν] ἔστι id. *ibid.* τοῖσιν] τοῖσι id. *ibid.* ἐπιτελέουσι id. *ibid.* εἰσαμένων cum eod. pro εἰσαμένων. ita et in seqq. c. 3 Ἀλυπτλοῖσι id. *ibid.* ἔστι id. *ibid.* αἰδουσι id. *ibid.* ἔστ' id. et ita semper in seqq. hoc *v* ante vocalem delevit. c. 4 βασιλῆος cum eod. rec. pro βασιλέως c. 6 πρήσι praeunte eod. pro πρήσει *ibid.* παρακέσται cum eod. rec. pro παρακίεται et c. 8 ἐπικέσται pro ἐπικίεται c. 10 ὄρτοι cum eod. rec. pro ἔορται c. 12 Σισύθρα cum eod. de Buttmani con. pro Σκύθρα *ibid.* ἐπρησον cum eod. rec. pro ἐπρασσον c. 15 ἐπικνέσται cum eod. recepi pro ἐπικέσται c. 16 δεξιῇ praeunte eod. pro δεξιᾷ c. 19 ἔσεται cum eod. pro ἔσεται c. 20 βασιλῆα cum eod. revocavi pro βασιλέα *ibid.* οἰκηλοῖσιν dedi pro οἰκίοισιν. Dind. οἰκηλοῖσι *ibid.* ἀπεκέτο praeunte eod. pro ἀπεκέατο c. 22 αἰδέετο cum eod. rec. pro ἠδέετο c. 23 βασιλῆα revocavi pro βασιλέα *ibid.* οὔτε — οὔτε auctore eod. pro οὔδ' — οὔδ' c. 24 φρουρῇ ἔχε cum eod. pro φρουρᾷ εἶχε *ibid.* μοιχίην auctore eod. pro μοιχίην *ibid.* ἐργασμένον cum eod. revocavi pro ἐργασμένον c. 25 ἀμβώσας cum eod. rec. pro θαμβώσας *ibid.* ἔσεται auctore eod. pro ἔσεται c. 27 χαρίζονται] χαριζόμενοι id. cum aliis. *ibid.* ἀνακέσται auctore eod. pro ἀνακίεται *ibid.* θηλέης cum eod. rec. pro θηλειῆς *ibid.* μοι τοςάδε] μοι πέρι τοςάδε id. c. 28 κέσται rec. pro κίεται *ibid.* ἀποκένκίεται cum eod. rec. pro ἀποκίεται *ibid.* τριήκοντα cum eod. rec. pro τριηκοσίων c. 29 μικρῇ cum eod. rec. pro μακρῇ *ibid.* ἐπικνέσται recepi hic et c. 30 pro ἐπικίεται c. 31 θεραπήην praeunte eod. pro θεραπέην c. 32 σοι cum eod. rec. pro τοι *ibid.* ἔκτοσθε id. *ibid.* περικέσται cum eod. pro περικίεται *ibid.* ἔσορῇ cum eod. rec. pro ἰστορῇ c. 33 ἐκελον cum eod. pro εἰκελον c. 34 κέσται cum eod. hic et c. 35 pro κίεται *ibid.* ἔδος cum eod. de Schaeferi con. pro ἔδος *ibid.* μόνον praeunte eod. pro μόνον c. 35 νέον τε καὶ] νεὺν τε ἤγηται καὶ id. c. 36 προφύροντας cum eod. rec. pro προσφύροντας *ibid.* οὔτως] οὔτω id. c. 39 συμφοραὶ de Solani con. pro σιμφορῇ c. 40 ἔδος cum Dind. de mea con. pro εἶδος *ibid.* ἐκελον cum eod. pro εἰκελον c. 42 ἐπιγίγνεται cum eod. revocavi pro ἐπιγίγνεται c. 45 ἀνακέετο cum eod. rec. pro ἀνακίεατο c. 46 ὑφραστεῶς cum eod. de Gesneri con. pro ἑφραστεῶς c. 47 ἀπέργει cum eod. pro ἀπέργει c. 48 ἐπέαν eod. auctore pro ἐπει *ibid.* καὶ ἄντε μισθόν cum eod. de mea con. delevi. *ibid.* μνέες] μνέαι id. c. 51 οἱ ἄλλοι] οἱ Γάλλοι id. auctore Fritschio. *ibid.* ἀπορρίψει] ἀπορρίψη id. c. 55 αὐτῷ] αὐτοῦ id. c. 60 μὴ σφιν ἄλλως γάμον εἶναι cum eod. de mea con. pro μὴ μιν ἄλλως γάμον εἶναι *ibid.* τῆσι δὲ παρθένοισι cum eod. de Solani con. pro τοῖσι δὲ νέοισι

Demosth. enc. c. 2 τὴν αὐτοῦ] τὴν αὐτοῦ id. *ibid.* ἐπαρκέσει] ἐπαρκέσει id. *ibid.* ἄρα τῶ cum eod. rec. pro ἄρα τῶ c. 3 εἰ] εἰ id. uncis incluseram. c. 4 μέγα, olim a me sietum, iam cum eod. revocavi. c. 5 ἀλλὰ] ἀλλ' id. caeterum in his verbis vitii aliquid inesse si-

detur et sine dubio pro μη auctore Guyeto μὴν scribendum. c. 9 τῷ μὲν praeunte Dind. rec. pro τὰ μὲν *ibid.* Ἴον ἢ iam cum eod. rec. pro Ἰωνικὴν *ibid.* πενίας] πενίαν id. *ibid.* cum eod. ἄν post βέλτιον de mea conii. addidi. c. 10 ἀφθονία μὲν οὖν] οὖν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* τῷ θυλάκῳ] τοῦ θυλάκου id. auctore Fritzschio. c. 12 δὲ ὁ] δ' ὁ id. *ibid.* δὲ οὐσης] δ' οὐσης id. *ibid.* κωμάζειν auctore Halmio pro κώμας c. 13 κἀνταῦθ' ἄν, ὦ β., φιλοσοφοῖς eod. auctore pro κἀνταῦθα, ὦ β., φιλοσοφεῖς c. 17 ἔχεις auctore eod. rec. pro ἔχοις *ibid.* καὶ ante δοκῶ cum Dind. addidi, quemadmodum iam voluit Lehmannus. c. 18 τὸ ante κατ' ἐμὲ de Gesneri conii. cum eod. addidi. *ibid.* Συρακουσίας] Συρακοσίας id. c. 19 οὕτως] οὕτω id. *ibid.* ἀνδρῶν cum eod. addidi. *ibid.* Ἡρακλέους] Ἡρακλῆος Bergk. *ibid.* τάνδρος cum Dind. revocavi pro ἀνδρός c. 21 ἢ τῶς] τῶς desunt apud eund. *ibid.* ἐφ' ἀπάσας cum eod. rec. pro ἐφ' ἀπαξ c. 23 Ἀκαδημίαν] Ἀκαδημίαν id. c. 24 ὀφθῆναι ἀλινδούμενον praeunte eod. pro ὀφθῆναι καλινδούμενον c. 26 δὲ ἄλλα] δ' ἄλλα id. *ibid.* καὶ τὰ λοιπὰ] καὶ λέγει τὰ λοιπὰ id. de suo. c. 27 τῶν ante ὀνομάτων suadente Halmio inserti. *ibid.* γίνεται] γίνεταί Dind. *ibid.* μὴ τῶν προσιόντων ἀντῶν ποιησάντων] μὴ προσιόντων τῶν εἰς αὐτὸν ποιησάντων Bergk. (Poet. Lyr. Gr. p. 460. ed. 2.) *ibid.* παιᾶνα, τὰ Ἴσοδήμου] ita de Bergkii conii. pro ἄσματα, τὰ Ἄλισοδήμου. Dind.: ἄσματα, ὃ παιᾶν Ἄλισοδήμου *ibid.* τὸ μὲν ποιῆσιν καινὴν ποιεῖν ἐκλέλειπται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέντα] ita de eiusdem Bergkii egregia emendatione scripsi pro τὸ μὲν ποιῆσιν καινὴν ποιεῖν κωμωδίας ἢ τραγωδίας ἐκλέλειπται. τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα. Dind.: τὸ μὲν ποιῆσαι κωμωδίας ἢ τραγωδίας, *** καὶ Σοφοκλέους, ἐκλέλειπται, τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα c. 29 κατέχειν ἀδύνη] κατέχειν ἦν ἀδύνη. Halmius. *ibid.* eod. auctore revocavi οὐ θεραπευόντων pro οὐδὲ θεο. c. 31 γλώττη] γλώσση Dind. c. 32 συνακτικῶ] συνερικῶ id.; voluit sine dubio συνερικῶ c. 33 γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς] ita scripsi de coniectura pro γραμματεῦσι τριηρέταις. Dind.: γραμματεῦσι καὶ τριηρέταις c. 35 ἀνθρωπός] ἀνθρωπός id. c. 36 χρόνον] διὰ χρόνον id. at conf. Lexiphan. c. 19. c. 38 καὶ γὰρ cum eod. rec. pro μὴ γὰρ c. 39 εἶπεν ἄν, ἐπρεσβ.] εἶπεν, ἄν ἐπρεσβ. id. c. 40 οὕτως] οὕτω id. c. 42 ὄντων τῶν] τῶν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* αὐτοῦ cum eod. revocavi pro αὐτοῦ *ibid.* οὕτως] οὕτω id. *ibid.* Ἦν ante ταῦτα cum eod. Iacobso auctore addidi. c. 43 τῶν ὄρώντων] τῶν οὐ παρόντων Halm. c. 44 οὕτως] οὕτω Dind. *ibid.* post δεδωροδοκηκεῖν idem addidit δόξω c. 45 ἢ eod. praeunte pro ἤ c. 46 καταισχύνω] καταισχυνώ id. c. 47 συγγίωσκέ] συγγίγωσκέ id. c. 49 οὐδὲν] ὄδον id. c. 50 βαβαῖ] βαβαῖ id.

Deor. concil. c. 1 δεῖσει, quemadmodum correxit Lehmann., cum eod. rec. pro δεῖση c. 4 Σειληνὸν cum eod. rec. pro Σιληνὸν c. 9 καὶ of Γέται olim cancellis circumscripseram. c. 12 μαντεύεται] θεσπιωδεῖ Dind. *ibid.* ἐπιορκία] ἢ ἐπιορκία id. c. 13 εἰδῶς ὅτι] εἰδῶς, οἶμαι id. c. 14 πολυγλώττων eod. praeunte pro πολυγλώσσων c. 16 ἀλλὰ ἐν] ἀλλ' ἐν id. *ibid.* ἢ ante μάντιν cum eod. addidi auctore Siruvio.

Cynic. c. 1 γυμνοδερχῆ] γυμνός ἔρχη Burmeist. p. 40. magis placet quod Lobeck. proposuit γυμνός θέρη *ibid.* εὐναζόμενος auctore Halmio dedi pro καὶ εὐναζόμενος. Dind. καὶ εὐνάξη μόνος Fritzschiū sequuntur. *ibid.* τοιοῦτον γάρ] τοῦτο γάρ Halm. c. 2 δὲ εὐτελεία] δ' εὐτελεία Dind. *ibid.* ποτε] ποτ' id. c. 5 μανία] μανία τε Dind. c. 8 αὐταρκεῖν] αὐτάρκη id. *ibid.* παραγίνεται] παραγίνεται id. c. 9 γίνεται] γίνεται id. c. 10 πράγματα eiecit id. auctore Iacobsio. c. 11 Μά Δία cum eod. scripsi de Solani con. pro Νῆ Δία c. 13 ἄν ante ὀρηήσειεν de meo addidi. c. 16 δὲ ἀγαθοῦ] δ' ἀγαθοῦ Dind. c. 17 χροῖα] χροιά id. *ibid.* δόχη] δολή id. *ibid.* γινομένων] γιγνομένων id. c. 18 ἀξιοῦτε, κακῶς] ἀξιοῦτε, καλῶς βουλ. s. ἀξιοῦτε, ὡς κακῶς βουλ. Halm. Hirschig. p. 86: ἀξιοῦτε, ἄλλοις ἐπιτιμῶντες καλῶς βουλευομένοις πολλῶκις περὶ ἄν πράττουσι αὐτοὶ κτέ. c. 19 καλουμένων εὐδαιμόνων] ita de Wetstenii con. pro καλουμένων ἀνθρώπων. Dind.: εὐδαιμόνων καλουμένων ἀνθρώπων c. 20 αὐτοὶ Dind. uncis liberavit.

Soloecist. c. 1 λέγωμεν auctore Halmio dedi pro λέγομεν c. 2 καταπράξει] καταπράξει ἄν Halm. c. 4 τίτθας] τιτθᾶς Dind. c. 5 οὔτως] οὕτω id. c. 10 τοῦτο τὸ ἄττα] τὸ deest apud eund. *ibid.* ὕβρισι σε] cum eod. auctore Gesnero addidi se *ibid.* δόξει λέγειν cum eod. rec. pro δόξειεν λέγειν c. 11 καθέξεσθαι hic et infra et καθέξομαι auctore Fritzschio ad Aristoph. ran. p. 303 revocavi pro καθίξεσθαι et καθίξομαι *ibid.* τὸ καθέξεσθαι] hoc loco idem vir doctus excidisse putat haec: καὶ εἰ τὸ μὲν καθέξεσθαι ἴσον ἐστὶ τῷ καθῆσθαι, καθίξει δὲ ὁ ἐστῶς. c. 12 τὸ ante δ' ἐαντῷ cum Dind. inserui, quemadmodum iam voluit Hemsterhusius.

Philopat. c. 1 ἐκ τῆς χειρός] ἐκ auctore Guyeto addidi. *ibid.* κατά κρημνῶν auctore Halmio scripsi pro κατά κρημνόν *ibid.* τᾶν] τᾶν Dind. c. 2 ὑποβλέπειν, quemadmodum voluit Wyttenbach., scripsi pro ἐπιβλέπειν *ibid.* τὸ τε ἄνω auctore Halmio pro τὸ ἄνω τε c. 3 Βαβαί] Βαβαί Dind. *ibid.* οἰχήσονται] διοικήσονται Halm. melius mihi esse videtur, si ἐς post ὀλκιδες addatur. *ibid.* ὅς γε κατά] ita monitu Halmii scripsi pro ὡς καὶ, κατὰ c. 4 ἐκείνο cum Dind. rec. pro ἐκείνος c. 6 κρατῶν] κραδαίων Halm. *ibid.* ἐκλινσε cum Dind. rec. pro ἐκλινσε c. 9 ἄν ἠγάγον auctore Halm. pro ἀνήγαγον c. 10 ἐγίνωσκες] ἐγίνωσκες Dind. c. 12 καὶ ἐκ τῶν] ἐκ deest apud eund. c. 14 γίνεσθαι] γίγνεσθαι id. c. 16 οὐδέ κέ σ'] κέ cum eod. addidi praeunte Gesnero. c. 18 ἑτεροῖόν de Guyeti con. cum eod. pro ἑτερεῖόν c. 20 ἑλλειπασμούς] λοιπασμούς id. c. 22 κατεγίνωσκον] κατεγίνωσκον id. *ibid.* Τελμισέα cum eod. revocavi pro Τελμισέα

Charidem. c. 1 γίνεσθαι] γίγνεσθαι id. *ibid.* ὅτι δὴ eod. praeunte pro ὅτι δὲ c. 2 γινομένου] γιγνομένου id. c. 3 καταθεῖο cum eod. recepi de Fritzschiū emend. pro καταθεῖο c. 5 ἐγίνετο] ἐγίγνετο id. c. 6 ἢ τῷ πάντα] τῷ cum eod. de Gesneri con. inserui. *ibid.* ἀνδρείας praeunte eod. pro ἀνδρίας. ita et c. 12. c. 7 γινόμενος] γιγνόμενος id. c. 8 θάλατταν praeunte eod. pro θάλασσαν c. 10 ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρα] ἴτα cum eod. de mea con. dedi pro ἑτέρ' ἀμφισβητεῖ. Halmius ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ c. 13 πλεῖω ἄν cum eod. duce Lehmanno pro

πλείω δ' ἂν *ibid.* Φλίωνα cum eod. rec. pro Φλίων' c. 44 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. c. 19 παρελθούσιν cum eod. de conl. Guyeti recepti pro παρελθόντας c. 20 ὑπὸ πάντων cum eod. de eiusd. Guyeti conl. pro τῶν πάντων. Halmius *παρὰ πάντων* c. 22 *γινομένων*] *γιγνομένων* id. c. 23 ἀνδρείαν praeunte eod. pro ἀνδρίαν *ibid. τῶν*] ἂν id. *ibid.* μὴ ante τοιοῦτω deest apud eund. c. 25 *συντάττειν* praeunte eod. pro *συντάσειν* Ner. c. 2 *ὡς τῷ δι'*] ita cum eod. scripsi de Kayseri conl. pro τὸ δι' *ibid.* εἴσοιτο correxit idem Kayser; legebatur *εἴσαιτο* *ibid.* διψῶσι — τοιοῦτο] cum eod. de Kayseri conl. recepti pro ψάουσι — τοῦτο c. 3 ἀρχῆν] ὄρχην id. Pelletum sequuntur. c. 5 *θαλάσσας*] *θαλάττας* id. *ibid.* ὀλισθαίνειν] *ὀλισθαίνειν* id. c. 6 *καὶ τῷ οὐ]* τῷ cum eod. addidi auctore Kaysero. c. 7 ἐρεῦθει] correxit id. legebatur *ἐρευθεῖ* c. 8 *εἰσι* cum eod. rec. de Iacobsii conl. pro *ἴσοι*

Tragodor. v. 6 *Ἀλληκτώ* praeunte eod. pro *Ἀληκτώ* v. 10 βροτοῖς cum eod. rec. pro βροτῶν v. 18 φάυλω] typhotetae culpa in prima edit. φύλω legitur. v. 21 δ' ἐπ'] δ' ἀπ' id. v. 23 κρητῆρ] κρατῆρ id. v. 31 ἐνθεον] ἐνθεον id. v. 32 Ἄττει id. v. 38 Κορύβαντες ἐνάν] recepti pro ἐνάν Κορ. v. 39 βριθούσα scripsi pro δὲ βριθούσα. Dind. δὲ βριθὺ v. 49 ἀ δύγαμος eod. praeunte pro ἀ δὲ δύσγ. v. 51 νυκτέροις de Guyeti conl. cum eod. pro νύκτερος v. 52 *δακρύουσι*] praeunte eod. pro *δακρύοις* v. 53 γούσι cum eod. revocavi pro γούσι v. 59 *λίπε* cum eod. rec. pro *λείπε* v. 78 ἦ auctore eod. pro ἦ *ibid.* Βακχίω cum eod. rec. pro *Βακχίω* v. 92 Ζανός cum eod. rec. pro Ζηνός v. 96 κόρας auctore eod. pro κόραν v. 103 ἀώς eod. auctore pro ἠώς v. 112 *Τίσι* δὲ eod. auctore pro *Τίσι δ' ἐν* v. 122 *χέρας*] *χειρας* revocavit id. *ibid.* κοραναί] κόρωνα id. v. 129 *Σίγα μὲν αἰδηρ* auctore eod. pro *Σίγα μὲν, αἰδηρ, καὶ* v. 132 *σὺλπω* cum eod. rec. pro *σὺλπω* v. 137 *ταῖσδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὄραις*] ita de eiusd. conl. pro *ὄραις ταῖς εἰαριναῖσιν* v. 140 *ἀτμός]* *ἀτμός* id. v. 148 *αἰσι]* *αἰσι* id. v. 152 *ἄλλοι δὲ πρᾶσιον* id. v. 158 *κολλάμφακον]* *κόλλαν σφάκον* Th. Bergkian. v. 160 Πάρου de eiusd. viri docti conl. dedi pro γάρου v. 162 *Ἀσίο* idem proposuit pro *Ἀσίον* v. 165 *πεπειρασταί]* *πεπειραταί* Dind. v. 166 *χυλός]* *χυμός* id. v. 167 *ὄστα]* eod. praeunte pro *ὄστα* v. 174 *ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης]* ita emendavit Bergk. coll. Hesych. et Phot. in v. pro *ἔλαβε παρὰ τῆς κρᾶνης*. Dind.: *ἔλαβε παρὰ τῆς κοῖρανου* v. 178 *τοῖσι δὲ* auctore Dind. pro *τοῖς δὲ* v. 179 *γίγνομαι* id. ita et v. 188. v. 184 *ὄτ' ἐπὶ τὰ* cum eod. rec. pro *ὄταν ἐπὶ* v. 185 *Ἄτη* id. pro *Ἄτην* v. 196 *βυθίας]* *βαθῆς* id. v. 216 *κραταιῷ* cum eod. rec. pro *κραταιῶς* v. 220 *εἰδῶ* eod. auctore pro *ἴδω* v. 221] *βαθμῶν]* *βασμῶν* id. v. 232 id. emendavit ita: *βᾶσιν σαθρὰν ἀνελευσπώμεν* v. 233 *μέλος]* *δέμας* id. v. 235 *τὰ δὲ μ' ἐκεῖθ'* auctore eod. pro *τὰ δὲ με κείθεν* v. 251 *ὡς γ'* eod. auctore pro *καὶ γ'* v. 261 *Λαρτιάδην* cum eod. pro *Λαερτιάδην*. v. 264 *κάθηθε* scripsi pro *κάθησθε* v. 275 *κακῶς* cum eod. revocavi pro *θεοῖς* v. 291 *ἀτρεκέστερον* id. v. 294 *λιπούσα* id. v. 296 *φλογμός* id. v. 301 *τόση* id. v. 310 *γιγνωσκέτω* id. v. 315 *δέμα πέντι]* *δέμα, ἀ πέντι* id. v. 323 *εὐώδηνον* id. v. 332 *δ'* eod. auctore additum.

Οσγρ. v. 5 *ὑπ' ἐμοῦ]* *ὑπ' ἐμοῦ προ* ** id. v. 9 ἦ cum eod. revocavi pro ἦ v. 24 *δόλον* cum eod. de conl. Guyeti pro *λόλων* v. 25 *μέ τι μ' ἔτι* id.

v. 38 *στένειν* cum eod. rec. pro *λέγειν* v. 46 *σὺ* eod. auctore pro *τι* v. 47 *νέος*] *νέον* id. v. 55 *προῆλθε* id. v. 57 *ἔτεινα* recepi pro *ἔστειλα*. *ἔτιλα* id. *ibid.* *συννεμιχθῆν*] *συννηνέχθην* id. v. 58 *ὄς*] *ἦ* id. v. 59 *τίλλε* id. *ibid.* *κουριῶν* cum eod. recepi pro *κουρέων* v. 63 *περικυκλεῖς* *ψευδῆ λόγον* de eiusd. conī. pro *περικυκλιος* *ψευδηλογῶν* v. 67 *ἔλιξας* de eiusd. conī. pro *ἐλελίξας* v. 74 *πάθος* cum eod. addidi. v. 75 *τάχ' ὡς μάθω* cum eod. de Gesneri conī. pro *τάχα* . . . v. 83 *ἀλήθειαν γὰρ* auctore eod. pro [*γὰρ*] *ἀλήθειαν ὁ* v. 91 *κατακνίσω* id. v. 92 *μοί σε* recepi pro *μοι*. id. *τοῦτο* v. 102 *ψευδεῖς* cum eod. recepi pro *ψευδῆς* *ibid.* *ἀνήκοας λόγων* cum eod. rec. pro *ἔργων ἀνήκοας* v. 109 *καὶ φόβος πάντας λάβεν* scripsi pro *καὶ πάντα φόβον λαβεῖν*. idem *πάντας ὡς φόβον λαβεῖν* v. 111 *τις ἔξωθεῖ* de eiusd. conī. pro *ἔξω* v. 116 *πυρέσων*, ** *ἐπ' ἔμοι βα* ** id. v. 119 *ἀεὶ* id. v. 121 *τι* praeeunte eod. pro *τε* v. 122 *μασσωμένω* cum eod. pro *μασσωμένω* v. 145 *εἰς δεινὸν ἦλθες πόνον ἀχώριστον ποδός* cum eod. rec. pro *εἰς δεινὸν ἀχώριστον πόνον ἦλθες ποδός* v. 156 *τι τέχνη*] *τι* de conī. viri docti additum. Dind. *τέχνη σὴ τι* v. 163 *βάθος κακῶν*] *ita* id. *correxīt. legebatur πάθος κακῶν* v. 166 *κρυφαῖον* eod. auctore pro *κρυφαίαν* v. 169 *με* eod. auctore pro *μοι* *ibid.* *ποδ' αὐ* id.

Epigramm. 1 Anth. Pal. app. 49. v. 1 *ἔγραψε* id. — 2 Anth. Pal. 9, 367. v. 7 *Θήρωνι παρ' ἐλπίδας*] *Θήρωνα περὶ φρένας* id. v. 11 *οὔτω* id. v. 13 *ἔδακνε* id. — 3 Anth. Pal. 10, 26. — 4 Anth. Pal. 10, 31. — 5 Anth. Pal. 10, 28. — 6 Anth. Pal. 10, 29. — 7 Anth. Pal. 10, 30. eiecit Dind. — 8 Anth. Pal. 9, 120. — 9 Anth. Pal. 10, 27. — 10 Anth. Pal. 10, 36. — 11 Anth. Pal. 10, 42. *σφραγίς* cum Dind. pro *σφρηγίς* — 12 Anth. Pal. 10, 41. — 13 Anth. Pal. 9, 74. eiecit Dind. — 14 Anth. Pal. 10, 35. v. 3 *πταίσης γ'* Dind. — 15 Anth. Pal. 10, 122. eiecit Dind. — 16 Anth. Pal. 10, 37. *ἐφελκουμένην* cum eod. rec. pro *ἐφελκουμένη* — 17 Anth. Pal. 10, 43. eiecit Dind. — 18 Anth. Pal. 11, 431. — 19 Anth. Pal. 11, 428. — 20 Anth. Pal. 11, 80. eiecit Dind. — 21 Anth. Pal. 11, 81. eiecit Dind. — 22 Anth. Pal. 11, 400. v. 2 *εὐρομένην* cum eod. pro *εὐρομένα* — 23 Anth. Pal. 11, 427. — 24 Anth. Pal. 11, 239. eiecit Dind. — 25 Anth. Pal. 11, 129. eiecit Dind. — 26 Anth. Pal. 11, 274. v. 1 *κατέβαινε*] *κατέδυνε* id. — 27 Anth. Pal. 11, 10. eiecit id. — 28 Anth. Pal. 7, 308. — 29 Anth. Plan. 4, 154. — 30 Anth. Plan. 4, 163. — 31 Anth. Plan. 4, 164. — 32 Anth. Plan. 4, 238. *Πριήπον*] *Πρίαπον* id. v. 4 *ἔχοι* id. — 33 Anth. Pal. 6, 20. eiecit id. — 34 Anth. Pal. 6, 164. *Νηρεῖ* cum eod. reduxi pro *Νηρηῖ* v. 2 *Σαμοθροῦξι* id. — 35 Anth. Pal. 11, 429. — 36 Anth. Pal. 11, 432. — 37 Anth. Pal. 11, 434. — 38 Anth. Pal. 11, 408. — 39 Anth. Pal. 11, 404. — 40 Anth. Pal. 11, 405. — 41 Anth. Pal. 11, 433. — 42 Anth. Pal. 11, 435. *μῆτε* — *μῆτε* Dind. — 43 Anth. Pal. 11, 436. — 44 Anth. Pal. 11, 397. — 45 Anth. Pal. 11, 430. — 46 Anth. Pal. 11, 410. — 47 Anth. Pal. 11, 403. v. 7 *χάλκεον* Dind. v. 8 *δ' αὐ*] *δ' εἰς* id. — 48 Anth. Pal. 11, 396. — 49 Anth. Pal. 6, 17. — 50 Anth. Pal. 11, 402. v. 5 *ἐπελων*] *ἐκείνης* id. Brunckium sequutus. — 51 Anth. Pal. 11, 420. eiecit id. — 52 Anth. Pal. 11, 401. — 53 Anth. Pal. 11, 212. v. 3 *ἀμνεῖν* cum eod. de Iacobsii conī. pro *καλεῖν*.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ
Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Reitz
II. p
791

1. ΖΕΥΣ. Ἄλλ' ἐπιτριβεῖεν ὅσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μόνοις τὴν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς· εἰ γοῦν ἤδεσαν ὅποσα τῶν ἀνθρώπων ἔνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς τοῦ νέκταρος ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμακάριζον Ὅμηρον πιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ καὶ γόητι, μάκαρας ἡμᾶς καλοῦντι καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῆ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν Ἥλιος οὐτοσί ζευξάμενος τὸ ἄρμα πανήμερος τὸν οὐρανὸν περιπολεῖ πῦρ ἐνδεδυκῶς καὶ τῶν ἀκτίνων ἀποστίλβων, οὐδ' ὅσον κνήσασθαι τὸ οὖς, φασί, σχολὴν ἄγων· ἦν γάρ τι καὶ 792 ὀλίγον ἐπιρραθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι καὶ τῆς ὁδοῦ παρατραπόμενοι κατέφλεξαν τὰ πάντα. ἡ Σελήνη δὲ ἄγρυπνος καὶ αὐτὴ περιείσει φαίνουσα τοῖς κωμάξουσι καὶ τοῖς ἄωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὐτὸν πολυπράγμονα τὴν τέχνην ἐпанελόμενος ὀλίγου δεῖν τὰ ὦτα ἐκκεκώφηται πρὸς τῶν ἐνοχλούντων κατὰ χρεῖαν τῆς μαντικῆς, καὶ ἄρτι μὲν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι, μετ' ὀλίγον δὲ ἐς Κολοφῶνα θεῖ, κάκειθεν ἐς Ξάνθον μεταβαίνει καὶ δρομαῖος αὐτίς ἐς τὴν Κλάρον, εἶτα ἐς Δῆλον ἢ ἐς Βραγγίδας, καὶ ὅπως ἐνθα ἂν ἡ πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος καὶ μασσησμένη τῆς δάφνης καὶ τὸν τρίποδα διασεισαμένη κελεύσῃ παρῆναι, ἄοκνον χρῆ αὐτίκα μάλα παρεστάναι ξυνείροντα τοὺς χρησμοὺς ἢ οἴχεσθαι οἱ τὴν δόξαν τῆς τέχνης.

793 ἐὼ λέγειν ὅποσα ἐπὶ πείρα τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῷ ἄρνεια κρέα καὶ χελῶνας ἐς τὸ αὐτὸ ἔψοντες· ὥστε εἰ μὴ τὴν θύνα ὀξὺς ἦν, κἄν ἀπῆλθεν αὐτοῦ ὁ Ἀνδὸς καταγελῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς ὑπὸ τῶν νοσοῦντων ἐνοχλούμενος ὀρῆ τε δεινὰ θιγγάνει τε ἀηδέων ἐπ' ἄλλοτριήσιν τε ξυμφορῆσιν ἰδίας καρποῦται λύπας. τί γὰρ ἂν ἢ τοὺς ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι καὶ παραπέμποντας τὰ πλοῖα καὶ τοῖς λιμνῶσιν ἐπιπνέοντας, ἢ τὸν ὕπνον ἐπὶ πάντας πετόμενον, ἢ τὸν ὄνειρον μετὰ τοῦ ὕπνου διανυκτερεύοντα καὶ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἕκαστοι ξυντελοῦντες. 2. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων μέτρια· ἐγὼ δὲ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ πα-

794 τῆρ ὅσας μὲν ἀηδίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω πρὸς τοσαύτας φροντίδας διηρημένος· ὃ πρῶτα μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὅποσοι τι ἡμῖν ξυνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐν αὐτοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτῷ μυρία ἄττα πράττειν καὶ σχεδὸν ἀνέφικτα ὑπὸ λεπτότητος· οὐ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετοὺς καὶ χαλάξας καὶ πνεύματα καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος καὶ διατάξας πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλὰ με δεῖ καὶ ταῦτα μὲν ποιεῖν, ἀποβλέπειν δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχῇ καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιιορκοῦντας, τοὺς θύοντας, εἰ τις ἔσπεισε, πόθεν ἢ κνῖσα καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται, τίς νοσῶν ἢ πλέων ἐκάλεσε, καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἑνα καιρὸν ἐν τε Ὀλυμπίᾳ τῇ ἐκατόμβῃ παρεῖναι καὶ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς

795 πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν καὶ ἐν Γέταις χαλαξᾶν καὶ ἐν Αἰθίοψιν εὐωχεῖσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον οὐδὲ οὕτω διαφυγεῖν ῥᾶδιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ μὲν ἄλλοι θεοὶ τε καὶ

ἀνέρες ἰπποκορυσταὶ εὐδουσι παννύχιοι, τὸν Δία δὲ ἐμὲ οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. ἦν γάρ τι καὶ μικρὸν ἐπινυστάξωμεν, ἀληθῆς εὐθύς ὁ Ἐπίκουρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ ἐνκαταφρόνητος, εἰ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύουσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἀστεφάνωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκνίσωτοι δὲ αἱ ἀγνυαί, ἄσπονδοὶ δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί, καὶ ὅλως ἄθνητα καὶ ἀκαλλιέργητα [πάντα] καὶ ὁ λιμὸς πολὺς. τοιγαροῦν ὥσπερ οἱ κυβερνήται ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἔστηκα τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται μεθύοντες εἰ τύχοι ἐγκαθεύδουσιν, ἐγὼ δὲ ἄγρυπνος καὶ ἄσιτος ὑπὲρ πάντων μερμηρίζω κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν μόνω τῷ δεσπότῃ εἶναι δοκεῖν τετιμημένος. 3. ὥστε ἠδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνους τοὺς θεοὺς εὐδαι- 796 μονίζουσιν, ὅποτε καὶ σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα· ἰδοὺ γέ τοι ὑπ' ἀσχολίας τοσαύτας ἐώλους δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας ὑπ' εὐρύωτος ἤδη καὶ ἀραχνίων διεφθαρμένας, καὶ μάλιστα ὁπόσαι τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας πρὸς ἀνθρώπους τινὰς ξυνέστησαν, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ κεκράγασιν ἀπανταχόθεν καὶ ἀγανακτοῦσι καὶ τὴν δίκην ἐπιβοῶνται καμὲ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς οὐκ ὀλιγωρία τὰς κρίσεις ὑπερημέρους ξυνέβη γενέσθαι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣ ξυνεῖναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι· τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι.

4. ΕΡΜΗΣ. Καὶ αὐτός, ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς γῆς ἀκούσας δυσχεραίνοντων λέγειν πρὸς σὲ οὐκ ἐτόλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ περὶ τούτων τοὺς λόγους ἐνέβαλες, καὶ δὴ λέγω. πάντες ἀγανακτοῦσι καὶ σχετλιάζουσιν, ὦ πάτερ, καὶ ἐς τὸ φανερόν μὲν οὐ τολμῶσι λέγειν, ὑποτον-

θορούζουσι δὲ συγκεκνυφότες αἰτιώμενοι τὸν χρόνον, οὓς ἔδει πάλαι τὰ καθ' αὐτοὺς εἰδότας στέργειν ἕκαστον τοῖς δεδικασμένοις.

797 ΖΕΥΣ. Τί οὖν, ὦ Ἐρμῆ, δοκεῖ; προτίθεμεν αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις ἐς νέωτα παραγγελοῦμεν;

ΕΡΜ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ ἤδη προθῶμεν.

ΖΕΥΣ. Οὕτω ποίει· σὺ μὲν κήρυττε καταπτάμενος ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἔσται κατὰ τάδε, πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἦκειν τήμερον ἐς Ἄρειον πάγον, ἐκεῖ δὲ τὴν μὲν Δίκην ἀποκληροῦν σφίσι τὰ δικαστήρια κατὰ λόγον τῶν τιμημάτων ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἰοίτο γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφέντι ἐπ' ἐμὲ δικάζεσθαι ἐξ ὑπαρχῆς, ὡς εἰ μὴδὲ τὸ παράπαν ἐδεδικαστο. σὺ δέ, ὦ θύγατερ, καθεξομένη παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς ἀποκλήρου τὰς δίκας καὶ ἐπισκόπει τοὺς δικάζοντας.

5. ΔΙΚΗ. Αὐθις ἐς τὴν γῆν, ἴν' ἐξελαυνομένη πρὸς αὐτῶν δραπετεύω πάλιν ἐκ τοῦ βίου τὴν Ἀδικίαν ἐπιγε-
λῶσαν οὐ φέρουσα;

ΖΕΥΣ. Χρηστὰ ἐλπίζειν σε δεῖ· πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὲ τῆς Ἀδικίας προτι-
μᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερ-
επαινέσας καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφήνας.

798 ΔΙΚ. Πάνυ γοῦν αὐτὸν ὃν φῆς ἐκείνον ὦνησαν οἱ περὶ ἐμοῦ λόγοι, ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἔνδεκα καὶ ἐς τὸ δεσμοπήριον ἐμπεσὼν ἐπιεν ἄθλιος τοῦ κωνείου, μὴδὲ τὸν ἀλεκτρούνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς· παρὰ το-
σοῦτον ὑπερέσχον οἱ κατήγοροι τὰναντία περὶ τῆς Ἀδι-
κίας φιλοσοφοῦντες.

6. ΖΕΥΣ. Ξένα ἔτι τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε, καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες, ὥστε εἰκό-
τως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια·

τὸ δε νῦν εἶναι οὐχ ὀραῖς ὅσοι τριβῶνες καὶ βακτηρίαι καὶ πῆραι; ἀπανταχοῦ πάγων βαθύς καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι, μεστοὶ δὲ οἱ περίπατοι κατὰ Ἰλας καὶ φάλαγγας ἀλλήλοις ἀπαντῶντων, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ τρόφιμος τῆς ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται· πολλοὶ γοῦν τὰς τέχνας ἀφέντες ἅς εἶχον τέως, ἐπὶ τὴν πῆραν ἄξαντες καὶ τὸ τριβῶνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς τὸν ἥλιον ἐς τὸ Αἰθιοπικὸν ἐπιχράναντες αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων ἢ τεκτόνων περινοστοῦσι σὲ καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες. ὥστε κατὰ τὴν παροιμίαν, θᾶττον ἂν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν διαμάρτοι ξύλου ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδη ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορήσει φιλο- 799 σόφου.

7. ΔΙΚ. Καὶ μὴν οὐτοί με, ὦ Ζεῦ, δεδίττονται πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες καὶ ἀγνωμονοῦντες ἐν αὐτοῖς οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ δὲ καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐν μὲν τοῖς λόγοις προσποιεῖσθαι με, ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων μὴδὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δήλους εἶναι ἀποκλείδοντας, ἣν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας· πάλαι γὰρ τὴν Ἀδικίαν προεπεξενῶσθαι αὐτοῖς.

ΖΕΥΣ. Οὐ πάντες, ὦ θύγατερ, μοχθηροὶ εἰσιν· ἱκανὸν δέ, κἂν ἐνίοις τισὶ χρηστοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγαι τήμερον ἐκδικασθῶσιν.

8. ΕΡΜ. Προῖωμεν, ὦ Δίκη, ταύτην εὐθὺ τοῦ Σου- νίου μικρὸν ὑπὸ τὸν Ἑμπετὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι· σὺ γὰρ ἔοικας ἐκλελῆσθαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί δακρύεις καὶ σχετλιάζεις; μὴ δέδιθι· οὐκέθ' ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ· τεθναῖσιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ Σκείρωνες καὶ Πιτυοκάμπται καὶ Βουσίριδες καὶ Φαλάριδες, οὓς ἐδεδίεις τότε, νυνὶ δὲ Σοφία καὶ Ἀκα- 800 δημίαι καὶ Στοὰ κατέχουσι πάντα καὶ πανταχοῦ σε ζητοῦσι

καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται κερηνότες εἰ ποθεν ἐς αὐτοὺς καταπτοῖο πάλιν.

ΔΙΚ. Σὺ γοῦν μοι, ὦ Ἐρμῆ, τάληθές ἂν εἶποις μόνος, ἄτε ξυνῶν αὐτοῖς τὰ πολλὰ καὶ ξυνδιατρίβων ἐν τε γυμνασίοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ — καὶ ἀγοραῖος γὰρ εἶ καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις — ὅποιοι γεγένηται καὶ εἰ δυνατὴ μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή.

ΕΡΜ. Νῆ Δί', ἀδικοίην γὰρ ἂν πρὸς ἀδελφὴν σε οὐσαν μὴ λέγων· οὐκ ὀλίγα γὰρ πρὸς φιλοσοφίας ὠφέληνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν τοῦ σχήματος μετριώτερα διαμαρτάνουσι. πλὴν ἀλλὰ καὶ μοχθηροῖς τισιν ἐντεύξῃ αὐτῶν — χρὴ γάρ, οἶμαι, τάληθῆ λέγειν — ἐνίοις δὲ ἡμισόφοις καὶ ἡμιφάλοισ· ἔτι γὰρ αὐτοὺς μετέβαπτεν ἡ φιλοσοφία παραλαβοῦσα. ὅποσοι μὲν οὖν ἐς κόρον ἐπιον τῆς βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπετελέσθησαν ἀμιγεῖς ἐτέρων χρωμάτων, καὶ πρὸς γε τὴν σὴν ὑποδοχὴν οὗτοι ἐτοιμότατοι· ὅσοι δὲ ὑπὸ τοῦ πάλαι ῥύπου μὴ ἐς βᾶθος παρεδέξαντο ὀπίσσω δευσοποιὸν τοῦ φαρμάκου, τῶν μὲν ἄλλων ἀμείνους, 801 ἀτελεῖς δὲ ὅμως καὶ μιξόλευκοι καὶ κατεστιγμένοι καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χροάν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μόνον ψαύσαντες ἐκτοσθεν τοῦ λέβητος ἄκρω τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιχρισάμενοι τῆς ἀσβόλου ἱκανῶς οἴονται καὶ οὗτοι μεταβεβᾶφθαι. σοὶ μέντοι δῆλον ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. 9. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ· ὥστε τὸ μὲν Σούνιον ἐν δεξιᾷ καταλίπωμεν, ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀπονεύσωμεν ἤδη. καὶ ἐπέπερ καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲν ἐνταῦθά που ἐπὶ τοῦ πάγου κάθησο ἐς τὴν πνύκα ὀρωῶσα καὶ περιμένουσα ἔστ' ἂν κηρύξῃ τὰ παρὰ τοῦ Διός, ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς ῥᾶον οὕτως ἅπαντας ἐκ τοῦ ἐπηκόου προσκαλέσομαι.

ΔΙΚ. Μὴ πρότερον ἀπέλθῃς, ὦ Ἐρμῆ, πρὶν εἰπεῖν

ὅστις οὗτος ὁ προσιών ἐστίν, ὁ κερασφόρος, ὁ τὴν σύριγγα, ὁ λάσιος ἐκ τοῦν σκελοῦν.

ΕΡΜ. Τί φῆς; ἀγνοεῖς τὸν Πάνα, τῶν Διονύσου θεραπόντων τὸν βακχικώτατον; οὗτος ᾄκει μὲν τὸ πρόσθεν ἀνά τὸ Παρθένιον, ὑπὸ δὲ τὸν Δάτιδος ἐπίπλουν καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τῶν βαρβάρων ἀπόβασιν ἤκεν ἄκκλητος τοῖς Ἀθηναίοις ξύμμαχος, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου τὸ ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει σπήλαιον τοῦτο ἀπολαβόμενος οἰκεῖ μικρὸν ὑπὲρ τοῦ Πελασγικοῦ ἐς τὸ μετοίκιον ξυντελῶν, 802 καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς ἰδῶν ἡμᾶς ἐκ γειτόνων προσέρχεται δεξιωσόμενος.

10. *ΠΑΝ.* Χαίρετε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη.

ΔΙΚ. Καὶ σύ γε, ὦ Πάν, μουσικώτατε καὶ πηδητικώτατε Σατύρων ἀπάντων, Ἀθήνησι δὲ καὶ πολεμικώτατε.

ΠΑΝ. Τίς δαὶ ὑμᾶς, ὦ Ἑρμῆ, χρεῖα δεῦρ' ἤγαγεν;

ΕΡΜ. Αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ κήρυγμα.

ΔΙΚ. Ὁ Ζεὺς, ὦ Πάν, κατέπεμψέ με ἀποκληρώσουσαν τὰς δίκας. σοὶ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει;

ΠΑΝ. Τὸ μὲν ὄλον οὐ κατ' ἀξίαν τιμῶσί με, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος, καὶ ταῦτα τηλικούτον ἀπώσάμενος κυδοιμὸν τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως δὲ δις ἢ τρις τοῦ ἔτους ἀνιόντες ἐπιλεξάμενοι τράγον ἐνορχιν θύουσί μοι πολλῆς τῆς κινάβρας ἀπόζοντα, εἶτα εὐωχοῦνται τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τῆς εὐφροσύνης μάρ- 803 τυρα καὶ φιλοῦ τιμήσαντες τῷ κρότῳ· ἀλλ' ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλωσ ἀυτῶν καὶ ἡ παιδιὰ.

11. *ΔΙΚ.* Τὰ δ' ἄλλα, ὦ Πάν, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγένοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων;

ΠΑΝ. Τίνας λέγεις φιλοσόφους; ἄρ' ἐκείνους τοὺς κατηφείς, τοὺς ξυνάμα πολλοὺς, τοὺς τὸ γένειον ὁμοίους ἐμοί, τοὺς λάλους;

ΔΙΚ. Καὶ μάλα.

ΠΑΝ. Οὐκ οἶδα ὅπως ὃ τι καὶ λέγουσιν οὐδὲ ξυνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν· ὄρειος γὰρ ἐγὼ καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥημάτια καὶ ἀστικά οὐ μεμάθηκα, ὡς Δίκη. πόθεν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς ἢ φιλόσοφος; μέχρι τοῦ πлагίου αὐλοῦ καὶ τῆς σύριγγος ἐγὼ σοφός, τὰ δ' ἄλλα αἰπύλος καὶ χορευτὴς καὶ πολεμιστὴς, ἦν δέη. πλὴν ἄλλὰ ἀκούω γε αὐτῶν αἰεὶ κεκραγόντων καὶ ἀρετὴν τινα καὶ
804 ἰδέας καὶ φύσιν καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ πρῶτα μὲν εἰρηνικῶς ἐνάρχονται τῶν πρὸς ἀλλήλους λόγων, προοιούσης δὲ τῆς ξυνουσίας ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον, ὥστε ὑπερδιατεινομένων καὶ ἅμα λέγειν ἐθελόντων τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ καὶ ὁ τράχηλος οἰδεὶ καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπότεν ἐς στενὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζονται. διαταράξαντες γοῦν τοὺς λόγους καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον ξυγχέαντες ἀπέρχονται λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ τὸν ἰδρωτὰ ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλω τῶ δακτύλῳ ἀποξυόμενοι, καὶ οὗτος κρατεῖν ἔδοξεν ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν ἦ καὶ θρασύτερος καὶ διαλυομένων ἀπέλθῃ ὕστερος. πλὴν ἄλλ' ὃ γε λεῶς ὁ πολὺς τεθήπασιν αὐτούς, καὶ μάλιστα ὀπίσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀσχολεῖ, καὶ παρεστᾶσι
805 πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοήν κεκηλημένοι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἀλαξόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων καὶ ἠνιωμένη ἐπὶ τῇ τοῦ πάγωνος ὁμοιότητι. εἰ δὲ καὶ δημωφελές τι ἐνῆν τῇ βοῇ αὐτῶν καὶ τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἶπειν ἔχοιμι. πλὴν ἄλλὰ εἰ γε δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον τάληθὲς διηγῆσασθαι — οἰκῶ γὰρ

ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὀρᾶς — πολλοὺς αὐτῶν ἤδη πολλάκις ἔθεασάμην περὶ θείλην ὄψιαν . . . .

12. ΔΙΚ. Ἐπίσχες, ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἐρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξεν;

ΠΑΝ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΕΡΜ. Ἀκούετε λεῶ, ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καταστησώμεθα τήμερον Ἐλαφηβολιῶνος ἐβδόμη ἰσταμέννου. ὅποσοι γραφὰς ἀπήνεγκαν, ἦκειν ἐς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ Δίκη ἀποκληρώσει τὰ δικαστήρια καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν, οἱ δικασταὶ ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων, ὁ μισθὸς τριῶβλον ἐκάστης δίκης, ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος. ὅποσοι δὲ ἀποθήμενοι γραφῆν, πρὶν ἐσελθεῖν, ἀπέθανον, καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ἦν δὲ τις ἄδικα δεδικασθαι οἴηται, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τὴν δίκην· ἡ δὲ ἐφεσις ἐπὶ τὸν Δία.

ΠΑΝ. Βαβαὶ τοῦ θορούβου, ἠλίκον, ὦ Δίκη, ἀνεβόησαν· ὡς δὲ καὶ σπουδῇ ξυνθέουσιν ἔλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες εὐθὺ τοῦ Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ Ἐρμῆς δὲ ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε καὶ ἀποκληροῦτε καὶ διακρίνετε ὥσπερ ὑμῖν νόμος, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸ σπῆλαιον ἀπελθὼν συρίζομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ὦ τὴν Ἥχῃ εἰώθα ἐπικερτομεῖν· ἀκροάσεων δὲ καὶ λόγων τῶν δικανικῶν ἄλις ἔχει μοι ὅσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι.

13. ΕΡΜ. Ἄγε, ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν.

ΔΙΚ. Εὐ λέγεις. ἀθρόοι γοῦν, ὡς ὀρᾶς, ξυνθέουσι θορυβοῦντες ὥσπερ οἱ σφῆκες περιβομβοῦντες τὴν ἄκραν.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Εἰληφά σε, ὦ κατάρατε.

ΑΛΛΟΣ. Συκοφαντεῖς.

ΑΛΛ. Δώσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην.

ΑΛΛ. Ἐξελέγξω σε δεινὰ εἰργασμένον.

ΑΛΛ. Ἐμοὶ πρώτῳ ἀποκλήρωσον.

ΑΔΔ. Ἐπου, μιαρέ, πρὸς τὸ δικαστήριον.

ΑΔΔ. Μὴ ἄγγε με.

ΔΙΚ. Οἴσθα ὃ δράσομεν, ὦ Ἐρμῆ; τὰς μὲν ἄλλας δίκας ἐς τὴν αὖριον ὑπερβαλώμεθα, τήμερον δὲ κληρώμεν τὰς τοιαύτας, ὅποσαι τέχναις ἢ βίοις ἢ ἐπιστήμαις πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελέμεναι. καὶ μοι ταύτας ἀνάδος τῶν γραφῶν.

ΕΡΜ. Μέθῃ κατὰ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμού.

ΔΙΚ. Ἐπὶ κληρώσον.

ΕΡΜ. Ἡ Στοὰ κατὰ τῆς Ἡδονῆς ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε.

ΔΙΚ. Πέντε ἱκανοί.

ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Τρυφῆ πρὸς Ἀρετὴν.

808

ΔΙΚ. Πέντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν.

ΕΡΜ. Ἀργυραμοιβικὴ δρασμοῦ Διογένηι.

ΔΙΚ. Τρεῖς ἀποκλήρου μόνους.

ΕΡΜ. Γραφικὴ κατὰ Πύρρωνος λειποταξίου.

ΔΙΚ. Ἐννέα κρινάτωσαν.

14. *ΕΡΜ.* Βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρώμεν, ὦ Δίκη, τὰς δύο, τὰς πρῶν ἀπενηνεγμένας κατὰ τοῦ φήτορος;

ΔΙΚ. Τὰς παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν· αὐταὶ δὲ ἐς ὕστερον δεδικάζονται.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν ὅμοιαι γε καὶ αὐταὶ καὶ τὸ ἐγκλημα, εἰ καὶ μὴ παλαιόν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκεκληρωμένοις· ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον.

ΔΙΚ. Ἐοικας, ὦ Ἐρμῆ, χαριζομένῳ τὴν δέησιν· ἀποκληρώμεν δὲ ὅμως, εἰ δοκεῖ, πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας· ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμένοι. δὸς τὰς γραφάς.

ΕΡΜ. Ῥητορικὴ κακώσεως τῷ Σύρῳ· Διάλογος τῷ αὐτῷ ὕβρεως.

ΔΙΚ. Τίς δαί οὗτός ἐστιν; οὐ γὰρ ἐγγέγραπται τοῦνομα.

ΕΡΜ. Οὕτως ἀποκλήρου, τῷ φήτορι τῷ Σύρω· κω- 809
λύει γὰρ οὐδὲν καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος.

ΔΙΚ. Ἰδοῦ, καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἅς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καλῶς εἶχε δεδικασθαι. πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἕνδεκα τοὺς αὐτοὺς ἑκατέρω τῶν δικῶν.

ΕΡΜ. Εὐ γε, ὦ Δίκη, φεῖδη μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστικόν.

15. *ΔΙΚ.* Οἱ πρῶτοι καθιζέτωσαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Μέθῃ· σὺ δὲ τὸ ὕδωρ ἔγχει. προτέρα δὲ σὺ λέγε ἢ Μέθῃ. τί σιγαῖ καὶ διανεύει; μάθε, ὦ Ἐρμῆ, προσελθῶν.

ΕΡΜ. Οὐ δύναμαι, φησί, τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ ἀκράτου τὴν γλῶτταν πεπεδημένη, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δὲ καὶ ἔστηκεν, ὡς ὄρας.

ΔΙΚ. Οὐκοῦν συνήγορον ἀναβιβασάσθω τῶν δεινῶν τούτων τινά· πολλοὶ γὰρ οἱ καὶ ἐπὶ τριωβόλῳ διαρραγῆναι ἔτοιμοι.

ΕΡΜ. Ἄλλ' οὐδὲ εἰς ἐθελήσει ἐν γε τῷ φανερωῷ συναγορεῦσαι Μέθῃ· πλὴν εὐγνώμονά γε ταῦτα ἔοικεν 810 ἀξιούν.

ΔΙΚ. Τὰ ποῖα;

ΕΡΜ. Ἡ Ἀκαδημία πρὸς ἀμφοτέρους ἀεὶ παρεσκεύασται τοὺς λόγους καὶ τοῦτ' ἀσκει τὰναντία καλῶς δύνασθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν, φησὶν, ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω, εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἐαυτῆς ἐρεῖ.

ΔΙΚ. Καινὰ μὲν ταῦτα, εἰπέ δὲ ὅμως, ὦ Ἀκαδημία, τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεὶ σοὶ ῥάδιον.

16. *ΑΚΑΔ.* Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρότερα τὰ ὑπὲρ τῆς Μέθῃς· ἐκείνης γὰρ τό γε νῦν ῥέον. ἡδίκηται δὲ ἢ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐμοῦ, ἀν-

δράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὖνουν καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὧν πράξειεν οἰόμενον, ἀφαιρεθεῖσα τὸν Πολέμωνα ἐκείνον, ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης ψαλτρίας ἔχων καὶ καταδόμενος ἔωθεν ἐς ἐσπέραν, μεθύων ἀεὶ καὶ κραιπαλῶν καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διηνθισμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ μὴδὲ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δὲ ὁ κακοδαίμων ἐπὶ τὰς τῆς Ἀκαδημίας θύρας ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισμένη αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Μέθης ἀρπάσασα
 811 μετὰ βίας καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπαγαγοῦσα ὑδροποιεῖν τε κατηνάγκασε καὶ νήφειν μετεδίδαξε καὶ τοὺς στεφάνους περιέσπασε καὶ δέον πίνειν κατακείμενον, ῥημάτια σκολιὰ καὶ δύστηνα καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπαίδευσεν· ὥστε ἀντὶ τοῦ τέως ἐπανθουόντος αὐτῷ ἐρυθήματος ὠχρὸς ὁ ἄθλιος καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγένηται, καὶ τὰς ὠδὰς ἀπάσας ἀπομαθῶν ἄσιτος ἐνίστε καὶ διψαλέος ἐς μέσσην ἐσπέραν κάθηται ληρῶν ὅποια πολλὰ ἢ Ἀκαδημία ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδορεῖται τῇ Μέθῃ πρὸς ἐμοῦ ἐπαρθεῖς καὶ μυρία κακὰ διεξέρχεται περὶ αὐτῆς. εἴρηται σχεδὸν τὰ ὑπὲρ τῆς Μέθης. ἤδη καὶ ὑπὲρ ἐμαντῆς ἐρῶ, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐμοὶ ῥευσάτω.

ΔΙΚ. Τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πλὴν ἀλλ' ἔρχει τοῖσιν ἐν τῷ μέρει.

17. ΑΚΑΔ. Οὕτως μὲν ἀκούσαι πάνν εὖλογα, ὧ ἀνδρες δικασταί, ἢ ξυνηγόρος εἴρηκεν ὑπὲρ τῆς Μέθης, εἰ δὲ κάμου μετ' εὐνοίας ἀκούσαίτε, εἰσεσθε ὡς οὐδὲν αὐτὴν ἠδίκηκα· τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησὶν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα οὐ φαύλως οὐδὲ κατὰ τὴν Μέθην, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ καὶ τὴν φύσιν ὁμοιον,
 812 προαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἀπαλὸν ὄντα ξυναγωνιζομένης

τῆς Ἥδονῆς, ἥπερ αὐτῇ τὰ πολλὰ συννυπουργεῖ, διέφθειρε
 τὸν ἄθλιον τοῖς κώμοις καὶ ταῖς εἰσπρατικαῖς παρασχοῦσα ἐκ-
 δοτον, ὡς μηδὲ μικρὸν αὐτῷ τῆς αἰδοῦς ὑπολείπεσθαι·
 καὶ ἄ γε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο,
 ταῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μᾶλλον εἰρησθαι νομίσατε· περιήει γὰρ
 ὁ κακοδαίμων ἕωθεν ἐστεφανωμένος κραιπαλῶν διὰ τῆς
 ἀγορᾶς μέσης, καταυλούμενος, οὐδέποτε νήφων, κωμά-
 ζων ἐπὶ πάντας, ὕβρις τῶν προγόνων καὶ τῆς πόλεως
 ὅλης καὶ γέλως τοῖς ξένοις· ἐπεὶ μέντοι γε παρ' ἐμὲ ἦκεν,
 ἐγὼ μὲν ἔτυχον, ὡσπερ εἴωθα ποιεῖν, ἀναπεπταμένων
 τῶν θυρῶν πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἐταίρων λόγους τι-
 νὰς περὶ ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης διεξιούσα· ὁ δὲ μετὰ
 τοῦ αὐλοῦ καὶ τῶν στεφάνων ἐπιστάς τὰ μὲν πρῶτα ἐβόα
 καὶ ξυγγεῖν ἡμῶν ἐπειρᾶτο τὴν ξυνουσίαν ἐπιταράξας τῇ
 βοῇ· ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἡμεῖς ἐπεφροντίκειμεν αὐτοῦ, κατ'
 ὀλίγον — οὐ γὰρ τέλεον ἦν διάβροχος τῇ Μέθῃ — ἀνέ-
 νηφε πρὸς τοὺς λόγους καὶ ἀφαιρεῖται τοὺς στεφάνους 813
 καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ἤσχυ-
 νετο, καὶ ὡσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγρόμενος ἑαυτὸν
 τε εἴωρα ὅπως διέκειτο καὶ τοῦ πάλαι βίου κατεγίγνωσκε,
 καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς Μέθης ἀπήνθει καὶ ἠφα-
 νίζετο, ἠρυσθρία δὲ κατ' αἰδῶ τῶν δρωμένων, καὶ τέλος
 ἀποδρᾶς ὡσπερ εἶχεν ἠὺτομόλησε παρ' ἐμέ, οὐτ' ἐπικα-
 λεσαμένης οὔτε βιασαμένης, ὡς αὐτῇ φησιν, ἐμοῦ, ἀλλ'
 ἐκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καὶ μοι
 ἦδη κάλει αὐτόν, ὅπως καταμάθῃτε ὃν τρόπον διάκει-
 ται πρὸς ἐμοῦ. τοῦτον, ὃ ἄνδρες δικασταί, παραλαβοῦσα
 γελοίως ἔχοντα καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι μήτε ἐστάναι
 ὑπὸ τοῦ ἀκράτου δυνάμενον ὑπέστρεψα καὶ ἀνένηφα καὶ
 ἀντὶ ἀνδραπόδου κόσμιον ἄνθρωπον καὶ σώφρονα καὶ
 πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἑλλήσιν ἀπέδειξα· καὶ μοι αὐτὸς τε
 χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. 814

εἰρηκα· ὑμεῖς δὲ ἤδη σκοπεῖτε ποτέρᾳ ἡμῶν ἄμεινον ἦν αὐτῷ συνειναι.

18. ΕΡΜ. "Αγε δὴ, μὴ μέλλετε, ψηφοφορήσατε, ἀνάστητε· καὶ ἄλλοις χρὴ δικάζειν.

ΔΙΚ. Πάσαις ἢ Ἀκαδημία κρατεῖ πλήν μιᾶς.

ΕΡΜ. Παράδοξον οὐδέν, εἶναί τινα καὶ τῇ Μέθῃ τιθέμενον. 19. καθίστατε οἱ τῇ Στοᾷ πρὸς τὴν Ἥδονην λαχόντες περὶ τοῦ ἔραστοῦ δικάζειν· ἐγκέχνται τὸ ὕδωρ. ἢ κατάγραφος ἢ τὰ ποικίλα σὺ ἤδη λέγε.

20. ΣΤΟΑ. Οὐκ ἄγνωῶ μὲν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς εὐπρόσωπόν μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ὀρῶ πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέποντας καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτήν, ἐμοῦ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν χρῶ κέκαρμαι καὶ ἀρρενωπὸν βλέπω καὶ σκυθροπὴ δοκῶ· ὅμως δέ, ἦν ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, θαρρῶ πολὺ δικαιότερα ταύτης εἶρεῖν. τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἐγκλημά ἐστιν, ὅτι οὕτως ἑταιρι-
815 κῶς ἐσκευασμένη τῷ ἐπαγωγῷ τῆς ὄψεως ἔραστὴν ἐμὸν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸν Διονύσιον φενακίσασα πρὸς ἑαυτὴν περιέσπασε, καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ὑμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Μέθῃ, ἀδελφὴ τῆς παρουσίας δίκης ἐστίν· ἐξετάζεται γὰρ ἐν τῷ παρόντι πότερον χοίρων δίκην κάτω νενευκότας ἠδομένους χρὴ βιοῦν οὐδὲν σεμνὸν οὐδὲ μεγαλόφρον ἐπινοοῦντας ἢ ἐν δευτέρῳ τοῦ καλῶς ἔχοντος ἠγησαμένους τὸ τερπνὸν ἐλευθέρους ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας μήτε τὸ ἠδὺ ἀνδραποδωδῶς προαιρουμένους καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῷ μέλιτι καὶ ταῖς ἰσχάσι. τοιαῦτα γὰρ αὕτη δελέατα τοῖς ἀνοήτοις προτείνουσα καὶ μορμολυττομένη τῷ πόνῳ προσάγεται αὐτῶν τοὺς πολλούς, ἐν οἷς καὶ τὸν δέλαιον ἐκείνον ἀφηνιάσαι ἡμῶν ἐποίησε νοσοῦντα τηρήσασα· οὐ γὰρ ἂν ὑγιαίνων ποτὲ

προσήκατο τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἔγωγε ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν διαβάλλει; ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον 816 δὲ ἔγωγε ὡς οὐδὲ αὐτὴ παρεσκευάσται ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάζεται συναγορεύσουσα· οὕτως ἐντροφᾶ τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἷους ἂν οἶεται γενέσθαι τὸν Ἡρακλέα καὶ τὸν ὑμέτερον Θησέα, εἰ πεισθέντες τῇ ἡδονῇ ἔφυγον τοὺς πόρους· οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μεστὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα εἶπον οὐ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ γε ἐθελήσεις κατὰ μικρὸν ἀποκρίνασθαι μοι συνερωτωμένη, τάχιστα ἂν γνωσθεῖη τὸ μηδὲν οὔσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε τῶν ὄρκων μνημονεύσαντες ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὖορκα μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοὺς θεούς.

ΕΡΜ. Μετάστηθι. ὁ Ἐπίκουρος ὑπὲρ τῆς Ἠδονῆς λέγε.

21. *ΕΠΙΚΟΤΡΟΣ.* Οὐ μακρά, ὦ ἄνδρες δικασταί, 817 πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰ μὲν ἐπαρδαῖς τισιν ἢ φαρμάκοις ὄν φησιν ἑαυτῆς ἐραστὴν ἢ Στοᾶ τὸν Διονύσιον κατηνάγκασε ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ ἀποβλέπειν ἢ Ἠδονή, φαρμακίς ἂν εἰκότως ἔδοξε καὶ ἀδικεῖν ἐκέκριτο ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐραστὰς μαγγανεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερος, ἐν ἐλευθέρῳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορευόντων τῶν νόμων, τὴν παρὰ ταύτης ἀηδίαν μυσαχθεῖς καὶ ἦν φησιν ἐπὶ κεφαλαίῳ τῶν πόνων τὴν εὐδαιμονίαν παραγίγνεσθαι λῆρον οἰηθεῖς τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους ἀπέφυγε, πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν ἄσμενος ἐδραπέτευσεν ὥσπερ δεσμά τινα διακόψας τὰς τῶν λόγων

πλεκτανας, ἀνθρώπινα καὶ οὐ βλακώδη φρονήσας καὶ
 τὸν μὲν πόνον, ὅπερ ἐστί, πονηρόν, ἤδειαν δὲ τὴν ἡδο-
 818 νὴν οἰήθεις, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν ὥσπερ ἐκ ναυαγίου
 λιμένι προσνέοντα καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα συνωθούν-
 τας ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸν πόνον καὶ ἔκδοτον τὸν ἄθλιον
 παρέχειν ταῖς ἀπορίαις, καὶ ταῦτα ὥσπερ ἰκέτην ἐπὶ τὸν
 τοῦ ἐλέου βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφυγόντα, ἵνα τὴν
 πολυθρύλητον δηλαδὴ ἀρετὴν ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολ-
 λῶ ἀνελθὼν ἴδῃ κατὰ δι' ὅλου πονήσας τοῦ βίου εὐδαι-
 819 μονήσῃ μετὰ τὸν βίον; καίτοι τίς ἂν κριτῆς δικαιοτέρος
 δόξειεν αὐτοῦ ἐκείνου, ὃς τὰ παρὰ τῆς Στοᾶς εἰδῶς, εἰ
 καὶ τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμε-
 νος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον
 ἐξ ἀμφοῖν δοκιμασθὲν εἴλετο; εἴωρα γάρ, οἶμαι, τούτους
 περὶ τοῦ καρτερεῖν καὶ ἀνέχεσθαι τοὺς πόνους πολλὰ
 820 διεξιόντας, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἥδονην θεραπεύοντας, καὶ μέχρι
 μὲν τοῦ λόγου νεανιευομένους, οἰκοὶ δὲ κατὰ τοὺς τῆς
 Ἥδονῆς νόμους βιοῦντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανοῦν-
 ται χαλῶντες τοῦ τόνου καὶ προδιδόντες τὸ δόγμα, πε-
 πονθότας δὲ ἀθλίους τὸ τοῦ Ταντάλου, καὶ ἐνθα ἂν λή-
 σειν καὶ ἀσφαλῶς παρανομήσειν ἐλπίσωσι, χανδὸν ἐμπι-
 πλαμένους τοῦ ἡδέος. εἰ γοῦν τις αὐτοῖς τὸν τοῦ Γύγου
 δακτύλιον ἔδωκεν, ὡς περιθεμένους μὴ ὀραῖσθαι, ἢ τὴν
 τοῦ Αἰδὸς κυνῆν, εὐὶ οἶδ' ὅτι μακρὰ χαίρειν τοῖς πόνοις
 φράσαντες ἐπὶ τὴν Ἥδονην ὠθοῦντο ἂν καὶ ἐμιμοῦντο
 ἅπαντες τὸν Διονύσιον, ὃς μέχρι μὲν τῆς νόσου ἠλπίζεν
 ἀφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς περὶ τῆς καρτερίας λόγους· ἐπεὶ
 δὲ ἠγλησε καὶ ἐνόσησε καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερος αὐτοῦ
 καθίκετο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀντιφιλοσοφοῦν τῇ
 Στοᾷ καὶ τὰναντία δογματίζον αὐτῷ μᾶλλον ἢ τούτοις
 ἐπίστευσε καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὢν καὶ ἀνθρώπου σῶμα

έχων, καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενος
εἰδῶς ὅτι, ὅς ἂν ἄλλως λέγῃ καὶ ἡδονῆς κατηγορῆ,
λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκείσ' ἔχει.

εἰρηκα· ὑμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε.

22. ΣΤΟΑ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ ὀλίγα μοι συνερωτῆσαι 821
ἐπιτρέψατε.

ΕΠΙΚ. Ἐρώτησον· ἀποκρινοῦμαι γάρ.

ΣΤΟΑ. Κακὸν ἡγῆ τὸν πόνου;

ΕΠΙΚ. Ναί.

ΣΤΟΑ. Τὴν ἡδονὴν δὲ ἀγαθόν;

ΕΠΙΚ. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΤΟΑ. Τί δαί; οἶσθα τί διάφορον καὶ ἀδιάφορον
καὶ προηγμένον καὶ ἀποπροηγμένον;

ΕΠΙΚ. Μάλιστα.

ΕΡΜ. Οὐ φασιν, ὡς Στοά, συνιέναι οἱ δικασταὶ τὰ
δισύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα· ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψη-
φοφορήσουσι γάρ.

ΣΤΟΑ. Καὶ μὴν ἐκράτησα ἂν, εἰ συνηρώτησα ἐν
τῷ τρίτῳ τῶν ἀναποδείκτων σχήματι.

ΔΙΚ. Τίς ὑπερέσχεν;

ΕΡΜ. Πάσαις ἢ Ἡδονή.

ΣΤΟΑ. Ἐφίημι ἐπὶ τὸν Δία.

ΔΙΚ. Τύχη τῇ ἀγαθῇ. σὺ δὲ ἄλλους κάλει.

23. ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Ἀρετὴ καὶ Τρυφή, καὶ
Ἀριστιππος δὲ αὐτὸς παρέστω.

ΑΡΕΤΗ. Προτέραν ἐμὲ χρῆ τὴν Ἀρετὴν λέγειν·
ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀριστιππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι καὶ
τὰ ἔργα.

ΤΡΥΦΗ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ἐμὲ τὴν Τρυφήν· ἐμὸς
γάρ ὁ ἀνήρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων καὶ τῆς
πορφυρίδος καὶ τῶν μύρων.

ΔΙΚ. Μὴ φιλονεικεῖτε· ὑπερκείσεται γάρ καὶ αὕτη 822

ἡ δίκη ἐστ' ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου· παραπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστ' ἂν μὲν ἡ Ἥδου ἡ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἔξει ἡ Τρυφή· νικώσης δὲ τῆς Στοᾶς, καὶ οὗτος ἐστὶ τῆς Ἀρετῆς κεκριμένος. ὥστε ἄλλοι παρέστωσαν. τὸ δεῖνα μέντοι, μὴ λαμβανέτωσαν οὗτοι τὸ δικαστικόν· ἀδίκαστος γὰρ ἡ δίκη μεμύνηκεν αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Μάτην οὖν ἀνεληλυθότες ὧσι γέροντες ἄνδρες οὕτω μακρὰν τὴν ἀνάβασιν;

ΔΙΚ. Ἰκανόν, εἰ τριτημόριον λάβοιεν. ἅπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε, αὐτίς δικάσετε.

24. *ΕΡΜ.* Διογένῃ Σινωπέα παρεῖναι καιρός, καὶ σὺ ἡ Ἀργυραμοιβικὴ λέγε.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ. Καὶ μὴν ἂν γε μὴ παύσῃται ἐνοχλοῦσα, ὧ Δίκη, οὐκέτι δρασμῶ δικάσεται μοι, ἀλλὰ πολλῶν καὶ βαθέων τραυμάτων· ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα πατάξω τῷ ξύλῳ.

ΔΙΚ. Τί τοῦτο; πέφευγεν ἡ Ἀργυραμοιβικὴ, ὁ δὲ διώκει ἐπλημένος τὸ βᾶκτρον. οὐ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε.

823 25. *ΕΡΜ.* Ἀλλὰ ἡ μὲν Γραφικὴ πάρεστιν, ὧ Δίκη, ὁ Πύρρων δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐφώνει τοῦτο πράξειν.

ΔΙΚ. Διὰ τί, ὧ Ἐρμῆ;

ΕΡΜ. Ὅτι οὐδὲν ἠγγεῖται κριτήριον ἀληθὲς εἶναι.

ΔΙΚ. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτοῦ καταδικασάτωσαν. τὸν λογογράφον ἤδη κάλει τὸν Σύρον· καίτοι πρόφην ἀπηνέχθησαν κατ' αὐτοῦ αἱ γραφαί, καὶ οὐδὲν ἠπειγεί ἤδη κεκρίσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, προτέραν ἐσάγαγε τῆς Ῥητορικῆς τὴν δίκην. βαβαῖ, ὅσοι συνεληλύθασι ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν.

ΕΡΜ. Εἰκότως, ὧ Δίκη· τό τε γὰρ μὴ ἔωλον εἶναι

την κρίσιν, ἀλλὰ καινήν καὶ ξένην, χθές, ὥσπερ ἔφησ, ἐπηγγελημένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι Ῥητορικῆς μὲν καὶ Διαλόγου ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολογουμένου δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τοῦ Σύρου, τοῦτο πολλοὺς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξαι ποτέ, ὡς Ῥητορικῆ, τῶν λόγων.

26. ΡΗΤΟΡΙΚΗ. Πρῶτον μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσῃν εὐνοίαν ἔχουσα διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τσαύτην ὑπάρξει 824 μοι παρ' ὑμῶν ἐς τουτουὶ τὸν ἀγῶνα, ἐπειδ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τοῦτο παραστήσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν, τὸν μὲν ἀντιδικὸν σιωπᾶν κελεύειν, ἐμὲ δέ, ὡς προήρημαι καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν εἶσαι ποιήσασθαι. οὐχὶ δὲ ταῦτά παρίσταται μοι γιννώσκειν, ὅταν τε ἐς ἂ πέπονθα ἀποβλέψω καὶ ὅταν ἐς τοὺς λόγους οὖς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς οὖς αὐτὸς ἔρει πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ πράγματα ἐς τοῦτο προήκοντα ὄψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χειρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτοῦ σκεψασθαι δέον. ἀλλὰ γὰρ ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι εἰκὴ ρέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας.

27. Ἐγὼ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, τουτουὶ κομιδῇ μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν καὶ μονονουχὶ κἀνδυν ἐνδεδυκότα ἐς τὸν Ἀσσύριον τρόπον, περὶ τὴν Ἰωνίαν εὐρουῖσα πλαζόμενον ἔτι καὶ ὅ τι χρήσαιτο ἐαυτῷ οὐκ εἰδότα παραλαβοῦσα ἐπαίδευσα· καὶ ἐπεὶ ἐδόκει μοι εὐμαθῆς εἶναι καὶ ἀτενὲς ὄραν ἐς ἐμέ — ὑπέπτησέ τε 825 γὰρ ἔτι τότε καὶ ἐθεράπευε καὶ μόνην ἐθαύμαζεν — ἀπολιποῦσα τοὺς ἄλλους ὁπόσοι ἐμνηστεύοντό με πλούσιοι καὶ καλοὶ καὶ λαμπροὶ τὰ προγονικά, τῷ ἀχαρίστῳ ἔμαντὴν ἐνεγγύησα πένητι καὶ ἀφανεῖ καὶ νέῳ προῖκα οὐ μικρὰν ἐπεσευεγκαμένη πολλοὺς καὶ θαυμασίους λόγους·

εἶτα ἀγαγοῦσα αὐτὸν ἐς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμοὺς παρενέ-
 γραφα καὶ ἀστὸν ἀπέφηνα. ὥστε τοὺς διαμαρτάνοντας
 τῆς ἐγγύης ἀποπνίγεσθαι. δόξαν δὲ αὐτῷ περινοστεῖν
 ἐπιδειξομένῳ τοῦ γάμου τὴν εὐποτμίαν, οὐδὲ τότε ἀπε-
 λείφθην, ἀλλὰ πανταχοῦ ἐπομένη, ἄνω καὶ κάτω περι-
 γομένη καὶ κλεινὸν αὐτὸν καὶ αἰόδιμον ἐποίουν κατα-
 κοσμοῦσα καὶ περιστέλλουσα· καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλά-
 δος καὶ τῆς Ἰωνίας μέτρια, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆσαι
 θελήσαντι αὐτῷ τὸν Ἴόνιον συνδιέπλευσα καὶ τὰ τελευ-
 ταῖα μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπάρασα εὐπορεῖσθαι ἐποίη-
 σα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ πάντα μοι ἐπέειθετο καὶ συνῆν
 αἰεὶ μηδεμίαν νύκτα ἀπόκοιτος γιγνόμενος παρ' ἡμῶν.

826 28. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεσιτίσατο καὶ τὰ πρὸς εὐδοξίαν εὖ
 ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπάρας καὶ μέγα φρονήσας
 ἐμοῦ μὲν ἡμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον εἶασεν, αὐτὸς δὲ τὸν
 γενειήτην ἐκεῖνον, τὸν ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὸν Διάλο-
 γον, Φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσας
 μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτοῦ ὄντα, τούτῳ σύνεστι,
 καὶ οὐκ αἰσχύνεται τὴν μὲν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἄνετον
 τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων συντεμῶν, ἐς μικρὰ δὲ καὶ κωμικὰ
 ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτὸν καὶ ἀντὶ τοῦ λέγειν ὅ τι

827 βούλεται μεγάλη τῇ φωνῇ βραχεῖς τινὰς λόγους ἀναπλέ-
 κων καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόος μὲν ἐπαινος ἢ κρό-
 τος πολὺς οὐκ ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ, μειδιάμα δὲ παρὰ
 τῶν ἀκουόντων καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χεῖρα ἐντὸς τῶν
 ὄρων καὶ μικρὰ ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ καὶ ἐπιστενάξει τοῖς
 λεγομένοις. τοιούτων ἠράσθη ὁ γενναῖος ἐμοῦ καταφρο-
 νήσας. φασὶ δὲ αὐτὸν μηδὲ πρὸς τὸν ἐρώμενον τοῦτον
 εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ οἶμαι καὶ ἐς ἐκεῖνον ὑβρίζειν. 29. πῶς

828 οὖν οὐκ ἀχάριστος οὗτος καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ τῆς κακώ-
 σεως νόμοις, ὃς τὴν μὲν νόμῳ γαμετῆν, παρ' ἧς τσοαῦτα
 εἴληφε καὶ δι' ἣν ἐνδοξός ἐστιν, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπε.

καινῶν δὲ ὠρέχθη πραγμάτων, καὶ ταῦτα νῦν ὁπότε μόνην ἐμὲ θαυμάζουσι καὶ ἐπιγράφονται ἅπαντες προστάτην ἑαυτῶν; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀντέχω τοσοῦτων μνηστευόντων καὶ κόπτουσιν αὐτοῖς τὴν θύραν καὶ τοῦνομα ἐπιβωμένοις μεγάλη τῇ φωνῇ οὔτε ἀνοίγειν οὔτε ὑπακούειν βούλομαι· ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲν πλέον τῆς βοῆς κομίζοντας. οὗτος δὲ οὐδ' οὕτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρώμενον βλέπει, τί, ὦ θεοί, χρηστὸν παρ' αὐτοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν, ὃν οἶδε τοῦ τρίβωνος οὐδὲν πλέον ἔχοντα; εἴρηκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμεῖς δέ, ἦν ἐς τὸν ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλη, τοῦτο μὲν μὴ ἐπιτρέπετε, — ἀγνώμων γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκουᾶν — κατὰ δὲ τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον τὸν Διάλογον οὕτως ἀπολογεῖσθω, ἦν δύνηται.

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν ἀπίθανον· οὐ γὰρ οἶόν τε, ὦ Πη- 829
τορικῇ, μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν καὶ αὐτὸς εἰπάτω.

30. ΣΤΡΟΣ. Ἐπεὶ καὶ τοῦτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ ἀντίδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρῶ χρήσομαι τῷ λόγῳ καὶ αὐτὸ τὸ δύνασθαι λέγειν παρ' ἐκείνης λαβῶν, πολλὰ μὲν οὐκ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ κεφάλαια δὲ αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορηθέντων ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων· πάντα γὰρ ὁπόσα διηγῆσατο περὶ ἐμοῦ ἀληθῆ ὄντα διηγῆσατο· καὶ γὰρ ἐπαίδευσεν καὶ συναπεδήμησεν καὶ ἐς τοὺς Ἑλληνας ἐνέγραψε, καὶ κατὰ γε τοῦτο χάριν ἂν εἰδείην τῷ γάμῳ. δι' ἃς δὲ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπιτουτοῦν τὸν Διάλογον ἐτραπόμην, ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ με μὴδὲν τοῦ χρησίμου ἔνεκα ψεύδεσθαι ὑπολάβητε. 31. ἐγὼ γὰρ ὄρων ταύτην οὐκέτι σωφρονοῦσαν οὐδὲ μένουσαν ἐπὶ τοῦ κοσμίου σχήματος, οἶόν ποτε ἐσχηματισμένην αὐτὴν ὁ Παιανιεὺς ἐκεῖνος ἠγάγετο, κοσμουμένην δὲ καὶ τὰς τρίχας εὐθετίζουσαν ἐς τὸ ἔται- 830.

ρικὸν καὶ φυκίον ἐντριβομένην καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ὑπο-
 γραφομένην, ὑπάπτεινον εὐθύς καὶ παρεφύλαττον ὅποι-
 τὸν ὀφθαλμὸν φέρει. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ· καθ' ἑκάστην
 δὲ τὴν νύκτα ὁ μὲν στενωπὸς ἡμῶν ἐνεπίμπλατο μεθυόν-
 των ἐρασιῶν κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν καὶ κοπτόντων τὴν
 θύραν, ἐνίω δὲ καὶ ἐσβιάζεσθαι σὺν οὐδενὶ κόσμῳ τολ-
 μῶντων. αὐτὴ δὲ ἐγέλα καὶ ἤδeto τοῖς δρωμένοις καὶ τὰ
 πολλὰ ἢ παρέκλυπτεν ἀπὸ τοῦ τέγουσ ἀδόντων ἀκούουσα
 τραχεῖα τῇ φωνῇ ᾧδᾶς τινὰς ἐταιρικὰς ἢ καὶ παρανοί-
 γουσα τὰς θύρας ἐμὲ οἰομένη λαυθάνειν ἢ σέλαινε καὶ
 ἐμοιχεύετο πρὸς αὐτῶν· ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων γράψασθαι
 μὲν αὐτὴν μοιχείας οὐκ ἐδοκίμαζον, ἐν γειτόνων δὲ οἰ-
 κοῦντι τῷ Διαλόγῳ προσελθὼν ἠξίου καταδεχθῆναι ὑπ'
 αὐτοῦ.

32. Ταῦτά ἐστιν ἃ τὴν Ῥητορικὴν ἐγὼ μεγάλα ἠδί-
 κηκα. καίτοι εἰ καὶ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπρακτο, κα-
 λῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη τετταράκοντα ἔτη σχεδὸν γεγο-
 νότι θορύβων μὲν ἐκείνων καὶ δικῶν ἀπηλλάχθαι καὶ
 831 τοὺς ἀνδρας τοὺς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἔαν, τυράννων κα-
 τηγορίας καὶ ἀριστεῶν ἐπαίνους ἐκφυγόντα, ἐς δὲ τὴν
 Ἀκαδημίαν ἢ ἐς τὸ Λύκειον ἐλθόντα τῷ βελτίστῳ τούτῳ
 Διαλόγῳ συμπεριπατεῖν ἡρέμα διαλεγομένου, τῶν ἐπαί-
 νων καὶ κρότων οὐ δεομένους. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἤδη
 παύσομαι. ὑμεῖς δὲ εὖορκον τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

ΔΙΚ. Τίς κρατεῖ;

ΕΡΜ. Πάσαις ὁ Σύρος πλὴν μιας.

ΔΙΚ. Ῥήτωρ τίς ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἐναντίαν θέμε-
 νος. 33. ὁ Διάλογος ἐπὶ τῶν αὐτῶν λέγει. ὑμεῖς δὲ περι-
 μέναιτε διπλασίονα ἀποισόμενοι τὸν μισθὸν ἐπ' ἀμφο-
 τέραις ταῖς δίκαις.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ. Ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μακροὺς
 μὲν ἀποτείνειν οὐκ ἂν ἐβουλόμην τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς.

ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἶωθα. ὅμως δὲ ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, οὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν ἰδιώτης παντάπασι καὶ ἄτεχνος τῶν τοιούτων ὦν· καὶ μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δὲ ἠδίκημαι καὶ περιύβρισμαι πρὸς τούτου, ταῦτά ἐστιν, ὅτι με σεμνὸν τέως ὄντα καὶ θεῶν τε πέρι καὶ φύσεως καὶ τῆς τῶν ὅλων περιόδου σκοπούμενον, ὑψηλὸν ἄνω που τῶν νεφῶν 832 ἀεροβατοῦντα, ἐνθα ὁ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων φέρεται, κατασπάσας αὐτὸς ἤδη κατὰ τὴν ἀπίδα ποτώμενον καὶ ἀναβαίνοντα ὑπὲρ τὰ νῶτα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ πτερὰ συντριψας ἰσοδίαiton τοῖς πολλοῖς ἐποίησε, καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο καὶ σωφρονικὸν προσωπεῖον ἀφείλε μου, κωμικὸν δὲ καὶ σατυρικὸν ἄλλο ἐπέθηκέ μοι καὶ μικροῦ δεῖν γελοῖον· εἰτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων συγκαθεῖρξε τὸ σκῶμμα καὶ τὸν λαμβον καὶ κυνισμὸν καὶ τὸν Εὐπόλιν καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, δεινοὺς ἄνδρας ἐπικερτομηῆσαι τὰ σεμνὰ καὶ χλευάσαι τὰ ὀρθῶς ἔχοντα, τελευταῖον δὲ καὶ Μένιπκόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ καὶ κάρχαρον ἀνορούξας καὶ τοῦτον ἐπεισήγαγέ μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κύνα καὶ τὸ δῆγμα λαθρίδιον, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα ἔδακνε. 838 πῶς οὖν οὐ δεινὰ ὑβρισμαι μηκέτ' ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος διαμένων, ἀλλὰ κωμωδῶν καὶ γελοιοποιῶν καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενος αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀτοπώτατον, κρᾶσίν τινα παράδοξον κέκραμαι καὶ οὔτε πεζός εἰμι οὔτ' ἐπὶ τῶν μέτρων βέβηκα, ἀλλὰ ἱπποκενταύρου δίκην σύνθετόν τι καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούουσι δοκῶ.

34. EPM. Τί οὖν πρὸς ταῦτα ἔρεις, ὦ Σύρε;

ΣΤΡ. Ἀπροσδόκητον, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν· πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν ἤλπισα ἢ τὸν Διάλογον τοιαῦτα εἶρεν περὶ ἐμοῦ, ὃν πα-

ραλαβων ἐγὼ σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα καὶ
 ὑπὸ τῶν συνεχῶν ἐρωτήσεων κατεσκληρότα, καὶ δια
 τοῦτο αἰδέσιμον μὲν εἶναι δοκοῦντα, οὐ πάντη δὲ ἡδὺν
 834 οὐδὲ τοῖς πλήθεσι κεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ
 γῆς βαίνειν εἰθισα ἐς τὸν ἀνθρώπινον τοῦτον τρόπον,
 μετὰ δὲ τὸν ἀνχμὸν τὸν πολὺν ἀποπλύνας καὶ μειδιᾶν
 καταναγκάσας ἡδίω τοῖς ὀρώσι παρεσκεύασα, ἐπὶ πᾶσι δὲ
 τὴν κωμωδίαν αὐτῷ παρέξευξα καὶ κατὰ τοῦτο πολλήν
 οἱ μηχανώμενος τὴν εὐνοίαν παρὰ τῶν ἀκούοντων, οἱ
 τέως τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ δεδιότες ὥσπερ τὸν ἐχθ-
 ρον ἐς τὰς χεῖρας λαβεῖν αὐτὸν ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ
 οἶδ' ἄπερ μάλιστα λυπεῖ αὐτόν, ὅτι μὴ τὰ γλίσχρα ἐκεῖνα
 καὶ λεπτὰ κάθημαι πρὸς αὐτὸν σμικρολογούμενος, εἰ
 ἀθάνατος ἢ ψυχὴ καὶ πόσας κοτύλας ὁ θεός, ὅποτε τὸν
 κόσμον κατεσκευάζετο, τῆς ἀμιγοῦς καὶ κατὰ ταῦτα ἐχού-
 σης οὐσίας ἐνέχεεν ἐς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐκε-
 ράννυτο, καὶ εἰ ἡ Ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίου εἰδωλον,
 835 κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως τὰ τοι-
 αῦτα λεπτολογῶν καθάπερ οἱ τὴν ψώραν ἡδέως κνώμε-
 νοι, καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτῷ δοκεῖ καὶ μέγα φρονεῖ.
 ἦν λέγεται ὡς οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστι συνιδεῖν ἅ περὶ
 τῶν ἰδεῶν ὄξυδορκεῖ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ παρ' ἐμοῦ ἀπαι-
 τεῖ καὶ τὰ πτερὰ ἐκεῖνα ζητεῖ καὶ ἄνω βλέπει τὰ πρὸ τοῦ
 ποδοῖν οὐχ ὀρώων. ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκα οὐκ ἂν οἶμαι
 μέμψαιτό μοι, ὡς θοιμάτιον τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν περι-
 σπάσας αὐτοῦ βαρβαρικόν τι μετενέδυσα, καὶ ταῦτα βάρ-
 βαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν· ἡδίκουν γὰρ ἂν τὰ τοιαῦτα ἐς
 αὐτὸν παρανομῶν καὶ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν.
 ἀπολελόγημαι ὡς δυνατόν ἐμοί· ὑμεῖς δὲ ὁμοίαν τῇ πά-
 λαι τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

35. EPM. Βαβαί, δέκα ὄλαις κρατεῖς· ὁ γὰρ αὐτὸς
 ἐκεῖνος ὁ πάλαι οὐδὲ νῦν ὁμόψηφός ἐστι. ἀμέλει τούτῳ

ἔθος ἐστὶ καὶ πᾶσι τὴν τετρονημένην οὕτως φέρειν, μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἄπιτε 836 ἀγαθῇ τύχῃ, αὔριον δὲ τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

1. ΤΥΧΙΑΔΗΣ. Τί ποτε ἄρα, ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι τέχνην ἕκαστός τινα ἐπίστανται, δι' ἧς αὐτοῖς τέ εἰσι καὶ ἄλλω χρήσιμοι, σὺ δέ, ὡς εἰκεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' οὗ ἂν τι ἢ αὐτὸς ἀπόναιο ἢ ἄλλω μεταδώης;

ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν.

ΤΥΧ. Ἔστιν ἤντινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τέχνην, οἷον μουσικὴν;

ΠΑΡ. Μὰ Δία.

ΤΥΧ. Τί δέ, ἰατρικὴν;

ΠΑΡ. Οὐδὲ ταύτην.

ΤΥΧ. Ἄλλὰ γεωμετρίαν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς.

ΤΥΧ. Τί δέ, ῥητορικὴν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις ὅσον καὶ ἡ κακία.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μὲν, εἰ εἶόν τε εἶναι, καὶ πλείον. ὥστε 837 μὴ δόκει τοῦτο καθάπερ ἀγνοοῦντι ὄνειδίσαι· φημί γὰρ κακὸς εἶναι καὶ χείρων ἢ σὺ δοκεῖς.

ΤΥΧ. Ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας οὐκ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν καὶ δυσκολίαν, τῶν δὲ δημοτικῶν τινα, τεκτονικὴν ἢ σκυτοτομικὴν; καὶ γὰρ οὐδὲ

τάλλα οὕτως ἔχει σοι, ὡς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης.

ΠΑΡ. Ὅρθῶς λέγεις, ὦ Τυχιάδη· οὐ γὰρ τούτων οὐδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί.

ΤΥΧ. Τίνος οὖν ἐτέρας;

ΠΑΡ. Τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γενναίας· ἦν εἰ μάθους, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἶομαι. ἔργῳ μὲν οὖν κατορθοῦν φημι ἤδη, εἰ δὲ καὶ σοι λόγῳ, οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΤΥΧ. Τίνα ταύτην;

ΠΑΡ. Οὐπω μοι δοκῶ τοὺς περὶ ταύτην ἐκμεμελετηκέναι λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μὲν τίνα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γινώσκειν καὶ μὴ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν· ἦντινα δέ, αὐθις ἀκούσῃ.

ΤΥΧ. Ἄλλ' οὐκ ἀνέξομαι.

ΠΑΡ. Τό γε τῆς τέχνης παράδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι.

ΤΥΧ. Καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπουδάσω μαθεῖν.

ΠΑΡ. Εἰσαυθις, ὦ Τυχιάδη.

ΤΥΧ. Μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μὴ περ ἄρα αἰσχύνῃ.

ΠΑΡ. Ἡ παρασιτική.

2. ΤΥΧ. Κατὰ εἰ μὴ μαίνοιτό τις, ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίῃ ἂν;

ΠΑΡ. Ἐγώ γε· εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ, τοῦ μη-
838 δεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην αἰτίαν εἶναι μοι τὴν
μανίαν δόκει καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφίει. φασὶ
γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην τὰ μὲν ἄλλα χαλεπὴν εἶναι τοῖς
ἔχουσι, παραιτεῖσθαι δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοὺς ὥσ-
περ διδάσκαλον ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς
αὐτὴν τὰς αἰτίας.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν, ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστὶ;

ΠΑΡ. Τέχνη γὰρ, καὶ γὰρ ταύτης δημιουργός.

ΤΥΧ. Καὶ σὺ ἄρα παράσιτος;

ΠΑΡ. Πάνυ ὠνείδισας, ὦ Τυριάδη.

ΤΥΧ. Ἄλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς παράσιτον σαυτὸν ἀποκαλῶν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς· αἰσχυνοίμην γὰρ ἂν, εἰ μὴ λέγοιμι.

ΤΥΧ. Καὶ νῆ Δί' ὁπόταν σε βουλώμεθα γνωρίζειν τῶν οὐκ ἐπισταμένων τῷ, ὅτε χρήζει μαθεῖν, ὁ παράσιτος δῆλον ὅτι φήσομεν;

ΠΑΡ. Πολὺ μᾶλλον λέγοντες τοῦτο ἐμὲ ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν· χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν ἥττον ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῷ Δί.

839

ΤΥΧ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό μοι σκοποῦντι προοῖσται γέλωσ πάμπολυς.

ΠΑΡ. Τὸ ποῖον;

ΤΥΧ. Εἰ γε καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος ἐπιγράφοιμεν, Σίμωνι παρασίτῳ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίῳ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ.

3. ΤΥΧ. Ἄλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, οὐδὲν ἢ μικρόν μοι μέλει· σκόπει δὲ θῆ καὶ τὴν ἄλλην ἀτοπίαν.

ΠΑΡ. Τίνα μὴν;

ΤΥΧ. Εἰ καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαταλέξομεν, ὥστε ἐπειδὴν πυνθάνηται τις, ὅποια τις αὐτῇ ἢ τέχνῃ ἐστί, λέγειν, οἷον γραμματική, ἰατρική, παρασιτική.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Τυριάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην ἢ τινα ἑτέραν τέχνην φαίην ἂν. εἰ δὲ σοι φίλον ἀκούειν, καὶ ὅπως οἴομαι λέγοιμι ἂν καίπερ οὐ παντάπασιν ὦν, ὡς ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος.

ΤΥΧ. Οὐδέν, εἰ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, διοίσει.

ΠΑΡ. Ἴδι δὴ πρῶτον, εἰ σοι δοκεῖ, περὶ τῆς τέχνης, ἥτις ποτὲ οὐσα τυγχάνει τῷ γένει, σκοπῶμεν· οὕτως

840

γὰρ ἐπακολουθήσαιμεν ἂν καὶ ταῖς κατ' εἶδος τέχναις, εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιεν αὐτῆς.

ΤΥΧ. Τί ποτ' οὖν ἐστὶν ἡ τέχνη λέγε· πάντως ἐπίστασαι.

ΠΑΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΤΥΧ. Μὴ τοίνυν ὀκνεὶ λέγειν αὐτήν, εἴπερ οἶσθα.

841 4. ΠΑΡ. Τέχνη ἐστίν, ὡς ἐγὼ διαμνημονεύω σοφοῦ τινος ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ.

ΤΥΧ. Ὅρθῶς ἐκείνου γε εἰπόντος οὕτως ἀπεμνημόνευσας.

ΠΑΡ. Εἰ δὲ μετέχει τούτων ἀπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη ἂν εἴη;

ΤΥΧ. Τέχνη γάρ, εἴπερ οὕτως ἔχει.

ΠΑΡ. Φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἰδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ συνάδει, σκοπῶμεν, καὶ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ αἱ πονηραὶ
842 χύτραι διακρουόμεναι μὴ σαθρὸν ἀποφθέγγηται. δεῖ τοίνυν εἶναι καὶ ταύτην ὥσπερ καὶ πᾶσαν τέχνην σύστημα ἐκ καταλήψεων· πρῶτον μὲν τὸ δοκιμάζειν καὶ διακρίνειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν, καὶ ὅτῳ παρασιτεῖν ἀρξάμενος οὐκ ἂν μεταγνοίῃ. ἢ τὸν μὲν ἀργυρογνώμονα τέχνην τιὰ φήσομεν ἔχειν, εἴπερ ἐπίσταται διαγινώσκειν τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων καὶ τὰ μὴ, τοῦτον δὲ ἄνευ τέχνης διακρίνειν τοὺς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπερ τῶν νομισμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων φανερῶν εὐθύς ὄντων; αὐτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων·

ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,

οὐδεὶς χαρακτῆρ ἐμπέφυκε σώματι.

843 ᾧ δὲ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη, ἢ γε καὶ τὸ οὐ-

τως ἄδηλα καὶ ἀφανῆ μᾶλλον τῆς μαντικῆς γνωρίζει τε καὶ οἶδε. 5. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους καὶ πράγματα πράττειν δι' ὧν οἰκειώσεται καὶ εὐνούστατον ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἄρ' οὐ συνέσεως καὶ καταλήψεως ἐρωμένης εἶναι σοὶ δοκεῖ;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Τὸ δέ γε ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν αὐταῖς ὅπως παντὸς ἀπέλθοι πλέον ἔχων καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου καὶ σοφίας πράττεσθαι οἶει;

ΤΥΧ. Οὐδαμῶς.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῶν σιτίων καὶ τῶν ὕψων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνου τινὸς εἶναι σοὶ δοκεῖ, καὶ ταῦτα τοῦ γενναιοτάτου Πλάτωνος οὕτως λέγοντος, Τοῦ μέλλοντος ἐστιάσεσθαι μὴ 844 μαγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης ἀκροτέρα ἢ κρίσις; 6. ὅτι γε μὴν οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγγεγυμνασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθένδε ραδίως· αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγγύμναστοι μένουσι, καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι, αἱ δὲ τοῦ παρασίτου καταλήψεις εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἶεν ἐν γυμνασίῳ, ἀπολλύασιν οὐ μόνον, οἶμαι, τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. 7. τό γε μὴν, πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας ἢ ζητεῖν. ἐγὼ γὰρ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν οὐδὲν εὐχρηστότερον εὐρίσκω ἐν τῷ βίῳ ὄν, οὐδὲ ζῆν γε τούτου ἄνευ ἐστι.

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

8. ΠΑΡ. Καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τί ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ ὅποσον τὸ κάλλος καὶ ἡ ἰσχὺς, ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δύναμιν δὲ τινα τοιαύτην.

ΤΥΧ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΠΑΡ. Ἀλλὰ μέντοι οὐδὲ ἀτεχνία ἐστίν· ἡ γὰρ ἀτεχνία οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γάρ, εἰ ἐπιτρέψαι τις ἑαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθεῖν ἂν;

ΤΥΧ. Οὐχ οὕτως.

ΠΑΡ. Τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυνήσεται σώζειν ἑαυτόν;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν καὶ παράσιτος ὑπὸ τῆς παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο;

ΤΥΧ. Ναί.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τέχνη σώζεται, ἀτεχνία δὲ οὐ;

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ.

ΤΥΧ. Τέχνη, ὡς ἔοικεν.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς καὶ ἡνιόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκις, καὶ τοὺς μὲν ξυντριβέντας, τοὺς δὲ καὶ πάμπαν διαφθάρέντας, παρασίτου δὲ ναυάγιον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰ-
846 πεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ μήτε δύναμις, σύστημα δὲ τι ἐκ καταλήψεων γυμνασμένων, τέχνη δῆλον ὅτι διωμολόγηται ἡμῖν τήμερον.

9. ΤΥΧ. Ὅσον ἐκ τούτου εἰκάξω· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως καὶ ὄρον ἡμῖν τινα γενναῖον ἀποδῶς τῆς παρασιτικῆς.

ΠΑΡ. Ὅρθῶς σύ γε λέγων. δοκεῖ γὰρ δὴ μοι οὕτως ἂν μάλιστα ὠρίσθαι· παρασιτικὴ ἐστὶ τέχνη ποτέων καὶ βρωτέων καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων, τέλος δὲ αὐτῆς τὸ ἡδύ.

ΤΥΧ. Ὑπέρευγε μοι δοκεῖς ὀρίσασθαι τὴν σεαυτοῦ τέχνην· ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίους τῶν φιλοσόφων μάχη σοι περὶ τοῦ τέλους ἦ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἀπόχρη γε, εἶπερ ἔσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. 10. φανεῖται δὲ οὕτως· ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζηλωτὸς εἶη μόνος,

οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅτ' ἄν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατά δῆμον ἅπαντα, 847

παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι

σίτου καὶ κρειῶν, μέθην δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσι.

καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων μᾶλλον τὴν αὐτοῦ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν εὐ λέγων·

τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι,
οὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμονομίζων· καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ περιτέθεικε τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἶπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τῆς Αἴθης, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἑλληνας φεύγοντας κατέσχευεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν ἑαυτὸν μαστιγώσας καὶ κακὰ καὶ Στωϊκὰ 848 ῥάκη ἐνδύς· ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ γενόμενος αὐθις παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἀργίᾳ τε βιοτεύειν καὶ τρυφᾶν καὶ βινεῖν τὴν Ἄτλαντος θυγάτηρα καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδὲ τότε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸν τῶν παρασίτων βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν· οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων· „δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης“ καί·

παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίου καὶ κρειῶν.

11. ὃ γε μὴν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφελόμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τῆς κατ' αὐτὸν εὐδαιμονίας τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμα ἐστὶ καὶ οὐδὲν Ἐπικούρω μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, οὕτω μάθοις ἄν. ἔγωγε ἠγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τὸ τῆς σαρκὸς ἀόχλητον, ἔπειτα τὸ μὴ θορύβου καὶ ταραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλησθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος
 849 ἑκατέρων τυγχάνει, ὁ δὲ Ἐπίκουρος οὐδὲ θατέρου· ὁ γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς καὶ κόσμων ἀπειρίας καὶ μεγέθους ἡλίου καὶ ἀποστημάτων καὶ πρώτων στοιχείων καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους αἰετοπολεμῶν καὶ διαφερόμενος πρὸς τινὰς οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστὶν ἐνοχλήσειν. ὁ δὲ παράσιτος πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος καὶ πεπιστευκῶς μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιοῦτου παρενοχλοῦντος, ἐσθίει καὶ κοιμᾶται ὑπτίως ἀφεικῶς τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ὡσπερ Ὀδυσσεὺς τῆς Σχερίας ἀποπλέων οἴκαδε. 12. καὶ μὴν οὐχὶ κατὰ ταῦτα μόνον οὐδὲν προσήκει τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα· ὁ γὰρ Ἐπίκουρος οὗτος, ὅστις ποτέ ἐστὶν ὁ σοφός, ἤτοι φαγεῖν ἔχει ἢ οὐ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται· εἰ δὲ ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ εἴτε παρ' ἄλλου· εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ φα-
 850 γεῖν ἔχει, παράσιτός ἐστι καὶ οὐχ ὅς λέγει· εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται.

ΤΤΧ. Πῶς οὐχ ἡδέως;

ΠΑΡ. Εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλὰ τοι, ὦ Τυχιάδη, τῷ τοιοῦτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη· καὶ ἄθρει πόσα. δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν τὰς ἐγγινομένας ὀρέξεις ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φῆς;

ΤΥΧ. Κάμοι δοκεῖ.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ ἴσως τοῦτο παρέχει, τῷ δὲ ὀλίγα καὶ μηδὲν οὐκέτι· ὥστε πένης οὐκ ἂν σοφὸς γένοιτο οὐδὲ ἐφίκοιτο τοῦ τέλους, λέγω δὴ τοῦ ἡδέος. ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς οὐσίας ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, θυνήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δὴ ποτε; ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ πολλαῖς περιπίπτειν ἀηθίαις, τοῦτο μὲν τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον ἢ εἰ μὴ μάχοιτο φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα καὶ τοῦ ἡδέος ὑστεροῦντα, τοῦτο δὲ τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοίῃ, μαχόμενον. ἢ οὐχ οὕτως; 851

ΤΥΧ. Νῆ Δία, κάμοι δοκεῖ.

ΠΑΡ. Τῷ μὲν οὖν Ἐπικούρῳ πάντα ξυμβαίνειν εἰκός, ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους· τῷ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρός ἐστιν ἢ χαλεπήναι, οὔτε ἀγρὸς οὔτε οἰκονόμος οὔτε ἀργύρια, ὑπὲρ ὧν ἀπολομένων ἀχθεσθεῖν, καὶ πάντα ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι καὶ πίνοι μόνος οὕτος ὑπὸ μηδενός, ὧν ἐκείνους ἀνάγκη, ἐνοχλούμενος.

13. Ἄλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἢ παρασιτική, κακῶν τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ ἀρίστη δεικτέον, καὶ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν διαφέρει τῶν τεχνῶν, εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἐκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἀπασῶν οὕτω διαφέρει· πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη προσάγειν μάθησιν πόνον φόβον πληγὰς, ἅπερ οὐκ ἐστὶν ὅστις οὐκ ἂν ἀπεύξαιτο· ταύτην δὲ τὴν τέχνην, ὡς ἔοικε, μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀπὸ δειπνου ποτὲ ἀπῆλθε κλαίω, ὥσπερ τινὰς ἐκ τῶν διδασκαλείων ὀρῶμεν, τίς δ' ἐπὶ δειπνον 852 ἀπιῶν ὤφθη σκυθρωπός, ὥσπερ οἱ εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παράσιτος ἐκῶν αὐτὸς ἐπὶ δειπνον ἔρχεται μάλα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης, οἱ δὲ τὰς

ἄλλας τέχνας μανθάνοντες μισοῦσιν αὐτάς, ὥστε ἐνιοὶ
 δι' αὐτάς ἀποδιδράσκουσι. τί δέ, οὐκ ἀκείνο ἐννοῆσαι σε
 δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις προκόπτοντας
 οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ'
 ἡμέραν καὶ τὸν παράσιτον; Καλῶς νῆ Δί' ἔγραψεν ὁ παῖς,
 λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν· οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ
 δῶτε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἐντιμον καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα
 φαίνεται. 14. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι τέχναι τὸ ὕστερον τοῦτο
 ἔχουσι μετὰ τὸ μαθεῖν καὶ τοὺς καρποὺς ἠδέως ἀπολαμ-
 βάνουσι· πολλή γὰρ „καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτάς.“ ἡ δὲ
 παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης
 ἐν αὐτῷ τῷ μανθάνειν, καὶ ἅμα τε ἄρχεται καὶ ἐν τῷ
 τέλει ἐστίν. καὶ μέντοι τῶν ἄλλων τεχνῶν οὐ τινές, ἀλλὰ
 πᾶσαι ἐπὶ μόνην τὴν τροφήν γεγόνασιν, ὁ δὲ παράσιτος
 853 εὐθὺς ἔχει τὴν τροφήν ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ
 οὐκ ἐννοεῖς ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς γεωργεῖ οὐ τοῦ γεωργεῖν
 ἕνεκα καὶ ὁ τέκτων τεκταίνεται οὐχὶ τοῦ τεκταίνεσθαι
 ἕνεκα, ὁ δὲ παράσιτος οὐχ ἕτερον μὲν τι διώκει, ἀλλὰ
 τὸ αὐτὸ καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ καὶ οὐ ἕνεκα γίνεται;
 15. καὶ μὴν ἐκεῖνά γε οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
 ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι τὸν μὲν ἄλλον
 χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ μηνὸς
 ἡμέρας ἰσρὰς ἄγουσι, καὶ αἱ πόλεις δὲ τὰς μὲν δι' ἔτους,
 τὰς δὲ ἐμμήνουσ ἐορτὰς διατελοῦσι, καὶ εὐφραίνεσθαι
 λέγονται τότε· ὁ δὲ παράσιτος τοῦ μηνὸς τὰς τριάκονθ'
 ἡμέρας ἰσρὰς ἄγει· πᾶσαι γὰρ αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι τῶν
 θεῶν. 16. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας κατορ-
 θοῦν ὀλιγοσιτίαις καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται καθάπερ
 οἱ νοσοῦντες, πολυσιτίαις δὲ καὶ πολυποσίαις οὐκ ἔστιν
 εὐφραινόμενον μανθάνειν. 17. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι
 χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύ-
 νανται· οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἐνὶ χωρὶς αὐλῶν οὔτε ψάλλειν

ἄνευ λύρας οὔτε ἰππεύειν ἄνευ ἵππου· αὕτη δὲ οὔτως ἐστὶν ἀγαθὴ καὶ οὐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ, ὥστε ὑπάρχει καὶ 854 μὴδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. 18. καὶ ὡς εἴκειν ἄλλας τέχνας μανθάνομεν μισθὸν δίδόντες, ταύτην δὲ λαμβάνοντες. 19. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν εἰσι διδάσκαλοι τινες, τῆς δὲ παρασιτικῆς οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ κατὰ Σωκράτη καὶ αὕτη θεία τιμὴ μοίρα παραγίνεται. 20. κάκεινο δὴ σκοπεῖ, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὀδεύοντες ἢ πλείοντες οὐ δυνάμεθα διαπράττεσθαι, ταύτη δὲ ἐστὶ χρῆσθαι καὶ ἐν ὀδῷ καὶ πλείοντι.

21. ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Καὶ μέντοι, ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι δοκοῦσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν, αὕτη δὲ οὐδεμιᾶς ἐτέρας.

ΤΥΧ. Τί δέ, οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι;

ΠΑΡ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΤΥΧ. Πῶς οὖν ὁ παρασίτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων οὐκ ἀδικεῖ μόνος;

22. ΠΑΡ. Οὐκ ἔχω λέγειν. καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαι τινες καὶ εὐτελεῖς εἰσι, τῆς δὲ παρασιτικῆς πάνυ γενναία τις· τὸ γὰρ θρυλούμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα οὐκ ἂν ἄλλο τι εὖροις ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς.

ΤΥΧ. Πῶς λέγεις;

ΠΑΡ. Ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν ἢ ἀγνωστὸν ἄνθρωπον ἀλλ' οὐδὲ συνήθη μετρίως ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ἀλλὰ θεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γενέσθαι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν καὶ τραπέζης καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστηρίων. 855 ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσά τινων λεγόντων, ποταπὸς δὲ οὗτος ὁ φίλος ὅστις οὔτε βέβρωκεν οὔτε πέπωκε μεθ' ἡμῶν, δῆλον ὅτι τὸν συμπίνοντα καὶ συνεσθίοντα μόνον πιστὸν φίλον ηἰρουμένων. 23. ὅτι γε μὴν ἢ βασιλι-

κατάτη τῶν τεχνῶν ἐστὶν αὕτη, μάθοις ἂν καὶ ἐκ τοῦδε οὐχ ἤμιστα· τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας οὐ μόνον κακοπαθοῦντες καὶ ἰδρουῦντες, ἀλλὰ νῆ Δία καθήμενοι καὶ ἐστῶτες ἐργάζονται ὡσπερ ἀμέλει δοῦλοι τῶν τεχνῶν, ὁ δὲ παράσιτος μεταχειρίζεται τὴν αὐτοῦ τέχνην ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. 24. ἐκεῖνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν Ὅμηρον „οὔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν οὔτε ἄροτ, ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα“ νέμεται; 25. καὶ μὴν φητορά τε καὶ γεωμέτρην καὶ χαλκία οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι ἐὰν τε ποιηρὸς ἐὰν τε καὶ μωρὸς ἦ, παρασιτεῖν δὲ οὐδαὶς δύναται ἢ μωρὸς ὢν ἢ ποιηρὸς.

ΤΥΧ. Παπαί, οἶον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικὴν· ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου ὅς εἰμι.

26. ΠΑΡ. Ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πασῶν διαφέρει, δεδειχθῆναι μοι δοκῶ. φέρε δὲ ὡς καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστης διαφέρει, σκοποῦμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν ἀνόητόν ἐστι, καὶ μᾶλλον πῶς καθαι-
 856 ροῦντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων τεχνῶν διαφέρει δεικτέον. ὠμολόγηται δὴ πρὸς πάντων τὴν τε φητορικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γενναιότητα καὶ ἐπιστήμης ἀποφαίνονται τινες, *** ἐπειδὴν καὶ τούτων ἀποδείξω τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατουῦσαν, δῆλον ὅτι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προφερεστάτη καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπευαίνιδων. 27. κοινῇ μὲν οὖν ἀφορὴν διαφέρει καὶ τῆς φητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κατὰ τὴν ὑπόστασιν· ἢ μὲν γὰρ ὑπέστηκεν, αἱ δὲ οὐ· οὔτε γὰρ τὴν φητορικὴν ἔν τι καὶ το αὐτὸ νομίζομεν, ἀλλ' οἱ μὲν τέχνην, οἱ δὲ τὸνναντίον ἀτεχνίαν, ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι· ὁμοίως

δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν, ἐτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ 857 τῆς Ἀκαδημίας, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, καὶ ἀπλῶς ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι· καὶ μέχρι γε νῦν οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν οὔτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τεκμαίρεσθαι καταλείπεται. ἀρχὴν γὰρ φημι μηδὲ εἶναι τέχνην ἧς οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δὴ ποτε; ἀριθμητικὴ μὲν μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ καὶ δις δύο παρά τε ἡμῖν καὶ παρὰ Πέρσαις τέτταρά ἐστι καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἑλλησι καὶ βαρβάροις, φιλοσοφίας δὲ πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς οὔτε τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν.

ΤΥΧ. Ἀληθῆ λέγεις· μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν, αὐτοὶ δὲ αὐτὴν ποιοῦσι πολλὰς.

28. ΠΑΡ. Καὶ μὴν καὶ τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καὶ 858 τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἶη, κἄν παρέλθοι τις συγγνώμης ἀξιώσας, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι. φιλοσοφίαν δὲ τίς ἂν καὶ ἀνάσχοιτο μὴ μίαν εἶναι καὶ μηδὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων; μία μὲν οὖν οὐκ ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἄπειρον οὔσαν· πολλὰ δὲ οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. 29. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς φηγορικῆς ταῦτὰ φαίη τις ἂν· τὸ γὰρ περὶ ἐνὸς προκειμένου ταῦτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις μεγίστη τοῦ μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο οὐ μία κατάληψις οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ ζητεῖν τό, τί μᾶλλον αὐτό ἐστι, καὶ τὸ μηδέποτε ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ 859 τοῦ ζητουμένου τὴν οὐσίαν. 30. ἡ μέντοι παρασιτικὴ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλησι καὶ βαρβάροις μία ἐστὶ καὶ κατὰ ταῦτὰ καὶ ὡσαύτως, καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλ-

λως μὲν τούσδε, ἐτέρως δὲ τούσδε παρασιτεῖν, οὐδέ εἰσιν ὡς ἔοικε παράσιτοί τινες οἶον Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικουρείοι δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι πρὸς ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐστι καὶ συμφωνία τῶν ἔργων καὶ τοῦ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ σοφία εἶναι.

31. ΤΥΧ. Πάνυ μοι δοκεῖς ταῦτα ἱκανῶς εἰρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἢ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις;

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἠράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ 860 πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γὰρ νῦν ἔρῳσι.

ΤΥΧ. Καὶ τίνας ἂν εἰπεῖν ἔχοις φιλοσόφους παρασιτεῖν σπουδάσαντας;

ΠΑΡ. Οὔστινας μέντοι, ᾧ Τυχιάδῃ; οὓς καὶ σὺ γινώσκων ὑποκρίνη ἀγνοεῖν πρὸς ἐμὲ ὡς τινος αὐτοῖς αἰσχύνῃς ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ τιμῆς.

ΤΥΧ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ᾧ Σίμων, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὔστινας καὶ εὖρῃς εἰπεῖν.

ΠΑΡ. ὦ γενναῖε, σὺ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι καὶ τῶν ἀναγραφάντων τοὺς ἐκείνων βίους, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνώαι οὔστινας λέγω δύναιο.

ΤΥΧ. Καὶ μέντοι νῆ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνας εἰσίν.

ΠΑΡ. Ἐγὼ σοι δεῖξω καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φανλοτάτους, ἀλλ' ὡς ἐγὼ δοκῶ, τοὺς ἀρίστους καὶ οὓς ἦκιστα οἶει. 32. Αἰσχίνης μέντοι ὁ Σωκρατικός, οὗτος ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστείους διαλόγους γράψας, ἦκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, εἰ πως δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διουσίῳ τῷ τυράννῳ, καὶ τὸν 861 Μιλτιάδην ἀναγνοὺς καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι λοιπὸν

ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ καὶ ταῖς Σωκράτους διατριβαῖς ἐρρωσθαι φράσας. 33. τί δέ, καὶ Ἀριστιππος ὁ Κυρηνάος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεται σοὶ φιλοσόφῳ;

ΤΥΧ. Καὶ πάννυ.

ΠΑΡ. Καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς ἠὺδοκίμει παρ' αὐτῶ· καὶ γὰρ ἦν πλέον τι τῶν ἄλλων εἰς τὴν τέχνην εὐφυής, ὥστε τοὺς ὀψοποιούς ὀσημέραι ἐπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος ὡς τι παρ' αὐτοῦ μαθησομένου. οὗτος μέντοι δοκεῖ καὶ κοσμηῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. 34. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γενναιότατος καὶ αὐτὸς μὲν ἦκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ τοῦ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφνίας ἐξέπεσε, καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος καὶ φιλοπονήσας καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν αὐθις δευτέρῳ στόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ ἀμαθίας ἐξέπεσε. 862 καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν ὁμοία δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίῳ.

ΤΥΧ. Καὶ τίς, ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει;

35. ΠΑΡ. Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀριστόξενος δὲ ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς δὲ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάφῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρεσίτει καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ πάντως ἐπίστασαι. 36. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ τῆς παρασιτικῆς ἤρξατο μόνον ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. 37. φιλοσόφους μὲν οὖν, ὥσπερ ἦν, παρασιτία σπουδάσαντας ἔδειξα· παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι φιλοσοφεῖν ἔθελήσαντα. 38. καὶ μέντοι εἰ ἔστιν εὐδαιμον τὸ μὴ πεινήνῃ μηδὲ διψῆν μηδὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥι-

γούντας καὶ πεινῶντας εὖροι, παράσιτον δὲ οὐ· ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυστυχῆς τις ἢ πτωχὸς ἄνθρωπος ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος.

39. ΤΥΧ. Ἰκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δὲ κατὰ πολλὰ δια-
863 φέρει φιλοσοφίας καὶ ῥητορικῆς ἢ παρασιτικῆ πῶς ἐπι-
δεικνύεις;

ΠΑΡ. Εἰσίν, ὧ βέλτιστε, καιροὶ τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου, ὁ μὲν τις εἰρήνης, οἶμαι, ὁ δ' αὖ πολέμου· ἐν δὴ τούτοις πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ὅποιοί τινές εἰσι. πρότερον δέ, εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἴεν μάλιστα χρησιμώτατοι ἰδίᾳ τε ἕκαστος αὐτῷ καὶ κοινῇ τῇ πόλει.

ΤΥΧ. Οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἔγωγε πάσαι γελῶ κατ' ἐμαυτὸν ἐννοῶν, ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παράσιτῳ φιλόσοφος.

40. ΠΑΡ. Ἴνα τοίνυν μὴ πάνυ θαναμάξης μηδὲ τὸ πρᾶγμα δοκῇ σοι χλεύης ἄξιον, φέρε προτυπωσώμεθα παρ' ἡμῶν αὐτοῖς ἡγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω θηουμένην τὴν γῆν, τὸν στρατηγὸν δὲ παραγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν κατάλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ δὴ τούτοις φιλοσόφους τινὰς καὶ ῥητορας καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀπο-
864 δύσωμεν αὐτούς· ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὀπλίξε-
σθαι γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τοὺς ἄνδρας, ὧ γεν-
ναῖε, καθ' ἕκαστον καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν ὑπὸ ἐνδείας ἰδοῖς ἂν λεπτοὺς καὶ ὄχρους πεφρικότας ὥσπερ ἦδη τραυματίας παρειμένους· ἀγῶνα μὲν γὰρ καὶ μάχην σταδιαίαν καὶ ᾠθισμὸν καὶ κόνιν καὶ τραύματα μὴ γελοῖον ἢ λέγειν δύνασθαι φέρειν ἀν-
θρώπους ὥσπερ ἐκείνους τινὸς δεομένους ἀναλήψεως;

41. ἄθρει δὲ πάλιν μεταβὰς τὸν παράσιτον ὁποῖός τις φαίνεται. ἄρ' οὐχ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον πολὺς καὶ τὸ χροῶμα ἡδύς, οὐ μέλας δὲ οὐδὲ λευκός — τὸ μὲν γὰρ γυναικί, τὸ δὲ δούλῳ προσέοικεν — ἔπειτα θυμοειδής, δεινὸν βλέπων ὅποτον ἡμεῖς, μέγα καὶ ὕφαιμον; οὐ γὰρ καλὸν δεδοικότα καὶ θῆλυν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἄρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἂν καὶ ζῶν ὀπλίτης, καλὸς δὲ καὶ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; 42. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάξειν ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἀπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πάποτε ρητόρων ἢ φιλοσόφων οἱ μὲν οὐδὲ ὄλως ὑπέμειναν ἔξω τοῦ τείχους προσελ- 865
θεῖν, εἰ δὲ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρετάξατο, φημι τοῦτον λείψαντα τὴν τάξιν ὑποστρέφειν.

ΤΥΧ. Ὡς θαυμάσια πάντα καὶ οὐδὲν ὑπισχνῆ μέτριον. λέγε δὲ ὅμως.

ΠΑΡ. Τῶν μὲν τοίνυν ρητόρων Ἴσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη, διὰ δειλίαν, οἶμαι, ὅτι οὐδὲ τὴν φωνὴν διαρκούσαν εἶχε. τί ἐτι; οὐχὶ Δημάδης μὲν καὶ Αἰσχίνης καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους εὐθύς τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου πολέμου τὴν πόλιν προὔδοσαν καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίπῳ καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν αἰεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόμενοι; ὥστ' εἰ γε καὶ ἄλλος τις Ἀθηναῖος κατὰ ταῦτ' ἐπολέμει, κάκεινος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος. ὁ Ἵπερίδης δὲ καὶ Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος, οἳ γε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι κἂν ταῖς ἐκκλησίαις αἰεὶ θορυβοῦντες καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίπῳ, τί ποτε ἀπειργάσαντο γενναῖον ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ἵπερίδης μὲν καὶ Λυκοῦργος οὐδὲ ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐδὲ ὄλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακῦψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι ἐκάθητο 866
παρ' αὐτοῖς ἤδη κολιορούμενοι γνωμῖδια καὶ προβουλεύματα συντιθέντες. ὁ δὲ δὴ κορυφαϊότατος αὐτῶν,

ὁ ταυτὶ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς „Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδῶν ὄλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίατό τις ποτε,“ τολμήσας προελθεῖν ἐς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ συμμῖξαι τὰ στρατόπεδα καὶ συμβαλεῖν ἐς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα ἐφυγεν. ἢ οὐδέπω ταῦτα πρότερον διήκουσας οὐδενὸς πάνυ γνώριμα ὄντα οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦν;

43. ΤΥΧ. Ἐπίσταμαι ταῦτα· ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτορες καὶ λόγους λέγειν ἡσκημένοι, ἀρετὴν δὲ οὐ. τί δὲ
867 περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ τούτους ἔχεις ὡσπερ ἐκείνους αἰτιᾶσθαι.

ΠΑΡ. Οὗτοι πάλιν, ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ ἀνδρείας ὀσημέραι διαλεγόμενοι καὶ κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα πολλῶ μᾶλλον τῶν ρητόρων φανοῦνται δειλότεροι καὶ μαλακώτεροι. σκοπεῖ δὲ οὕτως. πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ὅστις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευτηκότα· ἦτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἴπερ ἐστρατεύσαντο, πάντες ἐφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν καὶ Διογένους καὶ Κράτης καὶ Ζήνων καὶ Πλάτων καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀριστοτέλης καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὄμιλος οὐδὲ εἶδον παράταξιν· μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν ἐς τὴν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην
868 ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης φεύγων ἐκείθεν ἀπὸ τῆς Πάρνηθος ἐς τὴν Ταυρέου παλαιστραν κατέφυγε· πολὺ γὰρ αὐτῷ ἀστειώτερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον ὀαρίζειν καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι.

ΤΥΧ. Ὁ γενναῖε, ταῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, οὐ μὰ Δία σκώπτειν αὐτούς καὶ ὀνειδίζειν βουλομένων· ὡστε οὐδὲν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σεαυτοῦ τέχνῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. 44. ἀλλ' εἰ δοκεῖ ἤδη, φέρε καὶ σὺ τὸν παράσιτον ὀπολὸς τίς ἐστιν

ἐν πολυμῶ λέγε, καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτός τις γενέσθαι τῶν παλαιῶν;

ΠΑΡ. Καὶ μὴν, ὦ φιλότης, οὐδεὶς οὕτως ἀνήκοος Ὀμήρου, οὐδ' ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχη, ὃς οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτῶ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄν- 869
τας· ὃ τε γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, οὐ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως παράσιτος ἦν, καὶ οὔτε τὸν Ἀχιλλέα, ὃσπερ ἐδόκει τε καὶ ἦν τὸ σῶμα γενναιότατος καὶ δικαιοτάτος, οὔτε τὸν Διομήδην οὔτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἐπαινεῖ τε καὶ θανμάζει ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἰάντας εὐχεται γενέσθαι αὐτῶ οὔτε δέκα Ἀχιλλέας· πάλαι δ' ἂν ἐαλωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιούτους ὅποιος ἦν οὗτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὢν, στρατιώτας εἶχε δέκα. καὶ τὸν Ἴδομενεά τὸν τοῦ Διὸς ἔγγονον παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγει.

45. **ΤΥΧ.** Ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς ἐπίσταμαι· οὔπω γε 870
μὴν δοκῶ μοι γινώσκειν, πῶς δὴ τὰ ἄνδρες τῶ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν.

ΠΑΡ. Ἀναμνήσθητι. ὦ γενναῖε, τῶν ἐπῶν ἐκείνων ὥνπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἴδομενεά λέγει.

ΤΥΧ. Ποίων;

ΠΑΡ.

σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ

ἔστηχ' ὥσπερ ἐμοὶ πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγει.

ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλεῖον δέπας εἰρηκεν οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον διὰ παντὸς πλήρες εἰσθήκει τῶ Ἴδομενεῖ καὶ μαχομένῳ καὶ καθεύδοντι, ἀλλ' ὅτι αὐτῶ δι' ὅλον τοῦ βίου μόνῳ συνδαιπνεῖν ὑπῆρχε τῶ βασιλεῖ οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας τινὰς καλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῶ Ἑκτορι, „εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον“, φησί, κατὰ τιμὴν ἀξιωθέντα ὁπὲ τοῦ παρὰ τῶ βασιλεῖ δειπνου· ὁ δὲ Ἴδομενεὺς

καὶ ὁ Νέστωρ ὁσημέραι συνεδείκνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτὸς φημι. Νέστωρ δὲ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τεχνίτης καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τῆς τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως καὶ Ἐξιδίου· δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἂν παύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανεν.

ΤΤΧ. Οὐτοσί μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς οἶσθα, πειρῶ λέγειν.

871 46. ΠΑΡ. Τί οὖν, ὦ Τυχεῖα, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως παράσιτος ἦν, καὶ ταῦτα οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φανλότερος οὔτε τὴν ψυχὴν οὔτε τὸ σῶμα νεανίας ὢν; ἐγὼ γὰρ οὐδ' αὐτοῦ μοι δοκῶ τοῦ Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χεῖρω εἶναι· τὸν τε γὰρ Ἐκτορα ρήξαντα τὰς πύλας καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν εἰσω μαχόμενον οὗτος ἐξέσωσε καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην ἔσβεσε, καίτοι ἐπεβάτευσεν αὐτῆς οὐχ ὅφρα φανλότεροι, ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνος Ἄλας τε καὶ Τεῦκρος, ὁ μὲν ὀπλίτης ἀγαθός, ὁ δὲ τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, ἐν δὲ δὴ τούτοις καὶ Σαρπηδόνα τὸν παῖδα τοῦ Διός, ὁ παράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἐκτορα Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινε, εἰς ἓνα, καὶ αὐτὸν Ἀχιλλεὺς Πάρις, τὸν δὲ παράσιτον θεὸς καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὲ φωνὰς ἀφῆκεν οὐχ οἷας ὁ γενναιότατος Ἐκτωρ καὶ προσπίπτων τὸν Ἀχιλλεὺς καὶ ἱκετεύων ὅπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῆ, ἀλλ' οἷας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τινὰς δὴ ταύτας;

τοιοῦτοι δ' εἶπερ μοι εἰκοσὶν ἀντεβολησαν,

872 πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

47. ΤΤΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, πειρῶ λέγειν.

ΠΑΡ. Αὐτόν, ὃ Τυχιάδη, τὸν Πάτροκλοι ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι.

ΤΥΧ. Θαυμαστά λέγεις.

ΠΑΡ. Ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν·

μη̄ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,

ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι.

καὶ πάλιν ὑποβάς, καὶ „με δεξάμενος“, φησίν, „ὁ Πηλεὺς“

ἔτρεφεν ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε, τουτέστι παράσιτον εἶχεν. εἰ μὲν τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὀνόμαζε θεράποντα· ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει τοὺς θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους μήτε τοὺς 873 φίλους; τοὺς παρασίτους δῆλον ὅτι· ἢ καὶ τὸν Μηριόνην τοῦ Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάξει. σκόπει δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα Διὸς ὄντα υἷον οὐκ ἀξιοὶ λέγειν „ἀτάλαντον Ἄρη“, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. 48. τί δέ; οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων δημοτικὸς ᾦν καὶ πένης, ὡσπερ Θουκυδίδης φησί, παράσιτος ἦν Ἀρμόδιου; τί δέ; οὐχὶ καὶ ἐραστής; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν τρεφόντων εἰσίν. οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννομένην εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, καὶ νῦν ἐστῆκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οὗτοι μὲν δὴ, τοιοῖδε ὄντες, παράσιτοι ἦσαν. 49. σὺ δὲ ποῖόν τινα εἰκάσεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἀριστοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοί; οὐ γὰρ ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ 874 μάχεσθαι φησιν ἐστιάσει, εἰ καὶ εὐθὺς ἅμα ἔφ' μάχεσθαι δεῖο· καὶ ὃν ἄλλοι στρατιῶται χρόνον ὑπὸ δέους ὁ μὲν τις ἀκριβῶς ἀρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται, ὁ δὲ αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτέων τοῦ πολέμου τρέμει,

οὗτος δὲ ἐσθίει τότε μάλα φαιδρῶ τῷ προσώπῳ καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον εὐθύς ἐν πρώτοις διαγωνίζεται· ὁ δὲ τρέφων κῦτὸν ὀπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ, κάκεινος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει καλύπτει, καὶ τῶν βελῶν ἀφιεμένων γυμνώσας ἑαυτὸν τοῦτον σκέπει· βούλεται γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν ἢ ἑαυτόν. 50. εἰ δὲ δὴ καὶ πέσοι παράσιτος ἐν πολέμῳ, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δήπου οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης αἰσχυνθεῖη μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ καλῶς κατακειμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τούτῳ παρακειμένον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, προτεθνηκότα τῆς μάχης, ἀσθενῆ ἄνθρωπον. τίς οὐκ ἂν καταφρονήσειε ταύτης τῆς πόλεως τοὺς ὑπασπιστάς αὐτῆς οὕτως κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς δὲ οὐκ ἂν εἰκάσαι χλωροὺς καὶ κομήτας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀποροῦσαν συμμάχων τοὺς ἐν τῇ εἰρκτῇ κακούργους ἐπιλύσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν ἐν τῷ πολέμῳ 875 πρὸς ρήτορας καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ παράσιτοι. 51. ἐν εἰρήνῃ δὲ τοσοῦτόν μοι δοκεῖ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας ὅσον αὐτῇ ἢ εἰρήνῃ πολέμου. καὶ πρώτον, εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία.

ΤΥΧ. Οὐπω ξυνήμι ὅτι τοῦτό πως βούλεται. σκοπῶμεν δὲ ὅμως.

ΠΑΡ. Οὐκουν ἀγορὰν καὶ δικαστήρια καὶ παλαίστρας καὶ γυμνάσια καὶ κυνηγέσια καὶ συμπόσια ἔγωγε φαίην ἂν πόλεως χωρία;

ΤΥΧ. Πάννυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Ὁ τοίνυν παράσιτος εἰς ἀγορὰν μὲν καὶ δικαστήρια οὐ πάφεισιν, ὅτι, οἶμαι, τοῖς σνκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει καὶ ὅτι οὐδὲν μέτριόν ἐστι τῶν ἐν τούτοις γινομένων, τὰς δὲ παλαίστρας καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ συμπόσια διώκει καὶ κοσμεῖ μόνος

οὗτος. ἐπεὶ τίς ἐν παλαιστρα φιλόσοφος ἢ ρήτωρ ἀποδύς ἄξιος συγκριθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμνασίῳ τούτων ὄφθεις οὐκ αἰσχύνῃ μαῖλλον τοῦ χωρίου ἐστί; καὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν ὑποσταίῃ θηρίον ὁμόσε ἰόν, ὃ δὲ παράσιτος αὐτὰ τε ἐπιόντα μένει καὶ δέχεται ῥαδίως μεμελετηκῶς αὐτῶν ἐν τοῖς δειπνοῖς καταφρονεῖν, καὶ οὔτε ἔλαφος οὔτε σῦς αὐτὸν ἐκπλήττει πεφρικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸν ὀδόντα θήγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸν σὺν ἀντιθήγει. τοὺς μὲν γὰρ λαγῶς διώκει μαῖλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ δὴ συμποσίῳ τίς ἂν καὶ ἀμιλλήσαιτο παρασίτῳ ἤτοι παίζοντι ἢ ἐσθίουσι; τίς δ' ἂν μαῖλλον εὐφράναι τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε 876 οὗτος ἄδων καὶ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος μὴ γελαῶν, ἐν τριβωνίῳ κείμενος, εἰς τὴν γῆν ὀρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος οὐχὶ εἰς συμπόσιον ἦκων; καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν οἶον ἐν βαλανείῳ κύων.

52. Φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίξωμεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου σκοποῦντες ἅμα καὶ παραβάλλοντες ἐκεῖνω. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα καὶ οὐδὲν αὐτῷ μέλον ἂν οἱ ἄνθρωποι οἴονται περὶ αὐτοῦ, ρήτορας δὲ καὶ φιλοσόφους εὖροι τις ἂν οὐ τινάς, ἀλλὰ πάντας ὑπὸ τύφου καὶ δόξης τριβέντας, καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἰσχίον ἐστιν, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παράσιτος οὕτως ἔχει πρὸς ἀργύριον ὡς οὐκ ἂν τις οὐδὲ πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι, καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός· οἱ γε μὴν ρήτορες, καὶ ὁ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες πρὸς αὐτὰ οὕτως διάκεινται κακοδαιμόνως, ὥστε τῶν μάλιστα νῦν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων — περὶ μὲν γὰρ τῶν ρητόρων τί δεῖ λέγειν; — ὁ μὲν δικάζων δίκην δώροισι ἐπ' αὐτῇ δάλω, ὃ δὲ παρὰ βασιλέως ὑπὲρ τοῦ συνει- 877

και μισθὸν αἰτεῖ καὶ οὐκ αἰσχύνεται, εἰ ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ καὶ μισθοφορεῖ καθάπερ Ἰνδὸς ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος, καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὃ λαμβάνει. 53. εὐροῖς δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη, οἶον λύκας καὶ ὄργας καὶ φθόνους καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ὁ γε μὴν παράσιτος ἔξωθεν τούτων ἐστὶν ἀπάντων· οὔτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν καὶ ὅτι οὐκ ἐστὶν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθεῖν· καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἢ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται, μᾶλλον δὲ γέλωτα καὶ εὐφραίνει τοὺς ξυνόοντας. λυπεῖται γε μὴν καὶ ἥμισυ πάντων, τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευαζούσης αὐτῷ καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθεῖν· οὔτε γὰρ χρήματά ἐστὶν αὐτῷ οὔτε οἶκος οὔτε οὐκίτης οὔτε γυνὴ οὔτε παῖδες, ἃν διαφθειρομένων πᾶσα ἀνάγκη λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξης οὔτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὠραίου τινός.

54. ΤΥΧ. Ἄλλ', ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐνδεία τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν.

878 ΠΑΡ. Ἄγνοεῖς, ὦ Τυριάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστὶν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς· οὐδὲ γὰρ ἀνδρείος ἀπορία ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρείος, οὐδὲ φρόνιμος ἀπορία φρενῶν ἐστὶ φρόνιμος· ἄλλως γὰρ οὐδὲ παράσιτος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητεῖν ὄντος, οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ ὁ ἀνδρείος οὐκ ἄλλως ἢ παρουσία ἀνδρείότητος καὶ ὁ φρόνιμος παρουσία φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος δὲ παρουσία τοῦ παρασιτεῖν παράσιτος ἐστὶ· ὡς εἰ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, περὶ ἄλλου τινός, καὶ οὐχὶ παρασίτου, ζητήσομεν.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος τροφῆς;

ΠΑΡ. Ἔοικεν· ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν ὅτῳ λυπηθεῖν ἂν.

55. Καὶ μὴν καὶ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες φοβοῦνται μάλιστα· τοὺς γέ τοι πλείστους αὐτῶν εὖροι τις ἂν μετὰ ξύλου προϊόντας, οὐκ ἂν δὴ που, εἰ μὴ ἐφοβοῦντο, ὠπλισμένους, καὶ τὰς θύρας δὲ μάλα ἐρρωμένως ἀποκλείοντας, μὴ τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότας· ὁ δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησιν εἰκῆ, καὶ τοῦτο ὡς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνοιχθεῖη, γενομένου δὲ ψόφου νύκτωρ οὐδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται ἢ μὴ γενομένου, καὶ δι' ἐρημίας δὲ ἀπιῶν ἄνευ ξίφους ὀδεύει· φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους δὲ ἤδη ἐγὼ πολλάκις εἶδον, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐνε- 879 σκευασμένους· ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες καὶ ἐπ' ἄριστον. 56. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείαν ἢ βίαν ἢ ἀρπαγὴν ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα ἀπλῶς· ἐπεὶ ὅ γε τοιοῦτος οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκείνος ἀδικεῖ. ὥστ' εἰ μοιχέυσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τοῦνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδικήματος. ὥσπερ δὲ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, οὕτως, οἶμαι, ὁ παράσιτος, ἐάν τι ἀδικῆ, αὐτὸ μὲν τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δὲ ὁ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δὲ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοὶ γεγονότα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν ὧν ἠδίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ καὶ Αἰσχίνου καὶ Ὑπερίθου καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν πλείστων σχεδὸν τι ῥητόρων καὶ σοφῶν, παρασίτου δὲ οὐκ ἐστιν ἀπολογία οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκην πρὸς παράσιτόν τινα γεγραμμένην. 57. ἀλλὰ νῆ Δία ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου κρείττων ἐστὶ τοῦ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ δὲ θάνατος φαυλότερος; πάνυ μὲν οὖν τούναντίον παρὰ πολὺ εὐδαιμονέστερος· φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας, τοὺς 880

μὲν ἐκ καταδίκης ἐαλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι, φαρμάκῳ, τοὺς δὲ καταπρησθέντας τὸ σῶμα ἄπαν. τοὺς δὲ ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας, τοὺς δὲ φυγόντας, παρασίτου δὲ θάνατον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἶπεν, ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον φαγόντος καὶ πιόντος. εἰ δέ τις καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπτήσας ἀπέθανε.

58. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημιλλήθηται σοι τὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τῶν παρασίτων. λοιπὸν δὲ εἰ κалὸν καὶ λυσιτελές ἐστι τὸ κτήμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρῶ λέγειν· ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνῃν τῷ τρεφομένῳ.

ΠΑΡ. Ὡς ἡλίθιά γέ σου, ὦ Τυριάδη, ταῦτα, εἰ μὴ δύνασαι γινώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνος ἐσθίων πένης ἐστὶ καὶ προῶν ἄνευ παρασίτου πτωχὸς δοκεῖ, καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὀπλων ἀτιμότερος καὶ ἐσθῆς ἄνευ πορφύρας καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου ταπεινός τις καὶ εὐτελής φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος
881 κοσμεῖται ὑπ' αὐτοῦ, τὸν δὲ παράσιτον πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. 59. ἄλλως τε οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστίν, ὡς σὺ φῆς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ, δῆλον ὅτι ὡς κρείττονι χείρονα, ὅπου γε μὴν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστὶ τὸ τρέφειν τὸν παράσιτον, ᾧ γε μετὰ τοῦ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀσφάλεια πολλή ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπάρχει· οὔτε γὰρ μάχῃ ῥαδίως ἂν τις ἐπιχειρήσῃ τῷ πλουσίῳ τοῦτον ὄρων παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθά- νοι φαρμάκῳ οὐδεὶς ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαι τινὶ τούτου προεσθίουτος καὶ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώ- ζεται. οὕτω μὲν ὁ παράσιτος διὰ φιλοστοργίαν πάντα

κίνδυνον ὑπομένει, καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίων φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἰρεῖται συμφαγῶν.

60. ΤΥΧ. Πάντα μοι δοκεῖς, ὦ Σίμων, διεξελεθεῖν ὑστερήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης, οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες, ἀμελέτητος ὢν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γυμνασμένως. λοιπὸν, εἰ μὴ αἰσχίον αὐτὸ τὸ 882 ὄνομά ἐστι τῆς παρασιτικῆς, θέλω μαθεῖν.

ΠΑΡ. Ὅρα δὴ τὴν ἀπόκρισιν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγεσθαι δοκῇ, καὶ πειρῶ κάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄριστα οἶσι. φέρε γάρ, τὸν σίτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι;

ΤΥΧ. Τροφήν.

ΠΑΡ. Τί δὲ τὸ σιταῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐσθίειν;

ΤΥΧ. Ναί.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστὶ;

ΤΥΧ. Τοῦτο γάρ, ὦ Σίμων, ἐστὶν ὃ αἰσχρὸν φαίνεται.

61. ΠΑΡ. Φέρε δὴ κάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν καὶ προκειμένων ἀμφοῖν πότερον ἂν αὐτὸς ἔλοιω, ἢ γὰρ τὸ πλεῖν ἢ τὸ παραπλεῖν;

ΤΥΧ. Τὸ παραπλεῖν ἔγωγε.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ τρέχειν ἢ τὸ παρατρέχειν;

ΤΥΧ. Τὸ παρατρέχειν.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἰππεύειν ἢ τὸ παριππεύειν;

ΤΥΧ. Τὸ παριππεύειν.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἀκοντίζειν ἢ τὸ παρακοντίζειν;

ΤΥΧ. Τὸ παρακοντίζειν.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ὁμοίως ἂν ἐθέλοις καὶ τοῦ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν;

ΤΥΧ. Ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καὶ σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ

883 παῖδες ἀφίξομαι καὶ ἐφῶς καὶ μετ' ἄριστον μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δὲ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνηως, ἐπεὶ καὶ πρῶτος μαθητῆς σοι γίνομαι. φασὶ δὲ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ Ἡ ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

1. ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ. Ταῦτα δὲ ὑμῖν, ὦ Σόλων, τίνας ἔνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν αὐτῶν περιπλεκόμενοι ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δὲ ἄγχουσι καὶ λυγίζουσι καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται κυλινδούμενοι ὥσπερ σύες. καίτοι κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἀποδυσάμενοι — ἐώρων γάρ —

884 λίπα τε ἠλείψαντο καὶ κατέψησε μάλα εἰρηνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει, μετὰ δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι παθόντες ὠθοῦσί τε ἀλλήλους συννευσκότες καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ ἦν ἰδοῦ ἀράμενος ἐκείνοσι τὸν ἕτερον ἐκ τοῖν σκελοῖν ἀφήκεν εἰς τὸ ἔδαφος, εἴτ' ἐπικαταπεσῶν ἀνακύπτειν οὐκ ἐξ συνωθῶν κάτω ἐς τὸν πηλόν, τέλος δὲ ἦδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη κατὰ τὴν γαστέρα τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ ἄγχει τὸν ἄθλιον, ὃ δὲ παρακροτεῖ ἐς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμαι, ὡς μὴ τέλεσον ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ τοῦ ἐλαίου ἔνεκα φείδονται μὴ μολύνεσθαι, ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χρῆσμα καὶ τοῦ βορβορόρου ἀναπλησθέντες ἐν ἰδρωτί ἅμα πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν ὥσπερ αἱ ἐγγέλους ἐκ τῶν χειρῶν διολισθαίνοντες.

2. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αἰθρῷ τῆς αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρωσιν, οὐκ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλλὰ

885 φάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι πάττουσί τε ἀλλήλους καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ἐπαμῶνται τὴν κόνιν ἀλεκτρούων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς

συμπλοκαῖς, οἶμαι, τῆς ψάμμου τὸν ὄλισθον ἀφαιρούσης καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. 3. οἱ δὲ ὀρθοστάδην κεκονιμένοι καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους προσπεσόντες καὶ λακτίζουσιν· οὕτωσι γοῦν καὶ τοὺς ὀδόντας ξοικεν ἀποκτύσειν ὁ κακοδαίμων, οὕτως αἵματος αὐτῷ καὶ ψάμμου ἀναπέπλησται τὸ στόμα, πύξ, ὡς ὀφᾶς, παταχθέντος ἐς τὴν γνάθου. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄφρων οὕτωσι δίστησιν αὐτοὺς καὶ λύει τὴν μάχην — τεκμαίρομαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τῶν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶναι — 4. ὁ δὲ καὶ ἐποτρύνει καὶ τὸν πατάξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δὲ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκονοῦσι καὶ ἀνακηδῶσιν ὥσπερ θέοντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μένοντες καὶ ἐς τὸ ἄνω συναλλόμενοι λακτίζουσι τὸν ἀέρα. 5. ταῦτα οὖν ἐθέλω 886 εἰδέναί τίνος ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιεῖν· ὡς ἔμοιγε μανία μᾶλλον εἰκέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥαδίως μεταπεισεί με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρωῶντες.

6. ΣΟΛΩΝ. Καὶ εἰκότως, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαυτὰ σοι τα γιγνόμενα φαίνεται ξένα γε ὄντα καὶ πάμπολυ τῶν Σκυθικῶν ἐθῶν ἀπάδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἂν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστάτη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει, ὦγαθέ· οὐ γὰρ μανία τὰ γιγνόμενά ἐστιν οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους καὶ κυλλοῦσιν ἐν τῷ πηλῷ ἢ ἐπιπάττουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀτερρητὴν τὸ πρᾶγμα καὶ ἀκμὴν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ἦν γοῦν ἐνδιὰ τρέψης, ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσῃ, τῇ Ἑλλάδι, οὐκ εἰς μακρὰν εἰς καὶ αὐτὸς ἔση τῶν πεπηλωμένων ἢ κεκονιμένων· οὕτω σοι τὸ πρᾶγμα ἠδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελεῖς εἶναι δοξεῖ.

ΑΝΑΧ. Ἄπαγε, ὦ Σόλων, ὑμῖν ταῦτα γένοιτο τὰ 887

ὠφέλιμα καὶ τερπνά, ἐμὲ δὲ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι δια-
θείη, εἴσεται ὡς οὐ μάτην παρεξώσμεθα τὸν ἀκινάκην.
7. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί ὄνομα ἔδθεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί
φῶμεν ποιεῖν αὐτούς;

ΣΟΛ. Ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ὃ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον
ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ
Λυκείου· καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ αὐτοῦ ὄρας, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ
κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν τὸ τόξον ἔχοντα, ἢ δεξιὰ
δὲ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη ὥσπερ ἐκ καμάτου
μακροῦ ἀναπανόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. 8. τῶν γυμ-
νασμάτων δὲ τούτων τὸ μὲν ἐν τῷ πληθῶ ἐκεῖνο πάλη κα-
λεῖται, οἱ δ' ἐν τῇ κόνει παλαίουσι καὶ αὐτοί, τὸ δὲ παλῖν
ἀλλήλους ὀρθοστάθην παγκρατιάξιν λέγομεν. καὶ ἄλλα
δὲ ἡμῖν ἔστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς καὶ δίσκου καὶ
τοῦ ὑπεράλλεσθαι, ἃν ἀπάντων ἀγῶνας προτίθεμεν, καὶ
ὁ κρατήσας ἀριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὐτὸν καὶ ἀναι-
ρεῖται τὰ ἄθλα.

888 9. ANAX. Τὰ δὲ ἄθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν;

ΣΟΛ. Ὀλυμπίασι μὲν στέφανος ἐκ κοτίνου, Ἴσθμοῖ
δὲ ἐκ πίτυος, ἐν Νεμέᾳ δὲ σελίνων πεπλεγμένος, Πυθοῖ
δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ, παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Πανα-
θηναίοις τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας, ὃ Ἀνά-
χαρσι; ἢ διότι μικρά σοι εἶναι ταῦτα δοκεῖ;

ANAX. Οὔκ, ἀλλὰ πάνσεμνα, ὃ Σόλων, κατέλε-
ξας τὰ ἄθλα καὶ ἄξια τοῖς τε διαθείσιν αὐτὰ φιλοτιμει-
σθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς
ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων,
ᾧστε μῆλων ἕνεκα καὶ σελίνων τοσαῦτα προπονεῖν καὶ
κινδυνεύειν ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων καὶ κατακλωμέ-
νους, ὡς οὐκ ἐνὸν ἀπραγμόνως εὐπορῆσαι μῆλων ὄτφ
889 ἐπιθυμία ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι ἢ πίτυϊ μῆτε πληθῶ

καταχριόμενον τὸ πρόσωπον μήτε λακτιζόμενον ἐς τὴν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν.

10. ΣΟΑ. Ἄλλ', ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς φιλά τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ἐστὶ σημεῖα τῆς νίκης καὶ γνωρίσματα οἵτινες οἱ κρατήσαντες, ἢ δὲ παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα τοῦ παντός ἀξία τοῖς νενικηκόσιν, ὑπὲρ ἧς καὶ λακτιζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς θηρωμένοις τὴν εὐκλειαν ἐκ τῶν πόνων· οὐ γὰρ ἀπονητὶ προσγένεοιτο ἂν αὕτη, ἀλλὰ χρὴ τὸν ὀρεγόμενον αὐτῆς πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀνασχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ τότ' ἤδη τὸ λυσιτελὲς καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων περιμένειν.

ΑΝΑΧ. Τοῦτο φῆς, ὦ Σόλων, τὸ τέλος ἡδὺ καὶ λυσιτελές, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους καὶ 890 ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται πολὺ πρότερον οἰκτείραντες ἐπιταῖς πληγαῖς, οἱ δὲ εὐδαιμονήσουσιν ἀντὶ τῶν πόνων μῆλα καὶ σέλινα ἔχοντες.

ΣΟΑ. Ἄπειρος εἶ, φημί, τῶν ἡμετέρων ἔτι· μετὰ μικρὸν δὲ ἄλλα σοὶ δόξει περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀπιὼν ὄρας τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τὴν θεῶν τῶν τοιούτων καὶ θεάτρα μυριάνδρα συμπληρούμενα καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινούμενους, τὸν δὲ καὶ νικήσαντα αὐτῶν ἰσόθεον νομίζομενον.

11. ΑΝΑΧ. Αὐτὸ τοῦτο, ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτιστόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ ἐν τοσοῦτοις θεαταῖς καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως, οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίζουσιν αὐτοὺς αἵματι φαινομένους ὀρῶντες ἢ ἀγχόμενους ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων· ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονέστατα πρόσσει τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύθαις ἦν τις, ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν ἢ ἀνατρέψῃ προσπεσῶν ἢ θαίματια περιρρήξῃ, μεγάλας οἱ πρεσβῦται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῶν

μαρτυρων τουτο πάθη τις, οὔτι γε ἐν τηλικούτοις θεά-
 τροις, οἷα σὺ διηγῆ τὸ Ἴσθμοι καὶ τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. οὐ
 μὴν ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγωνιστὰς οἰκτείρειν μοι ἐπεισιν ὧν
 πάσχουσι, τῶν δὲ θεατῶν οὐς φῆς ἀπανταχόθεν τοὺς
 ἀρίστους παραγίγνεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάννυ
 891 θαυμάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς
 τοιούτοις· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω δύναμαι κατανοῆσαι, ὅτι
 τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους τε καὶ διαπληκτι-
 ζομένους ἀνθρώπους καὶ πρὸς τὴν γῆν ἀραττομένους
 καὶ συντριβομένους ὑπ' ἀλλήλων.

12. ΣΟΛ. Εἰ καιρὸς ἦν, ὦ Ἀνάχαρσι, Ὀλυμπίων ἢ
 Ἴσθμίων ἢ Παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ γιγνόμενον ἐδί-
 दाξεν, ὡς οὐ μάτην ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις· οὐ γὰρ
 οὔτω λέγων ἂν τις προσβιβάσειέ σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐκεῖ
 δρωμένων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεα-
 ταῖς βλέποις ἀρετὰς ἀνδρῶν καὶ κάλλη σωμάτων καὶ εὐε-
 ξίας θαυμαστὰς καὶ ἐμπειρίας δεινὰς καὶ ἰσχὺν ἄμαχον
 καὶ τόλμαν καὶ φιλοτιμίαν καὶ γνώμας ἀηττήτους καὶ
 σπουδὴν ἄληκτον ὑπὲρ τῆς νίκης· εὐ γὰρ δὴ οἶδα ὡς
 οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαιῶν καὶ ἐπιβοῶν καὶ ἐπικροτῶν.

13. ΑΝΑΧ. Νῆ Δί', ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶν γε
 προσέτι καὶ ἐπιχλευάζων· ἅπαντα γὰρ ὁπόσα κατηριθμή-
 σω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς εὐξέλας καὶ τὰ κάλλη καὶ
 τόλμαν, ὁρῶ οὐδενὸς μεγάλου ἔνεκα παραπολλυμένας
 ὑμῖν, οὔτε πατρίδος κινδυνευούσης οὔτε χώρας πορθου-
 μένης οὔτε φίλων ἢ οἰκείων πρὸς ὕβριν ἀπαγομένων.
 ὥστε τοσοῦτω γελοιότεροι ἂν εἴην, ἄριστοι μὲν, ὡς φῆς,
 ὄντες, μάτην δὲ τοσαῦτα πάσχοντες καὶ ταλαιπωρούμε-
 892 νοι καὶ αἰσχύνοντες τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ
 καὶ τοῖς ὑπώπλοις, ὡς μήλου καὶ κοτίνου ἐγκρατεῖς γέ-
 νοιντο νικήσαντες. ἡδὺ γὰρ μοι αἰεὶ μεμνησθαι τῶν ἄθλων

τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἶπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνου-
σιν οἱ ἀγωνισταί;

ΣΟΛ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἀπάντων ὁ κρατήσας
αὐτῶν.

ΑΝΑΧ. Ἐἴτ', ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλω καὶ ἀμφι-
βόλῳ τῆς νίκης τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες ὅτι
ὁ μὲν νικῶν εἷς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἠττώμενοι κάμπολλοι
μάτην ἄθλιοι πληγᾶς, οἱ δὲ καὶ τραύματα λαβόντες;

14. ΣΟΛ. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέπω ἐννενοημέ-
ναι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδέν· οὐ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα
τῶν ἐθνῶν ἐν ψόγῳ ἐτίθεισο. ἦν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέ-
ναι, ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκηθεῖν πόλις καὶ ὅπως ἂν
ἄριστοι γένοιοντο οἱ πολλοὶ αὐτῆς, ἐκαινέσῃ τότε καὶ τὰς
ἀσκήσεις ταύτας καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἣν φιλοτιμούμεθα
περὶ αὐτάς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκατα-
μεμιγμένον τοῖς πόνοις, εἰ καὶ νῦν μάτην σπουδάξεσθαι
δοκοῦσι.

ΑΝΑΧ. Καὶ μὴν, ὦ Σόλων, κατ' οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ
τῆς Σκυθίας ἦκα παρ' ὑμᾶς τοσαύτην μὲν γῆν διδοεύσας,
μέγαν δὲ τὸν Εὐξείνιον καὶ δυσχεόμερον περαιοθεῖς, ἣ
ἴπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ἐκμάθοιμι καὶ ἔσθῃ τὰ παρ'
ὑμῖν κατανοήσαιμι καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετή-
σαιμι. διὸ καὶ σὲ μάλιστα φίλον ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων
καὶ ξένον προειλόμην κατὰ κλέος, ἐπεὶ περ ἦκουον νόμων 893
τέ τινων ξυγγραφέα εἶναί σε καὶ ἐθνῶν τῶν ἀρίστων εὐρε-
τὴν καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητὴν, καὶ ὅλως
πολιτείας τινὸς συναρμοστήν. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις δι-
δάσκων με καὶ μαθητὴν ποιούμενος· ὡς ἔγωγε ἠδέως ἂν
ἄσιτός σοι καὶ ἄποτος παρακαθεζόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐ-
τὸς διαρκοίης λέγων, κεχηνῶς ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας
τε καὶ νόμων διεξιόντος.

15. ΣΟΛ. Τὰ μὲν πάντα οὐ ράδιον, ὦ ἑταίρε, διελ-

θεῖν ἐν βραχεῖ, ἀλλὰ κατὰ μέρη ἐπιῶν εἶσθ' ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων ἢ περὶ γάμων ἢ τῶν ἄλλων δοκεῖ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γινώσκουμεν καὶ ὅπως αὐτοῖς χρῶμεθα, ἐπειδὴν πρῶτον ἄρξονται συνιέναι τε τοῦ βελτίονος καὶ τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνοους, ταῦτα ἤδη σοι διέξιμι, ὡς μάθους οὕτινος χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν αὐτοῖς καὶ διαπονεῖν τὸ σῶμα καταναγκάζομεν, οὐ μόνον ἔνεκα τῶν ἀγῶνων, ὅπως τὰ ἄθλα δύναιτο ἀναιρεῖσθαι — ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γὰρ ὀλίγοι πάνυ ἐξ ἀπάντων χωροῦσιν — ἀλλὰ μεῖζόν τι ἀπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου καὶ αὐτοῖς ἐκεῖνοις προσκτώμενοι· κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἄλλος ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις πρόκειται καὶ στέφανος οὐ πίτυος οὐδὲ κοτίνου ἢ σελίνων, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ 894 συλλαβῶν ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν, οἷον ἔλευθερίαν λέγω αὐτοῦ τε ἑκάστου ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν καὶ οἰκείων σωτηρίαν, καὶ συνόλως τὰ κάλλιστα ὧν ἂν τις εὐξαιτο γενέσθαι οἱ παρὰ τῶν θεῶν· ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναναπέπλεκται καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου περιγίγνεται, ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν.

16. *ANAX.* Ἐἴτα, ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἄθλα διεξιέναι μῆλα καὶ σέλινα διηγού καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας καὶ πίτυν;

ΣΟΛ. Καὶ μὴν, ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδ' ἐκεῖνά σοι ἔτι δόξει μικρὰ εἶναι, ὁπότεν ἃ λέγω καταμάθῃς· ἀπὸ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γνώμης γίγνεται καὶ μέρη πάντα ταυτὰ ἐστὶ μικρὰ τοῦ μεῖζονος ἐκείνου ἀγῶνος καὶ τοῦ στεφάνου ὃν κατέλεξα τοῦ πανευθαίμονος. ὁ δὲ λόγος οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπερβάς τὴν τάξιν ἐκείνων πρότερον ἐπεμνήσθη τῶν Ἰσθμοῖ γιγνομένων καὶ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐν Νεμέᾳ. πλὴν

ἀλλὰ νῶ — σχολὴν γὰρ ἄγομεν καὶ σύ, ὡς φῆς, προθυμῆ ἀκούειν — ἀναδραμούμεθα φραδίως πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα ταῦτα ἐπιτηδεύεσθαι.

ANAX. Ἄμεινον, ὦ Σόλων, οὕτως· καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πεισθεῖην μηδ' ἐκείνων ἔτι καταγελαῶν, εἰ τινα 896 ἴδοιμι σεμνυνόμενον κοτίνῳ ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ἐκείσε ἀπελθόντες καθίσωμεν ἐπὶ τῶν θάκων, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν οἱ ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν· ἄλλως τε — εἰρήσεται γάρ — οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι φραδίως ἀνέχομαι ὄξυν καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῆ τῆ κεφαλῇ· τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἰκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνος ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἡ δὲ ὥρα τοῦ ἔτους ὃ τι περ τὸ πυρῶδέστατον ἔστι, τοῦ ἀστερός, ὃν ὑμεῖς κύνα φατέ, πάντα καταφλέγοντος καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν καὶ διακαῆ τιθέντος, ὃ τε ἥλιος κατὰ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος φλογμὸν τοῦτον οὐ φορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καὶ σοῦ θαναμάζω, ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος οὔτε ἰδίεις πρὸς τὸ θάλαπος ὥσπερ ἐγὼ οὔτε ὄλωσ ἐνοχλουμένῳ ἔοικας οὐδὲ περιβλέπεις σύσκιον τι ἐνθα ὑποδύση, ἀλλὰ δέχη τὸν ἥλιον εὐμαρῶς.

ΣΟΛ. Οἱ μάταιοι γὰρ οὔτοι πόνοι, ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς, καὶ οὐκέτι πῖλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτίνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν δ' οὖν. 17. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νό- 896 μοις προσέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σέ, ὡς ἐξ ἅπαντος πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῆ, ἀντιλέγειν εὐθύς καὶ διευθύνειν τὸν λόγον· δυοῖν

γὰρ θατέρου πάντως οὐκ ἂν ἀμάρτοιμεν, ἢ σὲ βεβαίως πεισθῆναι ἐκχέαντα ὅποσα οἰεῖ ἀντιλεκτέα εἶναι ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γινώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἂν σοὶ ἢ πόλις ἢ Ἀθηναίων οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα· ὅσα γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσης καὶ μεταπίσης πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνην τὰ μέγιστα ἔση ὠφελιμῶς. οὐδὲν γὰρ ἂν ἀποκρουθαίμην αὐτήν, ἀλλ' εὐθύς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων καὶ καταστάς ἐν τῇ πυνκί ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραφα τοὺς νόμους οἷους ἂν ὤμην ὠφελιμωτάτους ἔσεσθαι τῇ πόλει, ὁ δὲ ξένος οὕτως — δεῖξας σέ, ὦ Ἀνάχαρσι — Σκῦθης μὲν ἔστι, σοφὸς δὲ ὢν μετεπαιδευσέ
 897 με καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα ἐδιδάξατο· ὥστε εὐεργέτης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφθω καὶ χαλκοῦν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἢ ἐν πόλει παρὰ τὴν Ἀθηναίων. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνεῖται ἢ Ἀθηναίων πόλις παρὰ βαρβάρου καὶ ξένου τὰ συμφέροντα ἐκμανθάνοντες.

18. ANAX. Τοῦτο ἐκείνο ἦν ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἶπτε εἰρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ νομᾶς καὶ πλάνης ἄνθρωπος, ἐφ' ἀμάξης βεβιωκῶς, ἄλλοτε ἄλλην γῆν ἀμείβων, πόλιν δὲ οὔτε οἰκήσας πώποτε οὔτε ἄλλοτε ἢ νῦν ἐωρακῶς, περὶ πολιτείας διεξίομι καὶ διδάσκοιμι ἀντόχθονας ἄνδρας πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσοῦτοις ἤδη χρόνοις ἐν εὐνομία κατωκηκότας, καὶ μάλιστα σέ, ὦ Σόλων, ὃ τοῦτο, ὡς φασίν, ἐξ ἀρχῆς καὶ μάθημα ἐγένετο, ἐπίστασθαι ὅπως
 898 ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο καὶ οἰσισι νόμοις χρωμένη εὐδαιμονήσει; πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτη πειστέον σοι, καὶ ἀντερῶ, ἦν τί μοι δοκῆ μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυγόντες τὸν ἥλιον ἐν τῷ συνηρηφει ἔσμεν, καὶ καθέδρα μάλα

ἤδελα καὶ εὐκαιρὸς ἐπὶ ψυχροῦ τοῦ λίθου. λέγε οὖν τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς καθ' ὃ τι τοὺς νέους παραλαβόντες ἐκ παιδῶν εὐθύς διαπονεῖτε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἄνδρες ἀποβαίνουνσιν ἐκ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν ἀσκημάτων τούτων καὶ τί ἢ κόνις καὶ τὰ κυβιστήματα συντελεῖ πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς εὐθύς ἐπόθουν ἀκοῦσαι· τὰ δ' ἄλλα εἰς ὕστερον διδάξῃ με κατὰ καιρὸν ἕκαστον ἐν τῷ μέρει. ἐκείνου μέντοι, ὃ Σόλων, μέμνησό μοι παρὰ τὴν ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἔρεῖς, λέγω δέ, ὡς μὴ περιπλέκης μηδὲ ἀπομηκύνῃς τοὺς λόγους· δέδια γὰρ μὴ ἐπιλανθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ μετὰ ταῦτα πολλὰ ἐπιρρέοι.

19. ΣΟΛ. Σὺ τοῦτο, ὃ Ἀνάχαρσι, ταμιεύσῃ ἄμεινον, ἐνθα ἂν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφῆς ὁ λόγος εἶναι ἢ πόρρω ποι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῆ ῥέων· ἐρήσῃ γὰρ μεταξὺ ὃ τι ἂν ἐθέλῃς καὶ διακόψεις αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἦν μέντοι μὴ ἐξαγώνια μηδὲ πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ἢ, καλύσει οὐδέν, οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο· ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἤπερ τὰς φονικὰς ἡμῖν 899 δίκας δικάζει, πάτριον οὕτω ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνελθούσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέξῃται φόνου ἢ τραύματος ἐκ προνοίας ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδεται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κρινομένων καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέρει ὁ μὲν διώκων ὁ δὲ φεύγων ἢ αὐτοὶ ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ αὐτῶν. οἱ δὲ ἔστ' ἂν μὲν περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἢ βουλὴ καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα· ἦν δέ τις ἢ φορτίμιον εἶπη πρὸ τοῦ λόγου, ὡς εὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο αὐτούς, ἢ οἶκτον ἢ δεινώσιν ἐξῶθεν ἐπάγῃ τῷ πράγματι — οἷα πολλὰ ῥητόρων πατῆδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται — παρελθὼν ὁ κῆρυξ κατεσιώπησεν εὐθύς οὐκ ἔων ληρεῖν πρὸς τὴν βουλήν καὶ περιπέττειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ

γεγεννημένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέποιν. ὥστε καὶ σέ, ὦ Ἀνάχαρσι, Ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγωγε καὶ κατὰ τὸν τῆς βουλῆς μου νόμον ἄκουε καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἢν αἰσθη καταρρητορευόμενος· ἄχρι δ' ἂν οἰκέλα τῷ πράγματι λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν. οὐδὲ γὰρ ὅφ' ἠλίφ' ἐτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ ἀποτείνοιτο ἢ θῆσις, ἀλλὰ ἦ τε σκιά πικρὴ καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν.

900 *ANAX.* Εὐγνώμονά σου ταῦτα, ὦ Σόλων, καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οὐ μικρὰν οἶδά σοι καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι πάρεργον τοῦ λόγου καὶ τὰ ἐν Ἀρείφ' ἀγαθὰ γινόμενα ἐδιδάξω με θανμάσια ὡς ἀληθῶς καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα πρὸς ἀλήθειαν οἰσόντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις οὐκ ἤδη λέγε, καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης ἐγὼ — τοῦτο γὰρ ἔθου με — κατὰ σχῆμα τῆς βουλῆς ἀκούσομαι σου.

20. ΣΟΛ. Οὐκοῦν διὰ βραχέων προακοῦσαι χρή σε ἂ περὶ πόλεως καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ· πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγρούμεθα εἶναι, οἷον τεῖχη καὶ ἱερὰ καὶ νεωσοῖκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἐδραῖον καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ὑποδοχὴν καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων, τὸ δὲ πᾶν κῦρος ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα· τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας καὶ διατάττοντας καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα καὶ φυλάττοντας, οἷον τι ἐν ἡμῖν ἐκάστω ἐστὶν ἢ ψυχὴ. τοῦτο δὴ τοῖνυν κατανοήσαντες ἐπιμελούμεθα μὲν, ὡς ὄρας, καὶ τοῦ σώματος τῆς πόλεως κατακοσμοῦντες αὐτό, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἶη, ἐνδοθὲν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον καὶ ταῖς ἔκτοσθεν ταύταις περιβολαῖς ἐς τὸ ἀσφαλέστατον
901 πεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξ ἅπαντος τοῦτο προνοοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιτο· τοὺς γὰρ τοιούτους σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους καὶ

ἐκ πολέμου σώσειν τὴν πόλιν καὶ ἐλευθέραν καὶ εὐδαίμονα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ πρώτην ἀνατροφήν αὐτῶν μητράσι καὶ τίτθαις καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείαις ἐλευθερίοις ἄγειν τε καὶ τρέφειν αὐτούς, ἐπειδὴν δὲ συνειτοὶ ἤδη γίνωνται τῶν καλῶς ἐχόντων καὶ αἰδῶς καὶ ἐρύθημα καὶ φόβος καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρίστων ἀναφύεται αὐτοῖς καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῆ πρὸς τοὺς πόρους παγιώτερα γιγνόμενα καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες αὐτούς διδάσκομεν ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ γυμνάσια προτιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόρους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες· οὐ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξεν αὐτὸ μόνον φῦναι ὡς ἔφην ἕκαστος ἦτοι κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατὰ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτούς δεόμεθα, ὅφ' ὧν τὰ τε εὐφυνῶς διακείμενα βελτίω παρὰ πολὺ γίνονται ἂν καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μετα- 902
κοσμοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον· καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παρὰ τῶν γεωργῶν, οἳ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσγεια καὶ νηπιά ἐστί, σκέπουσι καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτωιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων, ἐπειδὴν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττὰ καὶ παραδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν καὶ διασαλεύειν καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. 21. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν μουσικῇ τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν καὶ γράμματα γράψασθαι καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπιλέξασθαι διδάσκομεν· προιοῦσι δὲ ἤδη σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ἠαψωδοῦμεν αὐτοῖς. οἳ δὲ καὶ ἀκούοντες ἀριστείας τινὰς καὶ πράξεις ἀοιδίμους ὀρέγονται κατὰ μικρὸν καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοιντο καὶ θαυμάζωιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσιόδος τε ἡμῖν καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ

πλησιάζωσι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ δέη αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά — καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα· οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προῦκκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ δι' ὃ τι τοῖς τοιοῦτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν. ὥστε αὐτοὺς ἐμαντῶ σιωπᾶν προσιάττω οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα οὐδὲ τὸν Ἀρεο-
903 παγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς, οἶμαι, ἀνέχη ληροῦντα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος.

ΑΝΑΧ. Εἰπέ μοι, ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγω, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενοήται;

ΣΟΛ. Τί τοῦτο ἤρου με; οὐδέπω γὰρ δῆλον.

ΑΝΑΧ. Ὅτι τὰ κάλλιστα καὶ ἐμοὶ ἀκούσαι ἤδιστα παρῆς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἥττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῆ, γυμνάσια καὶ διαπονήσεις τῶν σωματίων.

ΣΟΛ. Μέννημαι γάρ, ὦ γενναῖε, τῶν ἀπ' ἀρχῆς προορήσεων καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μὴ σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρώων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἶόν τε· τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως ἑτέρου ἂν εἴη λόγον. 22. Ἐνθιμί-
ζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν νόμους τε τοὺς κοινούς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἅ τε χρῆ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι καὶ πράττειν τὰ δίκαια καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχυρῶν καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν, βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἳ δὲ ἄνδρες οὗτοι
904 σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται. καὶ μέντοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις καὶ τραγῳδίαις ἀρετὰς τε ἀνδρῶν παλαιῶν καὶ κακίας θεωμένους, ὡς τῶν μὲν ἀπο-

τρεποιντο, ἐπ' ἐκεῖνα δὲ σπεύδοιεν. τοῖς δὲ γε κωμωδοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας οὓς ἂν αἰσχροὶ καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθάνονται, αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ οὕτω γίνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν, ὡς φευγοῖεν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον.

23. *ANAX.* Εἶδον, ὦ Σόλων, οὓς φῆς τοὺς τραγωδοὺς καὶ κωμωδοὺς, εἰ γε ἐκεῖνοί εἰσιν, ὑποδήματα μὲν βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἐνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δὲ οἶμαι τότε ἢ πόλις ἐώρταξεν. οἱ δὲ κωμωδοὶ βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεξοὶ καὶ ἀνθρωπινώτεροι καὶ ἤττον ἐβόων, κράνη δὲ πολὺ γελοιότερα, καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς· ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν σκυθρωποὶ ἅπαντες ἤκουον, οἰκτείροντες, οἶμαι, αὐτοὺς πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους.

ΣΟΛ. Οὐκ ἐκείνους, ὦγαθέ, ᾤκτειρον, ἀλλὰ ποιητῆς ἰσως ἀρχαίαν τινὰ συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῶδει πρὸς τὸ θέατρον, ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δὲ σε καὶ ἀυλοῦντας ἐωρακέναι τινὰς τότε καὶ ἄλλους συναῖδοντας ἐν κύκλῳ συνεστῶτας. οὐδ' αὐτά, ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα 906 ἄσματα καὶ ἀυλήματα. τούτοις δ' οὖν ἅπασι καὶ τοῖς τοιούτοις παραθηγόμενοι τὰς ψυχὰς ἀμείνους ἡμῖν γίνονται.

24. Τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκούσαι, ὧδε καταγυμνάξομεν· ἀποδύσαντες αὐτά, ὡς ἔφην, οὐκέτι ἀπαλὰ καὶ τέλειον ἀσυμπαγῆ ὄντα πρῶτον μὲν ἐδίξιν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸν ἀέρα συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἐκάσταις, ὡς μήτε θάλλπος δυσχεραίνειν μήτε προς

οὐδὲ νόσος οὐδὲ κάματος ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα φαρ-
 δίως ἐλέγξειεν ἂν οὐδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς· τὰ ἐν-
 δοθεν γὰρ εὖ παρεσκευάσται αὐτῷ καὶ τὰ ἔξω μάλα καρ-
 τερῶς πέφρακται πρὸς αὐτά, ὥς μὴ παριέναι ἐς τὸ εἶσω
 μηδὲ παραδέχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν μήτε κρύος ἐπὶ
 λύμῃ τοῦ σώματος. πρὸς τε τὸ ἐνδιδὸν ἐν τοῖς πόνοις
 πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἐνδοθεν ἐπιρρέον, ἅτε ἐκ πολλοῦ
 909 προπαρασκευασμένον καὶ ἐς τὴν ἀναγκαίαν χρεῖαν ἀπο-
 κείμενον, ἀναπληροῦ εὐθύς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ καὶ ἀκα-
 μάτους ἐπὶ πλείστον παρέχεται· τὸ γὰρ προπονηθῆαι πολλὰ
 καὶ προκαμεῖν οὐκ ἀνάλωσιν τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν
 ἐργάζεται, καὶ ἀναρριπιζομένη πλείων γίγνεται. 27. καὶ
 μὴν καὶ δρομικοὺς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἐς μῆκος τε
 διαρκεῖν ἐθίζοντες καὶ ἐς τὸ ἐν βραχεὶ ὠκύτατον ἐπικου-
 φίζοντες· καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στερρὸν καὶ ἀντίτυ-
 πον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἐνθα οὔτε βεβαίως ἀπερεῖ-
 σαι τὴν βάσιν οὔτε ἐπιστηρίζαι ῥάδιον ὑποσυρομένου
 πρὸς τὸ ὑπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ καὶ ὑπεράλλεσθαι τά-
 φρον, εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον, καὶ πρὸς τοῦτο
 ἀσκοῦνται ἡμῖν, ἔτι καὶ μολυβδίδας χειροπληθεῖς ἐν ταῖν
 χεροῖν ἔχοντες. εἶτα περὶ ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος ἀμιλλ-
 λῶνται. εἶδες δὲ καὶ ἄλλο τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν
 περιφερὲς ἀσπίδι μικρᾷ εἰκόσ ὄχανον οὐκ ἐχούση οὐδὲ
 τελαμῶνας. καὶ ἐπειράθησ γε αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ μέσῳ
 καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος· ἐκεῖνο
 910 τοίνυν ἄνω τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐς τὸ πόρρω
 φιλοτιμούμενοι ὅστις ἐπὶ μήκιστον ἐξέλθοι καὶ τοὺς ἄλ-
 λους ὑπερβάλοιτο, καὶ ὁ πόνος οὗτος ὧμους τε αὐτῶν
 κρατύνει καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. 28. ὁ πηλὸς
 δὲ καὶ ἡ κόνις, ἅπερ σοι γελοιοτέρα ἐξ ἀρχῆς ἔδοξεν,
 ἄκουσον, ὧ θαυμάσιε, ὅτου ἔνεκα ὑποβέβληται. πρῶ-
 τον μὲν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κραταιὸν ἢ πτωῆσις αὐτοῖς γίγνοιτο,

ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν· ἔπειτα καὶ τὸν ὄλισθον ἀνάγκη πλείω γίνεσθαι, ἰδρύντων ἐν τῷ πηλῷ, ὃ σὺ ταῖς ἐγγέλεσιν εἰκαζες, οὐκ ἀχρεῖον οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν καὶ τόνου οὐκ ὀλίγα συντελεῖ, ὁπόταν οὕτως ἐχόντων ἀλλήλων ἀναγκάζονται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ συνέχειν διολισθάνοντας· αἰρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἰδρωκότα μετ' ἐλαίου, ἐκπεσεῖν καὶ διαρρηῆναι τῶν χειρῶν σπουδάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα πάντα, ὥσπερ ἔφην ἔμπροσθεν, ἐς τοὺς πολέμους καὶ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον τρωθέντα θάδιως ἀράμενον ὑπεξευγκεῖν ἢ καὶ πολέμιον συναρπάσαντα ἤκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκούμεν τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέροιεν. 29. τὴν μέντοι κόνιν ἐπὶ τὸ ἐναντίον χρησίμην οἴομεθα εἶναι, ὡς μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι· ἐπειδὴν γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι συνέχειν τὸ διαδιδραῖσκον ὑπὸ γλισχρό- 911 τητος, ἐθίζονται καὶ ἐκφεύγειν αὐτοὶ ληφθέντες ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ ταῦτα ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸν ἰδρωτὰ συνέχειν δοκεῖ ἢ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπιπαττομένη καὶ ἐπὶ πολὺ διαρκεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν καὶ κώλυμα γίνεσθαι μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀραιοῖς τότε καὶ ἀνεωρόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτόντων. ἄλλως τε καὶ τὸν θύπον ἀποσμᾶ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. καὶ ἔγωγε ἠδέως ἂν παραστησάμενος πλησίον τῶν τηλευκῶν τινα ἐκείνων καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιητημένων καὶ ὄν ἂν Ἑλλήνων ἐν τῷ Λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλύνας τὴν κόνιν καὶ τὸν πηλόν, ἐροίμην ἂν σε ποτέρῳ ἂν ὅμοιος εὐξαιό γενέσθαι· οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἔλοιό ἂν ἐκ πρώτης προσόψεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων πειραθείης ἐκατέρου, συνεσθηκῶς καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον ἢ

θρύπτεσθαι καὶ διαρρεῖν καὶ λευκὸς εἶναι ἀπορία καὶ φρυγῇ εἰς τὰ εἰσω τοῦ αἵματος.

30. Ταῦτ' ἔστιν, ᾧ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπλοίεν, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπτήσσειν τε καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὐτὸ πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χροάμεθα περὶ μηδὲν τῶν αἰσχυρῶν φιλοτιμουμένοις μὴδ' ὑπ' ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις. ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἔστιν, ὅποτε ἐξ τε εἰρήνῃ καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἢ νεότης περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν σπουδάζοντες.

31. ANAX. Οὐκοῦν, ᾧ Σόλων, ἦν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρυσάμενοι τῷ ἐλαίῳ καὶ κονισάμενοι πρότε καὶ αὐτοὶ πῦξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς προβεβλημένοι, κάκεινοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς καὶ φεύγουσι δεδιότες μὴ σφίσι κεχηνῶσι κάττητε τὴν ψάμμον ἐς τὸ στόμα ἢ περιπηθήσαντες, ὡς κατὰ νότου γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὴν γαστέρα καὶ διάγχητε ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τὸν πῆχυν· καὶ νῆ Δί' οἱ μὲν τοξεύσουσι δῆλον ὅτι καὶ ἀκοντιοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὥσπερ ἀνδριάντων οὐ καθίξεται τὰ βέλη κεχρωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμένων· οὐ γὰρ καλάμη καὶ ἀθέρες ὑμεῖς ἐστέ, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναι πρὸς τὰς πληγὰς, ἀλλὰ ὅψε ποτε ἂν καὶ μόλις κατατεμνόμενοι βαθῆσι τοῖς τραύμασιν αἷμα ὀλίγον ὑποδείξαιτε. τοιαῦτα γὰρ φῆς, εἰ μὴ πάνυ παρήκουσα τοῦ παραδείγματος. 32. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλψησεθε τὰς τῶν κωμωδῶν τε καὶ τραγωδῶν, καὶ ἦν

προτεθῆ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κράνη περιθήσεσθε τὰ κεκνηότα, ὡς φοβερώτεροι εἴητε τοῖς ἐναντίοις μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποθήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα 913
 δηλαδὴ· φεύγουσί τε γάρ, ἦν δέη, κοῦφα καὶ ἦν διώκητε, ἄφουκα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν οὕτω μεγάλα διαβαινόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὄρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ κομπὰ λῆρος ἢ καὶ παιδιὰ ἄλλως καὶ διατριβαὶ ἀργουσί καὶ ῥαθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως ἐλεύθεροι καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡ ἄμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται μετὰ κινδύνων μελετῶσι τὴν ἀρετὴν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν καὶ τὸ ἔλαιον διδάσκετε αὐτούς τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν μὴ κοῦφα διδόντες τὰ ἀκόντια καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἔστω λόγῃ βαρεῖα μετὰ συρισμοῦ ἐλιττομένη καὶ λίθος χειροπληθῆς καὶ σάγαρις καὶ γέρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ θώραξ καὶ κράνος. 33. ὡς δὲ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος εὐμενεῖα σώζεσθαι μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἀπολώλατε ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γέ τοι ἦν 914
 σπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην μόνος ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεῖ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον φυγόντων ἐκεῖνων καὶ οὐθενὸς ἀντιβλέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος, ἀλλὰ περὶ τοὺς ἀνδριάντας ἂν περιστάμενοι καὶ περὶ τοὺς κίονας κατακρυπτόμενοι γέλωτα ἂν μοι παράσχοιεν δακρύνοντες οἱ πολλοὶ καὶ τρέμοντες. καὶ τότε ἂν ἰδοῖς οὐκέτι ἐρυθριῶντας αὐτούς τὰ σώματα οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες ἀντίκα γένοιτ' ἂν ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαφέντες. οὕτως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὕσα, ὡς μὴ ἂν ῥαδίως ἀνασχέσθαι λόφον ἕνα κράνους πολεμίου ἰδόντας.

34. ΣΟΑ. Οὐ ταῦτα ἔφασαν, ὦ Ἀνάχαρσι, Θρακῶν

τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἰ μετὰ Ἴππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὄπλοις ἐπειράθησαν. ἡμεῖς γάρ, ὦ μακάριε, οὐκ ἐπέειπερ οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ ἄνοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ἐπειδὴν καθ' αὐτοὺς ἄριστοι γέγονται, ἀσχοῦνται τὸ μετὰ τοῦτο ξὺν τοῖς ὄπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαιντ' ἂν αὐτοῖς οὕτω διακειμένοι.

ANAX. Καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἐστὶ τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὄπλοις; οὐ γὰρ εἶδον ἐγώ γε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἄπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθῶν.

ΣΟΛ. Ἄλλὰ ἴδοις ἂν, ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπὶ πλεόν ἡμῖν
915 συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἐκάστῳ μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ἦ, καὶ λόφους καὶ φάλαρα καὶ ἵππους καὶ ἱππέας σχεδὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μέντοι ὀπλοφορεῖν αἰεὶ καὶ ἀκιννάκην παρεξῶσθαι περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι, καὶ πρόστιμόν γ' ἐστίν, ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροίῃ μηδὲν δεῖον ἢ ὅπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ ἐν ὄπλοις αἰεὶ βιοῦντες· τό τε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν ῥάδιον ἐς ἐπιβουλήν, καὶ οἱ πολέμιοι μάλα πολλοί, καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπιστάς κοιμώμενον κατασπάσας ἀπὸ τῆς ἀμάξης φονεύσειεν· ἢ τε πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία, αὐθαιρέτως καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτευομένων, ἀναγκαῖον αἰεὶ τὸν σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμνησθῆναι, εἴ τις βιάζοιτο.

35. *ANAX.* Εἶτα, ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲν οὐδενὸς ἀναγκαῖον ἔνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ καὶ τῶν ὄπλων φεῖδεσθε, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο, ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα ὡς χρησόμενοι τότε τῆς χρείας ἐπιστάσης· τὰ δὲ σώματα τῶν νέων οὐδενὸς δεινοῦ ἐπίγοντος καταπονεῖτε παῖοντες καὶ ὑπὸ τῶν ἰδρώτων καταναλίσκοντες, οὐ ταμιευόμενοι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον τὰς

ἀλκὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκὴ ἐν τῷ πληῶ καὶ τῇ κόνει ἐκ-
χέοντες;

ΣΟΛ. Ἐοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοῖόνδε τι δυνάμεως
πέρι ἐννοεῖν, ὡς οἶνω ἢ ὕδατι ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν
αὐτὴν οὐσαν· δέδιας γοῦν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κερα- 916
μεοῦ λάθῃ διαρρουεῖσα ἐν τοῖς πόνοις κατὰ ἡμῖν κενὸν
καὶ ξηρὸν οἰχεται τὸ σῶμα καταλιποῦσα ὑπὸ μηθενὸς ἐν-
δοθεν ἀναπληρούμενον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει σοι, ἀλλ'
ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῶδε μᾶλλον
ἐπιρρεῖ κατὰ τὸν περὶ τῆς Ἰδρας μῦθον. εἰ τινα ἤκου-
σας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης δὴ' αἰεὶ ἄλλαι ἀνε-
φύονται. ἦν δὲ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄτονος ἢ μηδὲ
διαρκῆ τὴν ὕλην ἔχῃ ὑποβεβλημένην, τότε ὑπὸ τῶν κα-
μάτων βλάπτοιο ἂν καὶ καταμαραίνοιο, οἷόν τι ἐπὶ
πυρὸς καὶ λύχνου γίννεται· ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ φουσηματι
τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἂν καὶ μείζον ἐν βραχεῖ ποιή-
σειας παραθήγων τῷ πνεύματι, καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς
ἀποσβέσειας οὐκ ἔχον ἀποχρῶσαν τῆς ὕλης τὴν χορηγίαν,
ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον· οὐ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς,
οἶμαι, τῆς ῥίξης ἀνεφύετο.

36. ΑΝΑΧ. Ταυτὶ μὲν, ὦ Σόλων, οὐ πάνυ συνίημι·
λεπτότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἴρηκας ἀκριβοῦς τινος φρου-
τίδος καὶ διανοίας ὄξυν δειδορκυίας δεόμενα. ἐκεῖνο δέ μοι
πάντως εἶπέ, τίνος ἔνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς
Ὀλυμπίῃσι καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Πυθοῖ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποτε
πολλοί, ὡς φῆς, συνίασιν ὀψόμενοι τοὺς νέους ἀγωνιζο-
μένους, οὐδέποτε ἐν ὀπλοῖς ποιείσθε τὴν ἄμιλλαν, ἀλλὰ 917
γυμνοὺς ἐς τὸ μέσον παραγαρόντες λακτιζομένους καὶ
παιομένους ἐπιδείκνυτε καὶ νικήσασι μῆλα καὶ κότινον
δίδοτε; ἄξιον γὰρ εἶδέναι τοῦτό γε, οὔτινος ἔνεκα οὕτω
ποιεῖτε.

ΣΟΛ. Ἐγούμεθα γάρ, ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν ἐς τὰ

γυμνάσια προθυμίαν οὕτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἑλλησι. καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἐς τοσοῦτους ἀποδυσόμενοι εὐεξίας τε ἐπιμελοῦνται, ὡς μὴ ἀλσχύνοντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκαστος αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἄθλα, ὥσπερ ἔμπροσθεν εἶπον, οὐ μικρά, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν καὶ τὸ ἐπισημότατον γενέσθαι καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ ἄριστον εἶναι τῶν καθ' αὐτὸν δοκοῦντα. τοιγάρτοι πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔτι ἢ ἄσκησις, ἀπίασιν οὐ μετρίως ἐκ τῶν τοιούτων ἀρετῆς καὶ πόνων ἐρασθέντες· ὡς εἰ γέ τις, ὦ Ἀνάχαρσι, τὸν τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο; ἢ τίς ἂν τι λαμπρὸν ἐργάσασθαι ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ καὶ ἀπὸ τούτων εἰκάξειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὅποιοι ἐν πολέμοις

918 ὑπὲρ πατρίδος καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ ἱερῶν γένοιεν ἂν ὄπλα ἔχοντες οἱ κοτίνου πέρι καὶ μῆλων γυμνοὶ τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. 37. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρυγῶν καὶ ἀλεκτρούων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις οὐ μικράν; ἢ γελάσῃ δῆλον ὅτι, καὶ μάλιστα ἦν μάθῃς ὡς ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρωμέν καὶ προστέτακται πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι καὶ ὄραν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον· ὑποδύεται γὰρ τις ἡρέμα ταῖς ψυχαῖς ὀρμῇ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀγεννέστεροι καὶ ἀτολμότεροι φαίνονται τῶν ἀλεκτρούων μηδὲ προαπαγορεύοιεν ὑπὸ τραυμάτων ἢ καμάτων ἢ του ἄλλου δυσχεροῦς. τὸ δὲ δῆ ἐν ὄπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν καὶ ὄραν τιτρωσκομένους ἄπαγε· θηριῶδες γὰρ καὶ δεινῶς σκαιὸν καὶ προσέτι γε ἀλυσιτελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον ρηῆσαιτο κατὰ τῶν δυσμενῶν 38. ἐπεὶ δὲ φῆς, ὦ Ἀνά-

χαρσι, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μέμνησο ἦν
 ποτε καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθης, μὴ καταγελάσαι μηδὲ
 ἐκείνων μηδὲ οἰεσθαι μάτην ποιεῖν αὐτούς, ὁπόταν ἡ
 σφαίρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες παίωσιν ἀλλή- 919
 λους ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες ὕδατι περιγεγραμμένον ἐς
 φάλαγγα διαστάντες τὰ πολεμίων ἀλλήλους ἐργάζονται
 γυμνοὶ καὶ αὐτοί, ἄχρι ἂν ἐκβάλωσι τοῦ περιγράμματος
 τὸ ἕτερον σύνταγμα οἱ ἕτεροι, τοὺς κατὰ Λυκοῦργον οἱ
 καθ' Ἡρακλέα ἢ ἔμπαλιν, συνωθοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ· τὸ
 γὰρ ἀπὸ τούτου εἰρήνη λοιπὸν καὶ οὐδεὶς ἂν ἐτι παίσειε·
 μάλιστα δὲ ἦν ὀργῆς μαστιγουμένους αὐτούς ἐπὶ τῷ βωμῷ
 καὶ αἵματι ῥεομένους, κατέρας δὲ καὶ μητέρας παρεστῶ-
 σας οὐχ ὅπως ἀνωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις ἀλλὰ καὶ
 ἀπειλούσας, εἰ μὴ ἀντέχοιεν πρὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἰκε-
 τευούσας ἐπὶ μῆκιστον διαρκέσαι πρὸς τὸν πόνον καὶ
 ἐγκαρτερηῆσαι τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γοῦν καὶ ἐναπέθανον
 τῷ ἀγῶνι μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορευῆσαι ζῶντες ἐτι ἐν
 ὀφθαλμοῖς τῶν οἰκείων μηδὲ εἶξαι τοῖς σώμασιν, ὧν καὶ
 τοὺς ἀνδριάντας ὄψει τιμωμένους δημοσίᾳ ὑπὸ τῆς Σπάρ-
 τῆς ἀνασταθέντας. ὅταν τοίνυν ὀργῆς κάκεινα, μήτε μαι-
 νεσθαι ὑπολάβῃς αὐτούς μήτε εἰπῆς, ὡς οὐδεμιᾶς ἔνεκα
 αἰτίας ἀναγκαίας ταλαιπωροῦσι μήτε τυράννου βιαζομέ-
 νου μήτε πολεμίων διατιθέντων· εἰποι γὰρ ἂν σοι καὶ 920
 ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν πολλὰ τὰ
 εὐλόγα καὶ ἅ συνιδῶν κολάζει αὐτούς, οὐκ ἐχθρὸς ὧν
 οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρῶν οὐδὲ τὴν νεολαίαν τῆς πό-
 λεως εἰκῆ παραναλίσκων, ἀλλὰ καρτερικωτάτους καὶ παν-
 τὸς δεινοῦ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας
 τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπη, ἐννοεῖς,
 οἶμαι, καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἂν ποτε ληφθῆις ὁ τοιοῦτος ἐν
 πολέμῳ ἀπόρρητόν τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης αἰκίζομένων
 τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν μαστιγοῖτο ἂν

πλησιάζωσι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ δέη αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινὰ — καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα· οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσχοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προὔκειτο εἶπεν, ἀλλὰ δι' ὃ τι τοῖς τοιοῦτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιούμεν. ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῶ σιωπῶν προστάτω οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα οὐδὲ τὸν Ἀρεοπαγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς, οἶμαι, ἀνέχη ληροῦντα ἤδη τосαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος.

ΑΝΑΧ. Εἰπέ μοι, ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρειῷ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται;

ΣΟΛ. Τί τοῦτο ἤρου με; οὐδέπω γὰρ δῆλον.

ΑΝΑΧ. Ὅτι τὰ κάλλιστα καὶ ἐμοὶ ἀκούσαι ἤδιστα παρὲς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἤττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῆ, γυμνάσια καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων.

ΣΟΛ. Μέμνημαι γάρ, ὦ γενναῖε, τῶν ἀπ' ἀρχῆς προορήσεων καὶ ἀποπλανῶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μὴ σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἶόν τε· τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. 22. φυθμίζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν νόμους τε τοὺς κοινούς ἐκδιδάσκοντες, οἱ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἃ τε χρῆ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι καὶ πράττειν τὰ δίκαια καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχυρῶν καὶ ἄρεγέσθαι τῶν καλῶν, βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι 904 σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται. καὶ μέντοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις καὶ τραγῳδίαις ἀρετὰς τε ἀνδρῶν παλαιῶν καὶ κακίας θεωμένων, ὡς τῶν μὲν ἀπο-

τρεποιντο, ἐπ' ἐκεῖνα δὲ σπεύδοιεν. τοῖς δέ γε κωμωδοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας οὓς ἂν αἰσχροὶ καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθάνονται, αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ οὕτω γίνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν, ὡς φευγοῖεν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον.

23. *ANAX.* Εἶδον, ὦ Σόλων, οὓς φῆς τοὺς τραγωδοὺς καὶ κωμωδοὺς, εἰ γε ἐκεῖνοί εἰσιν, ὑποδήματα μὲν βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια κεχηνότα καμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ δὲ οἶμαι τότε ἡ πόλις ἐώρταξεν. οἱ δὲ κωμωδοὶ βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεξοὶ καὶ ἀνθρωπινώτεροι καὶ ἤττον ἐβόων, κράνη δὲ πολὺ γελοιώτερα, καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς· ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν σκυθρωποὶ ἅπαντες ἤκουον, οἰκτείροντες, οἶμαι, αὐτοὺς πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους.

ΣΟΛ. Οὐκ ἐκείνους, ὦγαθέ, ὥκτειρον, ἀλλὰ ποιητῆς ἰσως ἀρχαίαν τινὰ συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς καὶ ρήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῶδει πρὸς τὸ θέατρον, ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δέ σε καὶ ἀνλοῦντας ἐωρακέναι τινὰς τότε καὶ ἄλλους συνάδοντας ἐν κύκλῳ συνεστῶτας. οὐδ' αὐτά, ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα 906 ἄσματα καὶ ἀυλήματα. τούτοις δ' οὖν ἅπασι καὶ τοῖς τοιούτοις παραθηγόμενοι τὰς ψυχὰς ἀμείνους ἡμῖν γίνονται.

24. Τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκούσαι, ὧδε καταγυμνάξομεν· ἀποδύσαντες αὐτά, ὡς ἔφην, οὐκέτι ἀπαλὰ καὶ τέλειον ἀσυμπαγῆ ὄντα πρῶτον μὲν ἐδίξιν ἀξιούμεν πρὸς τὸν ἀέρα συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὄραις ἐκάσταις, ὡς μήτε θάλλπος δυσχεραίνειν μήτε προς

γεγεννημένα οἱ Ἀραιοπαγῖται βλέποισιν. ὥστε καὶ σέ, ὦ Ἀνάχαρσι, Ἀραιοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγωγε καὶ κατὰ τὸν τῆς βουλῆς μου νόμον ἄκουε καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἣν αἰσθη καταρρητορευόμενος· ἄχρι δ' ἂν οἰκεῖα τῷ πράγματι λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν. οὐδὲ γὰρ ὑφ' ἡλίφ' ἐτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ ἀποτείνοιτο ἢ ρῆσις, ἀλλὰ ἦ τε σκια πικρὴ καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν.

900 *ANAX.* Εὐγνώμονά σου ταῦτα, ὦ Σόλων, καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οὐ μικρὰν οἰδᾶ σοι καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι πάρεργον τοῦ λόγου καὶ τὰ ἐν Ἀρείφ' ἀγαθὰ γιννόμενα ἐδιδάξω με θαυμάσια ὡς ἀληθῶς καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα πρὸς ἀλήθειαν οἰσόντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις οὐκ ἤδη λέγε, καὶ ὁ Ἀραιοπαγίτης ἐγὼ — τοῦτο γὰρ ἔθου με — κατὰ σχῆμα τῆς βουλῆς ἀκούσομαι σου.

20. ΣΟΛ. Οὐκοῦν διὰ βραχέων προακοῦσαι χρή σε ἃ περὶ πόλεως καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ· πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγνούμεθα εἶναι, οἷον τεῖχη καὶ ἰερά καὶ νεωσοῖκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἐδραλον καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ὑποδοχὴν καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων, τὸ δὲ πᾶν κῦρος ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα· τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας καὶ διατάττοντας καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα καὶ φυλάττοντας, οἷον τι ἐν ἡμῖν ἐκάστῳ ἐστὶν ἢ ψυχὴ. τοῦτο δὴ τοίνυν κατανοήσαντες ἐπιμελούμεθα μὲν, ὡς ὄρας, καὶ τοῦ σώματος τῆς πόλεως κατακοσμοῦντες αὐτό, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἶη, ἐνδοθὲν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον καὶ ταῖς ἔκτοσθεν ταύταις περιβολαῖς ἐς τὸ ἀσφαλέστατον
901 πεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξ ἅπαντος τοῦτο προνοοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχάς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιτο· τοὺς γὰρ τοιούτους σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους καὶ

ἐκ πολέμου σώσειν τὴν πόλιν καὶ ἐλευθέραν καὶ εὐδαίμονα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ πρώτην ἀνατροφήν αὐτῶν μητράσι καὶ τίτθαις καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείαις ἐλευθερίοις ἄγειν τε καὶ τρέφειν αὐτούς, ἐπειδὴν δὲ συνειτοὶ ἤδη γίνωνται τῶν καλῶς ἐχόντων καὶ αἰδῶς καὶ ἐρύθημα καὶ φόβος καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρίστων ἀναφύηται αὐτοῖς καὶ ἀντὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῆ πρὸς τοὺς πόρους παγιώτερα γιγνόμενα καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες αὐτούς διδάσκομεν ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ γυμνάσια προτιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόρους καὶ τὰ σώματα ἐθίζοντες· οὐ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξεν αὐτὸ μόνον φῦναι ὡς ἔφν ἕκαστος ἦτοι κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατὰ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτούς δεόμεθα, ὅφ' ὧν τὰ τε εὐφυνῶς διακείμενα βελτίω παρὰ πολὺ γίγνοιτο ἂν καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μετα- 902
κοσμοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον· καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παρὰ τῶν γεωργῶν, οἳ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσγεια καὶ νηπιά ἐστί, σκέπουσι καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιτο ὑπὸ τῶν πνευμάτων, ἐπειδὴν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττὰ καὶ παραδιδόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν καὶ διασαλεύειν καρπιμώτερα ἐξεργάζονται. 21. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν μουσικῇ τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν καὶ γράμματα γράψασθαι καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπιλέξασθαι διδάσκομεν· προιοῦσι δὲ ἤδη σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψωδοῦμεν αὐτοῖς. οἳ δὲ καὶ ἀκούοντες ἀριστείας τινὰς καὶ πράξεις ἀοιδίμους ὀρέγονται κατὰ μικρὸν καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἄδοινο καὶ θαυμάζοινο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσιόδός τε ἡμῖν καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ

πλησιάζωσι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ δέη αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά — καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα· οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσχοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προὔκειτο εἶπειν, ἀλλὰ δι' ὃ τι τοῖς τοιοῦτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιούμεν. ὥστε αὐτὸς ἐμαντῶ σιωπᾶν προστάττω οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα οὐδὲ τὸν Ἄρειο-
903 παγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς, οἶμαι, ἀνέχη ληροῦντα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος.

ΑΝΑΧ. Εἰπέ μοι, ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγω, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται;

ΣΟΛ. Τί τοῦτο ἦρου με; οὐδέπω γὰρ δῆλον.

ΑΝΑΧ. Ὅτι τὰ κάλλιστα καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρῆς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἥττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῆ, γυμνάσια καὶ διαπονήσεις τῶν σωματίων.

ΣΟΛ. Μέννημαι γάρ, ὦ γενναῖε, τῶν ἀπ' ἀρχῆς προσηρῆσεων καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μὴ σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρώων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἶόν τε· τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως ἑτέρου ἂν εἴη λόγον. 22. Φυθμίζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν νόμους τε τοὺς κοινούς ἐκδιδάσκοντες, οἱ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκειται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἅ τε χρῆ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι καὶ πράττειν τὰ δίκαια καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχυρῶν καὶ ὀφείεσθαι τῶν καλῶν, βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι
904 σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται. καὶ μέντοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίας καὶ τραγῳδίας ἀρετὰς τε ἀνδρῶν παλαιῶν καὶ κακίας θεωμένων, ὡς τῶν μὲν ἀπο-

τραποινοτο, ἐπ' ἐκεῖνα δὲ σπεύδοιεν. τοῖς δέ γε κωμφοδοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας οὓς ἂν αἰσχρὰ καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθωνται, αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ οὕτω γίνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν, ὡς φευγοιεν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον.

23. *ΑΝΑΧ.* Εἶδον, ὦ Σόλων, οὓς φῆς τοὺς τραγωδοὺς καὶ κωμφοδοὺς, εἰ γε ἐκεῖνοί εἰσιν, ὑποδήματα μὲν βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἐνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διουσύφω δὲ οἶμαι τότε ἢ πόλις ἐώρταξεν. οἱ δὲ κωμφοδοὶ βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεζοὶ καὶ ἀνθρωπινώτεροι καὶ ἥττον ἐβόων, κράνη δὲ πολὺ γελοιότερα, καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς· ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν σκυθρωποὶ ἅπαντες ἤκουον, οἰκτείροντες, οἶμαι, αὐτοὺς πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους.

ΣΟΛ. Οὐκ ἐκείνους, ὦγαθέ, ᾤκτειρον, ἀλλὰ ποιητῆς ἴσως ἀρχαίαν τινὰ συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς καὶ ρήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῶδει πρὸς τὸ θέατρον, ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δέ σε καὶ ἀνλοῦντας ἐωρακέναι τινὰς τότε καὶ ἄλλους συνάδοντας ἐν κύκλῳ συνεστῶτας. οὐδ' αὐτά, ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα 906 ἄσματα καὶ ἀλλήματα. τούτοις δ' οὖν ἅπασι καὶ τοῖς τοιούτοις παραθηγόμενοι τὰς ψυχὰς ἀμείνους ἡμῖν γίνονται.

24. Τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάζομεν· ἀποδύσαντες αὐτά, ὡς ἔφην, οὐκέτι ἀπαλὰ καὶ τέλειον ἀσυμπαγῆ ὄντα πρῶτον μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸν ἀέρα συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ᾠραις ἐκάσταις, ὡς μήτε θάλλπος δυσχεραίνειν μήτε πρὸς

κρύος ἀπαγορεύειν, ἔπειτα δὲ χρίομεν ἐλαίῳ καὶ καταμαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιτο· ἄτοπον γάρ, εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλαττόμενα δυσραγέστερα καὶ πολλῶ διαρκέστερα γίνεσθαι νεκρά γε ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα μὴ ἂν ἀμεινον ἡγοίμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεσθαι. τούντεῦθεν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες καὶ διδασκάλους ἐκάστων ἐπιστήσαντες τὸν μὲν τινα πυκτεύειν, τὸν δὲ παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τοὺς τε πόρους καρτερεῖν ἐθίζοιντο καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς μηδὲ ἀποτρέποιτο δέει τῶν τραυμάτων. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς θυμοειδεῖς τε παρασκευάζον ἐς τοὺς κινδύνους καὶ τῶν σωμάτων ἀφειδεῖν καὶ προσέτι ἐρρωῶσθαι καὶ καρτεροὺς εἶναι. ὅσοι δὲ αὐτῶν κάτω συννενευκότες παλαίουσι, καταπίπτειν τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι καὶ ἀνίστασθαι εὐμαρῶς καὶ ὄθισμούς καὶ περιπλοκάς καὶ λυγισμούς καὶ ἄγχεσθαι δύνασθαι καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίπαλον, οὐκ ἀχρεῖα οὐδὲ 906 οὔτοι ἐκμελετῶντες, ἀλλὰ ἐν μὲν τὸ πρῶτον καὶ μέγιστον ἀναμφιβόλως κτώμενοι· δυσπαθέστερα γὰρ καὶ καρτερώτερα τὰ σώματα γίνονται αὐτοῖς διαπονούμενα. ἕτερον δὲ οὐδὲ αὐτὸ μικρόν· ἐμπειροὶ γὰρ δὴ ἐκ τούτου καθίστανται, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρεῖαν τῶν μαθημάτων τούτων ἐν ὄπλοις· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ πολεμῖφ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτος συμπλεκεὶς καταρρίψει τε θᾶττον ὑποσκελίσας καὶ καταπεσὼν εἴσεται ὡς ῥᾶστα ἐξανίστασθαι. πάντα γὰρ ταῦτα, ᾧ Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα ποριζόμεθα τὸν ἐν τοῖς ὄπλοις καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμείνουσι χρήσασθαι τοῖς οὕτως ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὴν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες καὶ διαπονήσαντες ἐρρωμενέστερα καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμεθα καὶ κοῦφα καὶ εὔτονα καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνι-

σταίς. 25. έννοεῖς γάρ, οἶμαι, τὸ μετὰ τοῦτο, οἷους εἰκὸς
 σὺν ὄπλοις ἔσεσθαι τοὺς καὶ γυμνοὺς ἂν φόβον τοῖς
 δυσμενέσιν ἐμποιήσαντας, οὐ πολυσαρκίαν ἀργὸν καὶ
 λευκὴν ἢ ἀσαρκίαν μετὰ ἀχρότητος ἐπιδεικνυμένους οἷα
 γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα, τρέμοντα 907
 ἰδρῶτί τε πολλῷ εὐθύς ρεόμενα καὶ ἀσθμαίνοντα ὑπὸ
 τῷ κράνει, καὶ μάλιστα ἦν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ
 μεσημβρινὸν ἐπιφλέγη. οἷς τί ἂν τις χρῆσαιτο διψῶσι καὶ
 τὸν κονιορτὸν οὐκ ἀνεχομένοις καὶ εἰ αἷμα ἰδοιεν, εὐθύς
 ταραττομένοις καὶ προαποθνήσκουσι πρὶν ἐντὸς βέλους
 γενέσθαι καὶ εἰς χεῖρας ἔλθειν τοῖς πολεμίοις; οὔτοι
 δὲ ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κε-
 χρωσμένοι καὶ ἀρρενωποί, πολὺ τὸ ἔμψυχον καὶ θερμὸν
 καὶ ἀνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τσσαύτης εὐεξίας ἀπολαύον-
 τες, οὔτε ρικνοὶ καὶ κατεσκληρότεσ οὔτε περιπληθεῖς ἐς
 βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι, τὸ μὲν
 ἀχρεῖον τῶν σαρκῶν καὶ περιττὸν τοῖς ἰδρῶσιν ἐξανα-
 λωκότες, ὃ δὲ ἰσχὺν καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμιγῆς τοῦ φαύ-
 λου περιλελειμμένον ἐρρωμένως φυλάττοντες· ὅπερ γὰρ
 δὴ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνά-
 σια ἐργάζεται ἐν τοῖς σώμασι τὴν μὲν ἄχνην καὶ τοὺς
 ἀθέρας ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διευκρι- 908
 νεῦντα καὶ προσσφρεύοντα. 26. καὶ διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν
 τε ἀνάγκη καὶ ἐπὶ μῆκιστον διαρκεῖν ἐν τοῖς καμάτοις·
 ὁπέ τε ἂν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθε-
 νῶν φανεῖη· ὥσπερ ἂν εἰ πῦρ τις φέρων ἅμα ἐμβάλοι ἐς
 πυρὸν αὐτὸν καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτοῦ καὶ ἐς τὴν
 ἄχνην — αὐθις γὰρ ἐπὶ τὸν λικμῶντα ἐπάνειμι — θᾶτ-
 τον ἂν, οἶμαι, παρὰ πολὺ ἢ καλάμη ἀναφλεγείη, ὃ δὲ
 πυρὸς κατ' ὀλίγον οὔτε φλογὸς μεγάλης ἀνισταμένης
 οὔτε ὑπὸ μιᾷ τῇ ὀρμῇ, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑποτυφόμενος
 χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν κατακαυθεῖη. οὐ τοίνυν

- οὐδὲ νόσος οὐδὲ κάματος ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα φαιδρίως ἐλέγξειεν ἂν οὐδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς· τὰ ἐνδοθεν γὰρ εὐ παρεσκευάσται αὐτῷ καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτά, ὡς μὴ παριέναι ἐς τὸ εἶσω μηδὲ παραδέχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν μήτε κρύος ἐπὶ λύμη τοῦ σώματος. πρὸς τε τὸ ἐνδιδὸν ἐν τοῖς πόνοις πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἐνδοθεν ἐπιρρέον, ἅτε ἐκ πολλοῦ
- 909 προπαρασκευασμένον καὶ ἐς τὴν ἀναγκαίαν χρεῖαν ἀποκείμενον, ἀναπληροῦ εὐθύς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ καὶ ἀκαμάτους ἐπὶ πλείστον παρέχεται· τὸ γὰρ προπονηθῆσαι πολλὰ καὶ προκαμεῖν οὐκ ἀνάλωσιν τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται, καὶ ἀναρριπιζομένη πλείων γίγνεται. 27. καὶ μὴν καὶ δρομικοὺς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἐς μῆκος τε διαρκεῖν ἐθίζοντες καὶ ἐς τὸ ἐν βραχεὶ ὠκύτατον ἐπικουφίζοντες· καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στερεὸν καὶ ἀντίτυπον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἐνθα οὔτε βεβαίως ἀπερεῖσαι τὴν βάσιν οὔτε ἐπιστηρίζαι ῥάδιον ὑποσυρομένου πρὸς τὸ ὑπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ καὶ ὑπεράλλεσθαι τάφρον, εἰ δέοι, ἢ εἰ τι ἄλλο ἐμπόδιον, καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦνται ἡμῖν, ἔτι καὶ μολυβδίδας χειροπληθεῖς ἐν ταῖν χεροῖν ἔχοντες. εἶτα περὶ ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος ἀμιλλῶνται. εἶδες δὲ καὶ ἄλλο τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν περιφερὲς ἀσπίδι μικρᾷ εἰκὸς ὄχανον οὐκ ἐχούσῃ οὐδὲ τελαμῶνας. καὶ ἐπειράθης γε αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος· ἐκεῖνο
- 910 τοίνυν ἄνω τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμούμενοι ὅστις ἐπὶ μῆκιστον ἐξέλθοι καὶ τοὺς ἄλλους ὑπερβάλοιτο, καὶ ὁ πόνος οὗτος ὦμους τε αὐτῶν κρατύνει καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. 28. ὁ πηλὸς δὲ καὶ ἡ κόνις, ἅπερ σοι γελοιότερα ἐξ ἀρχῆς ἔδοξεν, ἄκουσον, ὧ θαυμάσιε, ὅτου ἔνεκα ὑποβέβληται. πρῶτον μὲν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κραταιὸν ἢ πτωῆσις αὐτοῖς γίγνοιτο,

ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν· ἔπειτα καὶ τὸν
 ὄλισθον ἀνάγκη πλείω γίνεσθαι, ἰδρύντων ἐν τῷ πη-
 λῷ, ὃ σὺ ταῖς ἐγγέλεσι εἰκαζες, οὐκ ἀχρεῖον οὐδὲ γε-
 λοῖον ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν καὶ τόνον οὐκ ὀλίγα
 συντελεῖ, ὁπόταν οὕτως ἐχόντων ἀλλήλων ἀναγκάζων-
 ται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ συνέχειν διολισθά-
 νοντας· αἰρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἰδρωκότα μετ' ἐλαίου, ἐκ-
 πεσεῖν καὶ διαρρηῆναι τῶν χειρῶν σπουδάζοντα μὴ μι-
 κρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα πάντα, ὥσπερ ἔφην ἔμ-
 προσθεν, ἐς τοὺς πολέμους καὶ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον
 τρωθέντα ῥαδίως ἀράμενον ὑπεξενεγκεῖν ἢ καὶ πολέμιον
 συναρπάσαντα ἦκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο
 ἐς ὑπερβολὴν ἀσκούμεν τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς
 τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέροιεν. 29. τὴν μέν-
 τοι κόνιν ἐπὶ τὸ ἐναντίον χρησίμην οἴομεθα εἶναι, ὡς
 μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι· ἐπειδὴν γὰρ ἐν τῷ
 πηλῷ ἀσκηθῶσι συνέχειν τὸ διαδιδραῖσκον ὑπὸ γλισχροῦ- 911
 τητος, ἐθίζονται καὶ ἐκφεύγειν αὐτοὶ ληφθέντες ἐκ τῶν
 χειρῶν, καὶ ταῦτα ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸν
 ἰδρωτὰ συνέχειν δοκεῖ ἢ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπι-
 παττομένη καὶ ἐπὶ πολὺ διαρκεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν καὶ
 κώλυμα γίνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀραιοῖς
 τότε καὶ ἀνεφρόσι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτόντων. ἄλλως τε
 καὶ τὸν ῥύπον ἀποσμᾶ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
 καὶ ἔγωγε ἠδέως ἂν παραστησάμενος πλησίον τῶν τε
 λευκῶν τινα ἐκείνων καὶ ὑπὸ σκιᾶ δεδιητημένων καὶ ὄν
 ἂν ἔλη τῶν ἐν τῷ Λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλύνας
 τὴν κόνιν καὶ τὸν πηλόν, ἐροίμην ἂν σε ποτέρῳ ἂν ὁμοῖος
 εὖξαιο γενέσθαι· οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἔλοιο ἂν ἐκ πρώ-
 τῆς προσόψεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων πειραθείης ἐκα-
 τέρου, συνεστηκῶς καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον ἢ

θρόνυπτεσθαι καὶ διαρρεῖν καὶ λευκὸς εἶναι ἀπορία καὶ φνυγῆ εἰς τὰ εἴσω τοῦ αἵματος.

30. Ταῦτ' ἔστιν, ὧ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπτήσσειν τε καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὐτὸ πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα περὶ μηδὲν τῶν αἰσχυρῶν φιλοτιμουμένους 912 μηδ' ὑπ' ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις. ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατριβουσι καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἔστιν, ὁπότε ἐξ τε εἰρήνῃ καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἢ νεότης περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν σπουδάζοντες.

31. ANAX. Οὐκοῦν, ὧ Σόλων, ἦν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ καὶ κονισάμενοι πρότε καὶ αὐτοὶ πῦξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς προβεβλημένοι, κάκεινοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς καὶ φεύγουσι δεδιότες μὴ σφίσι κεληνῶσι πάττητε τὴν ψάμμον ἐς τὸ στόμα ἢ περιπηθήσαντες, ὡς κατὰ νότου γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὴν γαστέρα καὶ διάγχητε ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τὸν πῆγχν· καὶ νῆ Δί' οἱ μὲν τοξεύσουσι δῆλον ὅτι καὶ ἀκοντιοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὡσπερ ἀνδριάντων οὐ καθίξεται τὰ βέλη κεχρωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμένων· οὐ γὰρ καλάμη καὶ ἀθέρεις ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναί πρὸς τὰς πληγὰς, ἀλλὰ ὁπὲ ποτε ἂν καὶ μόλις κατατεμνόμενοι βαθῆσι τοῖς τραύμασιν αἷμα ὀλίγον ὑποδείξαίτε. τοιαῦτα γὰρ φῆς, εἰ μὴ πάνυ παρήκουσα τοῦ παραδείγματος. 32. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε τὰς τῶν κωμωδῶν τε καὶ τραγωδῶν, καὶ ἦν

προτεθῆ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κράνη περιθήσεσθε τὰ κεκηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἴητε τοῖς ἐναντίοις μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποθήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα 913
 δηλαδὴ· φεύγουσί τε γάρ, ἦν δέη, κοῦφα καὶ ἦν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν οὕτω μεγάλα διαβαινόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὄρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ κομψὰ λῆρος ἢ καὶ παιδιὰ ἄλλως καὶ διατριβαὶ ἀργουσί καὶ ῥαθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βούλεσθε πάντως ἐλεύθεροι καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡ ἄμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται μετὰ κινδύνων μελετῶσι τὴν ἀρετὴν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν καὶ τὸ ἐλαιον διδάσκατε αὐτοὺς τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν μὴ κοῦφα διδόντες τὰ ἀκόντια καὶ οἶα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἔστω λόγῃ βαρεῖα μετὰ συρισμοῦ ἐλιττομένη καὶ λίθος χειροπληθῆς καὶ σάγαρις καὶ γέρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ θώραξ καὶ κράνος. 33. ὡς δὲ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος εὐμενεῖα σώζεσθαι μοι δοκεῖτε, οἷ μὴδέπω ἀπολώλατε ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γέ τοι ἦν 914
 σπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην μόνος ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεῖ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον φυγόντων ἐκείνων καὶ οὐθενὸς ἀντιβλέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος, ἀλλὰ περὶ τοὺς ἀνδριάντας ἂν περιστάμενοι καὶ περὶ τοὺς κίονας κατακρυπτόμενοι γέλωτα ἂν μοι παράσχοιεν δακρύνοντες οἱ πολλοὶ καὶ τρέμοντες. καὶ τότε ἂν ἰδοῖς οὐκέτι ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἂν ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαφέντες. οὕτως ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὕσα, ὡς μὴ ἂν ῥαδίως ἀνασχέσθαι λόφον ἕνα κράνουσιν πολεμίου ἰδόντας.

34. ΣΟΑ. Οὐ ταῦτα ἔφασαν, ὦ Ἀνάχαρσι, Θρακῶν

τε ὅσοι μετ' Ἐνμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν καὶ αἱ γυναικες ὑμῶν αἰ μετὰ Ἴππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὄπλοις ἐπειράθησαν. ἡμεῖς γάρ, ὦ μακάριε, οὐκ ἐπέπερ οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ ἄνοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ἐπειδὴν καθ' αὐτοὺς ἄριστοι γέγονται, ἀσχοῦνται τὸ μετὰ τοῦτο ξὺν τοῖς ὄπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαιντ' ἂν αὐτοῖς οὕτω διακείμενοι.

ANAX. Καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἐστὶ τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὄπλοις; οὐ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἄπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθὼν.

ΣΟΑ. Ἀλλὰ ἴδοις ἂν, ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπὶ πλεόν ἡμῖν
915 *συνδιατρίψας, καὶ ὄπλα ἐκάστῳ μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ἦ, καὶ λόφους καὶ φάλαρα καὶ ἵππους καὶ ἱππέας σχεδὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μέντοι ὄπλοφορεῖν αἰεὶ καὶ ἀκινάκην παρεξῶσθαι περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι, καὶ πρόστιμόν γ' ἐστίν, ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροῖη μὴδὲν δέον ἢ ὄπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ ἐν ὄπλοις αἰεὶ βιοῦντες· τό τε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν ῥάδιον ἐς ἐπιβουλήν, καὶ οἱ πολέμιοι μάλα πολλοί, καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπιστὰς κοιμώμενον κατασπάσας ἀπὸ τῆς ἀμάξης φονεύσειεν· ἢ τε πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία, αὐθαιρέτως καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτευομένων, ἀναγκαῖον αἰεὶ τὸν σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμνησθῆναι, εἴ τις βιάζοιτο.*

35. *ANAX.* Εἶτα, ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲν οὐδενὸς ἀναγκαῖον ἔνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ καὶ τῶν ὄπλων φείδεσθε, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθειροῖτο, ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα ὡς χρησόμενοι τότε τῆς χρείας ἐπιστάσης· τὰ δὲ σώματα τῶν νέων οὐδενὸς δεινοῦ ἐπέγοντος καταπονεῖτε παῖοντες καὶ ὑπὸ τῶν ἰδρώτων καταναλίσκοντες, οὐ ταμιευόμενοι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον τὰς

ἀλκὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκὴ ἐν τῷ πληῶ καὶ τῇ κόνει ἐκ-
χέουτες;

ΣΟΛ. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμειος
πέρι ἐννοεῖν, ὡς οἶνον ἢ ὕδατι ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν
αὐτὴν οὖσαν· δέδιας γοῦν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κερα- 916
μεοῦ λάθῃ διαρρουεῖσα ἐν τοῖς πόνοις κατὰ ἡμῖν κενὸν
καὶ ξηρὸν οἴχεται τὸ σῶμα καταλιποῦσα ὑπὸ μηθενὸς ἐν-
δοθεν ἀναπληρούμενον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει σοι, ἀλλ'
ὄσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῶδε μᾶλλον
ἐπιρρεῖ κατὰ τὸν περὶ τῆς ὕδρας μῦθον. εἰ τινα ἤκου-
σας, ὡς ἀντι μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης δὴ' αἰετὶ ἄλλαι ἀνε-
φύοντο. ἦν δὲ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄτονος ἢ μηδὲ
διαρκῆ τὴν ὕλην ἔχη ὑποβεβλημένην, τότε ὑπὸ τῶν κα-
μάτων βλάπτοιο ἂν καὶ καταμαραίνοιο, οἷόν τι ἐπὶ
πυρὸς καὶ λύχνου γίννεται· ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ φουσηματι
τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἂν καὶ μείζον ἐν βραχεῖ ποιή-
σειας παραθήγων τῷ πνεύματι, καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς
ἀποσβέσειας οὐκ ἔχον ἀποχρῶσαν τῆς ὕλης τὴν χορηγίαν,
ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον· οὐ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς,
οἶμαι, τῆς ρίξης ἀνεφύετο.

36. ΑΝΑΧ. Ταυτὶ μὲν, ὦ Σόλων, οὐ πάνυ συνήμι·
λεπτότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἰρηκας ἀκριβοῦς τινος φρον-
τίδος καὶ διανοίας ὄξυ δεδορκυίας δεόμενα. ἐκεῖνο δὲ μοι
πάντως εἶπέ, τίνος ἔνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς
Ὀλυμπίωσι καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Πυθοῖ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποτε
πολλοί, ὡς φῆς, συνίασιν ὀψόμενοι τοὺς νέους ἀγωνιζο-
μένους, οὐδέποτε ἐν ὄπλοις ποιεῖσθε τὴν ἄμιλλαν, ἀλλὰ 917
γυμνοὺς ἐς τὸ μέσον παραγαρόντες λακτιζομένους καὶ
παιομένους ἐπιδείκνυτε καὶ νικῆσασι μῆλα καὶ κότινον
δίδοτε; ἄξιον γὰρ εἶδέναι τοῦτό γε, οὔτινος ἔνεκα οὕτω
ποιεῖτε.

ΣΟΛ. Ἐγούμεθα γὰρ, ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν ἐς τὰ

γυμνάσια προθυμίαν οὕτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους καὶ ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἑλλησι. καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἐς τοσοῦτους ἀποδυσόμενοι εὐεξίας τε ἐπιμελοῦνται, ὡς μὴ αἰσχύνοιντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκαστος αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἄθλα, ὥσπερ ἔμπροσθεν εἶπον, οὐ μικρά, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν καὶ τὸ ἐπισημότατον γενέσθαι καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ ἄριστον εἶναι τῶν καθ' αὐτὸν δοκοῦντα. τοιγάρτοι πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔτι ἢ ἄσκησις, ἀπίασιν οὐ μετρίως ἐκ τῶν τοιούτων ἀρετῆς καὶ πόνων ἐρασθέντες· ὡς εἰ γέ τις, ὧ' Ἀνάχαρσι, τὸν τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβάλοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο; ἢ τίς ἂν τι λαμπρὸν ἐργάσασθαι ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ καὶ ἀπὸ τούτων εἰκάξειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὅποιοι ἐν πολέμοις

918 ὑπὲρ πατρίδος καὶ παιδῶν καὶ γυναικῶν καὶ ἱερῶν γένοιεν ἂν ὄπλα ἔχοντες οἱ κοτίνου πέρι καὶ μῆλων γυμνοὶ τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. 37. καίτοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρυγῶν καὶ ἀλεκτρούων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις οὐ μικράν; ἢ γελᾶση δῆλον ὅτι, καὶ μάλιστα ἦν μάθης ὡς ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρωμέν καὶ προστέτακται πᾶσι τοῖς ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον· ὑποδύεται γὰρ τις ἡρέμα ταῖς ψυχαῖς ὀρμῇ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀγεννέστεροι καὶ ἀτολμότεροι φαίνονται τῶν ἀλεκτρούων μηδὲ προαπαγορεύοιεν ὑπὸ τραυμάτων ἢ καμάτων ἢ του ἄλλου δυσχεροῦς. τὸ δὲ δῆ ἐν ὄπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν καὶ ὁρᾶν τιρωσκομένους ἀπαγεθηριῶδες γὰρ καὶ δεινῶς σκαιὸν καὶ προσέτι γε ἀλυσιτελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον γρήσαιτο κατὰ τῶν δυσμενῶν 38. ἐπεὶ δὲ φῆς, ὧ' Ἀνά-

χαρσι, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μέμνησο ἦν
 ποτε καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσαι μηδὲ
 ἐκείνων μηδὲ οἰεσθαι μάτην πονεῖν αὐτούς, ὁπόταν ἡ
 σφαίρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες παίωσιν ἀλλή- 919
 λους ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες ὕδατι περιγεγραμμένον ἐς
 φάλαγγα διαστάντες τὰ πολεμίων ἀλλήλους ἐργάζονται
 γυμνοὶ καὶ αὐτοί, ἄχρι ἂν ἐκβάλωσι τοῦ περιγράμματος
 τὸ ἕτερον σύνταγμα οἱ ἕτεροι, τοὺς κατὰ Λυκοῦργον οἱ
 καθ' Ἡρακλέα ἢ ἔμπαλιν, συνωθοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ· τὸ
 γὰρ ἀπὸ τούτου εἰρήνη λοιπὸν καὶ οὐδεὶς ἂν ἔτι παίσειε·
 μάλιστα δὲ ἦν ὄρᾳς μαστιγουμένους αὐτούς ἐπὶ τῷ βωμῷ
 καὶ αἷματι ῥεομένους, πατέρας δὲ καὶ μητέρας παρεστῶ-
 σας οὐχ ὅπως ἀνωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις ἀλλὰ καὶ
 ἀπειλούσας, εἰ μὴ ἀντέχοιεν πρὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἰκε-
 τευούσας ἐπὶ μῆκιστον διαρκέσαι πρὸς τὸν πόνον καὶ
 ἐγκαρτερησαὶ τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γοῦν καὶ ἐναπέθανον
 τῷ ἄγῳνι μὴ ἀξιῶσαντες ἀπαγορευσαὶ ζῶντες ἔτι ἐν
 ὀφθαλμοῖς τῶν οἰκείων μηδὲ εἶξαι τοῖς σώμασιν, ὧν καὶ
 τοὺς ἀνδριάντας ὄψει τιμωμένους δημοσίᾳ ὑπὸ τῆς Σπάρ-
 τῆς ἀνασταθέντας. ὅταν τοίνυν ὄρᾳς κάκεινα, μῆτε μαι-
 νεσθαι ὑπολάβῃς αὐτούς μῆτε εἴπῃς, ὡς οὐδεμιᾶς ἔνεκα
 αἰτίας ἀναγκαίας ταλαιπωροῦσι μῆτε τυράννου βιαζομέ-
 νου μῆτε πολεμίων διατιθέντων· εἰποι γὰρ ἂν σοι καὶ 920
 ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν πολλὰ τὰ
 εὐλόγα καὶ ἅ συνιδῶν κολάζει αὐτούς, οὐκ ἐχθρὸς ὧν
 οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρῶν οὐδὲ τὴν νεολαίαν τῆς πό-
 λεως εἰκῆ παραναλίσκων, ἀλλὰ καρτερικωτάτους καὶ παν-
 τὸς δεινοῦ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας
 τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, ἐννοεῖς,
 οἶμαι, καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἂν ποτε ληφθῆις ὁ τοιοῦτος ἐν
 πολέμῳ ἀπόρρητόν τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης αἰκίζομένων
 τῶν ἐχθρῶν. ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν μαστιγοῖτο ἂν

ἀμιλλώμενος πρὸς τὸν παίοντα, ὡς πρότερος ἀπαγορεύσειεν.

39. *ANAX.* Ὁ Λυκοῦργος δὲ καὶ αὐτός, ὃ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ ἐκπρόθεσμος ὢν ἤδη τοῦ ἀγῶνος ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐνεανιεύσατο;

ΣΟΛ. Πρεσβύτης ἤδη ὢν ἔγραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς Κρήτηθεν ἀφικόμενος· ἀποδεδημήκει δὲ παρὰ τοὺς Κρήτας, ὅτι ἤκουεν εὐνοματάτους εἶναι, Μίνωος τοῦ Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς.

ANAX. Τί οὖν, ὃ Σόλων, οὐχὶ καὶ σὺ ἐμιμήσω Λυκοῦργον καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ καὶ ταῦτα καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστίν.

921 *ΣΟΛ.* Ὅτι ἤμῖν ἱκανά, ὃ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια οἰκεία ὄντα· ζηλοῦν δὲ τὰ ξενικὰ οὐ πάνυ ἀξιοῦμεν.

ANAX. Οὐκ, ἀλλὰ συνίης, οἶμαι, οἷόν τί ἐστι μαστιγοῦσθαι γυμνὸν ἄνω τὰς χεῖρας ἐπαίροντα μηδενὸς ἔνεκα ἀφελίμου ἢ αὐτῷ ἐκάστῳ ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε ἦν ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλευσθήσεσθαι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἐκάστοις, ὅποταν ὄρω τυπτομένους καθάπερ κλέπτας ἢ λωποδύτας ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἔλλεβόρου δεῖσθαι μοι δοκεῖ ἢ πόλις αὐτῶν οὕτω καταγέλαστα ὑφ' αὐτῆς πάσχουσα.

40. *ΣΟΛ.* Μὴ ἐρήμην, ὃ γενναῖε, μηδὲ τῶν ἀνδρῶν ἀπόντων μόνος αὐτὸς λέγων οἴου κρατεῖν· ἔσται γάρ τις ὁ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων σοὶ τὰ εἰκότα ἐν Σπάρτῃ ἀντερῶν. πλὴν ἄλλ' ἐπίπερ ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δὲ οὐ πάνυ ἀρεσκομένῳ αὐτοῖς ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσῃν ἔοικα παρὰ σοῦ ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέληθης πρὸς με ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι διασκεῖτε τοὺς νέους

τοὺς παρ' ὑμῖν καὶ οἷστισι γυμνασίοις ἀνατρέφετε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίνονται.

ANAX. Δικαιοτάτα μὲν οὖν, ᾧ Σόλων, καὶ ἐγωγε 922
διηγῆσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, οὐ σεμνὰ ἴσως οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἳ γε οὐδὲ κατὰ κόρρης παταχθῆναι τολμήσαιμεν ἂν μίαν πληγὴν· δειλοὶ γάρ ἐσμεν· ἀλλὰ εἰρήσεται γε ὅποια ἂν ᾗ. ἐς αὖριον μέντοι, εἰ δοκεῖ, ὑπερβαλώμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἅ τε αὐτὸς ἐφησ ἔτι μᾶλλον ἐννοῆσαιμι καθ' ἡσυχίαν ἅ τε χρὴ εἰπεῖν συναγάγοιμι τῇ μνήμῃ ἐπελθῶν. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις, ἐσπέρα γὰρ ἦδη.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ.

1. Ἄξιόν γε παρατηρεῖν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα καὶ λεγόμενα καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δῆθεν αὐτοὺς αὐθις αὐ λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι καὶ ἐκείνοις οἷς ὀδύρονται, οὐ μὰ τὸν Πλούτωνα καὶ Φερσεφόνην, κατ' οὐδὲν ἐπιστάμενοι σαφῶς οὔτε εἰ πονηρὰ ταῦτα καὶ λύπης ἄξια ἢ τούναντιον ἠδέα καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δὲ καὶ ξυνηθείᾳ τὴν λύπην ἐπιτρέποντες. ἐπειδὴν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, οὔτω ποιοῦσι — μᾶλλον δὲ πρότερον εἰπεῖν βούλομαι ἄστινας περὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου δόξας ἔχουσιν· οὔτω γὰρ ἔσται 923 φανερόν, οὔτινος ἔνεκα τὰ περιττὰ ἐκείνα ἐπιτηδεύουσιν. 2. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὄμιλος, οὓς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὀμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς περὶ τούτων πειθόμενοι καὶ νόμον θέμενοι τὴν ποίησιν αὐτῶν τόπον τινα ὑπὸ τῇ γῆ βαθύν Ἄιδην ὑπειλήφασι, μέγαν δὲ καὶ πολύχωρον τούτον εἶναι καὶ ζοφε-

ρον καὶ ἀνήλιοι οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φωτίζεσθαι δο-
 κοῦντα πρὸς τὸ καὶ καθορᾶν τῶν ἐνότων ἕκαστον· βα-
 σιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς Πλούτωνα
 κεκλημένον, ὥς μοι τῶν τὰ τοιαῦτα δεινῶν τις ἔλεγε,
 διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τῇ προσηγορίᾳ τετιμημένον.
 τοῦτον δὲ τὸν Πλούτωνα τὴν παρ' αὐτῷ πολιτείαν καὶ
 τὸν κάτω βίον καταστήσασθαι τοιοῦτον· κεκληρωῶσθαι
 μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων, καταδεξάμενον
 δὲ αὐτοὺς καὶ παραλαβόντα κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις,
 οὐδενὶ τὸ παράπαν τῆς ἄνω ὁδοῦ ὑφιέμενον πλὴν ἔξ
 ἅπαντος τοῦ αἰῶνος πάνν ὀλίγων ἐπὶ μεγίσταις αἰτίαις.
 3. περιρρεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ ποταμοῖς μεγάλοις
 τε καὶ φοβεροῖς κακῶν μόνων τῶν ὀνομάτων· Κωκυτοὶ γὰρ
 καὶ Πυριφλεγέθοντες καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ
 μέγιστον, ἢ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται πρώτη δεχομένη
 924 τοὺς ἀπαντῶντας, ἣν οὐκ ἐνὶ διαπλευσαι ἢ παρελθεῖν
 ἄνευ τοῦ πορθμέως· βαθεῖα γὰρ περᾶσαι τοῖς ποσὶ καὶ
 διανήξασθαι πολλή, καὶ ὅλως οὐκ ἂν αὐτὴν διαπταίη
 οὐδὲ τὰ νεκρὰ τῶν ὀρνέων. 4. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ
 καὶ πύλῃ οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως
 Αἰακὸς ἔστηκε τὴν φρουρὰν ἐπιτετραμμένος καὶ παρ'
 αὐτῷ κύων τρικέφαλος μάλα κάρχαρος, τοὺς μὲν ἔσαφι-
 κνουμένους φίλιόν τι καὶ εἰρηρικὸν προσβλέπων, τοὺς
 δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν ὑλακτῶν καὶ τῷ χάσματι
 δεδιττόμενος. 5. περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην εἰς τὸ ἔσω
 λειμῶν ὑποδέχεται μέγας τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος καὶ
 ποτὸν μνήμης πολέμιον· Αἰθήης γοῦν διὰ τοῦτο ἄνω-
 μασται. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγῆσαντο τοῖς πάλαι ἐκεῖθεν
 ἀφίγμενοι Ἀλκηστίς τε καὶ Πρωτεσίλεως οἱ Θετταλοὶ καὶ
 Θεσεὺς ὁ τοῦ Αἰγέως καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου Ὀδυσσεύς, μάλα
 σεμνοὶ καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐ πιόντες
 925 τῆς πηγῆς· οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. 6. ὁ μὲν οὖν

Πλούτων, ὡς ἐκείνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Φερσεφόνη δυναστεύουσι καὶ τὴν τῶν ὄλων δεσποτείαν ἔχουσιν, ὑπηματοῦσι δ' αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρχὴν συνδιαπράττουσιν ὄχλος πολὺς Ἐρινύες τε καὶ Ποιναι καὶ Φόβοι καὶ ὁ Ἐρμῆς, οὗτος μὲν γε οὐκ ἀεὶ συμπαράν. 7. ὕπαρχοι δὲ καὶ σατράπαι καὶ δικασταὶ κάθηται δύο, Μίνως τε καὶ Ῥαδάμανθυς οἱ Κρηῆτες, ὄντες υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὲ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν καὶ δικαίους καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὴν συναλισθῶσι πολλοί, καθάπερ ἐς ἀποικίαν τινὰ πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδῖον τῷ ἀριστῶ βίῳ συνεσομένους. 8. ἂν δὲ τινὰς τῶν πονηρῶν λάβωσι, ταῖς Ἐρινύσι παραδόντες ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐσπέμπουσι κατὰ λόγον τῆς ἀδικίας κολασθησόμενους. ἐνθα δὴ τί κακῶν οὐ πάσχουσι στρεβλούμενοί τε καὶ καόμενοι καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι καὶ τροχῶ συμπεριφερόμενοι καὶ λίθους ἀνακυλίοντες; ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτος ἔστηκε κινδυνεύων ὑπὸ τοῦ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθάνειν. 9. οἱ δὲ τοῦ μέσου βίου, πολλοὶ ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τῶν σωμάτων σκιαλ γενόμενοι καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῆ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ἄρα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων· ὡς εἰ τῷ μὴ εἶη καταλειμμένος ὑπὲρ γῆς φίλος ἢ συγγενής, ἄσιτος οὗτος νεκρὸς καὶ λιμῶντων ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται. 10. ταῦτα οὕτως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλοὺς, ὥστε ἐπειδὴν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, πρῶτα μὲν φέροντες ὀβολὸν ἐς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμεί τῆς ναυτιλίας γενησόμενον, οὐ πρότερον ἐξετάσαντες ὅποιον τὸ νόμισμα νομίζεται καὶ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις Ἀττικὸς ἢ Μακεδονικὸς ἢ Αἰγίνατος ὀβολός, οὐδ' ὅτι πολὺ κάλλιον ἢ μὴ ἔχειν τὰ πορθμεία καταβαλεῖν· οὕτω γὰρ ἂν οὐ παρα-

δεξαμένον τοῦ πορθημέως ἀναπόμπιμοι πάλιν ἐς τὸν βλον ἀφικνοῦντο. 11. μετὰ ταῦτα δὲ λούσαντες αὐτούς, ὡς 927 οὐχ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λουτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρω τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὠραίοις ἄνθεσι προτιθένται λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ριγῶεν δῆλον ὅτι παρὰ τὴν ὁδὸν μηδὲ γυμνοὶ βλέποντο τῷ Κερβέρῳ. 12. οἰμωγαὶ δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ κωκυτὸς γυναικῶν καὶ παρὰ πάντων δάκρυα καὶ στέρνα τυπτόμενα καὶ σπαρραττομένη κόμη καὶ φοινισσόμεναι παρειαί· καί που καὶ ἐσθῆς καταρρηγνυταὶ καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάττεται καὶ οἱ ζῶντες οἰκτρότεροι τοῦ νεκροῦ· οἱ μὲν γὰρ χαμαὶ κυλινδοῦνται πολλάκις καὶ τὰς κεφαλὰς ἀράττουσι πρὸς τὸ ἔδαφος, ὁ δὲ εὐσχήμων καὶ καλὸς καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος ὑψηλὸς πρόκειται καὶ μετέωρος ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. 13. εἶθ' ἡ μήτηρ ἢ καὶ νῆ Δία ὁ πατήρ ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν καὶ περιχυθεὶς αὐτῷ — προκεισθῶ γὰρ τις νέος καὶ καλός, ἵνα καὶ ἀκμαιότερον τὸ ἐπ' αὐτῷ δράμα ἦ — φωνὰς ἀλλοκότους καὶ ματαιὰς ἀφίησι, πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρί- 928 ναιτ' ἄν, εἰ λάβοι φωνήν· φήσει γὰρ ὁ πατήρ γοερὸν τι φθειγγόμενος καὶ παρατείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτων, Τέκνον ἠδιστον, οἴη μοι καὶ τέθνηκας καὶ πρὸ ὥρας ἀνηρπάσθης μόνον ἐμὲ τὸν ἄθλιον καταλιπών, οὐ γαμησας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ στρατευσάμενος, οὐ γεωργήσας, οὐκ εἰς γῆρας ἐλθών, οὐ κωμάσῃ πάλιν οὐδὲ ἐρασθήσῃ, τέκνον, οὐδὲ ἐν συμποσίοις μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. 14. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει οἴομενος τὸν υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων καὶ ἐπιθυμεῖν καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, οὐ δύνασθαι δὲ μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ καὶ ἵππους καὶ παλλακίδας, οἱ δὲ καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν καὶ ἐσθῆτα καὶ

τὸν ἄλλον κόσμον συγκατέφλεξαν ἢ συγκαταφύξαν ὡς
 χρησομένοις ἐκεῖ καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κάτω; 15. ὁ
 δ' οὖν πρεσβύτης ὁ πενθῶν οὕτως ταῦτα πάντα ὅποσα
 εἶρηκα καὶ ἔτι τούτων πλείονα οὔτε τοῦ παιδὸς εἴνεκα
 τραγωδεῖν ἔοικεν — οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον οὐδ' ἂν
 μείζον ἐμβοήσῃ τοῦ Στέντορος — οὔτε μὴν αὐτοῦ· φρο-
 νεῖν γὰρ οὕτω καὶ γινώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ ἄνευ τῆς
 βοῆς· οὐδεὶς γὰρ θῆ πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν. λοιπὸν
 οὖν ἔστιν αὐτὸν τῶν παρόντων ἔνεκα ταῦτα ληρεῖν οὐθ'
 ὅ τι πέπονθεν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότες οὐθ' ὅποι κενώρηκε, 929
 μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὸν βίον αὐτὸν ἐξετάσαντα ὅπολις ἐστίν·
 οὐ γὰρ ἂν τὴν ἐξ αὐτοῦ μετάστασιν ὡς τι τῶν δεινῶν
 ἐδυσχέραινε. 16. εἰποι δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς
 παραιτησάμενος τὸν Αἰακὸν καὶ τὸν Αἰδωνέα πρὸς ὀλί-
 γον τοῦ στομίου ὑπερκῦψαι καὶ τὸν πατέρα παῦσαι μα-
 ταιάζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ
 μοι παρέχεις πράγματα; παῦσαι τιλλόμενος τὴν κόμην
 καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσω. τί μοι λοιδορῆ
 καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς καὶ θύσμορον πολὺ σου βελτίω
 καὶ μακαριώτερον γεγεννημένον; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν
 δοκᾷ; ἢ διότι μὴ τοιοντοσὶ γέρων ἐγενόμην οἶος εἰ σύ,
 φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δὲ ὄψιν ἐρρυτιδωμένος,
 κυφὸς καὶ τὰ γόνατα νωθῆς, καὶ ὅλως ὑπὸ τοῦ χρόνου
 σαθρὸς πολλὰς τριακάδας καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας,
 καὶ τὰ τελευτάλα δὴ ταῦτα παραπαίων ἐπὶ τοσοῦτων μαρ-
 τύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ παρὰ τὸν
 βίον, οὐ μηκέτι μεθέξομεν; ἢ τοὺς πότους ἐρεῖς δῆλον
 ὅτι καὶ τὰ δειπνα καὶ ἐσθῆτα καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας
 μὴ τούτων ἐνδεῆς γενόμενος ἀπόλωμαι, ἄγνοεῖς δὲ ὅτι
 τὸ μὴ διψῆν τοῦ πλεῖν πολὺ κάλλιον καὶ τὸ μὴ πεινῆν 930
 τοῦ φαγεῖν καὶ τὸ μὴ φιοῦν τοῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν;

17. φέρε τοίνυν, ἐπειδὴ ἔοικας ἄγνοεῖν, διδάξομαι σε

θρηνην ἀληθέστερον, καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς βόα,
 Τέκνον ἄθλιον, οὐκέτι διψήσεις, οὐκέτι πεινήσεις οὐδὲ
 θιγώσεις. οἴχθη μοι κακοδαίμων ἐκφυγὼν τὰς νόσους, οὐ
 πυρετὸν ἔτι δεδιώς, οὐ πολέμιον, οὐ τύραννον· οὐκ
 ἔρωσ σε ἀνιάσει οὐδὲ συνουσία διαστρέψει οὐδὲ σπαθή-
 σεις ἐπὶ τούτῳ ὅς ἢ τρεῖς τῆς ἡμέρας, ὧ τῆς συμφορᾶς.
 οὐ καταφρουνηθήσῃ γέρον γενόμενος οὐδὲ ὀχληρὸς ἔσῃ
 τοῖς νέοις βλεπόμενος. 18. ἂν ταῦτα λέγῃς, ὦ πάτερ, οὐκ
 οἶμι πολὺ ἀληθέστερα καὶ γελοιότερα ἐκείνων ἔρειν;
 ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε ἀνιάῃ καὶ διανοῇ τὸν παρ' ἡμῶν ζό-
 φον καὶ τὸ πολὺ σκότος, κατὰ δέδίας μὴ σοι ἀποπνιγῶ
 κατακλεισθῆις ἐν τῷ μνήματι; χρῆ δὲ πρὸς ταῦτα λογί-
 ζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν διασαπέντων ἢ καὶ νῆ Δία
 καέντων μετ' ὀλίγον, εἴ γε καῦσαι με διεγνώκατε, οὔτε
 σκότος οὔτε φῶς ὄραν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἰσως
 931 μέτρια. 19. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὄνλησιν καὶ ἢ πρὸς
 τὸν αὐλὸν αὕτη στεφνοτυπία καὶ ἢ τῶν γυναικῶν περὶ
 τὸν θρηνον ἀμετρία; τί δὲ ὁ ὑπὲρ τοῦ τάφου λίθος ἐστε-
 φανωμένος; ἢ τί ὑμῶν δύναται τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ
 νομίζετε καταστάξειν αὐτὸν ἐς ἡμῶν καὶ μέχρι τοῦ Αἰδοῦ
 διίξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαρισμῶν καὶ αὐτοὶ
 ὄρατε, οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοστιμώτατον τῶν παρεσκευασμέ-
 νων ὁ καπνὸς παραλαβὼν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν οἴχεται
 μηδέν τι ἡμᾶς ὀνησαν τοὺς κάτω, τὸ δὲ καταλειπόμενον,
 ἢ κόνις, ἀχρεῖον, ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς σιτεῖ-
 σθαι πεπιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄσπορος οὐδὲ ἄκαρπος ἢ
 τοῦ Πλούτωνος ἀρχὴ οὐδὲ ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος,
 ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σιτία μεταστελλώμεθα. ὥστε μοι νῆ
 τὴν Τισιφόνην πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε καὶ ἐλέγετε
 παμμέγεθες ἐπῆει ἀνακαγχάσαι, διεκώλυσε δὲ ἢ ὀθόνη
 καὶ τὰ ἔρια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγγατε.

20. ὡς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτῳ κάλυψε.

πρὸς Διός, ἐὰν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφεὶς ἀνα- 932
κλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκῶνος, οὐκ ἂν οἰώμεθα δικαιοτάτα
ἂν αὐτὸν εἶπειν; ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι καὶ
μεταστειλάμενοί τινα θρήνων σοφιστὴν πολλὰς συνει-
λοχότα παλαιὰς συμφορὰς τούτῳ συναγωνιστῇ καὶ χο-
ρηγῷ τῆς ἀνοίας καταχρῶνται, ὅποι' ἂν ἐκεῖνος ἐξάρχη
πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. 21. καὶ μέχρι μὲν θρήνων ὁ
αὐτὸς ἅπασιν νόμος τῆς ἀβελτερίας· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου
διελόμενοι κατὰ ἔθνη τὰς ταφὰς ὁ μὲν Ἕλληνας ἔκαυσεν,
ὁ δὲ Πέρσης ἔθαψεν, ὁ δὲ Ἰνδὸς ὑάλῳ περιχρίει, ὁ δὲ
Σκύθης κατεσθίει, ταριχεύει δὲ ὁ Αἰγύπτιος· οὗτος μὲν
γε — λέγω δ' ἰδῶν — ξηράνας τὸν νεκρὸν ξύνδειπνον
καὶ ξυμπότην ἐποίησατο· πολλάκις δὲ καὶ δεομένῳ χρη-
μάτων ἀνδρὶ Αἰγυπτίῳ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν ἐνέχυρον ἢ 933
ὁ ἀδελφὸς ἢ ὁ πατήρ ἐν καιρῷ γενόμενος. 22. χῶματα
μὲν γὰρ καὶ πυραμίδες καὶ στῆλαι καὶ ἐπιγράμματα πρὸς
ὀλίγον διαρκοῦντα πῶς οὐ περιττὰ καὶ παιδίαὶς προσει-
κότα; 23. καίτοι καὶ ἀγῶνας ἐνιοὶ διέθεσαν καὶ λόγους
ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῶν μνημάτων ὥσπερ συναγορεύον-
τες ἢ μαρτυροῦντες παρὰ τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ.
24. ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ περιδείπνον καὶ πάρεισιν οἱ
προσηκόντες καὶ τοὺς γόνεας παραμυθοῦνται τοῦ τετε-
λευτηκότος καὶ πείθουσι γεύσασθαι οὐκ ἀηδῶς μὰ Δία
οὐδ' αὐτοὺς ἀναγκαζομένους, ἀλλὰ ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τριῶν
ἑξῆς ἡμερῶν ἀπηυδακτότας. καί, Μέχρι μὲν τίνος, ὦ
οὗτος, ὀδυρόμεθα; ἔασον ἀναπαύσασθαι τοὺς τοῦ μα- 934
καρίτου δαίμονας· εἰ δὲ καὶ τὸ παράπαν κλάειν διέγνω-
κας, αὐτοῦ γε τούτου ἔνεκα χρὴ μὴ ἀπόσιτον εἶναι,
ἵνα καὶ διαρκέσης πρὸς τοῦ πένθους τὸ μέγεθος. τότε
δὴ τότε φρασηδοῦνται πρὸς ἀπάντων δύο τοῦ Ὀμήρου
στίχοι·

καὶ γὰρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου·

καὶ

γαστέρι δ' οὕτως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιοὺς.
οἱ δὲ ἄπτονται μὲν, αἰσχυρόμενοι δὲ τὰ πρῶτα καὶ δε-
διότες εἰ φανοῦνται μετὰ τὴν τελευταίαν τῶν φιλιότητων
τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα καὶ πολὺ
τούτων γελοιώτερα εὗροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πέν-
θεσι γιγνόμενα διὰ τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶν
κακῶν τὸν θάνατον οἰεσθαι.

Notiz
III. p.
1

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

1. Ἐρωτᾶς, ὦ μειράκιον, ὅπως ἂν δῆτωρ γένοιο καὶ
τὸ σεμνότατον τοῦτο καὶ πάντιμον ὄνομα σοφιστῆς αὐ-
2 τὸς εἶναι δόξαις· ἀβίωτα γὰρ εἶναι σοὶ φῆς, εἰ μὴ τοιαύ-
την τινὰ τὴν δύναμιν περιβάλοις ἐν τοῖς λόγοις, ὡς
ἄμαχον εἶναι καὶ ἀνυπόστατον καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς
ἀπάντων καὶ ἀποβλέπεσθαι. περισπούδαστον ἄκουσμα
τοῖς Ἑλλήσι δοκοῦντα· καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας
ὁδοὺς αἰτινές ποτέ εἰσιν ἐθέλεις ἐκμαθεῖν. ἀλλ' οὐδεὶς
φθόνος, ὦ παῖ, καὶ μάλιστα ὅποτε νέος τις αὐτὸς ὦν
ὀρεγόμενος τῶν ἀρίστων οὐκ εἰδῶς ὁπόθεν ἂν ταῦτα ἐκ-
πορίσαιτο, ἱερὸν τι χρῆμα τὴν συμβουλήν οὖσαν κα-
θάπερ καὶ σὺ νῦν αἰτοίῃ προσελθὼν. ὥστε ἄκουε τό-
γε ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάνυ θαρρῶν, ὡς τάχιστα δεινὸς ἀνήρ
ἔση γινῶναι τε τὰ δέοντα καὶ ἐρμηνεύσαι αὐτὰ, ἣν τὸ
μετὰ τοῦτο ἐθελήσης αὐτὸς ἐμμένειν οἷς ἂν ἀκούσης
παρ' ἡμῶν καὶ φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾶν καὶ προθύμως
ἀνύειν τὴν ὁδὸν ἔστ' ἂν ἀφίκη πρὸς τὸ τέρμα. 2. τὸ μὲν
οὖν θήραμα οὐ μικρὸν οὐδὲ ὀλίγης τῆς σπουδῆς δεόμε-
νον, ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ καὶ πονῆσαι πολλὰ καὶ ἀγρυπνήσαι

καὶ πᾶν ὅτι οὖν ὑπομεῖναι ἄξιον· σκόπει γοῦν ὁπόσοι 3
 τέως μηδὲν ὄντες ἐνδοξοὶ καὶ πλούσιοι καὶ νῆ Δία εὐ-
 γενέστατοι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. 3. ὅμως δὲ μὴ δέδιθι
 μηδὲ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπίζομένων ἀποδυσπετήσης
 μυρίους τινὰς τοὺς πόρους προπονήσαι οἰηθεῖς· οὐ γὰρ
 σε τραχείαν τινα οὐδὲ ὄρειον καὶ ἰδρωτὸς μεστήν ἡμεῖς
 γε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόντα, ἐπεὶ
 οὐδὲν ἂν διεφέρομεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τὴν συνήθη ἐκεί-
 νην ἠγοῦνται μακρὰν καὶ ἀνάντη καὶ καματηρὰν καὶ ὡς
 ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπεγνωσμένην. ἀλλὰ τό γε παρ' ἡμῶν ἐξαι-
 ρετόν σοι τῆς συμβουλῆς τοῦτ' ἔστιν, ὅτι ἠδίστην τε ἅμα
 καὶ ἐπιτομωτάτην καὶ ἱκπήλατον καὶ κατάντη σὺν πολλῇ
 τῇ θυμηδίᾳ καὶ τρυφῇ διὰ λειμώνων εὐανθῶν καὶ σκιαῶν
 ἀκριβοῦς σχολῇ καὶ βάθην ἀνιῶν ἀνιδρωτὶ ἐπιστήσῃ τῇ
 ἄκρα καὶ αἰρήσεις οὐ καμῶν καὶ νῆ Δί' εὐωχῆσῃ κατα-
 κείμενος, ἐκπνοὺς ὁπόσοι τὴν ἐτέραν ἐτράποντο ἀπὸ τοῦ
 ὑψηλοῦ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς ἀνόδου ἐτι κατὰ 4
 δυσβάτων καὶ ὀλισθηρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀνέρπου-
 τας, ἀποκυλιόμενους ἐπὶ κεφαλὴν ἐνίοτε καὶ πολλὰ τραύ-
 ματα λαμβάνοντας περὶ τραχείαις ταῖς πέτραις· σὺ δὲ πρὸ
 πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένος εὐδαιμονέστατος ἔση ἅπαντα
 ἐν βραχεῖ ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ παρὰ τῆς ρητορικῆς μονονουχί
 καθεύδων λαβῶν. 4. ἡ μὲν δὴ ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη·
 σὺ δὲ πρὸς φιλίον μὴ ἀπιστήσης, εἰ ῥᾶστά τε ἅμα καὶ
 ἠδιστά σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὲν
 ὀλίγα φύλλα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος λαβὼν ἀντίκα μάλα ποιη-
 τῆς ἐκ ποιμένος κατέστη καὶ ἦδε θεῶν καὶ ἡρώων γένη
 κάτοχος ἐκ Μουσῶν γενόμενος, ρήτορα δὲ, ὃ πολὺ ἐνερ-
 θεν τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστίν, ἀδύνατον κατα-
 στῆναι ἐν βραχεῖ. εἰ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν;
 5. ὡς ἔγωγε καὶ διηγῆσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου
 τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην

καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀνόνητον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Περσῶν Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην Δαρειον καθη-
 ρηκῶς· ἔδει δὲ πανταχόσε τῆς ἀρχῆς διαθεῖν τοὺς γραμ-
 ματοφόρους τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας.
 ἐκ Περσῶν δὲ πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐγίγνετο ἡ ὁδός· ἐκ-
 5 περιμέναι γὰρ ἔδει τὰ ὄρη, εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας ἐς
 τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν, εἶτα ἐρήμην πολλὴν ἐπελάσαντας
 ἀφικέσθαι ποτὲ ἐς Αἴγυπτον εἰκοσι μνημόστους ἀνδρὶ
 εὐζώνῳ σταθμοὺς τούτους διανύσαντας. ἤχθετο οὖν ὁ
 Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἴγυπτίους τι παρακινεῖν
 ἀκούων οὐκ εἶχε διὰ ταχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις
 τὰ δοκοῦντά οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπο-
 ρος, Ἐγῶ σοι, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὑπισχνοῦμαι δεῖξειν ὁδὸν
 οὐ πολλὴν ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον· εἰ γὰρ τις ὑπερβαίῃ
 τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίῃ δ' ἂν τριτατος, ἀντίκα μάλα ἐν
 Αἴγυπτῳ ἐστὶν οὗτος. καὶ εἶχεν οὕτως. πλὴν ὃ γε Ἀλέ-
 ξανδρος οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα ᾤετο εἶναι τὸν ἔμ-
 πορον. οὕτω τὸ παράδοξον τῆς ὑποσχέσεως ἄπιστον δο-
 κεῖ τοῖς πολλοῖς. 6. ἀλλὰ μὴ σὺ γε πάθῃς τὸ αὐτό· εἴση
 γὰρ πειρώμενος ὡς οὐδέν σε κωλύσει ἤδη ρήτορα δοκεῖν
 μίας οὐδὲ ὄλης ἡμέρας ὑπερπετασθέντα τὸ ὄρος ἐκ Περ-
 σῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι πρῶτον ὥσπερ ὁ Κέβης
 ἐκεῖνος εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ ἑκατέραν ἐπιδειξαι
 τὴν ὁδόν· δύο γὰρ ἐστων, αἱ πρὸς τὴν ρητορικὴν ἄγε-
 τον, ἧς ἐρᾶν οὐ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα ἡ μὲν ἐφ'
 6 ὑψηλοῦ καθήσθω πάνυ καλὴ καὶ εὐπρόσωπος, τὸ τῆς
 Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ παντοίοις καρποῖς
 ὑπερβροῦν, ἐπὶ θατέρῃ δέ μοι τὸν πλοῦτον δόκει παρε-
 στώτα ὄρᾶν χρυσοῦν ὄλον καὶ ἐπέραστον· καὶ ἡ δύξα δὲ
 καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν καὶ οἱ ἔπαινοι περὶ πᾶσαν αὐ-
 τὴν Ἐρωσι μικροῖς ἐοικότες πολλοὶ ἀπανταχόθεν περι-
 πλεκέσθωσαν ἐκπετόμενοι. ἢ που τὸν Νείλον εἶδες γραφῆ

μεμιμημένον, αὐτὸν μὲν κείμενον ἐπὶ κροκοδείλου τινὸς ἢ ἵππου τοῦ ποταμίου, οἷοι πολλοὶ ἐν αὐτῷ, μικρὰ δὲ τινα παιδία περὶ αὐτὸν παίζοντα — πῆγεις δὲ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι — τοιοῦτοι καὶ περὶ τὴν ῥητορικὴν οἱ ἔπαινοι. πρόσκει δὴ σὺ ὁ ἐραστής ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὅτι τάχιστα γενέσθαι ἐπὶ τῆς ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τε αὐτὴν ἐλθῶν καὶ πάντα ἐκεῖνα ἔχους, τὸν πλοῦτον τὴν δόξαν τοὺς ἐπαίτους· νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τοῦ γεγαμηκότος. 7. εἴτ' ἐπειδὴν πλησιάσης τῷ ὄρει, τὸ μὲν 7 πρῶτον ἀπογινώσκεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρῶγμα ὁμοιον εἶναι σοι δοκεῖ ὅποσον ἢ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσιν ἀπόξυρον αὐτὴν ἀπανταχόθεν ἰδοῦσιν, ἀτεχνῶς οὐδὲ ὀρνέοις ὑπερπτήναι φασίαν, Διονύσου τινὸς ἢ Ἡρακλέους, εἰ μελλοὶ καθαιρεθῆσεσθαι, δεομένην. ταῦτά σοι δοκεῖ τὸ πρῶτον· εἶτα μετ' ὀλίγον ὄρας δύο τινὰς ὁδοὺς, μάλλον δὲ ἢ μὲν ἀτραπὸς ἐστὶ στενὴ καὶ ἀκανθώδης καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα καὶ ἰδρωῖτα. καὶ ἐφθῆ γὰρ ἤδη Ἡσίοδος εὐ μάλα ὑποδείξας αὐτὴν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει· ἢ ἐτέρα δὲ πλατεῖα καὶ ἀνθηρὰ καὶ εὐνδρος, τοιαύτη οἶαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ καὶ ταῦτά λέγων πολλάκις ἐπέχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον. 8. πλὴν τό γε τοσοῦτον προσθήσειν μοι δοκῶ, διότι ἢ μὲν 8 τραχεῖα ἐκείνη καὶ ἀνάτης οὐ πολλὰ ἔχνη τῶν ὁδοικώρων εἶχεν, εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά· καὶ ἔγωγε κατ' ἐκείνην ἄθλιος ἀνηλθὼν τοσαῦτα καμῶν οὐδὲν δέον. ἢ ἐτέρα δὲ ἄτε ὀμαλὴ οὐσα καὶ ἀγκύλον οὐδὲν ἔχουσα πόρρωθεν μοι ἐφάνη οἷα ἐστὶν οὐχ ὀδεύσαντι αὐτὴν· οὐ γὰρ ἐώρων νέος ὢν ἐτι τὸ βέλτιον, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκείνου ἀληθεύειν φῶμην λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τάγαθά. τὸ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως· ἀπονητὶ γοῦν ὄρω μειζόνων τοὺς πολλοὺς ἀξιουμένους εὐμοιρίᾳ τῆς αἰρέσεως τῆς τῶν λόγων καὶ ὁδῶν. ἐπὶ δ' οὖν τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος εὐ οἶδ'

ὅτι ἀπορήσεις, καὶ ἤδη ἀπορεῖς, ὁποτέραν τραπητέον. ὁ οὖν ποιήσας ἤδη ῥᾶστα ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ καὶ εὐδαιμονήσῃ καὶ γαμήσῃ καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξῃς, ἐγὼ σοὶ φράσω· ἱκανὸν γὰρ τὸ αὐτὸν ἕξακατηδηῆναι καὶ πονῆσαι. σοὶ δὲ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα φυέσθω καθάπερ ἐπὶ τοῦ Κρόνου.

- 9 9. Εὐθύς οὖν σοὶ πρόσεισι καρτερός τις ἀνὴρ, ὑπόσκληρός, ἀνδρώδης τὸ βᾶδισμα, πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι δεικνύων, ἀφρευωπὸς τὸ βλέμμα, ἐργηγοφῶς, τῆς τραχείας ὁδοῦ ἐκείνης ἡγεμῶν, λήρους τινὰς πρὸς σὲ ὁ μάταιος διεξιὼν ἐπεσθαί οἱ παρακελευόμενος, ὑποδεικνύς τὰ Δημοσθένους Ἰχνη καὶ Πλάτωνος καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν καὶ ὑπὲρ τοὺς νῦν, ἀμαυρὰ δὲ ἤδη καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ φήσῃ εὐδαιμονά σε ἔσεσθαι καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν φηγορικὴν, εἰ κατὰ τούτων ὁδούσεως ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν κάλων βαίνοντες· εἰ δὲ κἄν μικρὸν τι παραβαίης ἢ ἔξω πατήσεως ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ ῥοπῇ, ἐκπεσεῖσθαι σε τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ καὶ ἀγούσης ἐπὶ τὸν γάμον. εἰτά σε κελεύσει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἀνδρας ἔωλα παραδείγματα παρατιθεῖς τῶν λόγων οὐ ῥᾶδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς ἐργασίας ἐστίν, Ἡγησίδου καὶ τῶν ἀμφὶ Κριτίαν καὶ Νησιώτην, ἀπεσφιγμένα καὶ νευρωδῆ καὶ
- 10 σκληρὰ καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα ταῖς γραμμαῖς, πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατοποσίαν καὶ τὸ λιπαρὲς ἀναγκαῖα ταῦτα καὶ ἀπαραίτητα φήσῃ· ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων διανύσαι τὴν ὁδόν. ὁ δὲ πάντων ἀνιερότατος, ὅτι σοὶ καὶ τὸν χρόνον κάμπολον ὑπογράψει τῆς ὁδοπορίας, ἔτη πολλὰ, οὐ κατὰ ἡμέρας καὶ τριακάδας, ἀλλὰ κατ' Ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς καὶ προαποκαμεῖν ἀκούοντα καὶ ἀπαγορευθεῖν πολλὰ χεῖρειν φρούσαντα τῇ ἐλπίζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ· ὁ δὲ ἐπὶ

τούτοις οὐδὲ μισθοὺς ὀλίγους ἀπαιτεῖ τῶν τοσούτων κα-
 κῶν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἠγήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον
 λάβοι. 10. ὁ μὲν ταῦτα φήσει ἀλαζῶν καὶ ἀρχαῖος ὡς
 ἀληθῶς καὶ Κρονικὸς ἄνθρωπος νεκροὺς ἐς μίμησιν πα-
 λαιοὺς προτιθεῖς καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι
 κατορωρυγμένους ὡς τι μέγιστον ἀγαθόν, μαχαιοποιουῦ
 νίδον καὶ ἄλλον Ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν 11
 ἀξιῶν, καὶ ταῦτα ἐν εἰρήνῃ μῆτε Φιλίππου ἐπιόντος μῆτε
 Ἀλεξάνδρου ἐπιτάττοντος, ὅπου τὰ ἐκείνων τέως ἐδόκει
 χρήσιμα, οὐκ εἰδὼς ὅποια νῦν κεκαινοτόμηται ταχεῖα καὶ
 ἀπράγμων καὶ ἐς τὸ εὐθύ τῆς φηγορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μῆτε
 πείθεσθαι μῆτε προσέχειν αὐτῷ, μὴ σε ἐκτραχηλίση που
 παραλαβὼν ἢ τὸ τελευταῖον προγηρᾶσαι τοῖς πόνοις πα-
 ρασκευάσῃ. ἀλλ' εἰ πάντως ἐρᾷς καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ
 φηγορικῇ συνελθαι ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ σπουδαῖοιο πρὸς
 αὐτῆς, ἴθι τῷ μὲν δασεῖ τούτῳ καὶ πέρα τοῦ μετρίου
 ἀνδρικῷ μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν καὶ ἄλ-
 λους ὀπόσους ἂν ἐξαπατᾶν δύνηται ἀνάγειν, καταλιπὼν
 ἀσθμαίνοντα καὶ ἰδρωτὶ πολλῷ συνόντα. 11. σὺ δὲ πρὸς
 τὴν ἐτέραν ἐλθὼν εὐρήσεις πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους, ἐν
 τούτοις δὲ καὶ πάνσοφόν τινα καὶ πάγκαλον ἄνδρα, δια-
 σεσαλευμένον τὸ βᾶδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν ἀνχένα,
 γυναικεῖον τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀπο-
 πνέοντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κνῶμενον, ὀλί-
 γας μὲν ἔτι, οὐλᾶς δὲ καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας εὐθε-
 τιζοντα, πάναβρόν τινα Σαρδανάπαλλον ἢ Κινύραν ἢ
 αὐτὸν Ἀγάθωνα τὸν τῆς τραγωδίας ἐπέραστον ἐκείνου
 ποιητῆν. λέγω δὲ ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζεις αὐτὸν μῆδὲ
 σε οὕτω θεσπέσιον χρῆμα καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ καὶ Χά-
 ρισι διαλάθοι. καίτοι τί φημί; κἄν εἰ μύοντι γάρ σοι
 προσελθὼν εἰποι τι τὸ Τμηττιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα
 καὶ τὴν συνήθη φωνὴν ἀφείη, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν

καθ' ἡμᾶς ἐστίν, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλὰ τι
 ξένον φάσμα δρόσῳ ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τοῦτω τοί-
 νυν προσελθὼν καὶ παραδοὺς σεαντὸν ἀντίκα μάλα φή-
 τωρ καὶ περιβλεπτος καί, ὡς ὀνομάζει αὐτός, βασιλεὺς
 13 ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καταστήσῃ τὰ τέθριππα ἐλαύνων
 τοῦ λόγου· διδάξεται γὰρ σε παραλαβὼν τὰ πρῶτα μὲν
 ἐκεῖνα. 12. μᾶλλον δὲ αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ· γελοῖον
 γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ρήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους
 φαῦλον ὑποκριτὴν ἴσως τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτων,
 μὴ καὶ συντρίψω που πεσῶν τὸν ἦρωα ὃν ὑποκρίνομαι.
 φαίη τοιγαροῦν ἂν πρὸς σέ ᾧδέ πως ἐπισπασάμενος ὀπό-
 σου ἐτι λοιπὸν τῆς κόμης καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν
 ἐκεῖνο καὶ ἀπαλὸν οἶον εἰώθειν, Ἀντοθαῖδα τὴν καμι-
 κὴν ἢ Μαλθάκην ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῷ
 προσηγεῖ τοῦ φθέγματος· ἄγροικον γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν
 καὶ οὐ τοῦ ἀβροῦ καὶ ἐρασμίου ρήτορος 13. φήσει τοί-
 νυν πάνυ μετριαῖζων ὑπὲρ αὐτοῦ· Μῶν σε, ὦγαθέ, ὁ
 Πύθιος ἐπεμψεν ἐπ' ἐμὲ ρητόρων τὸν ἄριστον προσει-
 14 πῶν, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτόν, ἔδειξεν ὅστις
 ἦν ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κατὰ
 κλέος αὐτὸς ἦκεις ἀκούων ἀπάντων ὑπερεκπεπληγμένων
 τὰ ἡμέτερα καὶ ὑμνούντων καὶ τεθηπότων καὶ ὑπεπτη-
 χότων, ἀντίκα μάλα εἴσῃ πρὸς οἶόν τινα δαιμόνιον ἄν-
 δρα ἦκεις. προσδοκῆσης δὲ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι οἶον
 τῷδε ἢ τῷδε παραβαλεῖν, ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς ἢ Ὄτος ἢ
 Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πολὺ φανεῖται σοὶ τὸ πρᾶγμα
 ὑπερφυῆς καὶ τεράστιον· ἐπεὶ τοὺς γε ἄλλους τοσοῦτον
 ὑπερφωνοῦντα εὐρήσεις ὀπόσουν ἢ σάλπιγξ τοὺς ἀν-
 λούς καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ἐνδι-
 δόντας. 14. ἐπεὶ δὲ καὶ ρήτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι
 καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾶον μάθοις, ἔπον μόνον.
 ὦ μέλημα, οἷς ἂν εἶπω καὶ ζήλου πάντα καὶ τοὺς νόμους,

οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παραφύλαττε. μάλ- 15
 λον δὲ ἤδη προχώρει μηδὲν ὀκνήσας μηδὲ πτοηθεὶς, εἰ
 μὴ προετελέσθης ἐκείνα τὰ πρὸ τῆς ρητορικῆς, ὅποσα ἢ
 ἄλλη προπαιδεία τοῖς ἀνοήτοις καὶ ματαίοις μετὰ πολλοῦ
 καμάτου ὁδοποιεῖ· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν δεήσει. ἀλλ' ἀνί-
 πτοις ποσὶν — ἢ παροιμία φησὶν — ἐμβαίνει, οὐ μελον
 ἔξω δια τοῦτο, οὐδ' ἂν, τὸ κοινότατον, μηδὲ γράφειν
 τὰ γράμματα εἰδῆς· ἄλλο γὰρ τι παρὰ ταῦτα ὁ ρήτωρ.

15. Λέξω δὲ πρῶτον μὲν ὅποσα χρῆ αὐτὸν σε οἰκο-
 θεν ἔχοντα ἤκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν καὶ ὅπως
 ἐπισιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνηθείης· ἐπει-
 τα καὶ αὐτὸς ἃ μὲν προλόντι ἐπιδεικνύς κατὰ τὴν ὁδόν, ἃ
 δὲ καὶ παραινῶν, πρὶν ἤλιον δύναι, ρήτορά σε ὑπὲρ τού-
 πάντας ἀποφανῶ οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ 16
 πρῶτα καὶ μέσα καὶ τελευταῖα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων.
 κόμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲν τὴν ἀμαθίαν, εἶτα θρά-
 σος ἐπὶ τούτῳ καὶ τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν, αἰδῶ δὲ ἢ
 ἐπιείκειαν ἢ μετριότητα ἢ ἐρύθημα οἴκοι ἀπόλιπε· ἀχρεῖα
 γὰρ καὶ ὑπεναντία τῷ πράγματι· ἀλλὰ καὶ βοήν ὅτι με-
 γίστην καὶ μέλος ἀναισχυντου καὶ βάδισμα οἷον τὸ ἐμόν.
 ταῦτα δὲ πάννυ ἀναγκαῖα μόνα καὶ ἔστιν ὅτε ἱκανά. καὶ
 ἢ ἐσθῆς δὲ ἔστω εὐανθῆς καὶ λευκῆ ἔργον τῆς Ταραντί-
 νης ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα, καὶ ἢ κρηπὶς
 Ἀττικῆ καὶ γυναικεία, τὸ πολυσχιδές, ἢ ἢ ἔμβας Σικυω-
 νία πῖλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπρέπουσα, καὶ ἀκόλουθοι πολ-
 λοὶ καὶ βιβλίον αἰεὶ. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρῆ συντελεῖν·
 16. τὰ δ' ἄλλα καθ' ὁδὸν ἤδη προϊῶν ὄρα καὶ ἄκουε. καὶ 17
 δὴ σοὶ τοὺς νόμους δίδειμι, οἷς χρώμενόν σε ἢ Ῥητορικῆ
 γνωριεὶ καὶ προσήσεται, οὐδὲ ἀποστραφήσεται καὶ σκο-
 ρακίει καθάπερ ἀτέλεστον τινα καὶ κατάσκοπον τῶν
 ἀπορρήτων. ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρῶτον ἐπιμεληθῆναι
 χρῆ μάλιστα καὶ εὐμόρφου τῆς ἀναβολῆς, ἔπειτα δὲ πεν-

- τεκαίδεκά που ἢ οὐ πλείω γε τῶν εἰκοσιν Ἀττικά ὀνόματα ἐκλέξας ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐκμελετήσας, πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχε, τὸ ἅττα καὶ κᾶτα καὶ μῶν καὶ ἀμηγέπη καὶ λῶσπε καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐν ἅπαντι λόγῳ καθάπερ τι ἥδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν· μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, εἰ ἀνόμοια τούτοις καὶ ἀσύμφυλα
- 18 καὶ ἀπῶδά· ἢ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ καὶ εὐανθής, κᾶν σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ἦ. 17. μετὰ δὲ ἀπόρρητα καὶ ξένα ῥήματα καὶ σπανιάκις εἰρημένα ὑπὸ τῶν πάλαι, καὶ ταῦτα ξυμφορήσας ἀποτόξευε προχειριζόμενος πρὸς τοὺς ὀμιλοῦντας· οὕτω γὰρ σε ὁ λεῶς ὁ πολὺς ἀποβλέφονται καὶ θαυμαστὸν ὑπολήφονται καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτοῦς, εἰ ἀποστλεγγίσασθαι μὲν τὸ ἀποξύσασθαι λέγοι τις, τὸ δὲ ἠλίῳ θέρεσθαι εἰληθερεῖσθαι, τὸν ἀρραβῶνα δὲ προνόμιον, τὸν ὄρθρον δὲ ἀκροκνεφές. ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸς ποιεὶ καινὰ καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα καὶ νομοθέτει τὸν μὲν ἐρμηνεῦσαι δεινὸν εὐλέξιν καλεῖν, τὸν συντετὸν σοφόνουν, τὸν ὀρηστήν δὲ χειρόσοφον. ἂν σολοικίσης δὲ ἢ βαρβαρίσης, ἐν ἔστω φάρμακον ἢ ἀναι-
- 19 σχυντία, καὶ πρόχειρον εὐθύς ὄνομα οὔτε ὄντος τινὸς οὔτε γενομένου ποτὲ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως. ὅς οὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκρότατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίνωσκε τὰ παλαιὰ μὲν μὴ σύ γε, μηδὲ εἴ τι ὁ λῆρος Ἴσοκράτης ἢ ὁ χαρίτων ἄμοιρος Δημοσθένης ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τοὺς τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν λόγους καὶ ἄς φασι ταύτας μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπισιτισάμενος ἐν καιρῷ καταχρησασθαι καθάπερ ἐκ ταμιείου προαιρῶν. 18. ἐπειδὴν δὲ καὶ δέη λέγειν καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τινας ὑποθέσεις καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μὲν ὁπόσα ἂν ἦ δυσχερῆ, εὐχερῆ λεγέσθω καὶ ἐκφραλιζέσθω ὡς οὐδὲν
- 20 ὅλως ἀνδρωδὲς αὐτῶν ἐλομένων· ἐλομένων δὲ μηδὲν ἐτι

μελλήσας λέγε ὅτι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλώτταν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεῖς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ οὖν καὶ ἔστι πρῶτον, ἔρεις ἐν καιρῷ προσήκοντι καὶ τὸ δεύτερον μετὰ τοῦτο καὶ τὸ τρίτον μετ' ἐκείνο, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπροσθεν πρῶτον λεγέσθω, καὶ ἦν οὕτω τύχη, περὶ τῷ μετώπῳ μὲν ἢ κνημῖς, περὶ τῇ κνήμῃ δὲ ἢ κόρυς. πλὴν ἀλλ' ἐπειγε καὶ σύνειρε καὶ μὴ σιώπα μόνον. καὶ περὶ ὑβριστοῦ τινος ἢ μοιχοῦ λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἰνδοῖς καὶ Ἑκβατάνοις λεγέσθω. ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Μαραθῶν καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ αἰεὶ ὁ Ἄθως πλειέσθω καὶ ὁ Ἑλλησποντος πεξευέσθω καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν Μηδικῶν βελῶν σκεπέσθω καὶ Ξέρξης φευγέτω καὶ ὁ Λεωνίδαο θαναμάξέσθω καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἡ Σαλαμῖς καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ αἱ Πλαταιαὶ πολλὰ ταῦτα καὶ πυκνά, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω καὶ ἐπανθείτω, καὶ 21 συνεχῆς τὸ ἅττα καὶ τὸ δῆπουθεν, καὶ μηδὲν αὐτῶν δέη· καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκὴ λεγόμενα. 19. ἦν δὲ ποτε καὶ ἄσαι καιρὸς εἶναι δοκῆ, πάντα σοὶ ἀδέσθω καὶ μέλος γιγνέσθω. καὶ ποτε ἀπορήσης πράγματος ᾠδικοῦ, τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς πεπληρωμέναι οἴου τὴν ἀρμονίαν. τὸ δὲ οἴμοι τῶν κακῶν πολλάκις, καὶ ὁ μηρὸς πατασέσθω, καὶ λαρύγγιζε καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις καὶ βιάδιζε μεταφέρων τὴν πυγὴν. καὶ ἦν μὲν σε μὴ ἐπαινωῶσιν, ἀγανάκτει καὶ λοιδοροῦ αὐτοῖς· ἦν δὲ ὀρθοὶ ἐστήκωσιν ὑπὸ τῆς αἰσχύνῃς ἤδη πρὸς τὴν ἔξοδον ἔτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε, καὶ ὅλως τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. 20. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν λόγων θαναμάζωσιν, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν ἀρξάμενος ἢ καὶ νῆ Δία ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος καὶ Πύρρος γάμων, ἦν δοκῆ, καταβίβαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα· οἱ μὲν 22 γὰρ συνιέντες ὀλίγοι, καὶ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ὑπ'

εὐγνωμοσύνης, ἦν δὲ καὶ λέγῳσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτοδόξουσι δρᾶν· οἱ πολλοὶ δὲ τὸ σχῆμα καὶ φωνὴν καὶ βᾶδισμα καὶ περίπατον καὶ μέλος καὶ κρηπίδα καὶ τὸ ἅττα σου ἐκεῖνο τεθήπασι καὶ τὸν ἰδρωῖτα ὀρῶντες καὶ τὸ ἄσθμα οὐκ ἔχουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ πάνδεινόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναι σε. ἄλλως τε καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο οὐ μικρὰν ἔχει τὴν ἀπολογία καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς· ὥστε ὄρα μὴ ποτε γράψης ἢ σκεψάμενος παρέλθης, ἔλεγχος γὰρ σαφῆς ταῦτά γε. 21. οἱ φίλοι δὲ πηδάτωσαν ἀεὶ καὶ μισθὸν τῶν δειπνῶν ἀποτινέτωσαν, εἴ ποτε αἰσθοιντό σε καταπεσοῦμενον, χεῖρα ὀρέγοντες καὶ παρέχοντες εὐρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαινῶν διαλείμμασι· καὶ γὰρ αὐ καὶ τοῦδε μελέτω σοι τὸν χορὸν ἔχειν οἴκειον καὶ συνάδοντα. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μετὰ ταῦτα δὲ προϊόντα σε δορυφορεῖτωσαν ἐγκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ περὶ ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἦν τις ἐντύχη, θαυμάσια 23 περὶ σου τοῦ λέγε καὶ ὑπερεπαίνει καὶ ἐπαχθῆς γίνου αὐτῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμέ; καί; Πρὸς ἓνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών· καὶ τὰ τοιαῦτα.

22. Ὁ δὲ μέγιστον καὶ πρὸς τὸ εὐδοκίμειν ἀναγκαιότατον ὀλίγου δεῖν παραλέλοιπα, ἀπάντων καταγέλα τῶν λεγόντων· καὶ ἦν μὲν τις καλῶς εἶπη, ἀλλότρια καὶ οὐχ ἑαυτοῦ δεικνύειν δοκεῖται· ἦν δὲ μετριῶς ἐνεχθῆ, πάντα ἔστω ἐπιλήψιμα. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσει μετὰ πάντας εἰσιεῖναι χορή, ἐπίσημον γάρ· καὶ σιωπησάντων ἀπάντων ξένον τινὰ ἐπαινον ἐπειπεῖν τὰς ἀκοᾶς τῶν παρόντων ἐπιστρέφοντα καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾶν ἅπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιφραττεσθαι τὰ ὄντα. καὶ ἐπισείσης δὲ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, εὐτελὲς γάρ, μηδὲ ἀναστῆς, πλὴν ἅπαξ γε ἢ δις τὸ πλεῖστον· ὑπομειδία δὲ τὰ πολλὰ καὶ δῆλος γίνου μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς

λεγομενοις. ἀμφιλαφεῖς δὲ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μέμψεων τοῖς
 συνοφαντικοῖς τὰ ὄντα. τὰ δ' ἄλλα χρὴ θαρρεῖν· ἡ τόλμα
 γὰρ καὶ ἀναισχυντία καὶ ψεῦδος πρόχειρον καὶ ὄρκος ἐπ'
 ἄκροις αἰεὶ τοῖς χεῖλεσι καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας καὶ μί-
 σος καὶ βλασφημία καὶ διαβολαὶ πιθαναί. ταῦτά σε αἰοί- 24
 διμον ἐν βραχεὶ καὶ περίβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν
 τὰ φανερὰ καὶ τὰ ἔξω. 23. ἰδίᾳ δὲ πάντα πράγματα ποιεῖν
 σοι δεδόχθω, κυβεύειν μεθύσκεσθαι λαγνεύειν μοιχεύειν
 ἢ αὐχεῖν γε, κἂν μὴ ποιῆς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν καὶ
 γραμμᾶτια ἐπιδεικνύειν ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα·
 καλὸς γὰρ εἶναι θέλε καὶ σοὶ μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν
 σπουδαῖζεσθαι δοκεῖν· ἐς τὴν ρητορικὴν γὰρ καὶ τοῦτο
 ἀνοίσουσιν οἱ πολλοί, ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἄχρι τῆς γυ-
 ναικωνίτιδος εὐδοκιμοῦντος· καὶ τὸ δεῖνα δέ, μὴ αἰδέ-
 σθῆς, εἰ καὶ πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης.
 καὶ ταῦτα γενειήτης ἢ καὶ νῆ Δία φαλακρὸς ἦδη ὢν.
 ἀλλ' ἔστωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ συνόντες· ἦν δὲ μὴ ὦσιν,
 οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου πρὸς
 τὴν ρητορικὴν χρήσιμα παραγίνεται· πλείων ἢ ἀναισχυν-
 τία καὶ θράσος. ὄρᾳς ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες καὶ λοι-
 δοροῦνται περιττῶς καὶ ὑπὲρ τοὺς ἀνδρας; εἰ δὴ τὰ ὅμοια
 πάσχοις, διοίσεις τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ πιττοῦσθαι
 χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἐκεῖνα. καὶ 25
 αὐτὸ δέ σοι τὸ στόμα πρὸς ἅπαντα ὁμοίως κεχηνέτω, καὶ
 ἢ γλῶττα ὑπηρετεῖτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους καὶ πρὸς τὰ
 ἄλλα ὅποσα ἂν δύνηται· δύναται δὲ οὐ σολοικίζειν μό-
 νον καὶ βαρβαρίζειν οὐδὲ ληρεῖν ἢ ἐπιορκεῖν ἢ λοιδορεῖ-
 σθαι ἢ διαβάλλειν καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι
 ἄλλο ὑποτελεῖν, καὶ μάλιστα ἦν πρὸς οὕτω πολλοὺς τοὺς
 ἔρωτας μὴ διαρκεσῆς· πάντα αὐτῇ γε ἐπιστάσθω καὶ
 γονιμωτέρα γινέσθω καὶ μηδὲν ἀποστρεφέσθω. 24. ἦν
 ταῦτα, ὦ παῖ, καλῶς ἐκμάθῃς — δύνασαι δέ· οὐδὲν γὰρ

ἐν αὐτοῖς βαρὺ — θαρρῶν ἐπαγγέλλομαι οὐκ ἐς μακρὰν
 σε ἄριστον ρήτορα καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι.
 τὸ μετὰ τοῦτο δὲ οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ὅσα ἐν βραχεὶ παρ-
 ἔσται σοι τὰ γὰρὰ παρὰ τῆς Ῥητορικῆς. ὁρᾷς ἐμέ, ὅς πα-
 τρὸς μὲν ἀφανοῦς καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγενό-
 μην ὑπὲρ Φόιν καὶ Θμοῦιν δεδουλευκότος, μητρὸς δὲ
 ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίου τινός. αὐτὸς δὲ τὴν ᾠραν οὐ
 26 παντάπασιν ἀδόκιμος εἶναι δόξας τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ ψιλῷ
 τῷ τρέφεσθαι συνῆν τινα κακοδαίμονι καὶ γλίσχρῳ ἐρα-
 στῇ, ἐπεὶ δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ῥάστην οὐσαν κατείδον
 καὶ διεκπαίσας ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγενόμην — ὑπῆρχε γάρ μοι,
 ὧ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα ἃ προσέκον ἐφόδια, τὸ
 θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία — πρῶτον μὲν οὐκέτι
 Ποθεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Αἴδας
 παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι· ἔπειτα δὲ γραῖ σννοικῆσας
 τὸ πρῶτον μὲν ἐγαστριζόμεν πρὸς αὐτῆς ἐρᾶν προς-
 ποιούμενος γυναικὸς ἐβδομηκοντούτιδος τέτταρας ἐπι-
 λοιποὺς ὁδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ καὶ τούτοις ἐνδεδεμέ-
 νους. πλὴν ἀλλὰ γε διὰ τὴν πενίαν ὑφιστάμην τὸν ἄθλον
 καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σοροῦ φιλήματα ὑπερῆ-
 27 διστά μοι ἐποίει ὁ λιμός. εἶτα ὀλίγου δεῖν κληρονόμος
 ὧν εἶχεν ἀπάντων κατέστην, εἰ μὴ κατάρατός τις οἰκέ-
 τῆς ἐμήνυσεν ὡς φάρμακον εἶην ἐπ' αὐτὴν ἐωνημένος.
 25. ἔξωσθεις δὲ ἐπὶ κεφαλὴν ὅμως οὐδὲ τότε ἠπόρησα
 τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ρήτωρ δοκῶ καὶ ταῖς δίκαις
 ἐξετάζομαι προδιδοὺς τὰ πολλὰ καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς
 ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος, καὶ ἠττώμαι μὲν τὰ πλει-
 στα, οἱ φοίνικες δὲ ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωροὶ καὶ ἐστεφανω-
 μένοι· τούτοις γὰρ ἐπὶ τοὺς δυστυχεῖς χρῶμαι τοῖς δε-
 λέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι πρὸς ἀπάντων καὶ ἐπί-
 σσημον εἶναι με ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ τρόπου καὶ πολλὸν
 προτερον τῶν λόγων καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦ-

τον ἐκείνον τὸν ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, οὐ μικρὸν εἶναι μοι δοκεῖ. ταῦτά σοι παραινώ, νῆ τὴν πάν- 28
δημον, πολὺ πρότερον ἑμαυτῷ παραινέσας καὶ χάριν
ἑμαυτῷ οὐ μικρὰν ἐπισπασάμενος.

26. Εἶεν· ὁ μὲν γεννάδας εἰπὼν ταῦτα πεπαύσεται·
σύ δὲ ἦν πεισθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νό-
μιζε οἵπερ ἔξ ἀρχῆς ἐπόθεις ἔλθειν, καὶ οὐδέν σε κωλύ-
σει ἐπόμενον τοῖς νόμοις ἐν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν
καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν καὶ ἐπέραστον εἶναι καὶ
γαμεῖν οὐ γραῦν τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομο-
θέτης καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα τὴν Ῥη-
τορικὴν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πτηνὸν ἄρμα ἐλαύ-
νοντα φέρεσθαι σοὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σεαυτοῦ εἰπεῖν
ἢ ἐκείνῳ περὶ τοῦ Διός· ἐγὼ δὲ — ἀγεννῆς γὰρ καὶ δει-
λός εἰμι — ἐκστήσομαι τῆς ὁδοῦ ὑμῖν καὶ παύσομαι τῇ
ρητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολος ὢν πρὸς αὐτὴν τὰ ὑμέ-
τερα· μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκονιτὶ ἀνακηρύτ-
τεσθε καὶ θαυμάζεσθε μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ
τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ
τῷ ῥάσῃ καὶ πρᾶνῃ τραπέσθαι τὴν ὁδόν.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

29

1. ΤΥΧΙΑΔΗΣ. Ἔχεις μοι, ὦ Φιλόκλεις, εἰπεῖν τί
ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τοῦ
ψεύδεσθαι προάγεται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιᾶς
λέγοντας καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιούσι μάλιστα προσέχειν
τὸν νοῦν;

ΦΙΛΟΚΛΗΣ. Πολλά, ὦ Τυχιάδη, ἐστὶν ἃ τοὺς ἀν-
θρώπους ἐνίοις ἀναγκάζει τὰ ψευδῆ λέγειν ἐς τὸ χρησι-
μον ἀποβλέποντας.

ΤΥΧ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα, φασίν, οὐδὲ περὶ τούτων ἠρόμην ὁπόσοι τῆς χρείας ἔνεκα ψεύδονται· συγγνωστοὶ γὰρ οὗτοί γε, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει τὴν τε αὐτοῦ ψυχὴν ἀρνούμενος καὶ τὸν νόστον τῶν ἐταίρων. ἀλλὰ περὶ ἐκείνων, ὦ ἄριστε, φημί οὐδ' αὐτὸ ἄνευ τῆς χρείας τὸ ψεῦδος
30 περὶ πολλοῦ τῆς ἀληθείας τίθενται ἠδόμενοι τῷ πράγματι καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἀναγκαίᾳ. τούτους οὖν ἐθέλω εἰδέναι τίνος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν.

2. ΦΙΛ. Ἡ που κατανενόηκας ἤδη τινὰς τοιοῦτους, οἷς ἔμφυτος ἔρωσ οὗτός ἐστι πρὸς τὸ ψεῦδος;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα πολλοὶ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι.

ΦΙΛ. Τί δ' οὖν ἄλλο ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι τοῦ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴ γε τὸ χεῖριστον ἀντὶ τοῦ βελτίστου προαιροῦνται;

ΤΥΧ. Οὐδὲν τοῦτο· ἐπεὶ πολλοὺς ἂν ἐγὼ σοὶ δείξαιμι συνετοὺς τᾶλλα καὶ τὴν γνώμην θαυμαστοὺς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐαλωκότας τούτῳ τῷ κακῷ καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαι με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄριστοι τὰ πάντα ὅμως χαίρουσιν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἐντυγχάνον-
τας ἑξαπατῶντες· ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς πρὸ ἐμοῦ σὲ χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον καὶ πρὸ τούτων τοὺς ποιητὰς καὶ τὸν Ὀμηρον αὐτόν, αἰοδίμους ἄνδρας, ἐγγράφῳ τῷ ψεύσματι κεχρημέ-
31 νους, ὡς μὴ μόνον ἑξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρι ἡμῶν δικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος ἐκ διαδοχῆς ἐν καλλίστοις ἔπεσι καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γοῦν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὅποταν Οὐρανοῦ τομὴν καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται καὶ Γυγάντων ἐπανάστασιν καὶ τὴν ἐν Ἄιδου πᾶσαν τραγῳ-

διαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος ἢ κύκνος ἐγένετο
 καὶ ὡς ἐκ γυναικός τις ἐς ὄρνεον ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν,
 ἔτι δὲ Πηγάσους καὶ Χιμαίρας καὶ Γοργόνας καὶ Κύκλω-
 πας καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα καὶ τεράστια μυ-
 θήδια παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα ἔτι τὴν Μορμῶ καὶ
 τὴν Λάμιαν δεδιότων. 3. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν ἴσως
 μέτρια, τὸ δὲ καὶ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ κοινῇ καὶ
 δημοσίᾳ ψεύδεσθαι πῶς οὐ γελοῖον; εἰ Κρήτες μὲν τοῦ
 Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ
 τὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναι φασὶ καὶ τοὺς
 πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι καθάπερ
 τὰ λάχανα, πολὺ σεμνότερον οὗτοι τῶν Θηβαίων, οἱ ἔξ
 ὄψεως ὀδόντων Σπαρτούς τινὰς ἀναβεβλαστηκέναι διη- 32
 γοῦνται. ὅς δ' ἂν οὖν ταῦτα καταγέλαστα ὄντα μὴ οἴη-
 ται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἂν ἐξετάζων ταῦτα Κο-
 ροίβου τινὸς ἢ Μαργίτου νομίζοι τὸ πείθεσθαι ἢ Τριπτό-
 λεμον ἐλάσαι διὰ τοῦ ἀέρος ἐπὶ δρακόντων ὑποπτέρων
 ἢ Πάνα ἤκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα ἢ
 Ὀρείδθυιαν ὑπὸ τοῦ Βορέου ἀναρπασθῆναι, ἀσεβῆς οὗτός
 γε καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἐδοξεν οὕτω προδήλοις καὶ ἀληθεῖσι
 πράγμασιν ἀπιστῶν· ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος.

4. ΦΙΛ. Ἄλλ' οἱ μὲν ποιηταί, ὧ Τυχιάδη, καὶ αἱ πό-
 λεις δὲ συγγνώμης τυγχάνοιεν ἂν, οἱ μὲν τὸ ἐκ τοῦ μύ-
 θου τερπνὸν ἐπαγωγότατον ὃν ἐγκαταμιγνύντες τῇ γρα-
 φῇ, οὐπερ μάλιστα δεόνται πρὸς τοὺς ἀκροατάς, Ἀθη-
 ναῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι καὶ εἰ τινες ἄλλοι σεμνοτέρας ἀπο-
 φαίνονται τὰς πατρίδας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γοῦν τις
 ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κω-
 λύσαι λιμῶ τοὺς περιηγητάς αὐτῶν διαφθαρῆναι μηδὲ
 ἀμισθὶ τῶν ξένων τάληθές ἀκούειν ἐθελησάντων. οἱ δὲ 33
 μηδὲ μιᾶς ἔνεκα τοιαύτης αἰτίας ὅμως χαίροντες τῷ
 ψεύσματι παγγέλοιοι εἰκότως δοκοῦεν ἂν.

5. ΤΥΧ. Εὐ λέγεις· ἐγὼ γὰρ παρὰ Εὐκράτους ἤκω σοι τοῦ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα καὶ μυθώδη ἀκούσας, μάλλον δὲ μεταξὺ λεγομένων ἀπιῶν φρόνην οὐ φέρων τοῦ πράγματος τὴν ὑπερβολήν, ἀλλὰ με ὥσπερ αἱ Ἐρινύες ἐξήλασαν πολλὰ τεράστια καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος.

ΦΙΛ. Καίτοι, ὦ Τυχιάδη, ἀξιοπίστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν ὡς ἐκεῖνος οὕτω βαθὺν πάγωνα καθειμένος ἐξηκοντούτης ἀνῆρ, ἔτι καὶ φιλοσοφία ξυνῶν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν καὶ ἄλλου τινὸς ψευδομένου ἀκούσαι παρών, οὐχ ὅπως αὐτός τι τολμήσαι τοιοῦτον.

ΤΥΧ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ ἑταῖρε, οἷα μὲν εἶπεν, ὅπως δὲ αὐτὰ ἐπιστώσατο, ὡς δὲ καὶ ἐπώμνυτο τοῖς πλείστοις παραστησάμενος τὰ παιδιά, ὥστε με καὶ ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸν ποικίλα ἐννοεῖν, ἄρτι μὲν ὡς μεμήνοι καὶ ἔξω εἶη τοῦ καθεστηκότος, ἄρτι δὲ ὡς γόης ὢν ἄρα τοσοῦτον
34 χρόνον ἐλελήθει με ὑπὸ τῇ λεοντῇ γελοῖόν τινα πίδακον περιστελλῶν· οὕτως ἄτοπα διηγείτο.

ΦΙΛ. Τίνα ταῦτα πρὸς τῆς Ἑστίας, ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ἦντινα τῆμ' ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πάγωνι ἔσκεπεν.

6. ΤΥΧ. Εἶπῶθα μὲν καὶ ἄλλοτε, ὦ Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτόν; εἰ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄγοιμι, τήμερον δὲ Λεοντίχῳ συγγενέσθαι δεόμενος — ἑταῖρος δέ μοι, ὡς οἶσθα — ἀκούσας παρὰ τοῦ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτην ἔωθεν ἀπέλθοι νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίχῳ συγγενοίμην κἀκείνον ἴδοιμι — ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοῖη — παραγίγνομαι πρὸς αὐτόν· εὐρίσκω δὲ αὐτόθι τὸν μὲν Λεόντιχον οὐκέτι — ἐφθάκει γάρ, ὡς ἔφασκεν, ὀλίγον προεξεληλυθώς — ἄλλους δὲ συχνούς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ τοῦ Περιπάτου καὶ Δεινόμαχος ὁ Στωϊκὸς καὶ Ἴων, οἶσθα τὸν ἐπὶ

τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιούντα ὡς μόνον ἀκριβῶς κατανενοηκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἴους ἄνδρας σοί φημι, πανσόφους καὶ παναρέτους, ὃ τι περ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας καὶ 35 μονονουχὶ φοβερούς τὴν πρόσοψιν; ἔτι καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν κατὰ χρεῖαν, οἶμαι, τῆς νόσου ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾶον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης καὶ τὸ νόσημα τῶν συντρόφων ἦν· τὸ ρεῦμα γὰρ ἐς τοὺς πόδας αὐτῶν αὐτῶ κατεληλύθει. καθ' ἕξασθαι οὖν με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ Εὐκράτης ἐπένευσεν ἡρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικόν, ὁπότε εἶδέ με, καίτοι βοῶντος αὐτοῦ καὶ διατεινομένου τι μεταξὺ εἰσιῶν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πεφυλαγμένως, μὴ ψεύσασθαι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπολογησάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσασθαι νοσοῦντα καὶ ὡς, ἐπεὶ ἔμαθον, δρομαῖος ἔλθοιμι, ἑκαθεζόμεν πλησίον. 7. οἱ μὲν δὴ ἐτύγχανον ἤδη περὶ τοῦ νοσήματος τὰ μὲν ἤδη προειρηκότες, τὰ δὲ καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δὲ καὶ θεραπείας τινὰς ἑκαστος ὑποβάλλοντες· ὁ γοῦν Κλεόδημος, Εἰ τοίνυν, φησί, τῇ ἀριστερᾷ τις ἀνελόμενος χαμόθεν τὸν ὀδόντα τῆς μυγαλῆς οὕτω φονευθείσης, ὡς προείπον, ἐνδήσειεν εἰς δέρμα λέοντος ἄρτι ἀποδαρέντος, εἶτα περιάψει περὶ τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεται τὸ ἄλγημα. Οὐκ εἰς λέοντος, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, ἐγὼ 36 ἤκουσα, ἐλάφου δὲ θηλείας ἔτι παρθένου καὶ ἀβάτου· καὶ τὸ πρᾶγμα οὕτω πιθανώτερον· ὠκὺν γὰρ ἡ ἔλαφος καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐκ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων ἄλκιμος μὲν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ καὶ αἱ τρίχες ἐκ τοῦ πώγωνος αἰ ὀρθαὶ μεγάλ' ἂν δύναιτο, εἰ τις ἐπίσταιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μετὰ τῆς οἰκείας ἐπαφῆς ἑκάστῳ· ποδῶν δὲ ἴσιν ἤμιστα ἐπαγγέλλεται. Καὶ αὐτός, ἢ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος, οὕτω πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ

δέρμα είναι, διότι ἄνκ' ἔλαφος· ἐναγῆος δὲ Λίβυς ἀνήρ
 σοφὸς τὰ τοιαῦτα μετεδίδαξέ με εἰπὼν ἄκνυτέρους εἶναι
 τῶν ἐλάφων τοὺς λέοντας. ἀμέλει, ἔφη, καὶ αἰροῦσιν
 αὐτὰς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες ὡς εὖ εἰπόντος
 τοῦ Λίβυος. 8. ἐγὼ δέ, Οἴεσθε γάρ, ἔφην, ἐπρωδαῖς τισι
 τὰ τοιαῦτα παύεσθαι ἢ τοῖς ἔξωθεν παραρτήμασι τοῦ
 κακοῦ ἔνδον διατρίβοντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου
 καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγνωκότες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν,
 ἐπεὶ μὴ ἐπισταιμην τὰ προδηλότατα καὶ περὶ ὧν ἂν οὐ-
 δεις φρονῶν ἀντεῖποι μὴ οὐχὶ οὕτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰα-
 τρὸς Ἀντίγονος ἐδόκει μοι ἡσθῆναι τῇ ἐρωτῆσει μου·
 πάλαι γὰρ ἡμελεῖτο, οἶμαι, βοηθεῖν ἀξίῳ τῷ Εὐκράτει
 μετὰ τῆς τέχνης οἴνου τε παραγγέλλων ἀπέχεσθαι καὶ
 λάχανα σιτεῖσθαι καὶ ὄλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γοῦν
 Κλεόδημος ὑπομειδιῶν ἄμα, Τί λέγεις, ἔφη, ὦ Τυχιάδη;
 37 ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ἐκ τῶν τοιούτων γίνεσθαι
 τινὰς ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; Ἐμοιγε, ἦν δ' ἐγώ, εἰ
 μὴ πάνν τὴν φλίνα κορυφῆς μεστὸς εἴην, ὡς πιστεύειν τὰ
 ἔξω καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἔνδοθεν ἐπεγεύρουσι τὰ
 νοσήματα μετὰ φηματίων, ὡς φατε, καὶ γοητείας τινὸς
 ἐνεργεῖν καὶ τὴν ἰασιν ἐπιπέμπειν προσαρτώμενα. τὸ δ'
 οὐκ ἂν γένοιτο, οὐδ' ἦν ἐς τοῦ Νεμείου λέοντος τὸ δέρμα
 ἐνδήσῃ τις ἐκκαίδεκα μυγαλᾶς ὄλας· ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν
 λέοντα εἶδον πολλάκις χωλεύοντα ὑπ' ἀλγηδόνων ἐν ὀλο-
 κλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. 9. Πάνν γὰρ ἰδιώτης, ἔφη ὁ
 Δεινόμαχος, εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐκμαθεῖν
 ὄντινα τρόπον ὠφελεῖ τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα, καὶ
 μοι δοκεῖς οὐδὲ τὰ προφανέστατα ἂν παραδέξασθαι ταῦ-
 τα, τῶν ἐκ περιόδου πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς καὶ τῶν
 ἐρπετῶν τὰς καταθέλλξεις καὶ βουβῶνων ἰάσεις καὶ τᾶλλα
 ὑπόσα καὶ αἱ γρᾶες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ ἐκεῖνα γίνεταί
 ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἴησῃ γίνεσθαι ὑπὸ τῶν

ὁμοίων; Ἀπέραντα, ἦν δ' ἐγώ, ξυμπεραίνῃ, ᾧ Δεινό-
μαχε, καὶ ἦλω, φασίν, ἐκκρούεις τὸν ἦλον· οὐδὲ γὰρ ἄ-
φῆς ταῦτα δῆλα μετὰ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. ἦν
γούν μὴ πείσης πρότερον ἐπάγων τῷ λόγῳ, διότι φύσιν
ἔχει γίγνεσθαι, τοῦ τε πυρετοῦ καὶ τοῦ οἰδήματος δεδιό-
τος ἢ ὄνομα θεσπέσιον ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν καὶ διὰ τοῦτο
ἐκ τοῦ βουβῶνος δραπετεύοντος, ἔτι σοι γραῶν μῦθοι 38
τὰ λεγόμενά ἐστι. 10. Σύ μοι δοκεῖς, ἦ δ' ὅς ὁ Δεινό-
μαχος, τὰ τοιαῦτα λέγων οὐδὲ θεοὺς εἶναι πιστεύειν εἰ-
γε μὴ οἶει τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων
γίγνεσθαι. Τοῦτο μὲν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ λέγε, ᾧ ἄριστε·
κωλύει γὰρ οὐδὲν καὶ θεῶν ὄντων ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ
εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ καὶ
ἄ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας ὑπὸ φαρμάκων καὶ ἰατρι-
κῆς ἀνιστάντες· ὁ γούν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες
αὐτοῦ ἦπια φάρμακα πάττοντες ἐθεράπευον τοὺς νο-
σοῦντας, οὐ λέοντας καὶ μυγαλαῖς περιάπτοντες. 11. Ἐα
τοῦτον, ἔφη ὁ Ἴων, ἐγὼ δὲ ὑμῖν θανμάσιόν τι διηγῆσο-
μαι. ἦν μὲν ἐγὼ μειράκιον ἔτι ἀμφὶ τὰ τετταρακαίδεκα
ἔτη σχεδόν· ἦκε δὲ τις ἀγγέλλων τῷ πατρί, Μίδα τὸν
ἀμπελουργόν, ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα οἰκέτην καὶ ἐργατι-
κόν, ἀμφὶ πλήθουσας ἀγορὰν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα κελ-
σθαι ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος· ἀναδοῦντι γὰρ αὐτῷ τὰ
κλήματα καὶ ταῖς χάραξι περιπλέκοντι προσεργύσαν τὸ
θηρίον δακεῖν κατὰ τὸν μέγαν δάκτυλον, καὶ τὸ μὲν
φθάσαι καὶ καταδῦναι αὐθις ἐς τὸν φωλεόν, τὸν δὲ οἰ- 39
μῶσειν ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε οὖν ἀπηγ-
γέλλετο καὶ τὸν Μίδα ἐρωῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος
ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων προσκομιζόμενον, ὅλον φθηκότα,
πελιδνόν, μυδῶντα, τὴν ἐπιφάνειαν ὀλίγον ἔτι ἐμπνέον-
τα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρί τῶν φίλων τις παρών, Θάρ-
ρει, ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα Βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων,

ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἤκεν ὁ Βαβυλώνιος καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαυ ἐπώδη τι. ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι καὶ προσαναρτήσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας παρθένου λίθον ἀπὸ τῆς στήλης ἐκκόψας. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως μέτριον· καίτοι ὁ Μίδαυ αὐτὸς ἀράμενος τὸν σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἔκεκόμιστο, ᾗχετο ἐς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἢ ἐπώδη ἐδυνήθη καὶ ὁ στηλίτης ἐκεῖνος λίθος. 12. ὁ δὲ καὶ ἄλλα ἐποίησε θεσπέσια ὡς ἀληθῶς· ἐς τὸν ἀγρὸν γὰρ ἐλθὼν ἔωθεν ἐπειπὼν ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἑπτὰ, θείω καὶ θαδὶ καθαγνίσας τὸν τόπον περιελθὼν ἐς τρεῖς, ἐξήλασεν ὅσα ἦν ἐρπετὰ ἐντὸς τῶν ὄρων. ἦκον οὖν ὡσπερ ἐλκόμενοι πρὸς τὴν ἐπώδην ὄφεις πολλοὶ καὶ ἀσπίδες καὶ ἐχιδναὶ καὶ κερᾶσαι καὶ ἀκοντίαι 40 φρῦνοί τε καὶ φύσαλοι, ἐλείπετο δὲ εἰς δράκων παλαιὸς ὑπὸ γήρωσ, οἶμαι, ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος παρακούσας τοῦ προστάγματος· ὁ δὲ μάγος οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτατον χειροτονήσας πρεσβευτὴν ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα, καὶ μετὰ μικρὸν ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, ἐνεφύσησε μὲν αὐτὰ ὁ Βαβυλώνιος, τὰ δὲ αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῷ φουσημάτι, ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. 13. Εἰπέ μοι, ὦ Ἰων, ἦν δ' ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβευτῆς ὁ νέος ἄρα καὶ ἐχειραγῶγει τὸν δράκοντα ἤδη, ὡς φῆς, γεγηρακότα, ἢ σκίπωνα ἔχων ἐκεῖνος ἐπεστηρίζετο; Σὺ μὲν παῖζεις, ἔφη ὁ Κλεόδημος, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπιστότερος ἂν σου κάλαι τὰ τοιαῦτα — ᾗμην γὰρ οὐδενὶ λόγῳ δυνατὸν γίνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι — ὅμως ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον πετόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον — ἐξ Ἰπερβορέων δὲ ἦν, ὡς ἔφασκεν — ἐπίστευσα καὶ ἐνικήθην ἐπὶ πολὺ ἀντισχῶν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν αὐτὸν ὀρῶντα διὰ τοῦ ἀέρος φερόμενον ἡμέρας οὔσης καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα

καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα καὶ σχολῇ καὶ βαίδη; Σὺ ταῦτα, ἦν δ' ἐγώ, εἶδες, τὸν Ὑπερβόρεον ἄνδρα πετόμενον ἢ ἐπὶ τοῦ ὕδατος βεβηκότα; Καὶ μάλα, ἦ δ' ὄς, ὑποδεδεμένον 41 γε καρβατίνας, οἷα μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα τί χρῆ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο ἔρωτας ἐπιπέμπων καὶ δαίμονας ἀνάγων καὶ νεκροὺς εἰώλους ἀνακαλῶν καὶ τὴν Ἑκάτην αὐτὴν ἐναργῆ παριστάς καὶ τὴν Σελήνην κατασπῶν; 14. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐν Γλαυκίου τοῦ Ἀλεξικλέους· ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος παραλαβὼν τὴν οὐσίαν ἠράσθη Χρυσίδος τῆς Δημαινέτου θυγατρὸς, ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρήτο πρὸς τοὺς λόγους, καὶ εἰ γε μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνος ἀπησχόλησεν αὐτόν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ τοῦ Περιπάτου ἠπίστατο, ὅς καὶ ὀκτωκαιδεκαέτης ὢν ἀνέλυε καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετεληλύθει εἰς τέλος· ἀμηχανῶν δὲ ὅμως τῷ ἔρωτι μηνύει μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δὲ ὡσπερ εἰκὸς ἦν διδάσκαλον ὄντα, τὸν Ὑπερβόρεον ἐκεῖνον μάγον ἄγω πρὸς αὐτόν ἐπὶ μυαῖς τέτταρσι μὲν τὸ παραντίκα — ἔδει γὰρ προτελέσαι τι πρὸς τὰς θυσίας — ἑκκαίδεκα δέ, εἰ τύχοι τῆς Χρυσίδος. ὁ δὲ αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην — τότε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται — βόθρον τε ὀρυξάμε- 42 νος ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας περὶ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν πρῶτον μὲν τὸν Ἀλεξικλέα τὸν πατέρα τοῦ Γλαυκίου πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τεθνεῶτα· ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρων ἐπὶ τῷ ἔρωτι καὶ ὠργίζετο, τὰ τελευταῖα δὲ ὅμως ἐφήκεν αὐτῷ ἐράν. μετὰ δὲ τὴν Ἑκάτην τε ἀνήγαγεν ἐπαγομένην τον Κέρβερον καὶ τὴν Σελήνην κατέσπασε πολύμορφόν τι θέαμα καὶ ἄλλοτε ἄλλοῖόν τι φανταζόμενον· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον γυναικείαν μορφήν ἐπεδείκνυτο, εἶτα βοῦς ἐγένετο πάγκαλος, εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' οὖν ὁ Ὑπερβόρεος ἐκ πηλοῦ ἐρώτιόν τι

ἀναπλάσας, Ἄπιθι, ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πη-
 λὸς ἐξέπτατο, καὶ μετὰ μικρὸν δὲ ἐπέστη κόπτουσα τὴν
 θύραν ἐκείνη καὶ εἰσελθοῦσα περιβάλλει τὸν Γλαυκίαν
 ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρώσα καὶ συνῆν ἄχρι δὴ ἀλεκτρού-
 νων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἦ τε Σελήνη ἀνέπτατο
 ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ ἡ Ἐκάτη ἔδν κατὰ τῆς γῆς καὶ τὰ ἄλλα
 φάσματα ἠφανίσθη καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν περὶ
 αὐτό που σχεδὸν τὸ λυκαυγές. 15. εἰ ταῦτα εἶδες, ὦ Τυ-
 χιάδῃ, οὐκ ἂν ἐτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπφοδαῖς
 43 χρῆσιμα. Εὖ λέγεις, ἦν δ' ἐγὼ· ἐπίστευον γὰρ ἂν, εἴ γε
 εἶδον αὐτά, νῦν δὲ συγγνώμη, οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια
 ὑμῖν ὄξυθερκεῖν ἔχω. πλὴν ἄλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα,
 ἦν λέγεις, ἐραστὴν γυναῖκα καὶ πρόχειρον· οὐχ ὁρῶ δὲ
 τίνος ἔνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὴν τοῦ πηλίνου πρεσβευ-
 τοῦ καὶ μάγου τοῦ ἐξ Ἵπερβορέων καὶ Σελήνης αὐτῆς,
 ἦν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ἵπερβορέους δυνατὸν ἦν.
 πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταύτην τὴν ἐπφοδὴν ἡ γυνὴ καὶ
 τὸ ἐναντίον τοῖς φάσμασι πέπονθεν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἦν
 ψόφον ἀκούση χαλκοῦ ἢ σιδήρου, πέφευγε — καὶ ταῦτα
 γὰρ ὑμεῖς φατε — αὕτη δὲ ἂν ἀργύριον που ψοφῇ, ἐρ-
 χεται πρὸς τὸν ἤχον. ἄλλως τε καὶ θαυμάζω αὐτοῦ τοῦ
 μάγου, εἰ δυνάμενος αὐτὸς ἐρασθῆναι πρὸς τῶν πλου-
 σιωτάτων γυναικῶν καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμ-
 βάνειν, ὁ δὲ τεττάρων μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὢν Γλαυ-
 κίαν ἐπέραστον ἐργάζεται. Γελοῖα ποιεῖς, ἔφη ὁ Ἴων,
 ἀπιστῶν ἅπασιν. 16. ἐγὼ γοῦν ἠδέως ἂν ἐροίμην σε, τί
 περὶ τούτων φῆς ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι
 τῶν δειμάτων οὕτω σαφῶς ἐξάδοντες καὶ τὰ φάσματα.
 καὶ ταῦτα οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σῦ-
 ρρον τὸν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν,
 44 ὅσους παραλαβὼν καταπίπτοντας πρὸς τὴν σελήνην καὶ
 τῷ ὀφθαλμῷ διαστρέφοντας καὶ ἀφροῦ πιμπλαμένους τὸ

στόμα ὅμως ἀνίστησι καὶ ἀποπέμπει ἀρτίους ἐπὶ μισθῶ
 μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν· ἐπειδὴν γὰρ ἐπιστῆ κει-
 μένοις καὶ ἔρηται ὄθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν
 νοσῶν αὐτὸς σιωπᾷ, ὁ δαίμων δὲ ἀποκρίνεται ἑλληνί-
 ζων ἢ βαρβαρίζων ἢ ὄθεν ἂν αὐτὸς ἢ ὅπως τε καὶ ὄθεν
 ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἄνθρωπον· ὁ δὲ ὄρκους ἐπάγων, εἰ δὲ
 μὴ πεισθεῖη, καὶ ἀπειλῶν ἐξελαύνει τὸν δαίμονα. ἐγὼ
 γοῦν καὶ εἶδον ἐξιόντα μέλανα καὶ καπνώδη τὴν χροάν.
 Οὐ μέγα, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτά σε ὄραῖν, ὦ Ἴων, ὦ γε
 καὶ αἱ ιδέαι αὐταὶ φαίνονται, ἅς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων
 δείκνυσιν, ἀμαυρόν τι θέαμα ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμ-
 βλυώττοντας. 17. Μόνος γὰρ Ἴων, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τὰ
 τοιαῦτα εἶδεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντε-
 τυχήκασιν οἱ μὲν νύκτωρ, οἱ δὲ μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δὲ
 οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι· καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον ἐταραττόμην πρὸς αὐτά, νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ 45
 ἔθους οὐδέν τι παράλογον ὄραῖν μοι δοκῶ, καὶ νῦν μά-
 λιστα ἐξ οὗ μοι τὸν δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε σιδήρου
 τοῦ ἐκ τῶν σταυρῶν πεποιημένον καὶ τὴν ἐπφθῆν ἐδίδαξε
 τὴν πολυώνυμον, ἐκτὸς εἰ μὴ κάμοι ἀπιστήσεις, ὦ Τυ-
 χιάδη. Καὶ πῶς ἂν, ἦν δ' ἐγώ, ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει
 τῷ Δείωνος σοφῷ ἀνδρὶ καὶ μάλιστα ἐλευθερίως τὰ
 δοκοῦντά οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ ἐπ' ἐξουσίας; 18. Τὸ
 γοῦν περὶ τοῦ ἀνδριάντος, ἦ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι
 τοῖς ἐπὶ τῆς οἰκίας ὄσαι νύκτες φαινόμενον καὶ παισὶ καὶ
 νεανίαις καὶ γέρουσι τοῦτο οὐ παρ' ἑμοῦ μόνον ἀκού-
 σειας ἂν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἀπάντων. Ποίου,
 ἦν δ' ἐγώ, ἀνδριάντος; Οὐχ ἑώρακας, ἔφη, εἰσιῶν ἐν
 τῇ αὐλῇ ἐστηκότα πάγκαλον ἀνδριάντα, Δημητρίου ἐρ-
 γον τοῦ ἀνθρωποποιοῦ; Μῶν τὸν δισκεύοντα, ἦν δ' ἐγώ,
 φῆς τὸν ἐπικεκυφότα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς ἀφέσεως, ἀπε-
 στραμμένον εἰς τὴν δισκοφόρον, ἡρέμα ὀκλάζοντα τῷ

ἑτέρῳ, εἰκότα ξυναναστησομένῳ μετὰ τῆς βολῆς; Οὐκ
 46 ἐκείνου, ἢ δ' ὄς, ἐπεὶ τῶν Μύρωνος ἔργων ἐν καὶ τοῦτο
 ἔστιν ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις· οὐδὲ τὸν παρ' αὐτόν φημι,
 τὸν διαδοῦμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν καλόν, Πο-
 λυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ
 εἰσιόντων ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κριτίου καὶ Νησιώτου
 πλάσματα ἔστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δὲ εἴ τινα παρὰ
 τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιρρέον εἶδες προγάρστορα, φαλαντίαν, ἡμί-
 γυμνον τὴν ἀναβολὴν, ἠνεμωμένον τοῦ πάγωνος τὰς
 τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοανθρώπῳ ὅμοιον,
 ἐκείνου λέγω, Πέλιχος ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς εἶναι δο-
 κεῖ. 19. Νῆ Δί', ἢ δ' ἐγώ, εἰδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ
 Κρόνου ταινίας καὶ στεφάνους ξηρούς ἔχοντα, κεχρυσω-
 μένον πετάλοις τὸ στήθος. Ἐγὼ δέ, ὁ Εὐκράτης ἔφη,
 ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὅποτε μ' ἰάσατο διὰ τρίτης ὑπὸ τοῦ
 ἠπιάλου ἀπολλύμενον. Ἦν γὰρ καὶ ἰατρός, ἢ δ' ἐγώ, ὁ
 βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; Ἔστι καὶ μὴ σκῶπτε, ἢ δ' ὄς
 47 ὁ Εὐκράτης, ἢ σε οὐκ εἰς μακρὰν μέτεισιν ὁ ἀνήρ· οἶδα
 ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ σοῦ γελῶμενος ἀνδριάς.
 ἢ οὐ νομίζεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπιπέμπειν ἠπιάλους
 οἷς ἂν ἐθέλη, εἰ γε καὶ ἀποπέμπειν δυνατόν αὐτῷ;
 Ἴλεως, ἢ δ' ἐγώ, ἔστω ὁ ἀνδριάς καὶ ἠπιος οὕτως ἀν-
 δρεῖος ὢν. τί δ' οὖν καὶ ἄλλο ποιοῦντα ὁρᾶτε αὐτὸν
 ἄπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; Ἐπειδὴν τάχιστα. ἔφη, νῦν γέ-
 νηται, ὁ δὲ καταβάς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣ ἔστηκε, περι-
 εῖσιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν καὶ πάντες ἐντυγχάνουσιν
 αὐτῷ ἐνίοτε καὶ ἄδοντι, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἠδίκησεν·
 ἐκτρέπεσθαι γὰρ χρὴ μόνον· ὁ δὲ παρέφχεται μηδὲν
 ἐνοχλήσας τοὺς ἰδόντας. καὶ μὴν καὶ λούεται τὰ πολλὰ
 καὶ παίζει δι' ὅλης τῆς νυκτός, ὥστε ἀκούειν τοῦ ὕδατος
 φοφοῦντος. Ὅρα τοίνυν, ἢ δ' ἐγώ, μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ
 ἀνδριάς, ἀλλὰ Τάλως ὁ Κρής ὁ τοῦ Μίνως ἢ· καὶ γὰρ

ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν τῆς Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦ, ὡς Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποιήτο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκάλυεν οὐ Δημητρίου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαι- 48 δάλου τεχνημάτων· δραπτεύει γοῦν, ὡς φῆς, ἀπὸ τῆς βάσεως καὶ οὗτος. 20. Ὅρα, ἔφη, ὦ Τυχιάδη, μὴ σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τοῦς ὀβολοὺς ὑφελόμενος, οὓς κατὰ τὴν νουμηνίαν ἐκάστην τίθειμεν αὐτῷ. Πάνδεινα ἐχρῆν, ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς οὖν αὐτὸν ἡμύνατο, ὦ Εὐκράτες; ἐθέλω γὰρ ἀκούσαι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα οὕτωσι Τυχιάδης ἀπιστήσῃ. Πολλοί, ἢ δ' ὅς, ἔκριντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖν ποδοῖν αὐτοῦ καὶ ἄλλα νομίσματα ἐνια ἀργυρᾶ πρὸς τὸν μηρὸν κηρῷ κεκολλημένα καὶ πέταλα ἐξ ἀργύρου, εὐχαί τινος ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰάσει ὁπόσοι δι' αὐτὸν ἐπᾶσαντο πυρετῷ ἐχόμενοι. ἦν δὲ ἡμῖν Λίβυς τις οἰκέτης, κατάρατος, ἱπποκόμος· οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελῆσθαι πάντα ἐκεῖνα καὶ ὑφείλετο καταβεβηκότα ἤδη τηρήσας τὸν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω περισεσυλημένος ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἡμύνατο καὶ κατεφώρασε τὸν Λίβυν· δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περιῆει ἐν κύκλῳ τὴν αὐλὴν ὁ ἄθλιος ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενος ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσῶν, ἄχρι δὴ κατελήφθη ἔχων τὰ φώρια γενομένης τῆς ἡμέρας. καὶ τότε μὲν πληγὰς οὐκ 49 ὀλίγας ἔλαβεν ἀλούς, οὐ πολὺν δὲ ἐπιβιούς χρόνον κακὸς κακῶς ἀπέθανε μαστιγούμενος, ὡς ἔλεγε, κατὰ τὴν νύκτα ἐκάστην, ὥστε καὶ μῶλωπας ἐς τὴν ἐπιούσαν φαίνεσθαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος. πρὸς ταῦτα, ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον σκῶπτε κάμῃ ὥσπερ τοῦ Μίνωος ἡλικιώτην παραπαίειν ἤδη δόκει. Ἄλλ', ὦ Εὐκράτες, ἦν δ' ἐγὼ, ἔστ' ἂν ὁ χαλκὸς μὲν χαλκός, τὸ δὲ ἔργον Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ἦ, οὐ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιός ὢν, οὔποτε φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα

Περίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν ἀπειλοῦντά μοι.
 21. ἐπὶ τούτοις Ἀντίγονος ὁ ἰατρός εἶπε, Κάμοι, ὦ Εὐκράτες, Ἰπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς ὅσον πηχναῖος τὸ μέγεθος, ὃς μόνον ἐπειδὰν ἢ θρυαλλὶς ἀποσβῆ, περιέεισι τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ ψοφῶν καὶ τὰς πυξίδας ἀνατρέπων καὶ τὰ φάρμακα συγγέων καὶ τὴν θύραν περιτρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυρίαν ὑπερβαλώμεθα, ἦν κατὰ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. Ἀξιοῖ γάρ, ἦν δ' ἐγώ, καὶ Ἰπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρός θύεσθαι αὐτῷ καὶ ἀγανακτεῖ, ἦν μὴ κατὰ καιρὸν ἐφ' ἰερῶν τελείων ἐστιαθῆ; ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις ἐναγίσσειεν αὐτῷ ἢ μελίκρατον ἐπισπείσειεν ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλὴν. . . .

22. Ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ πρὸ ἐτῶν πέντε εἶδον· ἐτύγγανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὅν, ἐγὼ δὲ ἀμωὶ τὸν ἀγρὸν μεσοῦσης τῆς ἡμέρας τρυγῶντας ἀφείς τοὺς ἔργατας κατ' ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπήειν μεταξὺ φροντίζων τι καὶ ἀνασκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συνηρηφεί ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ὑλαγμὸς ἐγένετο κυνῶν, ἀγὰρ εἰκάξον Μνάσωνα τὸν υἱόν, ὡσπερ εἰώθει, παίζειν καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τὸ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμοῦ τινος γενομένου καὶ βοῆς οἶον ἐκ βροντῆς γυναικα ὄρῳ προσιοῦσαν φοβεράν, ἡμισταδιαίαν σχεδὸν τὸ ὕψος· εἶχε δὲ καὶ δᾶδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ ὅσον εἰκοσάπηχον, καὶ τὰ μὲν ἐνερθεν ὀφιοῖπους ἦν, τὰ δὲ ἄνω Γοργόνι ἐμφορῆς, τὸ βλέμμα φημί καὶ τὸ φρικῶδες τῆς προσόψεως, καὶ ἀντὶ τῆς κόμης τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτο εἰλουμένους περὶ τὸν ἀύχένα καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἐνλίους ἐσπειραμένους. ὄρατε, ἔφη, ὅπως ἔφριξα, ὦ φίλοι, μεταξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τοῦ πήχεως τρίχας πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου.

23. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἰωνα καὶ τὸν Δεινόμαχον καὶ τὸν Κλεόδημον κεκηνότες ἀτενὲς προσεῖχον αὐτῷ γέροντες ἄνδρες, ἐλκόμενοι τῆς ῥινός, ἠρέμα προσκυνοῦντες 51 οὕτως ἀπίθανον κολοσσόν, ἡμισταδιαίαν γυναικα, γιγάντειόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δὲ ἐνενόουν μεταξὺ οἷοι ὄντες αὐτοὶ νέοις τε ὀμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμάζονται μόνῃ τῇ πολιᾷ καὶ τῷ πάγωνι διαφέροντες τῶν βρεφῶν, τὰ δ' ἄλλα καὶ αὐτῶν ἐκείνων εὐαγωγότεροι πρὸς τὸ ψεῦδος. 24. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες δὲ τῆς θεοῦ πηλίκιοι τὸ μέγεθος ἦσαν; Ἐλεφάντων, ἦ δ' ὅς, ὑψηλότεροι τῶν Ἰνδικῶν, μέλανες καὶ αὐτοὶ καὶ λάσιοι πιναρᾶ καὶ ἀχμῶση τῇ λάχνη. ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν ἔστην ἀναστρέψας ἅμα τὴν σφραγίδα, ἣν μοι ὁ Ἄραψ ἔδωκεν, εἰς τὸ εἶσω τοῦ δακτύλου· ἡ Ἐκάτη δὲ πατάξασα τῷ δρακοντείῳ ποδὶ τοῦδαφος ἐποίησε χάσμα παμμέγεθες, ἤλικον ταρτάρειον τὸ μέγεθος· εἶτα ᾤχετο μετ' ὀλίγον ἄλλομένη ἐς αὐτό. ἐγὼ δὲ θαρσύνσας ἐπέκνυσα λαβόμενος δένδρου τινὸς πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας ἐμπέσοιμι ἐπὶ κεφαλῇν· εἶτα ἐώρων τὰ ἐν Ἰαίδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίους αὐτῶν· τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὰ ἐκεῖνα ἐτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. Τί δὲ ἔπραττον, ὁ Ἰων ἔφη, ὦ Εὐκράτες, αἱ ψυχαί; Τί ἄλλο, ἦ δ' ὅς, ἦ κατὰ φύλα καὶ φρήτρας μετὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ τοῦ ἀσφοδέλου κατακείμενοι. Ἀντιλεγέτωσαν οὖν ἐτι, ἦ δ' ὅς ὁ Ἰων, οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπί- 52 κουρον τῷ Ἰερῷ Πλάτωνα καὶ τῷ περὶ τῶν ψυχῶν λόγῳ. σὺ δὲ μὴ καὶ τὸν Σωκράτην αὐτὸν καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; Τὸν Σωκράτην ἐγώ γε, ἦ δ' ὅς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς καὶ προγᾶστωρ ἦν· τὸν Πλάτωνα δὲ οὐκ ἐγνωρίσα· χρὴ γάρ, οἶμαι,

πρὸς φίλους ἄνδρας τάληθῆ λέγειν. ἅμα γοῦν ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς εἴωρακα, καὶ τὸ χάσμα συνέμυε καὶ τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρῖας οὗτος ἐν αὐτοῖς, ἐπέστησαν οὐπω τέλεον μεμυκότος τοῦ χάσματος. εἶπέ, Πυρρῖα, εἰ ἀληθῆ λέγω. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Πυρρῖας, καὶ ὑλακῆς δὲ ἤκουσα διὰ τοῦ χάσματος καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τῆς θαλάσσης μοι ἐδόκει. Καγὼ ἐγέλασα ἐπιμετρήσαντος τοῦ μάρτυρος τὴν ὑλακὴν καὶ τὸ πῦρ. 25. ὁ Κλεόδημος δέ, Οὐ καινά, εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς οὐ πρὸ πολλοῦ νοσήσας τοιούδε τι ἐθεασάμην· ἐπεσκόπει δέ με καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος οὗτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα, ὁ δὲ πυρετὸς οἷος καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας ἔξω περιέμενον· οὕτω γὰρ ἐκέλευσας, ὦ Ἀντίγονε, εἰ πως δυνηθεῖν εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε οὖν ἐφίσταται μοι νεανίας ἔρηγορός τι πάγκαλος λευκὸν ἱμάτιον περιβεβλημένος, εἶτα ἀναστήσας ἄγει διὰ τινος χάσματος ἐς τὸν Ἄϊδην, ὡς αὐτίκα ἐγνώρισα Τάνταλον ἰδὼν καὶ Τιτυὸν καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ δικαστήριον ἐγενόμην — παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς καὶ ὁ Χάρων καὶ αἱ Μοῖραι καὶ αἱ Ἑρινύες — ὁ μὲν τις ὄσπερ βασιλεὺς ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆστο ἐπιλεγόμενος τῶν τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, οὓς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς συνέβαινε εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος ἐμὲ φέρων παρέστησεν αὐτῷ· ὁ δὲ Πλούτων ἠγανάκτησε τότε καὶ πρὸς τὸν ἀγαρόντα με, Οὐπω πεπλήρωται, φησί, τὸ νῆμα αὐτῷ, ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δὴ τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε· ὑπὲρ γὰρ τὸν ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. καγὼ ἄσμενος ἀναδραμὼν αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπύρετος ἦν, ἀπήγγελλον δὲ ἅπασιν ὡς τεθνήξεται Δημύλος· ἐν γειτόνων δὲ ἡμῖν ὄκει νοσῶν τι καὶ αὐτός, ὡς ἀπήγγελλετο. καὶ μετὰ

μικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. 26. Τί θαυμαστόν; εἶπεν ὁ Ἀντίγονος· ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μετὰ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἢ ἐτάφη ἀναστάντα, θεραπεύσας καὶ πρὸ τοῦ θανάτου καὶ ἐπεὶ ἀνέστη τὸν ἄνθρωπον. Καὶ πῶς, ἦν δ' ἐγώ, ἐν εἰκοσιν ἡμέραις οὔτε ἐμύθησε τὸ σῶμα οὔτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη; εἰ μὴ τινά γε Ἐπιμενίδην σὺ γε ἐθεράπευσας. 27. ἅμα ταῦτα λεγόντων 54 ἡμῶν ἐπεισηλθόν οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ἐκ τῆς παλαίστρας, ὁ μὲν ἦδη ἐξ ἐφήβων, ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὰ πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῆς κλίνης παρὰ τῷ πατρί· ἐμοὶ δὲ εἰσεκομίσθη θρόνος. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν υἱέων, Οὕτως ὀναίμην, ἔφη, τούτων — ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν χεῖρα — ὡς ἀληθῆ, ᾧ Τυχιάδῃ, πρὸς σε ἐρῶ. τὴν μακαροῦτίν μου γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα πάντες ἴδασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δὲ οἷς περὶ αὐτὴν ἔπραξα οὐ ζῶσαν μόνον, ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἀπέθανε, τὸν τε κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣ ζῶσα ἔχαιρεν· ἐβδόμη δὲ μετὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς κλίνης ὥσπερ νῦν ἐκείμην παραμυθούμενος τό γε πένθος· ἀνεγίνωσκον γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τοῦ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας· ἐπεισέρχεται δὲ μεταξὺ ἡ Δημαινέτη αὐτῆ ἐκείνη καὶ καθίξεται πλησίον ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης οὐτοσί, δεῖξας τὸν νεώτερον τῶν υἱέων· ὁ δὲ αὐτίκα ἐφριξε μάλα παιδικῶς καὶ πάλαι ἦδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. Ἐγὼ δέ, ἢ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, περιπλακείς αὐτῇ ἐδάκρυον ἀνακωκύσας· ἢ δὲ οὐκ 55 εἶα βοᾶν, ἀλλ' ἠτιᾶτό με, ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρῖσάμενος αὐτῇ θάτερον τοῖν σανδαλοῖν χρυσοῖν ὄντοι οὐ κατακαύσαιμι, εἶναι δὲ αὐτὸ ἔφασκε παραπεσὸν ὑπὸ τῆ κιβωτῷ, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς οὐχ εὐρόντες θάτερον μόνον ἐκαύσαμεν. ἔτι δὲ ἡμῶν διαλεγομένων κατάρατόν τι κυ-

νίδιον ὑπὸ τῆ κλίην ὄν Μελιτατον ὑλάκτησεν, ἡ δὲ ἠφανίσθη πρὸς τὴν ὑλακὴν· τὸ μέντοι σανδάλιον εὐρέθη ὑπὸ τῆ κιβωτῶ καὶ κατεκαύθη ὕστερον. 28. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις, ὦ Τυχιάδη, ἄξιον ἐναργέσιν οὐσίσι καὶ κατὰ τῆ ἡμέραν ἐκάστην φαινομένοις; Μὰ Δί', ἦν δ' ἐγώ· ἐπεὶ σανδάλω γε χρυσῶ ἐς τὰς πυγὰς ὥσπερ τὰ παιδία παίσσθαι ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες καὶ οὕτως ἀναισχυντοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

29. Ἐπὶ τούτοις ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσηλθὼν, ὁ κομήτης, ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου, οἶσθα τὸν αἰοδιμον ἐπὶ τῆ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. κἀγὼ μὲν ὡς εἶδον αὐτόν, ἀνέπνευσα, τοῦτ' ἐκεῖνο ἦκειν μοι νομίσας, πέλεκύν τινα κατὰ τῶν ψευσμάτων· ἐπιστομιεὶ γὰρ αὐτούς, ἔλεγον, ὁ σοφὸς ἀνὴρ οὕτω τεράστια διεξιόντας, καὶ τὸ τοῦ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισκυκλή-
 56 θῆναί μοι τοῦτον ὄμην ὑπὸ τῆς Τύχης. ὁ δὲ ἐπεὶ ἐκαθέζετο ὑπεκστάντος αὐτῶ τοῦ Κλεοδήμου, πρῶτα μὲν περὶ τῆς νόσου ἤρετο, καὶ ὡς ῥᾶον ἦδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, Τί δέ, ἔφη, πρὸς αὐτούς φιλοσοφεῖτε; μεταξὺ γὰρ εἰσιῶν ἐπήκουσα, καὶ μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν διατεθήσεσθαι τὴν διατριβήν. Τί δ' ἄλλο, εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τουτοῦ τὸν ἀδαμάντινον πείδομεν — δείξας ἐμέ — ἡγεῖσθαι δαίμονάς τινας εἶναι καὶ φαντάσματα καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἠρυθρίασα καὶ κάτω ἔνευσα αἰδεσθεῖς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δέ, Ὅρα, ἔφη, ὦ Εὐκράτες, μὴ τοῦτό φησι Τυχιάδης, τὰς τῶν βιαίως ἀποθανόντων μόνας ψυχὰς περινοστεῖν, οἷον εἰ τις ἀπήγξατο ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν ἢ ἀνεσκολοπίσθη ἢ ἄλλω γέ τω τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀποθανόντων οὐκέτι· ἦν γὰρ τοῦτο λέγειν, οὐ πάνυ ἀποβλητα φήσει. Μὰ Δί', ἦ δ' ὅς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ

ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα οὐδὲ συνεστῶτα ὀραῖσθαι οἴεται.
 30. Πῶς λέγεις, ἢ δ' ὅς ὁ Ἀρίγνωτος, δορυμὸν ἀπιδὼν εἰς
 ἐμέ, οὐδέν σοι τούτων γίνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα πάν-
 των, ὡς εἶπεν, ὀρώντων; Ἀπολελόγησθε, ἦν δ' ἐγώ,
 ὑπὲρ ἐμοῦ, εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὀρῶ μόνος τῶν
 ἄλλων· εἰ δὲ ἐώρων, καὶ ἐπίστευον ἂν δηλαδὴ ὥσπερ
 ὑμεῖς. Ἀλλά, ἢ δ' ὅς, ἦν ποτε ἐς Κόρινθον ἔλθης, ἐροῦ,
 ἐνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία, καὶ ἐπειδάν σοι δειχθῆ
 παρὰ τὸ Κράνειον, παρελθὼν ἐς ταύτην λέγε πρὸς τὸν 57
 θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὅθεν τὸν δαίμονα ὁ
 Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορούξας ἀπήλασε καὶ πρὸς το
 λοιπὸν οἰκείσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. 31. Τί δὲ τοῦτο ἦν,
 ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. Ἀοίκητος ἦν, ἢ δ' ὅς,
 ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δειμάτων, εἰ δὲ τις οἰκήσειεν, εὐθύς ἐκ-
 πλαγείς ἐφευγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τινος φοβεροῦ καὶ τα-
 ραχώδους φάσματος. συνέπιπτεν οὖν ἤδη καὶ ἡ στέγη
 κατέρρει, καὶ ὅλως οὐδεὶς ἦν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς
 αὐτήν. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν
 — εἰσὶ δὲ μοι Αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τῶν τοιούτων
 — ἤκον ἐς τὴν οἰκίαν περὶ πρῶτον ὕπνον ἀποτρέποντος
 τοῦ ξένου καὶ μόνου οὐκ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν
 οἱ βαδίλομι, εἰς προὔπτου κακόν, ὡς ᾤετο. ἐγὼ δὲ λύχνου
 λαβὼν μόνος εἰσέρχομαι, καὶ ἐν τῷ μεγίστῳ οἰκήματι
 καταθεὶς τὸ φῶς ἀνεγίνωσκον ἡσυχῇ χαμαὶ καθεζόμε-
 νος· ἐφίσταται δὲ ὁ δαίμων ἐπὶ τινα τῶν πολλῶν ἠκριν
 νομίζων καὶ δεδίξεσθαι κάμῃ ἐλπίζων ὥσπερ τοὺς ἄλλους
 ἀχμηρὸς καὶ κομήτης καὶ μελάντερος τοῦ ζόφου, καὶ ὁ
 μὲν ἐπιστὰς ἐπειρατό μου πανταχόθεν προσβάλλον, εἰ
 ποθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν κύων ἄρτι δὲ ταῦρος
 γιγνώμενος ἢ λέων. ἐγὼ δὲ προχειρισάμενος τὴν φρι-
 κωδεστάτην ἐπίρρησιν αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ συνήλασα
 κατάδων αὐτὸν εἰς τινα γωνίαν σκοτεινοῦ οἰκήματος·

ιδῶν δὲ αὐτὸν οἱ κατέδυν, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἔωθεν
 δὲ πάντων ἀπεγνωκότων καὶ νεκρὸν εὐρήσειν με οἰομέ-
 58 νων καθάπερ τοὺς ἄλλους προελθὼν ἀπροσδόκητος ἅπασι
 πρόσειμι τῷ Εὐβατίδῃ, εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ ὅτι καθαρὰν
 καὶ ἀδείμαντον ἤδη ἔξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ παρα-
 λαβὼν αὐτὸν τε καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς — εἶποντο γὰρ
 τοῦ παραδόξου ἕνεκα — ἐκέλευον ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον,
 οὗ καταδεδυκότα τὸν δαίμονα ἐωράκειν, σκάπτειν λαβόν-
 τας δικέλλας καὶ σκαφεῖα, καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὐρέθη
 ὡς ἐπ' ὄργυιαν κατορωρυγμένος τις νεκρὸς ἔωλος μόνον
 τὰ ὅστ'α κατὰ σχῆμα συγκείμενος. ἐκείνον μὲν οὖν ἐθά-
 ψαμεν ἀνορούξαντες, ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο
 ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων.

32. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος
 τὴν σοφίαν καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἐτι τῶν
 παρόντων ὃς οὐχὶ κατεγίνωσκε μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν
 τοῖς τοιοῦτοις ἀπιστοῦντος, καὶ ταῦτα Ἀρίγνώτου λέγον-
 τος. ἐγὼ δὲ ὁμῶς οὐδὲν τρέσας οὔτε τὴν κόμην οὔτε τὴν
 δόξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, Τί τοῦτ', ἔφη, ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ
 σὺ τοιοῦτος ἦσθα ἢ μόνη ἐλπίς τῆς ἀληθείας, καπνοῦ
 μεστὸς καὶ ἰνδαλμάτων; τὸ γοῦν τοῦ λόγου ἐκείνο, ἄν-
 θρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. Σὺ δέ, ἢ δ' ὃς ὁ
 Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι μήτε Δεινο-
 μάχῃ ἢ Κλεοδήμῳ τουτωῖ μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε
 59 εἰπέ τίνα περὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῆ τάναν-
 τία ἡμῖν λέγοντα; Νῆ Δί', ἦν δ' ἐγώ, μάλα θαυμαστοὶ
 ἄνδρα τὸν Ἀβδηρόθεν ἐκείνον Δημόκριτον, ὃς οὕτως
 ἄρα ἐπέπειστο μηδὲν οἷόν τε εἶναι συστήναι τοιοῦτον,
 ὥστε, ἐπειδὴ καθείρξας ἑαυτὸν ἐς μνημα ἔξω πυλῶν ἐν-
 ταῦθα διετέλει γράφων καὶ συντάττων καὶ νύκτωρ καὶ
 μεθ' ἡμέραν, καὶ τινες τῶν νεανίσκων ἐρεσχηλεῖν βουλό-
 μενοι αὐτὸν καὶ δειματοῦν στειλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι

μελαίνῃ καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις περι-
 στάντες αὐτὸν περιεχόρευον ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσει ἀνα-
 πηδῶντες, ὁ δὲ οὔτε ἔδρασε τὴν προσποίησιν αὐτῶν οὔτε
 ὄλωσ ἀνέβλεψε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, Παύ-
 σασθε, ἔφη, παίζοντες· οὕτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν
 εἶναι τὰς ψυχὰς ἐτι ἕξω γενομένης τῶν σωματίων. Τοῦτο
 φῆς, ἡ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τινα ἄνδρα καὶ τὸν
 Δημόκριτον γενέσθαι, εἰ γε οὕτως ἐγίνωσκεν. 33. ἐγὼ
 δὲ ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγῆσομαι αὐτὸς παθῶν, οὐ παρ' ἄλ-
 λου ἀκούσας· τάχα γὰρ ἂν καὶ σύ, ὦ Τυχιάδῃ, ἀκούων
 προσβιβασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήματος.
 ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον ἐτι νέος ὢν, ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός ἐπὶ παιδείας προφάσει ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς
 Κοπτὸν ἀναπλεύσας ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν 60
 ἀκούσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα πρὸς ἀνίσχοντα
 τὸν ἥλιον. ἐκεῖνου μὲν οὖν ἤκουσα οὐ κατὰ τὸ κοινὸν
 τοῖς πολλοῖς ἄσημόν τινα φωνήν, ἀλλὰ μοι καὶ ἔχρησεν
 ὁ Μέμνων αὐτὸς ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτὰ, καὶ
 εἰ γε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. 34. κατὰ
 δὲ τὸν ἀνάπλου ἐτυχεν ἡμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνὴρ
 τῶν ἱερογραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν καὶ τὴν παι-
 δείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Αἰγυπτίων· ἐλέγετο δὲ τρία καὶ
 εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπόγειος ὠκηκέναι μαγεύειν
 παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἰσιδος. Παγκράτην, ἔφη, λέγεις,
 ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημέ-
 νον, ἐν ὄθονίοις, νοήμονα, οὐ καθαρῶς ἐλληνίζοντα,
 ἐπιμήκη, σιμόν, πρόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη. Αὐτόν,
 ἡ δ' ὅς, ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην· καὶ τὰ μὲν πρῶτα
 ἠγνούουν ὅστις ἦν, ἐπεὶ δὲ ἐώρων αὐτόν, εἰ ποτε ὀρμί-
 σαιμεν τὸ πλοῖον, ἄλλα τε πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον,
 καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον καὶ συννέοντα
 τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ὑποπτήσονται καὶ σαίνοντα ταῖς οὐ- 61

ραίς, ἔγνωσαν ἱερὸν τινα ἄνθρωπον ὄντα, καὶ κατὰ μικρὸν
 φιλοφρονούμενος ἔλαθον ἑταίρους αὐτῷ καὶ συνήθησιν γε-
 νόμενος, ὥστε πάντων ἐκοινῶναι μοι τῶν ἀπορρήτων·
 καὶ τέλος πείθει με τοὺς μὲν οὐκέτας ἅπαντας ἐν τῇ Μέμ-
 φιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐ-
 τοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων. καὶ
 τὸ μετὰ τοῦτο οὕτω διήγομεν. 35. ἐπειδὴ δὲ ἔλθοιμεν εἰς
 τι καταγῶγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸν μοχλὸν τῆς θύρας
 ἢ τὸ κόρηθρον ἢ καὶ τὸ ὑπερον περιβαλὼν ἱματίοις ἐπει-
 πῶν τινα ἐπὶ τὴν ἐποίει βαδίζειν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄν-
 θρωπον εἶναι δοκοῦντα· τὸ δὲ ἀπελθὼν ὕδωρ τε ἀπὸ πηλῆ
 καὶ ὠψώνει καὶ ἐσκεύαζε καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπερέτει
 καὶ διηκουεῖτο ἡμῖν· εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλις ἔχει τῆς διακο-
 νίας, αὐτίς κὸρηθρον τὸ κὸρηθρον ἢ ὑπερον τὸ ὑπερον
 ἄλλην ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν
 62 γὰρ αὐτοῦ· καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα προχειρότατος ὢν. μὴ
 δὲ ποτε ἡμέρα λαθὼν ἐπήκουσα τῆς ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπὶ τὴν
 σύλλαβος, σχεδὸν ἐν σκοτεινῷ ὑποστάς. καὶ ὁ μὲν ὄψετο
 ἐς τὴν ἀγορὰν ἐντειλάμενος τῷ ὑπέρω ἃ ἔδει ποιεῖν.
 36. ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνου τι κατὰ τὴν ἀγορὰν
 πραγματευομένου λαβὼν τὸ ὑπερον σχηματίσας, ὁμοίως
 ἐπειπὼν τὰς συλλαβάς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμ-
 πλησάμενος τὸν ἀμφορέα ἐκόμισε, Πέπασσο, ἔφην. καὶ
 μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὐτίς ὑπερον· τὸ δὲ οὐκέτι
 μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει αἰεὶ, ἄχρι δὲ ἐνέ-
 πλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαντλοῦν. ἐγὼ δὲ ἀμη-
 χανὼν τῷ πράγματι — ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης
 ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ καὶ ἐγένετο — ἀξίνην λα-
 βὼν διακόπτω τὸ ὑπερον εἰς δύο μέρη· τὰ δὲ, ἐκάτερον
 το μέρους, ἀμφορέας λαβόντα ὑδροφόρει καὶ ἀνθ' ἐνὸς
 δύο μοι ἐγένοντο ὑδροφόροι. ἐν τούτῳ καὶ ὁ Παγκράτης

ἐφίσταται καὶ συνεῖς τὸ γενόμενον ἐκεῖνα μὲν αὐθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπφοδῆς, αὐτὸς δὲ ἀπολιπὼν με λαθῶν οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφανῆς ᾤχετο ἀπιῶν. Νῦν οὖν, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, οἶσθα καὶ ἐκεῖνο, ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου; Νῆ Δί', ἣ δ' ὅς, ἐξ ἡμισείας γε· οὐκέτι γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἶόν τέ μοι ἄγειν αὐτό, ἦν ἅπαξ γένηται ὑδροφόρος, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλυσθῆ- 63
ναι τὴν οἰκίαν ἐπαντλουμένην.

37. Οὐ παύσεσθε, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες; εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ καὶ τῶν μειρακίων τούτων ἔνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς παραδόξους ταύτας καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δειμάτων καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρῆ αὐτῶν μηδὲ τοιαῦτα ἐδίξεν ἀκούειν, ἃ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει συνόντα καὶ φοφοδεεῖς ποιήσει ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. 38. Εὐ γε ὑπέμνησας, ἣ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τὴν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι, ὦ Τυριάδη, περὶ τῶν τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν καὶ θεσφάτων καὶ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγγομένη προθεσπίζει τὰ μέλλοντα; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν καὶ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου εἰκόνα ἐκτυπούσης τῆς σφραγίδος καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, οὐ λέγω, μὴ σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἔμαντοῦ μεγαλαυχεῖσθαι· ἃ δὲ ἐν Ἀμφιλόχου γε ἤκουσα ἐν Μαλλῶ, τοῦ ἥρωος ὑπαρ διαλεχθέντος μοι καὶ συμβουλευσάντος ἔπερ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτός, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν, εἶτα ἐξῆς ἃ ἐν Περγράμῳ εἶδον καὶ 64
ἤκουσα ἐν Πατάροις· ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήεν οἴκαδε ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῶ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον εἶναι καὶ χρᾶν ἐναργῶς πρὸς

ἔπος ἀποκρινόμενον οἷς ἂν ἐγγράφας τις εἰς τὸ γραμμα-
 τεῖον παραδῶ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν
 παράπλῳ πειραδῆναι τοῦ χρηστηρίου καὶ τι περὶ μελλόν-
 των συμβουλευσασθαι τῷ θεῷ. 39. ταῦτα ἐτι τοῦ Εὐ-
 κράτους λέγοντος ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα προχωρήσειν ἐμελλε
 καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνήρχετο τῆς περὶ τὰ χρηστήρια
 τραγῳδίας, οὐ δοκεῖν οἰηθεῖς δεῖν μόνος ἀντιλέγειν ἅπα-
 σιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἐτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν
 Μαλλόν — καὶ γὰρ συνίειν ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι κα-
 θάρπερ ἀντισοφιστῆ τῶν ψευσμάτων — Ἄλλ' ἐγὼ ἄπειμι,
 ἔφην, Λεόντιχον ἐπιζητήσω· δέομαι γὰρ αὐτῷ τι συγγε-
 νέσθαι. ὑμεῖς δὲ ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγείσθε τὰ ἀνθρώπινα
 εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιληψο-
 μένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων· καὶ ἅμα λέγων ἐξῆειν.
 οἱ δὲ ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι εἰστίων, ὡς τὸ εἰκός,
 65 αὐτοὺς καὶ ἐνεφοροῦντο τῶν ψευσμάτων.

Τοιαῦτά σοι, ὦ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτει ἀκού-
 σας ἤκω νῆ τὸν Δία ὥσπερ οἱ τοῦ γλεύκους πιόντες ἐμ-
 πεψυσημένος τὴν γαστέρα ἐμέτου δεόμενος. ἡδέως δ' ἂν
 ποθεν ἐπὶ πολλῷ ἐπριάμην ληθεδανόν τι φάρμακον ὧν
 ἤκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσεται με ἢ μνήμη αὐτῶν
 ἐνοικουροῦσα· τέρατα γοῦν καὶ δαίμονας καὶ Ἐκάτας
 ὄραν μοι δοκῶ.

40. ΦΙΛ. Καὶ αὐτός, ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπέ-
 λαυσα τῆς διηγήσεως· φασὶ γέ τοι μὴ μόνον λυττᾶν καὶ
 τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὀπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δά-
 κωσιν, ἀλλὰ καὶ τινὰ ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τῷ
 κνὶ δύναται τὸ δῆγμα, καὶ τὰ αὐτὰ κάκελνος φοβεῖται.
 καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ἐν Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ
 πολλῶν ψευσμάτων μεταδεδωκέναι κάμοι τοῦ δῆγματος·
 οὕτω δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας.

ΤΥΧ. Ἄλλὰ θαρρῶμεν, ὦ φιλότης, μέγα τῶν τοιού-

των ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθόν, ᾧ χρωμένους ἡμᾶς οὐδὲν μὴ ταράξῃ τῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

ΙΠΠΙΑΣ Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

60

1. Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἐγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὅποσοι μὴ λόγους μόνον δεξιούς παρέσχοντο ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἐκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίους τὰς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστάσαντο. καὶ γὰρ τῶν ἱατρῶν ὃ γε νοῦν ἔχων οὐ τοὺς ἄριστα ὑπὲρ τῆς τέχνης εἶπεῖν δυναμένους μεταστελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πρᾶξι τι κατ' αὐτὴν μεμελετηκότας. ἀμείνων δὲ καὶ μουσικός, οἶμαι, τοῦ διακρίνειν ῥυθμούς καὶ ἁρμονίας ἐπισταμένου ὃ καὶ ψᾶλαι καὶ κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἂν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρίστους κριθέντας, ὅτι οὐ τάττειν μόνον καὶ παραινεῖν ἦσαν ἀγαθοί, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι; οἷον τῶν πάλαι μὲν Ἀγαμέμνονα 67 καὶ Ἀχιλλέα, τῶν κάτω δὲ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγυνοτάς. 2. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἔφην; οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὅποσοι ἐν τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γενόμενοι καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον· ἐπεὶ οἱ γε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδην γενέσθαι καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον, τὸν μὲν Πτολεμαίῳ χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστροφῇ καὶ διαίρεσει τοῦ ποτα-

μου, τὸν δὲ τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις καταφλέξαντα
 68 τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποσχό-
 μενος Κροίσῳ ἄβροχον διαβιβάσειν τὸν στρατὸν ἐπινοία
 κατόπιν τοῦ στρατοπέδου μιᾶ νυκτὶ τὸν Ἄλυν περιήγα-
 γεν, οὐ μηχανικὸς οὗτος γενόμενος, σοφὸς δὲ καὶ ἐπι-
 νοῆσαι καὶ συνεῖναι πιθανώτατος. τὸ μὲν γὰρ τοῦ Ἐπειοῦ
 καὶ πάνυ ἀρχαῖον, ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς
 τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαταβῆναι αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λέ-
 γεται. 3. ἐν δὴ τούτοις καὶ Ἰππίου τουτουὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς
 μεμνησθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν παρ' ὄντινα βούλει
 τῶν πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένου καὶ συνεῖναι τε ὀξέος καὶ
 ἐρμηνεῦσαι σαφεστάτου, τὰ δὲ ἔργα πολὺ τῶν λόγων
 ἀμείνω παρεχομένου καὶ τὴν τῆς τέχνης ὑπόσχεσιν ἀπο-
 πληροῦντος, οὐκ ἐν τοιαύταις μὲν ὑπόσχεσεσιν ἐν αἷς οἱ
 πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ἠτύχησαν, κατὰ δὲ τὸν γεωμετρι-
 69 κὸν λόγον ἐπὶ τῆς δοθείσης, φασίν, εὐθείας τὸ τρίγωνον
 ἀκριβῶς συνισταμένου. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστος ἐν
 τι τῆς ἐπιστήμης ἔργον ἀποτεμόμενος ἐν ἐκείνῳ εὐδοκι-
 μήσας εἶναι τις ὅμως ἔδοξεν, ὃ δὲ μηχανικῶν τε ὧν τὰ
 πρῶτα καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἀρμονικῶν καὶ μουσι-
 κῶν φαίνεται, καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐντελῶς
 δείκνυσιν ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπιστάμενος· τὴν μὲν γὰρ
 περὶ ἀκτίνων καὶ ἀνακλάσεων καὶ κατόπτρων θεωρίαν,
 ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, ἐν ἧ καὶ τὰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφη-
 νεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου ἂν εἴη ἐπαινεῖν.

4. Ἄ δὲ ἐναγχοῦς ἰδὼν αὐτοῦ τῶν ἔργων κατεπλάγην,
 οὐκ ὀκνήσῃ εἰπεῖν· κοινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις καὶ τῶ
 καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλή, βαλανεῖου κατασκευή· περι-
 νοία δὲ καὶ ἐν τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. τόπος
 μὲν ἦν οὐκ ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ προσάντης καὶ ὄρθιος,
 70 ὃν παραλαβὼν κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν ταπεινόν,
 ἰσόπεδον θατέρῳ ἀπέφηνε, κρηπίδα μὲν βεβαιοτάτη·

ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλόμενος καὶ θεμελίων θέσει τὴν τῶν ἐπιτιθεμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος, ὕψει δὲ πάνυ ἀποτόμοις καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχομένοις τὸ ὄλον κρατυνάμενος· τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε τοῦ τόπου μεγέθει σύμμετρα καὶ τῷ εὐλόγῳ τῆς κατασκευῆς ἄρμοδιώτατα καὶ τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττοντα. 5. πυλῶν μὲν ὑψηλὸς ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕπιος μᾶλλον ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάριαν· εἰσιόντα δὲ τοῦτον ἐκδέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης. ἰκανὴν ἔχων ὑπηρέταις καὶ ἀκολούθοις διατριβὴν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῶν εἰς τρυφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων· βαλανεῖῳ δ' οὖν καὶ ταῦτα προεπιδέστατα, χαρίεσσαι καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμεναι ὑποχωρήσεις. εἴτ' ἐχόμενος αὐτῶν οἶ- 71
κος, περιττὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρόν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν εὐδαιμονεστέρων ὑποδοχὴν. μετὰ δὲ τοῦτον ἐκατέρωθεν διαρκεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθέσεις, καὶ μέσος οἶκος ὕψει τε ὑψηλότατος καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχροῦ ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, Λακαίνῃ λίθῳ κεκοσμημένος, καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας, ἢ μὲν Ἑργείας, ἢ δὲ Ἀσκληπιοῦ. 6. εἰσελθόντας δὲ ὑποδέχεται ἡρέμα χλιαινόμενος οἶκος οὐκ ἀπηνεὶ τῇ θερμῇ προαπαντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιστρόγγυλος, μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος εὐ μάλα φαιδρός, ἀλείψασθαι προσηνῶς παρεχόμενος, ἐκατέρωθεν εἰσό-
δους ἔχων Φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένης, τοὺς ἀπὸ παλαιστρας εἰσιόντας δεχόμενος. εἴτ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος οἰκῶν ἀπάντων κάλλιστος, στήναί τε καὶ ἐγκαθίζεσθαι 72
προσηνέστατος καὶ ἐμβροαδῦναι ἀβλαβέστατος καὶ ἐγκυλίσασθαι ὠφελιμώτατος, Φρυγίου καὶ αὐτὸς εἰς ὄροφὴν ἄκραν ἀποστίλβων. ἐξῆς δὲ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται διάδρομος Νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος. ὁ δὲ ἐνδον οἶκος κάλλιστος, φωτὸς τε πολλοῦ ἀνάμεστος καὶ ὡς πορφύρα διη-

θισμένος. 7. τρεις καὶ οὗτος θερμοῦς πυέλους παρέχεται.
 λουσαμένῳ δὲ ἐνεστί σοι μὴ τὴν διὰ τῶν αὐτῶν οἰκῶν
 αὐθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν δι'
 ἡρέμα θερμοῦ οἰκήματος, καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ με-
 γάλῳ καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ. ὕψη πρὸς τούτοις ἀνά-
 λογα καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα καὶ πανταχοῦ πολλή
 χάρις καὶ Ἀφροδίτῃ ἐπανθῆι· κατὰ γὰρ τὸν καλὸν Πίν-
 δαρον „ἀρχομένου ἔργου πρόσωπον χρῆθίμεν τηλαυ-
 γές.“ τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ τῆς αὐγῆς μάλιστα καὶ τοῦ φέγ-
 γους καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς
 73 ὡς ἀληθῶς Ἰππίας τὸν μὲν ψυχροδόχον οἶκον εἰς βορρᾶν
 προκεχωρηκότα ἐποίησεν, οὐκ ἄμοιρον οὐδὲ τοῦ μεσημ-
 βρινοῦ ἀέρος· τοὺς δὲ πολλοῦ τοῦ θάλαππος δεομένους
 νότῳ καὶ εὐρῳ καὶ ξεφύρῳ ὑπέθηκε. 8. τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ
 τούτῳ λέγοιμι παλαιστρας καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματιοφυ-
 λακούντων κατασκευὰς ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν καὶ
 μὴ διὰ μακροῦ τὴν ὁδὸν ἐχούσας τοῦ χρησίμου τε καὶ
 ἀβλαβοῦς ἔνεκα; καὶ μὴ με ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον
 προσθέμενον κοσμεῖν τῷ λόγῳ προαιρεῖσθαι· τὸ γὰρ ἐν
 τοῖς κοινοῖς καινὰ ἐπινοῆσαι κάλλους δείγματα, οὐ μι-
 κρᾶς σοφίας ἔγωγε τίθεμαι, οἷον καὶ τότε τὸ ἔργον ὁ
 θαυμάσιος ἡμῖν Ἰππίας ἐπεδείξατο πάσας ἔχον τὰς βαλα-
 νείου ἀρετάς, τὸ χρησίμον, τὸ εὐκαιρον, τὸ εὐφεγγές,
 τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἡρμοσμένον, τὸ τὴν χρεῖαν
 ἀσφαλῆ παρεχόμενον, καὶ προσέτι τῇ ἄλλῃ περινοίᾳ κε-
 κοσμημένον, ἀφόδων μὲν ἀναγκαίων δυοῖν ἀναχωρήσε-
 74 σιν ἐξόδοις τε πολλαῖς τεθυρωμένον, ὠρῶν δὲ διττὰς δη-
 λώσεις, τὴν μὲν δι' ὕδατος καὶ μνημάτος, τὴν δὲ δι'
 ἡλίου ἐπιδεικνύμενον. ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι τὸν
 πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ οὐκ ἀνοήτου μόνον, ἀλλὰ
 καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκανοῦ μοι εἶναι ἔδοξεν.
 ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸν τεχνίτην

καὶ δημιουργὸν ἡμειψάμην τῷ λόγῳ. εἰ δὲ θεὸς παράσχοι καὶ λούσασθαί ποτε, πολλοὺς οἶδα ἔξω τούς κοινωνήσοντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

ΠΡΟΔΑΔΙΑ Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1. Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἴνδουὺς στρατιὰν ἤλασε — καλύει γὰρ οὐδέν, οἶμαι, καὶ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι 75 Βακχικόν — φασὶν οὕτω καταφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελαῖν ἐπιόντος, μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο· ἤκουον γὰρ, οἶμαι, τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἢ μὲν φάλαγξ αὐτῷ καὶ οἱ λόχοι νυναῖκες εἶει ἔκφρονες καὶ μεμηνυταί, κιττῷ ἐστεμμένοι, νεβρίδας ἐνημμένοι, δοράτια μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδηρα, κιττοποιήτα καὶ ταῦτα, καὶ τινα πελτάρια κοῦφα, βομβοῦντα, εἰ τις μόνον προσάψαιτο — ἀσπίσι γὰρ εἰκαζον καὶ τὰ τύπανα — ὀλίγους δὲ τινας ἀγροίκους νεανίσκους ἐνεῖναι γυμνοὺς, κόρδακα ὀρχουμένους, οὐράς ἔχοντας, κερᾶστας, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις ὑποφύεται.

2. καὶ τὸν μὲν στρατηλάτην αὐτὸν ἐφ' ἄρματος ὀχεῖσθαι 76 παρδάλεων ὑπεξευγμένων, ἀγένειον ἀκριβῶς, οὐδ' ἐπ' ὀλίγον τὴν παρειὰν χνοῶντα, κερασφόρον, βότρουσιν ἐστεφανωμένον, μίτρα τὴν κόμην ἀναδεδεμένον, ἐν πορφυρίδι καὶ χρυσῇ ἐμβάδι· ὑπεστρατηγεῖν δὲ δύο, ἓνα μὲν τινα βραχύν, πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, προγάστορα, ῥινόσιμον, ᾧτα μεγάλα ὄρθια ἔχοντα, ὑπότρομον, νάρθηκι ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἱππεύοντα, ἐν κροκωτῷ καὶ τοῦτον, πάνυ πιθανόν τινα συνταγματάρ-

χην αὐτοῦ· ἕτερον δὲ τεράστιον ἄνθρωπον, [τράγω τὰ
 νέρθεν ἑοικότα], κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βα-
 θυπώγωνα, ὀργίλον καὶ θυμικόν, θατέρᾳ μὲν σύριγγα
 φέροντα, τῇ δεξιᾷ δὲ ῥάβδον καμπύλην ἐπηρμένον καὶ
 περισκιρτῶντα ὄλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γύναια δὲ
 φοβεῖσθαι αὐτὸν καὶ σείειν ἠνεμωμένας τὰς κόμας, ὅποτε
 77 προσίοι, καὶ βοᾷν εὐοῖ· τοῦτο δ' εἰκάξειν καλεῖσθαι αὐ-
 τῶν τὸν δεσπότην. τὰς δ' οὖν ποιμένας διηρπάσθαι ἤδη
 ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ διεσπάσθαι ἔτι ζῶντα τὰ θρέμ-
 ματα· ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. 3. ταῦτα οἱ
 Ἴνδοι καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες ἐγέλων, ὡς τὸ εἰ-
 κός, καὶ οὐδ' ἀντεπεξάγειν ἢ παρατάττεσθαι ἠξίου-
 ν, ἀλλ' εἶπερ ἄρα, τὰς γυναῖκας ἐπαφήσειν αὐτοῖς, εἰ πλη-
 σίον γένοιτο, σφίσι δὲ καὶ νικᾶν αἰσχυρὸν ἐδόκει καὶ
 φονεύειν γύναια μεμνηότα καὶ θηλυμίτρην ἄρχοντα καὶ
 μεθύον σμικρὸν γερόντιον καὶ ἡμιστρατιώτην ἄλλον καὶ
 γυμνήτας ὀρχηστάς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἠγγελο
 πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν καὶ πόλεις ἀνάνδρους
 καταφλέγων καὶ ἀνάπτων τὰς ὕλας καὶ ἐν βραχεὶ πᾶσαν
 τὴν Ἰνδικὴν φλογὸς ἐμπεπληκώς — ὄπλον γάρ τοι Διο-
 νυσιακὸν τὸ πῦρ, πατρῶον αὐτῷ καὶ τοῦ κεραυνοῦ —
 78 ἐνταῦθα ἤδη σπουδῆ ἀνελάμβανον τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας ἐπισάξαντες καὶ ἐγκαλινώσαντες καὶ τοὺς πύρ-
 γους ἀναθέμενοι ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπεξήεσαν, καταφρο-
 νοῦντες μὲν καὶ τότε, ὀργιζόμενοι δὲ ὁμῶς καὶ συντριῖψαι
 σπεύδοντες αὐτῷ στρατοπέδῳ τὸν ἀγένειον ἐκείνον στρα-
 τηλάτην. 4. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο καὶ εἶδον ἀλλήλους,
 οἱ μὲν Ἴνδοι προτάξαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐπῆγον τὴν
 φάλαγγα, ὁ Διόνυσος δὲ τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε, τοῦ
 κέρως δὲ αὐτῷ τοῦ δεξιοῦ μὲν ὁ Σειληνός, τοῦ εὐωνύμου
 δὲ ὁ Πᾶν ἠγοῦντο· λοχαγοὶ δὲ καὶ ταξίαρχοι Σάτυροι
 ἐγκαθειστηκέσαν· καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἦν ἅπασι τὸ εὐοῖ.

εὐθύς δὲ τὰ τύμπανα ἑπαταγεῖτο καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πο-
 λεμικὸν ἐσήμαινε καὶ τῶν Σατύρων τις λαβῶν τὸ κέρας
 ἐπηύλει τὸ ὄρθιον καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ ὄνος ἐνυάλιον τι
 ὠγκήσατο καὶ αἱ Μαινάδες σὺν ὀλολυγῇ ἐνεπήδησαν αὐ-
 τοῖς δράκοντας ὑπεξωσμένοι καὶ τῶν θυράων ἄκρων
 ἀπογυμνοῦσαι τὸν σίδηρον. οἱ Ἴνδοι δὲ καὶ ἔλεφαντες
 αὐτῶν ἀντίκα ἐγκλίναντες σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφευγον 79
 οὐδ' ἐντὸς βέλους γενέσθαι ὑπομείναντες, καὶ τέλος κατὰ
 κράτος ἐαλώκεσαν καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν τέως
 καταγελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐχρῆν ἀπὸ τῆς
 πρώτης ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων στρατοπέδων. 5. ἀλλὰ
 τί πρὸς τὸν Διόνυσον ὁ Διόνυσος οὗτος; εἶποι τις ἄν.
 ὅτι μοι δοκοῦσι — καὶ πρὸς Χαρίτων μὴ με κορυβαντιᾶν
 ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ τὰ μὰ εἰκάξω τοῖς θεοῖς
 — ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς τοὺς καινοὺς τῶν
 λόγων τοῖς Ἴνδοις ἐκείνοις οἷον καὶ πρὸς τοὺς ἑμούς·
 οἰόμενοι γὰρ σατυρικά καὶ γελοῖα τινα καὶ κομιδῇ κω-
 μικά παρ' ἡμῶν ἀκούσεσθαι τοιαῦτα πεπιστεύκασιν, οὐκ
 οἶδ' ὅ τι δόξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἑμοῦ· οἱ μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
 ἀφικνοῦνται, ὡς οὐδὲν δέον παρέχειν τὰ ὅσα κώμοις γυ-
 ναικεῖοις καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς καταβάντας ἀπὸ
 τῶν ἑλεφάντων, οἱ δὲ ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἦκοντες ἀντὶ τοῦ
 νικτοῦ σίδηρον εὐρόντες οὐδ' οὕτως ἐπαινεῖν τολμῶσι
 τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος τεθορυβημένοι. ἀλλὰ θαρ- 80
 ρῶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι ἦν καὶ νῦν ὡς πρότερόν
 ποτε τὴν τελετὴν ἐθελήσωσιν ἐπιθεῖν πολλάκις καὶ ἀνα-
 μνησθῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπόται κώμων κοινῶν τῶν τότε
 καιρῶν καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν Σατύρων καὶ Σει-
 ληνῶν, πίσσι δὲ ἐς κόρον τοῦ κρατῆρος τούτου, ἐκβακχεύ-
 σειν καὶ αὐτοὺς καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὖοι.
 6. οὗτοι μὲν οὖν — ἐλεύθερον γὰρ ἀκοή — ποιούντων
 ὅ τι καὶ φίλον, ἐγὼ δέ, ἐπειδήπερ ἔτι ἐν Ἴνδοις ἐσμέν,

ἐθέλω καὶ ἄλλο ὑμῖν διηγῆσασθαι τι τῶν ἐκεῖθεν, οὐκ ἀπροσδιόνυσον οὐδ' αὐτό, οὐδ' ὧν ποιούμεν ἀλλότριον. ἐν Ἰνδοῖς τοῖς Μαχλαίοις, οἳ τὰ λαιὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, εἰ κατὰ ῥοῦν αὐτοῦ βλέποις, ἐπινεμόμενοι μέχρι πρὸς τὸν Ὠκεανὸν καθήκουσι, παρὰ τούτοις ἄσλος ἐστὶν ἐν περιφράκτῳ, οὐ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρηθεὶ δὲ· κίττος γὰρ πολὺς καὶ ἄμπελοι σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιούσιν. ἐνταῦθα πηγαί εἰσι τρεῖς καλλίστου καὶ διεδεστώτου ὕδατος, ἡ μὲν Σατύρου, ἡ δὲ Πανός, ἡ δὲ Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους φορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουνσι τῶν πηγῶν, οὐχ ἀπασῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν, τὰ μὲν μειράκια τῆς τῶν Σατύρων, οἱ ἄνδρες δὲ τῆς Πανικῆς, τῆς δὲ τοῦ

81 Σειληνοῦ οἱ κατ' ἐμέ. 7. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπειδὴν πίωσιν, ἢ οἳα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τῷ Πανί, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· ἃ δ' οἱ γέροντες ποιούσιν, ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, οὐκ ἀλλότριον εἶπειν· ἐπειδὴν πῆχ' ὁ γέρον καὶ κατάσχη αὐτὸν ὁ Σειληνός, αὐτίκα ἐπὶ πολὺ ἄφωνός ἐστι καὶ κρηβαροῦντι καὶ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν, εἶτα ἄφω φωνή τε λαμπρὰ καὶ φθέγμα τορὸν καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγίγνεται αὐτῷ καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἐστίν, οὐδ' ἂν ἐπιστομίσας παύσειας αὐτὸν μὴ οὐχὶ συνεχῆ λαλεῖν καὶ ῥήσεις μακρὰς συνείρειν. συνετὰ μέντοι πάντα καὶ κόσμια καὶ κατὰ τὸν Ὀμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα „νιφάδεσσιν εἰκότα χειμερίησι“ διεξέρχονται· οὐδ' ἀποκρήσει σοι κύκνοις κατὰ τὴν ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τεττιγῶδές τι πυκνὸν καὶ ἐπίτροχον συνάπτουσιν ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τούντεῦθεν δὲ ἤδη ἀφεθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης σιωπῶσι καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀνατρέχουσι. τὸ μέντοι παραδοξότατον οὐδέπω εἶπον· ἦν γὰρ ἀτελῆ ὁ γέρον μεταξὺ καταλίπη ὃν διεξῆμι τὸν λόγον, δύντος ἡλίου κωλυθεὶς ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξ-

ελθεῖν, ἐς νέωτα πίων αὐθις ἐκεῖνα συνάπτει ἃ πέρυσιν αὐτὸν λέγοντα ἢ μέθη κατέλιπε.

8. Ταῦτά μοι κατὰ τὸν Μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώ- 82
φθω, καὶ μὰ τὸν Δί' οὐκ ἂν ἐτι ἐπαγάγοιμι τὸ ἐπιμύ-
θιον· ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθ' ὅ τι τῷ μύθῳ ἔοικα. ὥστε ἦν
μὲν τι παραπαίωμεν, ἢ μέθη αἰτία· εἰ δὲ πινυτὰ δόξειε
τὰ λεγόμενα, ὁ Σειληνὸς ἄρα ἦν ἴλεως.

ΠΡΟΛΑΛΙΑ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ.

1. Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὅγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ
τῇ ἐπιχωρίῳ, τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ πάννυ ἀλλόκοτον γρά-
φουσι. γέρον ἔστιν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας,
πολιὸς ἀκριβῶς ὄσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν, ῥυσὸς τὸ δέγμα
καὶ διακεκαυμένος ἐς τὸ μελάντατον οἰοί εἰσιν οἱ θαλατ-
τουργοὶ γέροντες· μᾶλλον δὲ Χάρωνα ἢ Ἰαπετόν τινα
τῶν ὑποταρταρίων καὶ πάντα μᾶλλον ἢ Ἡρακλέα εἶναι
ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ἂν ἔχει ὅμως τὴν σκευὴν
τὴν Ἡρακλέους· καὶ γὰρ τὴν διφθέραν ἐνήπτει τὴν τοῦ
λέοντος καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ τὸν γωρυτὸν
παρήρηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἢ ἀριστερὰ προ-
δείκνυσι, καὶ ὄλος Ἡρακλῆς ἔστι ταῦτά γε. 2. ῥῆμην οὖν 83
ἐφ' ὕβρει τῶν Ἑλληνίων θεῶν τοιαῦτα παρανομεῖν τοὺς
Κελτοὺς ἐς τὴν μορφήν τὴν Ἡρακλέους ἀμνηστούς αὐ-
τὸν τῇ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπήλθε λείαν
ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόου ἀγέλας ζητῶν κατέδραμε
τὰ πολλὰ τῶν ἐσπερίων γενῶν. 3. καίτοι τὸ παραδοξό-
τατον οὐδέπω ἔφη τῆς εἰκόνης· ὁ γὰρ δὴ γέρον Ἡρα-
κλῆς ἐκεῖνος ἀνθρώπων πάμπολύ τι πληθὸς ἔλκει ἐκ τῶν
ᾧτων ἅπαντας δεδεμένους. δεσμὰ δὲ εἰσὶν οἱ σειραὶ λεπταὶ

χρυσού και ἡλέκτρον εἰργασμένοι ὄρμοις εἰκνύται τοῖς καλλίστοις. και ὅμως ἀφ' οὕτως ἀσθενῶν ἀγόμενοι οὔτε δρασμὸν βουλευούσι, δυνάμενοι ἂν εὐμαρῶς, οὔτε ὄλως ἀντιτείνουσιν ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι πρὸς τὸ ἐναντίον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπτιάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἔπονται: και γεγηθότες και τὸν ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἐπειγόμενοι ἅπαντες και τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, εἰκότες ἀχθεσθησομένοις εἰ λυθήσονται. ὁ δὲ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν και τοῦτο· οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος ὄθεν ἐξάψει τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς, ἅτε τῆς δεξιᾶς μὲν ἦδη τὸ ῥόπαλον, τῆς
 84 λαιᾶς δὲ τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας τοῦ θεοῦ τὴν γλῶτταν ἄκραν ἐξ ἐκείνης ἐλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, και ἐπέστραπται δὲ εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιῶν. 4. ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ ἐστήκειν ὄρων και θαυμάζων και ἀπορῶν και ἀγανακτῶν· Κελτὸς δὲ τις παρεστὼς οὐκ ἀπαιδευτος τὰ ἡμέτερα, ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς Ἑλλάδα φωνὴν ἀφίεις, φιλόσοφος, οἶμαι, τὰ ἐπιχώρια, Ἐγὼ σοι, ἔφη, ὦ ξένη, λύσω τῆς γραφῆς τὸ αἶνιγμα· πάνυ γὰρ ταραττομένῳ εἰκας πρὸς αὐτήν. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ Κελτοὶ οὐχ ὡσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἐρμῆν οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι παρὰ πολὺ τοῦ Ἐρμοῦ ἰσχυρότερος οὗτος. εἰ δὲ γέρων πεποιήται, μὴ θαυμάσης· μόνος γὰρ ὁ λόγος ἐν γῆρα φιλεῖ ἐντελῆ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμὴν, εἰ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τῶν
 „ὀπλοτέρων φρένες ἡερέθονται,“ τὸ δὲ γῆρας

ἔχει τι λέξει τῶν νέων σοφώτερον.

οὕτω γέ τοι και τοῦ Νέστορος ὑμῖν ἀπορρεῖ ἐκ τῆς γλῶττης τὸ μέλι, και οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τὴν ὄπα τὴν λειριόεσσαν ἀφιασιν εὐανθῆ τινα· λείρια γὰρ καλεῖται, εἰ γε μέμνημαι, τὰ ἄνθη. 5. ὥστε εἰ τῶν ὠτων ἐκδεδμενους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων οὗτος

Ἡρακλῆς ὁ λόγος ἔλκει, μηδὲ τοῦτο θαυμάσης εἰδὼς τὴν ᾧτων καὶ γλώττης συγγένειαν· οὐδ' ὕβρις εἰς αὐτόν, εἰ ταύτη τετρούπηται· μέμνημαι γοῦν, ἔφη, καὶ κωμικῶν 85 τινων ἰαμβείων παρ' ὑμῶν μαθῶν,

τοῖς γὰρ λάλοισιν ἐξ ἄκρου

ἢ γλῶττα πᾶσιν ἐστὶ τετρονημένη.

6. τὸ δ' ὅλον καὶ αὐτόν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἠγνούμεθα ἐξεργάσασθαι σοφὸν γενόμενον καὶ πειθοῖ τὰ πλείστα βιάσασθαι. καὶ τά γε βέλη αὐτοῦ οἱ λόγοι εἰσίν, οἶμαι, ὄξεις καὶ εὖστοχοι καὶ ταχεῖς καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες· πτερόεντα γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμεῖς φατε εἶναι.

7. τοσαῦτα μὲν ὁ Κελτός. ἐμοὶ δὲ ἠνίκα περὶ τῆς δεῦρο παρόδου ταύτης ἐσκοπούμην πρὸς ἑμαυτόν, εἰ μοι καλῶς ἔχει τηλικῶδε ὄντι καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ αὐτίς ὑπὲρ ἑμαντοῦ ψῆφον διδόναι τοσοῦτοις δικασταῖς, κατὰ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆς εἰκόνης· τέως μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μὴ τινὶ ὑμῶν δόξαιμι κομιδῇ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν καὶ παρ' ἠλικίαν νεανιεύεσθαι, κατὰ τις Ὀμηρικὸς νεανίσκος ἐπιπλήξει μοι εἰπὼν τό, „σὴ δὲ βίη λέλυται,“ καὶ „χαλεπὸν γῆρας κατείληφέ σε,“

ἠπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι, εἰς τοὺς πόδας τοῦτο ἀποσκάπτων. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ τοῦ γέροντος ἐκείνου Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν προάγομαι καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν ἠλικιώτης ἰὼν τῆς εἰκόνης. 8. ὥστε ἰσχύς μὲν καὶ τάχος καὶ κάλλος 86 καὶ ὅσα σώματος ἀγαθὰ χαιρέτω, καὶ ὁ Ἔρως ὁ σὸς ἐσίδῶν με, ᾧ Τῆτι ποιητά, ὑποπόλιον γένειον χρυσοφαένων εἰ βούλεται πτερόγων ἀήταις παραπετέσθω, καὶ ὁ Ἴπποκλείδης οὐ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ δὲ νῦν ἂν μάλιστα ἀνηβᾶν καὶ ἀνθελν καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἴη καὶ ἔλκειν τῶν ᾧτων ὅσους ἂν πλείστους δύνηται, καὶ τοξεύειν

πολλάκις, ὡς οὐδέν γε δέος μὴ κενωθεῖς λάθοι ὁ γωρ-
 τὸς αὐτῷ. ὄρᾳς ὅπως παραμυθοῦμαι τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ
 γῆρας τὸ ἔμμαντοῦ. καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα πάλα νευεωλ-
 κημένον τὸ ἀκάτιον κατασπάσας καὶ ἐκ τῶν ἐνόητων ἐπι-
 σκευάσας αὐθις ἀφελῆναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δ' ᾧ
 θεοί, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μά-
 λιστα πλησιστίου τε καὶ ἐσθλοῦ καὶ εταίρου ἀνέμου θεό-
 87 μεθα, ἵνα, εἰ ἄξιοι φαινοίμεθα, καὶ ἤμιν τὸ Ὀμηρικὸν
 ἐκεῖνο ἐπιφθέρῃται τις,
 οἷην ἐκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

1. Ἡλέκτρον πέρι καὶ ὑμᾶς δηλαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν,
 αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ ποταμῷ θακρύνειν αὐτὸ θρη-
 νούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς αἰγεί-
 ρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος, εἶτα ὀδυρομένας τὸ μισρά-
 κιον ἀλλαγῆναι ἐς τὰ δένδρα, καὶ ἀποστάζειν ἐτι αὐτῶν
 δάκρυον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλει καὶ αὐ-
 τὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ἀδόντων ἤλπιζον, εἰ ποτε γε-
 88 νοίμην ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ, ὑπελθὼν μίαν τῶν αἰγείρων ἐκ-
 πετάσας τὸ προκόλιον ὑποδέξασθαι τῶν θακρύνων ὀλίγα,
 ὡς ἤλεκτρον ἐχοίμι. 2. καὶ δὴ οὐ πρὸ πολλοῦ κατ' ἄλλο
 μὲν τι χρέος, ἦκον δὲ ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, καὶ —
 εἶδε γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἡριδανόν — οὔτ' αἰγείρους
 εἶδον πάνυ περισκοπῶν οὔτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ-
 νομα τοῦ Φαέθοντος ἤδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος
 γοῦν ἐμοῦ καὶ διαπνυθανομένου, πότε δὲ ἐπὶ τὰς αἰγεί-
 ρους ἀφιξόμεθα τὰς τὸ ἤλεκτρον, ἐγέλων οἱ ναῦται καὶ
 ἤξιον σαφέστερον λέγειν ὅ τι καὶ θέλοιμι· κάγω τὸν

μῦθον διηγούμενην αὐτοῖς, Φαέθοντα γενέσθαι Ἑλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἄρμα, ὡς ποιήσεις καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν· τὸν δὲ δοῦναι, τὸν δὲ ἀπολέσθαι ἐκδιφρευθέντα, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που, ἔφην, παρ' ὑμῖν, ἵνα περ καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ, αἰγείρους γενέσθαι καὶ δακρύνειν ἔτι ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον.

3. Τίς ταῦτά σοι, ἔφασκον, διηγῆσατο ἀπατεῶν καὶ ψευδολόγος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δὲ οὔτε ἡνίοχόν τινα ἐκπίπτοντα εἶδομεν οὔτε τὰς αἰγείρους ἄς φῆς ἔχομεν. εἰ δὲ ἦν τι τοιοῦτον, οἶει ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἔνεκα ἐρέττειν ἂν ἢ ἔλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλουτεῖν ἀναλέγοντας τῶν αἰγείρων τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν οὐ μετρίως μου καθίκετο, καὶ ἐσιώπησα διαισχυνθείς, ὅτι παιδίου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν πιστεύ- 89 σας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα οὔτως ψευδομένοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς ἀρέσκεσθαι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος οὐ μικρᾶς ἐψευσμένος ἡνιῶμην καθάπερ ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολαλεκῶς, ὅς γε ἤδη ἀνέπλαττον ὄσα καὶ οἷα χρήσομαι αὐτῷ.

4. ἐκεῖνο δὲ καὶ πάνυ ἀληθῶς ᾄμην εὐρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὐθις ἠρώτων τοὺς ναύτας — ἀνεπλέομεν γὰρ ἔτι — Ἄλλ' οἷ γε κύκνοι πηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ἄδουσιν ἐφεστῶτες τῷ ποταμῷ ἐνθεν καὶ ἐνθεν; φασὶ γοῦν Ἀπόλλωνος παρῆδρους αὐτοὺς ὄντας ᾠδικοὺς ἀνθρώπους ἐνταῦθά που ἐς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν καὶ διὰ τοῦτο ἄδειν ἔτι οὐκ ἐκλαθομένους τῆς μουσικῆς.

5. οἱ δὲ σὺν γέλῳ, Σὺ, ἔφησαν, ὦ ἄνθρωπε, οὐ παύσῃ τήμερον καταψευδόμενος τῆς χώρας ἡμῶν καὶ τοῦ ποταμοῦ; ἡμεῖς δὲ αἰεὶ πλέοντες καὶ ἐκ παίδων σχεδὸν ἐργαζόμενοι ἐν τῷ Ἡριδανῷ ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὀρώμεν ἐν τοῖς ἔλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρωῶζου-

σιν οὔτοι πάνυ ἄμουσον καὶ ἀσθενές, ὡς τοὺς κόρα-
 κας ἢ τοὺς κολοιοὺς Σειρῆνας εἶναι πρὸς αὐτούς, ἀδόν-
 των δὲ καὶ ἡδὺ καὶ οἶον σὺ φῆς οὐδὲ ὄναρ ἀκηκόαμεν·
 ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ
 ἡμῶν.

- 90 6. Πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔστι πιστεύοντας
 τοῖς πρὸς τὸ μείζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε καὶ γὰρ νῦν
 δέδια ὑπὲρ ἑμαυτοῦ μὴ ὑμῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, καὶ τοῦτο
 πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρά τινα καὶ κύκνους
 ἐλπίσαντες εὐρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλ-
 θητε καταγελαῶντες τῶν ὑποσχομένων ὑμῖν τοιαῦτα πολ-
 λὰ κειμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς
 ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου περὶ τῶν ἐμῶν οὔτε ὑμεῖς
 οὔτε ἄλλος πω ἀκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις
 μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἡριδανοῖς τισι καὶ οἷς
 οὐκ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τῶν λόγων,
 πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικῶν λιγυρωτέροις· τὸ δὲ
 ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὅποσον ἀπλοικὸν καὶ ἄμυθον, οὐδέ τις
 φθδὴ πρόσσεστιν. ὥστε ὄρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς μείζω περὶ
 ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὁρῶν-
 τες· οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο
 91 αὐτοῖς ἄνωθεν, εὐρυνομένης τῆς σκιᾶς πρὸς τὴν αὐ-
 γήν, ἐπειδὴν ἀνασπάσῃ, πολλῶ μικρότερα εὐρίσκοντες
 ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι προλέγω ἐκχέας τὸ ὕδωρ καὶ ἀπο-
 καλύψας τὰμά, μηδὲν μέγα προσδοκῆσθαι ἀνιμῆσασθαι,
 ἢ σαντὸν αἰτιάσθαι τῆς ἐλπίδος.

ΜΤΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ἡ μυῖα ἐστὶ μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι καὶ κώνωσι καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις παραβάλλειν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μεγέθει προὔχει ὅσον αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν ἀπανταχόθεν κομᾶν τοῦ σώματος, τοῖς δὲ ὠκυπτέροις χρῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀκρίδας καὶ τέττιγας καὶ μελίττας ἐστὶν ὑμενόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ ὅσον τῆς Ἑλληνικῆς ἐσθῆτος ἢ Ἰνδικῆ λεπτοτέρα καὶ μαλακώτερα· καὶ μὴν διήνθισται κατὰ τοὺς ταῶνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέπει ἐς αὐτήν, ὁπόταν ἐκπετάσασα πρὸς τὸν ἥλιον πτερούσσηται.

2. ἡ δὲ πτήσις οὔτε κατὰ τὰς νυκτερίδας εἰρεσία συνεχεῖ τῶν πτερῶν οὔτε κατὰ τὰς ἀκρίδας μετὰ πηδήματος οὐδὲ ὡς οἱ σφήκες μετὰ ροιζήματος, ἀλλ' εὐκαμπῆς πρὸς ὃ τι ἂν μέρος ὀρήσῃ τοῦ ἀέρος. καὶ μὴν κἀκεῖνο πρόσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ καθ' ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς πέτεσθαι οὐκ ἀπηνοῦς οἷα κωνώπων καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύνρομον τῶν μελιττῶν ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερὸν καὶ ἀπειλητικὸν ἐνδεικνυμένη, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυρωτέρα, ὅσον σάλπιγγος καὶ κυμβάλων αὐλοὶ μελιχρότεροι.

3. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ἢ μὲν κεφαλὴ λεπτότατα τῶ ἀυχένι συνεχεται καὶ ἐστὶν εὐπεριάγωγος, οὐ συμπεφυκυῖα ὡς ἡ τῶν ἀκρίδων· ὀφθαλμοὶ δὲ προπαγεῖς, πολὺ τοῦ κέρατος ἔχοντες· στέρνον εὐπαγές, καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες οὐ κατὰ τοὺς σφήκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστήρ 93 δὲ ὠχύρωται καὶ αὐτὴ καὶ θώρακι ἔοικε ζώνας πλατείας καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμύνεται μέντοι οὐ κατὰ τοῦ ὀροπύγιον ὡς σφήξ καὶ μελίττα, ἀλλὰ τῶ στόματι καὶ τῇ προβοσκίδι, ἣν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν καὶ αὐτὴ ἔχουσα

προνομεύει τε καὶ ἐπιλαμβάνεται καὶ προσφῦσα κατέχει κοτυληθόνοι κατὰ τὸ ἄκρον εἰκυῖαν. ἐκ δὲ αὐτῆς ὁδοὺς προκύπτει, ᾧ κεντοῦσα πίνει τοῦ αἵματος· πίνει μὲν γὰρ καὶ γάλακτος, ἥδὺ δὲ αὐτῇ καὶ τὸ αἷμα, οὐ μετὰ μεγάλης ὀδύνης τῶν κεντουμένων. ἐξάπους δὲ οὔσα τοῖς μὲν τέταρσι βαδίζει μόνοις, τοῖς δὲ προσθίοις δυσὶν ὅσα καὶ χερσὶ χρῆται. ἰδοὺς ἂν οὖν αὐτὴν ἐπὶ τεττάρων βεβηκυῖαν ἔχουσαν τι ἐν ταῖν χερσίν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρώπων πᾶν καὶ καθ' ἡμᾶς. 4. γίνεται δὲ οὐκ εὐθύς τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον ἦτοι ἐξ ἀνθρώπων ἢ ἄλλων ζώων ἀποθανόντων· εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἐκφέρει καὶ φύει τὰ πτερὰ καὶ ἐξ ἐρπετοῦ ὄρνεον γίνεται, καὶ κνοφορεῖ δὲ καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τὴν μυῖαν 94 ὕστερον. σύντροφος δὲ ἀνθρώποις ὑπάρχουσα καὶ ὁμοδίαιτος καὶ ὁμοτράπεζος ἀπάντων γεύεται πλὴν ἐλαίου· θάνατος γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μέντοι ὠκύμορος οὔσα — πᾶν γὰρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται — τῷ φωτὶ χαίρει μάλιστα κἂν τούτῳ πολιτεύεται· νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει καὶ οὔτε πέτεται οὔτε ἄδει, ἀλλ' ὑπέπτηγε καὶ ἀτρεμεῖ. 5. σύνεσιν δὲ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἶπειν ἔχω, ὁπόταν τὸν ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸν ἀράχνην διαδιδράσκη· λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ καὶ ἀντίον αὐτῷ ὄρᾳ ἐκκλίνουσα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο σαγηνευθεῖσα καὶ περιπεσοῦσα ταῖς τοῦ θηρίου πλεκταναῖς. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρείαν καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς οὐχ ἡμᾶς χρὴ λέγειν, ἀλλ' ὁ μεγαλοφρονότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος τὸν ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν οὐ 95 λέοντι ἢ πορδάλει ἢ ὑπὲρ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ εἰκάξει, ἀλλὰ τῷ θάρσει τῆς μυῖας καὶ τῷ ἀτρέστῳ καὶ λιπαρεῖ τῆς ἐπιχειρήσεως· οὐδὲ γὰρ θράσος ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ προσεῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένη, φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐφίεται τοῦ δήγματος. οὕτω δὲ πᾶν ἐπαινεῖ καὶ

ἀσπάζεται τὴν μῦταν, ὥστε οὐχ ἅπαξ οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις· οὕτω κοσμεῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἄρτι μὲν τὴν ἀγελαίαν πτήσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται, ἄρτι δὲ τὴν Ἀθηναῖαν, ὁπότε τοῦ Μενέλεω τὸ βέλος ἀποκρούεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτατα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένη κοιμωμένου αὐτῆ τοῦ βρέφους, τὴν μῦταν αὐτῆς ἐπεισάγει τῷ παραδείγματι. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτω καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν „ἀδινὰς“ προσειπὼν καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν „ἔθνη“ καλῶν. 6. οὕτω δὲ ἰσχυρὰ ἐστίν, ὥσθ' ὁπότεν τι δάκνη, τιτρώσκει οὐκ 96 ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοῶς καὶ ἵππου, καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ ἐς τὰς ρυτίδας αὐτοῦ παρεισδυομένη καὶ τῇ αὐτῆς προνομαίᾳ κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους ἀμύσσουσα. μίξεως δὲ καὶ ἀφροδισίων καὶ γάμων πολλῇ συνταῖς ἢ ἐλευθερία, καὶ ὁ ἄρρη οὐ κατὰ τοὺς ἀλεκτρούνας ἐπιβὰς εὐθὺς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπὶ πολὺ, κάκεινθ' φέρει τὸν νυμφίον, καὶ συμπέτονται τὴν ἐναέριον ἐκείνην μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθεύουσα. ἀποτμηθεῖσα δὲ τὴν κεφαλὴν μῦτα ἐπὶ πολὺ ζῆ τῷ ἄλλῳ σώματι καὶ ἔμπνους ἐστίν. 7. ὃ δὲ μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καὶ μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παριδεῖν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μῦτα τέφρας ἐπιχυθείσης ἀνίσταται καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρχῆς γίνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι πάντας, ὅτι κάκεινων ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχὴ, εἴ γε καὶ ἀπελθοῦσα ἐπανερχεται πάλιν καὶ γνωρίζει καὶ ἐπανίστησι τὸ σῶμα καὶ πέτεσθαι τὴν μῦταν ποιεῖ, καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφιεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν, εἶτα ἐπανελθοῦσα ἐπλήρου αὐτῆς τὸ σῶμα καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. 8. ἀργὸς δὲ αὐτῇ καὶ ἄνετος οὖσα τὰ ὑπὸ τῶν ἄλ-

λων πονούμενα καρποῦται καὶ πλήρης αὐτῇ πανταχοῦ τράπεζα· καὶ γὰρ αἶγες αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα οὐχ ἥμιστα μυῖαις καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται, καὶ οἱ ὄψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα συνεστιᾶται αὐτοῖς καὶ συναπολαύει πάντων. 9. νεοτιὰν δὲ ἡ καλιὰν οὐχ ἐνὶ τόπῳ κατεστήσατο, ἀλλὰ πλάνητα τὴν πιῆσιν κατὰ τοὺς Σκύθας ἐπανηρομένη, ὅπου ἂν τύχῃ ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἐστίαν καὶ εὐνὴν ποιεῖται. ὑπὸ σκότῳ μέντοι, ὡς ἔφην, οὐδὲν ἐργάζεται οὐδὲ ἀξιοῖ λαυθάνειν τι πράττουσα, οὐδὲ ἡγείται τι αἰσχυρὸν ποιεῖν, ὃ ἐν φωτὶ δρώμενον αἰσχυνεῖ αὐτήν. 10. φησὶ δὲ ὁ μῦθος καὶ ἀνθρώπον τινα Μυῖαν τὸ ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλήν, λάλον μέντοι γε καὶ στωμύλην καὶ ᾠδικήν, καὶ ἀντρασθῆναί γε τῇ Σελήνῃ κατὰ τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρως τοῦ Ἐνδυμίωνος. εἴτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ μαιράκιον συνεχῆς ἐπήγειρεν ἐρεσχηλοῦσα καὶ ἄδουσα καὶ κωμάζουσα ἐπ' αὐτόν, τὸν μὲν ἀγανακτῆσαι, τὴν δὲ Σελήνην ὀργισθεῖσαν εἰς τοῦτο τὴν Μυῖαν μεταβαλεῖν· καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν τοῦ ὕπνου 98 φθονεῖν μεμνημένην ἔτι τοῦ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις καὶ ἀπαλοῖς· καὶ τὸ δῆγμα δὲ αὐτὸ καὶ ἡ τοῦ αἵματος ἐπιθυμία οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον καὶ φιλανθρωπίας· ὡς γὰρ δυνατὸν ἀπολαύει καὶ τοῦ κάλλους τι ἀπανθίζεται. 11. ἐγένετο κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ γυνὴ τις ὁμώνυμος αὐτῇ, ποιήτρια, πάνυ καλὴ καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἑταῖρα τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής, περὶ ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη,

ἡ Μυῖα δ' ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας·
οὕτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν οὐδὲ ἀπέκλεισε
τῆς σκηνῆς τὸ τῆς μυῖας ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ἡδοῦντο
τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν γὰρ τραγωδία

καὶ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μυίας, ὡς ἐν τούτοις,

δεινὸν γε τὴν μὲν μυίαν ἀλκίμῳ σθένει
πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώμαθ', ὡς πλησθῆ φόνου,
ἄνδρας δ' ὀπίτας πολέμιον ταρβεῖν δόρυ.

πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ Μυίας τῆς Πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἢ κατ' αὐτὴν ἱστορία. 12. γίνονται δὲ καὶ μέγισταί τινες μυῖαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ κύνας, τραχύταται τὸν βόμβον καὶ τὴν πτῆσιν ὠκύταται, αἷ γε καὶ μακροβιώταται εἰσι καὶ τοῦ χειμῶνος ὅλου ἄσιτοι διακαρτεροῦσιν ὑπεπτηχυῖαι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα, ἐφ' ὧν κἀκεῖνο θαυμάζειν 99 ἄξιον, ὅτι ἀμφοτέρω, καὶ τὰ θηλειῶν καὶ τὰ ἀρρένων, δρωσι βαινόντες ἐν τῷ μέρει κατὰ τὸν Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης παῖδα τὸν μικτὸν τὴν φύσιν καὶ διττὸν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ καὶ δόξω κατὰ τὴν παροιμίαν ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

1. Καὶ μὴν ἐναντίον ἐστὶν οὗ ἐθέλεις ὃ νῦν ποιεῖς· οἶει μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ αὐτὸς εἶναι τις δόξειν σπουδῆ συνωνούμενος τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων· τὸ δέ σοι περὶ τὰ κάτω χωρεῖ καὶ ἔλεγχος γίνεται τῆς ἀπαιδευσίας πῶς τοῦτο· μάλιστα δὲ οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὠνῆ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι καὶ ἔρμαιον εἰ τῶν τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις καὶ θησαυρὸς ἔτοιμος τοῖς καπῆλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γὰρ σοι διαγνῶναι δυνατόν, τίνα

μὲν παλαιὰ καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα καὶ ἄλλως
 σαφρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβεβρωῖσθαι καὶ κατακεκόφθαι αὐτὰ
 τεκμαίροιο καὶ συμβούλους τοὺς σέας ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν
 100 παραλαμβάνοις; ἐπεὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν
 αὐτοῖς τίς ἢ ποία διάγνωσις; 2. ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα
 κεκριμένα, ὅσα ὁ Καλλίνος ἐς κάλλος ἢ ὁ ἀοίδιμος Ἀτ-
 τικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος, ᾧ
 θαυμάσιε, τοῦ κτήματος οὔτε εἰδότη τὸ κάλλος αὐτῶν
 οὔτε χρησομένῳ ποτὲ οὐδὲν μᾶλλον ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπο-
 λαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δὲ ἀνεφργμένοις μὲν τοῖς
 ὀφθαλμοῖς ὄρας τὰ βιβλία, καὶ νῆ Δία κατακόρως, καὶ ἀνα-
 γινώσκεις ἓνια πάνυ ἐπιτρέχων φθάνοντος τοῦ ὀφθαλ-
 μοῦ τὸ στόμα· οὐδέπω δὲ τοῦτό μοι ἱκανόν, ἦν μὴ εἰδῆς
 τὴν ἀρετὴν καὶ κακίαν ἐκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ
 συνίης ὅστις μὲν ὁ νοῦς σύμπασι, τίς δὲ ἡ τάξις τῶν ὀνο-
 101 μάτων ὅσα τε πρὸς τὸν ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγραφῆι
 ἀπηκριβῶται καὶ ὅσα κίβδηλα καὶ νόθα καὶ παρακεκομ-
 μένα. 3. τί οὖν; φῆς καὶ ταῦτα μὴ μαθῶν ἡμῖν εἰδέναι;
 πόθεν, εἰ μὴ ποτε παρὰ τῶν Μουσῶν κλῶνα δάφνης κα-
 θάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος λαβῶν; Ἐλικῶνα μὲν γάρ, ἵνα
 διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἰμαί ποτε
 οὐδὲ τοιαύτας διατριβὰς ἡμῖν ἐν παισὶν ἐποιοῦ· σοὶ καὶ
 μεμνησθαι Μουσῶν ἀνόσιον. ἐκεῖναι γὰρ ποιμένι μὲν
 οὐκ ἂν ᾤκησαν φανῆναι σκληρῷ ἀνδρὶ καὶ δασεῖ καὶ
 πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι, οἷω δὲ σοὶ
 — καὶ μοι πρὸς τῆς Λιβανίτιδος ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ
 μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν — οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι ποτ'
 ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς δάφνης μυρική
 ἂν ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιγοῦσαι ἀπήλλαξαν ἂν
 τὸν τοιοῦτον, ὥς μὴ μιᾶναι μήτε τὸν Ὀλμειὸν μήτε τὴν
 102 τοῦ Ἴππου κρήνην, ἅπερ ἢ ποιμνίοις διψᾶσιν ἢ ποιμέ-
 νων στόμασι καθαροῖς πότιμα. καίτοι οὐδέ, εἰ καὶ πάνυ

ἀναίσχυντος εἶ και ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἄν ποτε εἶπειν ὡς ἐπαιδευθης ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῆς ἐν χρω̄ πρὸς τὰ βιβλία συνουσίας ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. 4. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. κατὰ δὴ ταῦτα ἔχε ξυλλαβῶν ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ρήτωρ ἔγραψε, και τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους και αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὐρέθη καλῶς, ἅπαντα ἐκεῖνα, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν πλέον ἐκ τούτου εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδης ἢ ξυγκολλήσας και περιβαλλόμενος περινοστής; πίσθηκος γὰρ ὁ πίσθηκος, ἢ παροιμία φησί, κἂν χρύσεια ἔχη σύμβολα. και σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ και ἀναγινώσκεις αἰεὶ, τῶν δὲ ἀναγινωσκομένων οἰσθα οὐδέν, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις κινῶν τὰ ᾠτα. ὡς εἰ γε τὸ κεκτηῖσθαι τὰ βιβλία και πε- 103 παιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον και μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι τοὺς πένητας ἡμᾶς ὑπερβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις και τοῖς βιβλιοκαπῆλοις ἤρισεν ἂν περὶ παιδείας τοσαῦτα βιβλία ἔχουσι και πωλοῦσιν; ἀλλ' εἰ γε διελέγχειν ἐθέλεις, ὄψει μὴδ' ἐκείνους πολὺ σου τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν τὴν φωνὴν ὥσπερ σὺ, ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει, οἷους εἰκὸς εἶναι τοὺς μὴδὲν τῶν καλῶν και αἰσχυρῶν καθεωρακότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων πριάμενος ἔχεις, οἱ δὲ νύκτωρ και μεθ' ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. 5. τίνοσ οὖν ἀγαθοῦ ᾠνῆ ταῦτα, εἰ μὴ και τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἡγῆ πεπαιδευθῆναι τοσαῦτα περιεχούσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; και μοι, εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι· μᾶλλον δέ, ἐπει

τοῦτό σοι ἀδύνατον, ἐπίνευσον γοῦν ἢ ἀνάνευσον πρὸς
 τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις ἀυλεῖν μὴ ἐπιστάμενος κτήσαιοτο
 τοὺς Τιμοθέου αὐλοὺς ἢ τοὺς Ἰσμηνίου, οὓς ἑπτὰ ταλάν-
 των ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἄρ' ἂν διὰ τοῦτο
 καὶ ἀυλεῖν δύναιτο; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τοῦ κτήματος
 104 οὐκ ἐπισταμένῳ χρῆσασθαι κατὰ τὴν τέχνην; εὐ γὰρ ἀνέ-
 νευσας· οὐδὲ γὰρ τοὺς Μαρσύου ἢ Ὀλύμπου κτησάμε-
 νος ἀυλήσειεν ἂν μὴ μαθῶν. τί δ', εἴ τις τοῦ Ἡρακλέους
 τὰ τόξα κτήσαιοτο μὴ Φιλοκλήτης ὦν, ὡς δύνασθαι ἐντεί-
 νασθαι τε αὐτὰ καὶ ἐπίσκοπα τοξεῦσαι, τί σοι καὶ οὗτος
 δοκεῖ; ἄρ' ἂν ἐπιδειξασθαι τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνέ-
 νευσας καὶ τοῦτο. κατὰ ταῦτά δὴ καὶ ὁ κυβερνᾶν οὐκ
 εἰδῶς καὶ ἰππεύειν μὴ μεμελετηκῶς εἰ ὁ μὲν ναῦν παρα-
 λάβοι τοῖς πᾶσι καὶ εἰς κάλλος καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλλι-
 στα ἐξειργασμένην, ὁ δὲ ἵππον κτήσαιοτο Μῆδον ἢ κεν-
 ταυρίδην ἢ κοππαφόρον, ἐλέγχοιτο ἂν, οἶμαι, ἑκάτερος
 οὐκ εἰδῶς ὅτι χρῆσαιοτο ἑκατέρῳ. ἐπινεύεις καὶ τοῦτο;
 πείθου δὴ καὶ τοῦτό μοι ἐπίνευσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ
 ἀπαιδευτος ὦν ἀνοῖτο πολλὰ βιβλία, οὐ σκώμματα οὗτος
 εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτοῦ ἐκφέρει; τί ὄκνεῖς καὶ τοῦτο
 ἐπινεύειν; ἔλεγχος γάρ, οἶμαι, σαφῆς οὗτος καὶ τῶν
 105 ὁρώντων ἕκαστος εὐθύς τὸ προχειρότατον ἐκεῖνο ἐπι-
 φθέγγεται, τί κυνὶ καὶ βαλανείῳ; 6. καὶ ἐγένετό τις οὐ
 πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ ἐκ συμφορᾶς ἀπο-
 τμηθεὶς τοὺς πόδας ἀμφοτέρους ἀπὸ κρῦους, οἶμαι, ἀπο-
 σαπέντας, ἐπειδὴ ποτε διὰ χιόνος ὁδοιπορῆσαι ξυνέβη
 αὐτῷ· οὗτος τοίνυν τοῦτο μὲν ἑλεεινὸν ἐπεπόνθει καὶ
 θεραπεύων τὴν δυστυχίαν ξυλίνους πόδας πεποίητο, καὶ
 τούτους ὑποδούμενος ἐβάδιζεν ἐπιστηριζόμενος ἅμα τοῖς
 οἰκέταις· ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει, κρηπίδας γὰρ καλλι-
 στας ἔωνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πλείστην πραγμα-
 τείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κε-

κοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δὴ. οὐ ταῦτά οὖν
καὶ σὺ ποιεῖς χαλὴν μὲν ἔχων καὶ συγκίηνην τὴν γνώμην,
ᾠνούμενος δὲ χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἂν τις καὶ ἀρ- 106
τίπους ἐμπεριπατήσειεν; 7. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ
τὸν Ὅμηρον ἐπρίω πολλάκις, ἀναγνώτω σοὶ τις αὐτοῦ
λαβὼν τὴν δευτέραν τῆς Ἰλιάδος ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν
ἄλλα μὴ ἐξετάζειν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ· πεποιή-
ται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν παγγέλοιος ἄνθρωπος, διά-
στροφος τὸ σῶμα καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερ-
σίτης ὁ τοιοῦτος εἰ λάβοι τὴν Ἀχιλλέως πανοπλίαν, οἷει
ὅτι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ καλὸς ἅμα καὶ ἰσχυρὸς ἂν γέ-
νοιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμόν, ἐπιθολῶσει
δὲ αὐτοῦ τὸ ρεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ
δὲ τὸν Ἔκτορα καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸν Λυκάονα καὶ τὸν Ἀστε-
ροπαῖον μηδὲ φέρειν ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν μελίαν δυνάμε-
νος; οὐκ ἂν εἴποις· ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χω-
λεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι καὶ ἐπὶ στόμα καταπίπτων ὑπὸ τοῦ
βάρους καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὅποτε ἀνανεύσειε, δεικνὺς
τοὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν
θώρακα ἐπαίρων τῷ τοῦ μεταφρένου κυρτώματι καὶ τὰς
κνημίδας ἐπισυρόμενος καὶ ὅλως αἰσχύνων ἀμφοτέρους
καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν καὶ τὸν δεσπότην. τὸ αὐτὸ δὴ 107
καὶ σὺ πάσχων οὐχ ὀρᾶς, ὅποταν τὸ μὲν βιβλίον ἐν τῇ
χειρὶ ἔχης πάγκαλον, πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν διφθέραν,
χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν, ἀναγινώσκης δὲ αὐτὸ βαρβα-
ρίζων καὶ καταισχύνων καὶ διαστρέφων, ὑπὸ μὲν τῶν
πεπαιδευμένων καταγελῶμενος, ὑπὸ δὲ τῶν ξυνόντων
σοὶ κολάκων ἐπαινούμενος, οἱ καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους
ἐπιστρεφόμενοι γελῶσι τὰ πολλά; 8. θέλω γοῦν σοὶ διη-
γήσασθαι τι Πυθῶι γενόμενον· Ταραντίνος Εὐάγγελος
τοῦνομα τῶν οὐκ ἀφανῶν ἐν τῷ Τάραντι ἐπεθύμησε νι-
κῆσαι Πύθια· τὰ μὲν οὖν τῆς γυμνῆς ἀγωνίας αὐτίκα

ἔδοκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι μήτε πρὸς ἰσχὺν μήτε πρὸς
 ᾠκύτητα εὐ πεφυκῶτι, κιθάρα δὲ καὶ ψῆθῃ ῥαδίως κρα-
 τήσειν ἐπέισθη ὑπὸ τῶν καταράτων ἀνθρώπων, οὓς εἶχε
 περὶ αὐτόν, ἐπαινούντων καὶ βοώντων, ὅποτε καὶ τὸ συμ-
 κρότατον ἐκείνος ἀνακρούσαιο. ἤκεν οὖν εἰς τοὺς Δελ-
 φούς τοὺς τε ἄλλοις λαμπρὸς καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσοῦ-
 παστον ποιησάμενος καὶ στέφανον δάφνης χρυσεῆς κάλ-
 108 λιστον, ὡς ἀντὶ καρποῦ τῆς δάφνης σμαράγδους εἶναι
 ἰσομεγέθεις τῷ καρπῷ· τὴν μὲν γε κιθάραν αὐτήν, ὑπερ-
 φυῆς τι χρῆμα ἐς κάλλος καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν
 τοῦ ἀκηράτου πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις
 κατακεκοσμημένην, Μουσῶν μεταξὺ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ
 Ὀρφείως ἐντετορευμένων, θαῦμα μέγα τοῖς ὀφῶσιν. 9. ἐπεὶ
 δ' οὖν ποτε καὶ ἤκεν ἢ τοῦ ἀγῶνος ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν,
 ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ἄδειν καὶ μετὰ Θεόπιν
 τὸν Θηβαῖον οὐ φαύλως ἀγωνισάμενον· ἐσέρχεται ὄλος
 περιλαμπόμενος τῷ χρυσίῳ καὶ τοῖς σμαράγδοις καὶ βη-
 ρύλλοις καὶ ὑακίνθοις, καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπριπε τῆς
 ἐσθῆτος, ἢ μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἄπασι
 προεκπλήξας τὸ θέατρον καὶ θαυμαστῆς ἐλπίδος ἐμπλή-
 σας τοὺς θεατάς, ἐπειδὴ ποτε καὶ ἄσαι καὶ κιθαρίσαι
 πάντως ἔδει, ἀνακρούεται μὲν ἀνάρμοστον τι καὶ ἄσύν-
 τακτον, ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς σφοδρότερον
 τοῦ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρα, ἄδειν δὲ ἄρχεται ἀπό-
 μουσόν τι καὶ λεπτόν, ὥστε γέλωτα μὲν παρὰ πάντων
 γενέσθαι τῶν θεατῶν, τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαν-
 τας ἐπὶ τῇ τόλμῃ μαστιγώσαντας αὐτὸν ἐκβαλεῖν τοῦ θεά-
 τρου· ὅτεπερ καὶ γελοιότατος ᾤφθη δακρύων ὁ χρυσοῦς
 Εὐάγγελος καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ
 μέσης τῆς σκηνῆς καὶ τὰ σκέλη καθηματωμένος ἐκ τῶν
 109 μαστίγων καὶ συλλέγων χαμόθεν τῆς κιθάρας τὰς σφρα-
 γίδας· ἐξεπεπτώκεισαν γὰρ κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης

αὐτῷ. 10. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν Εὐμηλὸς τις Ἥλειος ἐσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνοὺς δὲ κόλλοπας ἐπικειμένην, ἐσθῆτα δὲ μόγις σὺν τῷ στεφάνῳ δέκα δραχμῶν ἀξίαν· ἀλλ' οὗτός γε ἄσας δεξιῶς καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης ἐκράτει καὶ ἀνεκηρύττετο καὶ τοῦ Εὐαγγέλου κατεγέλα μάτην ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ καὶ ταῖς σφραγίσιν ἐκείναις, καὶ εἰπεῖν γε λέγεται πρὸς αὐτόν· ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην περικίσεις, πλουτεῖς γάρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης τὴν Δελφικὴν· πλὴν τοῦτό γε μόνον ὦνησο τῆς σκευῆς, ὅτι μηδὲ ἐλευόμενος ἐπὶ τῇ ἡττῇ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος προσέτι διὰ τὴν ἀτεχνόν σου ταύτην καὶ περιττὴν τρυφήν· περὶ πόδα δὴ σοὶ καὶ Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον σοὶ γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τοῦ γέλωτος τῶν θεατῶν. 11. οὐκ ἄκαιρον δ' ἂν γένοιτο καὶ Λέσβιον μῦθόν τινα διηγῆσασθαί σοι πάλαι γεγόμενον. ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντες αἱ Θραῖται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἔβρον ἐμπεσοῦσαν ἐκβληθῆναι εἰς τὸν μέλανα κόλπον, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν ἄδουσαν θρηῆνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφει, ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ αὐτὴν ὑπηχεῖν τῶν ἀνέμων ἐπιπιπτόντων ταῖς χορδαῖς, καὶ οὕτω μετ' ᾠδῆς προσενεχθῆναι τῇ Λέσβῳ, κάκεινους ἀνελομένους τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι. ἵνα περ νῦν τὸ Βακχεῖον αὐτοῖς ἐστὶ, τὴν λύραν δὲ ἀναθεῖναι ἐς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν καὶ ἐπὶ πολὺ γε σώζεσθαι αὐτήν. 12. χρόνῳ δὲ ὕστερον Νέανθον τὸν τοῦ Πιττακοῦ τοῦ τυράννου ταῦτα ὑπὲρ τῆς λύρας πυνθανόμενον, ὡς ἐκῆλει μὲν καὶ θηρία καὶ φυτὰ καὶ λίθους, ἐμελῶδει δὲ καὶ μετὰ τὴν Ὀρφέως συμφορὰν μηδενοῦς ἀπτομένου, πρὸς ἔρωτα τοῦ κτήματος ἐμπεσεῖν καὶ διαφθείραντα τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι πείσαι ὑποθέντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν δοῦναι αὐτῷ τὴν τοῦ Ὀρφέως· λαβόντα δὲ μεθ' ἡμέραν

- μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι οὐκ ἀσφαλὲς οἰεσθαι εἶναι, νύκτωρ δὲ ὑπὸ κόλπον ἔχοντα μόνον προελθεῖν ἐς τὸ προάστειον καὶ προχειρισάμενον κρούειν καὶ συνταράττειν τὰς χορδὰς ἄτεχνον καὶ ἄμουσον νεανίσκου, ἐλπίζοντα μέλητινὰ θεσπέσια ὑπηγήσειν τὴν λύραν, ὅφ' ὧν πάντα καταθέλξειν καὶ κηλήσειν καὶ μακάριον ἔσεσθαι κληρονομήσαντα τῆς Ὀρφείας μουσικῆς· ἄχρι δὲ ξυνελ-
- 111 θύοντας τοὺς κύνας πρὸς τὸν ἦχον — πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐτόθι — διασπάσασθαι αὐτόν, ὡς τοῦτο γοῦν ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κύνας· ὅτεπερ καὶ σαφέστατα ὤφθη ὡς οὐχ ἡ λύρα ἡ θέलगουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη καὶ ἡ ᾠδή, ἃ μόνον ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δὲ ἄλλως κτήμα ἦν οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. 13. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καὶ κατ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις καὶ ἔτι ἐστίν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον τοῦ Στωϊκοῦ κερραμεοῦν ὄντα τρισχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο; ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κάκεινος, εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγινώσκουσι, αὐτίκα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπιστήσεσθαι καὶ ὅμοιος ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γέροντι. 14. χθὲς δὲ καὶ πρῶην ἄλλος τις τὴν Πρωτέως τοῦ Κυνικοῦ βακτηρίαν, ἣν καταθέμενος ἤλατο ἐς τὸ πῦρ, ταλάντου κάκεινος ἐπρίατο, καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο καὶ δείκνυσιν ὡς Τεγεᾶται τοῦ Καλυδωνίου τὸ δέσμα καὶ Θηβαῖοι τὰ
- 112 ὄστα τοῦ Γηρυόνου καὶ Μεμφίται τῆς Ἰσίδος τοὺς πλοκάμους· αὐτὸς δὲ ὁ τοῦ θαυμαστοῦ κτήματος δεσπότης καὶ αὐτόν σὲ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ ὑπερηκύντισεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως διάκεισαι βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλήν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; 15. λέγεται γὰρ καὶ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φανύλως πάνυ καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμ-

πεσεῖν οὐ δυνάμενον κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγγεῖται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖνος ἐγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος καὶ αὐτὸς ᾧετο ἐνθεὸς ἔσσεσθαι καὶ κάτοχος ἐκ τοῦ πυξίου, ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ μακρῷ γελοιώτερον ἐγραφεν, οἶον κάκεινο τό·

Δωρίδιον ἤκεν ἢ Διονυσίου γυνή.

καὶ πάλιν·

οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα.

καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου, καὶ τό·

113

αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν.

τοῦτο μὲν γε πρὸς σὲ μάλα εὐστόχως ἂν εἰρημένον εἴη τῷ Διονυσίῳ, καὶ δι' αὐτὸ χρυσῶσαι αὐτοῦ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. 16. τίνα γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων ἐς τὰ βιβλία καὶ ἀνατυλίττεις αἰεὶ καὶ διακολλᾶς καὶ περικόπτεις καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ καὶ τῇ κέδρῳ καὶ διφθέρας περιβάλλεις καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθης, ὡς δὴ τί ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γοῦν ἤδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν ὠνήν, ὃς τοιαῦτα μὲν φθέγγη . . . μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἰχθύων ἀφωρότερος εἶ. βιοῖς δὲ ὡς οὐδ' εἶπειν καλόν, μῖσος δὲ ἄγριον, φασί, παρὰ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ, ὡς εἰ τοιούτους ἀπειργάζετο τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὅτι πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. 17. δυοῖν δὲ ὄντων, ἅτι' ἂν 114 παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιοτο, λέγειν τε δύνασθαι καὶ πράττειν τὰ δέοντα ζήλω τῶν ἀρίστων καὶ φυγῇ τῶν χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα μήτε ταῦτα φαίνηται τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ὠνεῖται καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις καὶ πληγὰς ὡς ἀμελοῦσι τοῖς οἰκέταις; 18. πῶς δὲ οὐ κάκεινο αἰσχροῦν, εἰ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδῶν — αἰεὶ δέ τι πάντως ἔχεις — ἔροιτο. οὐτινος ἢ φήτορος ἢ ξυγγραφέως ἢ ποιητοῦ ἐστι. σὺ δὲ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς πρῶτως εἰποῖς τοῦτο

γε· εἶτα, ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μὲν ἐπαινοῖ τι ἢ αἰτιῶτο τῶν ἐγγεγραμμένων, σὺ δὲ ἀποροίης καὶ μηδὲν ἔχεις εἰπεῖν, οὐκ εὖξῃ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν, κατὰ σεαυτοῦ ὁ Βελλεροφόντης περιφέρων τὸ βιβλίον; 19. Δημήτριος δὲ ὁ Κυνικός ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαιδευτὸν τινα βιβλίον κάλλιστον ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάγκας οἶμαι τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ τὸν ἄγγελον δὲ ἦν τὸν διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη καὶ τὸ τῆς Ἀραῆς ἔργον, ἀρπάσας διέσπασεν αὐτὸ εἰπών, ἄμεινόν ἐστι τῷ Πενθεὶ ἅπαξ σπαραχθῆναι ὑπ' 115 ἐμοῦ ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δὲ ἀεὶ πρὸς ἑμαυτὸν οὕτω καὶ τήμερον εὐρεῖν δεδύνημαι, τίνας ἔνεκα τὴν σπουδὴν ταύτην ἐσπούδακας περὶ τὴν ἀνῆν τῶν βιβλίων· ὠφελείας μὲν γὰρ ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν οὐδ' ἂν οἰηθεῖη τις τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδόντων, οὐ μᾶλλον ἢ φαλακρὸς ἂν τις πρίαιτο κτένα ἢ κάτοπτρον ὁ τυφλὸς ἢ ὁ κωφὸς ἀύλητὴν ἢ καλλακὴν ὁ εὐνοῦχος ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλούτου σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει καὶ βούλει τοῦτο ἐμφῆναι ἅπασιν, ὅτι καὶ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε κάμει Σύρον ὄντα εἰδέναί, εἰ μὴ σαυτὸν φέρων ταῖς τοῦ γέροντος ἐκείνου διαθήκαις παρενέγραψας, ἀπωλώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἦδη καὶ ἀγορὰν προὔτιθεις τῶν βιβλίων. 20. λοιπὸν οὖν δὴ ἐκεῖνο πεπεισμένον ὑπὸ τῶν κολάκων ὡς οὐ μόνον καλὸς εἶ καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς καὶ δῆτωρ καὶ ξυγγραφεὺς οἶος οὐδ' ἕτερος, ἀνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύεις τοὺς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δὲ σὲ καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ κάκεινους χερσαίων βατράχων δίκην διψῶντας κεκραγένοι, καὶ μὴ πίνειν, ἦν μὴ διαρραγῶσι βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾶστος εἰ τῆς ῥινὸς ἔλκεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα, ὅς ποτε κάκεινο

ἐπίσθης, ὡς βασιλεὶ τινὶ ὁμοιώθης τὴν ὄψιν καθάπερ 116
ὁ ψευδαλέξανδρος καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κναφεὺς
καὶ ὁ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν ψευδονέρων καὶ εἴ τις
ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. 21. καὶ τί θαυ-
μαστόν, εἰ τοῦτο ἐπαθεὶς ἀνόητος καὶ ἀπαιδευτος ἄνθρω-
πος καὶ προήεις ἐξυπτιάζων καὶ μιμούμενος βάδισμα καὶ
σχῆμα καὶ βλέμμα ἐκεῖνου, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἐχαιρες,
ὅπου καὶ Πύρρον φασὶ τὸν Ἑπειρώτην τὰ ἄλλα θαυμα-
στόν ἄνδρα οὕτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ δια-
φθαρῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὁμοῖος ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ;
καίτοι τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο, δις διὰ πασῶν τὸ πρᾶγμα
ἦν· εἶδον γὰρ καὶ τὴν τοῦ Πύρρου εἰκόνα, καὶ ὅμως ἐπέ-
πειστο ἐκμεμάχθαι τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν μορφὴν. ἀλλ'
ἔνεκα μὲν δὴ τούτων ὕβρισταί μοι ἐς τὸν Πύρρον, ὅτι σὲ
εἶκασα κατὰ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου καὶ πάνυ σοὶ 117
πρέπον ἂν εἴη· ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος καὶ
ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνετίθετο
καὶ ξυνέπασχεν αὐτῷ, ἄχρι δὴ τις ἐν Λαρίσσην πρεσβύτης
ξένη αὐτῷ τάληθὲς εἰποῦσα ἐπαυσεῖν αὐτὸν τῆς κορυφῆς.
ὁ μὲν γὰρ Πύρρος ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου καὶ
Περδίκκου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Κασάνδρου καὶ ἄλλων
βασιλέων ἤρετο τίς ὁμοῖος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ
τὸν Ἀλέξανδρον ἤξειν αὐτήν, ἣ δὲ πολὺν χρόνον ἐπι-
σχοῦσα, Βατραχίῳ, ἔφη, τῷ μαγείρῳ· καὶ γὰρ ἦν τις
ἐν τῇ Λαρίσση Βατραχίῳ μάγειρος τῷ Πύρρῳ ὁμοῖος.
22. καὶ σὺ δὴ ᾧτινι μὲν τῶν τοῖς ὀρηχισταῖς συνόντων
κιναιδῶν ἔοικας οὐκ ἂν εἴποιμι, ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμε-
νην ἔτι καὶ νῦν μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν ἐπ' ἐκείνη τῇ
εἰκόνι, πάνυ σαφῶς οἶδα. οὐκ οὐκ θαυμαστόν, εἰ ἀπί- 118
θανος οὕτως ζωγράφος ᾧν καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐξυ-
μοιοῦσθαι ἐθέλεις πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαι-
νοῦσι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; πρόδηλος γὰρ ἡ αἰτία τῆς

περὶ τὰ βιβλία σπουδῆς, εἰ καὶ ὑπὸ νουθεσίας ἐγὼ μὴ πάλαι κατείδον· σοφὸν γάρ, ὡς γοῦν οἶσι, τοῦτ' ἐπινενόηκας καὶ ἐλπίδας οὐ μικρὰς ἔχεις περὶ τοῦ πράγματος, εἰ βασιλεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ καὶ παιδείαν μάλιστα τιμῶν· εἰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσειεν, ὡς ὠνῆ βιβλία καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάντα ἐν βραχεὶ παρ' αὐτοῦ ἔσεσθαι σοὶ νομίζεις. 23. ἀλλ', ὧ κατάπνυγον, οἶσι τοσοῦτον μανδραγόραν κατακεχύσθαι αὐτοῦ, ὡς ταῦτα μὲν ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἶος μὲν σου ὁ μεθ' ἡμέραν βίος, οἶοι δέ σοι πότοι, ὅποται δὲ νύκτες καὶ οἷσι καὶ ἡλικίσι ξυγκαθεύδεις; οὐκ οἶσθα ὡς ᾧτα καὶ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ οὕτω περιφανῆ ἐστὶν ὡς καὶ τυφλοῖς εἶναι καὶ κωφοῖς γνώριμα· εἰ γὰρ καὶ φθέρξαιό μόνον· εἰ γὰρ καὶ λουόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μηδ' ἀποδύσῃ, εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον ἦν ἀποδύσονται σοι, τί οἶσι, μὴ ἀντίκα ἔσεσθαι πάντα σου πρόδηλα τὰ τῆς νυκτὸς ἀπόρρητα; εἰπέ γοῦν μοι καὶ τόδε, εἰ Βάσσος 119 ὁ ὑμέτερος ἐκεῖνος σοφιστῆς ἢ Βάταλος ὁ ἀύλητῆς ἢ ὁ κίναϊδος Ἡμιθέων ὁ Συβαρίτης, ὃς τοὺς θαυμαστοὺς ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ λεαίνεσθαι καὶ παρατίλλεσθαι καὶ πάσχειν καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἰ τούτων τις νυνὶ λεοντῆν περιβαλλόμενος καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίξοι, τί οἶσι φαίνεσθαι τοῖς ὀρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; οὐκ, εἰ γε μὴ χύτραις λημῶντες τυγγάνοιεν. μυρία γὰρ ἐστὶ τὰ ἀντιμαρτυροῦντα τῷ σχήματι, βάδισμα καὶ βλέμμα καὶ φωνὴ καὶ τράχηλος ἐπικεκλασμένος καὶ ψιμύθιον καὶ μαστίχη καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε, καὶ ὅλως κατὰ τὴν παροιμίαν, θάττον ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μάλῃς κρούσειας ἢ ἓνα κίναϊδον. εἶτα ἡ λεοντῆ μὲν τὸν τοιοῦτον οὐκ ἂν ἐκρούσει, σὺ δ' οἶσι λήσειν σκεπόμενος βιβλίῳ; ἀλλ' οὐ δυνατόν· προδώσει γὰρ σε καὶ ἀποκαλύψει τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. 24. τὸ δ' ὅλον ἀγνοεῖν μοι δο-

κεις ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας οὐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων
 δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου
 λαμβάνειν. σὺ δ' οἶεσθαι συνήγορον κοινὸν καὶ μάρτυρα
 ἔσεσθαι σοὶ τὸν Ἀττικὸν καὶ Καλλῖνον τοὺς βιβλιογρά-
 φους; οὐκ, ἀλλ' ὠμούς τινας ἀνθρώπους ἐπιτρέφοντάς
 σε, ἣν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ξυνε- 120
 λάσσοντας· δέον ἔτι νῦν σωφρονήσαντα ἀποδόσθαι μὲν
 τινι τῶν πεκαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα καὶ σὺν αὐτοῖς
 τὴν νεόκτιστον ταύτην οἰκίαν, ἀποδοῦναι δὲ τοῖς ἀνδρα-
 ποδοκαπήλοις μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφειλομένων.
 25. καὶ γὰρ ἐκεῖνο περὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἐσπούδακας,
 βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτήσιν καὶ μειρακίων τῶν
 ἐξώρων καὶ ἤδη καρτερῶν ὠνήν, καὶ τὸ πρᾶγμα σοὶ πάνυ
 σπουδάζεται καὶ θηρεύεται. ἀδύνατον δὲ πένητα ὄντα
 πρὸς ἄμφω διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν, ὡς ἱερὸν χρῆμα
 συμβουλή. ἀξιῶ γὰρ σε ἀφήμενον τῶν μηδὲν προσηκόν-
 των τὴν ἐτέραν νόσον θεραπεύειν καὶ τοὺς ὑπηρέτας
 ἐκείνους ὠνεῖσθαι, ὅπως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκο-
 θεν μεταστέλλοιό τινας τῶν ἐλευθέρων, οἷς ἀκίνδυνον
 ἀπελθοῦσιν, ἣν μὴ λάβωσιν ἅπαντα, ἐξαγορεῦσαι τὰ
 πραχθέντα ὑμῖν μετὰ τὸν πότον, οἷα καὶ πρῶην αἰσχιστα
 περὶ σοῦ διηγείτο ἐξελθῶν ὁ πόρνος ἔτι καὶ δῆγματα ἐπι-
 δεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε καὶ μάρτυρας ἂν παρασχοίμην τοὺς
 τότε παρόντας, ὡς ἡγανάκτησα καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέ- 121
 τριψα αὐτῷ χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ. καὶ μάλισθ' ὅτε καὶ
 ἄλλον ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶν ὁμοίων καὶ ἄλλον ταῦτά
 καὶ λόγοις διηγουμένους. πρὸς δὴ ταῦτα, ὠγαθέ, τα-
 μιεύου τὰργύριον καὶ φύλαττε, ὡς οἴκοι καὶ κατὰ πολ-
 λὴν ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἔχῃς. ὥστε μὲν
 γὰρ μηκέτι ἐργάζεσθαι τίς ἂν μεταπεισεί σε; οὐδὲ γὰρ
 κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἂν σκνυτοτραγεῖν μαθοῦσα. 26. τὸ
 δ' ἕτερον ῥάδιον, τὸ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία. ἱκανῶς

πεπαιδευσαι, ἄλλῃ σοι τῆς σοφίας, μόνον οὐ καὶ ἐπ' ἄκρον τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα, πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας καὶ κάλλη αὐτῶν καὶ κακίας καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν Ἀττικῶν· πάνσοφόν τι χρῆμα καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγένησαι διὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων· κωλύει γὰρ οὐδὲν καμὲ σοι ἐνδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατῶμενος. 27. ἠδέως δ' ἂν καὶ ἐροί-
 122 μην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων τί μάλιστα ἀναγινώσκεις αὐτῶν; τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθέλους; τὰ Ἀρχιλόχου; τὰ Ἰππώναντος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, φήτορες δὲ μάλιστα σοι [τούτων] διὰ χειρός; εἶπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγινώσκεις; ἢ ἐκεῖνά γε πάντα οἶσθα καὶ γινώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Ἀριστοφάνην καὶ Εὐπολίην ὑποδέδουκας; ἀνέγνως καὶ τοὺς Βάπτας τὸ δράμα ὅλον; εἴτ' οὐδὲν σου τάκει καθίκετο οὐδ' ἠρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μάλιστα θαυμάσειεν ἂν τις, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἄπτει τῶν βιβλίων, ὁποῖαις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δὲ ἀναγινώσκεις; μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς εἴωρακε τοῦτο ποιοῦντα. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον ἐπιτεταμένος ἤδη ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λόγων; ἀλλὰ πρὸς Κότυος μηκέτι μὴ τολμήσης
 123 τοιοῦτο μηδέν. 28. ἄφες δὲ τὰ βιβλία καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαντοῦ. καίτοι ἐχρῆν μηκέτι μηδὲ ἐκεῖνα, αἰδεσθῆναι δὲ τὴν τοῦ Εὐριπίδου Φαίδραν καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦσαν καὶ λέγουσαν,

οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν συνεργάτην
 τέρεμνά τ' οἰκῶν μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῆ.

εἰ δὲ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διεγνώσται, ἴδι, ὧνοῦ μὲν βιβλία καὶ οἶκοι κατακλείσας ἔχε καὶ καρποῦ τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ τοῦτο. προσάφη δὲ μηδέποτε μηδὲ ἀναγνῶς μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους καὶ ποιήματα μηδὲν δεινόν σε

εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ· σὺ γὰρ ὠνήση καὶ χρῆση ἐς οὐδὲν καὶ καταγελασθήση πρὸς τῶν πεπαιδευμένων, οἷς ἀπόρη ὠφελεῖσθαι οὐκ ἐκ τοῦ κάλλους 124 τῶν βιβλίων οὐδ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φωνῆς καὶ τῆς γνώμης τῶν γεγραφότων. 29. σὺ δὲ οἶει θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἐπικαλύψει τῇ δόξῃ ταύτῃ καὶ ἐκπλήξει τῷ πλήθει τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτὸ σοὶ ποιούσιν ἐλεφαντίνους νάρθηκας καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους· ὁπόταν δὲ καὶ χρῆσασθαι σούτοις δέη, οἱ μὲν οὐδὲ ὅπως χρῆ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴσασι· παρελθὼν δέ τις ἐς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων ἰοῦν τὰ ἄλλα μεστὸν ἀπήλλαξε τῆς ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα δὲ καὶ γελοιοτέρῳ τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κουρέας σούτους ἐπίσκεψαι, καὶ ὄψει τοὺς μὲν τεχνίτας αὐτῶν ξυρὸν καὶ μαχαιρίδα καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας, τοὺς δὲ ἀμαθεῖς καὶ ἰδιώτας πλήθος μαχαιρίδων προτιθέντας καὶ κάτοπτρα μεγάλα, οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ πολλοὶ παρὰ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ ἐκείνων 125 κάτοπτρα προσελθόντες τὰς κόμας εὐθετίζουσι. 30. καὶ σὺ τοίνυν ἄλλῳ μὲν δεηθέντι χρῆσειας ἂν τὰ βιβλία, χρῆσασθαι δὲ αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο. καίτοι οὐδ' ἔχρησάς τι βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς τῆς ἐν τῇ φάτῃ κατακειμένης, ἢ οὔτε αὐτῇ τῶν κριθῶν ἐσθίει οὔτε τῷ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τό γε νῦν εἶναι ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παρρησιάζομαι πρὸς σέ, περὶ δὲ τῶν ἄλλων ὅσα κατάπτυστα καὶ ἐπονείδιστα ποιεῖς, αὐθις ἀκούση πολλάκις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΠΑΙΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ
ΔΙΑΒΟΛΗ.

1. Δεινόν γε ἡ ἄγνοια καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώ-
ποις αἰτία, ὥσπερ ἀχλὺν τινα καταχέουσα τῶν πραγμά-
των καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα καὶ τὸν ἐκάστου βίον
ἐπηλυγάζουσα. ἐν σκοτῶ γοῦν πλανωμένοις πάντες εἰ-
126 καμεν, μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν, τῷ μὲν
προσπταίνοντες ἀλόγως, τὸ δὲ ὑπερβαίνοντες, οὐδὲν δέον,
καὶ τὸ μὲν πλησίον καὶ παρὰ πόδας οὐχ ὀρῶντες, τὸ δὲ
πόρρω καὶ πάμπλου διεσθηκὸς ὡς ἐνοχλοῦν δεδιότες· καὶ
ὄλως ἐφ' ἐκάστου τῶν πραττομένων οὐ διαλείπομεν τὰ
πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγω-
δοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτο παρέ-
σχηται, τοὺς Λαβδακίδας καὶ τοὺς Πελοπίδας καὶ τὰ τού-
τοις παραπλήσια· σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηνῇ
ἀναβαινόντων κακῶν εὔροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας κα-
θάπερ ὑπὸ τραγικοῦ τινος δαίμονος κεχορηγημένα· λέγω
δὲ καὶ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δὲ ἐς τὰς οὐκ
ἀληθεῖς κατὰ τῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολὰς, ὑφ' ὧν
127 ἤδη καὶ οἴκοι ἀνάστατοι γέγονασι καὶ πόλεις ἄρδην ἀπο-
λώλασι πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν καὶ ἀδελφοὶ
κατὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ παῖδες κατὰ τῶν γειναμένων καὶ
ἐρασταὶ κατὰ τῶν ἐρωμένων· πολλοὶ δὲ καὶ φιλίαι συνε-
κόπησαν καὶ οἴκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τῆς κατὰ τὰς δια-
βολὰς πιθανότητος. 2. Ἴν' οὖν ὡς ἥκιστα περιπίπτωμεν
αὐταῖς, ὑποδεῖξαι βούλομαι τῷ λόγῳ καθάπερ ἐπὶ τινος
γραφῆς ὁποῖόν τί ἐστὶν ἡ διαβολὴ καὶ πόθεν ἄρχεται καὶ
ὅποια ἐργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι
ταύτην προὔλαβε τὴν εἰκόνα· καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ οὗτος δια-
βληθεὶς πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ὡς μετεσχηκῶς Θεοδότῃ τῆς

συνωμοσίας ἐν Τύρῳ, ὁ δὲ Ἀπελλῆς οὐχ ἑωράκει ποτὲ
 τὴν Τύρον οὐδὲ τὸν Θεοδοῦταν, ὅστις ἦν, ἐγίνωσκεν. ἢ
 καθ' ὅσον ἤκουε Πτολεμαίου τινὰ ὑπαρχον εἶναι τὰ κατὰ
 τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τῶν ἀντιτέχνων
 τις Ἀντίφιλος τοῦνομα ὑπὸ φθόου τῆς παρὰ βασιλεῖ 128
 τιμῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας κατεῖπεν αὐ-
 τοῦ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ὡς εἶη κεκοινωνηκῶς τῶν ὅλων
 καὶ ὡς θεάσαιτό τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεσιτώμενον
 Θεοδοῦτα καὶ παρ' ὅλον τὸ δεῖπνον πρὸς τὸ οὖς αὐτῷ κοι-
 νολογούμενον, καὶ τέλος ἀπέφηεν τὴν Τύρου ἀπόστασιν
 καὶ Πηλουσίου κατάληψιν ἐκ τῆς Ἀπελλοῦ συμβουλῆς
 γεγονέαι. 3. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὡς ἂν καὶ τᾶλλα οὐ κάρτα
 φρενήρης τις ᾔν, ἀλλ' ἐν κολακείᾳ δεσποτικῇ τετραμμέ- 129
 νος, οὕτως ἐξεκαύθη καὶ συνεταράχθη πρὸς τῆς παρα-
 δόξου ταύτης διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογι-
 σάμενος, μηδ' ὅτι ἀντίτεχνος ἦν ὁ διαβάλλων μηδ' ὅτι
 μικρότερος ἢ κατὰ τηλικαύτην προδοσίαν ζωγράφος, καὶ
 ταῦτα εὖ πεπονθῶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ παρ' ὄντινον τῶν
 ὁμοτέχνων τετιμημένος, ἀλλ' οὐδὲ τὸ παράπαν εἰ ἐξέ-
 πλευσεν Ἀπελλῆς ἐς Τύρον ἐξετάσας, εὐθύς ἕαδε μηνίειν
 καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια τὸν ἀχάριστον κεκραγῶς 130
 καὶ τὸν ἐπίβουλον καὶ συνωμότην. καὶ εἰ γε μὴ τῶν συνει-
 λημμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναι-
 σχυντία καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατελεήσας ἔφη μηδε-
 νὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέμμητο
 ἂν τὴν κεφαλὴν καὶ παραπολεαύκει τῶν ἐν Τύρῳ κακῶν
 οὐδὲν αὐτὸς αἰτιος γεγονώς. 4. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος
 οὕτω λέγεται αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν
 μὲν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἐδώρησατο, τὸν δὲ Ἀν-
 τίφιλον δουλεύειν αὐτῷ παρέδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς ᾧν
 παρεκινδύνευσεν μεμνημένος τοιαῦδέ τινα εἰκόνι ἡμύνατο
 τὴν διαβολὴν. 5. ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται τὸ ὦτα παμ- 131

- μεγέθη ἔχων μικροῦ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου προσεικότα, τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἔτι προσιούσῃ τῇ Διαβολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, Ἄγνοιά μοι δοκεῖ καὶ Ἐπόληψις· ἐτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολή, γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον δὲ καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ τὴν λύτταν καὶ τὴν ὄργην δεικνύουσα, τῇ μὲν ἀριστερᾷ δᾶδα καιομένην ἔχουσα, τῇ ἑτέρᾳ δὲ νεανίαν τινὰ τῶν τριχῶν σύρουσα τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μαρτυρούμενον τοὺς θεοῦς.
- 132 ἡγγεῖται δὲ ἀνήρ ὄχρὸς καὶ ἄμορφος, ὃξὺ δεδορκῶς καὶ εἰκῶς τοῖς ἐκ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον οὖν εἶναι τὸν Φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παρομαρτοῦσι προτρέπουσαι καὶ περιστέλλουσαι καὶ κατακοσμοῦσαι τὴν Διαβολήν. ὥς δέ μοι καὶ ταύτας ἐμήνυσεν ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνας, ἡ μὲν τις Ἐπιβουλή ἦν, ἡ δὲ Ἀπάτη. κατόπιν δὲ ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἐσκευασμένη, μελανείμων καὶ κατεσπαραγμένη, Μετάνοια οἶμαι αὕτη ἐλέγετο· ἐπεστρέφετο γοῦν εἰς τοῦπίσω δακρῦουσα καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν Ἀλήθειαν προσιούσαν ὑπέβλεπεν. οὕτως μὲν Ἀπελλῆς τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῆς γραφῆς ἐμιμήσατο.
- 133 6. Φέρε δὲ καὶ ἡμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὴν τοῦ Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην διέλθωμεν τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ, πρότερόν γε ὄρω τιμὴ περιγράψαντες αὐτήν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμῖν ἢ εἰκῶν γένοιτο φανερωτέρα. ἔστι τοίνυν διαβολὴ κατηγορία τις ἐξ ἐρημίας γινομένη, τὸν κατηγορούμενον λεληθυῖα, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως πεπιστευμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. τριῶν δ' ὄντων προσώπων, καθάπερ ἐν ταῖς κωμωδίαις, τοῦ διαβάλλοντος καὶ τοῦ διαβαλλομένου καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἢ διαβολὴ γίνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν
- 134 οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γινόμενα. 7. πρῶτον μὲν δὴ, εἰ δοκεῖ,

παραγάγωμεν τὸν πρωταγωνιστὴν τοῦ δράματος, λέγω
 δὲ τὸν ποιητὴν τῆς διαβολῆς. οὗτος δὲ δὴ ὡς μὲν οὐκ
 ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἶμαι γνωρίμων· οὐδεὶς
 γὰρ ἂν ἀγαθὸς κακῶν αἷτιος γένοιτο τῷ πλησίον, ἀλλ'
 ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς
 φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται
 καὶ μισεῖσθαι παρασκευάζουσιν, εὐδοκιμεῖν δόξαν εὐ-
 νοίας προσλαβόντες. 8. ἔπειτα δὲ ὡς ἄδικος ὁ τοιοῦτος
 καὶ παράνομός ἐστι καὶ ἀσεβῆς καὶ τοῖς χρωμένους ἐπιζη-
 μιος, φάδιον καταμαθεῖν. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε
 τὴν μὲν ἰσότητά ἐν ἅπαντι καὶ τὸ μηδὲν πλέον δικαιο-
 σύνης ἔργα εἶναι, τὸ δὲ ἄνισόν τε καὶ πλεονεκτικὸν ἀδι- 135
 κίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρα χρώμενος
 πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετεριζό-
 μενος καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὄψα καὶ ἀποφράτ-
 των καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβαστα κατασκευά-
 ζων αὐτὰ ὑπὸ τῆς διαβολῆς προεμπεπλησμένα; ἐσχάτης
 ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φατέν ἂν καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νο-
 μοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων καὶ ὁ Δράκων, ἐνορκον ποιη-
 σάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι καὶ
 τὸ τὴν εὐνοίαν ἴσην τοῖς κρινομένοις ἀπονέμειν, ἄχρι
 ἂν ὁ τοῦ δευτέρου λόγος παρατεθεῖς θατέρου χείρων ἢ
 ἀμείνων φανῇ· πρὶν δέ γε ἀντεξετάσαι τὴν ἀπολογίαν 136
 τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον ἠγήσαντο
 ἔσεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀγανακτῆσαι
 τοὺς θεοὺς εἰποῖμεν, εἰ τῷ κατηγορῶ μετ' ἀδείας ἂ θέ-
 λει λέγειν ἐπιτρέπομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορου-
 μένῳ τὰ ὄψα ἢ τὸ στόμα σιωπῶντος καταψηφιζοίμεθα
 τῷ προτέρῳ λόγῳ κεχειρωμένοι. ὥστε οὐ κατὰ τὸ δίκαιον
 καὶ τὸ νόμιμον καὶ τὸν ὄρκον τὸν δικαστικὸν φαίη τις ἂν
 γίγνεσθαι τὰς διαβολάς. εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν
 οἱ νομοθέται παραινούντες οὕτω δικαίας καὶ ἀμερεῖς

ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον
 137 ἐπάγειν τῷ λόγῳ εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον.
 μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. φησὶ δέ,

μητε δίκην δικάσης, πρὶν ἄμφω μῦθον ἀκούσης.
 ἠπίστατο γάρ, οἶμαι, καὶ οὗτος ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ
 βίῳ ἀδικημάτων οὐδὲν ἂν τις εὖροι χειρὸν οὐδὲ ἀδικώ-
 τερον ἢ ἀκρίτους τινὰς καὶ ἀμοίρους λόγων καταδει-
 κάσθαι· ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν
 ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούοντος
 ὀργῇ καὶ τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας
 παραιρούμενος. 9. καὶ γὰρ ἀπαρρησίαστος καὶ δειλὸς
 138 ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐδὲν ἐς τοῦφανὲς ἄγων.
 ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες ἐξ ὑφανοῦς ποθευ τοξεύων, ὡς
 μηδὲ ἀντιτάξασθαι δυνατὸν εἶναι μηδὲ ἀνταγωνίσασθαι,
 ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ πολέμου διαφθείρεσθαι,
 ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ μηδὲν ὑγιᾶς τοὺς διαβάλ-
 λοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τίς γε τάληθῆ κατηγοροῦντι ἑαυτῷ
 συνεπίσταται, οὗτος, οἶμαι, καὶ εἰς τὸ φανερὸν ἐλέγχει
 καὶ διευθύνει καὶ ἀντεξετάζει τῷ λόγῳ, ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐκ
 τοῦ προφανοῦς νικᾶν δυνάμενος ἐνέδρα ποτὲ καὶ ἀπάτη
 χρήσαιο κατὰ τῶν πολεμίων. 10. ἴδοι δ' ἂν τις τοὺς
 τοιούτους μάλιστα ἐν τε βασιλέων ἀύλατς καὶ περὶ τὰς
 139 τῶν ἀρχόντων καὶ δυναστευόντων φιλίας εὐδοκιμοῦντας,
 ἐνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαὶ δὲ ὑπόνοιαί, πάμπολλαι
 δὲ κολακειῶν καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις· ὅπου γὰρ αἰ
 μείζους ἐλπίδες, ἐνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι καὶ
 τὰ μίση ἐπισφαλέστερα καὶ αἱ ζηλοτυπίαὶ κακοτεχνέστε-
 ραι. πάντες οὖν ἀλλήλους ὀξὺν δεδόρασι καὶ ὥσπερ οἱ
 μονομαχοῦντες ἐπιτηροῦσιν εἴ ποῦ τι γυμνωθὲν μέρος
 θεάσαιντο τοῦ σώματος· καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι
 βουλόμενος παρωθεῖται καὶ παραγκωνίζεται τὸν πλησίον
 καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, εἰ δύναιτο, ὑποσπᾶ καὶ ὑποσκελίζει.

ἐνθα ὁ μὲν χρηστὸς ἀτεχνῶς εὐθὺς ἀνατέτραπται καὶ 140
 παρασέσυρται καὶ τὸ τελευταῖον ἀτίμως ἐξέωσται, ὁ δὲ
 κολακευτικώτερος καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας κακοηθείας πι-
 θανώτερος εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ· τὰ γὰρ
 τοῦ Ὀμήρου πάνυ ἐκαληθεύουσιν, ὅτι τοι

ξυνὸς Ἐνυάλιος καὶ τὸν κτανέοντα κατέκτα.

τοιγαροῦν ὡς οὐ περὶ μικρῶν τοῦ ἀγῶνος ὄντος ποικί-
 λας κατ' ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν ταχίστη καὶ ἐπι-
 σφαλεστάτη ἐστὶν ἢ τῆς διαβολῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ
 φθόνου ἢ μίσους εὐέλπιδος λαμβάνουσα, οἰκτρότερα δὲ
 καὶ τραγικὰ ἐπάγουσα τὰ τέλη καὶ πολλῶν συμφορῶν
 ἀνάπλεα. 11. οὐ μέντοι μικρὸν οὐδὲ ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο,
 ὡς ἂν τις ὑπολάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, οὐκ ὀλίγης 141
 δὲ ἀγχινοίας, ἀκριβοῦς δὲ τινος ἐπιμελείας δεόμενον· οὐ
 γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐβλαπτεν ἢ διαβολή, εἰ μὴ πιθανόν τινα
 τρόπον ἐγίνετο· οὐδ' ἂν κατίσχυε τὴν πάντων ἰσχυροτέ-
 ραν ἀλήθειαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν καὶ πιθανὸν καὶ
 μυρία ἄλλα παρεσκεύαστο κατὰ τῶν ἀκούοντων. 12. δια-
 βάλλεται μὲν οὖν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα ὁ τιμώμενος καὶ
 διὰ τοῦτο τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτοῦ ἐπίφθονος· ἅπαν-
 τες γὰρ τῷδ' ἐπιτοξάζονται καθάπερ τι κώλυμα καὶ ἐμ-
 πόδιον προορῶμενοι, καὶ ἕκαστος οἴεται πρῶτος αὐτὸς
 ἔσεσθαι τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας καὶ τῆς
 φιλλίας ἀποσκευασάμενος. οἷόν τι καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς
 ἀγῶσιν ἐπὶ τῶν δρομέων γίνεταί· κάκει γὰρ ὁ μὲν ἀγα-
 θὸς δρομεὺς τῆς ὕσπληγγος εὐθὺς καταπεσούσης μόνον 142
 τοῦ πρόσω ἐφιέμενος καὶ τὴν διάνοιαν ἀποτείνας πρὸς τὸ
 τέρμα κἂν τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων τῷ πλη-
 σίον οὐδὲν κακουργεῖ οὐδέ τι τοῦ κατὰ τοὺς ἀγωνιστὰς
 πολυπραγμονεῖ, ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος καὶ ἄναθλος ἀντα-
 γωνιστῆς ἀπογνοὺς τὴν ἐκ τοῦ τάχους ἐλπίδα ἐπὶ τὴν κα-
 κοτεχνίαν ἐτρέπετο, καὶ τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος σκοπεῖ,

- ὅπως τὸν τρέχοντα ἐπισχὼν ἢ ἐμποδίσας ἐπιστομιεῖ, ὡς, εἰ τούτου διαμάρτοι, οὐκ ἂν ποτε νικῆσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις κὰν ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόνων τούτων γίνεται· ὁ γὰρ προέχων αὐτίκα ἐπιβουλεύεται καὶ
- 143 ἀφύλακτος ἐν μέσῳ ληφθεὶς τῶν δυσμενῶν ἀνηρησθή, οἱ δὲ ἀγαπῶνται καὶ φίλοι δοκοῦσιν ἐξ ὧν ἄλλους βλάπτειν ἔδοξαν. 13. τό τε ἀξιόπιστον τῆς διαβολῆς οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐστὶν ἔργον δεδοικόσι τι προσάψαι ἀπῶδὸν ἢ καὶ ἀλλότριον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ προσόντα τῷ διαβαλλομένῳ πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦνται τὰς κατηγορίας, οἷον τὸν μὲν ἰατρὸν διαβάλλουσιν ὡς φαρμακέα, τὸν πλούσιον δὲ ὡς τύραννον, τὸν τυραννικὸν δὲ
- 144 ὡς προδοτικόν. 14. ἐνίοτε μέντοι καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς ἀφορμὰς, καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἀρμοζόμενοι εὐστοχοῦσιν. ἦν μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἰδῶσι, Διένευσε, φασί, τῇ γυναικί σου παρὰ τὸ δειπνον καὶ ἀπιδῶν ἐς αὐτὴν ἐστέναξε, καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν οὐ μάλα ἀηδῶς· καὶ ὅλως ἐρωτικάι τινες καὶ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ἦν δὲ ποιητικὸς ἢ καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῆ, Μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη καὶ διέσυρε καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ καὶ κακοςύνθετα. πρὸς δὲ τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον ὡς ἄθεος καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται καὶ ὡς τὸ θείον παρωθούμενος καὶ τὴν πρό-
- 145 νοιαν ἀρνούμενος· ὁ δὲ ἀκούσας εὐθύς μύωπι διὰ τοῦ ὠτὸς τυπεῖς διακέκονται ὡς τὸ εἰκὸς καὶ ἀπέστραπται τὸν φίλον οὐ περιμείνας τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. 15. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα Ἰσασιν ἐς ὄργην δυνάμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον, καὶ ἐνθα τρωτὸς ἐστὶν ἕκαστος ἐπιστάμενος, ἐπ' ἐκεῖνο τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἐς αὐτό, ὥστε τῇ παραντίκα

ὄργῃ τεταραγμένον μηκέτι σχολῆν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τῆς ἀληθείας· ἀλλὰ κἄν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσέ-
 εσθαι τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροάσεως ὡς ἀληθεῖ προκατει-
 λημμένον. 16. ἀνυσιμώτατον γὰρ τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς
 τὸ ὑπεναντίον τῆς τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας, ὅποτε καὶ 146
 παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι ἐγένετό τις
 ὃς διέβαλλε τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε
 πίνει καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν
 τοῖς Διονυσίοις· καὶ εἰ γε μὴ κληθεὶς ἔωθεν ἐπιέτε πάν-
 των ὀρώντων καὶ λαβὼν ταραντινίδιον ἐκυμβάλισε καὶ 147
 προσωρχήσατο, ἀπολώλει ἂν ὡς οὐχ ἠδόμενος τῷ βίῳ
 τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἀντισοφιστῆς ᾧν καὶ ἀντίτεχνος τῆς
 Πτολεμαίου τρυφῆς. 17. παρὰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ μεγίστη
 ποτὲ πασῶν ἂν διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν 148
 μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα· ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν
 Ἡφαιστίων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβουλήθη προσ-
 θεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλοουργίᾳ καὶ θεὸν χειρο-
 τονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. εὐθύς οὖν νεῶς τε ἀνέστη-
 σαν αἱ πόλεις καὶ τεμένη καθιδρύετο καὶ βωμοὶ καὶ θυ-
 σίαι καὶ ἑορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελοῦντο, καὶ ὁ
 μέγιστος ὄρκος ἦν ἅπασιν Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μει-
 διάσειε πρὸς τὰ γινόμενα ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ εὐσεβῶν,
 θάνατος ἐπέκειτο ἢ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλα-
 κες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν
 προσεξέκαιον εὐθύς καὶ ἀνεξωπύρουν ὀνειράτα διηγου-
 μενοὶ τοῦ Ἡφαιστίωνος, ἐπιφανείας τινάς, καὶ ἰάματα
 προσάπτοντες αὐτῷ καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες· καὶ τέ-
 λος ἔθνον παρῆδρῳ καὶ ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 149
 ἦδετό τε ἀκούων καὶ τὰ τελευταῖα ἐπίστευε καὶ μέγα
 ἐφρόνει ὡσανεὶ οὐ θεοῦ παῖς ᾧν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοῦς
 ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰώμεθα τῶν Ἀλεξάν-
 δρου φίλων παρὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπολαῦσαι τῆς

Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας ὡς οὐ τιμῶσι τὸν κοινὸν ἀπάντων θεόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας καὶ τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; 18. τότε καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ Σάμιος ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ καὶ τιμώμενος παρ' αὐτοῦ μικροῦ δεῖν συγκαθεύχθη λέοντι διαβληθεὶς ὅτι δακρύσειε παριῶν τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν βοηθήσαι λέγεται Περδικκας ἐπομοσά-
 150 μενος κατὰ πάντων θεῶν καὶ κατὰ Ἡφαιστίωνος, ὅτι δὴ κνηγετοῦντί οἱ φανέντα ἐναργῆ τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ φείσασθαι Ἀγαθοκλέους· οὐ γὰρ ὡς ἀπιστοῦντα οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρῦσαι, ἀλλὰ τῆς πάλαι συνηθείας μνημονεύσαντα. 19. ἡ γοῦν κολακεία καὶ ἡ διαβολὴ τότε μάλιστα χῶραν ἔσχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος συντιθεμένη· καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ οὐκ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπόκρημνα καὶ ἀσφαλῆ τοῦ τείχους προσίσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἢ ἂν ἀφύλακτόν τι μέρος ἢ σαθρὸν αἰσθῶνται ἢ ταπεινόν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν ὡς ῥᾶστα παρεισδύναι καὶ ἔλεῖν δυνάμενοι, οὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες ὅ τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς καὶ ὑπόσαθρον καὶ εὐεπίβατον, τούτῳ προσβάλλουσι καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς, καὶ τέλος ἐκπολιορκουσι μηδενὸς ἀντιταττομένου μηδὲ τὴν ἐφοδὸν αἰσθόμενου. εἴτ' ἐπειδὴ ἐντὸς ἄπαξ τῶν τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα
 151 καὶ καίουσι καὶ σφάττουσι καὶ ἐξελαίνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλισκομένης ψυχῆς καὶ ἐξηνδραποδισμένης ἔργα εἶναι. 20. μηχανήματα δὲ αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀκούοντος ἢ τε ἀπάτη καὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἐπιορκία καὶ προσλιπάρησις καὶ ἀναισχυντία καὶ ἄλλα μυρία ῥαδιουργήματα· ἡ δὲ δὴ μεγίστη πασῶν ἡ κολακεία ἐστὶ, συγγενῆς, μᾶλλον δὲ ἀδελφῆ τις οὔσα τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γεννάδας ἐστὶ καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ἐνδοίῃ πρὸς τὰς τῆς κολακείας προσβολάς, καὶ ταῦτα

ὑπορυτιτούσης καὶ τοὺς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς διαβολ-
 λῆς. 21. καὶ τὰ μὲν ἐκτὸς ταῦτα. ἐνδοθεν δὲ πολλὰι προ-
 δοχαὶ συναγωνίζονται τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι καὶ τὰς πύ-
 λας ἀναπειῶσαι καὶ πάντα τρόπον τῇ ἀλώσει τοῦ ἀκούον-
 τος συμπροθυμούμεναι. πρῶτον μὲν τὸ φιλόκαινον, ὃ
 φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀψίκορον, ἔπειτα
 δὲ τὸ πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμενον· οὐ
 γὰρ οἶδ' ὅπως ἠδόμεθα πάντες καὶ πρὸς τὰς λαθροδὰ
 λεγομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκοάς· οἶδα γοῦν τινὰς 152
 οὕτως ἠδέως γαργαλιζομένους τὰ ᾧτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν
 ὥσπερ τοὺς πτεροῖς κνωμένους. 22. ἐπειδὴν τοίνυν ὑπὸ
 τούτων ἀπάντων συμμαχοῦμενοι προσπέσωσι, κατὰ κρά-
 τος αἰροῦσιν, οἶμαι, καὶ οὐδὲ δυσχερῆς ἢ νίκη γένοιτ'
 ἂν μηδενὸς ἀντιπαραταττομένου μηδὲ ἀμυνομένου τὰς
 προσβολάς, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀκούοντος ἐκόντος ἑαυτὸν ἐν-
 διδόντος, τοῦ διαβαλλομένου δὲ τὴν ἐπιβουλήν ἀγνοούν-
 τος· ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἀλούσης καθεύδοντες
 οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται. 23. καὶ τὸ πάντων οἰκτι- 153
 στον, ὃ μὲν οὐκ εἰδὼς τὰ γεγενημένα προσέρχεται τῷ
 φίλῳ φαιδρὸς ἅτε μηδὲν ἑαυτῷ φαῦλον συνεπιστάμενος
 καὶ τὰ συνήθη λέγει καὶ ποιεῖ, παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος ἐνη-
 ὄρευμένος· ὃ δὲ ἦν μὲν ἐχθρὸν τι γενναῖον καὶ ἐλεύθερον
 καὶ παρρησιαστικόν, εὐθύς ἐξέρρηξε τὴν ὀργὴν καὶ τὸν
 θυμὸν ἐξέχεε, καὶ τέλος τὴν ἀπολογίαν προσιέμενος ἔγνω
 μάτην κατὰ τοῦ φίλου παρωξυμμένος· 24. ἦν δὲ ἀγεν-
 νέστερος καὶ ταπεινότερος, προαίεται μὲν καὶ προσμει-
 διᾷ τοῖς χεῖλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας
 διαπρίει καί, ὡς ὁ ποιητὴς φησι, βυσσοδομεύει τὴν ὀρ- 154
 γήν. οὐ δὲ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι ἀδικώτερον οὐδὲ δουλοπρε-
 πέστερον, ἐνθακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολήν καὶ
 τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατάκλειστον αὖξιν ἕτερα μὲν κεύθοντα
 ἐνὶ φρεσίν, ἄλλα δὲ λέγοντα καὶ ὑποκρινόμενον ἰλαρῶ

- καὶ κωμικῶ τῷ προσώπῳ μάλα περιπαθῆ τινα καὶ τοῦ
 155 γέμουσαν τραγωδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ἐπει-
 δὴν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβάλλον δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδια-
 βαλλομένῳ ποιῆται ὁμως· τότε γὰρ οὐδὲ φωνὴν ἀκούειν
 ἔτι θέλουσι τῶν διαβαλλομένων ἢ τῶν ἀπολογουμένων,
 τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φι-
 λίας προειληφότες, οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλὰ
 156 πολλάκις ἐν τοῖς φιλιτάτοις μίσους παραπίπτουσιν αἰτία
 τοὺς ἄλλους λανθάνουσαι· καὶ ἐνίοτε οἷς αὐτός τις ἐνο-
 χὸς ἐστὶ, ταυτὶ φθάσας κατηγορήσῃ τοῦ πλησίον ἐκφυ-
 γεῖν οὕτω πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅπως ἐχθρὸν
 μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβαλεῖν· ἄπιστος γὰρ αὐτόθι
 ἢ κατηγορία πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν· τοῖς δοκοῦσι
 δὲ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας
 εὐνοίαν ἐμφῆναι προαιρούμενοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμ-
 φέροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχοντο. 25. εἰσὶ δὲ
 τινες οἳ καὶ μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβεβλημένους
 παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὁμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπί-
 στευσαν οὐδ' ἔτι προσίσθαι οὐδὲ προσβλέπειν τολμῶσιν
 αὐτοῖς ὡσπερ ἠδίκημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπέγνω-
 σαν. 26. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ
 τῶν οὕτω ῥαδίως καὶ ἀνεξετάστως πεπιστευμένων δια-
 βολῶν. ἢ μὲν γὰρ Ἄνθεια
 157 τεθναίης (φησί), ὧ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλερο-
 φόντην,
 ὅς μ' ἔθελεν φιλόφῃτι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ
 αὐτῇ προτέρα ἐπιχειρήσασα καὶ ὑπεροφθεῖσα. καὶ μικροῦ
 ὁ νεανίας ἐν τῇ πρὸς τὴν Χίμαιραν συμπλοκῇ διεφθάρη
 ἐπιτίμιον σωφροσύνης ὑποσχὼν καὶ τῆς πρὸς τὸν ξένον
 αἰδοῦς ὑπὸ μάχλου γυναικὸς ἐπιβεβουλευμένος. ἢ δὲ Φαι-
 δρα, κάκείνη τὰ ὅμοια κατειπούσα τοῦ προγόνου, ἐπά-
 ρατον ἐποίησε τὸν Ἰππόλυτον γενέσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς·

οὐδέν, ὡ θεοί, οὐδέν ἀνόσιον εἰργασμένον. 27. ναί, φή-
σει τις· ἀλλ' ἀξιοπίστος ἐστὶν ἐνίοτε ὁ διαβάλλων ἀνήρ
τά τε ἄλλα δίκαιος καὶ συνετὸς εἶναι δοκῶν, καὶ ἐχρῆν
προσέχειν αὐτῷ ἄτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι.
ἄρ' οὖν τοῦ Ἀριστείδου ἐστὶ τις δικαιότερος; ἀλλ' ὅμως
κάκεινος συνέστη ἐπὶ τὸν Θεμιστοκλέα καὶ συμπαροῶξυνε 158
τὸν δῆμον, ἧς, φασίν, ἐκεῖνος πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑπο
κεκνισμένος. δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀρι-
στείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν καὶ χολῆν εἶχε, καὶ
ἤγάπα τινὰ καὶ ἐμίσει. 28. καὶ εἰ γε ἀληθῆς ἐστὶν ὁ περὶ
τοῦ Παλαμήδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν κἀν
τοῖς ἄλλοις ἄοιστος τὴν ἐπιβουλήν καὶ ἐνέδραν ὑπὸ φθό-
νου φαίνεται συντεθεικῶς κατὰ ἀνδρὸς ὁμαίμου καὶ φί-
λου καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐκπεπλευκός· οὕτως
ἐμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἢ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία.
29. τί γὰρ ἂν τις ἢ τὸν Σωκράτην λέγοι τὸν ἀδίκως πρὸς 159
τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον ὡς ἀσεβῆ καὶ ἐπίβου-
λον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς μετὰ τη-
λικαύτας νίκας ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπόπτους γε-
νομένους; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα καὶ σχεδὸν τὰ
πλεῖστα ἤδη γνώριμα. 30. τί οὖν χρὴ καὶ ποιεῖν τὸν γε
νοῦν ἔχοντα ἢ ἀρετῆς ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὅπερ,
οἶμαι, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ περὶ Σειρήνων μύθῳ ἠνίξαστο
παραπλεῖν κελύσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμά-
των ἡδονὰς καὶ ἀποφράττειν τὰ ὦτα καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ
ἀναπεταννύειν τοῖς πάθει προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπιστή- 160
σαντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομέ-
νοις τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι καὶ παραβάλλεσθαι, τὰ
φαῦλα δὲ ἀποκλείειν καὶ ἀπωθεῖν· καὶ γὰρ ἂν εἴη γε-
λοῖον τῆς μὲν οἰκίας θυρωροὺς καθιστάναι, τὰ ὦτα δὲ καὶ
τὴν διάνοιαν ἀνεφωγμένα εἶναι. 31. ἐπειδὴν τοίνυν τοιαῦτα
προσίη τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξε-

τάξειν, μήτε ἡλικίαν τοῦ λέγοντος ὀρῶντα μήτε τὸν ἄλλον βίον μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνουαν· ὅσφ γὰρ τις πιθανώτερος, τοσοῦτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει τοῦ κατηγοροῦντος, ἀλλ' ἐαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδόντα καὶ τῷ διαβάλλοντι τὸν φθόνον καὶ ἐν φανερωῷ ποιησάμενον τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκατέρου διανοίας. καὶ μισεῖν οὕτω καὶ ἀγαπᾶν τὸν δε-

161 δοκιμασμένον. πρὶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Ἡράκλεις, ὡς μεираκιῶδες καὶ ταπεινὸν καὶ πάντων οὐχ ἥμισυ ἄδικον. 32. ἀλλὰ τούτων ἀπάντων αἰτιον, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν, ἡ ἄγνοια καὶ τὸ ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἐκάστου τρόπον· ὡς εἰ γε θεῶν τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα ἐς τὸ βάραθρον ἢ διαβολῆς χώραν οὐκ ἔχουσα, ὡς ἂν πεφωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ Ἡ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ.

1. Ἄλλ' ὅτι μὲν ἠγνόεις τοῦνομα τὴν ἀποφράδα

162 παντί που δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠτιῶ βάρβαρον εἶναι μετὴν φωνὴν ἐπ' αὐτῷ, εἰπόντα ὑπὲρ σοῦ ὡς ἀποφράδι ὁμοιος εἴης — τὸν γὰρ τρόπον σου νῆ Δία μέμνημαι εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ — εἰ μὴ καὶ παντάπασιν ἀνήκοος ἦσθα τοῦ ὀνόματος; ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδα ὅτι καὶ βούλεται εἶναι διδάξω σε μικρὸν ὕστερον· τὸ δὲ τοῦ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέττιγα τοῦ πτεροῦ συνείληφας, εἶπερ τινὰ ποιητὴν ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχιλόχον, Πάριον τὸ γένος, ἄνδρα κομιδῆ ἐλευθέρον καὶ

παρρησία συνόντα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίξειν, εἰ καὶ ὅτι
 μάλιστα λυπήσειν ἐμελλε τοὺς περιπετεῖς ἐσομένους τῇ
 χολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνος τοίνυν πρὸς τινος τῶν
 τοιούτων ἀκούσας κακῶς τέττιγα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέ-
 ναι τοῦ πτεροῦ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέττιγι ὃ Ἀρχίλοχος
 φύσει μὲν λάλω ὄντι καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, ὁπότεν δὲ
 καὶ τοῦ πτεροῦ ληφθῆ, γεγωνότερον βοῶντι. καὶ σὺ δὴ,
 ἔφη, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί βουλόμενος ποιητὴν
 λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν αἰτίας ζητοῦντα καὶ ὑπο- 163
 θέσεις τοῖς ἰάμβοις; 2. ταῦτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ οὐ
 μὰ τὸν Δία τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑαυτόν — πόθεν; πολ-
 λοῦ γε καὶ δέω — σοὶ δὲ μυρία συνειδῶς ἰάμβων ἄξια
 βεβιωμένα, πρὸς ἃ μοι δοκεῖ οὐδ' ἂν ὃ Ἀρχίλοχος αὐτὸς
 διαρκέσαι προσπαρακαλέσας καὶ τὸν Σιμωνίδην καὶ τὸν
 Ἴπκώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ κἄν ἔν τι τῶν προσόν-
 των σοι κακῶν. οὕτως σὺ γε παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ
 βδελυρία τὸν Ὀροδοικίδην καὶ τὸν Λυκάμβην καὶ τὸν
 Βούπαλον, τοὺς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις
 ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τότε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι
 λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν Σκυθῶν καταφανέστερος γένοιο
 κομιδῇ ἀπαιδευτος ὢν καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐν πο-
 σὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν δὲ εὐλογον παράσχοις τῶν κατὰ σοῦ
 λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ καὶ οἰκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότε καὶ
 μηδὲν ὑποστελλομένῳ τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξείπειν, μᾶλ-
 λον δὲ κηρῦξαι ἃ πράττεεις νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔτι 164
 καὶ νῦν ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. 3. καίτοι μάταιον
 ἴσως καὶ περιττὸν ἐν παιδείας νόμῳ παρρησιάζεσθαι πρὸς
 σέ· οὔτε γὰρ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γένοιο πρὸς τὴν ἐπι-
 τίμησιν, οὐ μᾶλλον ἢ κύνθαρος μεταπεισθεῖη ἂν μηκέτι
 τοιαῦτα κυλιδεῖν ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης γενόμενος, οὔτ'
 εἰναί τινα νομίζω τὸν ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ ὑπὸ σοῦ τολ-
 μώμενα καὶ ἃ γέρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρανομεῖς.

οὐχ οὕτως ἀσφαλῆς οὐδὲ ἀφανῆς βδελυρὸς εἶ· οὐδὲ δεῖ
 τινος τοῦ ἀποδύουτος τὴν λεοντήν, ὡς φανερὸς γένοιο
 κανθήλιος ὦν, εἰ μὴ τις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς
 ἦκοι ἢ ἐς τοσοῦτον Κυμαῖος εἴη, ὡς μὴ ἰδὼν εὐθύς εἰ-
 δέναι ὄνων ἀπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα μὴ περιμεί-
 νας ὀγκωμένον προσέτι ἀκούειν. οὕτω πάλαι καὶ πρὸ
 ἐμοῦ καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις κεκήρυκται τὰ σὰ καὶ
 δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Ἀριφράδην,
 165 ὑπὲρ τὸν Συβαρίτην Ἡμιθέωνα. ὑπὲρ τὸν Χιον ἐκεῖνον
 Βάστιαν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον δὲ ὅμως, εἰ
 καὶ ἔωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὰ
 ἀγνοεῖν. 4. μᾶλλον δὲ παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου
 προλόγων εἰς ὃ Ἐλεγχος, φίλος Ἀληθεία καὶ Παρρησία,
 θεὸς οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινόν-
 των, μόνους ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐ-
 τοῦ, πάντα καὶ εἰδότος καὶ σαφῶς διεξιόντος ὅποσα ὑμῖν
 σύνοιδε. χάριεν γοῦν τοῦτο γένοιτ' ἂν, εἰ ἐθελήσειεν
 ὑμῖν προεισελθῶν οὗτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμ-
 παντα τοῦ δράματος τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν, ὦ προλό-
 γων καὶ δαιμόνων ἄριστε Ἐλεγγε, ὄρα ὅπως σαφῶς προ-
 διδάξης τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτην οὐδὲ φιλαπεχθη-
 μόνως οὐδ' ἀνίπτοις ποσὶ κατὰ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τόνδε
 τὸν λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἰδίον τι ἀμνυόμενοι
 καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ.
 ταῦτα μόνον εἰπὼν καὶ σαφῶς προδιηγησάμενος Ἰλεως
 166 ἄπιθι ἐκποδῶν, τὰ δὲ ἄλλα ἡμῖν κατάλιπε· μιμησόμεθα
 γὰρ σε καὶ διελέγξομεν τὰ πολλά, ὡς παρρησίας γε καὶ
 ἀληθείας ἔνεκα μηδὲν αἰτιάσασθαι σε. μήτε δὲ ἐμὲ πρὸς
 αὐτοὺς ἐπαινέσης, ὦ φίλτατε Ἐλεγγε, μήτε τὰ ἐκείνω
 προσόντα προεκέχης αὐτως· οὐ γὰρ ἄξιον θεῶ ὄντι
 ἐπὶ στόμα σοι ἐλθεῖν τοὺς περὶ τῶν οὕτω καταπτύστῳ
 λόγους.

5. Ὁ γὰρ σοφιστὴς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ πρόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἦκε λόγον τινὰ πρὸ πολλοῦ συγγεγραμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ἦν δὲ ὑπόθεσις τῷ συγγράμματι ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπὸ τινος Ἀθηναίου, οἶμαι, μετέχειν τῆς Ἐλευστίνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ καὶ Εὐφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε δὲ ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὸν Αἰσώπου κολοιδὸν συμφορητὸς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτριῶν περῶν. βουλόμενος δὴ μὴ ἔωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, δεῖται τῶν συνήθων τινός — ἦν δὲ ἐκ Πατρῶν ἐκεῖνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλά — ἐπειδὴν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. καὶ οὕτως ἀνὴρ ἐποίησε καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τῶν ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνων λόγων. 6. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ ὁ μὲν πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει συνείρων οἶον εἰκὸς ἐκ πολλοῦ ἐσκεμμένα καὶ μεμελετημένα, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία * * οὐσα ἐπήμυνε καὶ χεῖρα ᾤρεγε καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως δὲ πολὺς 168 παρὰ τῶν ἀκούοντων· καὶ οἱ μὲν ἐς τὸν Πατρέα ἐκείνον μεταξὺ ἀποβλέποντες ὑπεδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμπράξας αὐτῷ τὴν ραδιουργίαν, οἱ δὲ καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν ἐν τούτῳ μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι ὅπως μνήμης ἔχουσι πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφιστῶν. 7. ἐν δὲ τούτοις ἅπασιν καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' οὐκ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' οὗτω περιφανεί καὶ ἀπιθάνῳ καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καὶ πῶς; — ἔστι δὲ ἀκρατὴς γέλωτος — ὁ μὲν τὴν φωνὴν ἐντρέψας εἰς μέλος, ὡς ᾤετο θρηγνόν τινα ἐπηύλει τῷ Πυθαγόρᾳ, ὁ δὲ τούτῳ δὴ τὸ τοῦ λόγου,

ὄνον καθαρίζειν πειρώμενον ὄρων ἀνεκάγχασε μάλα ἤδῃ
 ὁ ποιητῆς οὗτος ὁ ἐμός· ὁ δὲ εἶδεν ἐπιστραφεῖς. τοῦτο
 ἐξεπολέμωσεν αὐτούς τότε ἐναγχος. 8. ἐνθὲνδε ἦν μὲν ἡ
 τοῦ ἔτους ἀρχή, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νομη-
 νίας τρίτη, ἐν ἧ ὁ Ῥωμαῖοι κατὰ τι ἀρχαῖον εὐχονται
 169 τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους εὐχάς τινας καὶ θύουσι,
 Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τὰς λειτουργίας
 αὐτοῖς, καὶ πεπιστεύκασι τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα
 τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοί-
 νυν ἑορτῇ καὶ ἱερομηνίᾳ ὁ τότε γελάσας ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐκει-
 νος ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ ἰδὼν προσιόντα τὸν
 κατάπτυστον καὶ ἀλαξόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λόγων
 ὑποκριτὴν — ἐτύγχανε δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ ἀκριβῶς
 εἰδὼς καὶ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν καὶ μιαρῖαν τοῦ βίου καὶ
 ἃ ποιεῖν ἐλέγετο καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο — Ὁρα ἡμῖν,
 ἔφη πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ἐκτρέπεσθαι τὸ δυσάντητον
 τοῦτο θέαμα, ὃς φανεῖς ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν ἀπο-
 φράδα ποιήσειν ἡμῖν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστῆς τὴν
 ἀποφράδα ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον ὄνομα τῶν Ἑλλή-
 νων ἐγέλα εὐθύς καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλω-
 τος ἡμύνητο, ὡς γοῦν ᾤετο, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν,
 Ἀποφράς, τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις ἢ βοτάνη τις ἢ
 σκεῦος; ἄρα τῶν ἐσθιομένων ἢ πινομένων τί ἐστὶν ἀπο-
 φράς; ἐγὼ μὲν οὔτε ἤκουσα πώποτε οὔτ' ἂν συνίην ποτὲ
 ὅ τι καὶ λέγει. 9. ταῦθ' ὁ μὲν ᾤετο κατὰ τούτου διεξιέ-
 ναι καὶ πολὺν ἐπήγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλων· ἐλελήθει
 170 δὲ κατ' αὐτοῦ τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκφέ-
 ρων. ἐπὶ τούτῳ τὸν λόγον τόνδε συνέγραψεν ὁ ἐμὲ προ-
 ειπέμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν τὰ
 κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα καὶ ὁπόσα καὶ οἱ ἐπὶ
 τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν καπηλείων εἶδειεν. ταῦτα μὲν
 ὁ Ἐλεγχος

10. Ἐγὼ δὲ — ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τοῦ δρά-
 ματος τὰ λοιπά — δίκαιος ἂν εἴην τὰ ἐκ τοῦ Δελφικοῦ
 τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μὲν σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα
 δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ
 τὰ ἐν Φοινίκῃ καὶ Συρίᾳ, εἶτα ἐξῆς τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ
 Ἰταλίᾳ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν, ἅπερ κεφαλαιω-
 θέστατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς καὶ κορυφή καὶ κορωνίς
 τοῦ τρόπου· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν Ἰλιεύς ὦν
 τραγῳδοὺς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοὶ ἀκούειν τὰ σαντοῦ
 κακά. 11. μᾶλλον δὲ ταῦτα μὲν μηδέπω· περὶ δὲ τῆς ἀπο- 171
 φράδος πρότερον· εἰπέ γάρ μοι πρὸς πανδήμου καὶ Γε-
 νευτλλίδων καὶ Κυβήβης, πῆ σοὶ μεμπτὸν καὶ γέλωτος
 ἄξιον τοῦνομα εἶναι ἔδοξεν ἢ ἀποφράς; νῆ Δί', οὐ γὰρ
 ἦν τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ ποθεν ἐπεισχωμάσαν αὐ-
 τοῖς ἀπὸ τῆς πρὸς Κελτοὺς ἢ Θραῶκας ἢ Σκύθας ἐπιμι-
 ξίας· σὺ δὲ — ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων —
 ἐξέκλεισας τοῦτο εὐθύς καὶ ἐξεκέρυξας τοῦ Ἑλληνικοῦ.
 καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω καὶ ξενίζω καὶ
 ὑπερβαίνω τοὺς ὄρους τοὺς Ἀττικούς· καὶ μὴν τί ἄλλο
 Ἀθηναίοις οὕτως ἐπιχώριον ὡς τουτὶ τοῦνομα, φαίεν ἂν
 οἱ γε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες· ὥστε θάττον ἂν
 τὸν Ἐρεχθεά καὶ τὸν Κέκροπα ξένους ἀποφῆναις καὶ
 ἐπήλυδας τῶν Ἀθηναίων, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας οὐκ
 οἰκείαν καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. 12. πολλὰ μὲν γάρ 172
 ἔστιν ἃ καὶ αὐτοὶ κατὰ ταῦτα τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνο-
 μάξουσιν, ἀποφράδα δὲ μόνον ἐκεῖνοι τὴν μιαν καὶ
 ἀπευκτὴν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἄπρακτον καὶ σοὶ ὁμοίαν ἡμέ-
 ραν· ἰδοῦ, μεμάθηκας ἤδη ὁδοῦ πάρεργον· τί βούλεται
 αὐτοῖς ἢ ἀποφράς ἡμέρα· ὅταν μῆτε αἱ ἀρχαὶ χρηματί-
 ζωσι μῆτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὧσι μῆτε τὰ ἱερὰ ἱεροῦ-
 γῆται μῆθ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελεῖται, αὕτη ἀποφράς
 ἡμέρα. 13. ἐνομίσθη δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις·

ἢ γὰρ ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις ἔπειτα ἔταξαν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεπόνθεισαν, ἀπράκτους καὶ ἀκύρους τῶν ἐννόμων πράξεων εἶναι ἢ καὶ νῆ Δία . . . . καίτοι ἄκαιρον ἴσως καὶ ἐξωρόν γε ἤδη γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα μηδὲ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα· πάνυ γοῦν τοῦτ' ἔστι τὸ λοιπόν, κἂν ἐκμάθῃς αὐτό, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔση. πόθεν γάρ, ὦ οὔτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ ἀγνοῆσαι συγγνώμη ὁπόσα ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου καὶ ἄθηλα τοῖς ἰδιώταις, τὴν ἀποφράδα δὲ οὐδὲ βουληθεὶς ἂν ἄλλως εἴποις· ἐν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἀπάντων τοῦνομα. ἔστω, φησί τις. 14. ἀλλὰ
173 καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τὰ μὲν λεκτέα, τὰ δ' οὔ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττοιμεν τὰς ἀκοὰς καὶ τιτρώσκοιμεν τῶν συνόντων τὰ ὄντα. ἐγὼ δέ, ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ ἴσως ταῦτα περὶ σοῦ εἰπὼν ἤμαρτον· ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κατὰ τὰ Παφλαγόνων ἢ Καππαδοκῶν ἢ Βακτριῶν πάτρια διαλέγεσθαί σοι, ὡς ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα καὶ σοὶ ἀκούειν ἢ ἡδέα, τοῖς δ' ἄλλοις Ἑλλήσιν οἶμαι καθ' Ἑλλάδα γλωτταν συνεῖναι χρῆ. εἶτα καὶ τῶν Ἀττικῶν κατὰ χρόνους τινὰς πολλὰ ἐντρεψάντων τῆς αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα τοῦνομα διετέλεσεν οὔτως αἰεὶ καὶ πρὸς ἀπάντων αὐτῶν λεγόμενον. 15. εἶπον ἂν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένους τῷ ὀνόματι, εἰ μὴ καὶ ταύτη σε διαταράξειν ἐμελλον ξείνα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιῶν. μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐγὼ σοὶ τοὺς εἰπόντας ἐρῶ· πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἓνα τῶν πάλαι δειξας οὐ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, χρυσοῦς, φασίν, ἐν Ὀλυμπία στάθῃτι. καίτοι ὅστις γέρων ὦν καὶ ἀφήλιξ τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ. δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἔστιν ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἴσθμῷ καὶ Σπάρτη ἐν Πελοποννήσῳ μὴ εἰδέναί. 16. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέ-

γειν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἦδεις, τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ ἄκαι- 174
ρον ἤτιάσω. φέρε δὴ καὶ ὑπὲρ τούτου πρὸς σὲ ἀπολογη-
σομαι τὰ εἰκότα. σὺ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ
ὀλίγον σοι μέλει τοῦ μηδὲν εἰδέναί. οἱ πάλαι πολλὰ τοι-
αῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἕκαστοι
τοὺς τότε — ἦσαν γὰρ καὶ τότε, ὡς τὸ εἶκός, βδελυροί
τινες ἐς τὰ ἦθη καὶ μαροὶ καὶ κακοήθεις τὸν τρόπον —
καὶ ὁ μὲν κόθορνόν τινα εἶπεν εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον
ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν, ὁ δὲ λυπάην,
ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ὢν φήτωρ ἐπετάραττεν, ὁ
δὲ ἐβδόμην, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἐβδόμαις κάκει-
νος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπαιξε καὶ διεγέλα καὶ παιδιὰν
ἐποιεῖτο τὴν σπουδὴν τοῦ δήμου. μὴ δῶς οὖν κάμοί,
πρὸς Ἀδώνιδος, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάση 175
κακία σύντροφον, ἡμέρα δυσφήμῳ καὶ ἀπαισίῳ; 17. ἡμεῖς
δὲ καὶ τοὺς χωλοὺς τῷ δεξιῷ ἐκτρεπόμεθα, καὶ μάλιστα
εἰ ἔωθεν ἰδοίμεν αὐτούς. κἂν εἰ τις βᾶκηλον ἢ εὐνοῦχον
ἰδοί ἢ κίθηκον εὐθύς ἐξιὼν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀνα-
στρέφει καὶ ἐπανέρχεται οὐκ ἀγαθὰς μαντευόμενος τὰς
ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ ὑπὸ πονηρῷ
τῷ πρώτῳ καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ ἐν
θύραις ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ καὶ ἔωθεν τοῦ ἅπαντος ἔτους
εἰ τις ἰδοί κίναιδον καὶ ἀπόρρητα ποιοῦντα καὶ πάσχον-
τα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπερρωγότα καὶ μονονουχί
τοῦνομα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα
ρόγητα ἐπίορκον ὄλεθρον κύφωνα βάραθρον, μὴ φύγη 176
μηδ' εἰκάση τοῦτον ἀποφράδι ἡμέρα; 18. ἀλλ' οὐχὶ σὺ
τοιούτος; οὐκ ἂν ἕξαρκος γένοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρείαν
οἶδα τὴν σὴν, ὅς γε καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δο-
κεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλλυταί σοι ἢ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι
δῆλος εἰ καὶ περιβόητς. εἰ δὲ καὶ ὁμόσε χωρήσειας καὶ
ἀρνήσαιο μὴ τοιούτος εἶναι, τίσι πιστὰ ἔρεις; τοῖς πολί-

ταῖς τοῖς σοῖς; — ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον — ἄλλα Ἰσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σου τροφὰς καὶ ὡς παραδοὺς ἑαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ συμπεριεφθείρου πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δὴ σε τὸ τοῦ λόγου τοῦτο θάκος πολυσχιδῆς ἐργασάμενος ἐξέωσε. 19. κἀκεῖνα μέμνηται, ὡς τὸ εἰκός, ἂ πρὸς τὸ θέατρον ἐνεανιεύου τοῖς ὄρχησταῖς ὑποκρινόμενος καὶ συνταγματάρχης ἀξιῶν εἶναι. οὐδεὶς γοῦν πρὸ σοῦ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον οὐδ' ἂν ἐμήνυσεν ὃ τι τοῦνομα τῷ δράματι· ἀλλὰ σὺ κοσμίως

177 πάνυ χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν προεισεπέμπου εὐμένειαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεάτρον στεφάνους κομίζων καὶ κρότῳ ἀπιῶν, ἤδη τιμῶμενος πρὸς αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ρήτωρ καὶ σοφιστής· καὶ διὰ τοῦτο ἦν πύθωνται ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνοι, τοῦτο δὴ τὸ ἐκ τῆς τραγωδίας. „δύο μὲν ἡλίους ὄραν“ δοκοῦσι, „δισσὰς δὲ Θήβας.“ καὶ πρόχειρον ἅπασιν εὐθύς τό, Ἐκεῖνος ὁ τότε καὶ μετ' ἐκεῖνα; τοιγάρτοι καὶ αὐτὸς εὐποιῶν οὐκ ἐπιβαίνεις τὸ παράπαν οὐδ' ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐκὼν πατρίδα οὔτε χεῖμα κακὴν οὔτε θέρει ἀργαλέαν, ἀλλὰ καλλίστην καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινικῇ ἀπασῶν· τὸ γὰρ ἐλέγχεσθαι καὶ τοῖς εἰδόσι καὶ μεμνημένοις τῶν πάλαι ἐκείνων συνελθαι βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθεῖς σὺ; τί δ' ἂν αἰσχροὺν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πυνθάνομαι δὲ καὶ κτήματα εἶναι σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύστη-

178 νον ἐκεῖνο πυργίον, ὡς τὸν τοῦ Σινωπέως πύθον τὴν Διὸς αὐλήν εἶναι πρὸς αὐτό. τοὺς μὲν δὴ πολίτας οὐδαμῆ οὐδαμῶς μεταπείσεις ἂν μὴ οὐχὶ τῶν ἀπάντων βδελυρώτατόν σε ἡγεῖσθαι, ὄνειδος κοινὸν ἀπάσῃ τῇ πόλει. 20. τάχα δ' ἂν τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν Συρίᾳ προσλάβοις ὁμοψήφους. εἰ λέγεις μηδὲν πονηρὸν μηδὲ ἐπαίτιον βεβιωσθαί σοι. Ἡράκλεις, ἢ μὲν Ἀντιόχεια καὶ τοῦργον

αὐτὸ εἶδεν, ὅτε τὸν Ταρσόθεν ἤκοντα ἐκείνου νεανίσκον ἀπαγαγών. . . . ἀλλὰ καὶ ἀναδέρειν αὐτὰ αἰσχροῦν ἴσως ἐμοί. πλὴν ἀλλὰ ἴσασι γε καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες καὶ σὲ μὲν ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες, ἐκείνον δὲ οἰσθα ὅ τι καὶ ποιοῦντα. εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσμων τις εἶ, τὸ στόμα. 21. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοήσουσί σε οἱ μετὰ τοὺς ἐν Συρία θαναμαστοὺς ἄθλους ἐκείνους ὑποδεξάμενοι φεύγοντα ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματιοκαπήλων διωκόμενον, παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς προιάμενος ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' οὐκ ἐλάττω σοι ἢ Ἀλεξάνδρεια σύννοιδεν, οὐδὲ μὰ Δία ἐχορῆν δευτέραν τῆς Ἀντιοχείας κεκρίσθαι αὐτήν· ἀλλ' ἦ τε ἀκολασία γυμνοτέρα καὶ ἡ αἰσχουργία σοι ἐκεῖ ἐπιμανεστέρα καὶ τοῦνομα ἐπὶ τούτοις μεῖζον καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀκάλυπτος ἢ κεφαλή. εἰς μόνος ἂν ἐπίστευσέ σοι ἐξάρῳφ γινομένῳ μηδὲν τοιοῦτον εἰργάσθαι καὶ βοηθὸς ἂν κατέστη ὁ τελευταῖος μισθοδό- 179 τῆς, ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τοῦνομα δὲ αὐτὸ δῶσεις ἀποσιωπῆσαι μοι, καὶ ταῦτα πρὸς πάντας εἰδόμενος ὃν λέγω. ἐκείνος τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα ὁπόσα ἐτλη ἐν τῇ συνουσίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν; ἀλλ' ἠνίκα σε κατέλαβε τοῦ μαιρακίου τοῦ οἰνοχόου τοῦ Οἰνοπίωνος ἐν γόνασι κείμενον, τί οἶει; ἐπίστευσεν ἂν σοι μὴ εἶναι τοιοῦτον αὐτὸ ὁρῶν τὸ ἔργον; οὐκ, εἰ γε μὴ παντάπασι τυφλὸς ἦν. ἀλλὰ ἐδήλωσε τὴν γνώμην αὐτίκα ἐξελάσας τῆς οἰκίας καὶ καθάρσιόν γε, ὡς φασί, περιενεγκῶν ἐπὶ τῇ σῆ ἐξόδῳ. 22. Ἀχαῖα μὲν γὰρ καὶ Ἰταλία πᾶσα ἐμπέπλησται τῶν σῶν ἔργων καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης· καὶ ὄναιό γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας ἔγωγε τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενα ὑπὸ σοῦ ἐκείνο λέγω, ὅπερ ἀληθέστατον, ὡς οὐκ ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου ἤδεισαν. καίτοι καινὸν ἐνταῦθα καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας προσέμαθες. 23. οὐ περὶ πόδα οὖν τῷ τοιούτῳ, εἰπέ

μοι, ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί, πρὸς Διός, καὶ φιλήσαι τῷ στόματι προσέτι ἀξιώσεις ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνους τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς, καὶ μά-

180 λιστα πρὸς οὓς ἤκιστα ἐχρῆν καὶ τοὺς ὀμιλητάς, οἷς ἱκανὰ ἦν ἐκεῖνα μόνα τὰ κακὰ τοῦ σοῦ στόματος ἀπολαύειν, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκριτον, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντῃ ἄμουσον καὶ τὰ τοιαῦτα· φιλήσαι δέ σοι ἐπὶ τούτοις μὴ γένοιτο, ὧ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον ἢ ἐχιδναν φιλήσαι ἄμεινον· δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδύνευμα καὶ ἄλγῆμα, καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς ἐπήμυεν· ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ φιλήματος καὶ ἰοῦ ἐκείνου τίς ἂν ἦ ἱεροῖς ἢ βωμοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι εὐχομένον; πόσων περιφραντηρίων, πόσων ποταμῶν δεῖ; 24. καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὢν κατεγέλας τῶν ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι καὶ φήμασιν ἔργα τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα μὴ εἰδὼς ἠσχυνόμην ἂν μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἰπὼν ἀρνηθεῖην ἂν· σὲ δὲ οὐδεὶς ἠτιάσατο ἡμῶν βρωμολόγους λέγοντα καὶ τροπομασθλητας καὶ φησιμετρεῖν καὶ ἀθηنيῶ καὶ ἀνθοκρατεῖν καὶ σφενδικίζειν καὶ χειροβλημᾶσθαι. κακὸν κακῶς σε ὁ λό-

181 γιος Ἐρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. ποῦ γὰρ ταῦτα τῶν βιβλίων εὐρίσκεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἱαλέμων τινὸς ποιητῶν κατορωρυγμένα, εὐρῶτος καὶ ἀραχνίων μεστά, ἢ που ἐκ τῶν Φιλαινίδος δέλτων, ἃς διὰ χειρὸς ἔχεις· σοῦ μέντοι καὶ τοῦ σοῦ στόματος ἄξια. 25. ἐπεὶ δὲ τοῦ στόματος ἐμνήσθην, τί φαίης ἂν, εἰ σε ἡ γλῶττα ἐς δικαστήριον προκαλεσαμένη — θῶμεν γὰρ οὕτως — ἀδικήματος ἢ τὸ μετριώτατον ὕβρεως διώκοι λέγουσα, Ἐγὼ σε, ὦ ἀχάριστε, πένητα καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα καὶ βίον δεόμενον τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς θεάτροις εὐδοκιμεῖν ἐποίησα, νῦν μὲν Νίνον, νῦν δὲ Μητίοχον, εἶτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσα· μετὰ ταῦτα δὲ παιδας συλ-

λαβίξειν διδάσκοντα μακρῷ χρόνῳ ἔβοσκον· ἤδη δὲ καὶ τοὺς ἄλλοτριούς τούτους λόγους ὑποκρινόμενον σοφιστήν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν δόξαν περιῆψα. τί τοίνυν τηλικούτου ἔχων ἐγκαλεῖν τοιαυτά με διατίθης καὶ ἐπιτάττεις ἐπιτάγματα αἰσχιστα καὶ ὑπουργίας καταπτύστους; οὐκ ἵκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν καὶ τοὺς τοσούτους ὕθλους καὶ λήρους διαντλεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα σχολὴν ἄγειν ἔα, ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ καὶ πατοῦμαι καὶ μαινομαι, καὶ ἀντὶ γλώττης ὅσα καὶ χεὶρὶ χρῆσθαι διεγνώκας καὶ ὥσπερ ἄλλοτριαν ὑβρίζεις καὶ ἐπικλύξεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔργον ἐστὶ μόνον, τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὄφειλε καμῆ τις ὥσπερ τὴν τῆς Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαριώτεροι γοῦν μου αἱ γλώτται τῶν τὰ τέκνα κατεδηδοκότων.

26. Πρὸς θεῶν, ἣν λέγῃ ταῦτα ἢ γλώττα ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα καὶ τὸν πῶγωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δῆλον ὅτι, ἂ καὶ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἔναγχος εἰρηταί σοι ἐπὶ πεπραγμένῳ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξος ἐν βραχεὶ καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένησαι, πόθεν ἂν οὕτω περιβόητος ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος; ἀγαπητὸν δὲ ὁπωσοῦν κλεινὸν καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσεις αὐτῇ τὰς πολλὰς σου προσηγορίας, ὅπόσας κατὰ ἔθνη προσείληφας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχέραναι ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτεις, 27. ἐν Συρίᾳ μὲν ροδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ' ᾧ δέ, νῆ τὴν Ἀθηνᾶν, αἰσχύνομαι διηγείσθαι· ὥστε τό γ' ἐπ' ἐμοὶ ἀσαφὲς ἔτι ἔστω· ἐν Παλαιστίνῃ δὲ φραγμὸς ἐς τὰς ἀκάνθας τοῦ πῶγωνος, οἶμαι, ὅτι ἐνυττε μεταξὺ· ἔτι γὰρ

ἔξυρες αὐτόν· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ συνάγῃ, πρόδηλον τοῦτο·
 μικροῦ γοῦν φασι ἀποπνιγῆναι σε ναύτητινὶ τῶν τριαρ-
 μένων ἐντυχόντα, ὃς ἐμπεσὼν ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα.
 Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βέλτιστοι αἰνιγματῶδες οὐδέν, ἀλλὰ
 γράμματος ἑνὸς προσθήκη τιμήσαντές σε Ἀτίμαρχον
 ὠνόμαζον· ἔδει γὰρ κάκεινον τι περιττότερον προσεῖναι
 σοι. ἐν Ἰταλίᾳ δέ, βαβαί, ἠρωτικὸν ἐκεῖνο ἐπεκλήθης ὁ
 Κύκλωψ, ἐπειδὴ ποιε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν παρ'
 αὐτὰ τὰ τοῦ Ὀμήρου φασφωδῆσαι καὶ σὺ τὴν αἰσχροουργίαν
 ἐπεθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἐκείσο μεθύων ἤδη κισσύ-
 184 βιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινητιῶν Πολύφημος, νεανίας δὲ
 ὑπόμισθος ὀρθὸν ἔχων τὸν μοχλὸν εὖ μάλα ἠκονημένον
 ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεὺς τις ἐπήει ὡς ἐκκόψων τὸν ὀφθαλμόν·
 κάκεινον μὲν ἄμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος,
 αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθρεωῶνα.
 καὶ γὰρ οὐδὲν ἄτοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα ψυχρολογεῖν.
 σὺ δὲ ὁ Κύκλωψ ἀναπετάσας τὸ στόμα καὶ ὡς ἐνι πλα-
 τύτατον κεχηρῶς ἠνεῖχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτοῦ τὴν
 γνάθον, μᾶλλον δὲ ὡσπερ ἡ Χάρυβδις αὐτοῖς ναύταις καὶ
 πηδαλίοις καὶ ἰστίοις ὄλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὔτιν.
 καὶ ταῦτα ἐώρων καὶ ἄλλοι παρόντες. εἰτά σοι ἐς τὴν
 ὑστεραίαν μία ἦν ἀπολογία ἢ μέθη καὶ ἐς τὸν ἄκρατον
 ἐνέφευγες. 28. τοιούτοις δὴ καὶ τοσοῦτοις ὀνόμασι πλου-
 τῶν αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; πρὸς θεῶν εἶπέ μοι, τί πά-
 σχεις, ἐπειδὴν κάκεινα λέγῳσιν οἱ πολλοί, λεσβιάζειν σε
 καὶ φοινικίζειν; ἄρα καὶ ταῦτα ὡσπερ τὴν ἀποφράδα
 ἀγνοεῖς καὶ ὄλει τάχα πού ἐπαινείσθαι πρὸς αὐτῶν; ἢ
 185 ταῦτα μὲν διὰ τὸ σύντροπον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα δὲ
 ὡς ἀγνώτα μόνην ἀτιμάξεις καὶ ἀποκλείεις τοῦ καταλό-
 γου τῶν ὀνομάτων; τοιγαροῦν οὐ μεμπτὰς ἡμῖν τίνεις
 τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῆς γυναικωνίτιδος περιβόη-
 τος εἶ. πρῶγν γοῦν ἐπειδὴ τινα γάμον ἐν Κυζίκῳ μιᾶ-

σθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλα ἐκπεπυσμένη πάντα ἢ βελτίστη ἐκείνη γυνή, Οὐκ ἂν προσείμην, ἔφη, ἄνδρα καὶ αὐτὸν ἄνδρὸς δεόμενον. 29. εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι σοι ὀνομάτων μέλει καὶ γελᾶς καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις; εἰκότως· οὐ γὰρ ἂν ἅπαντες ὅμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς οὕτως ἐν λόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς τρεῖς μοιχοὺς ἀντὶ ξίφους τρίαιναν αἰτεῖν; τὸν δὲ Θεόπομπου ἐπὶ τῷ Τρικαρᾶνφ κρίνοντα φάναι τριγλώχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς προϋχούσας πόλεις; καὶ πάλιν, ἐκτριαινωῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις; πρῶτην γὰρ καὶ λύχρον ἄψας ἐξήτεις ἀδελφόν τινα, οἶμαι, ἀπολωλότα· καὶ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνήσθαι ἄξιον, ἢ μόνου ἐκείνου, ὅπερ οἱ ἀκούσαντες 186 ἀπεμνημόνεον. πλούσιός τις, οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί· εἶτα μεταξὺ περὶ τοῦ πλουσίου λέγων, Ἄπεκτεινεν, ἔφη, θάτερον τῶν πενήτων. γελασάντων δέ, ὡς τὸ εἶκος, τῶν παρόντων, ἐπανορθούμενος δὴ σὺ καὶ ἀνατιθέμενος τὸ διημαρτημένον, Οὐ μὲν οὖν, ἔφη, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῷ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τριῶν μηνῶν καὶ τὸ ἀνηνεμία καὶ τὸ πέταμαι καὶ τὸ ἐκχύνειν καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. 30. ἂ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαννόμενος ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, οὐκ ἂν τιμὴν ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γοῦν, εἴ τις λιμῶ πιεζόμενος παρακαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν εἶτα ἐπιώρησεν ἢ μὴν μὴ παρρηληφέναι, ἢ εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ καὶ λωποδυτεῖ καὶ τελω- 187 νεῖ. οὐ δὴ λέγω ταῦτα· φθόνος γὰρ οὐδεὶς ἐξ ἅπαντος ἀμύνεσθαι τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δὲ οὐκέτι φορητόν, πένητά σε ὄντα ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας περιγιγνόμενα. πλὴν εἴ γέ τι καὶ ἐπαινεῖσαι μοι δώσεις, πάννυ ἀστείως ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον, ἠπότε τοῦ Τισίου τὴν τεχνὴν οἶσθα, ὡς τὸ δισκόρακος

ἔργον αὐτὸς ἐποίησας ἑξαρχάσας τοῦ ἀνοήτου ἐκείνου πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα, ὁ δὲ διὰ τὸν Τισίαν ἀντὶ τοῦ βιβλίου πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέτισε κατασφισθεῖς.

31. Πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφήμι σοι, ἐκεῖνο δὲ μόνον προσλέγω, πρᾶττε μὲν ταῦτα ὅπως σοι φίλον καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παροινῶν, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι, ἄπαγε· οὐ γὰρ ὄσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἔστίαν τοὺς ταῦτα διατιθέντας καλεῖν καὶ φιλοτησίας προπίνειν καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἄπτεισθαι. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα, καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐργασαμένους τὸ στόμα. κάπειδήπερ ἄπαξ φιλικῆς παραινέσεως ἠρξάμην, κάκεινα, εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρω χρίεσθαι τὰς πολιὰς καὶ τὸ πιττοῦσθαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νόσος τις ἐπέιγει, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον, εἰ δὲ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βούλεται καθαρὰ καὶ λεῖα καὶ ὀλισθηρὰ ἐργάζεσθαι ἢ μηδὲ ὀρᾶσθαι θέμις; ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν αἰ πολιὰ καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς προκαλυμμα εἶεν τῆς βδελυρίας. φείδου δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς κἂν τούτῳ, καὶ μάλιστα τοῦ πάγωνος αὐτοῦ, μηδὲ μιάνης ἔτι μηδὲ ὑβρίσης· εἰ δὲ μή, ἐν νυκτί γε καὶ σὺν σκότῳ, τὸ δὲ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε, κομιδῇ ἄγριον καὶ θηριῶδες.

189 32. Ὅρᾳς, ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμάριναν ἑᾶν, μηδὲ καταγελαῖν τῆς ἀποφράδος, ἥ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται; ἥ ἔτι προσδεῖ τινος; ὡς τό γε ἐμὸν οὐ ποτε ἐλλείψει. οὐδέπω γοῦν οἶσθα ὡς ὅλην τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω, δέον, ᾧ παιπάλημα καὶ κίναδος, ὑποπτήσσειν, εἰ τις ἀνὴρ δασύς καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος δοριμὸν μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελάσῃ τὸ παιπάλημα καὶ τὸ κίναδος ὥσπερ τινα ἀνίγματα καὶ γρίφους ἀκούσας· ἄγνωστα

γάρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὦρα ἤδη καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ τριπλῆ καὶ τετραπλῆ σοι ἢ ἀποφρὰς ἐκτέτικεν. αἰτιῶ δ' οὖν σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν· ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἶωθεν, ἀχαλίνων στομάτων καὶ ἀφροσύνης καὶ ἀνομίας τὸ τέλος δυστυχία γίγνεται.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ

190

1. Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύνῳ λούσασθαι καλόν τε καὶ διανγῆ τὸν ποταμὸν ἰδῶν καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν καὶ προσηνῶς ὄξυν καὶ νηξασθαι ἡδὺν καὶ θέρους ὦρα ψυχρόν, ὥστε καὶ ἐπὶ προδήλῳ τῇ νόσῳ, ἣν ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ ἂν τοῦ λουτροῦ ἀποσχέσθαι, οἶκον δέ τις ἰδῶν μεγέθει μέγιστον καὶ κάλλει κάλλιστον καὶ φωτὶ φαιδρότατον καὶ χρυσῷ στιλπνότατον καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον οὐκ ἂν ἐπιθυμήσεις λόγους ἐν αὐτῷ διαθέσθαι, εἰ τύχοι περὶ τούτους διατρίβων, καὶ ἐνευδοκιμῆσαι καὶ ἐλλαμπρύνασθαι καὶ βοῆς ἐμπλήσαι καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα καὶ αὐτὸς μέρος τοῦ κάλλους αὐτοῦ γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας ἀκριβῶς καὶ θαυμάσας μόνον ἄπεισι κωφὸν αὐτὸν καὶ ἄλογον καταλιπὼν μήτε προσειπὼν μήτε προσομιλήσας ὥσπερ τις ἄναυδος ἢ φθόνῳ σιωπᾶν ἐγνωκῶς; 2. Ἡράκλεις, ὡς οὐ φιλοκάλου τινὸς οὐδὲ περὶ τὰ εὐμορφότατα ἐρωτικῶς τὸ ἔργον, ἀγροικία δὲ πολλή καὶ ἀπειροκαλία καὶ προσέτι γε ἀμουσία τῶν ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιούν καὶ τῶν καλλίστων ἀποξενούν καὶ μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς περὶ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώταις τε καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπόχρη τὸ κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνον καὶ περιβλέψαι καὶ τῷ ὀφθαλμῷ περιενεγκεῖν καὶ πρὸς

τὴν ὀροφὴν ἀνακῦψαι καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι καὶ καθ'
 191 ἡσυχίαν ἡσθῆναι δέει τοῦ μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τῶν
 βλεπομένων εἰπεῖν, ὅστις δὲ μετὰ παιδείας ὀρᾷ τὰ καλά,
 οὐκ ἂν, οἶμαι, ἀγαπήσειεν ὅψει μόνη καρπωσάμενος τὸ
 τερπνὸν οὐδ' ἂν ὑπομείναι ἄφρονος θεατῆς τοῦ κάλλους
 γενέσθαι, πειράσεται δὲ ὡς οἶόν τε καὶ ἐνδιατρῆσαι καὶ
 λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θῆαν. 3. ἡ δὲ ἀμοιβὴ οὐκ ἔπαινος
 τοῦ οἴκου μόνου — τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ νη-
 σιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενελάου οἰκίαν ὑπερεκπε-
 πλῆχθαι καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλὰ τὸν ἐλέφαντα καὶ
 τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάξειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῆ καλόν τι
 ἄλλο ἔωρακότι — ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ καὶ τοὺς
 βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι
 μέρος τοῦ ἐπαίνου καὶ τοῦτο γένοιτο ἂν. καὶ τὸ πρᾶγμα
 ὑπερῆδιστον, οἶμαι, οἴκων ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λό-
 γων ἀναπεπταμένος καὶ ἐπαίνου καὶ εὐφημίας μεστὸς
 ὢν, ἡρέμα καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄντρα συνεπηχῶν καὶ τοῖς
 λεγομένοις παρακολουθῶν καὶ παρατείνων τὰ τελευταῖα
 τῆς φωνῆς καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύνων,
 μᾶλλον δὲ ὡς ἂν τις εὐμαθῆς ἀκροατῆς διαμνημονεύων
 τὰ εἰρημέα καὶ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν καὶ ἀντίδοσιν οὐκ
 ἄμουσον ποιούμενος πρὸς αὐτά· οἶόν τι πάσχουσι πρὸς
 τὰ ἀυλήματα τῶν ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπανλοῦσαι τῆς
 φωνῆς ἐπανιούσης κατὰ τὸ ἀντίτυπον καὶ πρὸς αὐτὴν
 ἀναστρεφούσης· οἱ δὲ ἰδιῶται νομίζουσι παρθένον τινα
 εἶναι τὴν ἀμειβομένην τοὺς ἄδοντας ἢ βοῶντας ἐν μέ-
 σοις που τοῖς κρημνοῖς κατοικοῦσαν καὶ λαλοῦσαν ἐκ τῶν
 192 πετρῶν ἐνδοθεν. 4. ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ καὶ συνεξαίρεσθαι
 οἴκου πολυτελείᾳ ἢ τοῦ λέγοντος γνώμῃ καὶ πρὸς τοὺς
 λόγους ἐπεγείρεσθαι, καθάπερ τι καὶ ὑποβαλλούσης τῆς
 θῆας· σχεδὸν γὰρ εἰσρεῖ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν
 ψυχὴν καλόν, εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμήσασα ἐκπέμπει τοὺς

λόγους. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεὺ πιστεύομεν, τὴν ὄψιν τῶν ὀπλων ἐπιτείνειν κατὰ τῶν Φρυγῶν τὴν ὀργήν, καὶ ἐπεὶ ἐνέδν αὐτὰ πειρώμενος, ἐπαρθῆναι καὶ πτερωθῆναι πρὸς τὴν τοῦ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγου δὲ σπουδὴν μὴ ἐπιτείνεσθαι πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σακράτει μὲν ἀπέχρησε πλατάνου εὐφυνία καὶ πόα εὐθαλῆς καὶ πηγῆ διαυγῆς μικρὸν ἀπὸ τοῦ Εἰλισσοῦ, κἀνταῦθα καθεζόμενος Φαίδρου τε τοῦ Μυρρινουσίου κατειρωνεύετο καὶ τὸν Λυσίου τοῦ Κεφάλου λόγον διήλεγχε καὶ τὰς Μούσας ἐκάλει καὶ ἐπίστευεν ἦξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν συνεπιληψομένας τῶν περὶ τοῦ ἔρωτος λόγων, καὶ οὐκ ἦσχύνετο γέρων ἄνθρωπος παρακαλῶν παρθένους συνεισομένας τὰ παιδευαστικά. ἐς δὲ οὕτω καλὸν χωρίον οὐκ ἂν οἰώμεθα καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; 5. καὶ μὴν οὐ κατὰ γε σκιὰν μόνην οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος ἢ ὑποδοχή, οὐδ' ἂν τὴν ἐπὶ τῷ Εἰλισσῷ καταλιπὼν τὴν βασιλέως λέ- 193 γῆς τὴν χρυσῆν· ἐκείνης μὲν γὰρ ἐν τῇ πολυτελείᾳ μόνη τὸ θαῦμα, τέχνη δὲ ἢ κάλλος ἢ τέρψις ἢ τὸ σύμμετρον ἢ τὸ εὐρυθυμον οὐ συνείργαστο οὐδὲ κατεμέμικτο τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἦν βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτος μόνον καὶ φθόνος τῶν ἰδόντων καὶ εὐδαιμονισμὸς τῶν ἐχόντων· ἐπαινος δὲ οὐδαμοῦ προσῆν· οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐποιοῦντο τὰς ἐπιδείξεις οὐδ' ἐφρόντιζον εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγῆσονται· οὐ φιλόκαλοι γάρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. 6. τούτου δὲ τοῦ οἴκου τὸ κάλλος οὐ κατὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμούς οὐδὲ κατὰ Περσικὴν ἀλαζονείαν ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν οὐδὲ πένητος μόνον, ἀλλὰ εὐφροῦς θεατοῦ δεόμενον καὶ ὅτῳ μὴ ἐν τῇ ὄψει ἢ κρίσει, ἀλλὰ τις καὶ λογισμὸς ἐπακολούθει τοῖς βλεπομένοις. τὸ γὰρ τῆς τε ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν — κάλλιστον δὲ αὐτῆς καὶ ποθεινό-

τατου ἢ ἀρχή — καὶ τὸν ἥλιον ὑπερκύψαντα εὐθύς ὑποδέχεσθαι καὶ τοῦ φωτὸς ἐμπίπλασθαι ἐς κόρον ἀναπεπτα-
 194 μένων τῶν θυρῶν, καθ' ὃ καὶ τὰ λερὰ βλέποντα ἐποιοῦν
 οἱ παλαιοί, καὶ τὸ τοῦ μήκους πρὸς τὸ πλάτος καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθερον καὶ πρὸς ὥραν ἐκάστην εὐ ἔχον πῶς οὐχ ἡδέα ταῦτα πάντα καὶ ἐπαίνων ἄξια; 7. ἔτι δὲ θαυμάσειεν ἄν τις καὶ τῆς ὀροφῆς ἐν τῷ εὐμόρφῳ τὸ ἀπέριττον καὶ τῷ εὐκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον καὶ τὸ τοῦ χρυσοῦ ἐς τὸ εὐπρεπὲς σύμμετρον, ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὀπόσον ἂν καὶ γυναικί σῶφρονι καὶ καλῇ ἀρκέσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος ἢ περὶ τῇ δειρῇ λεπτός τις ὄρμος ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὐφορος ἢ ἐν τοῖν ὥτοιιν ἐλλόβια ἢ πόρπη τις ἢ ταινία τὸ ἄφετον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προστιθεῖσα ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἢ πορφύρα· αἱ δὲ γε ἑταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν καὶ τὴν δειρῆν χρυσοῦν πεποιήνται τῷ πολυτελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν καὶ τὸ ἐνδέον τῷ καλῷ προσθήσει τοῦ ἔξωθεν τερπνοῦ παραμυθούμεναι· ἡγοῦνται γὰρ καὶ τὴν ὀλένην αὐταῖς στιλπνοτέραν φαίνεσθαι συναπολάμπουσαν τῷ χρυσοῦ καὶ τοῦ ποδὸς τὸ μὴ εὐπερίγραφον λήσειν ὑπὸ χρυσοῦ σαυδάλλῳ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐρασμιώτερον γενήσεσθαι τῷ φαινοτάτῳ συνορώμενον. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν οὕτως· ἡ δὲ γε σῶφρων οἰκία χρυσοῦ μὲν τὰ ἀρκοῦντα καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται, τὸ δ' αὐτῆς κάλλος οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο, οἶμαι, καὶ γυμνῇ δεικνύουσα.

195 8. Καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε τοῦ οἴκου ὀροφή, μᾶλλον δὲ κεφαλὴ εὐπρόσωπος μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν, τῷ χρυσοῦ δὲ ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον καὶ οὐρανὸς ἐν νυκτὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκ διαστήματος περιλαμπόμενος καὶ ἐκ διαλείμματος ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δὲ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν,

οὐ καλὸς ἄν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδιοι δ' ἄν τις οὐδ' ἄργον ἐνταῦθα τὸν χρυσὸν οὐδὲ μόνου τοῦ τέροντος εἶνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον, ἀλλὰ καὶ κνῆν ἑνα ἡδεῖαν ἀπολάμπει καὶ τὸν οἶκον ὅλον ἐπιχρῶννυσι τῷ ἐρυθρήματι· ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς προσπεσὼν ἐφάπηται καὶ ἀναμιχθῆ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι καὶ διπλασίαν τοῦ ἐρυθρήματος ἐκφαίνουσι τὴν αἰθρίαν. 9. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου τοιάδε, Ὀμήρου τινὸς δεόμενα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἢ ὑψώροφον ὡς τὸν Ἐλένης θάλαμον ἢ αἰγλήεντα ὡς τὸν Ὀλυμπον εἴποι· τὸν δὲ ἄλλον κόσμον καὶ τὰ τῶν τοίχων γραμματα καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη καὶ τὸ ἐναργὲς ἐκάστου καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ ἀληθὲς ἕαρος ὄψει καὶ λειμῶνι δὲ εὐανθεῖ καλῶς ἄν ἔχοι παραβαλεῖν· πλὴν παρ' ὅσον μὲν ἐκεῖνα ἀπανθεῖ καὶ μαραίνεται καὶ ἀλλάττεται καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τουτὶ δὲ τὸ ἕαρ αἰθρίον καὶ λειμῶν ἀμάραντος καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον ἄτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν βλεπομένων. 10. τὰ δὴ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τίς οὐκ ἄν ἤσθειη 196 βλέπων ἢ τίς οὐκ ἄν προθυμηθεῖη καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν εἰδὼς αἰσχιστον ὄν ἀπολειφθῆναι τῶν ὀρωμένων; ἐπαγωγότατον γὰρ τι ἢ ὄψις τῶν καλῶν, οὐκ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἡδιον ἄν οἶμαι δράμοι κατὰ πρανοῦς πεδίου καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς δεχομένου τὴν βᾶσιν καὶ ἡρέμα ὑπέικοντος τῷ ποδὶ καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος τῇ ὀπλῇ· ἅπαντι γοῦν τότε χρῆται τῷ δρόμῳ καὶ ὅλον ἐπιδοῦς ἑαυτὸν τῷ τάχει ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τοῦ πεδίου τὸ κάλλος. 11. ὁ δὲ ταῶς ἦρος ἀρχομένου πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθῶν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη προεισιν οὐ ποθεινότερα μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄν εἴποι τις ἀνθηρότερα καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ οὗτος ἐκπετάσας τὰ πτερὰ καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ καὶ τὴν οὐρὰν

ἐπάρας καὶ πάντοθεν αὐτῷ περιστήσας ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὐτοῦ καὶ τὸ ἕαρ τῶν πτερῶν ὡσπερ αὐτοῦ προκαλοῦντος τοῦ λειμῶνος ἐς τὴν ἄμιλλαν· ἐπιστρέφει γοῦν ἑαυτὸν καὶ περιάγει καὶ ἐμπομπεύει τῷ κάλλει· ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν ἀλλαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων καὶ μεταβαινόντων ἠρέμα καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἶδος τρεπομένων. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἱριδός τινος ἕκαστον περιθεούσης· ὃ γὰρ τέως χαλκὸς ἦν, τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον χρυσὸς 197 ἄφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυαναυγές, εἰ σκιασθεῖη, χλοαυγές ἐστίν· οὕτως μετακοσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἢ πτέρωσις. 12. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προκαλέσασθαι καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασθαι ἐν γαλήνῃ φανείσα, ἴστε, κἄν μὴ εἴπω· ὅτε, εἰ καὶ παντάπασιν ἠπειρώτης καὶ ἀπειρόπλους τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ αὐτὸς ἐμβῆναι καὶ περιπλεῦσαι καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποσπάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν κούφως ἐπουριάζουσαν τὴν ὀθόνην, τὴν δὲ ναῦν προσηνῶς τε καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθάνουσαν τῶν κυμάτων. 13. καὶ τοίνυν καὶ τοῦδε τοῦ οἴκου τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμηθεῖν ἐς λόγους καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πείθομαι καὶ ἤδη πέπεισμαι καὶ ἐς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὡσπερ ἀπὸ Ἰνγγος ἢ Σειρῆνος τῷ κάλλει ἐλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ τέως ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανείσθαι καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους.

14. Ἐτερος δὲ τις οὐκ ἀγεννῆς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάννυ γενναῖος, ὡς φησι, καὶ μεταξὺ μου λέγοντος ὑπέκρουε καὶ διακόπτειν ἐπειράτο τὴν ζῆσιν καὶ ἐπειδὴ πεπαυμαί, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν,

εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἴκου κάλλος γραφῆ καὶ χρυσῶ κεκοσμημένον· αὐτο γάρ 198
 που τοῦναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δέ, εἰ δοκεῖ, αὐτὸς
 παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ καθάπερ ἐν δικασταῖς
 ὑμῖν εἰπάτω, ὅπη λυσιτελέστερον ἡγείται τῷ λέγοντι εὐ-
 τέλειαν οἴκου καὶ ἀμορφίαν. ἐμοῦ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέ-
 γοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δις περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν,
 ὁ δὲ παρελθὼν ἤδη λεγέτω κἀγὼ σιωπήσομαι καὶ πρὸς
 ὀλίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. 15. Ἄνδρες τοίνυν δικασταί,
 φησὶν ὁ λόγος, ὁ μὲν προειπὼν ρήτωρ πολλὰ καὶ μεγάλα
 τόνδε τὸν οἶκον ἐπήνεσε καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν,
 ἐγὼ δὲ τοσοῦτου δέω ψόγον αὐτοῦ διεξελευσεσθαι, ὥστε
 καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ·
 ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνεται, τοσῶδε ὑπεναντίος
 τῇ τοῦ λέγοντος χρεῖα δειχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ
 γυναικῶν καὶ κόσμου καὶ χρυσοῦ ἐκείνος ἐμνημόνευσε,
 κἀμοὶ ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παραδείγματι· φημί γὰρ
 οὐν καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν ἐς τὸ εὐ-
 μορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πο-
 λύν, ὁπότεν τῶν ἐντυγχανόντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυ-
 σοῦ καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγείς ἀντὶ τοῦ
 ἐπαινεῖν ἢ χροῖαν ἢ βλέμμα ἢ δειρὴν ἢ πῆχυν ἢ δάκτυ-
 λον, ὁ δὲ ταῦτ' ἀφείδ' ἐς τὴν σαρκῶ ἢ τὸν σμάραγδον ἢ
 τὸν ὄρμον ἢ τὸ ψέλιον ἀποβλέπη, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰ-
 κότως παρορωμένη διὰ τὸν κόσμον, οὐκ ἀγόντων σχο- 199
 λὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ πάρεργον αὐτῆς
 ποιουμένων τὴν θεάν. 16. ὅπερ ἀνάγκη, οἶμαι, παθεῖν
 καὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα· λαν-
 θάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν καὶ ἀμαν-
 ροῦται καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρ-
 κατὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλλοι ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος
 ἢ καμήλου δεικνύοι. τοῦτο γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι.

καὶ προσέτι μὴν καὶ τὴν φωνὴν αὐτὴν ἐπιταράττεται ἐν οὕτως εὐφώνῳ καὶ ἡχῆεντι οἴκῳ λέγων· ἀντιφθέγγεται γὰρ καὶ ἀντιφωνεῖ καὶ ἀντιλέγει, μᾶλλον δὲ ἐπικαλύπτει τὴν βοήν, οἷόν τι καὶ σάλπιγξ δρᾷ τὸν αὐλόν, εἰ συνουλοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἢ θάλαττα, ὁπόταν πρὸς κύματος ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν· ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἦττον. 17. καὶ μὴν κῆναι, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπεγείρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα καὶ προθυμότερον παρασκευάζει, ἐμοὶ δοκεῖ τὸ ἐναντίον ποιεῖν· ἐκπλήττει γὰρ καὶ φοβεῖ καὶ τὸν λογισμὸν διαταράττει καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐνθυμούμενον ὡς ἀπάντων ἐστὶν αἰσχιστον ἐν εὐμόρφῳ χωρίῳ μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ οὗτός γε ὁ φανερώτατος, ὥσπερ ἂν εἴ τις πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς ἐπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὄπλων. τοῦτο δὲ μοι δοκεῖ λογισάμενος καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου δῆτωρ ἐκεῖνος εὐμορφίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς ἄιδρι φωτὶ ἑαντὸν ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῷ παραδοξότερον φαίνεται τῶν λόγων τὸ κάλλος ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἀμωρφέτερον ἐξετάσεως. ἄλλως τε ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν τοῦ λέγοντος αὐτοῦ διάνοιαν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν θεάν καὶ τῆς φροντίδος τὸ ἀκριβὲς ἐκλύειν τῆς ὄψεως ἐπικρατούσης καὶ πρὸς αὐτὴν καλούσης καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν οὐκ ἐώσης. ὥστε τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τῆς ψυχῆς διατριβούσης περὶ τὸν τῶν ὀρωμένων ἐπαινον; 18. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν παρελημμένοι ἐπειδὴν εἰς τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται, καὶ οὐχ οὕτω Δημόδοκος ἢ Φῆμιος ἢ Θάμυρις ἢ Ἀμφίων ἢ Ὀρφεὺς τις λέγων ἐστίν, ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θεάς· ἀλλ' οὖν ἕκαστος ἐπειδὴν μόνον ὑπερβῆ

τὸν οὐδόν, ἀθρόω τῷ κάλλει περιχυθεὶς λόγων μὲν ἐκείνων ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν „αἴοντι φοικεν,“ ὅλος δὲ πρὸς τοῖς ὀρωμένοις ἐστίν, εἰ μὴ τύχῃ τις παντελῶς τυφλὸς ᾧν ἢ ἐν νυκτὶ ὥσπερ ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. 19. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψει ἀνταγωνίσασθαι καὶ ὁ Σειρήνων μῦθος παρατεθεὶς τῷ περὶ τῶν Γοργόνων διδάξειεν ἄν' ἐκεῖναι μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας μελωδοῦσαι καὶ κολακεύουσαι τοῖς ἄσμασι καὶ καταπλεύσαντας ἐπὶ πολὺ κατεῖχον, καὶ ὅλως τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδέετό τινος διατριβῆς, καὶ πού τις αὐτάς καὶ παρέπλευσε καὶ τοῦ μέλους παρήκουσε· τὸ δὲ τῶν Γοργόνων κάλλος ἄτε βιαιότατόν τε ὄν καὶ τοῖς καιριωτάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν εὐθύς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας καὶ ἀφώνους ἐπολεῖ, ὡς δὲ ὁ μῦθος βούλεται καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίνοντο ἀπὸ θαύματος. ὥστε καὶ ὄν ὑπὲρ τοῦ ταῷ λόγον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἑμαυτοῦ εἰρηῆσθαι νομίζω· καὶ γὰρ ἐκείνου ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἰ γέ τις παραστησάμενος τὴν ἀηδόνα ἢ τὸν κύκνον ἄδειν κελύοι, μεταξὺ δὲ ἀδόντων παραδείξειε τὸν ταῷ σιωπῶντα, εὐ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκείνον μεταβήσεται ἢ ψυχὴ μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. οὕτως ἄμαχόν τι φοικεν εἶναι ἢ δι' ὄψεως ἡδονή. 20. καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παραστήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τῶν ἀκουομένων τὰ ὀρώμενα. καὶ μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον Λύξον Ἀλικαρνασόθεν· κάπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρεῖτω παρελθών. ἀναδέξασθε δὲ αὐτὸν Ἰαστὶ πρὸς ὑμᾶς λέγοντα ὥσπερ αὐτῷ ἔθος. Ἀληθεῖα τάδε ὁ λόγος ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, μνθέεται καὶ οἱ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγη τουτέων πέρι ὄψιν ἀκοῆς προτιμέων· ὧτα γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα

ὀφθαλμῶν. ἀκούετε τοῦ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῆ ὄψει ἀποδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα πτερόεντά ἐστι καὶ οἴχεται ἅμα τῷ προελθεῖν ἀποπτάμενα, ἡ δὲ τῶν ὀρωμένων τέρψις ἀεὶ παρεστῶσα καὶ παραμένουσα πάντως τὸν θεατὴν ὑπάγεται. 21. πῶς οὖν οὐ χαλεπὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστῆς οἶκος οὕτω καλὸς καὶ περιβλεπτός ὢν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὐδέπω φημί· ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν ἐς τὴν ὀροφὴν ἀπεβλέπετε καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε πρὸς ἐκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνθῆτε· συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε, ἄλλως τε καὶ πρὸς οὕτω καλὰς καὶ ποικίλας τὰς ὑποθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς καὶ τῆς ἱστορίας μετὰ τοῦ ἀρχαίου τὸ ὠφέλιμον ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἶόν τε γράψωμαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ· ἠσθήσεσθε γάρ, 203 οἶμαι, ἀκούοντες ἃ καὶ ὀρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν με καὶ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε καὶ τοῦ ἀντιδίκου προτιμήσαιτε, ὡς μὴ καὶ αὐτοῦ ἐπιδείξαντος καὶ διπλασιάσαντος ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὲ τοῦ τολμήματος ὀρᾶτε, ἄνευ χρωμάτων καὶ σχημάτων καὶ τόπου συστήσασθαι τοσαύτας εἰκόνας· ψιλὴ γάρ τις ἢ γραφὴ τῶν λόγων. 22. ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσιόντι Ἀργολικῷ μύθῳ ἀναμέμικται πάθος Αἰθιοπικόν, ὁ Περσεὺς τὸ κῆτος φονεῦει καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ, καὶ μετὰ μικρὸν γαμήσει καὶ ἄπεισιν αὐτὴν ἄγων· πάρεργον τοῦτο τῆς ἐπὶ Γοργόνας πτήσεως. ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου καὶ φόβον· ἐπισκοπεῖ γὰρ μάχην ἄνωθεν ἐκ τῆς πέτρας καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικὴν καὶ θηρίου ὄψιν ἀπρόσμαχον· καὶ τὸ μὲν ἐπεισι πεφρικὸς ταῖς ἀκάνθαις καὶ δεδιττόμενον τῷ χάσματι, ὁ Περσεὺς δὲ τῆ λαιᾷ

μὲν προδείκνυσι τὴν Γοργόνα, τῇ δεξιᾷ δὲ καθικνεῖται
 τῷ ξίφει· καὶ τὸ μὲν ὄσον τοῦ κήτους εἶδε τὴν Μέδου-
 σαν, ἥδη λίθος ἐστί, τὸ δ' ὄσον ἐμψυχον μένει, τῇ ἄρῃ
 κόπτεται. 23. ἐξῆς δὲ μετὰ τήνδε τὴν εἰκόνα ἕτερον δρᾶμα
 γέγραπται δικαιοτάτον, οὗ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ'
 Εὐριπίδου ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν· ἐκεῖνοι γὰρ
 ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα. τῷ νεανία τῷ ἐταίρῳ Πυλά- 204
 δης τε ὁ Φωκεὺς καὶ Ὁρέστης δοκῶν ἥδη τεθνῆναι παρελ-
 θόντε τὰ βασιλεία καὶ λαθόντε φονεύουσιν ἄμφω τὸν
 Αἰγισθον· ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἥδη ἀνήρηται καὶ ἐπ'
 εὐνῆς τινος ἡμίγυμνος πρόκειται καὶ θεραπεία πᾶσα ἐκ-
 πεπληγμένοι τὸ ἔργον οἱ μὲν ὥσπερ βοῶσιν, οἱ δὲ τινες
 ὄπη φύγωσι περιβλέπουσι. σεμνὸν δὲ τι ὁ γραφεὺς ἐπε-
 νόησε τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον καὶ ὡς
 ἥδη πεπραγμένον παραδραμών, ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς
 νεανίσκους ἐργασάμενος τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνῳ. 24. μετὰ
 δὲ τοῦτο θεὸς ἐστὶν εὖμορφος καὶ μειράκιον ὠραῖον,
 ἐρωτικὴ τις παιδιὰ· ὁ Βράγχος ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος
 ἀνέχει λαγῶν καὶ προσπαίζει τὸν κύνα, ὁ δὲ πηδησομένῳ 205
 ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν ἐς τὸ ὕψος, καὶ Ἀπόλλων παρεστῶς μει-
 διᾷ τερπόμενος ἄμφοιν καὶ τῷ παιδί παίζοντι καὶ πει-
 ρωμένῳ τῷ κυνί. 25. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ
 πρὸ τοῦ κήτους ἐκεῖνα τολμῶν καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη
 τὴν κεφαλὴν καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσεά· ὁ δὲ τὴν
 μὲν τόλμαν εἰργασται, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἐώρακέ πω, ἀλλ'
 ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Γοργόνας τὴν εἰκόνα· οἶδε γὰρ τὸ
 πρόστιμον τῆς ἀληθοῦς ὄψεως. 26. κατὰ δὲ τὸν μέσον
 τοίχον ἄνω τις ἀντίθυρος Ἀθηνᾶς ναὸς πεποιήται, ἡ
 θεὸς λίθου λευκοῦ, τὸ σχῆμα οὐ πολεμιστήριον, ἀλλ'
 οἷον ἂν γένοιτο εἰρήνην ἀγούσης θεοῦ πολεμικῆς. 27. εἶτα 206
 μετὰ ταύτην ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος αὕτη γε, ἀλλὰ γραφὴ
 πάλιν· Ἥφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡ δὲ φεύγει, κάκ

τῆς διώξεως Ἐριχθόνιος γίνεται. 28. ταύτη ἔπεται παλαιά τις ἄλλη γραφή· Ὀρίων φέρει τὸν Κηθαλίωνα τυφλὸς ὢν, ὁ δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν ἐποχούμενος, 29. καὶ ὁ Ἥλιος φανεὶς ἰάται τὴν πῆρωσιν, καὶ ὁ Ἥφαιστος Ἀημιόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. 30. Ὀδυσσεὺς τὸ μετὰ τοῦτο δῆθεν μεμηνῶς, ὅτε συστρατεύει τοῖς Ἀτρεΐδαις μὴ θέλων· πάρεισι δὲ οἱ πρέσβεις ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως πιθανὰ πάντα, ἡ ἀπήνη, τὸ τῶν ὑπεξενγμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν δρωμένων· ἐλέγχεται δὲ ὅμως τῷ βρέφει· Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου συνεῖς τὸ γιγνόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον ἀπειλεῖ φονεύειν πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος, καὶ πρὸς τὴν τῆς μανίας ὑπόκρισιν ὀργὴν καὶ οὗτος ἀνθυποκρίνεται. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν φόβον τοῦτον σωφρονεῖ καὶ πατήρ γίνεται καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν.

207 31. ὑστάτη δὲ ἡ Μῆδεια γέγραπται τῷ ξήλῳ διακαῆς, τῷ παῖδε ὑποβλέπουσα καὶ τι δεινὸν ἐννοοῦσα· ἔχει γοῦν ἤδη τὸ ξίφος, τῷ δ' ἀδλίῳ καθῆσθον γελῶντε μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε, καὶ ταῦτα ὀρῶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖν χεροῖν. 32. ταῦτα πάντα, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὀρᾶτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν καὶ πρὸς τὴν θεάν ἀποστρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα; καὶ ἔγωγε διεξῆλθον αὐτά, οὐχ ἵνα τὸν ἀντίδικον τολμηρὸν ὑπολαμβάνοντες καὶ θρασύν, εἰ τοῖς οὕτω δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνώσθε καὶ μισήσητε καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσσησθε καὶ ὡς οἶόν τε καταμύοντες ἀκούητε τῶν λεγόμενων λογιζόμενοι τοῦ πράγματος τὴν δυσχέριαν· μόλις γὰρ ἂν οὕτω δυνηθεῖη οὐ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησάμενος μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς τοῦ οἴκου πολυτελείας νομισθῆναι. εἰ δὲ ὑπὲρ ἀντιδίκου ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε· ὑπὸ γὰρ τοῦ τὸν οἶκον

φιλεῖν καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ἦ, βουλοίμην
 ἂν εὐδοκιμεῖν.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ.

208

1. Ὅναρ τι τοῦτο, λαμπρότατε Κυντίλλε, κελου-
 σθεις προσφέρω σοι δῶρον τοὺς μακροβίους, πάλαι μὲν
 τὸ ὄναρ ἰδὼν καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτε ἐτίθεσο τῷ
 δευτέρῳ σου παιδί τοῦνομα· συμβαλεῖν δὲ οὐκ ἔχων τίνας
 ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε
 μὲν ἠϋξάμην τοῖς θεοῖς ἐπὶ μῆκιστον ὑμᾶς βιῶναι σέ τε
 αὐτὸν καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων
 καὶ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, πρὸ δὲ τῶν
 ἀπάντων αὐτῷ τε ἐμοὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἔμοις· καὶ γὰρ κά-
 μοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. 2. σκεπτόμε- 209
 νος δὲ κατ' ἐμαυτὸν εἰς σύννοιαν ἦλθον, εἰκὸς εἶναι
 τοὺς θεοὺς ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι ταῦτα προστάσ-
 στοντας κελεύειν τι προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης.
 ταύτην οὖν αἰσιωτάτην νομίζων τὴν γε τῶν σῶν γε-
 νεθλίων ἡμέραν δίδωμί σοι τοὺς ἱστορημένους εἰς μα-
 κρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ καὶ ὀλο-
 κλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τί σοι
 ἐκ τοῦ συγγράμματος διπλοῦν· τὸ μὲν εὐθυμία τις καὶ
 ἐλπίς ἀγαθῆ καὶ αὐτὸν ἐπὶ μῆκιστον δύνασθαι βιῶναι,
 τὸ δὲ διδασκαλία τις ἐκ παραδειγμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι
 οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι κατὰ τε σῶμα
 καὶ κατὰ ψυχὴν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον
 σὺν ὑγιείᾳ παντελεῖ. 3. Νέστορα μὲν οὖν τὸν σοφώτα- 210
 τον τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τρεῖς παρατεῖναι γενεὰς Ὅμηρος λέ-
 γει, ὃν συνίστησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ
 καὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν ἢ τραγωδία

μέχρις ἕξ γενεῶν παρατείνει λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον καὶ καθαρωτέρα διαίτη χρῶμενον τὸν Τειρεσίαν ἐπὶ μήκιστον βιῶναι. 4. καὶ γένη δὲ ὅλα μακρόβια ἰστόρηται διὰ τὴν διαίταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς, Ἀσσυρίων δὲ καὶ Ἀράβων οἱ ἐξηγητὰι τῶν μύθων, Ἰνδῶν δὲ οἱ καλούμενοι Βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφία σχολάζοντες, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν καὶ θεοῖς ἀνακείμενον παρὰ τε Πέρσαις καὶ Πάρθοις καὶ Βάκτροις καὶ Χορασμίοις καὶ Ἀρείοις καὶ Σάκαις καὶ Μήδοις καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τέ εἰσι καὶ πολυχρόνιοι διὰ τὸ μαγεύειν διαιτώμενοι καὶ

211 αὐτοὶ ἀκριβέστερον. 5. ἤδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σήρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως προστιθέντες, οἱ δὲ καὶ τῇ διαίτη· ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθώτας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἰστόρηται, καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος, τούτους μὲν καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὄξυδορκίας τοῦτο φάρμακον· οἷς γέ φασι διὰ τὴν τοιαύτην διαίταν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐρρωμένας εἶναι. 6. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τε τῶν μακροβίων γενεῶν καὶ τῶν ἐθνῶν, ἅτινά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον, οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν διαίταν, οἱ δὲ καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοὶ δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥαδίως παράσχοιμι ἱστορήσας ὅτι καὶ κατα

212 πᾶσαν τὴν γῆν καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγονόσιν ἄνδρες οἱ γυμνασίους τοῖς προσήκουσι καὶ διαίτη τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. 7. διαίρεσιν δὲ τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην κατὰ γε τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν, καὶ πρώτους γέ σοι τοὺς βασιλικούς

καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, ὧν ἓνα καὶ εὐσεβηστάτη μεγάλου θειοτάτου ἀυτοκράτορος τύχη εἰς τὴν τελεωτάτην ἀγαθοῦσα τάξιν εὐεργέτηκε τὰ μέγιστα τὴν οἰκουμένην τὴν ἑαυτοῦ· οὕτω γὰρ ἂν ἀπιδῶν καὶ σὺ τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἔξωσ καὶ τῆς τύχης ἐτοιμότερον ἐλπίσειας γῆρας ὑγιεινὸν καὶ μακρὸν καὶ ἅμα ζηλώσας ἐργάσαιο σαντῶ τῇ διαίτῃ μέγιστόν τε ἅμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. 8. Πομπίλιος Νουμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ῥωμαίων βασιλέων καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθεὶς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστόρηται. Σέρβιος δὲ Τούλλιος Ῥωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσαι ἱστόρηται. Ταρκύνιος δὲ ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς φυγαδευθεὶς καὶ ἐπὶ Κύμης διατριβῶν ὑπὲρ τὰ ἐνενηκοντα ἔτη λέγεται στερερότατα βιώσαι. 9. οὗτοι μὲν οὖν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συναΐσω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους καὶ μετ' αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκάστους. ἐπὶ τέλει δὲ σοὶ καὶ τοὺς λοιποὺς Ῥωμαίων τοὺς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους προσαναγράψω προσθεὶς ἅμα καὶ τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας· ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἢ ἱστορία τῶν διαβάλλειν πειρωμένων τὸν ἐνταῦθα ἀέρα, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἔσθαι πρὸς τὸ εἰς μήμιστόν τε καὶ λιπαρὸν τὸν πάσης γῆς καὶ θαλάττης δεσπότην γῆρας ἀφικέσθαι τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένη βασιλεύοντα ἤδη καὶ γέροντα. 10. Ἀργανθώνιος μὲν οὖν Ταρτησίων βασιλεὺς πενήτηκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιώναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθος τισὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης καὶ Τίμαιος ἱστο-

213

214

- ροῦσιν. Ἰέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος δύο καὶ ἐνε-
νήκοντα ἐτῶν γενόμενος ἐτελεύτα νόσῳ, βασιλεύσας ἐβ-
δομήκοντα ἔτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλατιανὸς καὶ
215 ἄλλοι λέγουσιν. Ἀτέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς μαχόμενος
πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν ἔπεσεν ὑπὲρ τὰ
ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασι-
λεὺς ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον
πολέμῳ εἰς ἐνενήκοντα τετῶν ἔτη. Τήρης δὲ Ὀδρουσῶν
βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενήκοντα
ἐτῶν ἐτελεύτησεν. 11. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μο-
νόφθαλμος βασιλεύων Μακεδόνων περὶ Φρυγίαν μαχό-
μενος Σελεύκῳ καὶ Λυσιμάχῳ τραύμασι πολλοῖς περι-
πεσὼν ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ
216 συστρατευόμενος αὐτῷ Ἰερώννυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσιμά-
χος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπώ-
λετο μάχῃ ἔτος ὀγδοηκοστὸν τετῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν
Ἰερώννυμος. Ἀντιγόνος δὲ υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱω-
νὸς δὲ Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάλμου, οὗτος τέσσαρα καὶ
τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη, ἐβίωσε δὲ
ὀγδοήκοντα, ὡς Μῆδιός τε ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς.
ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολαίου μέγιστον δυναθεὶς
καὶ ἐπιτροπέυσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας ὑπὲρ τὰ
ὀγδοήκοντα οὗτος ἔτη ζήσας ἐτελεύτα τὸν βίον. 12. Πτο-
λεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ὁ τῶν καθ' αὐτὸν εὐδαιμονέστατος
βασιλέων Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ ὀγδοή-
κοντα βιώσας ἔτη, ζῶν δὲ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν πρὸ δύο
ἐτοῦν τῆς τελευτῆς Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ
ἐπέκλησιν, ὅστις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελ-
217 φῶν. Φιλέταιρος δὲ πρῶτος μὲν ἐκτήσατο τὴν περὶ Πέρ-
γαμον ἀρχὴν καὶ κατέσχευεν εὐνοῦχος ὢν, κατέστρεψε δὲ
τὸν βίον ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος. Ἄτταλος δὲ ὁ ἐπι-
κληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασι-

λεύων, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον.

13. Μιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς ὁ προσαγορευθεὶς κτίστης Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων ἐπὶ Πόντου ἐτελεύτησε βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἐξησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ· ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον διαγενέσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωορῆθεις ἀνεσκολοπίσθη.

14. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὁ παλαιός, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ᾠροι, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγρά- 218 φας συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατοντούτης γενόμενος ἐξήτει μὲν ἓνα ἕκαστον τῶν φίλων, μαθῶν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιθέναι, τὸ μὲν τι πρὸς τὴν ἀμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεῖς, τὸ δέ τι ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν αἰτιασάμενος ἀθυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον.

15. Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων ἐπικληθεῖς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων ἐν Πέρσiais ἐτελεύτησε νόσῳ ἕξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ὡς δὲ Δείων ἱστορεῖ, τεσσάρων καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεὺς, ὃν φησὶν ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν. ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βιούς ἐπιβουλή τᾶδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σινατρού- 219 κης δὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς ἕτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονῶς ἀπὸ Σακαυράκων Σκυθῶν καταρῆθεις βασιλεύειν ἤρξατο καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λεύκουλλος ἐπολέμησε, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ.

16. Ὑσπασίνης δὲ ὁ Χάρακος καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς πέντε

καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας ἐτελεύτησε. Τίρραιος δὲ ὁ μεθ' Ἰσπασίνην τρίτος βασιλεύσας δύο καὶ ἐνενήκοντα βιούς ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ μετὰ Τίρραιον ἑβδομος βασιλεύσας ἕξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν καταχθεις ἀπὸ Πάρθων ἐβασίλευσε. καὶ Μνασκίρης δὲ βασιλεὺς Παρθυαίων ἕξ καὶ ἐνενήκοντα ἔξησεν ἔτη. 17. Μασσινισσᾶς 220 δὲ Μαυρουσίων βασιλεὺς ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρος δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεβαστοῦ ἀντὶ ἐθνάρχου βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου περὶ ἔτη ὧν ἐνενήκοντα ἱππομάχων καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἦττων ἐφάνη· ὡς δὲ ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ προστιθεμένους ἀποσχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε βιούς ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα· Γόαισος δέ, ὡς φησὶν Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνός, ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ὀμανῶν τῆς ἀρωματοφόρου βασιλεύσας πεντεκαίδεκα καὶ ἑκατὸν γεγρονῶς ἐτῶν ἐτελεύτησε νόσῳ.

Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασιν μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. 18. ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι καὶ πάντες οἱ 221 περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ οὗτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἤλθον, ἀναγράψωμεν καὶ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης ἐτῶν γεγρονῶς τεσσαρῶν καὶ ἑκατὸν ἀποσχόμενος τροφῆς ἐτελεύτα. Ξενοφίλος δὲ ὁ μουσικός, ὡς φησὶν Ἀριστόξενος, προσσχὼν τῇ Πυθαγόρου φιλοσοφίᾳ ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων δὲ καὶ Θαλῆς καὶ Πιττακός, οἵτινες τῶν κληθέντων ἐπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν 222 ἑκαστος ἔξησεν ἔτη. 19. Ζήνων δὲ ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς ὀκτώ καὶ ἐνενήκοντα, ὃν φασὶν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσπταίσαντα ἀναφθέγγεσθαι, Τί με βοᾶς; καὶ ὑποστρέψαντα οἴκαδε καὶ ἀποσχόμενον τροφῆς τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης δὲ ὁ

Ζήνωνος μαθητῆς καὶ διάδοχος ἑννέα καὶ ἑνεήκοντα οὗ-
 τος γεγυώς ἔτη φῦμα ἔσχευ ἐπὶ τοῦ χεῖλους καὶ ἀποκαρ-
 τερῶν ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἐταίρων τινῶν γραμμα-
 των προσευγκάμενος τροφήν καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίου-
 ν οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὐθις τροφῆς ἐξέλιπε τὸν βίον.
 20. Ξενοφάνης δὲ ὁ Δεξίνου μὲν υἱός, Ἀρχελαίου δὲ τοῦ
 φυσικοῦ μαθητῆς ἐβίωσεν ἔτη ἑν καὶ ἑνεήκοντα. Ξενο-
 κράτης δὲ Πλάτωνος μαθητῆς γενόμενος τέσσαρα καὶ
 ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης δὲ ὁ τῆς νεωτέρας Ἀκαδημίας
 ἀρχηγός ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Χρῦσιππος ἑν καὶ
 ὀγδοήκοντα. Διογένης δὲ ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τύργιος Στωι-
 κὸς φιλόσοφος ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ 22^α
 Ἀπαμενὺς τῆς Συρίας, νόμῳ δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφός τε
 ἄμα καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα.
 Κριτόλαος ὁ Περιπατητικὸς ὑπὲρ δύο καὶ ὀγδοήκοντα.
 21. Πλάτων δὲ ὁ ἱερώτατος ἑν καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀθηνό-
 δωρος Σάνδωνος Ταρσεὺς Στωϊκός, ὃς καὶ διδάσκαλος
 ἐγένετο Καίσαρος σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσεῶν πό-
 λις καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοῦς
 ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι καὶ τιμᾶς ὁ Ταρσεῶν δῆμος
 αὐτῷ κατ' ἕτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἤρωε. Νέστωρ δὲ
 Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου ἔτη
 δύο καὶ ἑνεήκοντα. Ξενοφῶν δὲ ὁ Γρύλλου ὑπὲρ τὰ
 ἑνεήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. 22. οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἑν-
 δοχοί, συγγραφέων δὲ Κτησίβιος μὲν ἑκατὸν εἰκοσιτεσ- 22^α
 σάρων ἑτῶν ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος
 ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἰερώνυμος δὲ ἐν πολέμοις γε-
 νόμενος καὶ πολλοὺς καμάτους ὑπομείνας καὶ τραύματα
 ἔζησεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατόν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ
 ἐνάτῃ τῶν περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει
 γε τὸν ἄνδρα ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα
 ἐν ταῖς συνουσίαις καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις, μηδε-

νὸς γενόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἑλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ
 Λέσβιος ὀγδοήκοντα καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος
 ὁμοίως ὀγδοήκοντα καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης
 ἔξ καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασανδρεὺς ὑπέρ
 τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι, τὴν ἱστορίαν δὲ
 225 τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγυῶς ἤρξατο συγγρά-
 φειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύ-
 βιος δὲ ὁ Λυκόρτα Μεγαλοπολίτης ἀγρόθεν ἀνελθὼν ἀφ'
 ἵππου κατέπεσε καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανεν ἐτῶν
 δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ ὁ Ἀμισσηνὸς συγγρα-
 φεὺς διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος ἔτη δύο καὶ ἐνε-
 νήκοντα. 23. ῥήτορων δὲ Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν
 καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ· τροφῆς δὲ ἀποσχόμενος ἐτε-
 λεύτησεν· ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ
 γήρωσ καὶ ὑγεινοῦ ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν εἰπεῖν,
 διὰ τὸ μηδέποτε συμπεριενεχθῆναι ταῖς ἄλλων εὐωχίαις.
 Ἰσοκράτης ἔξ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη γεγυῶς τὸν πανηγυρι-
 κὸν ἔγραψε λόγον, περὶ ἔτη δὲ ἑνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν
 γεγυῶς ὡς ἦσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ
 226 Χαιρώνειας μάχῃ νενικημένους, ποτινιάμενος τὸν Εὐρι-
 πίδειον στίχον προηέγκατο εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων.

Σιδωνίον ποτ' ἄστν Κάδμος ἐκλιπών·

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλάς, ἐξέλιπε τὸν βίον.
 Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Περγαμηνὸς ῥήτωρ θεοῦ Καίσαρος
 σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ
 Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν ἐξῆσε ταῦτά τῳ Ἀθη-
 νοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων δὲ οὐκ ἄδοξος
 ῥήτωρ ἔτη ἐνενήκοντα. 24. Σοφοκλῆς ὁ τραγωδοποιὸς
 ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν ἀπεπνίγη πέντε καὶ ἐνενήκοντα
 ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ
 βίου παρανοίας κρινόμενος ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδί-
 πουν τὸν ἐπὶ Κολωνῶ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος

ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς τὸν μὲν ὑπερ- 227
 θαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ νιοῦ αὐτοῦ μανίαν.
 25. Κρατῖνος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς ἑπτὰ πρὸς τοῖς
 ἐνενηκοντα ἔτεσιν ἐβίωσεν, καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου
 διδάξας τὴν Πυτίην καὶ νικήσας μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα.
 καὶ Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ ἑπτὰ καὶ
 ἐνενηκοντα ἔτη βίου καταέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν,
 θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σὺκα
 κατεσθίοντα ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέ-
 την καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλῳτι εἰπὼν προσδοῦναι
 τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφεῖν ἀποπνιγείς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέ-
 θανε. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς καὶ αὐ-
 τὸς ἐνενηκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη λέγεται βιῶναι. 26. Ἄνα-
 κρέων δὲ ὁ τῶν μελῶν ποιητῆς ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ 228
 ὀγδοήκοντα, καὶ Στησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς ταῦτά. Σι-
 μωνίδης δὲ ὁ Κεῖος ὑπὲρ τὰ ἐνενηκοντα. 27. γραμματι-
 κῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἄγλαοῦ Κυρηναῖος, ὃν οὐ
 μόνον γραμματικόν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἂν τις ὀνομάσειε
 καὶ φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὗ-
 τος ἔζησεν ἔτη. 28. καὶ Λυκούργος δὲ ὁ νομοθέτης τῶν
 Λακεδαιμονίων πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστο-
 ρεῖται.

29. Τοσοῦτους ἐδυνήθημεν βασιλέας καὶ πεπαιδευ-
 μένους ἀθροῖσαι· ἐπεὶ δὲ ὑπεσχόμην καὶ Ῥωμαίων τινὰς
 καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι,
 τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱερῶτατε Κυνίτιλλε, ἐν
 ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ὅτι μὲν οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος φθάνει προ-
 τεφρυλημένον. ἄρ' οὖν ἥδιον μὲν οὐδέν, σεμνότερον δέ
 τι καὶ θειότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ καὶ θεία νο-
 μίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία καὶ διδάσκα-
 λος, γεννησαμένη καὶ ἀναθρεψαμένη καὶ παιδευσαμένη.
 πόλεων μὲν οὖν μεγέθη καὶ λαμπρότητας καὶ πολυτελείας
 κατασκευῶν θαυμάζουσι πολλοί, πατρίδας δὲ στέργουσι
 πάντες· καὶ τοσοῦτον οὐδεὶς ἐξηπατήθη τῶν καὶ πάνυ
 κεκρατημένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ
 τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιή-
 σασθαι τῆς πατρίδος. 2. ὅστις μὲν οὖν σεμνύνεται πολί-
 τῆς ὧν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρῆ
 τιμὴν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι, καὶ ὁ τοιοῦτος δῆλός ἐστιν
 ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετριωτέρας ἔλαχε τῆς πατρίδος. ἐμοὶ
 δὲ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν
 230 γὰρ παραβαλεῖν πειρωμένῳ προσήκει μέγεθος ἐξετάζειν
 καὶ κάλλος καὶ τὴν τῶν ὠνίων ἀφθονίαν· ὅπου δ' αἴρε-
 σὶς ἐστὶ πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο τὴν λαμπροτέραν ἐά-
 σασ τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὖξαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τὴν πα-
 τρίδα ταῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν, ἔλοιτο δ' ἂν τὴν
 ὅποιαν οὖν. 3. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παί-
 δων πράττουσι καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων· οὔτε γὰρ
 νέος καλὸς κἀγαθὸς ἄλλον ἂν προτιμῆσαι τοῦ πατρὸς,
 οὔτε πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδὸς ἕτερον ἂν στέρξαι
 νέον, ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικώμενοι προσνέ-
 μουσι τοῖς παισίν, ὥστε καὶ κάλλιστοι καὶ μέγιστοι καὶ
 τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐ-
 τοῖς. ὅστις δὲ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστῆς πρὸς τὸν υἱόν,
 οὐ δοκεῖ μοι πατὴρ ὀφθαλμοὺς ἔχειν. 4. πατρίδος τοί-

νυν τὸ ὄνομα πρῶτον καὶ οἰκειότατον πάντων· οὐδὲν γὰρ ὅ τι τοῦ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμει τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὡσπερ καὶ ὁ νόμος καὶ ἡ φύσις κελεύει, προσηκόντως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσῃ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς τῆς πατρίδος κτῆμα καὶ ὁ τοῦ πατρὸς πατήρ καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω, καὶ μέχρι θεῶν πατρῶων πρόεσιν ἀναβιβαζόμενον τὸ ὄνομα.

5. χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίσι καὶ πάντα μὲν, ὡς εἰκός, ἐφορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἡγούμενοι κτήματα πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν, ἐφ' ἧς δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἐγένετο, προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἀπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες καὶ νῆσοι θεϊότεραι, παρ' αἷς 231 ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἰερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὴν εἰς τοὺς οἰκειοὺς ἕκαστος ἀφικόμενος ἰερουργῆ τόπους. εἰ δὲ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις γε πολλῷ μᾶλλον;

6. καὶ γὰρ εἶδε τὸν ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς πατρίδος, ὡς καὶ τούτον τὸν θεόν, εἰ καὶ κοινός ἐστιν, ἀλλ' οὖν ἐκάστῳ νομίζεσθαι πατρῶον διὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ τόπου θέαν· καὶ φωνῆς ἐνταῦθα ἤρξατο ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνων καὶ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἐτέρας δεηθῆναι πρὸς τὴν τῶν μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' οὖν ἐχέτω καὶ τούτων τῶν παιδευμάτων τῇ πατρίδι τὴν χάριν· οὐ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα μὴ διὰ τὴν πατρίδα πόλιν εἶναι μαθόντων.

7. πάντα δέ, οἶμαι, παιδεύματα καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι χρησιμωτέρους αὐτοὺς ἀπὸ τούτων ταῖς πατρίσι παρασκευάζοντες· κτῶνται δὲ καὶ χρήματα φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπάνηματα. καὶ εἰκότως, οἶμαι· δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ τοῖς καθ' ἓνα τις ἀπονέμει χάριν, ὡσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπει-

- δὲν εὐπάθη πρὸς τινος, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι· κακώσεως μὲν γὰρ γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ ταῖς πόλεσι, κοινήν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν καὶ χαριστήρια τροφῶν ἀποδιδόναι καὶ τῆς τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως.
- 232 8. ὦφθη δὲ οὐδαὶς οὕτως ἀμνημῶν τῆς πατρίδος, ὡς ἐν ἄλλῃ πόλει γενόμενος ἀμελεῖν, ἀλλ' οἳ τε κακοπραγοῦντες ἐν ταῖς ἀποδημίαις συνεχῶς ἀνακαλοῦσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρίς, οἳ τε εὐδαιμονοῦντες, ἂν καὶ τα ἄλλα εὐπράττωσι, τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν νομίζουσι τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν· ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς κατὰ τὸν τῆς ἀποδημίας χρόνον λαμπροὺς γενομένους ἢ διὰ χρημάτων κτήσιν ἢ διὰ τιμῆς δόξαν ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον ἔστιν ἰδεῖν εἰς τὴν πατρίδα πάντας ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξομένους τὰ αὐτῶν καλὰ· καὶ τοσοῦτῳ γε μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαβέσθαι τῆς πατρίδος, ὅσῳ περ ἂν φαίνεται μείζονων παρ' ἄλλοις ἡξιωμένος.
9. ποθεινὴ μὲν οὖν καὶ νέοις πατρίς· τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν ὅσῳ πλείον τοῦ φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσοῦτῳ καὶ πλείων ἐγγίνεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος· ἕκαστος γοῦν τῶν γεγηρακότων καὶ σπεύδει καὶ εὐχεται καταλῦσαι τὸν βίον ἐπὶ τῆς πατρίδος, ἴν', ὅθεν ἤρξατο βιοῦν, ἐνταῦθα πάλιν καὶ τὸ σῶμα παρακατάθῃται τῇ γῆ τῇ θρησαμένη καὶ τῶν πατρῶων κοινωνήσῃ τάφων· δεινὸν γὰρ ἕκάστῳ δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι καὶ μετὰ θάνατον, ἐν ἀλλοτρίᾳ
- 233 κειμένῳ γῆ. 10. ὅσον δὲ τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τὰς πατρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις μάθοι τις ἂν ἐκ τῶν αὐτοχθόνων· οἳ μὲν γὰρ ἐπήλυδες καθάπερ νόθοι ῥαδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις τὸ μὲν τῆς πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες μήτε στέργοντες, ἡγοῦ-

μενοι δ' ἀπανταχοῦ τῶν ἐπιτηδείων εὐπορήσειν, μέτρον εὐδαιμονίας τὰς τῆς γαστρὸς ἡδονὰς τιθέμενοι. οἷς δὲ καὶ μήτηρ ἢ πατρίς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν ἐφ' ἧς ἐγένοντο καὶ ἐτράφησαν, καὶ ὀλίγην ἔχωσι, καὶ τραχεῖαν καὶ λεπτόγεων· καὶ ἀπορωῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετὴν, τῶν γε ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ καὶ ἰδῶσιν ἐτέρους σεμνυνομένους πεδίοις ἀνειμένους καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τῶν τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται, τὴν δὲ ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες τὴν κουροτρόφον ἐπαινοῦσι. 11. καὶ σπεύδει τις εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νησιώτης ἢ· καὶ παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δύνηται, καὶ διδομένην ἀθανασίαν οὐ προσήσεται, προτιμῶν τὸν ἐπὶ τῆς πατρίδος τάφον· καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῷ καπνὸς λαμπρότερος ὀφθήσεται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός. 12. οὕτω δὲ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ παρὰ πᾶσιν ἢ πατρίς, ὥστε καὶ τοὺς πανταχοῦ νομοθέτας ἰδοὶ τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις 234 ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν τιμωρίαν. καὶ οὐχ οἱ νομοθέται μὲν οὕτως ἔχουσιν, οἱ δὲ πιστενόμενοι τὰς στρατηγίας ἐτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις τὸ μέγιστόν ἐστι τῶν παραγγελμάτων τοῖς παρατατομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος· καὶ οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τούτου κακὸς εἶναι θέλη· ποιεῖ γὰρ καὶ τὸν δειλὸν ἀνδρεῖον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

1. Τῆς Λιβύης τὰ νότια ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα καὶ γῆ διακεκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκριβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, οὐ χλόην οὐ πόαν οὐ φυτὸν οὐχ ὕδωρ

ἔχουσα, ἢ εἴ που ἄρα ἐν κοίλοις συνεστηκὸς ὑετοῦ ὀλί-
 γου λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο καὶ δυσῶδες, οὐδὲ πάνυ
 διψῶντι ἀνθρώπων πότιμον. αἰοικητος γοῦν ἐστὶ διὰ ταῦ-
 τα· ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο ἀνήμερος οὕτω καὶ ξηρὰ καὶ
 ἄφορος οὐσα καὶ πολλῶ τῷ ἀνῆμῳ πιεζομένη; καὶ τὸ
 θάλαπος δὲ αὐτὸ καὶ ὁ ἀήρ κομιδῇ πυρώδης καὶ φλογερός
 ὢν καὶ ἡ ψάμμος ὑπερξέουσα παντελῶς ἄβατον τὴν χώ-
 ραν τίθησι. 2. Γαράμαντες μόνου πρόσοικοι ὄντες, εὐ-
 235 σταλὲς καὶ κοῦφον ἔθνος, ἀνθρώπου σκηνῆται, ἀπὸ θή-
 ρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε οὗτοι ἐσβάλλουσι θηράσον-
 τες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς μάλιστα, ὕοντα τὸν θεὸν
 τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ τοῦ καύματος σβεσθεῖη καὶ
 ἡ ψάμμος νοτισθεῖη καὶ ἀμηγέπη βατὴ γένοιτο. ἡ θήρα
 δὲ ἐστὶν ὄνων τε τῶν ἀγρίων καὶ στρουθῶν τῶν μεγά-
 λων χαμαιπετῶν καὶ πιθήκων μάλιστα καὶ ἐλεφάντων
 ἐνίοτε· ταῦτα γὰρ μόνα διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος καὶ ἀνέ-
 χεται ἐπὶ πολὺν ταλαιπωρούμενα ὑπὸ πολλῶ καὶ ὄξει τῷ
 ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαράμαντες ἐπειδὴν τὰ σιτία κατανα-
 λῶσασιν ἄπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν ὀπίσω
 εὐθύς δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγείσα δύσβα-
 τος καὶ ἄφορος γένηται, εἶτα ὥσπερ ἐντὸς ἀρκύων λη-
 φθέντες καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μετὰ τῆς ἄγρας· ἄφυκτα
 γὰρ ἐστὶν, ἣν ὁ ἥλιος ἀνασπάσας τὴν ἰκμάδα καὶ τάχιστα
 ξηράνας τὴν χώραν ὑπερξέση, ἀκμαιοτέραν τὴν ἀκτίνα
 προσβαλὼν ἄτε πρὸς τὴν νοτίδα παρατεθηγμένην· τροφὴ
 γὰρ αὕτη τῷ πυρὶ. 3. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον,
 τὸ θάλαπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς
 γῆς λαβεῖν, ἥττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λεχθη-
 σομένου, καὶ δι' ὃ φευκτέα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη· ἐρ-
 πετὰ γὰρ ποικίλα μεγέθει τε μέγιστα καὶ πλήθει πάμ-
 236 πολλὰ καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα καὶ τὸν ἰὸν ἄμαχα ἐπι-
 νέμεται τὴν γῆν, τὰ μὲν ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῶ

τῆς ψάμμου, τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι καὶ ἀσπίδες καὶ ἐχίδναι καὶ κεράσται καὶ βουπρηστεις καὶ ἀκοντίαι καὶ ἀμφίσβιναι καὶ δράκοντες καὶ σκορπίων γένος διττόν, τὸ μὲν ἕτερον ἐπίγειόν τε καὶ πεζόν, ὑπέρμεγα καὶ πολυσφόνδυλον, θάτερον δὲ ἐναέριον καὶ πτηνόν, ὑμενόπτερον δὲ οἷα ταῖς ἀκρίσι καὶ τέττιξι καὶ νυκτερίσι τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα οὐκ εὐπρόσιτον ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. 4. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐρπετῶν δεινότατον ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ διψᾶς ἐστίν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνη ὅμοιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τὸν ἰὸν ταχύς, ὀδύνας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων εὐθύς· ἐκκαίει τε γὰρ καὶ σήπει καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ βοῶσιν ὥσπερ οἱ ἐν πυρᾷ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα καταπονοῦν καὶ κατατρῦχον αὐτοὺς ἐκείνῳ ἐστίν, ὁμώνυμον πάθος τῷ ἐρπετῷ· διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, καὶ τὸ 237 παραδοξότατον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀρέγονται τοῦ ποτοῦ, καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλεον ἐπιτείνεται αὐτοῖς· οὐδ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, οὐδ' ἦν τὸν Νεῖλον αὐτὸν ἢ τὸν Ἰστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ προσεκκαύσεις ἐπάρδων τὴν νόσον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πυρ κατασβεννύοι. 5. λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἐκείνην τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα ἔπειτα δευόμενον τῷ ποτῷ ὀξυκίνητον γίνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ εἰκός, καθιστάμενον καὶ ἐπὶ πλείστον διαχεόμενον.

6. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεπονθότα εἶδον, μηδέ, ὃ θεοί, ἰδοίμι οὕτω κολαζόμενον ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδέ ἐπέβην τῆς Λιβύης τὸ παράπαν εὐ ποιῶν· ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἐταίρων τις ἔλεγεν αὐτός ἐπὶ στήλης ἀνεγνωκέναι ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος· ἐκ Λιβύης ἔφη ἀπιῶν ἐς Αἴγυπτον παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν ποιεῖσθαι τὴν πορείαν· οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως· ἐνθα 238 δὴ ταφῷ ἐντυχεῖν παρὰ τὴν ἠλόνα ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι

καὶ στήλην ἐφεστάναι δηλοῦσαν τοῦ ὀλέθρου τὸν τρό-
πον· κεκολλάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μεν τινα ἴσον
τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἐστῶτα καὶ ἄρουμε-
νον τοῦ ὕδατος, ὡς πίοι δῆ, τὸ θηρίον δὲ τὴν διψάδα
ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεσπειρᾶσθαι τῷ ποδί, καὶ τινας γυ-
ναϊκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐ-
τοῦ πλησίον δὲ ῥὰ κείσθαι οἷα τῶν στρουθῶν ἐκείνων,
οὓς ἔφην θηρᾶν τοὺς Γαράμαντας· γεγράφθαι δὲ πρὸς
τοῦπίγραμμα, οὐ χεῖρον δὲ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθόντ', οἶμαι, καὶ Τάνταλον αἰθιοπος ἰοῦ
μηδαμὰ κοιμῆσαι διψαλέην ὀδύνην.

καὶ Δαναοῖς κόρας τοῖον πίθον οὐκ ἀναπλήσαι
αἰὲν ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι περὶ τῶν ῥῶν, καὶ ὡς
ἀναιρούμενος αὐτὰ ἐδήχθη· ἀλλ' οὐκέτι μέμνημαι ἐκεί-
νων. 7. συλλέγουσι δὲ ἄρα τὰ ῥὰ καὶ ἐσπουδάκασιν περὶ
αὐτὰ οἱ περιόικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσιν
χρῶνται κενώσαντες καὶ ἐκπώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν·
239 οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν.
εἰ δὲ καὶ μεγάλα εὐρεθείη, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ
τοῦ ῥοῦ ἐκάστου· τὸ γὰρ ἡμίτομον ἐκάτερον ἀποχρῶν τῇ
κεφαλῇ πῖλος ἐστίν. 8. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες
παρὰ τὰ ῥὰ, καὶ ἐπειδὴν προσέλεθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς
ψάμμου ἐξερπύσασαι δάκνουσι τὸν κακοδαίμονα· ὁ δὲ
πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἐμπροσθεν εἰρημένα πίνων αἰεὶ
καὶ μᾶλλον διψῶν καὶ πιμπλάμενος οὐδέποτε. 9. ταυτὶ
οὐ μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος
διεξῆλθον, οὐδ' ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς οὐκ ἀμελεῖς γε-
γέννηται μοι φύσεις τῶν Λιβυκῶν ἐρπετῶν εἰδέναί· ἰα-
τρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναί
ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύνασθαι αὐτὰ μετὰ τῆς τέχνης ἔχουεν·
ἀλλὰ μοι δοκῶ — καὶ πρὸς φιλίου μὴ δυσχεράνητε τὴν

εἰκόνα θηριώδη οὖσαν — ὅμοιον τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῆς διψάδος· ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλεον παρῖω ἐς ὑμᾶς, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τοῦ πράγματος καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ὑπεκκαίεται μοι καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλησθήσεσθαι ποτε τοῦ τοιούτου ποτοῦ. μάλα εἰκότως. ποῦ γὰρ ἂν οὕτω διειδεῖ τε καὶ καθαρῶ ὕδατι ἐντύχοιμι; 240 ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἠδίστῳ τούτῳ καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δήγματι ἐμφοροῦμαι χανθὸν ὑποθεὶς τῷ κρουνῶ τὴν κεφαλὴν· εἴη μόνον μὴ ἐπιλιπεῖν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντα μηδὲ χυθεῖσαν τὴν σπουδὴν τῆς ἀκροάσεως κεχηνότα ἐτι καὶ διψῶντα καταλιπεῖν· ὡς δῖψους γε ἔνεκα τοῦμοῦ πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν αἰεὶ· κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

1. ΛΥΚΙΝΟΣ. Ἄλλὰ ποιητὴν μὲν ἄριστον εἶναί σε, ὦ Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβεῖν μετὰ τῆς δάφνης αὐτὸς τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς — ἐνθεα γὰρ καὶ σεμνὰ πάντα — καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν· ἐκεῖνο δὲ ἀπορησάμενοι ἄξιον, τί δήποτε προειπὼν ὑπὲρ σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὴν θεσπέσιον ἐκείνην ᾠδὴν παρὰ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοῖς τὰ παρεληλυθότα καὶ θεσπίξοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντελῶς ἐξενήνοχας θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος ἄχρι καὶ 241 τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ ἔρωτος, ἐτι δὲ γυναικῶν ἀρετᾶς καὶ παραινέσεις γεωργικᾶς, καὶ ὅσα περὶ Πλειάδων καὶ ὅσα περὶ καιρῶν ἀρότου καὶ ἀμήτου καὶ πλοῦ καὶ ὅλως τῶν ἄλλων ἀπάντων· θάτε-

ρον δὲ καὶ ὁ χρησιμώτερον ἦν τῷ βίῳ παρὰ πολὺ καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον εἰκόσ, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν λήθη παραδέδωκας οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ἢ τὸν Κάλχαντα ἢ τὸν Τήλεμον ἢ τὸν Πολύειδον ἢ καὶ Φινέα μιμησάμενος, οἱ μὴδὲ παρὰ Μουσῶν τούτου τυχόντες ὁμῶς προεθέσπιζον καὶ οὐκ ᾧκνουν χρᾶν τοῖς δεομένοις. 2. ὥστε ἀνάγκη σοι τῶν τριῶν τούτων αἰτιῶν μιᾷ γε πάντως ἐνέχεσθαι· ἢ γὰρ ἐψεύσω, εἰ καὶ πικρὸν εἶπειν, ὡς ὑποσχομένων σοι τῶν Μουσῶν καὶ τὰ μέλλοντα προλέγειν δύνασθαι· ἢ αἱ μὲν ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέσχοντο, σὺ δὲ ὑπὸ φθόνου ἀποκρύπτεις καὶ ὑπὸ κόλπου φυλάτεις τὴν δωρεὰν οὐ μεταδιδούς αὐτῆς τοῖς δεομένοις· ἢ γέγραπται μὲν σοι καὶ τοιαῦτα πολλὰ, οὐδέπω δὲ αὐτὰ τῷ βίῳ παραδέδωκας οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν τινα ἄλλον ταμιευόμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκείνο μὲν γὰρ οὐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἶπειν, ὡς αἱ Μοῦσαι δύο σοι παρέξεν 242 ὑποσχόμεναι τὸ μὲν ἔδοσαν, ἐξ ἡμισείας δὲ ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόσχεσιν, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων γνῶσιν, καὶ ταῦτα προτέραν αὐτὴν ἐν τῷ ἔπει ὑπεσχημένοι. 3. ταῦτα οὖν παρὰ τίνος ἄλλου, Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτοῦ σου μάθοι τις ἄν; πρέποι γὰρ ἄν, ὥσπερ οἱ θεοὶ „δωτῆρες ἑάων“ εἰσίν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις καὶ μαθηταῖς αὐτῶν μετὰ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἴστε καὶ λύνειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας.

4. ΗΣΙΟΔΟΣ. Ἐνῆν μὲν μοι, ᾧ βέλτιστε, ῥαδίαν ἀπόκρισιν ἀποκρίνασθαί σοι περὶ ἀπάντων, ὅτι μηδὲν ἔστι τῶν ἐρραφωδημένων ὑπ' ἐμοῦ ἴδιον ἐμόν, ἀλλὰ τῶν Μουσῶν, καὶ ἐχρῆν σε παρ' ἐκείνων τοὺς λογισμοὺς τῶν τε εἰρημένων καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω δὲ τοῦ νέμειν καὶ ποιμαίνειν καὶ ἐξελαύνειν καὶ βδάλλειν καὶ τῶν ἄλλων

ὅσα ποιμένων ἔργα καὶ μαθήματα, δίκαιος ἂν εἶην ἀπο- 243
 λογεῖσθαι, αἱ θεαὶ δὲ τὰς αὐτῶν δωρεὰς οἷς τε ἂν ἐθέ-
 λωσι καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδοῦσιν.
 5. ὅμως δὲ οὐκ ἀπορήσω πρὸς σέ καὶ ποιητικῆς ἀπολο-
 γίας· οὐ γάρ, οἶμαι, χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτό-
 τατον ἀκριβολογουμένους ἀπαιτεῖν κατὰ συλλαβὴν ἐκά-
 στην ἐντελῆ πάντως τὰ εἰρημένα, καὶν εἰ τι ἐν τῷ τῆς
 ποιήσεως δρόμῳ παραρρυνὲν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετά-
 ξειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς καὶ τῶν μέτρων ἔνεκα
 καὶ τῆς εὐφωνίας ἐπεμβάλλομεν· τὰ δὲ καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ
 πολλάκις λεία ὄντα οὐκ οἶδ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ τὸ
 μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν ἀφαιρῆ ἡμᾶς, λέγω δὲ τὴν
 ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν, καὶ τὰ μὲν
 ἄλλα οὐχ ὀρεῶς ὅσα τῆς ποιήσεως καλά, σκινδαλάμους δὲ
 καὶ ἀκάνθας τινὰς ἐκλέγεις καὶ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζη- 244
 τεῖς. ἀλλ' οὐ μόνος ταῦτα σὺ οὐδὲ κατ' ἐμοῦ μόνου, ἀλλὰ
 πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τοῦ ὁμοτέχνου τοῦ ἐμοῦ Ὀμήρου κα-
 τακνίζουσι λεπτὰ οὕτω κομιδῇ καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα
 διεξιόντες. 6. εἰ δὲ καὶ χρὴ ἡμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτία
 τὴν ὀρθοτάτην ἀπολογία ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι,
 ὦ οὗτος, τὰ Ἔργα μου καὶ τὰς Ἡμέρας· εἶση γὰρ ὅσα ἐν
 τῷ ποιήματι τούτῳ μαντικῶς ἅμα καὶ προφητικῶς προ-
 τεθέσπισται μοι τὰς ἀποβάσεις προδηλοῦντα τῶν τε ὀρ-
 θῶς καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων καὶ τῶν παραλελειμ-
 μένων τὰς ζημίας. καὶ τὸ

οἷσεις δ' ἐν φορμῷ, παῦροι δὲ σε θηήσονται,
 καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περιέσται τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι,
 χρησιμωτάτη ἂν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο.

7. ΑΤΚ. Τοῦτο μὲν οὖν, ὦ θαυμαστὲ Ἡσίοδε, καὶ
 πάνυ ποιμενικὸν εἰρηταί σοι καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τὴν
 τῶν Μουσῶν ἐπίπνοϊαν αὐτὸς οὐδ' ἀπολογεῖσθαι ἵπερ
 τῶν ἐπῶν θυνάμενος, ἡμεῖς δὲ οὐ ταύτην τὴν μαντικὴν

παρὰ σοῦ καὶ τῶν Μουσῶν περιεμένομεν· ἐπεὶ τὰ γε
 245 τοιαῦτα πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοί, καὶ ἄριστα
 μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαντος μὲν τοῦ
 θεοῦ εὐδαλῆ ἔσται τὰ δράγματα, ἣν δὲ ἀνύμους ἐπιλάβῃ
 καὶ διψήσωσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ λι-
 μὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ δίψει αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ μεσοῦν-
 τος θέρους χρῆ ἄροῦν, ἢ οὐκ ἂν τι ὄφελος γένοιτο εἰκῆ
 ἐκχυθέντων τῶν σπερμάτων, οὐδὲ ἄμᾶν ἔτι χλωρὸν τὸν
 στάχυν, ἢ κενὸν εὐρεθῆσεσθαι τὸν καρπὸν. οὐ μὴν οὐδ'
 ἐκεῖνο μαντείας δεῖται, ὡς ἦν μὴ καλύψαις τὰ σπέρματα
 καὶ θεράπων μακέλλην ἔχων ἐπιφοροίῃ τῆς γῆς αὐτοῖς,
 καταπτῆσεται τὰ ὄρνεα καὶ προκατεδεῖται τὴν ἅπασαν
 τοῦ θέρους ἐλπίδα. 8. τὰ γὰρ τοιαῦτα παραινέσεις μὲν
 καὶ ὑποθήκας λέγων οὐκ ἂν τις ἀμαρτάνοι, μαντικῆς δὲ
 πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἥς τὸ ἔργον τὰ ἄθληα καὶ
 οὐδαμῆ οὐδαμῶς φανερὰ προγιγνώσκειν, ὥσπερ τὸ τῷ
 Μίνωι προειπεῖν ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἔσται
 αὐτῷ ἀποκεπνυγμένος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς προμηνῦσαι
 τῆς Ἀπόλλωνος ὄργῆς τὴν αἰτίαν καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει ἀλώ-
 σεσθαι τὸ Ἴλιον· ταῦτα γὰρ ἡ μαντικὴ· ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
 246 τα εἰ τις αὐτῇ ἀνατιθείῃ, οὐκ ἂν φθάνοι καμὲ μάντιν
 λέγων· προεργῶ γὰρ καὶ προθεσπιῶ καὶ ἄνευ Κασταλίας
 καὶ δάφνης καὶ τρίποδος Δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνὸς τοῦ
 κρύους περινοστή τις ὕοντος προσέτι ἢ χαλαζῶντος τοῦ
 θεοῦ, ἠπίαλος οὐ μικρὸς ἐπιπεσεῖται τῷ τοιούτῳ, καὶ τὸ
 ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ θέρμη μετὰ ταῦτα,
 ὡς τὸ εἶκός, ἐπιγενήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὧν
 γελοῖον ἂν εἶη μεμνησθαι. 9. ὥστε τὰς μὲν τοιαύτας ἀπο-
 λογίας καὶ μαντείας ἄφες· ἐκεῖνο δὲ ὁ εἰρηκας ἐν ἀρχῇ,
 ἴσως παραδέξασθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἤδεισθα τῶν λεγο-
 μένων, ἀλλὰ τις ἔμπνοια δαιμόνιος ἐνεποίει σοι τὰ μέ-
 τρα, οὐ πάνυ οὐδὲ ἐκεῖνη βέβαιος οὔσα· οὐ γὰρ ἂν τὰ

μὲν ἐπετέλει τῶν ὑπεσχημένων, τὰ δ' ἀτελῆ ἀπελίμ-
πανεν.

ΠΛΟΙΟΝ Η ΕΤΧΑΙ.

247

1. ΑΤΚΙΝΟΣ. Οὐκ ἐγὼ λέγον ὅτι θᾶττον τοὺς γυ-
πας ἔωλος νεκρὸς ἐν φανερῷ κείμενος ἢ θέαμά τι τῶν
παραδόξων Τιμόλαον διαλάθοι, κἄν εἰς Κόρινθον δέοι
ἀπνευστὶ θέοντα ἀπιέναι διὰ τοῦτο; οὕτω φιλοθεάμων
σύ γε καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα.

ΤΙΜΟΛΑΟΣ. Τί γὰρ ἔδει καὶ ποιεῖν, ὦ Λυκίνε,
σχολὴν ἄγοντα πνθόμενον οὕτως ὑπερμεγέθη ναῦν καὶ
πέρα τοῦ μέτρου ἐς τὸν Πειραιᾶ καταπεπλευκέναι μίαν
τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δὲ καὶ
σφῶ, σέ τε καὶ Σάμιππον τουτουί, μὴ κατ' ἄλλο τι ἐξ
ἄστεος ἦκειν ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον.

ΑΤΚ. Νῆ Δία, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Μυρρινούσιος εἶ-
πετο μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν
ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν· ἄχρι μὲν γὰρ
τῆς νεῶς ἅμα ἤλθομεν καὶ ἀνιόντες ἐς αὐτὴν σύ μὲν, οἶ-
μαι, Σάμιππε, προήεις, μετὰ σέ δὲ ὁ Ἀδείμαντος ἦν,
εἴτ' ἐγὼ μετ' ἐκείνον ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις, καὶ
με διὰ τῆς ἀποβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν ὑπο-
δεδεμένον ἀνυπόδητος αὐτὸς ὢν, τὸ ἀπὸ τούτου δὲ οὐκέτι
αὐτὸν εἶδον οὔτε ἔνδον οὔτε ἐπεὶ κατεληλύθαμεν.

248

2. ΣΑΜΙΠΠΟΣ. Οἶσθα, ὦ Λυκίνε, ὅπου ἡμᾶς
ἀπέλιπεν; ὁπότε, οἶμαι, τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ
τῆς θαλάμης προῆλθε τὸ τὴν καθαρὰν ὀδύνην ἐνδεδυ-
κός, ἀναδεδεμένον εἰς τοῦπίσω τὴν κόμην ἐπ' ἀμφοτέρα
τοῦ μετώπου ἀπηγμένην. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα,
οἶμαι, γλαφυρὸν οὕτω θέαμα ἐκεῖνος ἰδὼν μακρὰ χαι-

ρειν φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ περιηγουμένῳ το πλοῖον παρέστηκεε δακρῶν, ὡσπερ εἶωθε· ταχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

249 ΑΥΚ. Καὶ μὴν οὐ πάνυ καλός, ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλήξαι, ᾧ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, στωμύλοι τὸ φθέρμα, παλαιστρας ἀποπνέοντες, οἷς καὶ παραδακρῶσαι οὐκ ἀγεννές· οὗτος δὲ πρὸς τῷ μελάγχρους εἶ-
 ναι καὶ πρόχειλός ἐστι καὶ λεπτός ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐφθέργετο ἐπισεσυρμένον τι καὶ συνεχές καὶ ἐπίτροχον, Ἑλληνιστὶ μὲν, ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ καὶ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, ἡ κόμη δὲ καὶ ἐς τοῦπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος οὐκ ἐλεύθερον αὐτόν φησιν εἶναι.

3. ΤΙΜ. Τοῦτο μὲν εὐγενείας, ὦ Λυκίνε, σημεῖόν ἐστιν Αἰγυπτίας ἡ κόμη· ἅπαντες γὰρ αὐτὴν οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται ἔστε πρὸς τὸ ἐφηβικόν, ἔμπαλιν ἢ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἔδοκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας ἀναδουμένους κρωβύλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὐ γε, ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἰωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπώκισθησαν.

250 4. ΤΙΜ. Ἀτάρ, ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην, ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε παρὰ τὸν ἰστὸν ἐπὶ πολὺ ἔστημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τῶν βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτην διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἄνω ἀσφαλῶς διαθέντα τῶν κεροιάκων ἐπειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὐ λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; καραδοκεῖν αὐτόν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὐτίς ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον;

ΤΙΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ προΐωμεν· εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθῆναι ἐκεῖνον ἀποσοβοῦντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὐρεῖν ἐδύνατο· εἰ δὲ μή, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος οὐδὲν μὴ ἀπολειφθεῖς ἡμῶν ἀποβουκοληθῆ.

ΑΤΚ. Ὅρατε, μὴ σκαιὸν ἦ φίλον ἀπολιπόντας αὐτοὺς ἀπιέναι. βαδίξωμεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίππω τοῦτο 251
δοκεῖ.

ΣΑΜ. Καὶ μάλα δοκεῖ, ἦν πως ἀνεφωγυῖαν ἔτι τὴν παλαιστραν καταλάβωμεν. 5. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἡλικὴ ναῦς, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πήχεων ἔλεγε τὸ μῆκος ὁ ναυπηγός, εὖρος δὲ ὑπὲρ τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου, καὶ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος ἐς τὸν πυθμένα, ἢ βαθύτατον κατὰ τὸν ἄντλον, ἐννέα πρὸς τοὺς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα ἡλικος μὲν ὁ ἰστός, ὅσῃν δὲ ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἷω καὶ προτόνω κέχρηται καὶ συνέχεται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπανεστῆκεν ἡρέμα καμπύλῃ χρυσοῦν χηνίσκον ἐπικειμένη, καταντικρὺ δὲ ἀνάλογον ἢ πρῶρα ὑπερβέβηκεν ἐς τὸ πρόσω ἀπομηκνυομένη, τὴν ἐπῶνυμον τῆς νεῶς θεὸν ἔχουσα τὴν Ἴσιν ἐκατέρωθεν· ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, 252 αἱ γραφαὶ καὶ τοῦ ἰστίου τὸ παράσειον πυραυγές, πρὸ τούτων αἱ ἄγκυραι καὶ στροφεῖα καὶ περιαγωγεῖς καὶ αἱ κατὰ τὴν πρύμναν οἰκήσεις θαυμασία πάντα μοι ἔδοξε. 6. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος στρατοπέδῳ ἄν τις εἰκάσειεν. ἔλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σίτον, ὡς ἰκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον πρὸς τροφήν. κάκεινα πάντα μικρὸς τις ἀνθρωπίσκος γέρον ἤδη ἔσωξεν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιστρέφων· ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας τις, οὐλος, Ἴρων, οἶμαι, τοῦνομα.

ΤΙΜ. Θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς ὑπὲρ τὸν Πρωτέα.

253 7. ἤκούσατε δὲ ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπα-
θον πλείοντες ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

ΛΤΚ. Οὐκ, ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἠδέως ἂν ἀκού-
σαιμεν.

ΤΙΜ. Ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς
ἀνὴρ καὶ προσομιλήσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φάρου
ἀπάραντας οὐ πάνυ βιαίω πνεύματι ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν
Ἀκάμαντα, εἶτα ξεφύρου ἀντιπνεύσαντος ἀπενεχθῆναι
πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος, ἐκεῖθεν δὲ χειμῶνι μεγάλῳ περι-
πεσόντας δεκάτῃ ἐπὶ Χελιδονέας διὰ τοῦ Ἀύλωνος ἐλ-
θεῖν, ἔνθα δὴ παρὰ μικρὸν ὑποβρυχίους δύναι ἅπαντας.
8. οἶδα δὲ ποτε καὶ αὐτὸς παραπλεύσας Χελιδονέας ἠλί-
κον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα, καὶ μάλιστα περὶ
τὸν λίβα, ὁπότεν ἐπιλάβῃ καὶ τοῦ νότου· κατ' ἐκεῖνο
254 γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Ἀν-
κιακῆς θαλάττης, καὶ ὁ κλύδων ἄτε ἀπὸ πολλῶν φευμά-
των περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ σχιζόμενος — ἀπόξυροι δὲ εἰσι
πέτραι καὶ ὄξεται παραθηγόμεναι τῷ κλύσματι — καὶ
φοβερωτάτην ποιεῖ τὴν κυματωγὴν καὶ τὸν ἤχον μέγαν,
καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλῳ.
9. τοιαῦτα καὶ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος
εἶτι καὶ νυκτὸς οὔσης καὶ ζόφου ἀκριβοῦς· ἀλλὰ πρὸς τὴν
οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεοὺς πῦρ τε ἀνα-
δεῖξαι ἀπὸ τῆς Ἀνκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖνοι,
καὶ τινα λαμπρὸν ἀστέρα Διοσκούρων τὸν ἕτερον ἐπικα-
θίσει τῷ καρρησίῳ καὶ κατευθῦναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ
εἰς τὸ πέλαγος ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένην· τοῦν-
τεῦθεν δὲ ἅπαξ τῆς ὀρθῆς ἐκπεσόντας διὰ τοῦ Αἰγαίου
πλεύσαντας ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ πρὸς ἀν-
τίους τοὺς ἐτησίας πλαγιάζοντας εἰς Πειραιᾶ χθὲς καθορ-
μίσασθαι τοσοῦτον ἀποσυφέντας εἰς τὸ κάτω, οὓς ἔδει τὴν

Κρήτην δεξιὰν λαβόντας ὑπὲρ τὴν Μαλέαν πλεύσαντας ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ.

ΑΤΚ. Νῆ Δία, θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τὸν Ἥρωνα ἢ τοῦ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπε- 255 σφάλῃ τῆς ὁδοῦ. 10. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντος ἐκεῖνός ἐστι;

ΤΙΜ. Πάνυ μὲν οὖν, Ἀδείμαντος αὐτός. ἐμβοήσω- μεν οὖν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τὸν Μυρρινούσιον τὸν Στρομβίχου. θυεῖν θάτερον, ἢ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν ἢ ἐκκεκώφωται. Ἀδείμαντος γάρ, οὐκ ἄλλος τίς ἐστι.

ΑΤΚ. Πάνυ ἤδη σαφῶς ὄρω, καὶ θοιμάτιον αὐτοῦ καὶ τὸ βᾶδισμα ἐκείνου, καὶ ἐν χρῶ ἢ κουρά. ἐπιτείνω- μεν δὲ ὅμως τὸν περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. 11. ἦν μὴ τοῦ ἱματίου σε λαβόμενοι ἐπιστρέψωμεν, ᾧ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσει ἡμῖν βοῶσιν, ἀλλὰ καὶ φρον- τίζοντι ἔοικας ἐπὶ συννοίας τινὸς οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκα- ταφρόνητον πρᾶγμα, ὡς δοκεῖς, ἀνακυκλῶν.

ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ. Οὐδέν, ᾧ Λυκίνε, χαλεπόν, ἀλλά με κενή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα παρα- κοῦσαι ὑμῶν ἐποίησεν ἀτενὲς πρὸς αὐτὴν ἅπαντι τῷ λο- γισμῷ ἀποβλέποντα.

ΑΤΚ. Τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσης εἰπεῖν, εἰ μὴ τίς ἐστι τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐτελέσθημεν, ὡς οἶσθα, καὶ στέγειν μεμαθήκαμεν.

ΑΔΕΙΜ. Ἄλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς· οὕτω γὰρ μειρακιῶδες ὑμῖν δοῖει τὸ φρόντισμα. 256

ΑΤΚ. Μῶν ἐρωτικόν ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμνήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλὰ ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δαδί καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις.

12. ΑΔΕΙΜ. Οὐδέν, ᾧ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλὰ τινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἣν κενὴν μακαρίαν

οἱ παλαιοὶ καλοῦσι, καὶ μοι ἐν ἀκμῇ τῆς περιουσίας καὶ τροφῆς ἐπέστητε.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν τὸ προχειρότατον τοῦτο, κοινὸς Ἐρμᾶς φασι, καὶ ἐς μέσον κατατίθει φέρων τὸν πλοῦτον· ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας τῆς Ἀδειμάντου τροφῆς.

ΑΔΕΙΜ. Ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν εὐθύς ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὴν ναῦν ἐπιβάσει, ἐπεὶ σέ, ὦ Λυκίνε, κατέστησα ἐς τὸ ἀσφαλές· περιμετροῦντος γάρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ πάχος οὐκ οἶδα ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. 13. ἰδὼν δὲ ὅμως τὰ πάντα ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν, ὁπόσῃν ἀποφέρει ἢ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἔτος ἕκαστον τὴν μισθοφορίαν. ὁ δὲ μοι, Δώδεκα, ἔφη, Ἀττικά τάλαντα, εἰ πρὸς τοῦλάχιστον τις λογίζοιτο. τούντεῦθεν οὖν ἐπανιῶν ἐλογιζόμην, εἰ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἶον ἄν, ὡς εὐδαίμονα βίον ἐπεβίωσα εὐποιῶν τοὺς φίλους καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτός, ἐθίοτε δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων· εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων τάλαντων οἰκίαν τε ἤδη ᾠκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ποικίλην, τὴν παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἐκείνην τὴν πατρώαν ἀφείς, καὶ οἰκέτας ἀνούμην καὶ ἐσθῆτας καὶ ζεύγη καὶ ἵππους· νυνὶ δὲ καὶ ἔπλεον ὑφ' ἀπάντων εὐδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν φοβερός τοῖς ναύταις καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δὲ μοι τὰ κατὰ τὴν ναῦν εὐθετίζοντι καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι ἐπιστάς, ὦ Λυκίνε, κατέδυσας τὸν πλοῦτον καὶ ἀνέτρεψας εὐφροσύνην τὸ σκάφος οὐρίῳ τῆς εὐχῆς πνεύματι.

14. ΑΤΚ. Οὐκοῦν, ὦ γενναῖε, λαβόμενός μου ἄπαγε πρὸς τὸν στρατηγὸν ὡς τινα πειρατὴν ἢ καταποντιστὴν, ὃς τηλικούτου νανάγιον εἰργασμαι, καὶ ταῦτα ἐν γῇ κατὰ τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστν. ἀλλὰ ὄρα ὅπως παραμυθῆσομαι σου τὸ πταῖσμα· πέντε γάρ, εἰ βούλει, καλλίω καὶ

μεῖζω τοῦ Αἰγυπτίου πλοίου ἤδη ἔχε, καὶ τὸ μέγιστον οὐδὲ καταδύναι δυνάμενα, καὶ τάχα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείτωσαν σιταγωγίαν, εἰ καί, ὡς ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος· ὃς γὰρ ἔτι ἐνὸς πλοίου τουτουὶ δεσπότης ὢν παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ τριάρμενα πάντα καὶ ἀνώλεθρα, οὐδὲ ὄψει δηλαδὴ τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν εὐπλόει, ὡς βέλτιστε, ἡμεῖς δὲ ἐν 258 Πειραιεὶ καθεδούμεθα τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντας, εἰ που τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τὴν Ἴσιν τις εἶδεν.

15. *ΑΔΕΙΜ.* Ὁρᾶς; διὰ τοῦτο ὠκνοῦν εἰπεῖν ἂ ἐνενοῦν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλῳ καὶ σκώμματι ποιήσεσθέ μου τὴν εὐχὴν. ὥστε ἐπιστὰς μικρὸν, ἔστ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλευσοῦμαι πάλιν ἐπὶ τῆς νεῶς· πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελαῶσθαι.

ΑΤΚ. Μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ὑποστάντες.

ΑΔΕΙΜ. Ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν προεισελθῶν.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν· μὴ γὰρ οἶου σοὶ μὲν εἶναι ῥάδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι μῆτε πριαμένῳ μῆτε ναυπηγησαμένῳ, ἡμεῖς δὲ οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμήτες δύνασθαι νεῖν; καίτοι πρόφην καὶ ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῆς Ἐνοδίας τελετὴν οἴσθα ἐν ἡλίκῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστος ὀβολῶν διεπλεύσαμεν, καὶ οὐδὲν ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας, νῦν δὲ ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθῶν ἀφαιρεῖς; ὑπερμαζᾶς γὰρ, ὡς Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλ- 259 πον οὐ πτύεις, οὐδὲ οἴσθα ὅστις ὢν ναυκληρεῖς. οὕτως

ἐπήρθε σε καὶ ἡ οἰκία ἐν καλῷ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλήθος. ἀλλ' ὡγαθέ, πρὸς τῆς Ἰσιδος κἂν τὰ Νειλῶα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ Κανώπου ἢ Ἴβιν ἐκ Μέμφιδος, εἰ δὲ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραγίδων μίαν.

16. TIM. Ἄλις παιδιᾶς, ὦ Λυκίνε. ὄρας, ὡς ἐρυνθριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας πολλῷ τῷ γέλῳτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέραντλον εἶναι καὶ μηκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιρρέον; καὶ ἐπέπερ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν ἔστι πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῆ τὴν ὁδὸν κατὰ τοὺς ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δοκῆ παρὰ τῶν θεῶν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὅ τε κάματος λάθοι καὶ ἅμα εὐφρανόμεθα ὥσπερ ἡδίστῳ ὀνειράτι ἐκουσίῳ περιπεσόντες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα, εὖ ποιήσουσι ἡμᾶς· παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς, καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑποκεισθῶσαν παρέξοντες, εἰ καὶ τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τὸ πρᾶγμα
260 ὅστις ἂν ἄριστα χρήσαιο τῷ πλούτῳ καὶ τῇ εὐχῇ· δηλώσει γὰρ οἶος ἂν καὶ πλουτήσας ἐγένετο.

17. ΣΑΜ. Καλῶς, ὦ Τιμόλαε, καὶ πείθομαί σοι καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῆ, εὐξομαι ἅπερ ἂν δοκῆ. εἰ μὲν γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅς γε δὴ ἐν τῇ νηϊ τὸν ἕτερον πόδα ἔχει. χρῆ δὲ καὶ Λυκίνῳ δοκεῖν.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ καὶ βασκαίνειν ἐν ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ.

ΑΔΕΙΜ. Τίς δ' οὖν πρῶτος ἄρξεται;

ΛΥΚ. Σὺ, ὦ Ἀδείμαντε, εἶτα μετὰ σὲ οὐτοσί Σάμικπος, εἶτα Τιμόλαος, ἐγὼ δὲ ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ τοῦ Διπύλου ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἶόν τε παραδραμῶν.

18. ΑΔΕΙΜ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν οὐδὲ νῦν ἀποστήσο-

μαι τῆς νεώσ, ἀλλ' ἐπέειπερ ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ· ὁ δὲ Ἐρμῆς ὁ κερδῶος ἐπινευσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐμὰ καὶ ὁ φόρτος οἱ ἔμποροι αἱ γυναῖκες οἱ ναῦται καὶ ἄλλο εἴ τι ἤδιστον κτημάτων ἀπάντων.

ΣΑΜ. Δέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηϊ.

ΑΔΕΙΜ. Τὸν παῖδα φῆς, ὦ Σάμιππε, τὸν κομήτην. κἀκείνος οὖν ἔστω ἐμός. ὁπόσος δὲ ὁ πυρὸς ἐνδον ἔστιν, οὗτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι δαρείκοι.

19. ΑΤΚ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεται σοι τὸ πλοῖον, οὐ γὰρ ἴσον βάρος πυροῦ καὶ ἰσαρίθμου 261 χρυσοῦ.

ΑΔΕΙΜ. Μὴ φθόνει, ὦ Λυκίνε, ἀλλ' ἐπειδὴν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή, τὴν Πάρνηθα ἐκείνην, εἰ θέλεις, ὅλην χρυσὴν ποιήσας ἔχε, κἀγὼ σιωπήσομαι σοι.

ΑΤΚ. Ἄλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς σῆς ἐποίησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου· καὶ τὰ μὲν ἡμέτερα μέτρια, τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὠραῖον ἀποπνιγῆσεται ἄθλιον νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον.

ΤΙΜ. Θάρρει, ὦ Λυκίνε· οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες ἐξολόσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κίθαρωδὸν μὲν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν ἀντὶ τῆς φῶδῆς καὶ νεκρὸν τι ἄλλο παιδίον ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐπὶ δελφίνος ὁμοίως προκομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδειμάντου οἰκέτην τὸν νεώνητοι ἀπορήσειν δελφίνος ἐρωτικῶς;

ΑΔΕΙΜ. Καὶ σὺ γάρ, Τιμόλαε, μιμῆ Λυκίνον καὶ ἐπιμετρεῖς τῶν σκωμμάτων, καὶ ταῦτα εἰσηγητῆς αὐτὸς γενόμενος;

20. ΤΙΜ. Ἄμεινον ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν καὶ τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνευρεῖν, ὡς μὴ πράγματα ἔχοις ἐκ τοῦ πλοίου μετατιθεῖς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ.

ΑΔΕΙΜ. Εὖ λέγεις, καὶ ἀνορωρήχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὅς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι χρυσίου ἐπισήμου. εὐθύς οὖν κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημότατα οἰκοίην, 262 καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστν πάντα ὠνησάμην ἤδη πλήν ὅσα Ἴσθμοῖ καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσίνι ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ καὶ περὶ τὸν Ἴσθμὸν ὀλίγα τῶν ἀγώνων ἔνεκα, εἴ ποτε δῆ τὰ Ἴσθμια ἐπιδημήσαιοι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως εἴ πού τι συνηρηφές ἢ ἔνυδρον ἢ εὐκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἔστω. ὁ χρυσὸς δὲ κοῖλος ἡμῖν ἐμφαγεῖν, τὰ δὲ ἐκπάματα οὐ κοῦφα ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διτάλαντον ἕκαστον τῆν ὀλκήν.

21. *ΛΤΚ.* Εἶτα πῶς ὁ οἰνοχόος ὀρέξει πλήρες οὔτω βαρὺ ἐκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτοῦ ἀμογητὶ οὐ σκύφον, ἀλλὰ Σισύφειόν τι βάρος ἀναδιδόντος;

ΑΔΕΙΜ. Ἄνθρωπε, μὴ μ' ἀνάλυε τὴν εὐχὴν. ἐγὼ δὲ καὶ τραπέξας ὄλας χρυσᾶς ποιήσομαι καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς, εἴ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τοὺς διακόνοὺς αὐτοῦς.

ΛΤΚ. Ὅρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδα καὶ ὁ ἄρτος σοι καὶ τὸ ποτὸν χρυσὸς γένηται καὶ πλουτῶν ἄθλιος ἀπόλλῃ λιμῷ διαφθαρεῖς πολυτελεῖ.

ΑΔΕΙΜ. Τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον, ὦ Λυκίνε, μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτήσῃ. 22. ἐσθῆς ἐπὶ τούτοις ἀλουργίς καὶ ὁ βίος οἷος ἀβρότατος, ὕπνος ἐφ' ὅσον ἤδι- 263 στος, φίλων πρόσοδοι καὶ δεήσεις καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν καὶ προσκυνεῖν, καὶ οἱ μὲν ἔωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄνω καὶ κάτω περιπατήσουσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ Κλεαίνετος καὶ Δημόκριτος οἱ πάννυ, καὶ προσελθούσι γε αὐτοῖς καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιούσι θυρωροὶ ἐπὶ ἐφεστῶτες, εὐμεγέθει βάρβαροι, προσαραξάτωσαν ἐς τὸ μέτωπον εὐθὺ τὴν θύραν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσιν. ἐγὼ δέ, ὅποταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος ἐκείνων

μεν οὐδὲ ἐπιβλέψομαι ἐνίους, εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν
 ἐγὼ πρὸ τοῦ θησαυροῦ, φιλοφρονήσομαι τοῦτον καὶ λου-
 σάμενον ἦκειν κελεύσω τὴν ὄραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δὲ
 ἀποπνιγθήσονται οἱ πλούσιοι ὀρῶντες ὀρήματα, ἵππους
 καὶ παῖδας ὠραίους ὅσον δισχιλίους, ἐξ ἀπάσης ἡλικίας
 ὅτι περὶ τὸ ἀνθηρότατον. 23. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ —
 εὐτελής γὰρ ὁ ἄργυρος καὶ οὐ κατ' ἐμέ — τάριχος μὲν ἐξ
 Ἰβηρίας, οἶνος δὲ ἐξ Ἰταλίας, ἔλαιον δὲ ἐξ Ἰβηρίας καὶ
 τοῦτο, μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄφα πανταχόθεν
 καὶ σύες καὶ λαγῶς, καὶ ὅσα πτηνά, ὄρνις ἐκ Φάσιδος
 καὶ ταῶς ἐξ Ἰνδίας καὶ ἀλεκτροῶν ὁ Νομαδικός· οἱ δὲ 264
 σκευάζοντες ἕκαστα σοφισταὶ τινες περὶ πέμματα καὶ χρυ-
 μούς ἔχοντες. εἰ δέ τιμι προπίοιμι σκύφον ἢ φιάλην αἰ-
 τήσας, ὁ ἐκπιῶν ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. 24. οἱ δὲ νῦν
 πλούσιοι πρὸς ἐμέ Ἴροι δηλαδὴ ἅπαντες, καὶ οὐκέτι το
 ἀργυροῦν πινάκιον ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος
 ἐν τῇ πομπῇ, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν ὀρθᾷ τοὺς οἰκέτας τοὺς
 ἐμούς ἀργύρῳ τοσοῦτῳ χρωμένους· τῇ πόλει δὲ ταῦτα
 ἐξαιρετα παρ' ἐμοῦ ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν διανομαὶ κατὰ
 μῆνα ἕκαστον δραχμαὶ τῶ μὲν ἀστῶ ἑκατόν, τῶ δὲ μετοίκῳ
 ἡμισυ τούτων, θαυμάσια δὲ ἐς κάλλος θέατρα καὶ βαλα-
 νεῖα, καὶ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ Δίπυλον ἦκειν κἀν-
 ταῦθά που λιμένα εἶναι ἐπαχθέντος ὀρύγματι μεγάλῳ τοῦ
 ὕδατος, ὡς τὸ πλοῖόν μου πλησίον ὀρμεῖν καταφανὲς ὄν
 ἐκ τοῦ Κεραμεικοῦ. 25. τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίπῳ
 μὲν εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσοῦ παραμετρηῆσαι
 τὸν οἰκονόμον ἐκέλευσα ἄν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας,
 Ανκίνῳ δὲ χοίνικα, ἀπομεμαγμένην καὶ ταύτην, ὅτι λά-
 λος ἐστὶ καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν εὐχὴν. τοῦτον ἐβουλό- 265
 μην βιῶναι τὸν βίον πλουτῶν ἐς ὑπερβολὴν καὶ τρυφῶν
 καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἴρηκα, καὶ μοι
 ὁ Ἐρμῆς τελεσιουργήσειεν αὐτά.

26. ΑΤΚ. Οἶσθα οὖν, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοὶ ἀπὸ λεπτιῆς κρόκης ὁ πᾶς οὔτοσι πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ἦν ἐκείνη ἀπορραγῆ, πάντα οἰχεται καὶ ἄνθρακός σοι ὁ θησαυρός ἔσται;

ΑΔΕΙΜ. Πῶς λέγεις, ὦ Λυκίνε;

ΑΤΚ. Ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι σοὶ παρακειμένης τῆς χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα καὶ ἀπογεύσασθαι τοῦ ταῶ ἢ τοῦ Νομάδος ἀλεκτρονόμος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχίδιον ἄπει γυψὶ καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσομαι σοὶ τοὺς μὲν αὐτίκα τοῦ πλοῦτου πρὶν ἀπολαῦσαι ἀποθανόντας, ἐνίους δὲ καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπὸ τινος βασκάνου πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γὰρ πού τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Πολυκράτην πολὺ σοὺ πλουσιωτέρους γενομένους ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων.

27. Ἴνα δέ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τό γε ὑγιαίνειν ἐχέγγυον οἶε σοὶ γενήσεσθαι καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὄρας πολλοὺς τῶν
266 πλουσίων κακοδαιμόνως διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, ἐνίους δὲ τυφλοὺς ἢ τῶν ἐντοσθιδίων τι ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιο πλουτῶν δις τοσοῦτον πλοῦτον ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ καὶ θηλύνεσθαι ὡς ἐκεῖνος εὖ οἶδα, κἂν μὴ εἴπῃς. ἔῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλάς μετὰ τοῦ πλοῦτου καὶ ληστὰς καὶ φθόνον καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλῶν. ὄρας οἶων σοὶ πραγμάτων αἴτιος ὁ θησαυρός γίνεται;

ΑΔΕΙΜ. Αἰὲ σύ μοι, ὦ Λυκίνε, ὑπεναντίος ὥστε οὐδὲ τὴν χοίρικα ἔτι λήψῃ ἐς τέλος μου τῆς εὐχῆς ἐπηρέαζων.

ΑΤΚ. Τοῦτο μὲν ἤδη κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἀναδύη καὶ ἀνακαλεῖς τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σύ ἤδη ὁ Σάμιππος εὐχου.

28. ΣΑΜ. Ἐγὼ δὲ — ἡπειρώτης γὰρ εἰμι, Ἄρκας ἐκ Μαντινείας, ὡς ἴστε — ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαι μοι γενέσθαι, ἦν γε τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδύνατον, οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς θησαυρὸν αἰτῶν καὶ μεμειτρημένον χρυσίον· ἀλλὰ δύνανται γὰρ πάντα οἱ θεοί, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς ὃν Τιμόλαος ἔθηκε φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς οὐδὲν ἀνανευόντων· αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γενέσθαι οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου ἢ Πτολεμαῖος ἢ Μιθριδάτης ἢ εἰ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἤρξεν, ἀλλὰ μοι τὸ πρῶτον ἀπὸ ληστείας ἀρξάμενῳ ἑταῖροι καὶ συνωμόται ὅσον τριάκοντα, πιστοὶ μάλα καὶ πρόθυμοι, γενέσθωσαν, εἶτα κατ' ὀλίγον τριακόσιοι προσιόντες ἡμῖν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ, εἶτα χίλιοι καὶ 267 μετ' οὐ πολὺ μύριοι, καὶ τὸ πᾶν εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὀπλιτικόν, ἱππεῖς δὲ ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. 29. ἐγὼ δὲ χειροτονητὸς ὑφ' ἀπάντων προκριθεὶς ἄρχων, ἄριστος εἶναι δόξας ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι καὶ πράγμασι χρῆσθαι· ὡς τοῦτο γε αὐτὸ ἤδη μείζονα εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων ἅτε ἀρετῇ προχειρισθέντα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, οὐ κληρονόμον γενόμενον ἄλλου πονήσαντος ἐς τὴν βασιλείαν· ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντου θησαυρῷ παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἡδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν.

ΑΤΚ. Παπαῖ, ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρόν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων σύ γε ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης ἄριστος δὴ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν πεντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντινεία θαυμαστὸν βασιλέα καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. πλὴν ἀλλὰ βασίλευε καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ διακόσμηε τό τε ἱππικόν καὶ τοὺς ἀνέρας τοὺς ἀσπιδιώτας· ἐθέλω γὰρ εἰ-

δέναι οἱ βαδισέσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθε.

30. ΣΑΜ. Ἄκουε, ὦ Λυκίνε, μᾶλλον δέ, εἰ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν· ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀποφανῶ.

268 ΛΤΚ. Ἀλλὰ τῆς μὲν τιμῆς, ὦ βασιλεῦ. χάριν οἶδά σοι καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ Περσικὸν προσκυνῶ σε περιαγαγὼν εἰς τοῦπίσω τὰ χεῖρε τιμῶν τὴν τιάραν ὀρθὴν οὔσαν καὶ τὸ διάδημα· σὺ δὲ τῶν ἐρρωμένων τούτων τινα ποιήσον ἵππαρχον· ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι καὶ οὐδὲ ὄλως ἐπέβην ἵππου ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ τοῦ σαλπικτοῦ ἐποτρύνοντος καταπεσὼν ἐγῶγε συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσαύταις ὀπλαῖς, ἢ καὶ θυμοειδῆς ὢν ὁ ἵππος ἐξενέγκῃ με τὸν χαλινὸν ἐνδακῶν ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσει καταδεθῆναι με πρὸς τὸ ἐφίππιον, εἰ μέλλω μενεῖν τε ἄνω καὶ ἐξεσθαι τοῦ χαλινοῦ.

31. ΑΔΕΙΜ. Ἐγὼ σοι, ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι τῶν ἵππέων, Λυκίνος δὲ τὸ δεξιὸν κέρασ ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων τοσοῦτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος ἐπισήμου χρυσίου.

ΣΑΜ. Καὶ αὐτοὺς ἐρώμεθα, ὦ Ἀδείμαντε, τοὺς ἵππέας, εἰ δέξονται σε ἄρχοντα σφῶν γενέσθαι. ὅτω δοκεῖ, ὦ ἵππεῖς, Ἀδείμαντον ἵππαρχεῖν, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα.

ΑΔΕΙΜ. Πάντες, ὡς ὀρᾶς, ὦ Σάμιππε, χειροτόνησαν.

269 ΣΑΜ. Ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου, Λυκίνος δὲ ἐχέτω τὸ δεξιόν· οὕτωσι δὲ Τιμόλαος ἐπὶ τοῦ εὐανύμου τετάξεται· ἐγὼ δὲ κατὰ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὴν αὐτοὶ συμπαρῶσι. 32. προϊῶμεν δὲ ἤδη τὴν ἐπὶ Κορίνθου διὰ τῆς ὄρεινῆς ἐπευξάμενοι τῷ βασιλεῖ Διί· κάπειδαν τὰν τῇ Ἑλλάδι πάντα ἤδη χειρω-

σώμεθα — οὐδείς γὰρ ὁ ἐναντιωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὄπλα τοσοῦτοις οὖσιν, ἀλλ' ἀκονιτὶ κρατοῦμεν — ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις καὶ τοὺς ἵππους ἐς τὰς ἰππαγωγούς ἐμβιβάσαντες — παρεσκευάσται δ' ἐν Κεγχραῖς καὶ σίτος ἱκανὸς καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ καὶ τὰ ἄλλα πάντα — διαβάλλωμεν τὸν Αἰγαῖον εἰς τὴν Ἰωνίαν, εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες ῥαδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες προχωρῶμεν ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας, εἶτα Λυκίας καὶ Παμφυλίας καὶ Πισιδῶν καὶ τῆς παραλίου καὶ ὄρεινῆς Κιλικίας, ἄχρι ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα.

33. ΑΥΚ. Ἐμέ, ὦ βασιλεῦ, εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος κατάλιπε· δειλὸς γάρ εἰμι καὶ τῶν οἰκοὶ πολὺ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν ἠδέως ὑπομείναιμι· σὺ δὲ ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν μάχισμα φύλα καὶ τὴν τοξικὴν εὐστοχα. ὥστε ἄλλω παραδοὺς τὸ δεξιὸν ἐμέ Ἀντίπατρόν τινα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἔασον, μή με καὶ διαπειρή τις οἰστῶ ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνά περὶ Σοῦσα ἢ Βάκτρα ἡγούμενόν σοι τῆς φάλαγγος.

ΣΑΜ. Ἀποδιδράσκεις, ὦ Λυκίε, τὸν κατάλογον δειλὸς ὢν. ὁ δὲ νόμος ἀποτετηῆσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις 270 λιπῶν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν καὶ ὁ ποταμὸς ἔξενκται καὶ κατόπιν ὅποσα διελλύθῃμεν ἀσφαλῶς ἔχει καὶ πάντα ὑπαρχοὶ κατέχουσιν ὑπ' ἐμοῦ ἐκάστῳ ἔθνει ἐπεισαχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἀπίασιν τὴν Φοινικὴν ἡμῖν ἐν τοσοῦτῳ καὶ τὴν Παλαιστίνην εἶτα καὶ τὴν Αἰγύπτου προσαξόμενοι, σὺ πρῶτος, ὦ Λυκίε, διάβαινε τὸ δεξιὸν ἄγων, εἶτα ἐγὼ καὶ μετ' ἐμέ ὁ Τιμόλαος· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἰππικὸν ἄγε σὺ, ὦ Ἀδείμαντε. 34. καὶ διὰ μὲν τῆς Μεσοποταμίας οὐδείς ἀπήντηκεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλὰ ἐκόντες αὐτούς τε καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἀνθρωποὶ ἐνεχείρισαν, καὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες ἀπροσδόκη-

τοι παρήλθομεν εἰς τὸ εἶσω τῶν τειχῶν καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν· ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβων ἤκουσε τὴν ἔφοδον, εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν παρασκευάζεται ἰππείας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δ' οὖν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τοῦ μαχίμου συνειλέχθαι καὶ τούτων εἰκοσιν ἰπποτοξότας, καίτοι οὐπω ὁ Ἀρμένιος πάρεστιν οὔτε οἱ κατὰ τὴν Κασπίαν θάλατταν οἰκοῦντες οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίον καὶ προαστείων τῆς ἀρχῆς· οὕτω φραδίως τοσαύτας μυριάδας
271 κατέλεξε. καιρὸς οὖν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ τι χρὴ ποιεῖν.

35. *ΑΔΕΙΜ.* Ἄλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντος, ἡμᾶς δὲ τὸ ἰππικὸν αὐτοῦ μένειν τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας.

ΣΑΜ. Ἀποδειλιᾶς καὶ σύ, ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον τοῦ κινδύνου γενόμενος; σοὶ δὲ τί δοκεῖ, ὦ Τιμόλαε;

ΤΙΜ. Ἀπάσῃ τῇ στρατιᾷ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολέμιους, μηδὲ περιμένειν ἔστ' ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται πανταχόθεν τῶν συμμάχων προσγενομένων, ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσιν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. σὺ δὲ τί, ὦ Λυκῖνε, δοκιμάξεις;

ΛΤΚ. Ἐγὼ σοὶ φράσω· ἐπειδὴ κεκμήκαμεν συντόμως ὀδεύοντες, ὁπότε κατήειμεν ἔωθεν ἐς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχωρήκαμεν καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ ἤδη μάλιστα, ἐνταῦθά που ἐπὶ τὰς ἐλαίας ἐπὶ τῆς ἀνατετραμμένης στήλης καθίσαντας ἀναπαύσασθαι, εἶτα οὕτως ἀναστάντας ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ.

ΣΑΜ. Ἐτι γὰρ Ἀθήνησιν, ὦ μακάριε, εἶναι δοκεῖς, ὅς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τῶν τειχῶν ἐν τοσοῦτοις στρατιώταις κάθησαι περὶ τοῦ πολέμου διασκοπούμενος;

ΑΤΚ. Εὖ γε ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νήφειν ὦμην καὶ οὐ παραποφανεῖσθαι τὴν γνώμην.

36. ΣΑΜ. Πρόσιμεν δὴ, εἰ σοι δοκεῖ. καὶ ὅπως ἄν- 272
δρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε μὴδὲ προδώσετε τὸ πάτριον φρόνημα· ἤδη γὰρ πού καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲν σύνθημα ἔστω Ἐννάλιος· ὑμεῖς δὲ ἐπειδὰν σημάνη ὁ σαλπικτής, ἀλαλάξαντες καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας ἐπείγεσθε συμμῖξαι τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων, ὡς μὴδὲ πληγὰς λαμβάνωμεν ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς δίδόντες· καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνελήλυθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον καὶ ὁ Τιμόλαος ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὐτοὺς Μήδους ὄντας, τὸ δὲ κατ' ἐμὲ ἰσόπαλον ἔτι, Πέρσαι γὰρ εἰσι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς· ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν βαρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν, ὥστε, ὦ Λυκίε, αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου καὶ τοῖς μετὰ σαντοῦ παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπέλασιν.

37. ΑΤΚ. Ὡ τῆς τύχης· ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἵππεῖς ἅπαντες καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καὶ μοι δοκῶ, ἦν βιάζωνται, αὐτομολήσειν προσδραμῶν ἐς τὴν παλαιστραν ἔτι πολεμοῦντας ὑμᾶς καταλιπών.

ΣΑΜ. Μηδαμῶς· κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ μέρος. ἐγὼ δέ, ὡς ὄρας, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα· προκαλεῖται γὰρ με καὶ ἀναδῦναι πάντως αἰσχρόν. 273

ΑΤΚ. Νῆ Δία καὶ τετρώσῃ αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ· βασιλικὸν γὰρ καὶ τὸ τρωθῆναι περὶ τῆς ἀρχῆς μαχόμενον.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα καὶ οὐκ εἰς τὰ φανερά του σώματος, ὡς μὴδὲ τὴν οὐλὴν ὕστερον ἄμορφον γενέσθαι. πλὴν ἀλλὰ ὄρας ὅπως ἐπελάσας μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε καὶ τὸν ἵππον διέπειρα τὴν λόγχην ἀφείς, εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν καὶ ἀφελῶν τὸ διάδημα βασιλεὺς ἤδη γέγονα προσκυνούμενος ὑφ' ἀπάν-

των; 38. οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτάσων· ὑμῶν κατὰ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω εἰς στρατηγὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα ἐννοεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἐπ' ἔμαντοῦ οἰκῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἔλων κατὰ κράτος, αἱ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς τὴν ἀρχήν. ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὁμορος ἔτι ὦν μοι ἐξέωσε τοῦ ἀγροῦ ἐπιβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ εἶσω τῶν ὄρων.

39. ΛΤΚ. Πέπανσο ἤδη, ὦ Σάμιππε· καιρὸς γὰρ σὲ ἤδη μὲν νενικηκότα τηλικαύτην μάχην ἐν Βαβυλῶνι εὐωχεῖσθαι τὰ ἐπινίκια — ἐκστάδιος γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή — Τιμόλαον δὲ ἐν τῷ μέρει εὐχεσθαι ὅπερ ἂν ἐθέλη.

ΣΑΜ. Τί δ' οὖν, ὦ Λυκῖνε; οἷά σοι ἡτήσθαι δοκῶ;

ΛΤΚ. Παρὰ πολὺ, ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων, ἐπι-
 274 πονώτερα καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου, παρ' ὅσον ἐκεῖνος μὲν ἐτρώφα διτάλαντα χρύσεια ἐκπάματα προτεινόμενος τοῖς συμπόταις, σὺ δὲ καὶ ἐτιρώσκου μονομαχῶν καὶ ἐδεδίεις καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν· οὐ μόνον γὰρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλαὶ μυρίαὶ καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων καὶ μίσος καὶ κολακεία, φίλος δὲ οὐδεὶς ἀληθής, ἀλλὰ πρὸς τὸ θεὸς ἅπαντες ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὖνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυσις μὲν γε οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνη καὶ πορφυρὶς χρυσῶ ποικίλη καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῷ μετώπῳ καὶ δορυφόροι προϊόντες, τὰ δ' ἄλλα κάματος ἀφόρητος καὶ ἀηδία πολλή, καὶ ἢ χρηματίζειν δεῖ τοῖς παρα τῶν πολεμίων ἡκουσιν ἢ δικάζειν ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα, καὶ ἦτοι ἀφέστηκε τι ἔθνος ἢ ἐπελαύνουσί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν δεῖ πάντα καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅπως ὑπὸ πάντων μᾶλλον ἢ ὑπο σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. 40. καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε πῶς οὐ ταπεινόν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις

καὶ ὁ πυρετος οὐ διαγινώσκει σε βασιλέα ὄντα οὐδ' ὁ θάνατος δέδιδε τοὺς δαρυφόρους, ἀλλ' ἐπιστάς, ὁπόταν αὐτῷ δοκῆ, ἄγει οἰμῶζοντα οὐκ αἰδούμενος τὸ διαδήμα· σὺ δὲ ὁ οὕτως ὑψηλὸς καταπεσὼν ἀνάσπαστος ἐκ τοῦ βασιλείου θρόνου τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄπει τοῖς πολλοῖς, ἰσότιμος ἔλυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς καὶ στήλην μακρὰν ἢ πυραμίδα εὐγραμμον τὰς γωνίας ἀπολιπών, ἐκπρόθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα· εἰκόνες δὲ ἐκείναι καὶ νεφῶ, οὓς ἀνιστᾶσιν αἱ πόλεις θεραπεύουσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορ- 275 ρεῖ καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἦν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον παραμείνη, τίς ἐτι ἀπόλαυσις ἀναισθητῶ αὐτῷ γενομένη; ὁρᾷς οἷα μὲν ἐτι ζῶν ἕξεις πράγματα δεδιῶς καὶ φροντίζων καὶ κάμνων, οἷα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἔσται;

41. Ἄλλ' ἤδη σὸν αἰτεῖν, ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνετὸν καὶ πράγμασι χρῆσθαι εἰδότα.

ΤΙΜ. Σκόπει γοῦν, ὦ Λυκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔξομαι καὶ ὃ τι ἂν εὐθῦναί τις δυνηθεῖη. χρυσὸν μὲν οὖν καὶ θησαυροὺς καὶ μεδίμνους νομίσματος ἢ βασιλείας καὶ πολέμους καὶ δαίματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, οὐκ αἰτήσομαι· ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλάς ἔχοντα καὶ πλεον τοῦ ἡδέος τὸ ἀνιαρὸν ἐν αὐτοῖς ἦν. 42. ἐγὼ δὲ βούλομαι τὸν Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι δοῦναι δακτυλίους τινὰς καὶ τοιοῦτους τὴν δύναμιν, ἕνα μὲν ὥστε αἰεὶ ἐρρωσθαι καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα καὶ ἄτρωτον εἶναι καὶ ἀπαθῆ, ἕτερον δὲ ὡς μὴ ὀρᾶσθαι τὸν περιθήμενον, οἷος ἦν ὁ τοῦ Γύγου, τὸν δὲ τινα ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρῖους καὶ ὃ τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρῖοι κινήσαι μόλις δύναιντο, τοῦτο ἐμὲ ἁδῶς μόνον ἀνατίθεσθαι, ἐτι δὲ καὶ πέτεσθαι πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα, καὶ

πρὸς τοῦτο εἶναι μοι δακτύλιόν τινα· καὶ μὴν καὶ ἐς ὑπνον κατασπᾶν ὁπόσους ἂν ἐθέλω καὶ ἅπασαν θύραν προσιόντι μοι ἀνοίγεσθαι χαλωμένου τοῦ κλείδρου καὶ τοῦ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου, ταῦτα ἀμφοτέρω εἰς δακτύλιος
 276 δυνάσθω. 43. τὸ δὲ μέγιστον ἄλλος τις ἔστω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐράσμιον εἶναι με περιθήμενον παισὶ τοῖς ὠραίοις καὶ γυναιξὶ καὶ δήμοις ὅλοις καὶ μηδένα εἶναι ἀνέραστον καὶ ὄτῳ μὴ ποθεινότατος ἐγὼ καὶ ἀνὰ στόμα, ὥστε πολλὰς γυναικας οὐ φερούσας τὸν ἔρωτα καὶ ἀναρτᾶν ἑαυτὰς καὶ τὰ μειράκια ἐπιμεμηνέναι μοι καὶ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψαιμι ἀντῶν, εἰ δ' ὑπερορῶην, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω, καὶ ὅλως ὑπὲρ τὸν Ἰάκινθον ἢ Ἰγλαν ἢ Φάωνα τὸν Χίον εἶναι με. 44. καὶ ταῦτα πάντα ἔχειν μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα μηδὲ κατὰ μέτρον ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλια νέον ἐκ νέου γιγνόμενον διαβιῶναι ἀμφὶ τὰ ἑπτακαίδεκα ἔτη αἰὲ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας ὥσπερ οἱ ὄφεις· οὐδὲν γὰρ δεήσει με ταῦτα ἔχοντα· πάντα γὰρ ἐμὰ ἦν ἂν τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐδυνάμην καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας καὶ ἀθέατος εἶναι εἰσιῶν. εἰ δέ τι ἐν Ἰνδοῖς ἢ Ἰπερβοροῖς θέαμα παράδοξον ἢ κτῆμα τίμιον ἢ ὅσα ἐμφαγεῖν ἢ πιεῖν ἠδέα, οὐ μεταστειλάμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπετόμενος ἀπέλανον ἀπάντων ἐς κόρον· καὶ ἐπεὶ γρὺς ὑπόπτερον θηρίον ἢ φοῖνιξ ὄρνειον ἐν Ἰν-
 277 δοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἐώρων ἂν, καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου μόνος ἂν ἠπιστάμην καὶ ὅσον τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι δὲ καὶ ἀστέρων φύσιν καὶ σελήνης καὶ αὐτοῦ ἡλίου ῥαδίως ἐγνων ἂν ἀπαθῆς ὢν τῷ πυρὶ, καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα, τίς ἐνίκησεν Ὀλύμπια, καὶ ἀριστήσαντα, εἰ τύχοι, ἐν Συρίᾳ δειπνήσαι ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ

τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμύνασθαι καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετριφθαι τὸ κρανίον, τοὺς τε αὖ φίλους εὖ ποιεῖν ἐπιχέαντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον· καὶ μὴν εἰ τις ὑπερόπτης εἴη ἢ τύραννος πλούσιος ὑβριστής, ἀράμενος αὐτὸν ὅσον ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δὲ ἀκωλύτως ὁμιλεῖν ἂν ἐξῆν εἰσιόντα ἀθέατον κοιμίσαντα ἅπαντας ἄνευ ἐκείνων μόνων. οἶον δὲ κάκεινο ἦν, τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπεραιωρούμενον; καὶ εἰ δόξειέ μοι, προσθέμενος ἂν τοῖς ἠττημένοις κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν ἀναστρέφασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὄλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ πάντα ἐμὰ ἦν καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἢ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ μῆτε ἀπολέσθαι μῆτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένη, καὶ μάλιστα μεθ' ὑγιείας ἐν μακρῷ τῷ βίῳ.

45. τί ἂν αἰτιάσαιο, ὦ Λυκίνε, τῆς εὐχῆς;

ΑΤΚ. Οὐδέν, ὦ Τιμόλαε· οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ καὶ ὑπὲρ μυρίους τὴν ἰσχύν, πλήν ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρήσομαί σε, εἰ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσοῦτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα οὕτω παρακεκνηκότα τὴν γνώμην, ἐπὶ δακτυλίου μικροῦ ὀχούμενον, ὄρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέραστον πᾶσι, καὶ ταῦτα φαλακρὸν ὄντα καὶ τὴν θίνα σιμόν; ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δύναται σοι, ἀλλὰ τοσοῦτους περιημμένους βαδιῇ τὴν ἀριστερὰν πεφορτισμένος κατὰ δάκτυλον ἕνα; μᾶλλον δὲ ὑπερπαίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσει καὶ τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐνὸς τοῦ ἀναγκαιοτάτου προσδεῖ, ὃς περιθόμενόν σε παύσει μωραίνοντα τὴν πολλὴν ταύτην κόρυζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἐλλέβορος ἰκανὸς ποιῆσαι ζωρότερος ποθεῖς;

46. ΤΙΜ. Ἄλλὰ πάντως, ὦ Λυκίνε, καὶ αὐτὸς εὗξη τι ἤδη ποτέ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα καὶ ἀνέγκλητα ὁ συκοφαντῶν τοὺς ἄλλους.

279 ΛΤΚ. Ἄλλ' οὐδέομαι εὐχῆς ἐγώ· ἤκομεν γὰρ δὴ πρὸς τὸ Δίπυλον, καὶ ὁ βέλτιστος οὐτοσί Σάμιππος ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν, καὶ σύ, ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δὲ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι σταδίοις κατεχρήσασθε καλῶς ποιοῦντες· ἄλλως τε οὐκ ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον ὑπηνεμίον τινα πλοῦτον ἀνιᾶσθαι μετ' ὀλίγον ψιλὴν τὴν μᾶζαν ἐσθίων, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν ἡ εὐδαιμονία μὲν ὑμῖν καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἰχεται ἀποπτάμενος, αὐτοὶ δὲ καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε καὶ διαδημάτων ὥσπερ ἐξ ἡδίστου ὀνειράτος ἀνεγρόμενοι ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας εὐρίσκητε ὥσπερ οἱ τοὺς βασιλεῖς ὑποκρινόμενοι τραγωδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου λιμώττοντες οἱ πολλοί, καὶ ταῦτα πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν, ὡς τὸ εἶκόσ, καὶ δυσάρεστοι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ μάλιστα σύ, ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ τῆς πτερώσεως διαλυθείσης καταπεσόντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ βαδίζειν ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλούς ἐκείνους ἅπαντας ἀπορρύνετας τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἱκανὸν ἀντὶ πάντων θησαυρῶν καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσατε τοιούτοις οὔσι, καὶ ταῦτα φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

280

1.

ΓΑΤΚΕΡΑ ΚΑΙ ΘΑΪΣ.

1. ΓΑΤΚ. Τὸν στρατιώτην ἐκείνον, Θαΐ, τὸν Ἀκαρ-
νᾶνα, ὃς πάλαι μὲν Ἀβρότονον εἶχε, μετὰ ταῦτα δὲ
ἠράσθη ἐμοῦ, τὸν εὐπάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι,
οἶσθα αὐτόν, ἢ ἐπιλέλῃσαι τὸν ἄνθρωπον;

ΘΑΪΣ. Οὐκ, ἀλλὰ οἶδα, ὦ Γλυκέριον, καὶ συνέπιε
μεθ' ἡμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς Ἀλώοις. τί δὲ τοῦτο; ἐφ' οὓς
γάρ τι περὶ αὐτοῦ διηγείσθαι.

ΓΑΤΚ. Γοργόνα αὐτὸν ἢ παμπόνηρος, φίλη δο-
κουῖσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπελθοῦσα.

ΘΑΪΣ. Καὶ νῦν σοὶ μὲν ἐκείνος οὐ πρόσεστι, Γορ-
γόναν δὲ εἰταίραν πεποιήται;

ΓΑΤΚ. Ναί, ὦ Θαΐ. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως μου
ἤψατο.

ΘΑΪΣ. Πονηρὸν μὲν, ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον
δέ, ἀλλ' εἰωθὸς γίνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν εἰταρῶν. οὐκ οὐκ
οὔτε ἀνιάσθαι ἄγαν οὔτε μέμφεσθαι τῇ Γοργόνη·
οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο,
καίτοι φίλαι ἦτε. 2. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω, τί καὶ ἐπήνε-
σεν αὐτῆς ὁ στρατιώτης οὗτος, ἐκτὸς εἰ μὴ παντάπασι
τυφλὸς ἐστίν, ὃς οὐχ ἑωράκει τὰς μὲν τριγὰς αὐτὴν ἀραιὰς
ἔχουσαν καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦ μετώπου ἀπηγμένηας· τὰ χεῖλη
δὲ πελιθὰ καὶ νεκρικὰ καὶ τράχηλος λεπτὸς καὶ ἐπίση- 281
μοι ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες καὶ οἷς μακρὰ. Ἐν μόνον, εὐμήκης
ἐστὶ καὶ ὀρθὴ καὶ μειδιᾷ πάνυ ἐπαγωγόν.

ΓΑΤΚ. Οἶει γάρ, ὦ Θαΐ, τῷ κάλλει ἠρῆσθαι τὸν
Ακαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἢ Χρυσάριον ἢ μή-

τηρ αὐτῆς, Θετταλὺς τινας ῥῥὰς ἐπισταμένη καὶ τὴν σελήνην κατάγουσα; φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ πέτεσθαι τῆς νυκτός· ἐκείνη ἐξέμηγε τὸν ἄνθρωπον πιεῖν τῶν φαρμάκων ἐγγέασα, καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.

ΘΑΙΣ. Καὶ σύ, ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις, τοῦτον δὲ χαίρειν ἔα.

2.

ΜΥΡΤΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

1. ΜΥΡΤ. Γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε, τὴν Φεΐδωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα καὶ ἤδη σε γεγαμηκέναι φασίν· οἱ τοσοῦτοι δὲ ὄρκοι οὐς ὤμοσας καὶ τὰ δάκρυα ἐν ἀκαρεὶ πάντα οἶχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν, καὶ ταῦτα, ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐπριάμην τοῦ σοῦ ἔρωτος, ὅτι μου τηλικαύτην πεποίηκας τὴν γαστέρα καὶ μετὰ μικρὸν παιδοτροφεῖν δεήσει, πρῶγμα ἑταίρα βαρύτερον· οὐ γὰρ ἐκθήσω
282 τὸ τεχθέν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα ἐγὼ μὲν ἔξω παραμύθιον τοῦ ἔρωτος, σοὶ δὲ ὄνειδιεῖ ποτε προσελθὼν ἐκείνος, ὡς ἄπιστος γεγένησαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' οὐ καλὴν παρθένον· εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις μετὰ τῆς μητρός, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν οὐκέτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σύ δ' οὐν πρότερον ἰδοῦ αὐτὴν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰδέ, μὴ σε ἀνιάτω. εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτοὺς μηδὲ ὅτι διάστροφοί εἰσι καὶ ἐς ἀλλήλους ὀρῶσι· μᾶλλον δὲ τὸν Φεΐδωνα ἐώρακας τὸν πατέρα τῆς νύμφης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα, ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν.

2. ΠΑΜΦ. Ἐτι σου ληρούσης, ὦ Μύρτιον, ἀκούσομαι παρθένους καὶ γάμους ναυκληρικὸς διεξιούσης; ἐγὼ

δὲ ἢ σιμὴν τινα ἢ καλὴν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φείδων ὁ Ἀλωπεκῆθεν — οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε — θυγατέρα ὄλωσεν εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν οὗτος τῷ πατρί· μέμνημαι γὰρ ὡς πρόφην ἐδικάσατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ· τάλαντον, οἶμαι, ὀφείλων γὰρ τῷ πατρὶ οὐκ ἤθελεν ἐκτίνειν, ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυτοδικὰς ἀπήγαγεν αὐτόν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό, οὐδ' ὄλον, ὡς ὁ πατήρ ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν Δημέου θυγατέρα τὴν τοῦ πέρυσι ἐστρατηγηκότος ἀφείς, καὶ ταῦτα πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν Φείδωνος ἐγάμουν ἄν; σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ τινὰς σεαυτῆ, ὦ Μύρτιον, κενὰς ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα ἐξεῦρες;

3. ΜΤΡΤ. Οὐκουν γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε;

ΠΑΜΦ. Μέμνηνας, ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾶς; καίτοι χθὲς οὐ πάνν ἐμεθύσθημεν.

ΜΤΡΤ. Ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με· πεμφθεῖσα γὰρ 283 ὡς ἔρια ἀνήσαιοτό μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα καὶ εὐξαιτο τῇ Δοχεῖα ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, Λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ . . . μᾶλλον δὲ σὺ αὐτῇ, ὦ Δωρί, λέγε ἅπερ ἀκήκοας, εἰ γε μὴ ἐπλάσω ταῦτα.

ΔΩΡ. Ἀλλ' ἐπιτριβεῖην, ὦ δέσποινα, εἰ τι ἐψευσάμην· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐγενόμην, ἐνέτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα καὶ φησίν, Ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος γαμεῖ τὴν Φείδωνος θυγατέρα· εἰ δὲ ἀπιστοίην, ἠέλου με παρακύψασαν ἐς τὸν στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεστεφανωμένα καὶ ἀνλητρίδας καὶ θόρουβον καὶ ὑμέβαιον ἄδοντάς τινας.

ΠΑΜΦ. Τί οὖν; παρέκνυφας, ὦ Δωρί;

ΔΩΡ. Καὶ μάλα, καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη.

4. ΠΑΜΦ. Μανθάνω τὴν ἀπάτην· οὔτε πάντα ἡ Λεσβία, Δωρί, πρὸς σὲ ἐψεύσατο καὶ σὺ τάληθῆ ἀπήγγελλας Μυρτίω. πλὴν μάτην γε ἐταράχθητε οὔτε γὰρ παρ'

ἡμῖν οἱ γάμοι, ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τῆς μη-
 τρός, ὅποτε χθές ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν· ἔφη γάρ, ὦ
 Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιωτής σοι Χαρμίδης τοῦ γείτονος
 Ἀρισταινέτου υἱὸς γαμεῖ ἤδη καὶ σωφρονεῖ, σὺ δὲ μέχρι
 τίνος ἑταίρα σὺνει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς ἐς ὕπνον
 κατηνέχθην· εἶτα ἔωθεν προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὥστε
 οὐδὲν εἶδον ὧν ἡ Δωρίς ὕστερον εἶδεν. εἰ δὲ ἀπιστεῖς,
 αὐτίς ἀπελθοῦσα, ὦ Δωρί, ἀκριβῶς ἰδὲ μὴ τὸν στενω-
 πόν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεστεφανωμένη·
 εὐρήσεις γὰρ τὴν τῶν γειτόνων.

ΜΤΡΤ. Ἀπέσσωσας, ὦ Πάμφιλε· ἀπηγξάμην γὰρ ἄν,
 εἰ τι τοιοῦτο ἐγένετο.

ΠΑΜΦ. Ἄλλ' οὐκ ἄν ἐγένετο, μηδ' οὕτω μανείην,
 ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου, καὶ ταῦτα ἤδη μοι κνούσης
 παιδίον.

3.

1. ΜΗΤ. Ἐμάνης, ὦ Φίλινα, ἥ τί ἐπαθες ἐν τῷ
 ξυμποσίῳ χθές; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθεν δα-
 κρύων καὶ διηγῆσατό μοι ἃ ἐπαθεν ὑπὸ σοῦ· μεμεθύ-
 σθαι γάρ σε καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν ὀρχήσασθαι αὐ-
 τοῦ διακωλύοντος καὶ μετὰ ταῦτα φιληῆσαι Λαμπρίαν τὸν
 ἑταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιποῦσαν
 αὐτὸν ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν καὶ περιβαλεῖν ἐκεί-
 νον, ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι τούτων γιγνομένων. ἀλλ'
 οὐδὲ τῆς νυκτός, οἶμαι, συνεκάθειδες μετ' αὐτοῦ, κατα-
 λιποῦσα δὲ δακρύοντα μόνη ἐπὶ τοῦ πλησίον σκίμποδος
 κατέκεισο ἄδουσα καὶ λυποῦσα ἐκείνον.

2. ΦΙΛ. Τὰ γὰρ αὐτοῦ σοι, ὦ μήτερ, οὐ διηγῆσατο·
 οὐ γὰρ ἄν συνηγόρευες αὐτῷ ὑβριστῆ γε ὄντι, ὃς ἐμοῦ

ἀφήμενος ἐκοινολογεῖτο Θαῖδι τῇ Λαμπρίου ἑταίρα, μηδέπω ἐκείνου παρόντος· ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσαν εἶδέ με καὶ διένευσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, τοῦ ἄτος ἄκρου ἐφραψάμενος ἀνακλάσας τὸν ἀνχένα τῆς Θαΐδος ἐφίλησεν οὔτω προσφυνῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χεῖλη, εἴτ' ἐγὼ μὲν ἐδάκρυον, ὁ δὲ ἐγέλα καὶ πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ οὖς ἔλεγε κατ' ἐμοῦ δηλαδὴ, καὶ ἡ Θαῖς ἐμειδία βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ προσιόντα ἤσθοντο τὸν Λαμπρίαν καὶ 285 ἐκορέσθησάν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὄμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προφασίζοιτο ὕστερον, ἡ Θαῖς δὲ ἀνασταῖσα ὠρχήσατο πρώτη ἀπογυμνοῦσα ἐπὶ πολὺ τὰ σφυρὰ ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα, καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα καὶ εἶπεν οὐδέν, Δίφιλος δὲ ὑπερεπήνει τὸ εὐρυθυμον καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ πους καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουομένην ἡμῖν οἷα ἐστί. Θαῖς δὲ οἷα καὶ ἔσκωψεν εὐθύς ἐς ἐμέ· Εἰ γάρ τις, ἔφη, μὴ αἰσχύνεται λεπτὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐτὴ ἕξανασταῖσα. τί ἂν λέγοιμι, ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀνασχέσθαι καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα καὶ τὴν Θαΐδα εἶν τυραννεῖν τοῦ συμποσίου;

3. ΜΗΤ. Φιλοτιμότερον μὲν, ὦ θυγάτηρ· οὐδὲ φροντίζειν γὰρ ἐχρῆν· λέγε δ' ὄμως τὰ μετὰ ταῦτα.

ΦΙΛ. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐπήνον, ὁ Δίφιλος δὲ μόνος ὕπιον καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐς τὴν ὄροφὴν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ καμοῦσα ἐπαυσάμην.

ΜΗΤ. Τὸ φιλῆσαι δὲ τὸν Λαμπρίαν ἀληθὲς ἦν καὶ τὸ μεταβάσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾶς; οὐκέτι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια.

ΦΙΛ. Ἀντιλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν.

ΜΗΤ. Εἴτα οὐδὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ἦδες ἐκείνου δακρύοντος; οὐκ αἰσθάνη, ᾧ θύγατερ, ὅτι πτωχαὶ ἐσμεν, οὐδὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν ἢ οἶον δὴ τὸν πέρυσι χειμῶνα διηγáγομεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἐπεμψε;

286 **ΦΙΛ.** Τί οὖν; ἀνέχωμαι διὰ τοῦτο ὑβριζομένη ὑπ' αὐτοῦ;

ΜΗΤ. Ὅργίζου μὲν, μη ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες καὶ ἐπιτιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνν χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι, καὶ ὄρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάνν τείνουσαι τὸ καλῶδιον.

4.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

1. **ΜΕΛ.** Εἰ τινα οἶσθα, Βακχί, γραῦν, οἶαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ καὶ πάνν μισομένη γυνὴ τυγχάνοι, οὕτως ὄναιο, παραλαβοῦσα ἠκέ μοι· θαιμάτια γὰρ καὶ τὰ χρυσία ταῦτα προεῖμην ἠδέως, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὐθις ἀναστρέψαντα Χαρίνον μισήσαντα τὴν Σιμίχην ὡς νῦν ἐμέ.

ΒΑΚΧ. Τί φῆς; οὐκέτι σύνεστιν — ἀλλὰ παρὰ τὴν Σιμίχην, ᾧ Μέλιττα, οἴχεται Χαρίνος — δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς τῶν γονέων ἠνέσχετο οὐ βουληθεὶς τὴν πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι πέντε προικὸς τάλαντα, ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα.

ΜΕΛ. Ἄπαντα ἐκεῖνα οἴχεται, ᾧ Βακχί, καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν οὐδ' ἐώρακα ὅλως αὐτόν, ἀλλὰ πίνουσι παρὰ τῷ συνεφήβῳ Παμμένει αὐτός τε καὶ Σιμίχη.

2. **ΒΑΚΧ.** Δεινά, ᾧ Μέλιττα, πέπονθας. ἀλλὰ τι καὶ ὑμᾶς διέστησεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι.

ΜΕΛ. Τὸ μὲν ὅλον οὐδὲ εἶπειν ἔχω· πρῶην δὲ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς — κατεληλύθει γάρ, οἶμαι, χρέος τι ἀπαιτήσων πέμψαντος τοῦ πατρός — οὔτε με προσέβλεψεν ἐσελθὼν οὔτε προσήκατο ὡς ἔθος προσδραμοῦσαν, ἀποσεισάμενος δὲ περιπλακῆναι θέλουσαν, "Απιδι, φησί, πρὸς τὸν ναύκληρον Ἐρμότιμον ἢ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. Τίνα Ἐρμότιμον, τίνα, ἔφη, ἢ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δὲ οὐδὲν ἀποκρινάμενος οὐδὲ δειπνήσας ἐκάθευδεν ἀποστραφεῖς. πόσα οἶμι ἐπὶ τούτῳ μεμηχανῆσθαι με περιλαμβάνουσιν ἐπιστρέφουσιν φιλοῦσαν ἀπεστραμμένον τὸ μετάφρενον; ὁ δ' οὐδ' ὀπωσιῶν ὑπεμαλάχθη, ἀλλ' εἴ μοι, φησί, ἐπὶ πλεον ἔνοχλήσειας, ἄπειμι ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσίν.

3. ΒΑΚΧ. Ὅμως ἦδεις τὸν Ἐρμότιμον;

ΜΕΛ. Ἄλλὰ με ἰδοις, ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον διάγουσαν ἢ νῦν ἔχω, εἴ τίνα ἐγὼ ναύκληρον Ἐρμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁ μὲν ἔωθεν ἀπεληλύθει τοῦ ἀλεκτρονόου εὐθύς ἄσαντος ἀνεγρόμενος, ἐγὼ δὲ ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ τοίχου τινὸς ἔλεγε καταγεγράφθαι τοῦνομα ἐν Κεραμεικῷ· ἐπεμψα οὖν Ἀκίδα κατασκευομένην· ἢ δ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὔρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα φιλεῖ Ἐρμότιμον, καὶ μικρὸν αὐτίς ὑποκάτω, Ὁ ναύκληρος Ἐρμότιμος φιλεῖ Μέλιτταν.

ΒΑΚΧ. Ὡ τῶν περιέργων νεανίσκων. συνίημι γάρ. λυπησαί τις θέλων τὸν Χαρίνον ἐπέγραψε ζηλότυπον ὄντα εἰδώς· ὁ δὲ ἀντίκα ἐπίστευσεν. εἰ δὲ που ἰδοίμι αὐτόν, διαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι καὶ παῖς ἔτι.

ΜΕΛ. Ποῦ δ' ἂν ἰδοις ἐκεῖνον, ὅς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν σύνεστι τῇ Σιμίχῃ; οἱ γονεῖς δὲ ἔτι παρ' ἑμοὶ ζή-

τουσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὖροιμι, ὦ Βακχί, γραῦν, ὡς
288 ἔφην· ἀποσώσειε γὰρ ἂν φανεῖσα.

4. ΒΑΚΧ. Ἔστιν, ὦ φιλτάτη, ὅτι χρησίμη φαρμακίς, Σύρα τὸ γένος, ὠμὴ ἔτι καὶ συμπεπηγυῖα, ἣ μοι ποτε Φανίαν χαλεπαίνοντα κάκεινον εἰκῆ, ὥσπερ Χαρίνος, διήλλαξε μετὰ μῆνας ὅλους τέτταρας, ὅτε ἐγὼ μὲν ἤδη ἀπεγνώκειν, ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπφθῶν ἤκεν αὐθις ἐπ' ἐμέ.

ΜΕΛ. Τί δὲ ἐπραξεν ἡ γραῦς, εἶπερ ἔτι μέμνησαι;

ΒΑΚΧ. Λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολὺν, ὦ Μέλιττα, τὸν μισθόν, ἀλλὰ δραχμὴν καὶ ἄρτον· ἐπικεῖσθαι δὲ δεῖ μετὰ τῶν ἀλῶν καὶ ὀβολοὺς ἑπτὰ καὶ θεῖον καὶ δᾶδα. ταῦτα δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει, καὶ κρατῆρα κεκεραῶσθαι δεῖ καὶ πίνειν ἐκείνην μόνην. δεήσει δέ τι αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια ἢ κρηπίδας ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν ἢ τι τῶν τοιούτων.

ΜΕΛ. Ἐχω τὰς κρηπίδας αὐτοῦ.

5. ΒΑΚΧ. Ταύτας κρεμάσασα ἐκ παττάλου ὑποδυμῆ τῷ θεῖῳ, πάττουσα καὶ τῶν ἀλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ· ἐπιλέγει δὲ ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα καὶ τὸ ἐκείνου καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ τοῦ κόλπου προκομίσασα ρόμβρον ἐπιστρέφει ἐπφθῆν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώττῃ, βαρβαρικὰ καὶ φρικώδη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' οὐ πολὺ Φανίας, ἅμα καὶ τῶν συνεφῆβων ἐπιτιμησάντων αὐτῷ καὶ τῆς Φοιβίδος, ἣ συνῆν, πολλὰ αἰτούσης, ἦκέ μοι, τί πλέον; ὑπὸ τῆς ἐπφθῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο με σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος τὸ μίσθηθρον ἐδιδάξατο, τηρήσασαν τὸ ἴχνος, ἐπὰν ἀπολίποι, ἀμανρώσασαν ἐπιβῆναι μὲν τῷ ἀριστερῷ ἐκείνης τὸν ἐμὸν δεξιόν. τῷ δεξιῷ
289 δὲ τὸν ἀριστερόν ἐμπαλιν καὶ λέγειν, Ἐπιβέβηκά σοι καὶ ὑπεράνω εἰμί· καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε.

ΜΕΛ. Μὴ μέλλε, μὴ μέλλε, ὦ Βακχί, κάλει ἤδη τῆν

Σύραν. σὺ δέ, ὦ Ἀκί, τὸν ἄρτον καὶ τὸ θεῖον καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν ἐκφωδὴν εὐτρέπιζε.

5.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

1. ΚΛΩΝ. Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν ἐρᾶν σου ὥσπερ ἄνδρα καὶ συνεῖναι ὑμᾶς οὐκ οἶδ' ὅτι ποιούσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρουθρίασας; ἀλλ' εἶπέ εἰ ἀληθῆ ταυτά ἐστιν.

ΛΕΑΙ. Ἀληθῆ, ὦ Κλωνάριον· αἰσχύνομαι δέ, ἀλόκοτον γάρ τί ἐστι.

ΚΛΩΝ. Πρὸς τῆς κουροτρόφου τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ πράττετε, ὅταν συνῆτε; ὄρας; οὐ φιλεῖς με· οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα.

ΛΕΑΙ. Φιλῶ μὲν σε, εἰ καὶ τινα ἄλλην. ἡ γυνή δὲ δεινῶς ἀνδρική ἐστιν.

2. ΚΛΩΝ. Οὐ μανθάνω ὅτι καὶ λέγεις, εἰ μὴ τις ἐταιρίστρια τυγχάνει οὔσα· τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναικας ἀρρενωπούς, ὑπ' ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελοῦσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας ὥσπερ ἄνδρας.

ΛΕΑΙ. Τοιοῦτόν τι.

ΚΛΩΝ. Οὐκοῦν, ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ καὶ διήγησαι, ὅπως μὲν ἐπίερα τὸ πρῶτον, ὅπως δὲ καὶ σὺ συνεπέισθης καὶ τὰ μετὰ ταῦτα.

290

ΛΕΑΙ. Πότον τινὰ συγκροτοῦσαι αὐτὴ τε καὶ Δημώνασσα ἢ Κορινθία, πλουτοῦσα δὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁμότεχνος οὔσα τῇ Μεγίλλῃ, παρέλαβον κάμῃ κιθαρίζειν αὐταῖς· ἐπεὶ δὲ ἐκιθάρισα καὶ ἄωρὶ ἦν καὶ ἔδει καθεύδειν, αἱ δὲ ἐμέθυον, Ἄγε δῆ, ἔφη, ὦ Λέαινα, ἡ Μέγιλλα,

κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλόν, ἐνταῦθα κάθευθε μεθ' ἡμῶν μέση ἀμφοτέρων.

ΚΛΩΝ. Ἐκάθευδες; τὸ μετὰ τοῦτο τί ἐγένετο;

3. ΛΕΑΙ. Κατεφίλουν με τὸ πρῶτον ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὸ μόνον προσαρμόζουσαι τὰ χεῖλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ περιέβαλλον καὶ τοὺς μαστοὺς ἀπέθλιβον· ἡ Δημῶνασσα δὲ καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα· ἐγὼ δὲ οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ τι τὸ πρᾶγμα εἶη. χρόνῳ δὲ ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη οὖσα τὴν μὲν πηνήκην ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς, ἐπέκειτο δὲ πάνν ὁμοία καὶ προσφυῆς, καὶ ἐν χρόνῳ ὥφθη αὐτὴ καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρῶδεις τῶν ἀθλητῶν ἀποκεκαρμένῃ· καὶ γὰρ ἐταράχθη ἰδοῦσα. ἡ δὲ, ὦ Λεάινα, φησὶν, ἐώρακας ἤδη οὕτω καλὸν νεανίσκον; Ἄλλ' οὐχ ὄρω γε, ἔφη ἐγὼ, νεανίσκον ἐνταῦθα, ὦ Μέγιλλα. Μὴ με καταθήλυνε, ἔφη, Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι καὶ γεγάμηκα πρόπαλαι ταύτην τὴν Δημῶνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα, ὦ Κλωνάριον, ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφη, Οὐκοῦν σύ, ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ τις ὢν ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα φασὶν ἐν ταῖς παρθένοις κρυπτόμενον ταῖς ἀλουργίσι; καὶ τὸ ἀνδρεῖον δὲ ἐκεῖνο ἔχεις καὶ ποιεῖς τὴν Δημῶνασσαν ὅπερ οἱ ἄνδρες; Ἐκεῖνο μὲν, ἔφη, ὦ Λεάινα, οὐκ ἔχω δέομαι δὲ οὐδὲ πάνν αὐτοῦ· ἰδιον δὲ τίνα τρόπον ἡδῶ παρα πολλὸν ὁμιλοῦντα ὄψει με. Ἄλλὰ μὴ Ἐρμαφρόδιτος εἶ, ἔφη, οἶοι πολλοὶ εἶναι λέγονται ἀμφοτέρω ἐχοντες; ἔτι γὰρ ἠγνόουν, ὦ Κλωνάριον, τὸ πρᾶγμα. Οὐ, φησὶν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. 4. Ἦκουσα, ἔφη ἐγὼ, τῆς Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας διηγουμένης τὰ ἐφέστια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ, ὁ δ' αὐτὸς καὶ μάντις ἄριστος, οἶμαι, Τειρεσίας τοῦνομα. μὴ οὖν καὶ σὺ τοιοῦτόν τι πέπονθας; Οὐκουν, ὦ Λεάινα, ἔφη, ἀλλὰ ἐγεννήθη μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν,

ἡ γνώμη δὲ καὶ ἡ ἐπιθυμία καὶ τὰλλα πάντα ἀνδρός ἐστὶ 292
μοι. Καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι, ἔφην, ἐπιθυμία; Πάρεχε γοῦν,
ὦ Λέαινα, εἰ ἀπιστεῖς, ἔφη, καὶ γνώση οὐδὲν ἐνδέουσάν
με τῶν ἀνδρῶν· ἔχω γάρ τι ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου. ἀλλὰ
πάρεχε, ὅψει γάρ. παρέσχον, ὦ Κλωνάριον, ἱκετενούσης
πολλὰ καὶ ὄρμον τινὰ μοι δούσης τῶν πολυτελεῶν καὶ
ὀθόνας τῶν λεπτῶν. εἴτ' ἐγὼ μὲν ὥσπερ ἄνδρα περιελάμ-
βανον, ἡ δὲ ἐφίλει τε καὶ ἐποίει καὶ ἤσθμαινε καὶ ἐδόκει
μοι ἐς ὑπερβολὴν ἠδεδεσθαι.

ΚΛΩΝ. Τί ἐποίει, ὦ Λέαινα, ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο
γὰρ μάλιστα εἶπέ.

ΛΕΑΙ. Μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς, αἰσχρὰ γάρ· ὥστε
μὰ τὴν οὐρανίαν οὐκ ἂν εἴποιμι.

6.

ΚΡΩΒΤΑΗ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

1. ΚΡΩΒ. ὦ Κόριννα, ὡς μὲν οὐ πάνυ δεινὸν ἦν,
ὃ ἐνόμιζες, τὸ γυναιῖκα γενέσθαι ἐκ παρθένου, μεμάθη-
κας ἤδη, μετὰ μειρακίου μὲν ὠραίου γενομένη, μνᾶν δὲ
τὸ πρῶτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα
ἀνήσομαί σοι.

ΚΟΡ. Ναί, μαννάριον. ἐχέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς
πυραυγεῖς οἷος ὁ Φιλαινίδος ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Ἔσται τοιοῦτος. ἄκουε δὲ καὶ τὰλλα παρ'
ἐμοῦ ἃ σε χρὴ ποιεῖν καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀν-
δράσιν· ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποστροφὴ τοῦ βίου οὐκ 293
ἔστιν, ὦ θύγατερ, ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν
ὁ μακαρίτης σου πατήρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεξήσαμεν;
ὅτε δὲ ἐκεῖνος ἔξη, πάντα ἦν ἡμῖν ἱκανά· ἐχάλκευε γὰρ
καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ, καὶ πάντων ἐστὶν
ἀκοῦσαι διομνυμένων ἢ μὴν μετὰ Φιλῖνον μηκέτι ἔσεσθαι

ἄλλον χαλκέα. μετὰ δὲ τὴν τελευταίην τὸ μὲν πρῶτον ἀποδομένη τὰς πυράγρας καὶ τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν δύο μυνῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν· εἶτα νῦν μὲν ὑφαίνουσα, νῦν δὲ κρόκην κατάγουσα ἢ στημόνα κλώθουσα ἐποριζόμεν τὰ σιτία μόλις· ἐβροσκον δὲ σέ, ὦ θυγάτερ, τὴν ἐλπίδα περιμένουσα.

2. ΚΟΡ. Τὴν μυνῶν λέγεις;

ΚΡΩΒ. Οὐκ, ἀλλὰ ἐλογιζόμεν ὡς τηλικαύτη γενομένη θρόψεις μὲν ἐμέ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥαδίως καὶ πλουτήσεις καὶ ἐσθῆτας ἕξεις ἄλουργεῖς καὶ θεραπαίνας.

ΚΟΡ. Πῶς ἔφης, μήτερ, ἢ τί λέγεις;

ΚΡΩΒ. Συννοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῶ.

ΚΟΡ. Καθάπερ ἡ Δαφνίδος θυγάτηρ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Ναί.

ΚΟΡ. Ἄλλ' ἐκείνη ἑταίρα ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Οὐδὲν τοῦτο δεινόν· καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη καὶ πολλοὺς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας, ὦ Κόριννα; οὐχ ὄρας ὑπόσαι καὶ ὡς περισπούδαστοὶ εἰσιν αἱ ἑταῖραι καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δαφνίδα γοῦν ἐγὼ οἶδα. ὦ φίλη Ἀδράστεια, ῥάκη, πρὶν αὐτὴν 294 ἀκμάσαι τὴν ὥραν, περιβεβλημένην· ἀλλὰ νῦν ὄρας οἷα πρόεισι, χρυσὸς καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς καὶ θεράπαινοι τέτταρες.

3. ΚΟΡ. Πῶς δὲ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Τὸ μὲν πρῶτον κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν εὐπρεπῶς καὶ εὐσταλῆς οὖσα καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρῃ τοῦ καγγάζειν ῥαδίως καθάπερ σὺ εἰωθας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἠδὺ καὶ ἐπαγωγόν, εἶτα προσομιλοῦσα δεξιῶς καὶ μήτε φενακίζουσα, εἴ τις προσέλθοι ἢ προπέμψειε, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἦν δὲ ποτε καὶ

ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μισθῶμα, οὔτε μεθύσκειται — καταγέλαστον γὰρ καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας — οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δὲ τὰς ἐνθέσεις οὐκ ἐπ' ἀμφοτέρας παραβύεται τὰς γνάθους, πίνει δὲ ἡρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη.

ΚΟΡ. Κἄν εἰ διψῶσα, ᾧ μῆτερ, τύχοι;

ΚΡΩΒ. Τότε μάλιστα, ᾧ Κόριννα. καὶ οὔτε πλεόν τοῦ δέοντος φθέγγεται οὔτε ἀποσκώπτει ἐς τινα τῶν παρόντων, ἐς μόνον δὲ τὸν μισθωσάμενον βλέπει· καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ ἐπειδὴν κοιμᾶσθαι δέη, ἀσελγὲς οὐδὲν οὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἐν τοῦτο θηραταί, ὡς ὑπαγαγοίτο καὶ ἐραστὴν ποιήσειεν ἐκεῖνον· ταῦτα γὰρ αὐτήν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὴ καὶ σὺ ταῦτα ἐκμάθοις, μακάριαι καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα· ἐπεὶ τά γε ἄλλα παρὰ πολὺ αὐτῆς . . . . ἀλλ' οὐδέν, ᾧ φίλῃ Ἀδράστεια, φημί, ζώοις 295 μόνον.

4. ΚΟΡ. Εἰπέ μοι, ᾧ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι παντες τοιοῦτοί εἰσιν οἷος ὁ Εὐκριτος, μεθ' οὗ χθὲς ἐκάθευδον;

ΚΡΩΒ. Οὐ πάντες, ἀλλ' ἔνιοι μὲν ἀμείνους, οἱ δὲ καὶ ἤδη ἀνδρώδεις, οἱ δὲ καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὐφυῶς ἔχοντες.

ΚΟΡ. Καὶ τοιούτοις συγκαθεύδειν δεήσει;

ΚΡΩΒ. Μάλιστα, ᾧ θυγάτερ· οὔτοι μὲν τοι καὶ πλείονα διδόασιν· οἱ καλοὶ δὲ αὐτὸ μόνον καλοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ δὲ μελέτω αἰεὶ τοῦ πλείονος, εἰ θέλεις ἐν βραχεὶ λέγειν ἀπάσας ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, Οὐχ ὁρᾷς τὴν Κόρινναν τὴν τῆς Κρωβύλης θυγατέρα ὡς ὑπερπλουτεῖ καὶ τρισευδαίμονα πεποίηκε τὴν μητέρα; τί φῆς; ποιήσεις ταῦτα; ποιήσεις, οἶδα ἐγώ, καὶ προέξεις

ἀπασῶν φαρδύως. νῦν δ' ἄπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο καὶ τήμερον τὸ μειράκιον ὁ Εὐκρυτος· ὑπισχνεῖτο γάρ.

7.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

1. ΜΗΤ. Ἄν δ' ἔτι τοιοῦτον ἐραστὴν εὖρωμεν, ὃ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θῦσαι μὲν τῇ πανδήμῳ δεήσει λευκὴν μηκάδα, τῇ οὐρανίᾳ δὲ τῇ ἐν κήποις δά-
296 μαλιν, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὴν πλουτοδότειραν, καὶ ὄλως μακάριαι καὶ τρισευδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὄρας παρὰ τοῦ νεανίσκου ἡλίκα λαμβάνομεν, ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδε πώποτε σοι δέδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα, οὐ μύρον, ἀλλὰ προφάσεις ἀεὶ καὶ ὑποσχέσεις καὶ μακροὶ ἐλπίδες καὶ πολὺ τό, ἐὰν ὁ πατήρ . . καὶ κύριος γένωμαι τῶν πατρῶων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ καὶ ὁμωμοκέναι αὐτὸν φῆς ὅτι νόμφ σε γαμετὴν ποιήσεται.

ΜΟΥΣ. Ὡμοσε γάρ, ὃ μῆτερ, κατὰ ταῖν θεοῖν καὶ τῆς Πολιάδος

ΜΗΤ. Καὶ πιστεύεις δηλαδὴ· καὶ διὰ τοῦτο πρῶην οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταθεῖναι συμβολὴν τὸν δακτύλιον δέδωκας ἀγνοούσης ἐμοῦ, ὃ δὲ ἀποδόμενος κατέπιε, καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ Ἰωνικά, ἔλκοντα ἐκάτερον δύο δαρεικοὺς, ἃ σοι ὁ Χίος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῳ· εἰδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον συνεφήβοις ἀπενεργεῖν. ὀθόνας γὰρ καὶ χιτωνίσκους τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὄλως ἔρμαιόν τι ἡμῖν καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν οὗτος.

2. ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ καλὸς καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἔραν καὶ δακρύει καὶ Δεινομάχης καὶ Λάχης υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἄρσοπαγίτου καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν καὶ μεγάλας ἐλ-
297 πίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἣν ὁ γέρον μόνον καταμύση.

ΜΗΤ. Οὐκοῦν, ᾧ Μουσάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκντοτόμος αὐτῇ τὸ δίδραχμον, ἐροῦμεν πρὸς αὐτόν, Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δὲ τῶν ἐλπίδων ὀλγὰς παρ' ἡμῶν λαβέ· καὶ πρὸς τὸν ἀλφίτοπῶλην τὰ αὐτά· καὶ ἦν τὸ ἐνοίκιον αἰτώμεθα, Περίμεινον, φήσομεν, ἔστ' ἂν Λάχης ὁ Κολυττεὺς ἀποθάνῃ· ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τοὺς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἐταιρῶν οὐκ ἐλλόβιον οὐχ ὄρμον οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα;

3. ΜΟΤΣ. Τί οὖν, ᾧ μήτηρ; ἐκείναι εὐτυχέστεραί μου καὶ καλλίους εἰσίν;

ΜΗΤ. Οὐκ, ἀλλὰ συντεώτεραι καὶ ἰσασιν ἐταιρίζειν, οὐδὲ πιστεύουσι δηματίοις καὶ νεανίσκοις ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους τοὺς ὄρκους ἔχουσι· σὺ δὲ εἰ πιστὴ καὶ φίλανδρος οὐδὲ προσίῃ ἄλλον τινὰ ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν· καὶ πρῶην μὲν ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγένειος καὶ αὐτός — οἴνου δὲ τιμὴν ἀπειλήφει τοῦ πατρὸς πέμψαντος — σὺ δὲ ἐκείνον μὲν ἀπεμύκτισας, καθεύδεις δὲ μετὰ τοῦ Ἀδώνιδος Χαιρέου.

ΜΟΤΣ. Τί οὖν; ἐχρῆν Χαιρέαν καταλείψασαν παραδέξασθαι τὸν ἐργάτην ἐκείνον κινάβρας ἀπόζοντα; λεῖός μοι, φασί, Χαιρέας καὶ χοιρίσκος Ἀχαρνικός.

298

ΜΗΤ. Ἔστω· ἐκεῖνος ἀγροΐκος καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί καὶ Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνᾶν ὑπισχνούμενον οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; οὐ καλὸς ἦν καὶ ἀστεῖος καὶ ἡλικιωτῆς Χαιρέου;

4. ΜΟΤΣ. Ἄλλ' ἠπέλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι μέ ποτε μετ' αὐτοῦ.

ΜΗΤ. Πόσοι δὲ καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; οὐκοῦν ἀνέραστος σὺ μενεῖς διὰ τοῦτο καὶ σωφρονήσεις κατάπερ οὐχ ἑταίρα, τῆς δὲ Θεσμοφόρου ἰέρεια τις οὐσα; ἔῶ τᾶλλα. τήμερον Ἀλωᾶ ἐστὶ. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν ἐορτήν;

ΜΟΥΣ. Οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον.

ΜΗΤ. Μόνος οὗτος οὐ τέχνην εὗρηκεν ἐπὶ τὸν πατέρα, οὐκ οἰκέτην καθήκεν ἑξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποπλευσεῖσθαι στρατευσόμενος, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κάθηται ἡμᾶς ἐπιτρίβων μῆτε αὐτὸς διδοὺς μῆτε παρὰ τῶν διδόντων ἑῶν λαμβάνειν; σὺ δὲ οἶει. ὦ Μουσάριον, ὀκτωκαίδεκα ἑτῶν ἀεὶ ἔσεσθαι; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσῃεν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῆ μὲν αὐτός, ἢ δὲ μήτηρ γάμον πολυτάλαντον ἐξεύρη αὐτῷ; μνησθήσεται ἔτι, οἶει, τότε τῶν δακρῦων ἢ τῶν φιλημάτων ἢ τῶν ὄρκων πέντε ἰσως τάλαντα προικὸς βλέπων;

ΜΟΥΣ. Μνησθήσεται ἐκεῖνος· δεῖγμα δέ, ὡς οὐδὲ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμενος καὶ βιαζόμενος ἠρνήσατο.

ΜΗΤ. Γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε, ὦ Μουσάριον, τότε.

8.

299

ΑΜΠΕΛΙΣ ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

1. **ΑΜΠ.** Ὅστις δέ, ὦ Χρυσί, μῆτε ζηλοτυπεῖ μῆτε ὀργίζεται μῆτε ἐρράπισέ ποτε ἢ περιέκειρεν ἢ τὰ ἱμάτια περιέσχισεν, ἔτι ἐραστής ἐκεῖνός ἐστιν;

ΧΡΥΣ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνα ἐρῶντος, ὦ Ἀμπελί, δείγματα;

ΑΜΠ. Ναί, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ· ἐπεὶ τᾶλλα, φιλήματα καὶ δάκρυα καὶ ὄρκοι καὶ τὸ πολλάκις ἦκειν ἀρχομένου ἐρωτος σημεῖον καὶ φρομένου ἔτι· τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σέ, ὡς φῆς, ὁ Γοργίας ῥαπίζει καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε καὶ εὐχὸν ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν.

ΧΡΥΣ. Τὰ αὐτὰ; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με;

ΑΜΠ. Οὐχί, ἀλλ' ἀνιάσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐ-

τὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ τινα ἕτερον ἐραστὴν ἔχεις;

ΧΡΥΣ. Ἄλλ' οὐδὲ ἔχω ἐγώ γε· ὁ δὲ μάτην ὑπέλαβε τὸν πλούσιόν μου ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ.

2. **ΑΜΠ.** Καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ ὑπὸ πλουσίων οἰεσθαι σπουδάζεσθαι σε· οὕτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον καὶ φιλοτιμησεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί.

ΧΡΥΣ. Καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργίζεται καὶ ῥαπίζει, δίδωσι δὲ οὐδέν.

ΑΜΠ. Ἄλλὰ δώσει· ζηλότυποι γὰρ καὶ μάλιστα λυπηθήσονται.

ΧΡΥΣ. Οὐκ οἶδ' ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βού- 300
λει με, ὦ Ἀμπελίδιον.

ΑΜΠ. Οὐκ, ἀλλ', ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἐρωτες γίνονται, εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι, εἰ δὲ πιστεύσει μόνος ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἢ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σὲ εἰκοσιν ὄλοις ἔτεσιν ἐταιρήσασα, σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτις, οἶμαι, ἢ ἔλαττον οὔσα τυγχάνεις. εἰ βούλει δέ, καὶ διηγῆσομαι ἃ ἔπαθόν ποτε οὐ πάνυ πρὸ πολλῶν ἐτῶν· ἦρα μου Δημόφαντος ὁ δανειστής ὁ κατόπιν οἰκῶν τῆς Ποικίλης. οὗτος οὐδεπώποτε πλέον τι πέντε δραχμῶν δέδωκε καὶ ἡξίου δεσπότης εἶναι. ἦρα δέ, ὦ Χρυσί, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα οὔτε ὑποστένων οὔτε διακρούων οὔτε ἄωρῃ παραγιγνόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον συνεκάθειυδέ μοι ἐνίστε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. 3. ἐπειδὴ δὲ ἐλθόντα ποτὲ ἀπέκλεισα — Καλλίδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν δέκα δραχμᾶς πεπομφῶς — τὸ μὲν πρῶτον ἀπῆλθέ μοι λαιδορησάμενος· ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δὲ οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλίδης δὲ ἔνδον ἦν αὐθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται ἐς τὸ πρᾶγμα καὶ ἐπιστάς ποτε

ἀνεωγμένην τηρήσας τὴν θύραν ἔκλαεν, ἔτυπεν, ἠπέ-
 λει φονεύσειν, περιερρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίει,
 301 ἢ γυνὴ δὲ αὐτοῦ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν ὡς ὑπὸ φαρμάκων
 ἐκμήναιμι αὐτόν. τὸ δὲ ἦν ἄρα ζηλοτυπία τὸ φάρμακον.
 ὥστε, ὦ Χρυσί, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὸν Γοργίαν τῷ αὐτῷ
 φαρμάκῳ· πλούσιος δὲ ὁ νεανίσκος ἔσται, ἦν τι ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ πάθη.

9.

ΔΟΥΚΛΣ, ΠΑΝΝΤΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

1. ΔΟΥΚ. Ἀπολώλαμεν, ὦ κεκτημένη, ἀπολώλαμεν,
 ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς
 φασιν· ἐώρακα δὲ κἀγὼ αὐτὸν ἐφεστρίδα περιπόρφυρον
 ἐμπεπορημένον καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ
 φίλοι ὡς εἶδον, συνέθειον ἐπ' αὐτὸν ἀσπασόμενοι· ἐν
 τοσοῦτῳ δὲ τὸν θεράποντα ἰδοῦσα κατόπιν ἐπόμενον, ὃς
 συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην καί, Εἰπέ μοι,
 ἔφην, ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτόν, πῶς
 ἡμῖν ἐπράξατε καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπανε-
 ληλύθατε;

ΠΑΝ. Οὐκ ἔδει τοῦτο εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅτι μὲν
 ἐσώθητε, πολλὴ χάρις τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ
 302 τί πράττειτε καὶ ἐνθα εἶητε; εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας,
 ὡς καὶ ἐδάκρυε καὶ αἰεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν
 παρὰ πολὺ.

2. ΔΟΥΚ. Προεῖπον εὐθύς ἐν ἀρχῇ ἅπαντα· πρὸς δὲ
 σὲ οὐκ ἂν εἶπον, ἀλλὰ ἂ ἤκουσα ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ
 πρὸς γε Παρμένοντα οὕτως ἠρξάμην· Ἢ που, ὦ Παρ-
 μένων, ἐβόμβει τὰ ὄτα ὑμῖν; αἰεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἢ κεκτη-

μένη μετὰ δακρύων, καὶ μάλιστα εἰ τις ἐληλύθει ἐκ τῆς μάχης καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάρατε τότε τὰς κόμας καὶ τὰ στέφρα ἐτύπτετο καὶ ἐπένθει πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἐκάστην.

ΠΑΝ. Εὖ γε, ὦ Δορκάς, οὕτως ἐχρῆν.

ΔΟΡΚ. Ἐἴτα ἐξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δέ, Πάνυ λαμπρῶς, φησὶν, ἀνεστρέψαμεν.

ΠΑΝ. Οὕτως κἀκεῖνος οὐδὲν προειπών, ὡς ἐμνητό μου ὁ Πολέμων ἢ ἐπόθει ἢ ἠύχτο ζῶσαν καταλαβεῖν;

ΔΟΡΚ. Καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον ἐξήγγειλε πλοῦτον πολύν, χρυσόν, ἐσθῆτα, ἀκολούθους, ἐλέφанта· τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῶ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνω ἀπομεμετρημένον πολλοὺς μεδίμνους. εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς Παρμένων δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον, καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρῶμων, ἐρυθρὰ τε ἦν ἐπιπολής. εἶσα δ' οὖν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγείσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τιριδάταν τινὰ καὶ ὡς διέπρεψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ· ἀπέδραμον δέ σοι ταῦτα προσαγγελοῦσα, ὡς περὶ τῶν παρόντων σκέψαι. εἰ γὰρ ἐλθὼν ὁ Πολέμων — ἦξει δὲ πάν- 303
τως ἀποσεισάμενος τοὺς γνωρίμους — ἀναπυθόμενος εὔροι τὸν Φιλόστρατον ἐνδον παρ' ἡμῖν, τί οἶε ποιήσειεν αὐτόν;

3. ΠΑΝ. Ἐξευρίσκωμεν, ὦ Δορκάς, ἐκ τῶν παρόντων σωτήριον· οὔτε γὰρ τοῦτον ἀποπέμψαι καλὸν τάλαντον ἐναγχος δεδωκότα καὶ τὰλλα ἔμπορον ὄντα καὶ πολλὰ ὑπισχνούμενον, οὔτε Πολέμονα τοιοῦτον ἐπανήκοντα χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι· προσέτι γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστιν, ὃς καὶ πενόμενος ἐτι πολὺ ἀφόρητος ἦν· νῦν δὲ τί οὐκ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν;

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ προσέρχεται.

ΠΑΝ. Ἐκλύομαι, ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας καὶ τρέμω.

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται.

ΠΑΝ. Τίς γένωμαι; πῶς ἄν με ἡ γῆ καταπίοι;

4. ΦΙΑ. Τί οὐ πίνομεν, ὦ Παννυχί;

ΠΑΝ. Ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε, Πολέμων, χρόνιος φανείς.

ΠΟΛ. Οὗτος οὖν τίς ἐστὶν ὁ προσιῶν ὑμῖν; σιωπᾶς; εὖ γε, ὦ Παννυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πυλῶν διέπτην ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναικα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καὶ σοὶ χάριν ἔχω· οὐκέτι γὰρ ἀρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ.

ΦΙΑ. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὦ βέλτιστε;

ΠΟΛ. Ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεὺς Πανδιονίδος φυλῆς, ἀκούεις; χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ ἕξαναστήσας πεντακισχιλίαν ἀσπίδα, ἐραστὴς Παννυχίδος, ὅτε ᾧμην ἐτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτήν.

ΦΙΑ. Ἀλλὰ τὰ νῦν σοὶ, ὦ ξεναγέ, Παννυχίς ἐμή ἐστι, καὶ τάλαντον εἴληφε, λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, 304 ἐπειδὴν τὰ φορτία διαδώμεθα. καὶ νῦν ἀκολουθεῖ μοι, ὦ Παννυχί, τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα.

ΔΟΡΚ. Ἐλευθέρα μὲν ἐστὶ καὶ ἀκολουθήσει, ἣν ἐθέλη.

ΠΑΝ. Τί ποιῶ, Δορκάς;

ΔΟΡΚ. Εἰσιέναι ἄμεινον, ὀργιζομένῳ οὐχ οἶόν τε παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπῶν.

ΠΑΝ. Εἰ θέλεις, εἰσίσωμεν.

5. ΠΟΛ. Ἀλλὰ προλέγω ὑμῖν ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον, ἣ μάτην ἐγὼ τοσοῦτοις φόνοις ἐγγεγυμνασμένος πάρεμι. τοὺς Θραῖκας, ὦ Παρμένων· ὠπλισμένοι ἠκόντων ἐμφράξαντες τὸν στενωπὸν τῇ φάλαγγι· ἐπὶ

μετώπου μὲν τὸ ὀπλιτικόν, παρ' ἑκάτερα δὲ οἱ σφενδο-
νῆται καὶ τοξῶται, οἱ δὲ ἄλλοι κατοπιν.

ΦΙΛ. Ὡς βρεφυλλίοις ταῦτα, ὦ μισθοφόρε, ἡμῖν λέ-
γεις καὶ μορμολύττη. σὺ γὰρ ἀλεκτρούνα πάποτε ἀπέ-
κτεινας ἢ πόλεμον εἶδες; ἔρυμάτιον ἐφρούρεις τάχα δι-
μοιρίτης ὦν, ἵνα καὶ τοῦτο προσχαρίσωμαί σοι.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν εἴση μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν προσιόν-
τας ἡμᾶς ἐπὶ δόρυ θεάσῃ στίλβοντας τοῖς ὀπλοῖς.

ΦΙΛ. Ἦκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δὲ καὶ Τί-
βιος οὗτος — μόνος γὰρ οὗτος ἔπεται μοι — βάλλοντες
ὑμᾶς λίθοις τε καὶ ὄστράκοις οὕτω διασκεδάσομεν, ὡς
μηδὲ ὅποι οἰχοισθε ἔχοιτε εἰδέναι.

10.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ ΚΑΙ ΔΡΟΣΙΣ.

305

1. ΧΕΛ. Οὐκέτι φοιτᾷ παρὰ σέ, ὦ Δροσί, τὸ μειρά-
κιον ὁ Κλεινίας; οὐ γὰρ ἐώρακα, πολὺς ἤδη χρόνος, αὐ-
τὸν παρ' ὑμῖν.

ΔΡΟΣ. Οὐκέτι, ὦ Χελιδόνιον· ὁ γὰρ διδάσκαλος
αὐτὸν εἶρξε μηκέτι μοι προσιέναι.

ΧΕΛ. Τίς οὗτος; μή τι τὸν παιδοτρίβην Διότιμον
λέγεις; ἐπεὶ ἐκεῖνός γε φίλος ἐστίν.

ΔΡΟΣ. Οὐκ, ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπολού-
μενος Ἀρισταίνετος.

ΧΕΛ. Τὸν σκυθραπὸν λέγεις, τὸν δασύν, τὸν βα-
θυπάγωνα, ὃς εἶωθε μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖν ἐν
τῇ Ποικίλῃ;

ΔΡΟΣ. Ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα, ὃν κάκιστα ἐπί-
δοιμι ἀπολούμενον, ἐλκόμενον τοῦ πάγωνος ὑπὸ δημίου.

2. ΧΕΛ. Τί παθῶν δὲ ἐκεῖνος τοιαῦτα ἔπεισε τὸν
Κλεινίαν;

ΔΡΟΣ. Οὐκ οἶδα, ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε ἀπόκοιτός μου γενόμενος ἀφ' οὗ γυναικὶ ὀμιλεῖν ἤρξατο — πρῶτον δὲ ὀμίλησέ μοι — τριῶν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν
 306 οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ· ἐπεὶ δὲ ἠνιῶμην — οὐκ οἶδα δὲ ὅπως τι ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ — ἐπεμψα τὴν Νεβρίδα περισκεψομένην αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα ἢ ἐν Ποικίλῃ· ἢ δὲ περιπατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μετὰ τοῦ Ἀρισταινέτου νεῦσαι πόρρω, ἐκείνον δὲ ἐρυθριάσαντα κάτω ὄραν καὶ μηκέτι παρενεγκεῖν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα ἐς τὴν πόλιν· ἢ δὲ ἄχρι τοῦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μὴδ' ὄλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με οἶει διάγειν τὸ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι ὅ τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος; ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτόν, ἔλεγον, ἢ τινος ἄλλης ἠράσθη μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἤδη δὲ περὶ δειλίην ὀψίαν ἤκεν ὁ Δρόμων τὸ γραμματίον τουτὶ παρ' αὐτοῦ κομιζῶν. ἀνάγνωθι λαβούσα, ὦ Χελιδόνιον· οἶσθα γὰρ δὴ που γράμματα.

3. ΧΕΛ. Φέρον ἰδῶμεν· τὰ γράμματα οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλὰ ἐπισεσυρμένα δηλοῦντα ἐπειξίν τινα τοῦ γεγραφότος. λέγει δὲ „πῶς μὲν ἐφίλησά σε, ὦ Δροσί, τοὺς θεοὺς ποιῶμαι μάγτρως.“

ΔΡΟΣ. Αἰαὶ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε.

ΧΕΛ. „Καὶ νῦν δὲ οὐ κατὰ μῖσος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀφίσταμαί σου· ὁ πατὴρ γὰρ Ἀρισταινέτῳ παρέδωκέ με φιλοσοφεῖν αὐτῷ, κάκεινος — ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς
 307 ἅπαντα — πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρω συνεῖναι Ἀρχιτέλους καὶ Ἑρασικλείας υἱὸν ὄντα· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν τῆς ἡδονῆς.“

ΔΡΟΣ. Μὴ ὤρασιν ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον.

ΧΕΛ. „Ὡστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ· παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παραφυλάττων, καὶ ὅλως οὐδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξεστιν ὅτι μὴ ἐκείνῳ· εἰ δὲ σωφρονοῖμι καὶ πάντα πεισθεῖην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάννυδαίμονα ἔσσεσθαι με καὶ ἐνάρετον καταστήσεσθαι τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μόλις ἔγραψα ὑποκλέψας ἑμαυτόν. σὺ δὲ μοι εὐτύχει καὶ μέμνησο Κλεινίου.“

4. ΔΡΟΣ. Τί σοι δοκεῖ ἢ ἐπιστολή, ὦ Χελιδόνιον;

ΧΕΛ. Τὰ μὲν ἄλλα ἢ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, τὸ δὲ „μέμνησο Κλεινίου“ ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα.

ΔΡΟΣ. Κάμοι οὕτως ἔδοξεν· ἀπόλλυμαι δ' οὖν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδευραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀρισταίνετον καὶ ἐπὶ προφάσει τῶν μαθημάτων συνεῖναι τοῖς ὠραιότατοις τῶν νέων καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν ὑποσχέσεις τινὰς ὑπισχνόμενον ὡς ἰσόθεον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγιγνώσκει μετ' αὐτοῦ ἔρωτικούς τινὰς λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ ὅλος περὶ τὸ μειράκιόν ἐστιν. ἠπέιλει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τοῦ Κλεινίου κατερεῖν ταῦτα.

ΧΕΛ. Ἐχρῆν, ὦ Δροσί, γαστρίσαι τὸν Δρόμωνα.

ΔΡΟΣ. Ἐγάστρισα, καὶ ἄνευ δὲ τούτου ἐμός ἐστι· 308 κέκνισται γὰρ κάκεινος τῆς Νεβρίδος.

ΧΕΛ. Θάρρει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψω μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἐνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἶωθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετος διαφθεῖρει Κλεινίαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου συνδραμεῖν τῇ παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολῇ.

ΔΡΟΣ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα;

ΧΕΛ. Τῆς νυκτός, ὦ Δροσί, ἄνθρακά ποθεν λαβοῦσα.

ΔΡΟΣ. Εὖ γε, συστράτεε μόνον, ὦ Χελιδόνιον, κατὰ τοῦ ἀλαζόνος Ἀρισταινέτου.

11.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

1. **ΤΡΥΦ.** Ἐταίραν δέ τις παραλαβὼν πέντε δραχμὰς τὸ μίσθωμα δοὺς καθεύδει ἀποστραφεὶς δακρύων καὶ στένων; ἀλλ' οὔτε πέπωκας ἠδέως, οἶμαι, οὔτε δειπνήσαι μόνος ἠθέλησας· ἔκλαες γὰρ καὶ παρὰ τὸ δειπνον, ἑώρων γάρ· καὶ νῦν δὲ οὐ διαλέλοιπας ἀνολολύζων ὡς περ βρέφος. ταῦτα οὖν, ὦ Χαρμίδη, τίνος ἔνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν καὶ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ.

ΧΑΡΜ. Ἔρωσ με ἀπόλλυσιν, ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν.

ΤΡΥΦ. Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ ἔρας, δῆλον· οὐ γὰρ ἂν ἔχων με ἡμέλεις καὶ ἀπωθοῦ περιπλέκεσθαι θέλουσαν καὶ τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ δεδιῶς μὴ ψαύσαιμί σου. τίς δὲ ὅμως ἐκείνη ἐστίν, εἰπέ· τάχα γὰρ ἂν τι καὶ συντελέσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα, οἶδα γὰρ ὡς
309 χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι.

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν οἶσθα καὶ πάννυ ἀκριβῶς αὐτὴν κἀκείνη σέ· οὐ γὰρ ἀφανὴς ἑταίρα ἐστίν.

2. **ΤΡΥΦ.** Εἰπέ τοῦνομα, ὦ Χαρμίδη.

ΧΑΡΜ. Φιλημάτιον, ὦ Τρύφαινα.

ΤΡΥΦ. Ὅποτέραν λέγεις; δύο γὰρ εἰσι· τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι διακεκορευμένην, ἧς ἐραὴ Δάμυλλος ὁ τοῦ νῦν στρατηγούντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παγίδα ἐπικαλοῦσιν;

ΧΑΡΜ. Ἐκείνην, καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων καὶ συνείλημαι πρὸς αὐτῆς.

ΤΡΥΦ. Οὐκοῦν δι' ἐκείνην ἔκλαες;

ΧΑΡΜ. Καὶ μάλα.

ΤΡΥΦ. Πολὺς δὲ χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι ἢ νεοτελῆς τις εἶ;

ΧΑΡΜ. Οὐ νεοτελής, ἀλλὰ μῆνες ἐπὶ σχεδὸν ἀπὸ Διουυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν.

ΤΡΥΦ. Εἶδες δὲ ὄλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, [ἂ εἶδες Φιληματίου,] καὶ ὡς χοῆν γυναῖκα πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη γεγονυῖαν ἤδη;

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν ἐπόμνυται δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸν ἐσόμενον Ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν.

3. ΤΡΥΦ. Σὺ δὲ ποτέροις πιστεύσεις ἄν, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις ἢ τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς ὑποβλέψας ποτὲ τοὺς κροτάφους αὐτῆς, ἔνθα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχει· τὰ δὲ ἄλλα φενακῆ βαθεῖα. περὶ δὲ τοὺς κροτάφους ὁπότεν ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον, ᾧ βιάπεται, ὑπολευκαίνεται τὰ πολλὰ. καίτοι τί τοῦτο; βιάσαι ποτε καὶ γυμνὴν ἰδεῖν.

ΧΑΡΜ. Οὐδεπώποτε μοι πρὸς τοῦτο ἐνέδωκεν.

ΤΡΥΦ. Εἰκότως· ἠπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λεύκας. ὅλη δὲ ἀπὸ τοῦ ἀυχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλει ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες τοιαύτη μὴ συνών; 310 ἢ πον τάχα καὶ ἐλύπει σε καὶ ὑπερεώρα;

ΧΑΡΜ. Ναί, ᾧ Τρύφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτούσῃ οὐκ εἶχον δίδουσι ῥαδίως ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενος, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένη ἀπέκλεισέ με, ἀνθ' ὧν λυπῆσαι καὶ αὐτὸς θέλων αὐτήν σε παρείληφα.

ΤΡΥΦ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἄν ἤκον, εἰ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην, λυπῆσαι

ἄλλην, καὶ ταῦτα Φιλημάτιον τὴν σοφόν. ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἤσεν ἀλεκτροῦν.

4. ΧΑΡΜ. Μὴ σύ γε οὕτως ταχέως, ὦ Τρύφαινα· εἰ γὰρ ἀληθὴ ἐστὶν ἃ φῆς περὶ Φιληματίου, τὴν πηνήκην καὶ ὅτι βιάπτεται καὶ τὸ τῶν ἄλλων ἀλφῶν, οὐδὲ πρὸς-βλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῇ.

ΤΡΥΦ. Ἐροῦ τὴν μητέρα, εἴ ποτε λέλονται μετ' αὐτῆς· περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν κἂν ὁ πάππος διηγήσεται σοι, εἰ γε ζῆ ἔτι.

ΧΑΡΜ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφηρήσθω μὲν ἤδη τὸ διατείχισμα, περιβάλλωμεν δὲ ἀλλήλους καὶ φιλωμεν καὶ ἀληθῶς συνῶμεν· Φιλημάτιον δὲ πολλὰ χαιρέτω.

12.

ΙΟΕΣΣΑ ΚΑΙ ΠΤΘΙΑΣ ΚΑΙ ΛΤΣΙΑΣ.

1. ΙΟΕΣ. Θρύπτῃ, ὦ Λυσία, πρὸς ἐμέ; καὶ καλῶς, ὅτι μῆτε ἀργύριον πώποτε ἤτησά σε μῆτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπούσα, μῆτε παραλογισάμενον
 311 τὸν πατέρα ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς ἠνάγκασα ἐμοί τι κομίσει, ὅποια αἱ ἄλλαι ποιῶσιν, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπεμψάμην, Ἡθοκλέα τὸν πρυτανεύοντα νῦν καὶ Πασίωνα τὸν ναύκληρον καὶ τὸν συνέφηβρόν σου Μέλισσον, καίτοι ἐναγχος ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας· ἐγὼ δὲ σὲ τὸν Φάωνα μόνον εἶχον οὔτε τινα προσβλέποισσα ἕτερον οὔτε προσιεμένη ὅτι μὴ σέ· ὦμην γὰρ ἢ ἀνόητος ἀληθὴ εἶναι ἃ ὦμνες, καὶ διὰ τοῦτό σοι προσέχουσα ὥσπερ ἡ Πηνελόπη ἐσωφρόνουν, ἐπιβωμένης τῆς μητρὸς καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σὺ δὲ ἐπέειπερ ἔμαθες ὑποχείριον ἔχω· με τετη-

κνίαν ἐπὶ σοί, ἄρτι μὲν Λυκαίνῃ προσέπαιξες ἐμοῦ ὀρώ-
σης, ὡς λυποῖης ἐμέ, ἄρτι δὲ σὺν ἐμοὶ κατακείμενος ἐπή-
νεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω
καὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρῶτῃν δὲ ὁπότε συνεπίνετα
Θράσων καὶ σὺ καὶ Δίφιλος, παρήσαν καὶ ἡ ἀύλητρίς
Κυμβάλιον καὶ Πυραλλίς ἐχθρὰ οὐσα ἐμοί. σὺ δὲ τοῦτ'
εἰδὼς τὴν Κυμβάλιον μὲν οὐ μοι πάννυ ἐμέλησεν ὅτι πεν-
τάκις ἐφίλησας· σεαυτὸν γὰρ ὑβριζες τοιαύτην φιλῶν·
Πυραλλίδα δὲ ὅσον ἐνένευες, καὶ πῶν ἂν ἐκείνη μὲν
ὑπέδειξας τὸ ποτήριον, ἀποδιδούς δὲ τῷ παιδί πρὸς τὸ
οὐς ἐκέλευες, εἰ μὴ Πυραλλίς αἰτήσῃ, μὴ ἂν ἄλλω
ἐγγέαι· τέλος δὲ τοῦ μήλου ἀποδακῶν, ὁπότε τὸν Δίφι-
λον εἶδες ἀσχολούμενον — ἐλάλει γὰρ Θράσωνι — προ-
κύψας πως εὐστόχως προσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς,
οὐδὲ λαθεῖν γε πειρώμενος ἐμέ· ἡ δὲ φιλήσασα μεταξὺ 312
τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. 2. ταῦτα
οὐν τίνοσ ἔνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἠδίκησα,
ἢ ἐλύπησα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον; οὐ πρὸς μόνον σὲ
ζῶ; οὐ μέγα, ὦ Λυσία, τοῦτο ποιεῖς γύναιον ἄθλιον λυ-
πῶν μεμνηνὸς ἐπὶ σοί; ἔστι τις θεὸς ἢ Ἀδράστεια καὶ τὰ
τοιαῦτα ὀρά; σὺ δὲ ποτε λυπήσῃ τάχα, ἂν ἀκούσης τι
περὶ ἐμοῦ, κειμένην με ἤτοι βρόχῳ ἐμαντὴν ἀποπνίξασαν
ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ τινα
τρόπον εὐρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοῖην βλεπο-
μένη. πομπεύσεις τότε ὡς μέγα καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐρ-
γασάμενος. τί με ὑποβλέπεις καὶ πρίη τοὺς ὀδύοντας; εἰ
γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἶπε, Πυθιάς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί
τοῦτο; οὐδὲ ἀποκρινάμενος ἀπέρχη καταλιπὼν με; ὀρᾶς,
ὦ Πυθιάς, οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου;

ΠΥΘ. Ὡ τῆς ἀγριότητος, τὸ μηδὲ ἐπικλασθῆναι δα-
κρυσίης· λίθος, οὐκ ἄνθρωπος ἐστι. πλὴν ἄλλ' εἰ γε
χορὴ τάληθές εἰπείν, σὺ, ὦ Ἰόεσσα, διεφθειρας αὐτὸν

ὑπεραγαπῶσα καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν· ὑπερόπται γὰρ αἰσθανόμενοι γίνονται. παῦ', ὦ τάλαινα, δακρύνουσα, καὶ ἦν μοι πεισθῆ, ἅπαξ
 313 ἢ οἷς ἀπόκλεισον ἐλθόντα· ὄψει γὰρ ἀνακαίόμενον αὐτὸν πάνυ καὶ ἀντιμεμνηνότα ἀληθῶς.

ΙΟΕΣ. Ἄλλὰ μηδ' εἰπης, ἅπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶθε μὴ αὐτὸς ἀποσταίῃ φθάσας.

ΠΤΘ. Ἄλλ' ἐπανερχεται αὐθις.

ΙΟΕΣ. Ἀπολώλεκας ἡμᾶς, ὦ Πυθιάς· ἠκρόαταί σου ἰσως „ἀπόκλεισον“ λεγούσης.

3. ΑΤΣ. Οὐχὶ ταύτης ἔνεκεν, ὦ Πυθιάς, ἐπανελήλυθα, ἦν οὐδ' ἂν προσβλέψαιμι ἔτι τοιαύτην οὔσαν, ἀλλὰ διὰ σέ, ὡς μὴ καταγινώσκης ἐμοῦ καὶ λέγης, ἄτεγκτος ὁ Λυσίας ἐστίν.

ΠΤΘ. Ἀμέλει καὶ ἔλεγον, ὦ Λυσία.

ΑΤΣ. Φέρειν οὖν ἐθέλεις, ὦ Πυθιάς, Ἰόεσσαν ταύτην τὴν νῦν δακρύνουσαν αὐτὸν ἐπιστάντα αὐτῇ ποτε μετὰ νεανίου καθευδούσῃ ἐμοῦ ἀποστάσῃ;

ΠΤΘ. Λυσία, τὸ μὲν ὄλον ἑταίρα ἐστί. πότε δ' οὖν κατέλαβες αὐτοὺς συγκαθεύδοντας;

ΑΤΣ. Ἐκτὴν σχεδὸν ταύτην ἡμέραν, νῆ Δί', ἕκτην γε, δευτέρᾳ ἰσταμένου· τὸ τήμερον δὲ ἐβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρώην ταυτησί τῆς χρηστῆς, ἐνέκλεισέ με παραγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν· ἐγὼ δέ, οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ συνεῖναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα παρὰ τὸν θριγκὸν τῆς αὐλῆς, ἢ ταπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαι με ἐπὶ τῶν νώτων· ῥᾶον
 314 γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἐμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην, ἦκον, τὴν αὐλειον εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς· μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. οὐκ ἔκοψα δ' οὖν, ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἦδη δὲ καὶ ἄλλοτ' ἐπεποιήκειν αὐτό, παραγαγὼν τὸν στροφέα παρεισήλθον

ἀποφητί. ἐκάθευδον δὲ πάντες, εἶτα ἐπαφώμενος τοῦ τοίχου ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ.

4. **ΙΟΕΣ.** Τί ἐρεῖς, ὦ Δάματρε; ἀγωνιῶ γάρ.

ΑΤΣ. Ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἐώρων τὸ ἄσθμα ἔν, τὸ μὲν πρῶτον ὤμην τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν· τὸ δ' οὐκ ἦν, ὦ Πυθιάς, ἀλλ' ἐφαψάμενος εὐρον ἀγένειόν τινα πάνυ ἀπαλόν, ἐν χροῶ κεκαρμένον, μύρων καὶ αὐτὸν ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν εἰ μὲν καὶ ξίφος ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ὠκνησα, εὐ ἴστε. τί γελᾶτε, ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι;

ΙΟΕΣ. Τοῦτό σε, ὦ Λυσία, λελύπηκεν; ἢ Πυθιάς αὐτῇ μοι συνεκάθευδε.

ΠΤΘ. Μὴ λέγε, ὦ Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν.

ΙΟΕΣ. Τί μὴ λέγω; Πυθιάς ἦν, φίλτατε, μετακληθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδοιμεν· ἔλυπούμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα.

5. **ΑΤΣ.** Πυθιάς ὁ ἐν χροῶ κεκαρμένος; εἶτα δι' ἑκτῆς ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην;

ΙΟΕΣ. Ἀπὸ τῆς νόσου ἐξυρήσατο, ὦ Λυσία· ὑπέρρεον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νῦν δὲ καὶ τὴν πηνήκην ἐπέθετο. δεῖξον, ὦ Πυθιάς, δεῖξον οὕτως ὄν, πείσον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς ὄν ἐξηλοτύπεις.

ΑΤΣ. Οὐκ ἐχρῆν οὖν, ὦ Ἰόεσσα, καὶ ταῦτα ερωτῶντα ἐφαψάμενον αὐτόν;

ΙΟΕΣ. Οὐκοῦν σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι· βούλει δὲ 315 ἀντιλυπήσω σε καὶ αὐτῇ; ὀργίζομαι γὰρ δικαίως ἐν τῷ μέρει.

ΑΤΣ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιάς μεθ' ἡμῶν· ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς σπονδαῖς.

ΙΟΕΣ. Παρέσται. οἶα πέπονθα διὰ σέ, ὦ γενναίωτατε νεανίσκων Πυθιάς.

ΠΤΘ. Ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός, ὥστε μὴ

μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα, ὄρα, ᾧ Λυσία, μὴ τινη εἴπῃς τὸ περὶ τῆς κόμης.

13.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΜΝΙΣ.

1. ΛΕΟΝΤ. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἶπέ, ᾧ Χηνίδα, ὅπως μὲν προεξήλασα τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται καίτοι ἄλκιμοι ὄντες ἔτρεσαν εὐθύς ὡς εἰδόν με καὶ οὐδεὶς ἔτι ὑπέστη. τότε τοίνυν ἐγὼ τὴν μὲν λόγχην ἀκοντίσας διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν καὶ τὸν ἵππον, ἐπὶ δὲ τὸ συνεστηκὸς ἔτι αὐτῶν — ἦσαν γάρ τινες οἱ ἔμενον διαλύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, ἐς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτούς — ἐπὶ τούτους ἐγὼ σπασάμενος τὴν σπάθην ἅπαντι τῷ θυμῷ ἐπελάσας ἀνατρέπω μὲν ὅσον ἐπτά τοὺς προεστῶτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ τοῦ ἵππου· τῷ ξίφει δὲ κατενεγκῶν διέ-
 316 τεμον τῶν λοχαγῶν ἑνὸς ἐς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κράνει. ὑμεῖς δέ, ᾧ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φευγόντων.

2. ΧΗΝ. Ὅτε γάρ, ᾧ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, οὐ μεγάλα ἐπεδείξω καὶ τότε;

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ὑπέμνησας οὐκ ἀγεννοὺς οὐδ' ἐκείνης τῆς πράξεως· ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος ὢν, ὄπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας τοῦ Ἑλληνικοῦ, προπηδήσας ἐς τὸ μέσον προύκαλεῖτο εἰ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κατεπεπλήγεσαν οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι καὶ ὁ ἡγεμῶν αὐτὸς καίτοι οὐκ ἀγεννῆς ἄνθρωπος ὢν· Ἀρίσταιχος γὰρ ἡμῶν ἡγεῖτο Αἰτωλὸς ἀκοντιστῆς ἄριστος, ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι. τολμήσας δ' ὅμως καὶ τοὺς ἐταίρους ἐπιλαμβανομένους ἀποσεισάμενος, ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὀρώντες ἀποστίλβοντα

μὲν τὸν βάρβαρον ἐπιχρῦσοις τοῖς ὄπλοις, μέγαν δὲ καὶ φοβερόν ὄντα τὸν λόφον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην . . .

ΧΗΝ. Καγὼ ἔδδισα τότε, ὦ Λεόντιχε, καὶ οἶσθα ὡς εἰχόμεν σου θεόμενος μὴ προκινδυνεύειν· ἀβίωτα γὰρ εἶναι μοι σοῦ ἀποθανόντος

3. ΛΕΟΝΤ. Ἄλλ' ἐγὼ τολμήσας παρήλθον ἐς τὸ μέσον οὐ χεῖρον τοῦ Παφλαγόνος ὀπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός, ὥστε βοῆ εὐθύς ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων· ἐγνωρίσαν γὰρ με κάκεινοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα καὶ τῶν φαλάρων καὶ τοῦ λόφου. εἶπέ, ὦ Χηνίδα, τίني με τότε πάντες εἰκαζον;

ΧΗΝ. Τίني δὲ ἄλλω ἢ Ἀχιλλεῖ νῆ Δία τῷ Θέτιδος καὶ Πηλέως; οὕτως ἐκρεπέ μὲν σοι ἡ κόρυς, ἡ φοινικὶς 317 δὲ ἐπήνθει καὶ ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐπεὶ δὲ συνέστημεν, ὁ βάρβαρος πρότερος τιτρώσκει με ὀλίγον ὅσον ἐπιψάυσας τῷ δόρατι μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ, ἐγὼ δὲ διελάσας τὴν ἀσπίδα τῆ σαρίση παῖω διαμπὰξ ἐς τὸ στέρον. εἶτ' ἐπιδραμῶν ἀπεδειροτόμησα τῆ σπάθῃ ῥαδίως καὶ τὰ ὄπλα ἔχων ἐπανήλθον ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς σαρίσης πεπηγυῖαν κομίζων λελουμένος τῷ φόνῳ.

4. ΤΜΝ. Ἄπαγε, ὦ Λεόντιχε, μιὰρὰ ταῦτα καὶ φοβερὰ περὶ σαυτοῦ διηγῆ, καὶ οὐκ ἂν ἔτι σε οὐδὲ προσβλέψειε τις οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι ἢ συγκοιμηθεῖη. ἔγωγε οὖν ἄπειμι.

ΛΕΟΝΤ. Διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα.

ΤΜΝ. Οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν.

ΛΕΟΝΤ. Μὴ δέδιθι, ὦ Ἰγνί· ἐν Παφλαγόσιν ἰκεῖνα πέπρακται, νῦν δὲ εἰρήνην ἄγω.

ΤΜΝ. Ἄλλ' ἐναγῆς ἄνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἶμα κατέ-

σταξέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαρβάρου, ἣν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαφίση. εἴτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ καὶ φιλήσω; μὴ, ὦ Χάριτες, γένοιτο· οὐδὲν γὰρ οὗτος ἀμείνων τοῦ δημίου.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ μὴν εἰ με εἶδες ἐν τοῖς ὄπλοις, εὖ οἶδα, ἠράσθης ἄν.

ΤΜΝ. Ἀκούουσα μόνον. ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ καὶ φρίττω καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ ὄραν καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν πεφονευμένων καὶ μάλιστα τοῦ ἀθλίου λοχαγοῦ ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διηρημένου. τί οἶει, τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμην καὶ κειμένους τοὺς νεκρούς; ἐκθανεῖν γάρ μοι δοκῶ, ἢ οὐδ' ἀλεκτρούνα πώποτε φονευόμενον εἶδον.

ΛΕΟΝΤ. Οὕτως ἀγεννής, ὦ Ὀρνί, καὶ μικροψυχος εἶ; ἐγὼ δὲ ὦμην ἠσθήσεσθαι σε ἀκούουσαν.

ΤΜΝ. Ἀλλὰ τέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις εἰ τινὰς Λημνιάδας ἢ Δαναῖδας εὗροις· ἐγὼ δ' ἀποτρέχω παρὰ τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἔπου καὶ σύ, ὦ Γραμμίσυ δὲ ἔρρωσο, χιλιάρχων ἄριστε καὶ φονεῦ ὀπόσων ἄν ἐθέλης.

5. ΛΕΟΝΤ. Μείνον, ὦ Ὀρνί, μείνον — ἀπελήλυθε.

ΧΗΝ. Σὺ γάρ, ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπισείων λόφους καὶ ἀπιθάνους ἀριστείας διεξιῶν· ἐγὼ δὲ ἐώρων εὐθύς ὅπως χλωρὰ ἐγένετο ἔτι σου τὰ κατὰ τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγουμένου καὶ συνέστειλε τὸ πρόσωπον καὶ ὑπέφριξεν, ἐπεὶ καὶ διακόψαι τὴν κεφαλὴν ἔφησ.

ΛΕΟΝΤ. Ὡμην ἐρασμιώτερος αὐτῇ φανείσθαι. ἀλλὰ καὶ σύ με προσαπολώλεκας, ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ὑποβαλὼν.

ΧΗΝ. Οὐκ ἔδει γὰρ συνεπιψεύδεσθαι σοι ὀρῶντα τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαξοειίας; σὺ δὲ πολὺ φοβερώτερον αὐτὸ

ἐποίησας. ἔστω γάρ, ἀπέτεμες τοῦ κακοδαίμονος Παφλαγόνος τὴν κεφαλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σαρίσης, ὥστε σου καταρρεῖν τὸ αἷμα;

6. ΛΕΟΝΤ. Τοῦτο μικρὸν ὡς ἀληθῶς, ὦ Χηνίδα, ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα οὐ κακῶς συνεπέπλαστο. ἄπιθι δ' οὖν καὶ πείσον αὐτὴν συγκαθευδήσουσαν.

ΧΗΝ. Λέγω οὖν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα γενναῖος αὐτῇ δόξαι βουλόμενος;

ΛΕΟΝΤ. Αἰσχρόν, ὦ Χηνίδα.

319

ΧΗΝ. Καὶ μὴν οὐκ ἂν ἄλλως ἀφίκοιτο. ἐλοῦ τοίνυν θάττερον ἢ μισεῖσθαι ἀριστεύς εἶναι δοκᾶν ἢ καθεύδειν μετὰ Ἰρνίδος ἐψεύσθαι ὁμολογῶν.

ΛΕΟΝΤ. Χαλεπὰ μὲν ἄμφω· αἰροῦμαι δ' ὅμως τὴν Ἰρνίδα. ἄπιθι οὖν καὶ λέγε, ὦ Χηνίδα, ἐψεύσθαι μὲν, μὴ πάντα δέ.

14.

ΔΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

1. ΔΩΡ. Νῦν με ἀποκλείεις, ὦ Μυρτάλη, νῦν, ὅτε πένης ἐγενόμην διὰ σέ, ὅτε δέ σοι τὰ τσαῦτα ἐκόμιζον, ἐρώμενος, ἀνήρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲν αὖτος ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν Βιδυνὸν ἔμπορον εὐρηκας ἐραστὴν, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκα θακρῶν, ὁ δὲ τῶν νυκτῶν φιλεῖται καὶ μόνος ἔνδον ἐστὶ καὶ παννυχίζεται, καὶ κνεῖν φῆς ἀπ' αὐτοῦ.

ΜΥΡΤ. Ταῦτά με ἀποπνίγει, Δωρίων, καὶ μάλιστα ὀπότεν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας καὶ πένης γεγένησαι δι' ἐμέ. λόγισαι γοῦν ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ὅποσα μοι ἐκόμισας.

2. ΔΩΡ. Εὐ γε, ὦ Μυρτάλη, λογισώμεθα ὑποδήματα ἐκ Σικυῶνος τὸ πρῶτον δύο δραχμῶν· τίθει δύο δραχμᾶς.

320 ΜΤΡΤ. Ἄλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο
 ΔΩΡ. Καὶ ὅποτε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύ-
 ρου ἐκ Φοινίκης, δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νῆ τὸν Ποσειδῶ.

ΜΤΡΤ. Ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χι-
 τῶνιον τὸ μέγχι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχεις ἐρέττων, Ἐπιού-
 ρου τοῦ προφέως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὅποτε
 ἐκάθεινδε παρ' ἐμοί.

ΔΩΡ. Ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίουρος πρόφην
 ἐν Σάμῳ μετὰ πολλῆς γε, ὧ θεοί, τῆς μάχης. κρόμμνα
 δὲ ἐκ Κύπρου καὶ σαπέρδας πέντε καὶ πέρκας τέτταρας,
 ὅποτε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν;
 καὶ ἄρτους ὀκτῶ ναυτικούς ἐν γυργάθῳ ξηρούς καὶ ἰσχά-
 δων βίκον ἐκ Καρίας καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων σανδάλια
 ἐπίχρυσα, ὧ ἀχάριστε· καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸν μέ-
 γαν ἐκ Γυθίου.

ΜΤΡΤ. Πέντε ἰσως δραχμῶν, ὧ Δωρίων, πάντα
 ταῦτα.

3. ΔΩΡ. Ὡ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυ-
 νάμην μισθοῦ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τοῦ
 δεξιοῦ καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾶς, πρόφην δὲ ὅποτε τὰ Ἀφρο-
 δίσια ἦν, οὐχὶ δραχμῆν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν τῆς Ἀφρο-
 δίτης σοῦ ἔνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑπο-
 δήματα δύο δραχμὰς καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν
 χεῖρα νῦν μὲν δύο, νῦν δὲ τέτταρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα
 συντεθέντα οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν.

321 ΜΤΡΤ. Τὰ κρόμμνα καὶ οἱ σαπέρδαι, ὧ Δωρίων;

ΔΩΡ. Ναί· οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίξειν· οὐ γὰρ
 ἂν ἤρεττον, εἰ γε πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ οὐδὲ
 κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν
 ἔμαθον ἄτινά σοι παρὰ τοῦ Βιθυνοῦ τὰ δῶρα.

ΜΤΡΤ. Τουτὶ πρῶτον ὀρᾶς τὸ χιτῶνιον; ἐκεῖνος
 ἐπρίατο, καὶ τὸν ὄρμον τὸν παχύτερον.

ΔΩΡ. Ἐκεῖνος; ἦδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν.

ΜΥΡΤ. Ἄλλ' ὃν ἦδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν καὶ σμαράγδους οὐκ εἶχε. καὶ ἑλλόβια ταυτὶ καὶ δάπιδα, καὶ πρῶην δύο μνᾶς, καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ σάνδαλα Παταρικὰ καὶ τυρὸν Γυθιακὸν καὶ φληνάφους.

4. ΔΩΡ. Ἀλλὰ ἐκεῖνο οὐ λέγεις, οἷφ' ὄντι συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔτη μὲν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας καὶ τὴν χροῶν οἷος κάραβος. οὐδὲ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὄρας; αἱ μὲν γὰρ χάριτες, ᾧ Διοσκόρω, πολλαί, καὶ μάλιστα ὁπόταν ἄδη καὶ ἄβρὸς εἶναι θέλη, ὄνος αὐτολυρίζων, φασίν. ἀλλὰ ὄναιο αὐτοῦ ἀξία γε οὐσα καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς εὐρήσω Δελφίδα ἢ Κυμβάλιον τινα τῶν κατ' ἐμὲ ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν ἀλητριίδα ἢ πάντως τινά. δάπιδας δὲ καὶ ὄρμους καὶ διμναῖα μισθώματα οὐ πάντες ἔχομεν. 322

ΜΥΡΤ. Ὡ μακαρία ἐκείνη, ἣτις ἐραστήν σέ, ᾧ Δωρίων, ἔξει· κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἶσεις ἐκ Κύπρου καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλέης.

15.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

1. ΚΟΧΛ. Τί θακρύεις, ᾧ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις;

ΠΑΡΘ. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας ὁ Κροκάλης ἐρῶν ἐρράπισέ με αὐλοῦσαν εὐρῶν παρὰ τῇ Κροκάλῃ ὑπὸ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην καὶ τοὺς τε αὐλοὺς μου συνέτριψε καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτριψε καὶ τὸν κρατήρα ἐξέχεεν ἐπεισπαισας· καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκείνον τὸν Γόργου ἀπὸ τοῦ συμποσίου κατασπάσας τῶν τριχῶν ἐπαιον περιστάντες

αὐτός τε ὁ στρατιώτης — Δεινόμαχος, οἶμαι, καλεῖται — καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ· ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος, ὃ Κοχλί· αἱμά τε γὰρ ἐρρῦη πολὺ ἀπὸ
 323 τῶν ῥινῶν καὶ τὸ πρόσωπον ὄλον ἐξώδηκεν αὐτοῦ καὶ πελιδνόν ἐστιν.

2. ΚΟΧΛ. Ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος ἢ μέθη τις ἦν καὶ παροιμία τὸ πρᾶγμα;

ΠΑΡΘ. Ζηλοτυπία τις, ὃ Κοχλί, καὶ ἔρως ἔκτοπος· ἢ Κροκάλῃ δέ, οἶμαι, δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκείνον μὲν ἀπέκλεισεν ἦκοντα προσαράξασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο, τὸν Γόργον δὲ Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὖπορον ἐκ πολλοῦ ἐρῶντα καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσειμένη ἔπινε μετ' αὐτοῦ καὶ παρέλαβεν ἀυλῆσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἦδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἦδη ἀνίστατο ὀρηχσόμενος, ἢ Κροκάλῃ δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἦν ἡδέα· ἐν τοσοῦτῳ δὲ κτύπος ἠκούετο καὶ βοή καὶ ἡ αὐλῆσις ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπαισαν ὄσον ὀκτὼ νεανίσκοι μάλα καρτεροὶ καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐτοῖς. εὐθύς οὖν ἀνετίτραπτο πάντα καὶ ὁ Γόργος, ὥσπερ ἔφην, ἐπαίετο καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος· ἢ Κροκάλῃ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἔφθη ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιά-
 324 δα· ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, Ἐκφθείρου, φησί, κατεαγότας μοι τοὺς ἀνλοὺς προσρῖψας. καὶ νῦν ἀποτρέχω φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότη· ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς ὀφόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἱ παραδώσουσι τοῖς πρυτανεῦσι τὸν Μεγαρέα.

3. ΚΟΧΛ. Ταῦτ' ἐστὶν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ δίκας· τὰ δὲ ἄλλα ἠγεμόνες εἶναι καὶ χιλίαρχοὶ λέγοντες, ἦν τι δοῦναι δέη, Περιμεινον, φασί, τὴν σύνταξιν, ὅποταν ἀπολάβω τὴν

μισθοφοράν, καὶ ποιήσω πάντα. ἐπιτριβείεν δ' οὖν ἀλαξόνες ὄντες· ἐγὼ γ' οὖν εὖ κοιῶ μὴ προσιεμένη αὐτοὺς τὸ παράπαν. ἀλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο ἢ ναύτης ἢ γεωργὸς ἰσότιμος κολακεύειν εἰδῶς μικρὰ καὶ κομιζων πολλά, οἱ 325 δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι καὶ τὰς μάχας διηγούμενοι, ψόφοι, ὦ Παρθενί.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

1. Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακοδαίμων Περεγρίνος ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν Πρωτεύς αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Πρωτέως ἔπα- 326 θεν· ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα γενόμενος καὶ μυρίας τροπὰς τραπόμενος τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ πῦρ ἐγένετο· τοσοῦτῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχετο. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπηνθράκωταί σοι ὁ βέλτιστος κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα, παρ' ὅσον ὁ μὲν κἄν διαλαθεῖν ἐπειράθη ἐμβάλων ἑαυτὸν εἰς τοὺς κρατῆρας, ὁ δὲ γεννάδας οὗτος τὴν πολυανθρωποτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων τηρήσας πύρην ὅτι μεγίστην νήσας ἐνεπήδησεν ἐπὶ τοσοῦτων μαρτύρων καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ τολμήματος. 2. πολ-
 λά τοίνυν δοκῶ μοι ὄραν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορούξῃ τοῦ γέροντος, μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος οἷά σε εἰκὸς βοᾶν, ὦ τῆς ἀβελτερίας, ὦ τῆς δοξοκοπίας, ὦ τῶν ἄλλων ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα 327 καὶ μακρῶ ἀσφαλέστερον, ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά, ἐνίων μὲν ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν τοῦ γέροντος· ἦσαν δὲ τινες οἱ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐ-

τῷ. ἀλλ' ὀλίγου δεῖν ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγὼ σοι διεσπασθῆν ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. 3. ἡ δὲ πᾶσα τοῦ δράματος διασκευὴ τοιαύδε ἦν· τὸν μὲν ποιητὴν οἶσθα οἶός τε ἦν καὶ ἡλικία ἐτραγῶδει παρ' ὄλον τὸν βίον ὑπὲρ τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἥλιν ἀφικόμην, διὰ τοῦ γυμνασίου ἀλύων ἐπήκουον ἅμα Κυνικοῦ τινος μεγάλη καὶ τραχεῖα τῇ φωνῇ τὰ συνήθη ταῦτα καὶ ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπιβοωμένου καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου, εἶτα κατέληξεν αὐτῷ ἡ βοή ἐς τὸν Πρωτέα· καὶ ὡς ἂν οἶός τε ᾧ, πειράσομαι σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι ὡς ἐλέγετο. σὺ δὲ γνωρίζεις δηλαδὴ πολλάκις αὐτοῖς παραστάς βοᾶσι. 4. Πρωτέα γάρ τις, ἔφη, κενόδοξον τολμᾶ λέγειν, ᾧ γῆ καὶ ἡλιε καὶ ποταμοὶ καὶ θάλαττα καὶ πατρῶς Ἡράκλεις, Πρωτέα τὸν ἐν Συρίᾳ δεθέντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀνέντα πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβλήθέντα, τὸν τοῦ Ἠλίου ἐπισημότερον, τὸν ἀνταγωνίσασθαι καὶ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον; ἀλλ' ὅτι διὰ πυρὸς ἐξάγειν τοῦ βίου διέγνωκεν ἑαυτόν, εἰς κενοδοξίαν 328 τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐ γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διόνυσος κεραυνῷ; οὐ γὰρ τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατήρας;

5. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης — τοῦτο γὰρ ὁ κειραγῶς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο — ἠρόμην τινὰ τῶν παρεστώτων. τι βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς ἢ τί Ἡρακλῆς καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸν Πρωτέα. ὁ δέ, Οὐκ εἰς μακρὰν, ἔφη, καύσει ἑαυτόν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπίασι. Πῶς, ἔφη, ἢ τίνος ἔνεκα; εἶτα ὁ μὲν ἐπειρᾶτο λέγειν, ἐβόα δὲ ὁ Κυνικός, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν. ἐπήκουον οὖν τὰ λοιπὰ ἐπαντλοῦντος αὐτοῦ καὶ θαυμάστας τινὰς ὑπερβολὰς διεξιόντος κατὰ τοῦ Πρωτεως·

τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἄν- 330
 τισθένη οὐδὲ παραβάλλειν ἤξιον αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν
 Σωκράτη αὐτόν, ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν.
 εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πῶς φυλάξει αὐτοὺς καὶ
 οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον· 6. Δύο γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὁ
 βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐθεάσατο, τὸν Δία τὸν
 Ὀλύμπιον καὶ Πρωτέα, πλάσται δὲ καὶ τεχνῖται τοῦ μὲν
 Φειδίας, τοῦ δὲ ἢ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς
 θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται ὀχούμενον ἐπὶ τοῦ πυ-
 ρὸς ὄρφανούς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξὺν πολλῷ ἰδρωτί
 διεξεληθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως καὶ τὰς τρίχας ἐτίλλετο
 ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἔλκειν, καὶ τέλος ἀπήγον αὐ-
 τὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες παραμυθούμενοι.
 7. μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος εὐθύς ἀναβαίνει οὐ περιμείνας
 διαλυθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἐπ' αἰδομένοις τοῖς προ-
 τέροις ἱερείοις ἐπέχει τῶν σπονδῶν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 ἐπὶ πολὺ ἐγέλα καὶ δῆλος ἦν νειόθεν αὐτὸ δρωῶν, εἶτα
 ἤρξατο ὡδὲ πῶς· Ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεαγένης τέλος τῶν 331
 μιαιφωτάτων αὐτοῦ λόγων τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποίη-
 σατο, ἐγὼ κατὰ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλω-
 τος ἄρξομαι. καὶ αὐθις ἐγέλα ἐπὶ πολὺ, ὥστε καὶ ἡμῶν
 τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο. 8. εἶτα ἐπιστρέ-
 φας ἑαυτόν, Ἡ τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ὦ ἄνδρες, χρὴ ποιεῖν
 ἀκούοντα μὲν οὕτω γελοίων ρήσεων, ὄρωντα δὲ ἄνδρας
 γέροντας δοξαρίου καταπτύστου ἔνεκα μονονουχὶ κυβι-
 στῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδείητε οἷόν τι τὸ ἄγαλμά
 ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου εἰς ἀρχῆς παραφυ-
 λάξαντος τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαν-
 τος· ἔνια δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐπυνθανόμην καὶ
 οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. 9. τὸ γὰρ τῆς φύ-
 σεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιούργημα, ὁ τοῦ Πολυκλεί-
 του κανὼν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ

- μοιχεύων ἄλους μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε καὶ τέλος
κατὰ τοῦ τέγουσ ἀλόμενος διέφυγε φαναίδι τὴν πυγὴν
332 βεβυσμένος· εἶτα μειράκιόν τι ὠραῖον διαφθείρας τρισχί-
λίων ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων τοῦ παιδὸς πενήτων
ὄντων μὴ ἐπὶ τὸν ἀρμολογῆσαι ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας.
10. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ· πηλὸς γὰρ
ἔτι ἄπλαστος ἦν καὶ οὐδέπω ἐντελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδη-
μιούργητο. ἃ δὲ τὸν πατέρα ἔδρασε καὶ πάνυ ἀκούσαι
ἄξιον· καίτοι πάντες ἴστε καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τὸν
γέροντα οὐκ ἀνασχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη
γῆρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φύγῃν
333 ἑαυτοῦ καταδικάσας ἐπλανᾶτο ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων.
11. ὅτεπερ καὶ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χριστιανῶν
ἐξέμαθε περὶ τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι καὶ γραμμα-
τεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. καὶ τί γάρ; ἐν βραχεὶ παι-
δας αὐτοὺς ἀπέφηνε προφήτης καὶ διασάρχης καὶ ξυνα-
γωγεὺς καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὦν· καὶ τῶν βιβλίων τὰς
μὲν ἐξηγεῖτο καὶ διεσάφει, πολλὰς δὲ αὐτὸς καὶ ξυνέ-
γραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκεῖνοι ἠγοῦντο καὶ νομοθέτη
334 ἐχρῶντο καὶ προστάτην ἐπέγραφον· τὸν μέγαν γοῦν ἐκεῖ-
νον ἔτι σέβουσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνα-
σκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν ἐς
τὸν βίον. 12. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρω-
τεὺς ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅπερ καὶ αὐτὸ οὐ μι-
κρὸν αὐτῷ ἀξίωμα περιεποίησε πρὸς τὸν ἐξῆς βίον καὶ
τὴν τερατεῖαν καὶ δοξοκοπίαν, ὧν ἐρῶν ἐτύγγανεν. ἐπεὶ
δ' οὖν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ
πρᾶγμα πάντα ἐκίνουν ἔξαρχάσαι πειρώμενοι αὐτόν.
335 εἰτ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἢ γε ἄλλη θεραπεία πᾶσα
οὐ παρέργως, ἀλλὰ σὺν σπουδῇ ἐγίγνετο· καὶ ἕωθεν μὲν
εὐθύς ἦν ὄραν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιμένοντα γράδια
χῆρας τινὰς καὶ παιδιά ὄρφανὰ, οἱ δὲ ἐν τέλει αὐτῶν

καὶ συνεκάθειδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας· εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρίνος — ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο — καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. 13. καὶ μὴν κακ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐστὶν 336 ὧν ἡκόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες καὶ ξυναγορεύσοντες καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυται, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον· ἐν βραχεὶ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἦκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν καὶ πρόσδοτον οὐ μικρὰν ταύτην ἐποιήσατο· πεπεύκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες τὸ μὲν ὄλον ἀθάνατοι ἔσε- 337 σθαι καὶ βιώσεσθαι τὸν αἰὲ χρόνον, παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου καὶ ἐκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί· ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἐπεισεν αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων, ἐπειδὴν ἄπαξ παραβάντες θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσονται, τὸν δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκείνον σοφιστὴν αὐτῶν προσ- 338 κυνῶσι καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιώσι. καταφρο- νούσιν οὖν ἀπάντων ἐξ ἴσης καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα παραδεξάμενοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς γόης καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος καὶ πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, αὐτίκα μάλα πλούσιος ἐν βραχεὶ ἐγένετο ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγγχανῶν.

14. πλὴν ἄλλ' ὁ Περεγρίνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφία χαίροντος, ὃς συνεῖς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν οὐδὲ τῆς κο- 339 λάσεως ὑπολαβὼν ἄξιον. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκειαν ἐπανελθὼν καταλαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῷου φόνου ἔτι φλεγμαῖνον καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν.

διήρπαστο δὲ τὰ πλείστα τῶν κτημάτων παρὰ τὴν ἀπο-
 δημίαν αὐτοῦ καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς
 πεντεκαίδεκα τάλαντα· ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία τριάκοντά
 που τάλαντων ἀξία, ἣν ὁ γέρον καταέλιπεν, οὐχ ὡσπερ ὁ
 παγγέλιος Θεαγένης· ἔλεγε πεντακισχιλίαν· τοσοῦτον
 γὰρ οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις πέντε σὺν αὐτῇ
 340 τὰς γειτνιώσας παραλαβοῦσα πραθειῆ ἂν αὐτοῖς ἀνθρώ-
 ποις καὶ βοσκήμασι καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. 15. ἀλλ' ἐτι
 γε ἡ κατηγορία καὶ τὸ ἔγκλημα θερμοῦν ἦν, καὶ ἐφκει οὐκ
 εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ, καὶ μάλιστα ὁ δῆ-
 μος αὐτὸς ἡγανάκτει χρηστόν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες, γέ-
 ροντα πενθοῦντες οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς
 οὗτος Πρωτεύς πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἶόν τι
 ἐξεῦρε καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε· παρελθὼν γὰρ
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν — ἐκόμα δὲ ἤδη καὶ
 τρίβωνα πιναρὸν ἡμπείχeto καὶ πήραν παρήρητο καὶ τὸ
 ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο
 — τοιοῦτος οὖν ἐπιφανεῖς αὐτοῖς ἀφείναι ἔφη τὴν οὐ-
 σίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν
 εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος πένητες ἀνθρώ-
 ποι καὶ πρὸς διανομὰς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθύς ἕνα
 φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους καὶ Κράτη-
 341 τος ζηλωτὴν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐπεφίμωντο, κἂν εἰ τις ἐπι-
 χειρήσειε μεμνήσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθύς ἐβάλλετο.
 16. ἐξῆει οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια
 τοὺς Χριστιανοὺς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος ἐν ἄπα-
 σιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μὲν τινα οὕτως ἐβόσκετο
 εἶτα παρανομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους — ὧφθη γὰρ τι, ὡς
 οἶμαι, ἐσθίων τῶν ἀπορορήτων αὐτοῖς — οὐκέτι προς-
 ιεμένων αὐτῶν ἀπορούμενος ἐκ παλινοφθίας ᾤετο δεῖν
 ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα, καὶ γραμματεῖον
 ἐπιδοὺς ἡξίου ταῦτα κομίσασθαι κελεύσαντος βασιλέως.

εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη οἷς ἅπαξ διέγνω μηδενὸς καταναγκάσαντος. 17. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα περ τὴν θαυμαστὴν ἀσκησιν διήσκητο, ξυρόμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πηλῶ τὸ πρόσωπον, ἐν πολλῶ δὲ τῶν περιεστῶτων δῆμῳ ἀναφλῶν τὸ αἶδοτον καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλούμενον ἐπιδεικνύμενος, εἶτα παίων καὶ παιό- 342
μενος νάρθηκι εἰς τὰς πυγὰς καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα θαυματοποιῶν. 18. ἐκεῖθεν δὲ οὕτω παρεσκευασμένος ἐπὶ Ἰταλίαν ἐπλευσε καὶ ἀποβὰς τῆς νεῶς εὐθύς ἐλοιδορεῖτο πᾶσι καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ πρῶτατον αὐτὸν καὶ ἡμερώτατον εἰδώς, ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα· ἐκείνῳ γάρ, ὡς εἰκός, ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν καὶ οὐκ ἠξίου τὴν φιλοσοφίαν ὑποδύμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι καὶ μάλιστα τέχνην τὸ λοιδορεῖσθαι πεπονημένον. τούτῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ἠὺξάνετο· παρὰ γοῦν τοῖς ἰδιώταις καὶ περίβλεπτος ἦν ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ, μέχρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντροφῶντα τῷ πράγματι, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ 343
καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτοῦ καὶ διὰ στόματος ἦν ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθεῖς· καὶ προσήλανε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ καὶ Δίῳ καὶ Ἐπικτήτῳ καὶ εἰ τις ἄλλος ἐν περιστάσει τοιαύτῃ ἐγένετο. 19. οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν ἄρτι μὲν Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο, ἄρτι δὲ τοὺς Ἕλληνας ἐπειθεν ἀντάρασθαι ὄπλα Ῥωμαίοις, ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδείᾳ καὶ ἀξιώματι προὔχοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα καὶ ὕδαρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἔπαυσε δίψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστάς, κακῶς ἠγόρευεν ὡς καταθελύναντα τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῶν

Ὀλυμπίων διακαρτερεῖν διψῶντας καὶ νῆ Δία γε καὶ ἀπο-
 θνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων, αἱ
 344 τέως διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ χωρίου ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπε-
 πόλαζον· καὶ ταῦτα ἔλεγε πίνων τοῦ αὐτοῦ ὕδατος. ὡς
 δὲ μικροῦ κατέλευσαν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε
 μὲν ἐπὶ τὸν Δία καταφυγῶν ὁ γενναῖος εὗρε τὸ μὴ ἀπο-
 θανεῖν. 20. ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα λόγον τινὰ διὰ
 τεττάρων ἐτῶν συνθεῖς τῶν διὰ μέσου ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας ἐπαινον ὑπὲρ τοῦ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος καὶ
 ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἤδη δὲ ἀμελούμενος ὑφ'
 ἀπάντων καὶ μηκέθ' ὁμοίως περιβλεπτος ὦν — ἔωλα γὰρ
 ἦν ἅπαντα καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅτῳ
 ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας καὶ θαυμάζειν καὶ πρὸς
 αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὐπερ ἐξ ἀρχῆς δριμύν τινα
 ἔρωτα ἐρῶν ἐτύγχανε — τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα
 ἐβουλεύσατο τὸ περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς
 τοὺς Ἕλληνας εὐθύς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἐμπροσθεν ὡς
 ἐς τοῦτιον καύσων ἑαυτόν. 21. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαν-
 ματοποιεῖ, ὡς φασί, βόθρον ὀρύττων καὶ ξύλα συγκο-
 μίζων καὶ δεινὴν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος.
 ἐχρῆν δέ, οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνατον
 καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου· εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνω-
 345 στό οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τρα-
 γωδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρό-
 πον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸ
 πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται. τί δὴ ποτε οὐχὶ κατὰ
 σιγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδενδρον ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέ-
 πρησε μόνος ἕνα τινὰ οἶον Θεαγένη τοῦτον Φιλοκτῆτην
 παραλαβών; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῆς πανηγύρεως πληθού-
 σης μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτῆσει ἑαυτόν. οὐκ ἀνάξιος
 ὦν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἰ γε χρὴ καὶ τοὺς πατραλοίας καὶ
 τοὺς ἀθέους δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων· καὶ κατὰ

τοῦτο πάνν ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ ἔοικεν, ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν τοῦ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα τὴν ἀξίαν ἀποτετικέναι, ἀλλὰ μὴ ἄπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα ἐν ἀκαρετ τεθνάναι. καὶ γὰρ αὐτὸ καὶ τότε οἱ πολλοὶ μοι λέγουσιν, ὡς οὐδεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος τοῦ διὰ πυρός· ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα καὶ ἀντίκα τεθνάναι. 22. τὸ μὲντοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σεμνόν, ἐν ἱερῷ χωρίῳ καιόμενος ἄνθρωπος, ἐνθα μὴδὲ θάπτειν ὄσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δέ, οἶμαι, ὡς καὶ πάλαι θέλων τις ἐνδοξος γενέσθαι, ἐπεὶ κατ' ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπρησε τῆς 346
 Ἐφεσίας Ἀρτεμίδος τὸν νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπινοεῖ, τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ. 23. καίτοι φησὶν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶν, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δὲ ἡδέως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκείνον ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ καὶ τοὺς κακούργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γενέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ καύσεως καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων. ἀλλ' οὐκ ἂν εὐοῖδ' ὅτι βουληθείητε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεύς τοῦτο διακρινεῖ καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς δὲ πονηροὺς οὐ φιλοκινδυνότερους καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; 24. καίτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσεσθαι τοὺς πρὸς τὸ ὠφέλιμον ὀψομένους τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' οὖν αὐθις ἐρήσομαι, δεξιαιστ' ἂν τοὺς παῖδας ὑμῶν ζηλωτὰς τοῦ τοιοῦτου γενέσθαι; οὐκ ἂν εἶποιτε. καίτοι τί 347
 τοῦτο ἠρόμην, ὅπου μὴδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ζηλώσειεν ἂν; τὸν οὖν Θεαγένη τοῦτο μάλιστα αἰτιάσασαιτο ἂν τις, ὅτι τᾶλλα ζηλῶν τάνδρὸς οὐχ ἔπεται τῷ διδασκάλῳ καὶ συνοδεύει παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φησιν, ἀπίοντι, δυνάμενος ἐν βραχεῖ πανευδαίμων γενέσθαι συννεμπεσῶν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ ἐν πήρα καὶ

βάκτρον καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ καὶ ῥάδια καὶ παντὸς ἂν εἶη, τὸ τέλος δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον χρῆ ξηλοῦν καὶ πυρὰν συνθέντα κορμῶν συγκίνων ὡς ἐνὶ μάλιστα χλωρῶν ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ· τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ οὐ μόνον Ἡρακλέους καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὄραν ἔστιν ἐκ καταδίκης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπνοῦ ἰδιοῦ γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. 25. ἄλλως τε ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἴπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἐδρασεν ὑπὸ τοῦ Κενταυρείου αἵματος, ὡς φησιν ἡ τραγωδία, κατεσθιόμενος. οὗτος δὲ τίνοσ αἰτίας ἔνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νῆ Δί', ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδείξεται καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες· ἐκείνοις γὰρ αὐτὸν ἡξίου Θεαγένης εἰκάξειν, ὥσπερ οὐκ ἐνὸν εἶναι τινὰς καὶ ἐν Ἰνδοῖς μωροῦς καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὐκ ἂν ἐκείνους μιμείσθω· ἐκείνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον καόμενον φησιν, ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, πλησίον παραστάντες ἀκίνητοι ἀνέχονται παροπτώμενοι, εἴτ' ἐπιβάντες κατὰ σχῆμα καίοντα οὐδ' ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τῆς κατακλίσεως. οὗτος δὲ τί μέγα, εἰ ἐμπесῶν τεθνήξεται συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; οὐκ ἂπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ, ὅπερ φασί, μηχανήσεται βαθεῖαν γενέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τὴν πυρὰν. 26. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μεταβάλλεσθαι φασιν αὐτὸν καὶ τινὰ ὄνειρατα διηγείσθαι, ὡς τοῦ Διὸς οὐκ ἑῶντος μαιίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ θαρραίτω τούτου γε ἔνεκα· ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἂν ἢ μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περσεγρίνος κακὸς κακῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ῥάδιον αὐτῷ εἶ' ἀναδύναι· οἱ γὰρ συνόντες κύνες παρορμῶσι καὶ συνωθούσιν ἐς τὸ πῦρ καὶ ὑπεκκίουσιν τὴν γνώμην οὐκ ἑῶντες

ἀποδειλιᾶν ; ὧν εἰ δύο συγκατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυράν, τοῦτο μόνον χάριεν ἂν ἐργάσαιτο. 27. ἤκουον δὲ ὡς οὐδὲ Πρωτεύς ἐτι καλεῖσθαι ἄξιοι, ἀλλὰ Φοῖνικα μετωνόμασέν ἑαυτόν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται πορρωτάτω γήρως προβεβηκώς. ἀλλὰ καὶ λογοποιεῖ καὶ χρησμούς τινας διεξέεισι παλαιούς δὴ, ὡς χρεῶν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι ἀντόν, καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. 28. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὐρεθῆσεσθαι τινας τοὺς καὶ τεταρταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ κατάρατοι δὲ οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ χρηστήριον, οἶμαι, καὶ ἄδυντον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεύς ἐκεῖνος ὁ Διός, ὁ προπάτωρ τοῦ ὀνόματος, μαντικὸς ἦν. 351 μαρτύρομαι δὲ ἢ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι μαστίγων ἢ καντηρίων ἢ τινος τοιαύτης τερατουργίας, ἢ καὶ νῆ Δία τελετὴν τινα ἐπ' αὐτῷ στησεσθαι νυκτέρου καὶ θαλασσίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. 29. Θεαγένης δὲ ἑναγχος, ὡς μοί τις τῶν ἐταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σίβυλλαν ἔφη προειρηκέναι περὶ τούτων· καὶ τὰ ἔφη γὰρ ἀπεμνημόνευεν·

ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεύς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 Ζηνὸς ἐριγδούπου τέμενος κάτα πύρ ἀνακαύσας
 ἐς φλόγα πηδήσας ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 δὴ τότε πάντα ὁμῶς, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
 νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἦρωα μέγιστον
 σύνθρονον Ἥφαιστῳ καὶ Ἡρακλῆϊ ἄνακτι.

30. ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ 352 δὲ Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ· φησὶ δὲ ὁ Βάκις οὕτως σφόδρα εὐ ἐπειπών,

ἀλλ' ὅπoταν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴν
 κηθήσῃ δόξης ὑπ' ἐρινύϊ θυμὸν ὀρινθεῖς,
 δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἔπονται,
 μιμεισθαι χρὴ πότμον ἀποικομένοιο λύκοιο.
 ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν φεύγῃ μένος Ἐφαιστοιο,
 λάεσσιν βαλέειν τοῦτον τάχα πάντας Ἀχαιοὺς,
 ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν θερμοηγορέειν ἐπιχειρῆ
 χρυσῶ σαξάμενος πήρην μάλα πολλὰ δανειζων.
 ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρεῖς πέντε τάλαντα.

τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες; ἄρα φαυλότερος χρησιμολόγος ὁ
 Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὦρα τοῖς θαυμαστοῖς
 353 τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως περισκοπεῖν ἐνθα ἕαν-
 τοὺς ἐξαερώσουσι· τοῦτο γὰρ τὴν καθῆσιν καλοῦσι.

31. Ταῦτ' εἰπόντος ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαν-
 τες Ἥδη καίεσθωσαν ἄξιοι τοῦ πυρός. καὶ ὁ μὲν κατέβη
 γελῶν, „Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ.“ τὸν Θεαγένη,
 ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἤκεν εὐθύς καὶ ἀναβὰς ἐκ-
 κράγει καὶ μυρία κακὰ διεξῆει περὶ τοῦ καταβεβηκότος·
 οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ δὲ
 ἀφείς αὐτὸν διαρρηγνύμενον ἀπήειν ὀφόμενος τοὺς
 ἀθλητὰς· ἤδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ
 πλεθρῷ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἥλιδι. 32. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν
 Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ ὀπισθόδομος τῶν
 κατηγορούντων Πρωτέως ἢ ἐπαινούντων τὴν προαίρεσιν
 αὐτοῦ, ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἤλθον οἱ πολλοί, ἄχρι
 δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεύς μυρίῳ τῷ πλήθει παρα-
 πεμπόμενος κατόπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος λόγους
 354 τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ τὸν βίον τε ὡς ἐβίω καὶ τοὺς
 κινδύνους οὓς ἐκινδύνευσε διηγούμενος καὶ ὅσα πράγμα-
 τα φιλοσοφίας ἔνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν εἰρημένα πολλὰ
 ἦν· ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν περιεστῶ-
 των εἶτα φοβηθεῖς μὴ συντριβεῖην ἐν τοσαύτῃ τύρβῃ,

ἐπεὶ καὶ πολλοὺς τοῦτο πάσχοντας εὐρών, ἀπῆλθον μακρὰ χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῆ τὸν ἐπιτάφιον ἑαυτοῦ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. 33. πλὴν τό γε τοσοῦτον ἐπήκουσα· ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῶ βίῳ χρυσῆν κορώνην ἐπιθεῖναι· χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείως βεβιωκότα Ἡρακλείως ἀποθανεῖν καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι, ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους δείξας αὐτοῖς ὃν χρῆ τρόπον θανάτου καταφρονεῖν· πάντας οὖν δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτῆτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν 355 ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων ἐδάκρουν καὶ ἐβόων Σώζου τοῖς Ἕλλησιν, οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι ἐκεκράγειςαν Τέλει τὰ δεδογμένα, ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτερος οὐ μετρίως ἐθορβήθη ἐλπίζων πάντας ἔξεσθαι αὐτοῦ καὶ μὴ προήσεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὲ τελεῖν τὰ δεδογμένα πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσὸν ὠχρίαν ἐτι μᾶλλον ἐποίησε, καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χρόαν ἔχοντι, καὶ νῆ Δία καὶ ὑποτρέμειν, ὥστε κατέπαυσε τὸν λόγον. 34. ἐγὼ δὲ, εἰκάξεις, οἶμαι, πῶς ἐγέλων· οὐδὲ γὰρ ἔλεειν ἄξιον ἦν οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἀνθρωπον ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. παρεπέμπετο δὲ ὅμως ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς δόξης ἀποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδῶς 356 ὁ ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγομένοις ἢ ὑπὸ τοῦ δημίου ἐχομένοις πολλῶ πλείους ἔπονται. 35. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια τέλος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενόμενα ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκισ ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δὲ — οὐ γὰρ ἦν εὐπορῆσαι ὀχλήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων — ἄκων ὑπελειπόμην. ὁ δὲ αἰετὸς ἀναβαλλόμενος νύκτα τὸ τελευταῖον προειρήκει ἐπιδείξασθαι τὴν καῦσιν· καὶ μετῶν ἐταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας ἐξαναστὰς ἀπῆειν εὐθὺς τῆς Ἀρπίνης, ἐνθα ἦν ἡ πυρά. στάδιοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸν

ἰππόδρομον ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικό-
 μεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βάθει ὅσον
 εἰς ὄργυιαν τὸ βάθος. δᾶδες ἦσαν τὰ πολλὰ καὶ παρεβέ-
 βυστο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀναφθεῖη τάχιστα. 36. καὶ
 ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτελλεν — ἔδει γὰρ κάκεινην θεάσα-
 357 σθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον — πρόεισιν ἐκεῖνος
 ἐσκευασμένος εἰς τὸν αἰὲν τρόπον καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τέλη
 τῶν κυνῶν, καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας ὁ ἐκ Πατρῶν δᾶδα
 ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής· ἐδαδοφόρει δὲ καὶ
 ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνήψαν
 τὸ πῦρ μέγιστον ἄτε ἀπὸ δάδων καὶ φρυγάνων· ὁ δέ,
 καὶ μοι πάνυ ἤδη πρόσσεχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν
 πήραν καὶ τὸ τριβῶνιον καὶ τὸ Ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥόπα-
 λον ἔστη ἐν ὀθόνην ἑνωπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ἦτι λιβανω-
 τόν, ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ ἀναδόντος τινὸς ἐπέβαλέ
 τε καὶ εἶπεν εἰς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων — καὶ γὰρ
 καὶ τοῦτο πρὸς τὴν τραγῳδίαν ἦν ἡ μεσημβρία — Δαί-
 μονες μητρῶοι καὶ πατρῶοι δέξασθε με εὐμενεῖς. ταῦτα
 εἰπὼν ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἐωρᾶτό γε, ἀλλὰ
 περιεσχέθη ὑπὸ τῆς φλογὸς πολλῆς ἠρμένης.

37. Αὐτίς ὀρῶ γελῶντά σε, ᾧ καλὲ Κρόνιε, τὴν
 καταστροφὴν τοῦ δράματος. ἐγὼ δὲ τοὺς μητρῶους μὲν
 358 δαίμονας ἐπιβωάμενον μὰ τὸν Δί' οὐ σφόδρα ἠτιώμην,
 ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρῶους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεῖς τῶν
 περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τὸν
 γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περιστάντες τὴν πυρὰν οὐκ ἐδά-
 κρουν μὲν, σιωπῇ δὲ ἐνεδείκνυντο λύπην τινὰ εἰς τὸ πῦρ
 ὀρῶντες, ἄχρι δὴ ἀποπνιγεῖς ἐπ' αὐτοῖς, Ἀπίωμεν, φημί,
 ᾧ μάταιοι· οὐ γὰρ ἠδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένον γερόντιον
 ὀρᾶν κνίσης ἀναπιμπλαμένου πονηρᾶς. ἡ περιμένετε
 ἔστ' ἂν γραφεὺς τις ἐπελθὼν ἀπεικάσῃ ὑμᾶς οἴους τοὺς
 ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἐταίρους τῷ Σωκράτει παραγράφου-

σιν; ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἡγανάκτου καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἤξαν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπέλιψα ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἐποιντο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο καὶ εἰρήνην ἤγον. 38. ἐγὼ δὲ ἐπανιῶν ποικίλα, ᾧ ἑταῖρε, πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ φιλόδοξον οἷόν τί ἐστιν ἀναλογιζόμενος, ὃ μόνος οὗτος 359 ὁ ἔρως ἄφικτος καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦσιν, οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρῳ καὶ τᾶλλα ἐμπλήκτως καὶ ἀπονενομημένως βεβιωκότι καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. 39. εἶτα ἐνετύγχανον πολλοῖς ἀπιούσιν ὡς θεάσασαιτο καὶ αὐτοί· ᾤοντο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν· καὶ γὰρ καὶ τότε τῇ προτεραία διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος — ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμῶνας φασὶ ποιεῖν — ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπέστρεφον δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν λέγων ἤδη τετελεσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον καὶ τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ, ᾧ ἑταῖρε, μυρία πράγματα εἶχον ἅπασι διηγούμενος καὶ ἀνακρίνουσι καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομένοις. εἰ μὲν οὖν ἰδοίμι τινα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ 360 τὰ πραχθέντα διηγούμην, πρὸς δὲ τοὺς βλᾶκας καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας ἐτραγῶδουν τι παρ' ἑμαυτοῦ, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρὰ, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γυψ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς φλογὸς οἴχοιτο ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων „ἔλιπον γὰρ, βαίνω δ' ἐς Ὀλυμπον.“ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἐτεθήπεσαν καὶ προσεκύνουσι ὑποφρίττοντες καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες, πότερον πρὸς ἔω ἢ πρὸς δυσμᾶς ἐνεχθεῖη ὁ γυψ· ἐγὼ δὲ τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. 40. ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέστην τινὶ πολιῷ ἀνδρὶ καὶ νῆ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον

361 ἐπὶ τῷ πάγωνι καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τὰ τε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως καὶ ὡς μετὰ τὸ καυθῆναι θεάσαιτο αὐτὸν ἐν λευκῇ ἔσθῃτι μικρὸν ἔμπροσθεν καὶ νῦν ἀπολίποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώνῳ στοῦα κοτίνῳ τε ἑστεμμένον· εἴτ' ἐπὶ πᾶσι προσέδθηκε τὸν γῦπα, διομνύμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἑωρακένας ἀναπτάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφήκα πέτεσθαι καταγελῶντα τῶν ἀνοήτων καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. 41. ἐννοεῖ τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι, ποίας μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τέττιγας οὐκ ἐπάσεσθαι, τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἡσιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα

362 εἰκόνας μὲν γὰρ παρὰ τε Ἡλείων αὐτῶν παρὰ τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκένας ἔλεγον, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις σχεδὸν ταῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν διαθήκας τινὰς καὶ παραινέσεις καὶ νόμους· καὶ τίνας ἐπὶ τούτῳ πρεσβευτὰς τῶν ἐταίρων ἐχειροτόνησε νεκραγγέλους καὶ νερετροδρόμους προσαγορεύσας.

42. Τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μὲν οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ ἅπαντα εἰπόντος αἰεὶ καὶ πράξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἄλλεσθαι, ὅτε μὴδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἐμελλεν ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. 43. ἐν ἔτι σοι προσδιηγησάμενος παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπὶ πολὺ γελᾶν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα εὐθύς ἀκούσας μου ὅτε ἦκον

363 ἀπὸ Συρίας διηγουμένου ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ καὶ τήν τε ἄλλην τήν ἐν τῷ πλῶ τρυφήν καὶ τὸ μειράκιον τὸ ὄρατον, ὃ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτός τινα Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιταραχθεὶς μὲν τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ γνόφου καταβάντος καὶ κύμα παμμέγε-

θες ἐγείραντος ἐκώκυε μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυμαστὸς καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. 44. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς, πρὸ ἐννέα σχεδὸν πού ἡμερῶν, πλείον, οἶμαι, τοῦ ἱκανοῦ ἐμπαγῶν ἡμεσέ τε τῆς νυκτὸς καὶ ἐάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγῆσατο μετακληθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν· ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐτόν χαμαὶ κυλιόμενον καὶ τὸν φλογμὸν οὐ φέροντα καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δοῦναι, καίτοι εἶπειν ἔφη πρὸς αὐτόν ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἦκειν αὐτόν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον, ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπεσθαι μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον· 364 τὸν δ' αὖ φάναι, Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐνδοξος ὁ τρόπος γένοιτ' ἂν πᾶσι κοινὸς ὢν.

45. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτόν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀποδακρῦσειε τῷ δριμεῖ φαρμάκῳ. ὄρας; οὐ πάνυ τοὺς ἀμβλυποῦντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυρὸν ἀναβήσεσθαι μέλλων τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πρόσπταισμα θεραπεύοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ. καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' οὖν, ὦ φιλότις, γέλα καὶ αὐτός, καὶ μάλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσης θαυμαζόντων αὐτόν.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ.

365

1. ΑΠΟΛΛΩΝ. Ἀληθῆ ταυτὰ φασι, πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τις φέρων αὐτόν εἰς τὸ πῦρ κατέναντι Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγεννῆς θαυματοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἢ Σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγέτο αὐτῇ ἑωρακέναι καιόμενον λέγουσα.

ZETΣ. Καὶ πάνυ ἀληθῆ, ὦ Ἀπολλοῦ· ὡς μὴ ποτε γενέσθαι ὄφελεν.

ΑΠΟΛ. Οὕτω χρηστὸς ὁ γέρον ἦν καὶ ἀνάξιος ἐν πυρὶ ἀπολωλέναι;

ZETΣ. Καὶ τοῦτο μὲν ἴσως· ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀνασχόμενος τότε ὑπὸ κνίσσης πονηρᾶς, οἷαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπειῶν σωμάτων. εἰ γοῦν μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον εὐθύς ἀπιῶν ὠχόμην, ἀπολώλειν ἄν, εὖ ἴσθι, ἀτοπία τοῦ καπνοῦ· καὶ ὅμως ἐν τσοαύτῃ εὐωδία καὶ ἀφθονία τῶν ἀρωμάτων
366 καὶ ἐν λιβανωτῷ παμπόλλῳ μόλις αἱ ῥίνες ἐπιλαθέσθαι μοι καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλίδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν ὑπομνησθεῖς αὐτῆς.

2. ΑΠΟΛ. Τί θαλ βουλόμενος, ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργασται ἑαυτόν; ἢ τί τὸ ἀγαθόν, ἀπανθρακωθῆναι ἐμπεσόντα εἰς τὴν πυράν;

ZETΣ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἄν, ὦ παῖ, φθάνοις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐγκαλῶν, ὃς ἐς τοὺς κρατήρας ἤλατο καὶ αὐτὸς ἐν Σικελία.

ΑΠΟΛ. Μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. ἀτὰρ οὐτός γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας;

ZETΣ. Αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς τελευτῆς. ἔφη γάρ, εἰ γε μέμνημαι . . . 3. ἀλλὰ τίς αὕτη σπουδῆ πρόσεισι τεταραγμένη καὶ δακρύνουσα, πάνυ ἀδικουμένη εἰοικυῖα; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστὶ καὶ τοῦ νομά γε τοῦμὸν ἐπιβοᾶται σχετλιάζουσα. τί, ὦ θύγατερ, δακρύνεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν βίον ἐλήλυθας; ἄρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὐθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τὸ πρόσθεν, ὅτε τὸν Σωκράτην ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα, εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς;

νοι μὲν ὁ πολὺς λεῶς ἐπήνουν καὶ διὰ τιμῆς ἤγον αἰδούμενοι καὶ θαυμάζοντές με καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦντες, εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἱ δέ, πῶς ἂν εἴποιμι, οἱ ξυνήθεις καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι καὶ τοῦνομα τοῦμόν ὑποδύμενοι ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο.

4. ΖΕΥΣ. Οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ὦ πάτερ, οἷ γε ξυνηδίκηνταί μοι καὶ αὐτοί.

ΖΕΥΣ. Πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ;

ΦΙΛ. Εἰσί τινες, ὦ Ζεῦ, ἐν μεταχειρίῳ τῶν τε πολλῶν καὶ τῶν φιλοσοφούντων τὸ μὲν σχῆμα καὶ βλέμμα καὶ βάδισμα ἡμῖν ὅμοιοι καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐσταλμένοι· ἀξιοῦσι γοῦν ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι καὶ τοῦνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιγράφονται, μαθηταὶ καὶ ὁμιληταὶ καὶ διασωῶνται ἡμῶν εἶναι λέγοντες· ὁ βλῶς δὲ παμμίαρος αὐτῶν, ἀμαθίας καὶ θράσους καὶ ἀσελγείας ἀνάπλεως, ὕβρις οὐ μικρὰ καθ' ἡμῶν· ὑπὸ τούτων, ὦ πάτερ, ἠδίκημένη πέφυγα.

5. ΖΕΥΣ. Δεινὰ ταῦτα, ὦ θυγάτηρ. ἀλλὰ τί μάλι- 368
στα ἠδίκηκασί σε;

ΦΙΛ. Σκόπει, ὦ πάτερ, εἰ μικρά· σὺ γὰρ κατιδῶν τὸν βλῶν ἀδικίας καὶ παρανομίας μεστὸν, ἄτε ἀμαθία καὶ ὕβρις ξυνόντα, καὶ ταραττόμενον ὑπ' αὐτῶν κατελεήσας τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαννόμενον ἐμὲ κατέπεμψας ἐντειλάμενος ἐπιμεληθῆναι ὡς παύσαιτο μὲν ἀδικοῦντες ἀλλήλους καὶ βιαζόμενοι καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιοῦντες, ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἰρηρικωτερον ξυμπολιτεύοιντο· ἔφησ γοῦν πρὸς με καταπέμπων, Ἄ μὲν πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ

τῆς ἀμαθίας, ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὄρας, ἐγὼ δέ, ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, σὲ ἦν μόνην ἰάσασθαι ἂν τὰ γιννόμενα οἶμαι, προκρίνας ἐξ ἀπάντων ἡμῶν πέμπω ἱασομένην.

6. ΖΕΥΣ. Οἶδα πολλὰ καὶ ταῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲν ὑπεδέξαντό σε καταπαμένην τὸ πρῶτον, ἄτινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας.

ΦΙΛ. Ἦξι μὲν, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας εὐθύς, ἀλλ' ὅπερ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον τοῦ ἔργου εἶναι τὸ βαρβάρους παιδεύειν καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἡξίου ἐργάσασθαι, τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶων ὡς ῥᾶστον ὑποβαλέσθαι καὶ τάχιστα, ὡς γε ὦμην, ἐνδεξόμενον τὸν χαλινὸν καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὀρμήσασα δὲ εἰς Ἴνδούς τὸ πρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι· ὥστε καὶ γένος ὅλον οἱ Βραχυμᾶνες τοῖς Νεχρῆοις καὶ Ὀξυδράκαις ὁμοροὶ οὔτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται καὶ βιοῦσί τε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα τιμώμενοι πρὸς τῶν περιοίκων ἀπάντων καὶ ἀποθνήσκουσι παράδοξόν τινα τοῦ θανάτου τρόπον.

7. ΖΕΥΣ. Τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις. ἀκούω γοῦν τά τε ἄλλα περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες ἀνέχονται καιόμενοι οὐδὲν τοῦ σχήματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο· ἐναγχος γοῦν καὶ Ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον· εἰκὸς δὲ καὶ σὲ παρεῖναι καιόμενον τότε τοῦ γέροντος.

ΦΙΛ. Οὐδὲ ἀνήλθον, ὦ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν δέει τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορῆσαι τοῖς ξυνεληλυθόσι καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες, ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκείνον ὅπως ἀπέθανε. 8. μετὰ δ' οὖν τοὺς Βραχυμᾶνας εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς, εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην, καὶ ξυγγενομένη τοῖς Ἰερεῦσι καὶ προφήταις αὐτῶν

καὶ τὰ θεῖα παιδεύσασα ἐς Βαβυλῶνα ἀπήρα Χαλδαίους καὶ μάγους μνήσουσα, εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκείθεν, εἶτα ἐς Θράκην, ἔνθα μοι Εὐμολπος καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην, οὓς καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτούς, τὸν Εὐμολπον — ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα — τὸν δέ, ὡς ἐπάδων προσβιβάξοι τῇ μουσικῇ, κατὰ πόδας εὐθὺς εἰπόμην. 9. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εὐθὺς ἔλθοῦσαν οὔτε πᾶν ἠσπάσαντο οἱ Ἕλληνες οὔτε ὅλως ἀπέκλεισαν· κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα ἐπὶ ἐκ τῶν ἀπάντων ἐταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγόμεν καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον, ὀλίγους παντάπασιν. 10. μεθ' οὓς τὸ σοφιστῶν φύλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο οὔτε ζηλοῦν τὰμὰ ἐς βάρους οὔτε κομιδῇ ἀπαῖδον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἴπποκενταύρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν ἐν μέσφ' ἀλαζονείας καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλειον προσεχόμενον οὔτε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες ὑπὸ τοῦ ἀμβλυώτεϊν ἀσαφές τι καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἰδῶλον ἢ σκιὰν ἐνίοτε ἰδόντες ἂν οἱ δὲ ᾤοντο ἀκριβῶς πάντα κατανενοηκέναι. ὄθεν παρ' αὐτοῖς ἢ ἀχρεῖος ἐκείνη καὶ περιττὴ σοφία καί, ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο, αἱ κομφαὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις καὶ δυσἔξοδοι καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. 11. εἶτα κωλυόμενοι καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἐταίρων τῶν ἐμῶν ἠγανάκτου καὶ συνίσταντο ἐπ' αὐτούς, καὶ τέλος δικαστηρίοις ὑπήγον καὶ παρεδίδοσαν πιομένους τοῦ κωνεῖου. ἐχρῆν μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν εὐθὺς καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνουσίαν αὐτῶν, νῦν δὲ Ἀντισθένης με καὶ Διογένης καὶ μετὰ μικρὸν Κράτης καὶ Μένιππος οὗτος ἐπεισαν ὀλίγον ὅσον ἐπιμετρηῆσαι τῆς μονῆς. ὡς μήποτε ὄφελον· οὐ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον.

371

12. ΖΕΥΣ. Οὐδέπω μοι λέγεις, ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλ' ἀγανακτεῖς μόνον.

ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἄκουε, ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστὶ· μιᾶρον γὰρ τι φῦλον ἀνθρώπων καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν καὶ θητικόν, οὐ ξυγγενόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολίας· ἐδούλευε γὰρ ἢ ἐθήτευεν ἢ ἄλλας τέχνας οἷας εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν ἢ τεκταίνειν ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἴη ταῖς γυναιξὶ καὶ εὐμήρυτα καὶ κατάγοιτο εὐμαρῶς, ὅποτε ἢ κρόκην ἐκείναι στρέφοιεν ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤδεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο καὶ κατείδον τὴν αἰδῶ, ὅση
372 παρὰ τῶν πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρρησίαν τὴν αὐτῶν καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι καὶ συμβουλευούσι πείθονται καὶ ἐπιτιμώντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι. 13. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ προαιρέσει πρόσφορα, μακρὸν ἦν, μᾶλλον δὲ κομιδῇ ἀδύνατον. αἱ τέχναι δὲ γλίσχραι καὶ σὺν πόνῳ καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. ἐνίοις δὲ καὶ ἡ δουλεία βαρὺν καὶ ὥσπερ οὖν ἐστίν, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξε δὴ σκοποῦμένοις τὴν ὑστάτην ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυτιλλόμενοι φασί, καθιέναι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπονοίαν ὀρμήσαντες, ἐτι τε καὶ τόλμαν καὶ ἀμαθίαν καὶ ἀναισχυντίαν προσπααρακαλέσαντες, αἴπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν καὶ ἀνὰ στόμα, ταύτας μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες — ὁρᾷς ὅποια πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; — σχηματίζουσι καὶ μετακοσμοῦσιν αὐτοὺς εὐ μάλα εἰκότως καὶ πρὸς ἐμέ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἰσωπὸς φησὶ ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντὴν περιβαλόμενος καὶ τραχὺ ὀγκώμενος ἠξίου λέων καὶ αὐτὸς εἶναι· καὶ πού

τινες καὶ ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. 14. τὰ δ' ἡμέ-
 τερα πάνν φᾶστα, ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα —
 τὰ προφανῆ λέγω — καὶ οὐ πολλῆς τῆς πραγματείας δεῖ
 τριβώνιον περιβαλέσθαι καὶ πήραν ἐξαρτήσασθαι καὶ ξύ-
 λον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν καὶ βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀγκᾶσθαι ἢ
 ὑλακτεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι· τὴν ἀσφάλειαν γὰρ
 αὐτοῖς τοῦ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν ἢ πρὸς τὸ σχῆμα αἰ-
 δῶς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκου- 373
 τος τοῦ δεσπότου, κἂν εἰ βούλοιο ἀπάγειν, παταχθησο-
 μένου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλπιτα οὐκέτ' ὀλίγα οὐδὲ ὡς πρὸ
 τοῦ μᾶζα ψιλή, τὸ δὲ ὄψον οὐ τάριχος ἢ θύμον, ἀλλὰ
 κρέα παντοδαπὰ καὶ οἶνος οἶος ἡδιστος, καὶ χρυσίον παρ'
 ὅτου ἂν ἐθέλωσι· δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες ἢ, ὡς
 κῦτοί φασι, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα δῶσειν τε πολλοὺς
 οἶόν τε ἢ αἰδοῖ τοῦ σχήματος ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκούσαι κα-
 κῶς. 15. καὶ γὰρ αὐτὸ κἀκεῖνο ἐώρων, οἶμαι, ὡς ἐξ ἴσου
 καταστήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ δι-
 κάσων καὶ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἦν μόνον τὰ ἔξω
 ἢ ὅμοια· ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἦν ἐρη-
 ταί τις οὐτωςὶ κοσμίως καὶ κατὰ βραχύ, ἀλλ' εὐθύς βοῶσι
 καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοι-
 δορίαν καὶ πρόχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἦν μὲν τὰ ἔργα ζη-
 τῆς, οἱ λόγοι πολλοί, ἦν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέ-
 λης, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. 16. τοιγαροῦν ἐμπέπλη-
 σται πᾶσα ἡ πόλις τῆς τριαύτης ῥαδιοιουργίας, καὶ μάλιστα
 τῶν Διογένην καὶ Ἀντισθένην καὶ Κράτητα ἐπιγραφο-
 μένων καὶ ὑπὸ τῷ κυνὶ ταττομένων, οἱ τὸ μὲν χρήσιμον
 ὅποσον ἔνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἶον τὸ φυλακτικὸν
 ἢ οἴκουρικὸν ἢ φιλοδέσποτον ἢ μνημονικόν, οὐδαμῶς
 ἐξηλώκασιν, ὑλακὴν δὲ καὶ λιχνείαν καὶ ἀρπαγὴν καὶ
 ἀφροδίσια συχνὰ καὶ κολακειάν καὶ τὸ σαίνειν τὸν δι- 374
 δόντα καὶ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπο-

νήκασιν. 17. ὄψει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἷα ἔσται· οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲν ποιοῦντας καὶ κάμνοντας ἔωθεν ἐς ἐσπέραν ἐπικεκυφότης τοῖς ἐργοῖς μόγῃς ἀποξῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαρνίας, ἀργούς δὲ καὶ γόητας ἀνθρώπους ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις βιοῦντας, αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ προχειρῶς, ἀγανακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δέ, οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δοκεῖ αὐτοῖς καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐσφελῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 18. καὶ ἦττον ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον· οἱ δὲ μάλα σεμνοὶ καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι ἦν παιδὸς ὠραίου ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς ἢ ἐλπίσῃσι, σιωπᾶν ἄξιον οἷα ποιοῦσιν. ἐνιοὶ δὲ καὶ ξένων τῶν σφετέρων γυναικας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες κατὰ τὸν Ἰλίου ἐκείνου νεανίσκου, ὡς φιλοσοφοῦεν δὴ καὶ αὐταί· εἶτα κοινὰς αὐτὰς ἅπασιν τοῖς ξυνοῦσι προθέμενοι Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκείνος ἡξίου κοινὰς ἡγεῖσθαι τὰς γυναικας. 19. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι καὶ ἃ μεθύσκονται, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἶει; κατηγοροῦντες αὐτοὶ μέθης καὶ μοιχείας καὶ λαγνείας καὶ φιλαργυρίας· οὐδὲν γοῦν οὕτως εὖροις ἂν ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα· οἷον κολακείαν μισεῖν φασὶ κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθωνίδην ἢ τὸν Σπρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες οὐκ ἂν οὐδὲ κινήσαι τὴν γλῶτταν μὴ μετὰ τοῦ καὶ ψεύσασθαι δύναιντο. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ διὰ ταύτην ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον καὶ μικραίτιον καὶ πρὸς ὀργὴν ῥάδιον ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνά· γέλωτα

γούν οὐ μικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὅποταν ὑπὸ τῆς τυχοῦσης αἰτίας ἐπιξέσῃ μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ δὲ τὴν χροάν βλέπωνται ἰταμόν τι καὶ παράφορον δεδορκότες καὶ ἀφροῦ, μᾶλλον δὲ ἰοῦ μεστὸν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα.

20. μὴ σύ γε κείθι τύχοις, ὅτε ὁ μισθὸς ἐκεῖνος ἐκχέεται βόρβορος, Χρυσίον μὲν ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις, οὐδὲ κερταῖσθαι ἀξίω, ὀβολὸς ἰκανός, ὡς θέρμους πριαίμην· ποτὸν γὰρ ἢ κρήνη ἢ ποταμὸς παρέξει. καὶ μετ' ὀλίγον αἰτουῦσιν οὐκ ὀβολοὺς οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὄλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ φόρτου ἐμπολήσειεν ἂν ὅσον τούτοις φιλοσοφία ἐς χρηματισμὸν συντελεῖ; εἴτ' ἐπειδὰν ἰκανῶς συλλέξωνται καὶ ἐπισιτίζονται, ἀπορρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύστηνον τριβώνιον ἀγροῦς ἐνίοτε καὶ ἐσθῆτας τῶν μαλθακῶν ἐπρίαντο καὶ παιδας κομήτας καὶ συνοικίας ὅλας μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πῆρᾳ τῇ Κράτητος καὶ τῷ τρίβωνι τῷ Ἀντισθέ- 376 νους καὶ τῷ Πίθῳ τῷ Διογένους.

21. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα ὀρῶντες κατακτινοῦσιν ἤδη φιλοσοφίας καὶ ἅπαντας εἶναι τοιοῦτους οἴονται καμὲ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶνται, ὥστε πολλοῦ ἤδη χρόνου ἀδύνατόν μοι γεγένηται καὶ ἕνα τινὰ προσαγαγέσθαι αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω· ὅπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφῆνω, τοῦτο ἐν ἀκαρεῖ ἀνθὶς ἀναλύεται· ἡ Ἀμαθία δὲ καὶ ἡ Ἀδικία ἐπιγελῶσιν ὀρῶσαι ἀνεξέφραστον ἡμῖν τὸ ἔργον καὶ ἀνήνυτον τὸν πόνον.

22. ΖΕΥΣ. Οἶα, ὦ θεοί, πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τῶν καταράτων ἐκείνων. ὥστε ὦρα σκοπεῖν ὅ τι καὶ πρακτέον ἢ ὅπως αὐτοὺς μετελευστέον. ὁ μὲν γὰρ κεραινοὺς ἀπάγει μῖα πληγῇ καὶ ὁ θάνατος ταχύς.

ΑΠΟΔ. Ἐγὼ σοι, ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι· μισῶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαξόνας ἀμούσους ὄντας ὑπὲρ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν· κεραινοῦ μὲν γὰρ ἢ τῆς σῆς δεξιᾶς

οὐδαμῶς ἐκείνοι ἄξιοι, τὸν Ἑρμῆν δὲ αὐτοκράτορα, εἰ δοκεῖ, τῆς κολάσεως κατάπεμψον ἐπ' αὐτούς, ὃς ἄτε δὴ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφούντας καὶ τοὺς μὴ· εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται, ὡς τὸ εἰκός, οἱ δὲ κολασθήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνω πρὸς τὸν καιρὸν δοκῇ.

23. ΖΕΤΣ. Εὐ λέγεις, ὦ Ἀπολλων. ἀλλὰ καὶ σύ, ὦ Ἡράκλεις, ἅμα καὶ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον· τρισκαιδέκατον γοῦν ἄθλον οἴου
377 τοῦτον οὐ σμικρὸν ἐκτελέσειν, ἣν ἐκκόψης μιαρὰ οὕτω καὶ ἀναίσχυντα θηρία.

ΗΡΑΚΛΗΣ. Καὶ μὴν ἄμεινον ἦν, ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθᾶραι αὐθις τὴν Ἀυγείου ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως.

ΦΙΛ. Ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ τὰ δόξαντα τῷ πατρί.

24. ΕΡΜΗΣ. Κατίωμεν, ὡς καὶ ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν τήμερον. ποίαν δὲ χρῆ τραπέσθαι, ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ πρόδηλον ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν, ὦ Ἑρμῆ. οὗτοι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἐνθα πολὺς χρυσὸς ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ που ζητητέοι εἰσίν ἡμῖν.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν εὐθὺ τῆς Θράκης ἀπιτέον.

ΗΡΑΚ. Εὐ λέγεις, καὶ ἠγήσομαι γε ὑμῖν τῆς ὁδοῦ· οἶδα γὰρ τὰ Θρακῶν ἅπαντα συχνάκις ἐπελθῶν. καὶ μοι τήνδε ἤδη τραπέμεθα.

ΕΡΜ. Ποίαν λέγεις;

25. ΗΡΑΚ. Ὁρᾶτε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Φιλοσοφία, δύο μὲν ὄρη μέγιστα καὶ κάλλιστα ὄρων ἀπάντων; Αἶμός ἐστι τὸ μείζον, ἢ καταντικρὺ δὲ Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποπεπτα-

μένον κάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἐκατέρων εὐθύς ἀρξάμενον· καὶ τινὰς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως· καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται.

ΕΡΜ. Νῆ Δί', ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη καὶ καλλίστη ἀπασῶν· πόρρωθεν γοῦν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καὶ τις καὶ ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται πάνυ ἐν χρῶ φαύων αὐτῆς.

ΗΡΑΚ. Ἐβρος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι καὶ ὑπονέφελοι· ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ.

26. *ΕΡΜ.* Οὕτω γινέσθω. τί δ' οὖν χρῆ ποιεῖν; ὅπως τὰ θηρία ἐξιχνευτέον;

ΗΡΑΚ. Τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὦ Ἐρμῆ· κῆρυξ γὰρ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων.

ΕΡΜ. Οὐδὲν τοῦτο χαλεπὸν. ἀλλὰ τὰ γε ὀνόματα οὐκ ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν, Φιλοσοφία, λέγε, οὔστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέτι.

ΦΙΛ. Οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφές, οἵτινες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγεγενῆσθαι ποτε αὐτοῖς· ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας ἦν ἔχουσι περὶ τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἀμάρτοις προσκαλῶν Κτήσωνας ἢ Κτησίππους ἢ Κτησικλέας ἢ Εὐκτῆμονας ἢ Πολυκτῆτους.

27. *ΕΡΜ.* Εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες οὗτοί εἰσιν ἢ τί περισκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι καὶ τι καὶ ἐρέσθαι θέλουσιν.

ΑΝΔΡΕΣ. Ἄρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, εἰπεῖν ἢ σὺ, ὦ βελτίστη, εἴ τινὰς τρεῖς γόητας ἅμα εἶδετε καὶ τινα γυναικα ἐν χρῶ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικόν, ἀρρενωπὴν καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν;

ΦΙΛ. Παπαῖ, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι.

ΑΝΔ. Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν ἠνδραποδισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἴσεσθε δὲ καθ' ὃ τι καὶ ζητοῦμεν αὐτούς. τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν. Εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν τῶν ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον οἶον ἀπὸ κτημάτων, ὑπαχρον, ἐν χρῶ ποσειδαν, ἐν γενεῖφ
380 βαθεῖ, κήφραν ἐξημμένον καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοῖδορον, μηνύειν ἐπὶ φητῶ αὐτονόμῳ.

28. **ΔΕΣΠΟΤΗΣ.** Οὐ νοῶ, οὗτος, ὃ κηρύττεις· ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠπίστατο· ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γραφείῳ καθήμενος ὁπόσον περιττὸν τοῖς ἱματίοις τῶν κροκῦδων ἐπανθεῖ.

ΦΙΛ. Ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκέτης ὁ σός, ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὡ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φησὶν, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν· ξυνίησι γάρ, ὡς φησιν, αὕτη.

29. **ΦΙΛ.** Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιῶν ἐστιν, ὃ Ἡράκλεις, ὁ καλός, ὁ τὴν κιθάραν;

ΗΡΑΚ. Ὅρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς ἐμός, ἡδιστος κελουστῶν ἀπάντων· πρὸς γοῦν τὴν φθῆν αὐτοῦ ἠκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρε, ὦ ἄριστε καὶ μουσικώτατε Ὅρφεῦ· οὐκ ἐπιλέησαι γάρ που Ἡρακλέους.

381 **ΟΡΦΕΥΣ.** Νῆ καὶ ὑμεῖς γε, ὦ Φιλοσοφία καὶ Ἡράκλεις καὶ Ἐρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μῆνυτρα· ὡς ἔγωγε πάνν σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἔνθα ἐστὶ χρυσίου γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέη σοφὸς ᾖν.

ΟΡΦ. Εὖ φῆς. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμ' ἂν ὑμῖν ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ· μισρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΟΡΦ. Αὕτη πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μηδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. **ΕΡΜ.** Ἐπίσχες. οὐ γυναικὸς φωνὴ ῥαψωδούσης τι τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΛ. Νῆ Δί· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΙΣ. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ὁμῶς Ἄϊδαο
πύλησιν,

ὃς χρυσὸν φιλέει μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπη.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὃ κεν φιλότητα παράσχη.

ΥΠΟΔΟΧΕΥΣ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὐ τὴν
γυναῖκα ᾤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. 382

ΔΡΑΠ. Οἴνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ'
ἐλάφοιο,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλήῃ,
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασι-
λεῦσιν.

ΔΕΣΠ. Εἰκότως τοῦ καταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὄπιθεν δὲ λέων, μέσση δὲ
χίμαιρα

δεινον ἀποπνεύουσα τρίτου κυνὸς ἀγρίου ὄρμην.

31. **ΥΠΟΔ.** Οἴμοι, γυναῖ, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν
τοσοῦτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κυεῖν ἀπ' αὐτῶν.

ΕΡΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεται σοι ἢ Γηρῶ-

νην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς οὗτος αὐθις πόνον. ἀλλὰ καὶ προΐασιν, ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν.

ΔΕΣΠ. Ἔχω σε, ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾶς; φέρ' ἰδωμεν ἄτινά σοι ἢ πήρα ἔχει, θέρμους ἴσως ἢ ἄρτου τρύφος.

383 **ΕΡΜ.** Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ ζώνην χρυσοῦ.

ΗΡΑΚ. Μὴ θαυμάσης· Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐνταῦθα δὲ Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἔστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει· κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος οὕτω μικρὸς ὢν.

32. **ΔΕΣΠ.** Σὺ δέ, ὦ κακέ, οὐ Ληκυθίων οὐμὸς δραπέτης τυγχάνεις ὢν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ὦ τοῦ γέλωτος. εἶτα τί οὐκ ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ;

ΕΡΜ. Ὁ τρίτος δὲ οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἔστιν;

ΔΕΣΠ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι.

ΕΡΜ. Ὅτι τί;

ΔΕΣΠ. Ὅτι δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἔστι. τὸ δ' ὄνομα Μυρόπνου αὐτὸν ἔκαλοῦμεν.

ΕΡΜ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα καὶ βάντρον. — καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ.

ΥΠΟΔ. Μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κυοῦσαν.

ΕΡΜ. Πῶς βιβλίον;

ΥΠΟΔ. Ἔστι τι, ὦγαθέ, Τρικάρανος βιβλίον.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης ὁ τῶν κωμικῶν εἷς.

384 33. **ΔΕΣΠ.** Σόν, ὦ Ἑρμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦτο.

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ, ταύτην μὲν, ἵνα μηδὲν τέρας μηδὲ πολυκέφαλον τέκη, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδρα ὀπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῷ δὲ δύο δὲ τούτω δραπετίσκω

παραδοθέντε τοῖν δεσπότην μανθάνειν ἅ πρό τοῦ, τὸν μὲν ἀποπλύνειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀθονῶν τὸν Δηκυθίωνα, τὸν Μυρόπρουν δὲ αὐθις ἀκείσθαι τῶν ἱματίων τὰ διερρωγότα, μαλάχη γε πρότερον μαστιρωθέντα, ἔπειτα καὶ τοῦτον παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο παρατιλλόμενος τὰ πρῶτα, ῥυπώση προσέτι καὶ γυναικεία τῇ πίττῃ, εἶτα ἐς τὸν Αἴμον ἀναχθέντα γυμνὸν ἐπὶ τῆς χιόνος μένειν συμπεποδισμένον τῷ πόδε.

ΔΡΑΠ. Φεῦ κακῶν, φεῦ τῶν κακῶν, ὄττοτοῖ, παπαικαιᾶξ.

ΔΕΞΠ. Τί τοῦτο παρεντίθης τῶν τραγικῶν σὺ διάλογον; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τοὺς πιττωτὰς ἤδη, ἀποδυσάμενός γε πρότερον τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῆς ὄνος ὢν.

1. **ΙΕΡΕΤΣ.** ὦ Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τό γε νῦν εἶναι καὶ σοὶ τέθνυται καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ;

ΚΡΟΝΟΣ. Τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι ὅ τι σοι εὐκταῖον, εἰ μὴ καὶ μάντιν ἅμα ἐθέλεις εἶναι τὸν ἄρχοντα, εἰδέναι τί σοι ἥδιον αἰτεῖν· ἐγὼ δὲ τὰ γε δυνατὰ οὐκ ἀνανεύσω πρὸς τὴν εὐχὴν.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι· ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτὶ καὶ πρόχειρα, πλοῦτον καὶ χρυσὸν πολὺν καὶ ἀργῶν δεσπότην εἶναι καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτησθαι καὶ ἐσθῆτας εὐανθεῖς καὶ μαλακάς καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφαντα καὶ τᾶλλα ὀπόσα τίμια. τούτων οὖν, ὦ ἄριστε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι καὶ αὐτὸν ἀπολαῦσαι τῆς σῆς ἀρχῆς μηδὲ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου. 386

2. ΚΡΟΝ. Ὅρας; οὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας· οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἰτεῖ παρὰ τοῦ Διός, ὁπότεν εἰς ἐκείνου ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν· ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία, καὶ ἦν ἐκπρόθεσμος τούτων γένωμαι, ἰδιώτης εὐθύς εἰμι καὶ τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἑπτὰ σπουδαῖον μὲν οὐδὲν οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαι μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ καὶ μεθύειν καὶ βοᾶν καὶ παίξειν καὶ κυβεύειν καὶ ἄρχοντας καθιστάναι καὶ τοὺς οἰκέτας εὐωχεῖν καὶ γυμνὸν ἄδειν καὶ κροτεῖν ὑποτρέμοντα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖσθαι ἀσβόλω κεχρισμένον τὸ πρόσωπον, ταῦτα ἐφείτῃ μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ.

3. ΙΕΡ. Ἄλλ' οὐδ' ἐκεῖνος, ὦ Κρόνε, ῥαδίως καὶ προχειρῶς. ἐγὼ γοῦν ἤδη ἀπηγόρευκα αἰτῶν μεγάλη τῇ φωνῇ, ὁ δ' οὐκ ἐπατεῖ τὸ παράπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπι-
387 σείων καὶ τὸν κεραυνὸν ἐπανατεινόμενος δριμύ ἐνορῶν ἐκπλήττει τοὺς ἐνοχλοῦντας· ἦν δέ ποτε καὶ ἐπινεύσῃ τινὶ καὶ πλούσιον ποιῇ, πολὺ τὸ ἄκριτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐνίοτε καὶ συνετοὺς ἀφείς ὁ δὲ παμπονήροις τε καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι περιχεῖ τὸν πλοῦτον, μαστιγίαις ἢ ἀνδρογύνοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλήν τὰ γε σοὶ δυνατὰ ἐθέλω εἰδέναί τίνα ταῦτά ἐστιν.

4. ΚΡΟΝ. Οὐ μικρὰ ὅλως οὐδὲ παντάπασιν εὐκαταφρόνητα ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰ μὴ σοὶ γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιόμενου τοῦ κύβου σοὶ τὴν ἐξάδα ὑπεράνω αἰεὶ φαίνεσθαι· πολλοὶ γοῦν ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεσιτίσαντο, οἷς ἴλεως καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσει· οἱ δὲ ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο συν-

τριβέντος αὐτοῖς τοῦ σκάφους περὶ οὕτω μικρῶ ἔρματι τῷ κύβῳ. καὶ μὴν καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἡδιστον καὶ φῶδικώτερον ἄλλον δόξαί ᾄσαι ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ διακονουμένων τοὺς μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεισεῖν — τοῦτο γὰρ τοῦπιτίμιον τῆς ἀδεξίου διακονίας — σὲ δὲ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον καὶ τὰθλα φέρεσθαι τὸν ἀλλᾶντα ὄρας ἡλίκον τὸ ἀγαθόν; ἔτι καὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἀπάντων γενέσθαι τῷ ἀστραγάλῳ κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιταχθείης 388 γελοῖα ἐπιτάγματα καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχοις, τῷ μὲν αἰσχρὸν τι περὶ αὐτοῦ ἀναβοῆσαι, τῷ δὲ γυμνὸν ὀρχήσασθαι καὶ ἀράμενον τὴν αὐλητρίδα τρις τὴν οἰκίαν περιελθεῖν, πῶς οὐχὶ καὶ ταῦτα δείγματα μεγαλοδωρίας τῆς ἐμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ μηδὲ βέβαιον γίνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλείαν αἰτιάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις ὀρῶν αὐτὸν ἐμὲ τὸν ταῦτα διανεμόντα ὀλιγοχρόνιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' οὐκ ἄ μοι δυνατὰ δοῦναι, τῶν πεττωπῶν, τοῦ ἄρχειν, τοῦ ἄδειν καὶ τῶν ἄ κατηριθμισάμην, θαρρῶν αἰτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν δεδιζομένου σε τῇ αἰγίδι καὶ τῷ κεραυνῷ

5. *IEP.* Ἄλλ', ὦ Τιτάνων ἄριστε, τῶν μὲν τοιούτων οὐκ δέομαι, σὺ δὲ ἄλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα ἐπόθουν εἰδέναι, καὶ μοι ἦν εἰπῆς αὐτό, ἱκανὴν ἔσῃ τὴν ἀμοιβὴν ἀποδεδωκώς ἀντὶ τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφήμί σοι τὰ χρέα.

KPON. Ἐρώτα μόνον· ἀποκρινοῦμαι γάρ, ἦν εἰδὼς τύχῳ.

IEP. Τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν ἄ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γεννώμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας; ἐκεῖνη δὲ ὑφελομένη τὸν Δία λίθον ὑποβαλλομένη ἀντὶ τοῦ βρέφους ἐδωκέ σοι καταπιεῖν, ὃ δὲ εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας, εἶτα ἐς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε πεδησας

αὐτόν τε καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μετὰ σοῦ
 παραιτῆται.

ΚΡΟΝ. *Εἰ μὴ ἑορτήν, ᾧ οὗτος, ἤγομεν καὶ μεθύειν*
 389 *ἔφειτο καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας,*
ἔγνωσ' ἂν ὡς ὀργίξεσθαι γοῦν ἐφείτῃ μοι, τοιαῦτα ἔρω-
τήσας, οὐκ αἰδεσθεὶς πολὺν οὕτω καὶ πρεσβύτην θεόν.

ΙΕΡ. *Κἀγὼ ταῦτα, ᾧ Κρόνε, οὐ παρ' ἑμαυτοῦ φημι,*
ἀλλ' Ἡσίοδος καὶ Ὅμηρος, ὁκνῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ
ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν ταῦτα πεπιστεύκασιν
περὶ σοῦ.

6. ΚΡΟΝ. *Οἷοι γὰρ τὸν ποιμένα ἐκείνον, τὸν ἀλα-*
ζόνα, ὑγιᾶς τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δὲ οὕτως. ἔσθ'
ὅστις ἄνθρωπος — οὐ γὰρ θεὸν ἔρω — ὑπομείνειεν ἂν
ἐκῶν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰ μὴ τις Θυέστης ἦν
καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῶ περιπεσῶν ἤσθιε; καὶ τοῦτό γ' ἂν εἶη,
πῶς δ' ἄγνοήσει λίθον ἀντὶ βρέφους ἔσθίων, εἰ μὴ ἀνάλ-
γητος εἶη τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν οὔτε ὁ
Ζεὺς βία τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δέ μου παραδόν-
τος αὐτῷ καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν· ὅτι μὲν γὰρ οὔτε πε-
πέδημαι οὔτε ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὄρας, οἴ-
μαι, εἰ μὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ.

7. ΙΕΡ. *Τί παθῶν δέ, ᾧ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν;*

ΚΡΟΝ. *Ἐγὼ σοι φράσω· τὸ μὲν ὅλον, γέρον ἤδη*
καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ὦν — διὸ καὶ πεπεδησθαι
με οἱ πολλοὶ εἶκασαν — οὐ γὰρ ἡδυνάμην διαρκεῖν πρὸς
οὕτω πολλὴν τὴν ἀδικίαν τῶν νῦν, ἀλλ' αἰεὶ ἀναθεῖν ἔδει
ἄνω καὶ κάτω τὸν κεραυνὸν διηρομένον τοὺς ἐπιόρκους ἢ
λεροσύλους ἢ βιαίους καταφλέγοντα, καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ
 390 *ἐργῶδες ἦν καὶ νεανικόν· ἐξέστην οὖν εὐ ποιῶν τῷ Διί.*
καὶ ἄλλως δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανείμαντα τοῖς
παισὶν οὔσι τὴν ἀρχὴν αὐτὸν εὐωχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ'
ἡσυχίας οὔτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα οὔτε ὑπὸ τῶν

τάναντία αἰτούντων ἐνοχλούμενον οὔτε βροντῶντα ἢ ἀστράπτοντα ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον· ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἠδιστον βίον διάγω ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἠλικιωταῖς προσμυθολογῶν· ὁ δὲ ἄρχει μυρία ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας ἐφ' οἷς εἶπον ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς ὑπομνήσασαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἦν ὁ ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὅποτε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφυετο αὐτοῖς, οὐ στάχυες, ἀλλ' ἔτοιμος ἄρτος καὶ κρέα ἐσκευασμένα, καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδὸν καὶ πηγαὶ μέλιτος καὶ γάλακτος· ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν καὶ χρυσοὶ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγοχρουρίου ταύτης δυναστείας, καὶ διὰ τοῦτο ἀπανταχοῦ κρότος καὶ ᾠδὴ καὶ παιδιὰ καὶ ἰσοτιμία πᾶσι καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις· οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

8. *ΙΕΡ.* Ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἶκαζον τὸ εἰς τοὺς δούλους καὶ πεδότηριβας φιλάνθρωπον ἐκ τοῦ μύθου ἐκείνου ποιεῖν σε τιμῶντα τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς 391 πέδης.

ΚΡΟΝ. Οὐ παύσῃ γὰρ τοιαῦτα ληρῶν;

ΙΕΡ. Εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι· πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκριται. τὸ πεττεύειν σύνηθες ἦν καὶ ἐπὶ σοῦ τοῖς ἀνθρώποις;

ΚΡΟΝ. Καὶ μάλα, οὐ μὴν περὶ ταλάντων γε καὶ μυριάδων ὡσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ καρύων τὸ μέγιστον, ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἠττηθέντα μηδὲ δακρῦειν αἰεὶ ἄσιτον ὄντα μόνον τῶν ἄλλων.

ΙΕΡ. Εὖ γε ἐκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν καὶ ἐπέττενον αὐτοὶ ὀλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ μεταξὺ λέγοντός σου τοιούθε τι ἐνενόησα· εἴ τις ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον

βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ὁ ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν; διεσπάσαντο γὰρ ἂν αὐτὸν εὐ' οἶδ' ὅτι ἐπιδραμόντες ὡσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες ἢ αἱ Θραῖται τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Ἀκταίωνα αἱ κύνες, περὶ τοῦ μείζον ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος πρὸς ἀλλήλους ἕκαστος ἀμιλλώμενοι, οἳ γε οὐδὲ ἑορτάζοντες ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς εἶσιν, ἀλλὰ πρόσοδον οἱ πολλοὶ πεποιήνται τὴν ἑορτήν. εἶτα οἱ μὲν ἀπέρχονται ληστεύοντες ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς φίλους, οἱ δὲ σοί τε λουδοροῦνται, οὐδὲν δέον, καὶ τοὺς κύβους συντριβουσι ἀναιτίους ὄντας αὐτοῖς ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. 9. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε ἀβρὸς 392 οὕτω θεὸς ὦν καὶ γέρον ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτερπέστατον, ὁπότε ἡ γῆ ἐπέχει τὰ πάντα καὶ ὁ βορρᾶς πολὺς καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύους καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ καὶ γυμνὰ καὶ ἄφυλλα καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι καὶ ἀπνηθηκότες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες ὡσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἱ πολλοί, τηνικαῦτα ἑορτάξεις; οὐ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς οὐδὲ ἐπιτήδειος τοῖς τρυφῶσι.

ΚΡΟΝ. Πολλά με ἀνακρίνεις, ὦ οὔτος, ἤδη πίνειν δέον· παρήρησαι γοῦν μου χρόνον τῆς ἑορτῆς οὐκ ὀλίγον οὐ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν. ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτά, εὐωχώμεθα δὲ ἤδη καὶ κροτῶμεν καὶ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἐλευθεριάζωμεν, εἶτα πεττεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς· οὕτω γὰρ ἂν τὴν παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ μὴ δύναίτο διψῶν πιεῖν, ὦ Κρόνε, ὅτφ μὴ ταῦτα ἄ λέγεις ἡδέα. ὥστε πίνωμεν· ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκρισαι καὶ τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ γραφάμενος εἰς βιβλίον ταύτην ἡμῶν τὴν συνουσίαν ἃ τε αὐτὸς ἠρώ-

τησα καὶ σὺ πρὸς ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω παρέξειν ἀναγνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακούσαι τῶν σῶν λόγων ἀξιοί.

Κ Ρ Ο Ν Ο Σ Ο Λ Ω Ν.

393

10. Τάδε λέγει Κρονοσόλων ἱερεὺς καὶ προφήτης τοῦ Κρόνου καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτὴν· ἃ μὲν τοὺς πένητας χρῆ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπεμψα ἄλλο βιβλίον, ἐγγράφας, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι κάκεινοι τοῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα ἔνοχοι ἔδονται τοῖς ἐπιτιμίαις, ἃ κατὰ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ὄρισται. ὑμεῖς δέ, ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε μηδὲ παρακούσητε τῶνδε τῶν προσταγμάτων· ὡς ὅστις ἂν οὕτω μὴ ποιήσῃ, ἴστω οὗτος οὐκ ἐμοῦ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ' εἰς τὸν Κρόνον αὐτόν, ὃς με προείλετο νομοθετῆσαι ἐς τὴν ἑορτὴν οὐκ ὄναρ ἐπιστάς, ἀλλὰ πρῶν ἐργηγορότι ἐναργῆς συγγενόμενος. ἦν δὲ οὐ πεδῆτης οὐδὲ ἀύχμου πλέως, οἷον αὐτόν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν λήρων τῶν ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄρπην εἶχε πάνυ τεθηγμένην· τὰ δ' ἄλλα φαιδρός τε ἦν καὶ καρτερός καὶ βασιλικῶς ἐνεσκεύαστο. μορφὴν μὲν τοιόσδε ᾤφθη μοι, ἃ δὲ εἶπε, πάνυ θεσπέσια καὶ ταῦτα, προειρηθῆναι ὑμῖν ἄξια. 11. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπόν, ἐπὶ συννοίας βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεόν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν 391 δυσχεραίνομι οὐ κατὰ τὴν ὄραν μονοχίτων· καὶ γὰρ κρύος καὶ βορρᾶς πολὺς καὶ κρύσταλλοι καὶ χιών· ἐγὼ δὲ ἤμιστα ἐπεφράγμην πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἑορτῆς πάνυ πλησιαζούσης ἑώρων τοὺς μὲν ἄλλους παρασκευαζομένους ὅπως θύσωσι καὶ εὐωγήσονται, ἐμαντῶ

δὲ οὐ πάνυ ἐορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσελθὼν ὀπισθεν καὶ τοῦ ὠτός μου λαβόμενος καὶ διασεισάσας, ὥσπερ μοι προσπελάξειν εἶωθε, Τί ταῦτα, ἔφη, ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; Οὐ γὰρ ἄξιον, ἔφη, ὦ δέσποτα, ὅταν καταράτους μὲν καὶ μιαρούς ἀνθρώπους ὑπερπλουτουῦντας καὶ μόνους τρυφῶντας ὄρω, αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδευμένων ἀπορία καὶ ἀμηχανία σύνεσμεν; ἀλλ' οὐδὲ σύ, ὦ δέσποτα, θέλεις παύσαι ταῦτα καὶ μετακοσμησαι πρὸς τὸ ἰσόμοιρον. Τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, οὐ φά-
 395 διον ἀλλάττειν ὁπόσα ἐκ Κλωθούς καὶ τῶν ἄλλων Μοιρῶν πάσχετε, ἀ δέ ἐστι τῆς ἐορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν τὴν πενίαν, ἣ δὲ ἐπανόρθωσις ἦδε ἔστω· ἴθι, ὦ Κρονοσόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινάς, ἀ χρῆ πράττειν ἐν τῇ ἐορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὐτούς οἱ πλούσιοι ἐορτάζοιεν, κοινωνοῖεν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη.
 12. Ἐγὼ, ἣ δ' ὅς, διδάξομαί σε· κἄτα ἀρξάμενος ἐδίδασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, Καὶ εἶπε αὐτοῖς, ἔφη, ὅτι ἦν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μὴ μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπην ταύτην ὄξειαν περιφέρω, ἣ γελοῖος ἂν εἴην τὸν μὲν πατέρα ἐκτομίαν πεποικηκῶς τὸν Οὐρανόν, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ εὐνουχίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς καὶ τυμπάνοις βᾶκηλοι γενόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς.

13. Μηδένα μηδὲν μῆτε ἀγοραῖον μῆτε ἴδιον πράττειν ἐντὸς τῆς ἐορτῆς ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν καὶ τρυφήν καὶ θυμηδίαν, ὅσοποιοὶ μόνοι καὶ πεμματουργοὶ ἐνεργοὶ ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις καὶ πένησι καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι ἢ ἀγανακτεῖν ἢ ἀπειλεῖν μηδενὶ ἐξέστω. λογισμοὺς παρὰ τῶν ἐπιμελου-

μένων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεις τὸν ἄργυρον ἢ τὴν ἐσθῆτα ἐξεταζέτω μηδὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ μηδὲ γυμναζέσθω Κρονίοις μηδὲ λόγους ἀσκεῖν ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστείτοι καὶ φαιδροὶ σκῶμμα καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες.

ΝΟΜΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ.

14. Πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς οἱ πλούσιοι γραφόντων μὲν ἐς πινάκιον ἐκάστου τῶν φίλων τοῦνομα, ἐχόντων δὲ καὶ ἀργύριον ἔτοιμον ὅσον τῶν κατ' ἔτος προσιόντων τὸ δέκατον καὶ ἐσθῆτα τῆς οὔσης τὴν περιττὴν καὶ ὄση παχυτέρα ἢ κατ' αὐτοὺς κατασκευή, καὶ τῶν ἀργυρῶν οὐκ ὀλίγα. ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. τῇ δὲ πρὸ τῆς ἑορτῆς καθάρσιον μὲν τι περιφερέςθω καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυνέσθω ἐκ τῆς οἰκίας μικρολογία καὶ φιλαργυρία καὶ φι- 397
λοκερδία καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σύνοικα τοῖς πλείστοις αὐτῶν. ἐπειδὴν δὲ καθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θνόντων Διὶ πλουτοδότη καὶ Ἑρμῇ δώτορι καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δείλην ὄψιαν ἀναγινωσκέσθω μὲν σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. 15. κατανεύμαντες δὲ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἐκάστω πρὶν ἢλιον δῦναι πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες μὴ πλείους τριῶν ἢ τεττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβῦται. ἐγγραψάσθω δὲ ἐς γραμμάτιον ὅ τι τὸ πεμπόμενον καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφοτέροι ὑποπτεύοιεν τοὺς διακομίζοντας. αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται μίαν κύλικα ἕκαστος πίνοντες ἀποτρεχόντων, ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευμένοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω· ἄξιον γὰρ διμοιρίας εἶναι. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα ὡς μετριώτατα καὶ ὀλίγιστα ἔστω· ἐπαχθῆς δὲ μηδεις μηδὲν συνεπιστελλέτω μηδὲ ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω μηδὲ ἐστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότη-

- 398 μόν. τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειρισθέντων φυλαττέσθω μηδὲν μηδὲ μετάνοια εἰσίστω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ. εἴ τις πέρουσιν ἀποδημῶν δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβάνετω κάκενα. διαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι καὶ χρεῖα ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἵτινες ἂν καὶ τοῦτο ὀφείλουτες καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι· καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναί ὅτου μάλιστα δέονται.
16. ἀπέστω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία, καὶ τὸ πεμφθὲν ὅποιον ἂν ᾗ, μέγα δοκεῖτω. οἴνου ἀμφορεὺς ἢ λαγῶς ἢ ὄρνις παχεῖα Κρονίων δῶρον μὴ δοκεῖτω· μηδὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀντιπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ ὁ μὲν πεπαιδευμένος βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὐφημον καὶ συμποτικόν, ἢ αὐτοῦ σύγγραμμα ὅποιον ἂν δύνηται, καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῶ τῷ προσώπῳ καὶ λαβὼν ἀναγινωσκέτω εὐθύς, ἣν δὲ ἀπωθῆται ἢ ἀπορρήψῃ, ἴστω
- 399 τῇ τῆς ἄρκης ἀπειλῇ ἐνοχος ὢν, κἂν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆν· οἱ δὲ ἄλλοι οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ χόνδρους πεμπόντων. ἣν δὲ πένης ἐσθῆτα ἢ ἄργυρον ἢ χρυσὸν παρὰ τὴν δύναμιν πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲν πεμφθὲν ἔστω δημόσιον καὶ καταπραθὲν ἐμβαλλέσθω εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Κρόνου, ὁ δὲ πένης ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς παρὰ τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῷ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας οὐκ ἐλάττους διακοσίων καὶ πεντήκοντα.

ΝΟΜΟΙ ΣΥΜΠΟΤΙΚΟΙ.

17. Λούεσθαι μὲν ὅποταν τὸ στοιχεῖον ἐξάπουν ἢ, τὰ δὲ πρὸ τοῦ λουτροῦ κάρνα καὶ πεττοὶ ἔστωσαν. κατακεῖσθω ὅπου ἂν τύχῃ ἕκαστος· ἀξίωμα ἢ γένος ἢ πλοῦτος ὀλίγον συντελείτω ἐς προνομήν. οἴνου τοῦ αὐτοῦ πίνειν ἅπαντας· μηδ' ἔστω πρόφασις τῷ πλουσίῳ ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' αὐτὴν πίνειν τοῦ

κρείττονος. μοῖρα κρεῶν κατ' ἴσον ἅπασιν· οἱ διάκονοι πρὸς χάριν μηδενὶ μηδέν, ἀλλὰ μηδὲ βραδυνέτωσαν μηδὲ παραπετέσθωσαν ἔστ' ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὅποσα χρῆ ἀπο- 400 φέρειν. μηδὲ τῷ μὲν μεγάλα, τῷ δὲ κοιμίδῃ μικρὰ παρατιθέσθω, μηδὲ τῷ μὲν ὁ μηρός, τῷ δὲ ἡ γνάθος συός, ἀλλ' ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. 18. ὁ οἰνοχόος ὄξυ δεδορκέτω ἐκ περιωπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἔλαττον ἐς τὸν δεσπότην, καὶ ἐπ' ὄξύτερον ἀκουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν, ἣν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ἣν ἐθέλωσι, προπιόντος τοῦ πλουσίου. μὴ ἐπάναγκες ἔστω πίνειν, ἣν τις μὴ δύνηται. εἰς τὸ συμπόσιον μήτε ὀρχηστὴν μήτε κιθαριστὴν αὐτοὺς ἄγειν ἄρτι μανθάνοντα ἐξέστω, ἣν τις ἐθέλῃ. σκώμματος μέτρον ἔστω τὸ ἄλυπον ἐπὶ πᾶσιν. ἐπὶ πᾶσι πεττενέτωσαν ἐπὶ καρύων· ἣν τις ἐπ' ἀργυρίῳ πεττεύσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μενέτω καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὅποταν βούληται. ἐπὶ δὲ τοὺς οἰκέτας ὁ πλούσιος εὐωχῇ, διακονούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τοὺς νόμους τούτους ἕκαστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκῆν στήλην ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγινωσκέτω. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἔστ' ἂν αὕτη ἡ στήλη μένη, οὔτε λιμὸς οὔτε λοιμὸς οὔτε πυρκαϊὰ οὔτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν εἰσεῖσιν 401 εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἣν δέ ποτε — ὅπερ μὴ γένοιτο — καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον οἶα κείσονται.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

1.

19. Ἐγὼ Κρόνῳ χάρειν. Ἐγγράφειν μὲν ἤδη σοι καὶ πρότερον δηλῶν ἐν οἷς εἶην καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἐορτῆς, ἣν ἐπήγγελ-

κας, ἔτι καὶ τοῦτο προσθεῖς — μέμνημαι γάρ — ἀλο-
 γώτατον εἶναι τοὺς μὲν ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν καὶ τρυφᾶν
 οὐ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις, τοὺς δὲ
 λιμῶ διαφθείρεσθαι, καὶ ταῦτα Κρονίων ἐνεσιτώων·
 ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἠγησάμην δεῖν αὐ-
 θις ἀναμνησαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε, ὦ ἄριστε
 Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ
 μέσον ἅπασι καταθέντα ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς
 402 δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί.
 μᾶλλον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐννόησον θατέρῳ μὲν τοῖν
 ποδοῦν ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷοί εἰσι τραγικοὶ ἐμβάται,
 ὁ δ' ἕτερος ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίξοι οὕτως
 ἔχων, ὄρας ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρτι μὲν ὑψηλῶ, ἄρτι δὲ
 ταπεινῶ γενέσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίη.
 τοσοῦτον κἂν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον· καὶ οἱ μὲν ὑπο-
 δησάμενοι ἐμβάτας τῆς τύχης χορηγούσης ἐντραγωδοῦσιν
 ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ πεξῆ καὶ χαμαὶ βαδίξομεν δυνάμενοι
 ἂν, εὖ ἴσθι, μὴ χειρόν αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι καὶ διαβαί-
 νειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐνεσκεύασε παραπλησίως ἐκείνοις.
 20. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων ὡς τὸ παλαιὸν
 οὐ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα σοῦ ἔτι μο-
 ναρχοῦντος, ἀλλ' ἡ μὲν γῆ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος ἔφυνε
 αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἕτοιμον ἐκάστω ἐς κόρον, πο-
 ταμοὶ δὲ οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ μέλι ἔρ-
 403 ρεον· τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀν-
 θρώπους χρυσοῦς εἶναι, πενίαν δὲ μηδὲ τὸ παράπαν
 αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ μὲν οὐδὲ μόλυβδος ἂν
 εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι καὶ τούτου ἀτιμότερον, ἡ
 τροφή δὲ μετὰ πόνων τοῖς πλείστοις, ἡ πενία δὲ καὶ ἀπο-
 ρία καὶ ἀμηχανία καὶ τὸ οἶμοι καὶ τὸ πόθεν ἂν μοι γέ-
 νοιτο καὶ ὦ τῆς τύχης πολλὰ τοιαῦτα παρὰ γούν ἡμῖν τοῖς
 πένησι. καὶ ἦττον ἂν, εὖ ἴσθι, ἠνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς,

εἰ μὴ τοὺς πλουσίους ἐωρῶμεν τοσαύτη εὐδαιμονία συν-
 όντας, οἱ τοσοῦτον μὲν χρυσόν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον
 ἐγκλεισάμενοι, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ
 καὶ ζεύγη καὶ συνοικίας καὶ ἀγρούς, πάμπολλα δὲ ταῦτα
 ἕκαστα κεκτημένοι οὐχ ὅπως μετέδωσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν,
 ἀλλ' οὐδὲ προσβλέπειν τοὺς πολλοὺς ἀξιοῦσι. 21. ταῦτα
 ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγού-
 μεθα τὸ πρᾶγμα, τὸν μὲν ἐφ' ἀλουργίδων κατακείμενον
 τοσοῦτοις ἀγαθοῖς ἐντροφᾶν ἐρυγγάνοντα καὶ ὑπὸ τῶν 404
 συνόντων εὐδαιμονιζόμενον αἰεὶ ἐορτάζοντα, ἐμὲ δὲ καὶ
 τοὺς ὁμοίους ὄνειροπολεῖν, εἰ ποθεν ὀβολοὶ τέτταρες γέ-
 νοιντο, ὡς ἔχοιμεν ἄρτων γοῦν ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμέ-
 νοι καθεύδειν κάρδαμον ἢ θύμον ἢ κρόμμυον ἐπιτρῶ-
 γοντες. ἢ τοίνυν ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν καὶ μετα-
 ποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδίατον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτοὺς γε ἐκείνους
 κελεύειν τοὺς πλουσίους μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγα-
 θῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσοῦτων χρυσίου χοίνικα γε
 ἡμῶν πάντων κατασκεδάσαι, ἀπὸ δὲ ἱματίων ὅσα κἂν
 ὑπὸ σηγῶν διαβρωθέντα οὐκ ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειε· ταῦτα
 γοῦν πάντως ἀπολλύμενα καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθα-
 ρησόμενα ἡμῖν δοῦναι περιβαλέσθαι μᾶλλον ἢ ἐν ταῖς
 κοίταις καὶ κίσταις εὐρῶτι πολλῷ κατασαπῆναι. 22. καὶ
 μὴν καὶ δειπνίζειν ἕκαστον ἄρτι μὲν τέτταρας, ἄρτι δὲ
 πέντε τῶν πενήτων παραλαμβάνοντας, μὴ μέντοι ἐς τὸν
 νῦν τρόπον τῶν δείπνων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς
 ἐπ' ἴσης μετέχειν ἅπαντας καὶ μὴ τὸν μὲν ἐμφορεῖσθαι
 τῶν ὄψων καὶ τὸν οἰκίτην περιμένειν ἐστῶτα, ἔστ' ἂν
 ἀπαγορεύση ἐσθίων, ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἐλθόντα, ἔτι παρα-
 σκευαζομένων ὡς ἐπιβάλοιμεν τὴν χεῖρα, παραμείβεσθαι 405
 δεῖξαντα μόνον τὴν λοπάδα ἢ ὅσον ἐστὶ τοῦ πλακοῦντος
 τὸ λοιπόν· μηδὲ ἐσκομισθέντος ὑὸς διανέμοντα τῷ μὲν
 δεσπότη παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὄλον σὺν τῇ κεφαλῇ,

τοῖς δὲ ἄλλοις ὅστ' αὖ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προειπεῖν δὲ καὶ τοῖς οἰνοχόοις μὴ περιμένειν, ἔστ' ἂν ἐπτάκις αἰτήσῃ πιεῖν ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλὰ ἦν ἅπαξ κελεύσῃ, αὐτίκα ἐγγεῖαι καὶ ἀναδοῦναι μεγάλην κύλικα ἐμπλησαμένους ὥσπερ τῷ δεσπότη· καὶ τὸν οἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι. ἢ ποῦ γὰρ γεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸν μὲν ἀνθοσμίου μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ γλεύκουσ διαρρηγνυσθαι τὴν γαστέρα; 23. ἦν ταῦτα ἐπανορθώσεως καὶ μετακοσμήσεως, ὃ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔση πεποιηκώς. εἰ δὲ μή, ἐκεῖνοι μὲν ἑορταζόντων, ἡμεῖς δὲ καθεδόμεθα εὐχόμενοι, ἐπειδὴν λουσάμενοι ἤκωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τὸν ἀμφορέα καταῆξαι, τὸν μᾶγειρον δὲ τὸν ζωμὸν κνισῶσαι καὶ ἐπιλαθόμενον τὸ τὰριχος μὲν ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν [τῶν ἰχθύων]· τὴν κῦνα δὲ 406 παρεισπεσοῦσαν τόν τε ἀλλᾶντα ὄλον καταφαγεῖν, περὶ τᾶλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἦμισυ· τὸν δὲ ὕν καὶ τὸν ἔλαφον καὶ τὰ δελφάκια μεταξὺ ὀπτάμενα τὸ ὕμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὅμηρος περὶ τῶν Ἡλίου βοῶν φησι· μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς· καὶ τὰς ὄρνεις δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη οὔσας καὶ ἐσκευασμένας, ἀναπταμένας οἴχεσθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνον ἀπολαύοιεν αὐτῶν. 24. ὃ δὲ δὴ μάλιστα ἂν αὐτοὺς ἀνιάσει, τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκας τινὰς οἶους τοὺς Ἰνδικοὺς ἀνορύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον· τὴν ἐσθῆτα δὲ ὀλιγοῖα τῶν ἐπιμελητῶν κοσκηνηδὸν διατετρυπηθῆσαι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης θυννευτικῆς μηδὲν διαφέρειν· παῖδας δὲ αὐτῶν τοὺς ὠραίους καὶ κομήτας, οὓς Ἰακίνθους ἢ Ἀχιλλέας ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρέγοντας σφίσι τὸ ἔκπωμα φαλακροὺς γίνεσθαι ὑπορρεούσης τῆς κόμης καὶ

πώγωνα φύειν ὄξύν, οἰοί εἰσιν ἐν ταῖς κωμωδίαις οἱ σφηνοπώγωνες, καὶ τὸ παρὰ τοῖς κροτάφοις πάνυ λάσιον καὶ κάρτα ἐκκεντοῦν, τὸ μεταξὺ δὲ λεῖον καὶ γυμνὸν εἶ- 407
 ναι. ταῦτα καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἄν, εἰ μὴ θέλωσι τὸ ἄγαν φίλαντον τοῦτ' ἀφέντες ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

2.

25. Κρόνος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. Τί ταῦτα ληρεῖς, ᾧ οὔτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιστέλλων καὶ ἀναδασμὸν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ δὲ ἐτέρου ἂν εἴη, τοῦ νῦν ἄρχοντος. θαυμάζω γὰρ εἰ μόνος τῶν ἀπάντων ἀγνώσσεις ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὦν πέπαυμαι, τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν, ὁ δὲ Ζεὺς μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται· τὰ δὲ ἡμέτερα ταῦτα μέχρι πεττῶν καὶ κρότου καὶ ᾠδῆς καὶ μέθης, καὶ τοῦτο οὐ πλέον ἡμερῶν ἐπτά. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἄ φης, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πένεσθαι ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἐορτῆς ἀδικοῖτό τις ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν· καὶ ἐπιστέλλω δὲ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν 408
 δείπνων καὶ τοῦ χοίνικος τοῦ χρυσίου καὶ τῶν ἐσθῆτων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμποιεν ἐς τὴν ἐορτήν· δίκαια γὰρ ταῦτα καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατέ, εἰ μὴ τι εὐλογον ἐκείνοι πρὸς ταῦτα λέγειν ἔχωσι. 26. τὸ δὲ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων, οἳ γε πανευδαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι καὶ μόνους ἡδύν τινα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε πολυτελῶς ἔστιν αὐτοῖς καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδέος καὶ παισὶν ὠραίοις καὶ γυναιξὶν ὀμιλεῖν καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι· τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἴ τε γὰρ

φροντίδες αὐτῶν περὶ τούτων οὐ μικραί, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπα-
 ρουπνεῖν ἑκάστοις, μὴ τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας ἢ ὑπε-
 λόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῇ, μὴ ὁ σίτος φθειρῶ ζέσῃ,
 ἢ ὁ ληστὴς ὑφέληται τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συ-
 κοφάνταις ὁ δῆμος λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν.
 ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν
 ἀνιόντων αὐτούς· εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους καὶ
 τὰς μερίμνας ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλου-
 τος ἔδοξεν. 27. ἐπεὶ τοι οἶμι με αὐτὸν οὕτως ἂν ποτε κο-
 ρυβαντιᾶσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύειν,
 ἀφέντα ἂν αὐτὰ καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις καθῆσθαι
 409 ἰδιωτεύοντα καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλω ταττόμενον; ἀλλὰ
 τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδώς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἄρχουσι
 προσεῖναι ἀνάγκη, ἀφῆκα τὴν ἀρχὴν εὐ ποιῶν. 28. καὶ
 γὰρ ἃ νῦν ἐποτινῶ πρὸς με, ὡς τοὺς μὲν ὑῶν καὶ πλα-
 κούντων ἐμπορομένους, ὑμᾶς δὲ κάρδαμον ἢ θύμον ἢ
 κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὅποιά ἐστι·
 πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν ἡδὺ καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἐκά-
 τερον αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἔμπαλιν ἀναστρέ-
 φεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν οὔτε καρηβαροῦντες
 ἀνασταίητ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς
 μέθης οὔτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς δυσῶδές τι καὶ
 καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες· οἱ δὲ τούτων τε ἀπο-
 λαύουσι καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς ἢ παισὶν ἢ γυναιξίν ἢ
 ὄπως ἂν ὁ τράγος κελεύῃ συναναφυρέντες ἢ φθόην ἢ
 περιπνευμονίαν ἢ ὕδρον οὐ χαλεπῶς συνελέξαντο ἐκ τῆς
 πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥαδίως δεῖξαι δύναιο
 μὴ πάντως ὠχρὸν ὄντα πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐμφαίνοντα;
 τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον τοῖς αὐτοῦ ποσίν, ἀλλὰ μὴ
 φορᾶδην ἐπὶ τεττάρων ὀχούμενον, ὀλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω,
 κατάρραφον δὲ τὰ ἐνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ
 ῥακῶν πάνυ εὐτελεῶν συγκεκαττιμέναι; ὑμεῖς δὲ ἰχθυῶν

μὲν ἄγευστοι καὶ ἄσιτοι, ποδάγρας δὲ ἡ περιπνευμονίας
 οὐχ ὄραθ' ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί ἐστε, ἢ εἴ τι κατ' ἄλ- 410
 λην τινὰ αἰτίαν συμβαίνει; καίτοι οὐδ' αὐτοῖς ἐκεῖνοις
 ἡδύ ἐστιν αὐτὸ καθ' ἡμέραν καὶ πέρα τοῦ κόρου ἐσθίειν
 τούτων, ἀλλὰ ἰδοὺς ἂν αὐτοὺς οὕτω λαχάνων καὶ θύ-
 μου ὀρεγομένους ἐνόητε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῶν λαγωῶν
 καὶ ὑῶν. 29. ἐὼ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτούς, υἱὸς
 ἀκόλαστος ἢ γυνὴ τοῦ οἰκέτου ἐρῶσα ἢ ἐρώμενος πρὸς
 ἀνάγκην μᾶλλον ἢ πρὸς ἡδονὴν συνῶν· καὶ ὅλως πολλὰ
 ἐστὶν ἅπερ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες τὸν χρυσὸν ὁράτε αὐτῶν
 μόνον καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἦν ἰδητέ ποτε ἐξελαίνον-
 τας ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, κεχήνατε καὶ προσκυνεῖτε. εἰ
 δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν καὶ κατεφρονεῖτε καὶ μήτε ἐπε-
 στρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἀρμάμαξαν μήτε μεταξὺ
 διαλεγομένων εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλίῳ σμάρραθον ἀφω-
 ρᾶτε καὶ τῶν ἱματίων παραπτώμενοι τὸ μαλακὸν ἐθαυ-
 μάζετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴστε, αὐ-
 τοὶ ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες ἐδέοντο συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδειξαινο
 ὑμῖν τὰς κλίνας καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὰ ἐκπώματα, ὧν
 οὐδὲν ὄφελος, εἰ ἀμάρτυρος ἢ κτησίσις εἴη. 30. τά γέ τοι
 πλεῖστα εὗροίτε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους, οὐχ
 ὅπως αὐτοὶ χρήσονται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε.
 ταῦτα ὑμᾶς παραμυθοῦμαι εἰδὼς τὸν βίον ἐκάτερον, καὶ
 ἄξιον ἐορτάζειν ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας
 δεήσει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου κἀκείνους τὸν πλοῦτον καὶ
 ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας. πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὡς- 411
 περ ὑπεσχόμην, καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγορήσουσι τῶν ἐμῶν
 γραμμάτων.

3.

31. Κρόνος τοις πλουσίοις χαίρειν. Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπεστάλκασί μοι αἰτιώμενοι ὑμᾶς μὴ μεταδιδόναί σφίσιν ὧν ἔχετε, καὶ τὸ μὲν ὄλον ἤξιουν με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τὰ γαθὰ καὶ τὸ μέρος ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν· δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοτιμίαν καθεστηκέναι καὶ μὴ τῷ μὲν πλεόν, τῷ δὲ μῆδ' ὅλως μετεῖναι τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων ἔφην ἄμεινον σκέψασθαι τὸν Δία, περὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι ᾤοντο κατὰ τὴν ἐορτὴν ἐώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ ὑπεσχόμεν γράψειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἅπερ ἀξιούσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ, φασί, θιγοῦντες τοσοῦτον κρύει καὶ λιμῷ ἐχόμενοι προσέτι ἐορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι κάκεινους μετέχειν τῆς ἐορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθῆτων τε ὧν ἔχετε μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες περιτταὶ καὶ παχύτεραι ἢ καθ' ὑμᾶς, καὶ τοῦ χρυσίου ὀλίγον ἐπιστάξαι αὐτοῖς· εἴ γὰρ ταῦτα, φασί, ποιήσετε, μῆδὲ ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τοῦ Διός, εἴ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι προσκαλέσασθαι ἐπὶ τὸν ἀναδασμόν, ἐπειδὴν τὸ πρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς προθῆ. ταῦτά ἐστιν οὐ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσοῦτων ἂ καλῶς 412 ποιοῦντες ἔχετε. 32. νῆ Δία καὶ τῶν δείπνων πέρι, ὡς συνδειπνοῖεν ὑμῖν, καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἤξιουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν ἐπικλεισαμένους τὰς θύρας· εἴ δέ ποτε κάκεινων τινὰς ἐστῖαν διὰ μακροῦ ἐθελήσετε, πλεόν τοῦ εὐφραίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀνιαρὸν τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο τὸ μὴ τοῦ αὐτοῦ οἴνου συμπίνειν, Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον· καὶ καταγινώσκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξιον, ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες οἴχονται ὄλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ ἐς κόρον ὅμως φασί πί-

νειν· τοὺς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν ὡσπερ τοὺς Ὀδυσσεύς
 ἑταίρους κηρῷ βεβύσθαι τὰ ὄτια. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὐ-
 τως αἰσχροῦ ἐστίν, ὥστε ὀκνῶ λέγειν, ἃ περὶ τῆς νομῆς
 τῶν κρεῶν αἰτιῶνται καὶ τῶν διακόνων, ὑμῖν μὲν παρε-
 στώτων, ἔστ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δὲ παρα-
 θεόντων, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ καὶ ἥκιστα
 ἐλευθέρους πρέποντα. τὸ γοῦν ἡδιστον καὶ συμποτικώ-
 τερον ἢ ἰσοτιμία ἐστί, καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἔνεκα ἡγεί-
 ται ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν.
 33. ὁρᾶτε οὖν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τι-
 μήσωσι καὶ φιλήσωσι τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβά- 413
 νοντες, ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις
 δὲ ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε οὐδ'
 ἂν οἰκεῖν θύναισθε τὰς πόλεις μὴ οὐχὶ καὶ πενήτων συμ-
 πολιτευομένων καὶ μυρία πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν
 συντελούντων, οὐδ' ἂν ἔχοιτε τοὺς θαυμάζοντας ὑμῶν
 τὸν πλοῦτον, ἦν μόνοι καὶ ἰδία καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε.
 ἰδέτωσαν οὖν πολλοὶ καὶ θαυμασάτωσαν ὑμῶν τὸν ἄρ-
 γυρον καὶ τὰς τραπέζας καὶ προπινόντων φιλοτησίας,
 μεταξὺ πίνοντες περισκοπεῖτωσαν τὸ ἔκπωμα καὶ τὸ βά-
 ρος ἴστωσαν αὐτοὶ διαβαστάσαντες καὶ τῆς ἱστορίας τὸ
 ἀκριβὲς καὶ τὸν χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθελί τῆ τέχνη. πρὸς
 γὰρ τῷ χρηστοῦς καὶ φιλανθρώπους ἀκούειν καὶ τοῦ
 φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἕξω γενήσεσθε. τίς γὰρ ἂν φθο-
 νήσειε τῷ κοινωνοῦντι καὶ διδόντι τῶν μετρίων; τίς δ'
 οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβῶναι αὐτὸν ἀπο-
 λαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς δὲ νῦν ἔχετε, ἀμάρτυρος μὲν
 ἢ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδῆς δὲ ὁ βίος.
 34. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδύ, οἶμαι, μόνον ἐμπίπλα-
 σθαι, ὡσπερ τοὺς λέοντάς φασι καὶ τοὺς μονιούς τῶν
 λύκων, καὶ συνόντας δεξιοῖς ἀνδράσι καὶ πάντα χαρίζε-
 σθαι πειρωμένοις, οἱ πρῶτα μὲν οὐ κωφὸν καὶ ἄφωνον 414

ἑάσουσι τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικοῖς
 καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι καὶ φιλοφροσύναις ποικίλαις
 συνέσονται, οἷαι ἤδιστα διατριβαί, φίλαι μὲν Διονύσῳ
 καὶ Ἀφροδίτῃ, φίλαι δὲ Χάρισιν, ἔπειτα δὲ πρὸς ἅπαν-
 τας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηγούμενοι ὑμῶν τὴν δεξιότητα
 φιλεῖσθαι παρασκευάσουσι. ταῦτα πολλοῦ πρίασθαι κα-
 λῶς εἶχεν. 35. ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένη-
 τες βαδίζοιεν — ὑποθώμεθα γὰρ οὕτως — οὐκ ἂν ὑμᾶς
 ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδειξασθε τὰς ἀλουργεῖς ἐσθῆ-
 τας καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος ἢ τῶν δακτυλίω
 τὸ μέγεθος; ἐῷ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς καὶ μίσην παρὰ
 τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἦν μό-
 νοι τρυφᾶν ἐθέλητε· ἃ μὲν γὰρ εὖξασθαι καθ' ὑμῶν
 ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μηδὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐ-
 τοὺς καταστῆναι τῆς εὐχῆς· ἐπεὶ οὔτε ἀλλάντων γεύσεσθε
 οὔτε πλακοῦντος ἢ εἰ τι λείψανον τῆς κυνός, ἢ φακῆ δὲ
 415 ἡμῖν σαπέρδην ἐντετηκότα ἔξει, ὅς δὲ καὶ ἔλαφος ὀπτώ-
 μενοι μεταξὺ δρασμὸν βουλευέσουσιν ἐκ τοῦ ὀπτανείου
 ἐς τὸ ὄρος, καὶ ὄρνις ψύττα κατατείνασαι ἄπτεροι καὶ
 αὐταὶ παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐκπετήσονται· τὸ δὲ μέ-
 γιστον, οἱ ὠραιότατοι τῶν οἰνοχόων φαλακροὶ ἐν ἀκαρεὶ
 τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεργότι καὶ ταῦτα
 τῶ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε βουλευέσθε ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέ-
 ποντα γένοιτ' ἂν καὶ ὑμῖν ἀσφαλέςτατα, καὶ ἐπικουφί-
 ζετε πολλὴν τὴν πενίαν αὐτοῖς ἀπ' ὀλίγου τελέσματος
 φίλους οὐ μεμπτοὺς ἔξοντες.

4.

36. Οἱ πλούσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν. Πρὸς
 γὰρ σὲ οἶει μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι,
 ὦ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφηται πρὸς αὐ-

τῶν ἀναβοώντων καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα τὸν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γενέσθαι καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην καὶ ἡμᾶς ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιούμεν; ἀλλ' οἶδεν ἐκεῖνος, ἅτε Ζεὺς ὦν, παρ' οἷσιν ἡ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει 416 αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα. ἐπειπερ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις καὶ ὡς ἦδιον συνεῖναι καὶ συνευχεῖσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελοῦμεν οὕτως ποιοῦντες ἰσοδίατοι καθεστῶτες, ὡς ἂν μηδὲ τὸν συνδαίτην αὐτὸν αἰτίασασθαι τι. 37. οἱ δὲ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ ἀνίσσαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες· εἰ δὲ μὴ πάντα εὐθύς μηδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὄργῃ καὶ μῖσος καὶ πρόχειροι αἱ βλασφημίαι· κἂν εἰ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν, ἀλλ' οἷ γε ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν ἐκ τοῦ συγγεγονέαι. ὥστε δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διδόντα ἐχθρὸν εἶναι πάντως ἔδει ἢ πάντα προέμενον αὐτίκα μάλα πένεσθαι καὶ τῶν αἰτούντων καὶ αὐτὸν εἶναι. 38. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μέτρια· ἐν δὲ τοῖς δεικνοῖς αὐτοῖς ἀμελήσαντες τοῦ ἐμπίπασθαι καὶ γαστρίζεσθαι καὶ αὐτοί, ἐπειδὴν πλεον τοῦ ἰκανοῦ ἐμπίωσιν, ἢ παιδὸς ὠραίου 417 μεταξὺ ἀναδόντος τὸ ἔκπωμα ἔνυξαν τὴν χεῖρα ἢ παλλακῇ ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπεχείρησαν· εἶτα κατεμέσαντες τοῦ συμποσίου ἐς τὴν ὑστεραίαν λαιδοροῦνται ἡμῖν κατελθόντες, ὡς ἐδίψησαν καὶ ὡς λιμῶ συνήσαν διηγούμενοι. καὶ εἰ σοὶ ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκοῦμεν, τὸν ὑμέτερον παράσιτον ἀναμνήσθητι τὸν Ἰξίονα, ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν. τῇ Ἥρᾳ μεθυσθεὶς ἐπεχείρει ὁ γενναῖος. 39. ταῦτ' ἐστὶ καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλευσάμεθα πρὸς τὸ λοι-

πὸν ἀσφαλείας τῆς ἡμετέρας ἔνεκεν μηκέτι ἐπιβατὸν αὐτοῖς ποιεῖν τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοῦ συνδοῖντο μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάσεσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν καὶ συνδειπνούντων τύχη τῇ ἀγαθῇ. καὶ τῶν ἱματίων, ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν καὶ τοῦ χρυσοῦ ὁπόσον οἶόν τε καὶ προσδαπανήσομεν, καὶ ὅλως οὐδὲν ἑλλείψομεν· καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι τοῦ κατὰ τέχνην ὀμιλεῖν ἡμῖν φίλοι ἀντικολάκων καὶ παρασίτων ἔστωσαν. ὥς ἡμᾶς γε οὐδὲν ἂν αἰτιάσαιο κάκεινων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

ΣΤΥΜΠΟΣΙΟΝ Η ΛΑΠΙΘΑΙ.

ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

1. ΦΙΛ. Ποικίλην, ᾧ Λυκῖνε, διατριβὴν φασι γεγενῆσθαι ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀρισταινέτου παρὰ τὸ δεῖπνον καὶ τινὰς λόγους φιλοσόφους εἰρησθαι καὶ ἔριν οὐ μικρὰν συστήναι ἐπ' αὐτοῖς. εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χαρίνος. καὶ ἄχρη τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν.

ΛΥΚ. Καὶ πόθεν, ᾧ Φίλων, ἠπίστατο Χαρίνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν.

ΦΙΛ. Διονίκου ἔφη τοῦ ἱατροῦ ἀκοῦσαι. Διόνικος δὲ καὶ αὐτός, οἶμαι, τῶν συνδειπνῶν ἦν.

ΛΥΚ. Καὶ μάλα· οὐ μὴν ἔξ ἀρχῆς γε οὐδ' αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο. ἀλλὰ ὄψε μεσοῦσης σχεδὸν ἤδη τῆς
419 μάχης ἐπέστη ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων. ὥστε θαναμάξω εἰ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἶμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία.

2. ΦΙΛ. Τοιγαροῦν, ὦ Λυκίνε, καὶ ὁ Χαρίνος αὐτός, εἰ βουλοίμεθα τάληθῆ ἀκούσαι καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἤκειν ἐκέλευσε. καὶ τὸν Διονίκον γὰρ αὐτὸν εἶπειν ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παραγένοιτο ἅπασι, σὲ δὲ ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεύσαι ἅτε μὴ παρέργως τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἐστῶν ἡμᾶς ἠδίστην ταύτην ἐστίασιν, ἧς οὐκ οἶδ' ἂν τίς ἠδίων ἔμοιγε, καὶ μάλιστα ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀναιμωτὶ ἔξω βέλους ἐστιασόμεθα, εἴτε γέροντες ἐπαρῶνησάν τι παρὰ τὸ δεῖπνον εἴτε νέοι εἶπειν τε ὅσα ἤκιστα ἐχρῆν ὑπὸ τοῦ ἀκράτου προαχθέντες καὶ πρᾶξαι.

3. ΑΤΚ. Νεανικώτερα ἡμᾶς, ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ἐπεξίεναι διηγουμένους πράγματα ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ γενόμενα, δέον λήθην 420 ποιήσασθαι αὐτῶν καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα τοῦ Διονύσου εἶναι, ὃς οὐκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτοῦ ὄργων ἀτέλεστον καὶ ἀβάκχευτον περιεῖδεν. ὄρα οὖν μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. „μισῶ“ γάρ, φησὶ καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος, „μνάμονα συμπόταν.“ καὶ οὐδὲ ὁ Διονίκος ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρίνον ταῦτα ἐξαγορευσας καὶ πολλὴν τὴν ἐωλοκρασίαν κατασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δέ, ἅπαγε, οὐκ ἂν τι τοιοῦτον εἴποιμι.

4. ΦΙΛ. Θρύπτῃ ταῦτα, ὦ Λυκίνε. ἀλλ' οὔτι γε πρὸς ἐμὲ οὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ὃς ἀκριβῶς πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντά σε εἶπειν οἶδα ἢ ἐμὲ ἀκούσαι, καὶ μοι δοκεῖς, εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, καὶ πρὸς κίονά τινα ἢ 421 πρὸς ἀνδριάντα ἠδέως ἂν προσελθὼν ἐκχέαι πάντα συνείρων ἀμυστί. εἰ γοῦν ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, οὐκ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἔξει καὶ παρακολου-

θησεις καὶ δεήσει. κἀγὼ θρούψομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέρει· καὶ εἴ γε δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλου αὐτὰ πευσόμενοι, σὺ δὲ μὴ λέγε.

ΛΥΚ. Μηδὲν πρὸς ὀργὴν· διηγῆσομαι γάρ, ἐπειπερ οὕτως προθυμῆ, ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς.

ΦΙΛ. Εἰ μὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου, αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ καὶ φθάσεις εἰπὼν ἄπασιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. 5. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπέ, τῷ παιδί τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος γυναῖκα εἰστία ὑμᾶς;

ΛΥΚ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξειδίδου αὐτὸς τὴν Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου τοῦ δανειστικοῦ τῷ φιλοσοφούντι.

422 ΦΙΛ. Παγκάλῳ νῆ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῶ γε μὴν ἔτι καὶ οὐ πᾶνν καθ' ὥραν γάμων.

ΛΥΚ. Ἄλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον, οἶμαι τοῦτον οὖν κόσμιόν τε εἶναι δοκοῦντα καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὠρμημένον, ἔτι δὲ μόνου ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ. προεἴλετο νυμφίου ἐξ ἀπάντων.

ΦΙΛ. Οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου. ἀτὰρ οὖν, ὦ Λυκίνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν;

6. ΛΥΚ. Τοὺς μὲν ἄλλους τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ φιλοσοφίας καὶ λόγων, οὐσπερ ἐθέλεις, οἶμαι, ἀκούσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτερος ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς καὶ ξὺν αὐτῷ Δίφιλος ὁ λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος οὗτος ὢν τοῦ Ἀρισταίνετου υἱέος τοῦ Ζήνωνος· τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ περιπάτου Κλεόδημος, οἶσθα τὸν στωμύλον, τὸν ἐλεγκτικόν, ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ κοπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἑρμῶν παρῆν, καὶ εἰσελ-
423 θόντα γε αὐτὸν εὐθύς ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ καὶ ἀπεστρέφοντο καὶ δῆλοι ἦσαν ὡς τινα πατραλοῖαν καὶ ἐναγῆ μυσσαττόμενοι. οὗτοι μὲν αὐτοῦ Ἀρισταίνετου φίλοι καὶ

συνήθεις ὄντες παρεκεκληητο ἐπὶ δειπνὸν καὶ ξὺν αὐ-
 τοῖς ὁ γραμματικὸς Ἰστιαὸς καὶ ὁ ρήτωρ Διονυσόδωρος.
 7. διὰ δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν Ἴων ὁ Πλατωνικὸς
 συνεισιτῆτο διδάσκαλος αὐτοῦ ᾧν, σεμνὸς τις ἰδεῖν καὶ
 θεοπρεπῆς καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ·
 κανόνα γοῦν οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ὀφ-
 θόνητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρήλθεν,
 ὑπεξανίσταντο πάντες αὐτῷ καὶ ἐδεξιοῦντο ὡς τινα τῶν
 κρειττόνων, καὶ ὅπως θεοῦ ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν Ἴων
 ὁ θαυμαστὸς συμπαρῶν. 8. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι
 ἀπάντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσιόντων αἱ
 γυναῖκες ὅλον τὸν κλινηρὰ ἐκείνον ἐπέλαβον, οὐκ ὀλί-
 γαι οὖσαι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡ νύμφη πάνυ ἀκριβῶς ἐγκε-
 καλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη· ἐς δὲ τὸ
 ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πληθὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. 9. κατ' 424
 ἀντικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν πρῶτος ὁ Εὐκρίτος, εἶτα Ἀρι-
 σταίνετος. εἶτα ἐνεδοιάζετο πότερον χρῆ πρότερον Ζηνό-
 θεμιν τὸν Στωικὸν ἢ τε γέροντα ἢ Ἐρμῶνα τὸν Ἐπικού-
 ρειον, ἱερεὺς γὰρ ἦν τοῦ ἀνάκτου καὶ γένους τοῦ πρῶ-
 του ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις ἔλυσε τὴν ἀπορίαν·
 εἰ γὰρ με, φησὶν, ᾧ Ἀρισταίνετε, δεῦτερον ἄξεις του-
 τοῦ τοῦ ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἶπω, Ἐπικου-
 ρεῖου, ἄπειμι ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπὼν· καὶ ἅμα
 τὸν παῖδα ἐκάλει καὶ ἐξιόντι ἐώκει. καὶ ὁ Ἐρμῶν, Ἔχε
 μὲν, ᾧ Ζηνόθεμι, τὰ πρῶτα, ἔφη· ἀτὰρ εἰ καὶ μηδὲν τι
 ἕτερον, ἱερεὶ γε ὄντι ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ καὶ
 τοῦ Ἐπικούρου πάνυ καταπεφρόνηκας. Ἐγέλασα, ἡ δ'
 ὅς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα, καὶ ἅμα λέγων κατε-
 κλίνετο καὶ μετ' αὐτὸν ὁμοῦς ὁ Ἐρμῶν, εἶτα Κλεόδημος
 ὁ Περιπατητικὸς, εἶτα ὁ Ἴων καὶ ὑπ' ἐκείνον ὁ νυμφίος,
 εἰτ' ἐγὼ καὶ παρ' ἐμὲ ὁ Δίφιλος καὶ ὑπ' αὐτῷ Ζήνων ὁ

μαθητής, εἶτα ὁ ρήτωρ Διονυσόδωρος καὶ ὁ γραμματικὸς Ἰστιαίος.

425 10. ΦΙΛ. Βαβαί, ὦ Λυκίνε, μουσεῖόν τι τὸ συμκόσιον διηγῆ σοφῶν ἀνδρῶν τῶν πλείστων, καὶ ἔγωγε τὸν Ἀρισταίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τὴν εὐκταιοτάτην ἐορτὴν ἄγων τοὺς σοφωτάτους ἐστίαν πρὸ τῶν ἄλλων ἤξιώσεν, ὃ τι περὶ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἐκάστης αἰρέσεως ἀπανθισάμενος, οὐχὶ τοὺς μὲν, τοὺς δὲ οὐ, ἀλλὰ ἀναμιξῆ ἅπαντας.

ΑΤΚ. Ἔστι γάρ, ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ καὶ τὸ πλείστον τοῦ βίου τούτοις ξύνεστιν. 11. εἰστιώμεθα οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσκευάστο ποικίλα. πλὴν οὐδὲν οἶμαι χρῆ καὶ ταῦτα καταριθμείσθαι, χυμούς καὶ πέμματα καὶ καρυκείας· ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τὸν Ἴωνα, Ὀρᾶς, ἔφη, τὸν γέροντα — Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουον γάρ — ὅπως ἐμπορεῖται τῶν ὄψων καὶ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ λμάτιον καὶ ὅσα τῷ παιδί κατόπιν ἐστῶτι ὀρέγει λανθάνειν οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν μεθ' αὐτόν; δεῖξον οὖν καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐδεόμην δεῖξοντός μοι τοῦ Ἴωνος πολὺ πρότερον αὐτὰ ἐκ περιωπῆς ἑωρακώς. 12. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει καὶ ἐπεισέπεισεν ὁ Κυνικός Ἀλκιδάμας ἄκλητος, 426 ἐκεῖνο τὸ κοινὸν ἐπιχαριεντισάμενος „τὸν Μενέλαον αὐτόματον ἦγοντα.“ τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ἀναίσχυντα ἐδόκει πεποιημέναι καὶ ὑπέκρουον τὰ προχειρότατα, ὁ μὲν τῷ, „ἀφραίνεις Μενέλαε,“ ὁ δ'

ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ, καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὖστοχα καὶ χαρίεντα ὑποτονθορούζοντες· ἐς μέντοι τὸ φανερὸν οὐδεὶς ἐτόλμα λέγειν· ἐδεδοίκεσαν γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα, βοὴν ἀγαθὸν ἀτεχνῶς ὄντα καὶ κρακτικώτατον κυνῶν ἀπάντων, παρ' ὃ καὶ

ἀμείνων ἐδόκει καὶ φοβερώτατος ἦν ἄπασιν. 13. ὁ δὲ Ἀρισταίνετος ἐπαινέσας αὐτὸν ἐκέλευε θρόνον τινα λαβόντα καθίξεσθαι παρ' Ἴστιατὸν τε καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δέ, "Απαγε, φησί, γυναικεῖον λέγεις καὶ μαλθακὸν ἐπὶ θρόνον καθίξεσθαι ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης εὐνῆς μικροῦ δεῖν ὑπτιοὶ κατακείμενοι ἐστίασθε πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι· ἐγὼ δὲ καὶ ὀρθοστάδην δειπνήσαιμι ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ· εἰ δὲ καὶ κάμοιμι, χαμαὶ τὸν τρίβωνα ὑποβαλλόμενος κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος οἶον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. Οὕτως, ἔφη, γιγνέσθω, ὁ Ἀρισταίνετος, εἰ σοὶ ἦδιον. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου περιῶν ἐν κύκλῳ ὁ Ἀλκιδάμας ἐδείπνει ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος καὶ τοῖς περιφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστών. 14. καὶ μέντοι καὶ σιτούμενος ἐνεργὸς ἦν ἀρετῆς πέρι καὶ κακίας μεταξὺ διεξιῶν καὶ ἐς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων· ἠρῶτα γοῦν τὸν Ἀρισταίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἱ τοσαῦται καὶ τηλικαῦται κύλικες τῶν κεραμεῶν ἴσον δυναμένων. ἀλλ' ἐκείνον μὲν ἦδη διανοχλοῦντα ἐπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀρισταίνετος τῷ παιδὶ νεύσας εὐμεγέθη σκύφον ἀναδοῦναι αὐτῷ ζωρότερον ἐγγέαντα· καὶ ἐδόκει ἄριστα ἐπινενοημέναι οὐκ εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκείνος ἐνεδεδῶκει. λαβὼν δὲ ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας ἐσίγησε μικρὸν καὶ ἐς τοῦδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐκείτο ἡμίγυμνος, ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθόν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφῶν δείκνυται. 15. ἦδη δὲ καὶ ἐς τοὺς ἄλλους συνεχῶς περιεσοβείτο ἢ κύλιξ καὶ φιλοτησίαι καὶ ὀμιλίας καὶ φῶτα εἰσεκεκόμιστο. ἐν τοσοῦτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα οἰνοχόον ὄντα ὠρατὸν ἰδὼν ὑπομειδιῶντα — χρὴ γάρ, οἶμαι, καὶ ὅσα πάρεργα τῆς ἐστιάσεως εἰπεῖν. καὶ μάλιστα εἰ τι πρὸς τὸ

γλαφυρώτερον ἐπράχθη — μάλα ἤδη παρεφύλαττον ὅ τι καὶ μειδιάσειε. καὶ μετὰ μικρὸν ὁ μὲν προσήλθεν ὡς ἀποληψόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὴν φιάλην, ὁ δὲ τὸν
 429 τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ καὶ δραχμὰς δύο, οἶμαι, συνανέδωκε μετὰ τῆς φιάλης· ὁ παῖς δὲ πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον θλιβόμενον αὐτίς ἐμειδιάσεν, οὐ μὴν συνείδεν, οἶμαι, τὸ νόμισμα, ὥστε μὴ δεξαμένου ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι καὶ ἠρυνθρίασαν ἄμφω μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον οὔτινος εἶη τὰ νομίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀρνούμενου μὴ ἀποβεβληκέναι, τοῦ δὲ Κλεοδήμου, καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσποιουμένου τὴν ἀπόρριψιν. ἡμελήθη οὖν καὶ παρώφθη τοῦτο οὐ πάνυ πολλῶν ἰδόντων πλήν μόνου, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε, τοῦ Ἀρισταινέτου· μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγὼν καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τινὰ παραστήναι διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη καὶ καρτερῶν, ὄρεωκόμον τινὰ ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν ᾧδὲ πως ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον ἂν τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἐφθῆ διαφοιτήσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ κατέσβη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀρισταινέτου τὴν παροιμίαν ἐνέγκαντος.

430 16. Ὁ Κυνικός δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπεπώκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς ἐκαλεῖτο, σιωπὴν παραγγείλας μεγάλη τῇ φωνῇ ἀποβλέψας ἐς τὰς γυναῖκας, Προπίνω σοι, ἔφη, ᾧ Κλεανθί, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, Ἐγέλασατε, εἶπεν, ᾧ καθάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προῦπιον ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου θεοῦ τοῦ Ἡρακλέους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ ὡς ἦν μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸν σκύφον, οὔποτε τοιοῦτος ἂν υἱὸς αὐτῇ γένοιτο οἷος ἐγώ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκῆν, ἐλεύθερος δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ οὔτω καρτερός· καὶ ἅμα παρεγύμνου ἑαυτον μᾶλλον ἄχρι πρὸς τὸ αἰσχιστον. αὐ-

θις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται, καὶ ὃς ἀγανακτή-
 σας ἐπανίστατο δριμύ καὶ παράφορον βλέπων καὶ δῆλος
 ἦν οὐκέτι εἰρήνην ἄξων. τάχα δ' ἂν τινος καθίκετο τῇ
 βακτηρία, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐ-
 μεγέθης, πρὸς ὃν ἀποβλέψας ἡμερωτερος ἐγένετο καὶ
 ἔληξε τοῦ θυμοῦ καὶ ἐνεφορεῖτο συμπεριωῶν. 17. καὶ οἱ
 πλείστοι ἐμέθουν ἤδη καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. 431
 ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ δῆτωρ αὐτοῦ δῆσεις τινὰς ἐν
 μέρει διεξήγει καὶ ἐπῆνετο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφεστῶτων
 οἰκετῶν, ὁ δὲ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐραψώδει ὕστε-
 ρος κατακείμενος καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου
 καὶ Ἡσιόδου καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἀπάντων μίαν φθὴν
 παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι, μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὥσπερ προ-
 μαντευόμενος τὰ μέλλοντα,

σὺν δ' ἔβαλον ῥινοῦς·

καὶ

ἐνθα δ' ἄρ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν.
 ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε παρὰ τοῦ παιδὸς λαβὼν
 λεπτόγραμμὸν τι βιβλίον. 18. διαλιπόντων δὲ ὀλίγον,
 ὥσπερ εἰώθασι, τῶν παρακομιζόντων τὰ ὕψα μηχανω-
 μένος Ἀρισταίνετος μῆδ' ἐκείνου ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶ-
 ναι μῆδὲ κενὸν ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα
 εἰπεῖν τι ἢ πράξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται
 διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τὴν
 κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κορυφῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων· οὗ-
 τος ὠρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν καὶ διαστρέφων, ὡς 432
 γελοιώτερος φανεῖη. καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν διεξῆλθεν
 αἰγυπτιαῶν τῇ φωνῇ, καὶ τέλος ἐπέσκωπτεν ἐς τοὺς
 παρόντας. 19. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐγέλων ὁπότε σκωφθεῖεν,
 ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὁμοίον τι ἀπέριψε Με-
 λιταῖον κυνίδιον προσειπὼν αὐτόν, ἀγανακτήσας ἐκεῖ-
 νος — καὶ πάλαι δὲ δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι

καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον — ἀπορρίψας τὸν τρίβωνα προὔκαλείτο οἱ παγκρατιάζειν, εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτοῦ ἔφη τὴν βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων — τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο — συστάς ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν. φιλόσοφος ἀνὴρ γελωτοποιῶ ἀνταιρόμενος καὶ παίων καὶ παιόμενος ἐν τῷ μέρει. οἱ παρόντες δὲ οἱ μὲν ἠδούντο, οἱ δὲ ἐγέλων. ἄχρι ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας ὑπὸ συγκεκροτημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθεῖς. γέλως οὖν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. 20. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς οὐ πολὺ κατόπιν τοῦ ἀγῶνος· ἐβε-
433 βραδύκει δέ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἐαλωκότα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν ἀλλητήν. καὶ τι καὶ γελοῖον διηγήσατο· ἔφη μὲν γὰρ εἰσελθεῖν παρ' αὐτὸν οὐκ εἰδὼς ἐχόμενον ἤδη τῷ πάθει, τὸν δὲ ταχέως ἀναστάντα ἐπικλεισαί τε τὴν θύραν καὶ ξιφίδιον σπασάμενον ἀναδόντα αὐτῷ τοὺς ἀύλους κελεύειν αὐλεῖν· εἶτα ἐπεὶ μὴ δύναίτο, παίειν σκῦτος ἔχοντα ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος οὖν ἐν τοσοῦτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι τοιούδε· ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητῶ πληγῶν ἀριθμῶ, καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς αὐλῆσαι πονήσας, μετὰ δὲ παραδόντα τοὺς ἀύλους ἐκείνῳ δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκῦτος καὶ τὸ ξιφίδιον καὶ ἀπορρίψαι τάχιστα διὰ τῆς φωταγωγῆς ἐς τὸ ὑπαιθρον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἀσφαλέστερος ἤδη προσπαλαίων αὐτῷ ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειννιῶντας, ὑφ' ὧν ἀνασπασάντων τὸ θύριον σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυ δὲ καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν καὶ ἀμυχὰς τινὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου. καὶ ὁ μὲν Διόνικος οὐ μείον εὐδοκιμήσας τοῦ γελωτοποιοῦ ἐπὶ τῇ διηγήσει πλησίον τοῦ Ἰστιαίου παραβύσας ἑαυτὸν ἐδείπνει ὅσα λοιπά, οὐκ ἄνευ θεοῦ
434 τινος ἡμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ καὶ πάννυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γεγενημένος 21. παρελθὼν γὰρ εἰς τὸ μέσον οἱ-

κέτης παρ' Ἐτοιμοκλέους τοῦ Στωϊκοῦ ἦκειν λέγων γραμματίδιον ἔχων κελεύσαι οἱ ἔφη τὸν δεσπότην ἐν τῷ κοινῷ ἀναγνόντα εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὀπίσω αὐθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφέντος οὖν τοῦ Ἀρισταινέτου προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον ἀνεγίνωσκεν.

ΦΙΛ. Ἡ που, ὦ Λυκίνε, τῆς νύμφης ἐγκώμιον ἢ ἐπιθαλάμιον, οἶα πολλὰ ποιοῦσιν;

ΛΥΚ. Ἀμέλει καὶ ἡμεῖς τοιοῦτον ᾤήθημεν, ἀλλ' οὐδ' ἐγγὺς ἦν τούτου· ἐνεγέγραπτο γάρ·

22. Ἐτοιμοκλῆς φιλόσοφος Ἀρισταινέτω. ὅπως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα ὁ παρεληλυθώς μοι βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο, ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλούντων παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἔμαντὸν ἐπέδωκα εἰδὼς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους καὶ παροιρίας. ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου εἰκότως ἀγανακτῆσαι μοι δοκῶ, ὅς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος οὐκ ἠξίωσας ἐναριθμηῆσαι καμὲ τοῖς 435 ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα ἐν γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι οὖν ἐπὶ σοὶ τὸ πλεόν οὕτως ἀχαρίστῳ φανέντι· ἐμοὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία οὐκ ἐν ὑὸς ἀγροῦ μοῖρα ἢ λαγωῦ ἢ πλακοῦντος, ἀ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, ἐπεὶ καὶ τήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δειπνῆσαι πολυτελές, ὡς φασί, δειπνον δυνάμενος οὐκ ἐπένευσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητος ἔμαντὸν φυλάτταν. 23. σὺ δὲ ἡμᾶς παραλιπὼν ἄλλους εὐωχεῖς, εἰκότως· οὐπω γὰρ δύνασαι διακρίνειν τὸ βέλτιον οὐδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θανμαστῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος καὶ Λαβυρίνθου, ὧν — ἀπέλη δὲ ἡ Ἀδράστεια — συλλογισμῶ ἐνὶ ἀποφράξει ἂν μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστὶ φιλοσοφία; ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα, τί διαφέρει σχέσις

ἔξεως; ἵνα μη τῶν ἀπόρων εἶπω τι, κερατίαν ἢ σωρεί-
την ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ
436 δὲ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἠγούμενος εἶναι οἴσω
φραδίως τὴν ἀτιμίαν. 24. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἐχθρῆς
καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν ὕστερον, ἐπιλαθέσθαι λέ-
γων ἐν τοσοῦτῳ θορούβῳ καὶ πράγματι, δις σε τήμερον
προσηγόρευσα καὶ ἔωθεν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀνακείῳ
θύοντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγη-
μαι. 25. εἰ δὲ δεῖπνου ἔνεκα ὀργίζεσθαι σοι δοκῶ, τὸ
κατὰ τὸν Οἰνέα ἐνόησον· ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμιν
ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖνος
ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς ἄλλους θεοὺς ἐστιῶν. φησὶ δὲ περὶ
αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως·

ἢ λάθεται ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀασατο δὲ μέγα θυμῶ·
καὶ Εὐριπίδης·

Καλυδῶν μὲν ἦδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς·

437 σὺς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαις
ἀνήκε Ἀητοῦς παῖς ἐκηβόλος θεά·

26. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθης
οἶον ἄνδρα παραλιπῶν Δίφιλον ἐστιᾶς καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ
παραδέδωκας, εἰκότως· ἠδὺς γὰρ ἐστὶ τῷ μειρακίῳ καὶ
πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστιν. εἰ δὲ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέ-
γειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἂν τι προσέθηκα, ὅπερ σὺ, εἰ θέ-
λεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ ἂν μάθοις ἀληθῆς
ὄν. ἀλλ' οὐ χρὴ ταράττειν ἐν γάμοις οὐδὲ διαβάλλειν ἄλ-
λους, καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχροῖς αἰτίαις· καὶ γὰρ
εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητᾶς μου περισπάσας, ἀλλ'
ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἔνεκεν σιωπήσομαι. 27. προσέ-
ταξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἦν διδῶς αὐτῷ μοῖραν τινα ἢ
σὺς ἢ ἐλάφου ἢ σησαμῶντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσειε καὶ

ἀντὶ τοῦ δειπνοῦ ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ 438
δόξωμεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι.

28. Τούτων. ὦ ἑταῖρε, ἀναγινωσκομένων μεταξὺ
ἰδρῶς τέ μοι περιεχέιτο ὑπ' αἰδοῦς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ
λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἠὺχόμεν ὄρων τοὺς παρόν-
τας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν
Ἐτοιμοκλέα, πολὺν ἄνθρωπον καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦν-
τα. ἐθαύμαζον οὖν οἷος ὢν διαλάθοι αὐτοὺς ἐξαπατω-
μένους τῷ πάγωνι καὶ τῇ τοῦ προσώπου ἐντάσει. ὁ γὰρ
Ἀρισταίνετος ἐδόκει μοι οὐκ ἀμελεία περιδεῖν αὐτόν,
ἀλλ' οὐποτ' ἂν ἐλπίσας κληθέντα ἐπινεῦσαι οὐδ' ἂν ἐμ-
παρασχεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί. ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
πειρᾶσθαι ἤξιον. 29. ἐπεὶ δ' οὖν ἐπαύσατό ποτε ὁ οἰκέ-
της ἀναγινώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς
ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε δεδοικότας καὶ
ᾠχρῶντας καὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν προσώπων ἐπαληθεύοντας
τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντα. ὁ Ἀρισταί-
νετος δὲ ἐτετάρακτο καὶ θοοῦβου μεστός ἦν, ἐκέλευε δ'
ὅμως πίνειν ἡμᾶς καὶ ἐπειρᾶτο εὖ διατίθεσθαι τὸ γεγο-
νὸς ὑπομειδιῶν ἅμα καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν εἰπὼν
ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ὁ Ζήνων 439
ὑπεξανέστη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ νεύσαντος ἀπαλ-
λάττεσθαι ὡς κελεύσαντος τοῦ πατρός. 30. ὁ Κλεόδημος
δὲ καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμῆς δεόμενος — ἐβούλετο γὰρ
συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς καὶ διερρήγγνυτο οὐκ ἔχων
ἀρχὴν εὐλογον — τότε οὖν τὸ ἐνδοσίμον παρασχούσης
τῆς ἐπιστολῆς, Τοιαῦτα, ἔφη, ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρῦσιπ-
πος καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστός καὶ Κλεάνθης, δημάτια
δύστηνα καὶ ἐρωτήσεις μόνον καὶ σχήματα φιλοσόφων,
τὰ δ' ἄλλα Ἐτοιμοκλείς οἱ πλείστοι. καὶ αἱ ἐπιστολαὶ
ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικά, καὶ τὸ τελευταῖον Οἰνεὺς μὲν
Ἀρισταίνετος, Ἐτοιμοκλῆς δὲ Ἄρτεμις. Ἡράκλεις, εὖ-

φημα πάντα καὶ ἐορτῇ πρόποντα. 31. Νῆ Δί', εἶπεν ὁ Ἑρμῶν ὑπερκατακείμενος· ἠκηόει γάρ, οἶμαι, ὑν τινα ἐσκενιάσθαι Ἀρισταινέτω ἐς τὸ δαίμων, ὥστε οὐκ ἄκαιρον ἐδόκει μεμνήσθαι τοῦ Καλυδωνίου. ἀλλὰ πρὸς τῆς Ἑστίας, ὦ Ἀρισταίνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τῶν ἀπαρχῶν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαρανθεὶς· καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινὸν· ἀδιάφορα

440 γὰρ ὁ Χρυσίππος τὰ τοιαῦτα ἠγείτο. 32. Χρυσίππου γὰρ μὲμνησθε ὑμεῖς, ἔφη ὁ Ζηνοθέμις ἐπεγείρας ἑαυτὸν καὶ φθειγῆμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἐνὸς ἀνδρὸς οὐκ ἐννόμως φιλοσοφοῦντος Ἑτοιμοκλέους τοῦ γόητος μετρεῖτε τὸν Κλεάνθη καὶ Ζήνωνα σοφοὺς ἄνδρας; οἵτινες δὲ καὶ ὄντες ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα; οὐ σὺ μὲν τῶν Διοσκούρων ἤδη, ὦ Ἑρμῶν, τοὺς πλοκάμους περικέκαρκας χρυσοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ δὲ τὴν Σωστράτου γυναικα τοῦ μαθητοῦ ἐμοίχευες, ὦ Κλεόδημε, καὶ καταληφθεὶς τὰ αἰσχιστα ἔπαθες. οὐ σιωπήσεσθε οὖν τοιαῦτα συνεπιστάμενοι ἑαυτοῖς; Ἄλλ' οὐ μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἑμαντοῦ γυναικός, ἢ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σὺ, οὐδὲ τοῦ ξένου μαθητοῦ λαβὼν τοῦφόδιον παρακαταθήκας ἔπειτα ὤμοσα κατὰ τῆς Πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγγω τοὺς μαθητάς, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδώσι τοὺς μισθοὺς. Ἄλλ' ἐκεῖνο, ἔφη ὁ Ζηνοθέμις, οὐκ ἂν ἔξαρκος γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδύσθαι Κρίτωνι ἐπὶ τὸν πατέρα. 33. καὶ ἅμα, ἔτυχε γὰρ πίνων, ὁπόσον ἔτι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι. περὶ ἡμισυ σχεδόν, κατεσκέδασεν αὐτοῖν. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἴων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀνά-

441 ξιος ᾧν. ὁ μὲν οὖν Ἑρμῶν ἀπεξέυετο ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄκρατον προνευενκῶς καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δὲ — οὐ γὰρ εἶχε κύλικα — ἐπιστραφεὶς προσέπτυσέ τε τὸν Ζηνοθέμιν καὶ τῇ ἀριστερᾷ

τοῦ πάγωνος λαβόμενος ἔμελλε παῖσειν κατὰ κορρης, καὶ ἀπέκτεινεν ἄν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα καὶ ὑπερβάς τὸν Ζηνόθεμιν ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς διασταλεῖν ὑπὸ διατειχίσματι αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντες.

34. Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτ' ἐγένετο, ποικίλα, ὦ Φίλων, ἐγὼ πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ πρόχειρον ἐκείνο, ὡς οὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μὴ τις καὶ τὸν βίον ἑυθμίζοι πρὸς τὸ βέλτιον· ἐκείνους γοῦν περιττοὺς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἐώρων γέλωτα ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα εἰσήει με, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ καὶ τὸ πεπαιδευθῆναι ἀπάγη τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνον τὰ βιβλία καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας ἀτενὲς ἀφορῶντας· τοσοῦτων γοῦν φιλοσόφων παρόντων οὐδὲ κατὰ τύχην ἕνα τινὰ ἔξω ἀμαρτήματος ἦν ἰδεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν ἐποίουν αἰσχρά, οἱ δ' ἔλεγον αἰσχίῳ· οὐδὲ γὰρ ἐς τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γινόμενα λογιζόμενος οἷα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι καὶ ἄποτος ἐγεγράφει. 35. ἀνέστραπτο οὖν τὸ πρᾶγμα, καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται κοσμῶς πάννυ ἐστιώμενοι οὔτε παροινοῦντες οὔτε ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν, οἶμαι, οὐς γε ἐθαύμαζον οἰόμενοί τινος εἶναι ἀπὸ τῶν σχημάτων. οἱ σοφοὶ δὲ ἠσέλγαινον καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερενεπίμπλαντο καὶ ἐκεκράγεσαν καὶ εἰς χεῖρας ἦσαν. ὁ θαυμάσιος δὲ Ἀλκιδάμας καὶ εὐρύει ἐν τῷ μέσῳ οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει, ὡς ἂν ἄριστα τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ οἷς περὶ τῆς Ἐριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν· οὐ γὰρ κληθεῖσαν αὐτὴν ἐς τοῦ Πηλέως τὸν γάμον εἶψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ σύνδειπνον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβα-

λὼν εἰς τὸ μέσον ὥσπερ τι μῆλον οὐ μείω τῆς Ἰλιάδος
 κακὰ ἐξεργάσασθαι. 36. οὐ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν
 Ζηνόθεμιν καὶ Κλεόδημον φιλονεικούντες, ἐπεὶ μέσος
 αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐγένετο· ἀλλὰ, Νῦν μὲν, ἔφη ὁ
 Κλεόδημος, ἱκανόν, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς ὄντες, αὖριον
 δὲ ἀμνουῖμαι ὑμᾶς ὄντινα καὶ χρῆ τρόπον· ἀπόκριναι
 μοι οὖν, ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος,
 443 καθ' ὅ τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τῶν χρημάτων τὴν
 κτήσιν οὐδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἀπάντων σκοπεῖτε ὡς πλείω
 κτήσεσθε καὶ διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους αἰεὶ ἔχετε
 καὶ δανεῖζετε καὶ τοκογλυφεῖτε καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε,
 πάλιν τε αὐτὴν ἡδονὴν μισοῦντες καὶ τῶν Ἐπικουρείων
 κατηγοροῦντες αὐτοὶ τὰ αἰσχίστα ἡδονῆς ἔνεκα ποιεῖτε
 καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἰ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ
 δεῖπνον· εἰ δὲ καὶ κληθεῖητε, τσαυτά μὲν ἐσθίοντες, το-
 σαυτά δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες . . . καὶ ἅμα λέγων
 τὴν ὀθόνην περισπᾶν ἐπεχείρει, ἣν ὁ παῖς εἶχε τοῦ Ζη-
 νοθέμιδος, μεστήν οὖσαν παντοδαπῶν κρεῶν, καὶ ἐμελλε
 λύσας ἀπορρίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ
 ἀνῆκε καρτερῶς ἀντεχόμενος. 37. καὶ ὁ Ἑρμων, Εὖ γε,
 ἔφη, ὦ Κλεόδημε, εἰπάτωσαν οὐτινος ἔνεκα ἡδονῆς
 κατηγοροῦσιν αὐτοὶ ἡδυσθαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀξιούν-
 τες. Οὐκ, ἀλλὰ σύ, ἢ δ' ὅς ὁ Ζηνόθεμις, εἶπέ, ὦ Κλεό-
 δημε, καθ' ὅ τι οὐκ ἀδιάφορον ἡγῆ τὸν πλοῦτον. Οὐ
 μὲν οὖν, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἦν, ἄχρι δὲ ὁ
 Ἴων προκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, Παύσασθε, ἔφη·
 ἐγὼ δέ, εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρού-
 σης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον· ὑμεῖς δὲ ἀφιλονεικῶς
 444 ἐρεῖτε καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ παρὰ τῶ ἡμετέρῳ
 Πλάτῳνι ἢ πλείστη διατριβὴ ἐγένετο ἐν λόγοις. πάντες
 ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταί-
 νετόν τε καὶ Εὐκρίτον, ἀπαλλάξεσθαι τῆς ἀηδίας οὕτω

νοῦν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν αὐτοῦ τόπον εἰρήνην γεγενῆσθαι ἐλπίσας, 38. καὶ ἅμα εἰσεκεκόμιστο ἡμῖν τὸ ἐντελὲς ὀνομαζόμενον δειπνον, μία ὄρνις ἐκάστῳ καὶ κρέας ὑὸς καὶ λαγῶα καὶ ἰχθῦς ἐκ ταγήνου καὶ σησαμοῦντες καὶ ὅσα ἐντραγεῖν, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεσθαι ταῦτα. προὔκειτο δὲ οὐχ ἔν ἐκάστῳ πινάκιον, ἀλλ' Ἀρισταίνετῳ μὲν καὶ Εὐκρίτῳ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶ ἐκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ καὶ Ἐρμωνί τῷ Ἐπικουρείῳ ὁμοίως κοινόν καὶ τούτοις· εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ καὶ Ἰωνί, μεθ' οὓς τῷ νυμφίῳ καὶ ἐμοί, τῷ Διφίλῳ δὲ τὰ ἀμφοῖν, ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων, ὧ Φίλων, διότι δὴ ἐστὶ καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον ἐς τὸν λόγον.

ΦΙΛ. Μεμνήσομαι δὴ.

39. ΑΤΚ. Ὁ τοίνυν Ἴων, Πρῶτος οὖν ἄρχομαι, ἔφη, 446 εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, Ἐχρῆν μὲν ἴσως, ἔφη, τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων περὶ ἰδεῶν τε καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν καὶ ψυχῆς ἀθανασίας· ἵνα δὲ μὴ ἀντιλέγωσί μοι ὅποσοι μὴ κατὰ ταῦτά φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν· μόνου γοῦν οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρετὴν εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείου γάμου, κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα κοινὰς εἶναι ἔδει ἡμῶν τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἴημεν. 40. γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ὡς οὐκ ἐν καιρῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος δέ, Παῦσαι, ἔφη, βαρβαρικὰ ἡμῖν ἄδων, ποῦ γὰρ ἂν εὐρίσκοιμεν τὸν ζῆλον ἐπὶ τούτου καὶ παρὰ τίνι; Καὶ σὺ γὰρ φθέρῃ, κάθαρμα; εἶπεν. οἶμαι, καὶ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖτο τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βέλτιστος, Παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. 41. καὶ

ἀρξάμενος ἀνεγίνωσκεν. ἦν γὰρ τοῦτα, εἰ γε μέμνημαι,
τὰ ἔλεγεα·

- 446 Ἡ οἷη πότ' ἄρ' Ἀρισταινέτου ἐν μεγαροῖσι
 δια Κλεανθῆς ἄνασσ' ἐτρέφετ' ἐνδυκείως,
 προὔχουσ' ἀλλάων πασάων παρθενικάων,
 κρέσσων τῆς Κυθέρης ἠδ' ἅμα τῆς Ἑλένης.
 νυμφίε, καὶ σὺ δὲ χαῖρε, κράτιστε τεῶν συνεφήβων,
 κρέσσων Νιρῆος καὶ Θετίδος πάιδος.
 ἄμμες δ' αὐθ' ὑμῖν τοῦτον θαλαμήτον ὕμνον
 ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἄσόμεθα.

42. γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς τὸ εἶκόσ, γενομένου
 ἀνελέσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδει, καὶ ἀνείλοντο οἱ
 περὶ τὸν Ἀρισταίνετον καὶ Εὐκρίτον τὴν πρὸ αὐτοῦ ἑκά-
 τερος ἀγῶ τὰμὰ καὶ ὁ Χαιρέας ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο καὶ
 Ἴων ὁμοίως καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος ἤξειτο καὶ τὰ
 τῷ Ζήνωνι δὴ ἀπιόντι παραδοθέντα φέρεσθαι καὶ ἔλεγε
 μόνῳ παρατεθῆναι οἱ αὐτὰ καὶ πρὸς τοὺς διακόνοους ἐμά-
 χετο, καὶ ἀντέσπων τῆς ὄρνιθος ἐπειλημμένοι ὥσπερ τὸν
 Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες, καὶ τέλος ἐνικήθη καὶ
 ἀφῆκε πολὺν γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις, καὶ μά-
 λιστα ἐπεὶ ἠγανάκτει μετὰ τοῦτο ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδι-

- 447 κημένος. 43. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἑρμῶνα καὶ Ζηνόθεμιν ἅμα
 κατέκειντο, ὥσπερ εἰρηται, ὁ μὲν ὑπεράνω ὁ Ζηνόθεμις,
 ὁ δ' ὑπ' αὐτόν· παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα
 ἴσα, καὶ ἀνείλοντο εἰρηνικῶς· ἡ δὲ ὄρνις ἢ πρὸ τοῦ Ἑρ-
 μῶνος πιμελεστέρα, οὕτως. οἶμαι, τυχόν. ἔδει δὲ καὶ
 ταύτας ἀναιρεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. ἐν τούτῳ τοί-
 νυν ὁ Ζηνόθεμις — καὶ μοι, ὦ Φίλων, πάνυ πρόσεγε
 τὸν νοῦν, ὁμοῦ γὰρ ἐσμεν ἤδη τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραχθέν-
 των — ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημί, τὴν παρ' αὐτῷ ἀφείς τὴν
 πρὸ τοῦ Ἑρμῶνος ἀνείλετο πιοτέραν, ὡς ἔφην, οὕσαν·
 ὁ δ' ἀντεκελάβετο καὶ οὐκ εἶα πλεονεκτεῖν. βοῆ τὸ ἐπί

τούτοις, καὶ συμπεσόντες ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐταῖς ἐς τὰ πρόσωπα, καὶ τῶν πωγῶνων ἐπειλημμένοι ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν, ὁ μὲν τὸν Κλεοδήμον ὁ Ἔρμων, ὁ δὲ Ζηνοθέμις Ἀλκιδάμαντα καὶ Δίφιλον, καὶ συνίσταντο οἱ μὲν ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκείνον πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος· ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. 44. οἱ δ' ἐμάχοντο συμπλακέντες, καὶ ὁ μὲν Ζηνοθέμις σκύφον ἀράμενος ἀπὸ τῆς τραπέξης κείμενον πρὸ τοῦ Ἀρισται- 448 νέτου ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἔρμωνα,

κακείνου μὲν ἄμαρτε, παραὶ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἄλλη, διεῖλε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον ἐς δύο χρηστῶ μάλα καὶ βαθεὶ τῷ τραύματι. βοή οὖν παρὰ τῶν γυναικῶν ἐγένετο καὶ κατεπήδησαν ἐς τὸ μεταίχιμιον αἱ πολλαί, καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἶμα εἶδε· καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε φοβηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠρίστευσε τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν, καὶ πατάξας τῇ βακτηρίᾳ τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἐρμῶνος δὲ τὴν διαγόνα ἐπέτριψε καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας κατέτρωσεν· οὐ μὴν ἀπετράποντο ἐκεῖνοι, ἀλλ' ὁ μὲν Κλεοδήμος ὀρθῶ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυττε καὶ τὴν θίνα προσφύς ἀπέτραγεν, ὁ δὲ Ἔρμων τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντήρος. 45. ἐτρώθη δὲ καὶ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς διαλύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν λάξ, οἶμαι, εἰς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἐκεῖτο οὖν ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὐτοῦ Ὅμηρον „αἶμ' ἐμέων.“ πλὴν ταραχῆς γε καὶ δακρύων μεστὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες ἐκώκνον τῷ Χαιρέᾳ περιχυθεῖσαι, οἱ δὲ ἄλλοι κατέπανον. μέγιστον δὲ ἦν ἀπάντων κακῶν 449 ὁ Ἀλκιδάμας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' αὐτὸν ἐτρέφατο, παίων τὸν προστυχόντα· καὶ πολλοὶ ἄν, εὖ ἴσθι, ἐπεσον, εἰ μὴ

κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ του τοίχον ῥηθὸς ἐφειστώσως ἐώρων ἕκαστα οὐκ ἀναμιγνύς ἑαυτὸν ὑπο τοῦ Ἰστιαίου διδασχθεῖς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς διαλύειν τὰ τοιαῦτα. Λαπίθας οὖν καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας καὶ αἷμα ἐκκεχυμένον καὶ σκύφους ριπτομένους. 46. τέλος δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον σκότος μέγα ἐποίησε, καὶ τὸ πρᾶγμα, ὡς τὸ εἰκός, μακρῶ χαλεπώτερον ἐγεγένητο· καὶ γὰρ οὐ ῥαδίως εὐπόρησαν φωτὸς ἄλλου, ἀλλὰ πολλὰ ἐπράχθη καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκοτῷ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη Ἀλκιδάμας μὲν τὴν ἀύλητρίδα ἀπογυμνῶν καὶ πρὸς βίαν συννευχθῆναι αὐτῇ σπουδάζων, Διονυσόδωρος δὲ ἄλλο τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκῶς· σκύφος γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου ἐξαναστάντος αὐτοῦ. εἰτ' ἀπολογούμενος Ἴωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ ταραχῇ δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο, καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκῆναι.

47. Ἐπὶ τούτοις διελύθη τὸ συμπόσιον τελευτήσαι ἐκ τῶν δακρῶν αὐθις ἐς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι
 450 καὶ Διονυσόδωρῳ καὶ Ἴωνι. καὶ οἳ τε τραυματῖαι φοράδην ἐξεκομίζοντο πονήσως ἔχοντες, καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης ὁ Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις τῇ μὲν τῆς ῥινός, τῇ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένος, βοῶν ἀπόλλυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων, ὥστε καὶ τὸν Ἑρμῶνα καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα — δύνῳ γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο — ἀντιμαρτύρεσθαι λέγοντα. Μέννησο μέντοι, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἦγῃ τὸν πόνον· καὶ ὁ νυμφίος δὲ ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου ἀπήγετο ἐς τὴν οἰκίαν ταινίαις κατειλημένος τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὸ ζευγος ἀνατεθεὶς ἐφ' οὐτὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλε, πικρούς ὁ ἄθλιος τοὺς γάμους ἑορτάσας· καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ Διονίκος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δυνατά, καὶ καθευδήσοντες ἀπήγοντο ἐμοῦντες οἳ πολλοὶ

ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μὲντοι Ἀλκιδάμας αὐτοῦ ἔμεινεν· οὐ γὰρ ἠδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πλαγίως ἐκάθευδε. 48. τοῦτό σοι τέλος, ᾧ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου, ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο ἐπειπεῖν,

πολλὰι μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη·

ἀπροσδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη καὶ ταῦτα. ἐκείνο μεμάρθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἀπρακτον ὄντα συνεστιᾶσθαι τοιούτοις σοφοῖς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΤΡΙΑΣ ΘΕΟΥ.

1.—Ἔστιν ἐν Συρίῃ πόλις οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρή-
τεω ποταμοῦ, καλεῖται δὲ Ἰρή καὶ ἐστὶν Ἰρή τῆς Ἡρῆς
τῆς Ἀσσυρίας. δοκεῖ δέ μοι, τόδῃ τὸ οὐνομα οὐκ ἅμα
τῇ πόλι οἰκειομένη ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄλλο ἦν·
μετὰ δὲ σφίσι τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων ἐς τότε ἡ 452
ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὧν τῆς πόλιος ἔρχομαι
ἐρέων ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστὶν· ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσιν
ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται, καὶ πανηγύριαι τὰς ἄγουσι καὶ θυ-
σίας τὰς ἐπιτελέουσιν. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τῶν το-
ιρῶν εἰσαμένων μυθολογέουσιν, καὶ τὸν νηὸν ὅπως ἐγένε-
το. γράφω δὲ Ἀσσύριος ἑὼν, καὶ τῶν ἀπηγέομαι τὰ
μὲν αὐτοψίῃ ἔμαθον, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην, ὁκόσα
εἶοντα ἐμεῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω.

2. Πρῶτοι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰ-
γύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν καὶ ἱρὰ εἰσα-
σθαι καὶ τεμένεα καὶ πανηγύριαι ἀποδέξαι. πρῶτοι δὲ

καὶ οὐνόματα ἰρὰ ἔγνωσαν καὶ λόγους ἰρούς ἔλεξαν. μετὰ δὲ οὐ πολλοστῷ χρόνῳ παρ' Αἰγυπτίων λόγον Ἀσσύριοι εἰς θεοὺς ἤκουσαν καὶ ἰρὰ καὶ νηοὺς ἤγειραν, ἐν τοῖσι καὶ ἀγάλματα ἔθεντο καὶ ξόανα ἐστήσαντο. 3. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἀξίονοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστιν 453 ἰρὰ καὶ ἐν Συρίῃ οὐ παρὰ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσοχρονέοντα, τῶν ἐγὼ πλεῖστα ὄπωπα· τὸ γε τοῦ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνες αἰδοῦσιν, ἀλλὰ τὸν ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἦφως ἐστίν. 4. ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο ἰρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσιν, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσιν, Ἀστάρτης ἐστίν· Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σεληναίην ἔμμεναι· ὡς δὲ μοί τις τῶν ἰρέων ἀπηγγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τῆς Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δ' εὐῶσαν Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος θυγατέρα. ἐπειδὴ τε ἀφανῆς ἐγεγόνεεν, οἱ Φοινικες τῷ νηῷ ἐτιμήσαντο καὶ λόγον ἰρὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι εὐῶσαν καλὴν Ζεὺς ἐπόθει καὶ τὸ εἶδος εἰς ταῦρον ἀμειψάμενος ἤρπασε, καὶ μιν εἰς Κρήτην φέρων ἀπίκετο. τὰδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον, καὶ τὸ νόμισμα, τῷ Σιδώνιοι χρέονται, τὴν Εὐρώπην ἐφεξομένην ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διί· τὸν δὲ νηὸν οὐκ ὁμολογεῖουσιν 454 Εὐρώπης ἔμμεναι. 5. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοινικες ἰρὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἥλιου πόλιος εἰς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὄπωπα, μέγα δὲ καὶ τόδε καὶ ἀρχαῖον ἐστίν. 6. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἰρὸν Ἀφροδίτης Βυβλῆς, ἐν τῷ καὶ τὰ ὄργια εἰς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσιν· ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὦν τὸ ἔργον τὸ εἰς Ἄδωνιν ὑπὸ τοῦ σῦδος ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονται τε ἐκάστου ἔτεος καὶ θρηνέουσι καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσιν καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνά τὴν χώραν ἴσταται. ἐπεὰν δὲ ἀποτύφωνται τε καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατα-

γίξουσι τῷ Ἀδώνιδι ὅπως ἐόντι νέκνι, μετὰ δὲ τῇ ἐτέρῃ ἡμέρῃ ζῶειν τέ μιν μυθολογέουσι καὶ ἐς τὸν ἡέρα πέμπουσι καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται ὅπως Αἰγύπτιοι ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτελέουσιν· ἐν μὴ ἡμέρῃ ἐπὶ πρῆσι τῆς ᾠρης ἴστανται, ἢ δὲ ἀγορῇ μούνοισι ξείνοισι παρακέεται καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσιῇ γίνε-
ται. 7. εἰσὶ δὲ ἐνιοι Βυβλίων, οἱ λέγουσι παρὰ σφίσι τε-
θάφθαι τὸν Ὅσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ πένθεα καὶ 456
τὰ ὄργια οὐκ ἐς τὸν Ἀδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὅσιριν πάντα πρῆσσεσθαι. ἐρέω δὲ ὁκόθεν καὶ τάδε πιστὰ δοκέουσι. κεφαλὴ ἐκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον ἑπτὰ ἡμερέων, καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θεῖη ναυτιλίῃ· τρέπεται δὲ οὐδαμά, ἀλλ' ἐς μούνην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν θωῦμα. καὶ τοῦτο ἐκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ καὶ ἐμεῦ παρόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο· καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθετησάμην Βυβλίην. 8. ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ ρώρῃ τῇ Βυβλίῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ οὐρεος ἐς τὴν ἄλα ἐκδιδοί· οὐνομα τῷ ποταμῷ Ἀδωνις ἐπικέεται. ὁ δὲ ποταμὸς ἐκάστου ἔτεος αἰμάσσεται καὶ τὴν χροίην ὀλέσας ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τοῦ πελάγους καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δὲ ὅτι ταύτησι τῆσιν ἡμέρησιν ὁ Ἀδωνις ἀνὰ τὸν Λίβανον τιτρώσκεται καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν καὶ τῷ ῥόφῳ τὴν ἐπωνυμίην διδοι. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσιν. ἐμοὶ δὲ τις ἀνήρ Βύβλιος ἀληθέα δοκέων λέγειν ἐτέρην ἀπηγέστο τοῦ πάθεος αἰτιήν. ἔλεγε δὲ ᾧδε· ὁ Ἀδωνις ὁ ποταμὸς, ᾧ ξείνε, διὰ 456
τοῦ Λιβάνου ἐρχεται· ὁ δὲ Λίβανος κάρτα ξανθόγεός ἐστιν· ἄνεμοι ᾧν τρηχέες ἐκείνησι τῆσιν ἡμέρησιν ἴσταν-
μενοι τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι ἐοῦσαν ἐς τὰ μά-

λιστα μιλιώδεα, ἡ δὲ γῆ μιν αἰμαώδεα τίθησι· καὶ τοῦδε
 τοῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ λέγουσιν, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτία.
 ὁ μὲν μοι Βύβλιος τοσαῦτα ἀπηγέετο· εἰ δὲ ἀτρεκέως
 ταῦτα ἔλεγεν, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ κάρτα θείη καὶ τοῦ ἀνέμου
 ἡ συντυχίη. 9. ἀνέβην δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου,
 ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδί-
 τῆς ἔμμεναι, τὸ Κινύρης εἶσατο, καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν καὶ
 ἀρχαῖον ἦν. τάδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα καὶ με-
 γάλα Ἰρά. 10. τοσοῦτων δὲ ἐόντων ἐμοὶ δοκεῖ οὐδὲν τῶν
 ἐν τῇ Ἰσῆ πόλι μεῖζον ἔμμεναι οὐδὲ νηὸς ἄλλος ἀγιάτε-
 ρος οὐδὲ χώρη ἄλλη Ἰσοτέρη. ἐνὶ δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πο-
 λυτελέα καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα καὶ πολλὰ θωύματα καὶ
 457 ξόανα θεοπρεπέα, καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσιν ἐμφανέες·
 ἰδρωῖε γὰρ δὴ ὦν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα καὶ κινέεται καὶ
 χρησμηγορεῖ· καὶ βοή δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ
 κλεισθέντος τοῦ ἱεροῦ, καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν καὶ
 ὄλβου πέρι ἐν τοῖσιν ἐγὼ οἶδα πρῶτόν ἐστι· πολλὰ γὰρ
 αὐτοῖσιν ἀπικνέεται χρήματα ἐκ τε Ἀραβίης καὶ Φοινί-
 κων καὶ Βαβυλωνίων καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης, τὰ δὲ
 καὶ Κίλικες φέρουσι, τὰ δὲ Ἀσσυριοὶ. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ
 τὰ ἐν τῷ νηῷ λάθρη ἀποκέαται, ἐσθῆτα πολλὴν καὶ ἄλλα
 ὀκόσα ἐς ἄργυρον ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται· ὄρται μὲν
 γὰρ καὶ πανηγύριες οὐδαμοῖσιν ἄλλοισιν ἀνθρώπων το-
 σαῖδε ἀποδεδέχεται. 11. ἱστοροῦντι δὲ μοι ἐτέων πέρι,
 ὀκόσα τῷ ἱερῷ ἐστὶ, καὶ τὴν θεὸν αὐτοὶ ἦντινα δοκέουσι,
 πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο, τῶν οἱ μὲν ἱροί, οἱ δὲ ἐμφανέες,
 οἱ δὲ κάρτα μυθώδεις, καὶ ἄλλοι βάρβαροι, οἱ μὲν τοῖσιν
 Ἑλλῆσιν ὁμολογέοντες, τοὺς ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέ-
 κομαι δὲ οὐδαμά. 12. οἱ μὲν ὦν πολλοὶ Δευκαλίωνα τοῖ
 458 Σισύθεα τὸ ἱρὸν εἶσασθαι λέγουσι, τοῦτον Δευκαλίωνα,
 ἐπὶ τοῦ τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγένετο. Δευκαλίωνος δὲ πέρι
 λόγον ἐν Ἑλλῆσιν ἤκουσα, τὸν Ἑλλῆνες ἐπ' αὐτῷ λέγου-

σιν. ὁ δὲ μῦθος ὧδε ἔχει· ἦδε ἡ γενεὴ οἱ νῦν ἄνθρωποι οὐ πρῶτοι ἐγένοντο, ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεὴ πάντες ὦλοντο. οὗτοι δὲ γένεος τοῦ δευτέρου εἰσί, τὸ αὐτίς ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πληθὺν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ περὶ τῶν ἀνθρώπων τάδε μυθεύονται· ὑβρισταὶ κάρτα ἐόντες ἀθέμιστα ἔργα ἐπρησσον, οὔτε γὰρ ὄρκια ἐφύλασσον οὔτε ξείνους ἐδέκοντο οὔτε ἰκετέων ἠνεύχοντο, ἀντ' ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐγένοντο καὶ πάντες ὦλοντο, Δευκαλίων δὲ μῦθος ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δευτέραν εὐβουλίας τε καὶ τοῦ εὐσεβέος εἵνεκα. ἡ δὲ οἱ σωτηρίῃ ἦδε ἐγένετο· λάρνακα μεγάλην, τὴν αὐτὸς εἶχεν, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παιδᾶς τε καὶ γυναῖκας ἐωυτοῦ ἐσέβη· ἐσβαίνοντι δὲ οἱ ἀπίκοντο σύες καὶ ἵπποι καὶ λεόντων γένεα καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα ὀκόσα ἐν γῆ νέμονται, πάντα ἐς ζεύγεα. ὁ δὲ πάντα ἐδέκετο, καὶ μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφίσι μεγάλη διόθεν φιλή ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἐπλευσαν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ μὲν Δευκαλίωνος περὶ Ἑλ- 469 ληνες ἱστοροῦσι. 13. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλει μεγάλως ἄξιος θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ χάσμα μέγα ἐγένετο καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατεδέξατο· Δευκαλίων δέ, ἐπεὶ τάδε ἐγένετο, βωμούς τε ἔθετο καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἅγιον ἐστήσατο. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστιν ὑπὸ τῷ νηῷ κάρτα μικρόν. εἰ μὲν ὧν πάλαι καὶ μέγα ἐὼν νῦν τοιούδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα· τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον. μικρόν ἐστι. σημά δὲ τῆς ἱστορίας τότε πρήσσουσι· δις ἐκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἰρέες μῦθον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη καὶ Ἀραβίη, καὶ πέρηθεν τοῦ Εὐφρῆτεω πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχον-

ται καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ
 ἐκχέουσι, μετὰ δὲ ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκεται
 τὸ χάσμα μικρὸν ἔδον ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ δὲ ποιέον-
 τες Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱερῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγουσι
 συμφορῆς τε καὶ εὐεργεσίης μνήμα ἔμμεναι. ὁ μὲν ὦν
 ἀρχαῖος αὐτοῖσι λόγος ἀμφὶ τοῦ ἱεροῦ τοιόσδε ἐστὶ. 14. ἄλ-
 460 ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην καὶ τόδε τὸ ἔδος εἴσασθαι νο-
 μίζουσιν, οὐκ Ἥρη δὲ εἴσασθαι, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς, τῆς
 Δερκετῶ οὖνομα. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθετη-
 σάμην, θέημα ξένον· ἡμισέη μὲν γυνή, τὸ δὲ ὀκόσον ἐκ
 μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας ἰχθύος οὐρῇ ἀποτείνεται. ἡ δὲ
 ἐν τῇ ἱερῇ πόλι παῖσα γυνή ἐστὶ. πίστιες δὲ τοῦ λόγου
 αὐτοῖσι κάρτα ἐμφανέες· ἰχθύας χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι
 καὶ οὐκοτε ἰχθύων ψαύουσι, καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν ἄλ-
 λους σιτέονται, περιστερῆν δὲ μούνην οὐ σιτέονται, ἀλλὰ
 σφίσις ἦδε ἱρή. τὰ δὲ γιγνώμενα δοκεῖ αὐτοῖσι ποιέεσθαι
 Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα, τὸ μὲν, ὅτι Δερκετῶ
 μορφῆν ἰχθύος ἔχει, τὸ δέ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος ἐς
 περιστερῆν ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν νηὸν ὅτι Σεμιρα-
 461 μιος ἔργον ἐστὶ, τάχα κου δέξομαι· Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν
 ἔμμεναι οὐδαμὰ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίων
 ἐνίοισιν ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οὐ Δερκετοῖ χα-
 ρίζονται. 15. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱρός, τὸν ἐγὼ σο-
 φοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα, ὅτι ἡ μὲν θεὴ Ῥέη ἐστὶ, τὸ δὲ ἱρὸν
 Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γένος μὲν Ἀυδοῦς ἦν, πρῶτος
 δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ Φρύγες καὶ
 Ἀυδοὶ καὶ Σαμόθρακες ἐπιτελέουσιν, Ἄττεω πάντα ἔμα-
 θον· ὡς γὰρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρηίου ἀπε-
 παύσατο, μορφῆν δὲ θηλέην ἠμείψατο καὶ ἐσθῆτα γυ-
 ναικηίην ἐνεδύσατο καὶ ἐς παῖσαν γῆν φοιτέων ὄργια τε
 ἐπετέλεε καὶ τὰ ἑπαθεῖν ἀπηγάτο καὶ Ῥέην ἠεῖδεν. ἐν

τοῖσι καὶ ἐς Συρίην ἀπίκτο. ὡς δὲ οἱ πέρην Εὐφρήτω
 ἄνθρωποι οὔτε αὐτὸν οὔτε ὄργια ἐδέκοντο, ἐν τῷδε τῷ
 χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δὲ· ἡ θεὸς τὰ πολλὰ
 ἐς Ῥέην ἐπικνέεται. λέοντες γάρ μιν φέρουσι καὶ τύμ- 462
 πανον ἔχει καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορεῖ, ὁκοίην Ῥέην
 Ἰνδοὶ ποιέουσιν. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἳ εἰσιν ἐν
 τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρην μὲν οὐδαμὰ, Ῥέην δὲ τέμνονται
 καὶ Ἄττα μιμέονται. τὰ δὲ μοι εὐπρεπέα μὲν δοκεῖ ἐμ-
 μεναι, ἀληθέα δὲ οὐ· ἐπεὶ καὶ τῆς τομῆς ἄλλην αἰτίην
 ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. 16. ἀνδάνει δὲ μοι τὰ λέ-
 γουσι τοῦ ἱροῦ πέρι τοῖσιν Ἑλλήσιν τὰ πολλὰ ὁμολογέον-
 τες, τὴν μὲν θεὸν Ἥρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔργον Διόνυ-
 σου τοῦ Σεμέλης ποίημα· καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συ-
 ρίην ἀπίκτο κείνην ὁδὸν τὴν ἤλθεν ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ
 ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διόνυσου ποιητέω σήματα, ἐν τοῖσι 463
 καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι καὶ λίθοι Ἰνδοὶ καὶ ἐλεφάντων κέ-
 ρεα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιοπίων ἤνευκε, καὶ φαλλοὶ δὲ
 ἐστᾶσιν ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι, ἐπὶ
 τῶν ἐπίγραμμα τοιούδε ἐπιγέγραπται, „τούσδε φαλλοὺς
 Διόνυσος Ἥρην μητροῖν ἀνέθηκα.“

Ἐμοὶ μὲν νῦν καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλ' ὅ τι
 ἐστὶν ἐν τῷ νηῷ Διόνυσου ὄργιον. φαλλοὺς Ἑλλήνες Διο-
 νύσῳ ἐγείρουσιν, ἐπὶ τῶν καὶ τοιούδε τι φέρουσιν, ἄν-
 δρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχον-
 τας· καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν
 τῷ ἱρῷ, ἐν δεξιῇ τοῦ νηοῦ κάθηται σμικρὸς ἀνήρ χάλκεος
 ἔχων αἰδοῖον μέγα. 17. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων 464
 τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσιν. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι
 θεσίος τε ὄκως ἐγένετο καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι
 τὸν νηὸν τὸν νῦν ἔοντα μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγε-
 νημένον, ἀλλ' ἐκείνον μὲν κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον,
 τὸν δὲ νῦν ἔοντα Στρατουίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναι-

κὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τῆς ὁ πρόγονος ἠρήσατο, τὸν ἤλεγξε τοῦ ἰητροῦ ἐπινοίη· ὡς γὰρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβεν, ἀμηχανέων τῷ κακῷ αἰσχροῦ δοκέοντι κατ' ἠσυχίην ἐνόσσειν. ἐκεῖτο δὲ ἀλγέων οὐδέν, καὶ οἱ ἦ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς ὡς εἶδε μιν ἐς οὐδέν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημῖα, ὀφθαλμοὶ τε ἀσθενέες καὶ φωνὴ καὶ χροιὴ καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα ἐποίησε· χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε τοῦ νεηνίσκου τὴν καρδίην, ἐκάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάντας· ὁ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων ἐν ἡρεμίᾳ μεγάλη ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρικὴ ἀπίκετο, τὴν τε χροιὴν ἠλλάξατο καὶ ἰδρώειν ἄρχατο καὶ τρόμῳ ἔχετο καὶ ἡ καρδίη 465 ἀνεπάλλετο· τὰ δὲ γιννόμενα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ τὸν ἔρωτα ἐποίησε. 18. καὶ μιν ᾧδε ἰήσατο· καλέσας τοῦ νεηνίσκου τὸν πατέρα κάρτα ὀρρωδέοντα, Ἦδε ἡ νοῦσος, ἔφη, τὴν ὁ πατὴρ ὅδε ἀρρωστέει, οὐ νοῦσός ἐστιν, ἀλλὰ ἀδικίη· ὅδε γὰρ τοι ἀλγέει μὲν οὐδέν, ἔρωσ δέ μιν καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ τῶν οὐδαμὰ τεύξεται, φιλέων γυναικα ἐμήν, τὴν ἐγὼ οὔτι μετήσομαι. ὁ μὲν ᾧν τοιαῦδε σοφίη ἐψεύδετο. ὁ δὲ ἀντίκα ἐλίσσετο, Πρὸς τε σοφίης καὶ ἰητρικῆς μή μοι παιδα ὀλέσης· οὐ γὰρ ἐθέλων ταύτη συμφορῇ ἔσχετο, ἀλλὰ οἱ ἡ νοῦσος ἀκουσίη. τῷ σὺ μηδαμὰ ζηλοτυπέων πένθος ἐγείραι πάση βασιλήϊη μηδὲ ἰητρὸς ἐὼν φθόνον προξενέειν ἰητρικῇ. ὁ μὲν ᾧδε ἀγνώως ἐὼν ἐδέετο. ὁ δὲ μιν αὐτίς ἀμείβετο, Ἀνόσια σπεύδεις γάμον ἐμὸν ἀπαιρούμενος ἠδὲ ἰητρὸν ἄνδρα βιώμενος. σὺ δὲ κῶς ἂν αὐτὸς ἐπρηξας, εἰ τοι σὴν γυναικα ἐπόθειεν, ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ πρὸς τάδε ἔλεγεν ὡς οὐδ' αὐτὸς ἂν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο οὐδὲ παιδὶ σωτηρίας ἐφθόνεεν, εἰ καὶ οἱ μητρικῆς ἐπεθύμεεν· οὐ

γὰρ ὁμοίην συμφορὴν ἔμμεναι γαμετὴν ἢ παῖδα ὀλέσαι.
 ὡς δὲ τάδε ὁ ἱητρὸς ἤκουσε, Τί τοι, ἔφη, ἐμὲ λίσσσαι;
 καὶ γὰρ τοι σὴν γυναῖκα ποθέει· τὰ δὲ ἔλεγον ἐγώ, πάντα 466
 ἔην ψεύδεα. πείθεται μὲν τουτέοισι, καὶ τῷ μὲν παιδί
 λείπει καὶ γυναῖκα καὶ βασιληίην, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυ-
 λωνίην χώρην ἀπίκετο καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφροῆτι ἐπώ-
 νυμον ἑαυτοῦ ἐποίησατο, ἐνθα οἱ καὶ ἡ τελευτὴ ἐγένετο.
 ὦδε μὲν ὁ ἱητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε καὶ ἰήσατο. 19. ἦδε δὴ
 ὦν ἡ Στρατονίκη ἐτι τῷ προτέρῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα ὄναρ
 τοιούδε ἐθήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευεν ἐγειραὶ οἱ τὸν
 ἐν τῇ ἱρῇ πόλι νηόν, εἰ δὲ ἀπειθέοι, πολλά οἱ καὶ κακὰ
 ἀπείλειεν. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα οὐδεμίην ὄρην ἐποιέετο,
 μετὰ δὲ ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὴν
 ὄψιν ἀπηγήσατο καὶ τὴν Ἥρην ἰλάσκετο καὶ στήσειν τὸν
 νηὸν ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιέα γενομένην ὁ ἀνὴρ ἐς
 τὴν ἱρὴν πόλιν ἐπεμπε, σὺν δὲ οἱ καὶ χρήματα καὶ στρα-
 τιὴν πολλήν, τοὺς μὲν οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ καὶ τοῦ ἀσφα-
 λέος εἵνεκα· καλέσας δὲ τινα τῶν ἑαυτοῦ φίλων, νεηνίην
 κάρτα καλόν, τῷ οὖνομα ἦν Κομβάβος, Ἐγὼ τοι, ἔφη,
 ὦ Κομβάβε, ἐσθλὸν ἔοντα φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν
 καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας,
 τὴν δὴ ἐπεδέξαο· νῦν δέ μοι χρεῖῶ μεγάλης πίστιος, τῷ
 σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐσπόμενον ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι 467
 καὶ ἱρὰ τελέσαι καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν· σοὶ δὲ ἀπικο-
 μένω ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσσειται. πρὸς δὲ τάδε ὁ Κομ-
 βάβος αὐτίκα λίσσετο πολλὰ λιπαρέων μὴ μιν ἐκπέμπειν
 μηδὲ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑαυτοῦ μέζονα χρήματα καὶ
 γυναῖκα καὶ ἔργον ἱρὸν· τὰ δὲ ὀρρωδέε μή κοτέ οἱ ζηλο-
 τυπή χρόνῳ ὑστέρω ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τὴν
 μοῦνος ἀπάξειν ἔμελλεν. 20. ὡς δὲ οὐδαμὰ ἐπείθετο, ὁ
 δὲ Ἰκεσίης δευτέρης ἄπτεται δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμε-
 ρέων, μετὰ δὲ ἀποστελαί μιν τελέσαντά τι τῶν μάλιστα

εδέετο. τυχῶν δὲ φηιδίως ἐς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται
 καὶ πεσὼν χαμαῖζε τοιάδε ᾠδύρευτο· ᾧ δειλαιος. τί μοι
 ταύτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη δέρο-
 κομαι; νέος μὲν ἐγὼ καὶ γυναικί καλῇ ἐφομαι. τὸ δέ μοι
 μεγάλη συμφορὴ ἔσεται, εἰ μὴ ἐγωγε πᾶσαν αἰτίην κα-
 κοῦ ἀποθήσομαι. τῷ με χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τὸ
 μοι πάντα φόβον ἰήσεται. τάδε εἰπὼν ἀτελέα ἑαυτὸν
 ἐποίηε, καὶ ταμῶν τὰ αἰδοῖα ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθετο
 168 σφρηγίδι τὴν ἐφόρειε σμηναίμενος τὸ τρωῖμα ἰήτο. μετὰ
 δὲ ὡς μιν ὁδοιοκρέειν ἐδόκειεν, ἀπικόμενος ἐς τὸν βασι-
 λῆα πολλῶν παρεόντων διδοῖ τε ἅμα τὸ ἀγγήιον καὶ λέγει
 ᾧδε· Ὡ δέσποτα, τότε μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσιν οἰ-
 κηίοισιν ἀπεκέετο, τὸ ἐγὼ κάρτα ἐπόθειον· νῦν δὲ ἐπεὶ
 μεγάλην ὁδὸν ἐρχομαι, παρὰ σοὶ τότε θήσομαι. σὺ δέ μοι
 ἀσφαλῆως ἔχειν· τότε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον, τότε μοι
 ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὐτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὐτίς
 ἀποιίσομαι. ὁ δὲ δεξάμενος ἐτέρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο καὶ
 τοῖσι ταμίησι φρουρέειν ἐνετείλατο. 21. Κομβάβος μὲν
 νῦν τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀσφαλῆα ὁδὸν ἦνυεν· ἀπικόμενοι δὲ ἐς
 τὴν ἰρὴν πόλιν σπουδῇ τὸν νηὸν οἰκοδόμεον καὶ σφίσι
 τρία ἔτια ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο, ἐν τοῖσιν ἀπέβαινε τάπερ
 ὁ Κομβάβος ὀρωῶδεεν· ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ
 πολλὸν συνόντα μιν ποθέειν ἄρχετο, μετὰ δὲ οἱ καὶ κάρτα
 ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσιν οἱ ἐν τῇ ἰρῇ πόλει τὴν Ἥρην του-
 τέων αἰτίην ἐθέλουσαν γενέσθαι, Κομβάβον ἐσθλὸν μὲν
 εὐντα λαθῆειν μηδαμὰ, Στρατονίκην δὲ τίσασθαι, ὅτι
 οὐ φηιδίως τὸν νηὸν ὑπέσχετο. 22. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα
 469 ἐσωφρόνεε καὶ τὴν νοῦσον ἐκρυπτεν, ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν
 μέξον ἡσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανῆς ἐτρύχετο κλαίεσκέ τε
 δι' ἡμέρας καὶ Κομβάβον ἀνεκαλέετο καὶ οἱ πάντα Κομ-
 βάβος ἦν. τέλος δὲ ἀμηχανέουσα τῇ συμφορῇ εὐπρεπέα

Ικεσίην ἐδίξητο. ἄλλω μὲν ὦν τὸν ἔρωτα ὁμολογέει ἐφυ-
 λάσσετε, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρῆσειν αἰδέετο. ἐπινοεῖ ὦν τοιαύδε,
 οἶνω ἑωυτὴν μεθύσασα ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν· ἅμα δὲ οἶνω
 ἐσιόντι παρρησίῃ τε ἐσέρχεται καὶ ἡ ἀποτυχίη οὐ κάρτα
 αἰσχρὴ, ἀλλὰ τῶν πρησσομένων ἕκαστα ἐς ἀγνοίην ἀνα-
 χωρῆει. ὥς δὲ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐπόλεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ
 δεῖπνου ἐγένοντο, ἀπικομένη ἐς τὰ οἰκίγια, ἐν τοῖσι Κομ-
 βάβος αὐλλῆετο, λίσσετό τε καὶ γούνων ἄπτετο καὶ τὸν
 ἔρωτα ὁμολόγηεν· ὁ δὲ τὸν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο
 καὶ τὸ ἔργον ἀναίνετο καὶ οἱ τὴν μέθην ἐνεκάλεεν. ἀπει-
 λούσης δὲ μέγα τι κακὸν ἑωυτὴν ἐργάσασθαι, δεισας
 πάντα οἱ λόγον ἔφηνε καὶ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην ἀπη-
 γήσατο καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικεν. ἰδοῦσα δὲ ἡ
 Στρατονίκη τὰ οὐκοτε ἔλπετο, μανίης μὲν ἐκείνης ἔσχετο,
 ἔρωτος δὲ οὐδαμὰ ἐλήθητο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεοῦσα ταύ- 47
 την παραμυθίην ἐποιέετο ἔρωτος ἀπρήκτιο. ἔστιν ὁ ἔρωσ
 οὔτος ἐν τῇ ἱρῇ πόλι καὶ ἔτι νῦν γίνυται· γυναικες Γάλ-
 λων ἐπιθυμέουσιν καὶ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμαίνονται, ζη-
 λουπέει δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κάρτα ἱρὸν νο-
 μίζεται. 23. τὰ δ' ὦν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι ἀμφὶ τὴν Στρατο-
 νίκην οὐδαμὰ τὸν βασιλῆα λέληθεν, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπι-
 κνεόμενοι κατηγοροῦν καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ
 τοῖσι περιαλγέων ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου Κομβάβον μετε-
 κάλεεν. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὔτι ἀληθῆα, τὴν Στρα-
 τονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τῶν ἐδέετο, αὐτὴν γράψασαν ἐς
 τὸν ἄνδρα τοῦ Κομβάβου κατηγορῆσειν πείρην οἱ ἐπικα-
 λέουσιν, καὶ τὸ Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι καὶ
 Φαίδρης τῆς Κνωσσίης, ταυτὶ καὶ Ἀσσύριοι ἐς Στρατο-
 νίκην μυθολογέουσιν. ἐγὼ μὲν νυν οὔτε Σθενεβοίην
 πείθομαι οὔτε Φαίδρην τοιαύδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἰππό-
 λυτον ἀτρεκέως ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχεται ὁκως
 καὶ ἐγένετο. 24. ὥς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπί-

κετο ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, θαρσέων τε ἦεν, ὅτι οἱ ἡ ἀπολογία οἴκοι ἐλείπετο, καὶ μιν ἐλθόντα ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ δὲ παρευόντων οἱ τῶν φίλων, οἱ καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ

471 Κομβάβῳ παρεγένοντο, παραγαγὼν ἐς μέσον κατηγορεῖν ἄρχετο καὶ οἱ μοιχήν τε καὶ ἀκολασίην προὔφερε· κάρτα δὲ δεινοπαθέων πίστιν τε καὶ φιλήν ἀνεκαλέετο λέγων τρισσὰ Κομβάβον ἀδικεῖν μοιχόν τε ἔοντα καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα, τῆς ἐν τῷ ἔργῳ τοιαύδε ἐπρηξέ· πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεόντας εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος ἐδόκεεν αὐτίκα θνήσκεν Κομβάβον θανάτου ἄξια ἐργασμένον. 25. ὁ δὲ τέως μὲν ἔστηκε λέγων οὐδέν· ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέρξατό τε καὶ τὸ κειμήλιον αἴτεε λέγων, ὡς ἀναιρέει μιν οὐκ ὕβριος οὐδὲ γάμων εἴνεκα, ἀλλ' ἐκείνων ἐπιθυμέων, τὰ οἱ ἀπιῶν παρεθήκατο. πρὸς τὰδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην ἐκέλευεν ἐνεῖκαι τὰ οἱ φρουρεῖν ἔδωκεν· ὡς δὲ ἦναικε, λύσας τὴν σφρηγίδα ὁ Κομβάβος τὰ τε ἐνεόντα ἐπέδειξε καὶ ἑαυτὸν ὁλοκα ἐπεπόνθειεν, ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τὰδε τοι ἐγὼ ὀρωδέων, εὐτέ με ταύτην ὁδὸν ἐπεμπες, ἀέκων ἦιον, καὶ ἐπεὶ με ἀναγκαίη μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, τοιαύδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότηα, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα· τοιόσδε μέντοι ἐὼν ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ πρὸς τὰδε ἀμβώσας περιέβαλέ τέ μιν καὶ δακρύων ἅμα ἔλεγεν, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰρ-

472 γάσαιο; τί δὲ σεαυτὸν οὕτω ἀεικέλιον ἔργον μοῦνος ἀνδρῶν ἐπρηξας; τὰ οὐ πάμπαν ἐπαινέω, ὦ σθέντιε, ὃς τοιαύδε ἔτλης. οἶα μήτε σὲ παθεῖν μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφελεν· οὐ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδεν. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιαύδε ἤθελε, πρῶτα μὲν σοι τίσις ἐξ ἡμέων ἔσσειται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ θάνατος, μετὰ δὲ μεγάλη

ὄωρεῖ ἀπίξεται χρυσός τε πολλὸς καὶ ἄργυρος ἄπλετος
 καὶ ἐσθῆτες Ἀσσύριαι καὶ ἵπποι βασιλῆιοι. ἀπίξεται δὲ
 παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρας
 ὄψιος, οὐδ' ἦν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι. τάδε εἶπέ τε ἅμα
 καὶ ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἐς φόνον ἤγοντο, τῷ δὲ τὰ
 δῶρα ἐδίδοτο καὶ ἡ φιλή μὲζων ἐγεγόνεεν. ἐδόκεε δὲ
 οὐδεὶς ἔτι Ἀσσυρίων Κομβάβω σοφίην καὶ εὐδαιμονίην
 εἶκελος. 26. μετὰ δὲ αἰτησάμενος ἐκτελέσαι τὰ λείποντα
 τῷ νηῶ — ἀτελέα γάρ μιν ἀπολελοίπεεν — αὐτὶς ἐπέμ-
 πετο, καὶ τὸν τε νηὸν ἐξετέλεσε καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἔμει-
 νεν. ἔδωκε δὲ οἱ βασιλεὺς ἀρετῆς τε καὶ εὐεργεσίης εἴ-
 νεκα ἐν τῷ ἱρῷ ἐστάναι χάλκεον· καὶ ἔτι ἐς τιμὴν ἐν τῷ
 ἱρῷ Κομβάβω χάλκεος Ἐρμοκλέους τοῦ Ῥοδίου ποίημα
 μορφὴν μὲν ὁκοίη γυνή, ἐσθῆτα δὲ ἀνδρικήν ἔχει. λέγε-
 ται δὲ τῶν φίλων τοὺς μάλιστα οἱ εὐνοέοντας ἐς παρα-
 μυθίην τοῦ πάθεος κοινωσίην ἐλίσσθαι τῆς συμφορῆς·
 ἔτεμον γὰρ ἑωυτοὺς καὶ δίαιταν τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ διαι-
 τέοντο. ἄλλοι δὲ ἱρολογέουσιν ἐπὶ τῷ πρήγματι λέγοντες
 ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβον πολλοῖσι τὴν τομὴν ἐπὶ 473
 νόον ἔβαλεν, ὅπως μὴ μῦθος ἐπὶ τῇ ἀνανδρηίῃ λυπέοιτο.
 27. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο ἐπειδὴ ἄπαξ ἐγένετο, ἔτι νῦν μένει
 καὶ πολλοὶ ἐκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱρῷ τάμνονται καὶ θηλύ-
 νονται εἴτε Κομβάβον παραμυθεόμενοι εἴτε καὶ Ἥρη χα-
 ρίζονται· τάμνονται δ' ὧν, ἐσθῆτα δὲ οἷδε οὐκέτι ἀν-
 δρικήν ἔχουσιν, ἀλλὰ εἵματά τε γυναικῆια φορέουσι καὶ
 ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσιν. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀνακέε-
 ται καὶ τουτέων ἐς Κομβάβον ἡ αἰτία· συνενείχθη γάρ
 οἱ καὶ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη ἰδοῦσα
 καλὸν τε εὐντα καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρικήν ἔχοντα ἔρωτι με-
 γάλῳ ἐσχετο, μετὰ δὲ μαθοῦσα ἀτελέα εὐντα ἑωυτὴν διειρ-
 γάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβω ἀθυμέων, ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ
 ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικῆιαν ἐνεδύσατο, ὅπως

μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἴσα ἔξαπατέοιτο. ἦδε αἰτίη Γάλλοισι
στολῆς θηλέης. Κομβάβου μὲν μοι τοσαύτε εἰρήσθω· Γάλ-
λων δὲ αὐτίς ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι τομῆς τε αὐ-
τέων, ὅπως τάμνονται, καὶ ταφῆς ὀκοίην θάπτονται, καὶ
ὅτεν εἴνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται· πρότερον δὲ μοι
θυμὸς εἶπεῖν θεσίός τε πέρι τοῦ νηοῦ καὶ μεγάρθεος, καὶ
δητὰ ἐρέω. 28. ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ἐν τῷ τὸ ἱρὸν ἴδου-
ται, λόφος ἐστί, κέεται δὲ κατὰ μέσον τῆς πόλιος μάλι-
στα, καὶ οἱ τείχεα δοιὰ περικέεται. τῶν δὲ τειχέων τὸ μὲν
ἀρχαῖον, τὸ δὲ οὐ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τὰ δὲ
προπύλαια τοῦ ἱροῦ ἐς ἄνεμον βορέην ἀποκέκλιται μέ-
474 γαθος ὅσον τε ἑκατὸν ὄργυιέων· ἐν τούτοις τοῖσι προ-
πυλαίοις καὶ οἱ φαλλοὶ ἐστᾶσι, τοὺς Διόνυσος ἐστήσατο,
ἡλικίην καὶ οἶδε τριήκοντα ὄργυιέων. ἐς τουτέων τὸν ἕνα
φαλλὸν ἀνήρ ἑκάστου ἔτεος δις ἀνέρχεται οἰκέει τε ἐν
ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆς
ἀνόδου ἦδε λέγεται· οἱ μὲν πολλοὶ νομίζουσιν ὅτι ὑψοῦ
τοῖσι θεοῖσιν ὀμιλέει καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει, οἱ δὲ
τῶν εὐχολέων ἀγχόθεν ἐπαλοῦσιν. ἄλλοις δὲ δοκέει καὶ
τάδε Δευκαλίωνος εἴνεκα ποιέεσθαι ἐκείνης ξυμφορῆς
μνήματα, ὅκοτε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ οὖρεα καὶ ἐς τὰ περι-
μήκεα τῶν δενδρέων ἦεισαν τὸ πολλὸν ὕδωρ ὄρφωδέον-
τες. ἐμοὶ μὲν νυν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲν Διο-
νύσῳ σφέας καὶ τάδε ποιέειν, συμβάλλομαι δὲ τουτέοις·
φαλλοὺς ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσιν, ἐν τοῖσι φαλλοῖσι καὶ
ἄνδρας ξυλίνοὺς κατίζουσιν, ὅτεν μὲν εἴνεκα ἐγὼ οὐκ
475 ἐρέω. δοκέει δ' ὦν μοι, καὶ ὅδε ἐς ἐκείνου μίμησιν τοῦ
ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεται. 29. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος τοιῆδε·
σειρῇ μικρῇ ἐαυτόν τε ἅμα καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει.
μετὰ δὲ ἐπιβαίνει ξύλων προσφυῶν τῷ φαλλῷ ὀκόσον ἐς
χώρην ἄκρου ποδός· ἀνιῶν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὴν σει-
ρὴν ἀμφοτέρωθεν ὅκωσπερ ἠνιοχέων. εἰ δὲ τις τόδε μὲν

οὐκ ὄπωπεν, ὄπωπε δὲ φοινικοβατέοντας ἢ ἐν Ἀραβίῃ ἢ ἐν Αἰγύπτῳ ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ λέγω. ἐπεὶ δὲ ἐς τέλος ἵκηται τῆς ὁδοῦ, σειρῆν ἐτέραν ἀφείλ τὴν αὐτὸς ἔχει μακρῆν ταύτην, ἀνέλκει τῶν οἱ θυμός, ξύλα καὶ εἴματα καὶ σκεύεα, ἀπὸ τῶν ἔδρην συνδέων ὀκοίην καλιῆν ἰζάνει, μίμνει τε χρόνον τῶν εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δὲ ἀπικνεόμενοι χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, οἱ δὲ χαλκὸν κομίζουσιν, εἴτ' ἀφέντες ἐκείνου πρόσθε κείμενα ἀπίασι λέγοντες τὰ οὐνόματα ἕκαστος. παρεστῶς δὲ ἄλλος ἄνω ἀγγέλλει, ὁ δὲ δεξάμενος τοῦνομα εὐχολῆν ἐς ἕκαστον ποιέεται, 476 ἅμα δὲ εὐχόμενος κροτέει ποίημα χάλκεον, τὸ αἰδεῖ μέγα καὶ τρηχὺ κινεόμενον· εὔθει δὲ οὐδαμὰ· ἦν γὰρ μιν ὕπνος ἔλη ποτέ, σκορπίος ἀνιῶν ἀνεγείρει τε καὶ αἰεκέα ἐργάζεται, καὶ οἱ ἦδε ἡ ζημίη τοῦ ὕπνου ἐπικέεται. τὰ μὲν ὧν ἐς τὸν σκορπίον μυθέονται, ἰρά τε καὶ θεοπρεπέα, εἰ δὲ ἀτρεκέα ἐστίν, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀγρουπνίην συμβάλλεται καὶ τῆς πτώσιος ἢ ὀρωδίη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι τοσάδε ἀρκέει. ὁ δὲ νηὸς ὀρέει μὲν ἐς ἥλιον ἀνιόντα. 30. εἶδος δὲ καὶ ἐργασίην ἐστίν ὀκοίους νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ ποιέουσιν. ἔδρην μεγάλη ἀνέχει ἐκ γῆς μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν, ἐπὶ τῆς ὀ νηὸς ἐπικέεται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποιήται, οὐ κάρτα μακρῆ. ἀνελθόντι δὲ θωῦμα μὲν καὶ ὁ πρόνῃος μέγα παρέχεται θύρησί τε ἤσκηται χρυσέησιν· ἐνδοθεν δὲ ὀ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπεται καὶ ἡ ὀροφή 477 πᾶσα χρυσέη. ἀπόξει δὲ αὐτοῦ ὀδμῆ ἀμβροσίη ὀκοίη λέγεται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, καὶ σοι τηλόθεν ἀνιόντι προσβάλλει πνοιὴν κάρτα ἀγαθὴν, καὶ ἦν αὐτίς ἀπίης, οὐδαμὰ λείπεται, ἀλλὰ σευ τά τε εἴματα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν πνοιὴν καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μεμνήσῃσαι. 31. ἐνδοθεν δὲ ὀ νηὸς οὐκ ἀπλόος ἐστίν, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλαμος ἄλλος πεποιήται. ἄνοδος καὶ ἐς τοῦτον ὀλίγη· θύρησι

δὲ οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἀντίον ἅπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν ἄν τὸν μέγαν νηὸν πάντες ἐσέρχονται, ἐς δὲ τὸν θάλαμον οἱ ἱρέες μόνον, οὐ μέντοι πάντες οἱ ἱρέες, ἀλλὰ οἱ μάλιστα ἀγχίθεοί τε εἰσι καὶ οἴσι πᾶσα ἐς τὸ ἱεὸν μέλεται θεραπήη. ἐν δὲ τῷδε εἶται τὰ ἔδεα, ἣ τε Ἥρη καὶ τὸν αὐτοὶ Δία ἔοντα ἐτέρῳ οὐνόματι κληίζουσιν. ἄμφω 478 δὲ χρύσειοί τε εἰσι καὶ ἄμφω ἔχονται· ἀλλὰ τὴν μὲν Ἥρην λέοντες φέρουσιν, ὁ δὲ ταύροις ἐφέξεται. καὶ δῆτα τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἐς Δία πάντα ὄρη καὶ κεφαλὴν καὶ εἵματα καὶ ἔδρην, καὶ μιν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσεις. 32. ἣ δὲ Ἥρη σκοπέοντί σοι πολυειδέα μορφήν ἐκφανέει· καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα ἀτρεκέε λόγῳ Ἥρη ἐστίν· ἔχει δέ τι καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀφροδίτης καὶ Σεληναίης καὶ Πέης καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Νεμέσιος καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ τῇ μὲν ἐτέρῃ σκήπτρον ἔχει, τῇ ἐτέρῃ δὲ ἄτρακτον, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτινάς τε φορέει καὶ πύργον καὶ κεστόν, τῷ μούνην τὴν Οὐρανήν κοσμέουσιν. ἔκτοσθεν δὲ οἱ χρυσός τε ἄλλος περικέεται καὶ λίθοι κάρτα πολυτελέες, τῶν οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ ὑδατώδεις, πολλοὶ δὲ οἰνώδεις, πολλοὶ δὲ πυρώδεις. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ Σαρδῶοι πολλοὶ καὶ ὑάκινθοι καὶ σμάραγδοι, τὰ φέρουσιν Αἰγύπτιοι καὶ Ἴνδοι καὶ Αἰθίοπες καὶ Μῆδοι καὶ Ἀρμένιοι καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπηγγήσομαι· λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται, οὐνομα δὲ οἱ τοῦ ἔργου ἢ συντηχίη. ἀπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέλας πολλὸν ἀπολάμπεται. ὑπὸ δὲ οἱ καὶ ὁ νηὸς ἅπας οἶον ὑπὸ 479 λυχνοῖσι φαίνεται· ἐν ἡμέρῃ δὲ τὸ μὲν φέγγος ἀσθενέει. ἰδέην δὲ ἔχει κάρτα πυρώδεια. καὶ ἄλλο θωυμαστόν ἐστιν ἐν τῷ ξοάνῳ· ἦν ἔστεως ἀντίος ἐσορέης, ἐς σὲ ὄρη καὶ μεταβαίνοντι τὸ βλέμμα ἀκολουθέει, καὶ ἦν ἄλλος ἐτέρωθεν ἐσορέη, ἴσα καὶ ἐς ἐκείνον ἐκτελέει. 33. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων ἔστηκε ξόανον ἄλλο χρύσειον οὐδαμὰ τῶ-

σιν ἄλλοισι ξοάνοισιν ἔκελον. τὸ δὲ μορφὴν μὲν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τῶν ἄλλων θεῶν εἶδεα. καλέεται δὲ σημήιον καὶ ὑπ' αὐτῶν Ἀσσυρίων, οὐδέ τι οὐνομα ἰδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ καὶ εἶδος λέγουσι· καὶ μιν οἱ μὲν ἐς Διόνυσον, ἄλλοι δὲ ἐς Δευκαλίωνα, οἱ δὲ ἐς Σεμιράμιν ἄγουσι· καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ περιστερῇ χρυσῆ ἔφέστηκε. τοῦνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμεναι τότε σημήιον. ἀποδημέει δὲ δις ἐκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν ἐς κομιδὴν τοῦ εἶπον ὕδατος. 34. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἐσιόντων ἐν ἀριστερῇ κέεται πρῶτα μὲν θρόνος Ἡελίου, αὐτοῦ δὲ ἔδος οὐκ ἐνι· μούνου δὲ Ἡελίου καὶ Σεληναίης ξοάνα οὐ δεικνύουσιν. ὅτεν δὲ εἵνεκα ᾧδε νομίζουσιν, ἐγὼ καὶ τότε ἔμαθον. 480 λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσιν ὅσιον ἔμμεναι ξοάνα ποιέεσθαι, οὐ γὰρ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἶδεα· Ἡέλιος δὲ καὶ Σεληναίη πάμπαν ἐναργέες καὶ σφέας πάντες ὀρέουσι. κοίη ὧν αἰτίη ξοανουργίης τοῖσιν ἐν τῷ ἡέρι φαινόμενοισι; 35. μετὰ δὲ τὸν θρόνον τοῦτον κέεται ξοάνον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἶον ἐώθεε ποιέεσθαι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες Ἀπόλλωνα νέον τε καὶ πρωθήβην ποιέουσι, μούνοι δὲ οὗτοι Ἀπόλλωνος γενειήτεω ξοάνον δεικνύουσι, καὶ τάδε ποιέοντες ἐσωτοὺς μὲν ἐπαινέουσιν, Ἑλλήνων δὲ κατηγορέουσι καὶ ἄλλων, ὀκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα θέμενοι ἰλάσκονται. αἰτίη δὲ ἦδε· δοκεῖ αὐτέοισιν ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἶδεα· τὸ δὲ νέον ἀτελές ἐτι νομίζουσιν. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινουργέουσι· μούνοι Ἀπόλλωνα εἵμασι κοσμέουσιν. 36. ἔργων δὲ αὐτοῦ πέρι πολλά μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ τοῦ μαντηίου ἐπιμνήσομαι. μαντήια πολλά μὲν παρ' Ἑλλήσι, πολλά δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἐν τῇ δὲ Ἀσίῃ πολλά ἐστίν. ἀλλὰ τὰ μὲν οὔτε

481 ἰρέων ἄνευ οὔτε προφητέων φθέγγονται, ὅδε δὲ αὐτὸς τε κινέεται καὶ τὴν μαντήϊν ἐς τέλος αὐτουρῷ. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε· εὐτ' ἂν ἐθέλῃ χρησμηγορέειν, ἐν τῇ ἔδρῳ πρῶτα κινέεται· οἱ δὲ μιν ἰρέες αὐτίκα αἰείρουσιν. ἦν δὲ μὴ αἰείρωσι, ὁ δὲ ἰδρώει καὶ ἐς μέζον ἔτι κινέεται. εὐτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσιν, ἄγει σφέας πάντη περιδινέων καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου μεταπηδέων. τέλος ὁ ἀρχιρεὺς ἀντιάσας ἐπερέεται μιν περὶ ἀπάντων πρηγμάτων· ὁ δὲ ἦν τι μὴ ἐθέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρεῖ, ἦν δὲ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τοὺς προφέροντας ὄκωσπερ ἠνιοχέων. οὕτως μὲν συναγείρουσι τὰ θέσφατα καὶ οὔτε ἰρὸν πρηγμα οὐδὲν οὔτε ἰδιον τούτου ἄνευ ποιέουσι. λέγει δὲ καὶ τοῦ ἔτεος πέρι καὶ τῶν ὠρέων αὐτοῦ πασέων, καὶ ὁκότε οὐκ ἔρονται. λέγει δὲ καὶ τοῦ σημηίου πέρι, κότε χρη μιν ἀποδημέειν τὴν εἶπον ἀποδημίην. 37. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμεῦ παρεόντος ἐπρηξεν. οἱ μὲν μιν ἰρέες αἰείροντες ἔφερον, ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐν γῆ κάτω ἔλιπεν, αὐτὸς δὲ ἐν τῷ ἡέρι μῦνος ἐφορέετο. 38. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ξόανόν ἐστιν Ἄτλαντος, μετὰ δὲ Ἐρμέω καὶ Εὐλειθυίης.

39. Τὰ μὲν ἂν ἐντὸς τοῦ νηοῦ ὧδε κεκοσμέαται· ἔξω δὲ βωμός τις κέεται μέγας χάλκεος. ἐν δὲ καὶ ἄλλα
482 ξόανα μυρία χάλκεα βασιλέων τε καὶ ἰρέων· καταλέξω δὲ τῶν μάλιστα ἄξιον μνήσασθαι. ἐν ἀριστερῇ τοῦ νεῶ Σειμιράμιος ξόανον ἔστηκεν ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνύουσα. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε· ἀνθρώποισιν, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποίηετο ἑωυτὴν μὲν ὄκως θεὸν ἰλάσκεσθαι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίηεν. μετὰ δὲ ὡς οἱ θεόθεν ἀπίκοντο νοῦσοί τε καὶ συμφοραὶ καὶ ἄλγεα, μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσατο καὶ θνητὴν ἑωυτὴν ἀμολόγηε καὶ τοῖσιν ὑπηκόοισιν αὐτίς ἐκέλευεν ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τούνεκα

δη ἔτι τοιῆδε ἀνέστηκε τοῖσιν ἀπικνεομένοισι τὴν Ἥρην
 ἰλάσκεσθαι δεικνύουσα καὶ θεὸν οὐκέτι ἑωυτὴν, ἀλλ'
 ἐκείνην ὁμολογέουσα. 40. εἶδον δὲ καὶ αὐτόθι Ἑλένης
 ἄγαλμα καὶ Ἑκάβης καὶ Ἀνδρομάχης καὶ Πάριδος καὶ
 Ἑκτορος καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον δὲ καὶ Νιρέως ἕδος τοῦ
 Ἀγλαΐης καὶ Φιλομήλην καὶ Πρόκνην ἔτι γυναῖκας, καὶ
 αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος καὶ
 Κομβάβου τὸ κατέλεξα, καὶ Στρατουίκης κάρτα καλὸν
 καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτῷ ἐκείνῳ ἱκελον. παρὰ δὲ οἱ Σαρ-
 δανάπαλλος ἔστηκεν ἄλλη μορφῇ καὶ ἄλλη στολῇ. 41. ἐν
 δὲ τῇ αὐτῇ ἄφεται νέμονται βόες μεγάλοι καὶ ἵπποι καὶ 483
 αἰετοὶ καὶ ἄρκτοι καὶ λέοντες, καὶ ἀνθρώπους οὐδαμὰ
 σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροὶ τέ εἰσι καὶ χειροθήρες. 42. ἱρέες
 δὲ αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχεται, τῶν οἱ μὲν τὰ ἱρήια
 σφάζουσιν, οἱ δὲ σπονδηφορέουσιν, ἄλλοι δὲ πυρφόροι
 καλέονται καὶ ἄλλοι παραβώμιοι· ἐπ' ἐμεῦ δὲ πλείονες
 καὶ τριηκοσίων ἐς τὴν θυσίην ἀπικνεόντο. ἐσθῆς δὲ αὐ-
 τέοισι πᾶσα λευκή, καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν.
 ἀρχιεὺς δὲ ἄλλος ἐκάστου ἔτεος ἐπιγίγνεται, κορφυρέην
 τε μοῦνος οὗτος φορεῖ καὶ τιάρη χρυσῆ ἀναδέεται.
 43. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν ἀυλητέων
 τε καὶ συριστέων καὶ Γάλλων, καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε
 καὶ φρενοβλαβέες. 44. θυσίῃ δὲ δις ἐκάστης ἡμέρης ἐπι-
 τελέεται, ἐς τὴν πάντες ἀπικνεόνται. Διὶ μὲν ὦν κατ'
 ἡσυχίην θύουσιν οὔτε ἀεῖδοντες οὔτε αὐλέοντες. εὗτ' ἂν
 δὲ τῇ Ἥρῃ κατάρχωνται, ἀεῖδουσί τε καὶ αὐλέουσι καὶ
 κρόταλα ἐπικροτέουσι. καὶ μοι τούτου πέρι σαφὲς οὐδὲν
 εἶπεῖν ἐδύναντο. 45. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, οὐ πολ-
 λὸν ἐκὰς τοῦ ἱροῦ, ἐν τῇ ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ
 καὶ πολυειδέες. γίνονται δὲ αὐτέων ἐνιοὶ κάρτα μεγά- 484
 λοι· οὗτοι δὲ καὶ οὐνόματα ἔχουσι καὶ ἔρχονται καλεό-
 μενοι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ τις ἔην ἐν αὐτέοισι χρυσοφορέων, ἐν

τῇ πτέρυγι δὲ ποιήμα χρύσειον αὐτέῳ ἀνακέετο. καὶ μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθεησάμην, καὶ εἶχε τὸ ποιήμα. 46. βάθος δὲ τῆς λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρηθῆην, λέγουσι δ' ὧν καὶ διηκοσίων ὄργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκέοις ἂν ἄφνω ἰδὼν πλώειν τέ μιν καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι, καὶ πολλοὶ ᾧδε νομίζουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ στῦλος ὑψεστεῶς μέγας ἀνέχειν τὸν βωμόν. ἔστεπται δὲ αἰεὶ καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς αὐτὸν νηχόμενοι στεφανηφορέουσι. 47. γίνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγύριές τε μέγισται, καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῆσιν ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱερά πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσιν ἢ Ἥρη πρώτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἰδηται· ἦν γὰρ τότε γένηται, λέγουσιν ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ θῆτα ὁ μὲν ἔρχεται ὀψόμενος, ἡ δὲ πρόσω ἰσταμένη ἀπέργει τέ μιν καὶ πολλὰ
 486 λιπαρέουσα ἀποπέμπει. 48. μέγισται δὲ αὐτέοισι πανηγύριες, αἱ ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τουτέων πέρι σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς οὐδὲ ἐπειρηθῆην ταύτης τῆς ὁδοιπορίας. τὰ δὲ ἐλθόντες ποιέουσιν, εἶδον καὶ ἀπηγγήσομαι. ἀγγήτων ἕκαστος ὕδατι σεσαγμένον φέρουσι, κηρῶ δὲ τάδε σεσήμανται· καὶ μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χέονται, ἀλλ' ἔστιν ἀλεκτροῶν ἱρός, οἰκέει δ' ἐπὶ τῇ λίμνῃ, ὃς ἐπεὰν σφέων δέξηται τὰ ἀγγήια τὴν τε σφρηγίδα ὀρεῖ, μισθὸν ἀρνύμενος ἀνά τε λύει τὸν δεσμὸν καὶ τὸν κηρὸν ἀπαιρέεται, καὶ πολλὰ μνῆες ἐκ τουτέου τοῦ ἔργου τῷ ἀλεκτροῦνι ἀγείρονται. ἐνθεν δὲ ἐς τὸν νηὸν αὐτοὶ ἐνείκαντες σπένδουσί τε καὶ θύσαντες ὀπίσω ἀπονοστέουσιν.

49. Ὀρεῶν δὲ πασέων τῶν οἶδα μεγίστην τοῦ εἵαρος ἀρχομένον ἐπιτελέουσι, καὶ μιν οἱ μὲν πυρῆν, οἱ δὲ λαμπύδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι·

δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες ἐν τῇ αὐλῇ ἐστᾶσι, μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἰγᾶς τε καὶ ὄϊας καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ ἐκ τῶν δεινδρέων ἀπαρτεύουσιν· ἐν δὲ καὶ ὄρνιθες καὶ εἴματα καὶ χρύσεια καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπεὶ δὲ ἐντελέα πάντα ποιήσονται, περιενεῖκοντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ δένδρεα πυ- 486
ρὴν ἐνιᾶσι, τὰ δὲ αὐτίκα πάντα καίονται. ἐς ταύτην τὴν ὀρθὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἐκ τε Συρίας καὶ τῶν πέριξ χωρέων πασέων, φέρουσι τε τὰ ἐσωτῶν ἱρὰ ἕκαστοι καὶ τὰ σημήια ἕκαστοι ἔχουσιν ἐς τάδε μεμιμη-
μένα. 50. ἐν φητῆσι δὲ ἡμέρησι τὸ μὲν πλῆθος ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρονται, Γάλλοι δὲ πολλοὶ καὶ τοὺς ἕλεξα ἱροὶ ἄν-
θρωποι τελέουσι τὰ ὄργια, τάμνονταί τε τοὺς πήχεας καὶ τοῖσι νῶτοισι πρὸς ἀλλήλους τύπτονται. πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶτες ἐπαυλέουσι, πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέου-
σιν, ἄλλοι δὲ αἰείδουσιν ἐνθεα καὶ ἱρὰ ἄσματα. τὸ δὲ ἔρ-
γον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τότε γίνεται, οὐδὲ ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν ὀκόσοι τότε ποιέουσιν. 51. ἐν ταύτησι τῆσιν ἡμέρησι καὶ Γάλλοι γίνονται· ἐπεὶ γὰρ οἱ ἄλλοι ἀυ-
λέωσι τε καὶ ὄργια ποιέονται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θῆην ἀπικόμενοι μετὰ δὲ τοιάδε ἐπρηξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ ποιέουσιν· ὁ νεη-
νίης, ὅτω τάδε ἀποκέεται, ῥίψας τὰ εἴματα μεγάλη βοῆ ἐς μέσον ἔρχεται καὶ ξίφος ἀναιρέεται· τὰ δὲ πολλὰ ἔτα, ἐμοὶ δοκέει, διὰ τοῦτο ἔστηκε. λαβὼν δὲ αὐτίκα τάμνει ἐσωτὸν θέει τε διὰ τῆς πόλιος καὶ τῆσι χερσὶ φέρει τὰ ἔταμεν. ἐς ὀκοίην δὲ οἰκίην τάδε ἀπορρίψει, ἐκ ταύτης 487
ἐσθῆτά τε θηλέην καὶ κόσμον τὸν γυναικίηιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῆσι τομῆσι ποιέουσιν. 52. ἀποθανόντες δὲ Γάλλοι οὐκ ὁμοίην ταφὴν τοῖσιν ἄλλοισι θάπτονται, ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑταῖροί μιν αἰείραντες ἐς τὰ προάστεια φέρουσι, θέμενοι δὲ αὐτὸν καὶ τὸ φέτρον, τῷ ἐκόμισαν, ὑπερθε λίθους βάλλουσι, καὶ τάδε προήξαν-

τες ὀπίσω ἀπονοστεύουσι. φυλάξαντες δὲ ἐπὶ τῆμερέων ἀριθμὸν οὕτως ἐς τὸ ἱρὸν ἐσέρχονται· πρὸ δὲ τουτέων ἦν ἐσέλθωσιν, οὐκ ὄσια ποιέουσι. 53. νόμοισι δὲ ἐς ταῦτα χρέωνται τουτέοισιν· ἦν μὲν τις αὐτέων νέκυν ἰδηται, ἐκείνην τὴν ἡμέρην ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἀπικνέεται, τῇ ἑτερῇ δὲ καθήρας ἑωυτὸν ἐσέρχεται. αὐτέων δὲ τῶν οἰκήων τοῦ νέκνος ἕκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα καὶ τὰς κεφαλὰς ξυράμενοι ἐσέρχονται, πρὶν δὲ τὰδε ποιῆσαι, οὐ σφίσι ἐσιέναι ὄσιον. 54. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε καὶ θήλας καὶ αἴγας καὶ ὄλας· σύας δὲ μύνας ἐναγέας νομίζοντες οὔτε θύουσιν οὔτε σιτέονται. ἄλλοι δ' οὐ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱρούς νομίζουσιν. ὀρνίθων τε αὐτέοισι περιστερῇ χρῆμα ἱρότατον καὶ οὐδὲ
 488 ψαύειν αὐτέων δικαιοῦσι· καὶ ἦν ἀέκοντες ἄψωνται, ἐναγέες ἐκείνην τὴν ἡμέρην εἰσί. τοῦνεκα δὴ αὐτέοισι σύννομοί τε εἰσι καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῇ νέμονται.

55. Λέξω δὲ καὶ τῶν πανηγυριστέων τὰ ἕκαστοι ποιέουσιν· ἀνὴρ εὐτ' ἂν ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέηται, κεφαλὴν μὲν ὄδε καὶ ὀφρύας ἐξύρατο, μετὰ δὲ ἱρεύσας ὄν τὰ μὲν ἄλλα κρεουργεῖ τε καὶ εὐωχέεται, τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενος ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἐξεται, πόδας δὲ καὶ κεφαλὴν τοῦ κτήνεος ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει, ἅμα δὲ εὐχόμενος αἰτέει τὴν μὲν παρεοῦσαν θυσίην δέκεσθαι, μέζω δὲ ἐσαῦτις ὑπισχνέεται. τελέσας δὲ ταῦτα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφεται καὶ τῶν ἄλλων, ὀκόσοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρας δὲ ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ὀδοιπορεῖ ὕδασι τε ψυχροῖσι χρεόμενος λουτρῶν τε καὶ πόσιος εἶνεκα καὶ ἐς πάμπαν χαμαικοιτέων· οὐ γάρ οἱ εὐνήης ἐπιβῆναι ὄσιον, πρὶν τὴν τε ὁδὸν ἐτελέσαι καὶ ἐς τὴν ἑωυτοῦ αὐτίς ἀπικέσθαι. 56. ἐν δὲ τῇ
 489 ἱρῇ πόλι ἐκδέκεται μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοέοντα· φητοί

γὰρ δὴ ὧν ἐκάστης πόλις αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί, καὶ τόδε πατρόθεν οἴκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἷδε διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπηγέονται.

57. θύουσι δὲ οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ, ἀλλ' ἐπεὰν παραστήσῃ τῷ βωμῷ τὸ ἱεῖον, ἐπισπείσας αὐτῖς ἄγει ζῶν ἐς τὰ οἰκία, ἐλθὼν δὲ κατ' ἑωυτὸν θύει τε καὶ εὐχεται.

58. ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιοῦσδε· στέφαντες τὰ ἱεῖα, ζωὰ ἐκ τῶν προπυλαίων ἀπιάσι, τὰ δὲ κατεναιχθέντα θνήσκουσι. ἐνιοὶ δὲ καὶ παῖδας ἑωυτῶν ἐντεῦθεν ἀπιάσιν, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσιν, ἀλλ' ἐς πήρην ἐνθήμενοι χειρὶ κατάγουσιν, ἅμα δὲ αὐτέοισιν ἐπικερτομέοντες λέγουσιν ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί.

59. στίζονται δὲ πάντες οἱ μὲν ἐς καρπούς, οἱ δὲ ἐς ἀχένας, καὶ ἀπὸ τοῦδε ἅπαντες Ἀσσύριοι στιγματηφορέουσι.

60. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο μούνοισιν Ἑλλήνων Τροϊζηνίοισιν ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ κείνοι ποιέουσι. Τροϊζηνιοὶ τῆσι παρθένοισι καὶ τοῖσιν ἡιθέοισι 490 νόμον ἐποίησαντο μὴ σφιν ἄλλως γάμον εἶναι, πρὶν Ἴππολύτῳ κόμας κείρασθαι· καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἱερῇ πόλι γίννεται. οἱ μὲν νεηνία τῶν γενεῶν ἀπάρχονται, τῆσι δὲ παρθένοισι πλοκάμους ἱρούς ἐκ γενεῆς ἀπιάσι, τοὺς ἐπεὰν ἐν τῷ ἱερῷ γένωνται, τάμνουσί τε καὶ ἐς ἄγγεα καταθέντες οἱ μὲν ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ χρύσεια ἐν τῷ νηῷ προσηλώσαντες ἀπιάσιν ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ οὐνόματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ νέος ἔτι ὧν ἐπέτελεσα, καὶ ἔτι μεν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὁ πλόκαμος καὶ τὸ οὔνομα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοᾶν τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόν-
 491 των ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα σμικρὸν πρὸ μεσημ-
 βρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς ὑμῶν αὐ-
 τὸν ἐπίστανται. σμικρὸς τίς ἐστὶ γρυπὸς ὑπόλευκος ἀν-
 δρικός τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἐτι προσιόντα, Θερ-
 σαγόρας, ἔφην, ὁ ποιητὴς ποῦ δὴ καὶ πόθεν; Οἴκοθεν,
 ἦ δ' ὅς, ἐνταῦθα. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, διαβαδιῶν;
 Ἀμέλει μὲν οὖν, ἔφη, καὶ τούτου δεόμενος· ἄωρὶ γάρ τοι
 τῶν νυκτιῶν ἕξαναστάς ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὀμήρου γε-
 νεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. Καλῶς γε σὺ ποιῶν,
 ἔφην, καὶ τὰ τροφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνῳ τίνων. Ἐκεί-
 θεν οὖν ἀρξάμενος, ἦ δ' ὅς, ἔλαθον ἐμαυτὸν εἰς τοῦτο
 τῆς μεσημβρίας ἐκπεσῶν. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μὲν μοι καὶ
 τοῦ περιπάτου. 2. πολὺ μέντοι πρότερον, ἔφη, προσει-
 πεῖν τουτοῖ δεόμενος ἦκω — τῇ χειρὶ τὸν Ὀμηρον ἐπι-
 492 δεύξας· ἴστε δὴ πού τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμαίων
 νεώ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας — προσεραῶν τε οὖν αὐ-
 τὸν ἀφικόμην, ἔφη, καὶ προσευξόμενος ἀφθόνων διδό-
 ναι τῶν ἐπῶν. Εἰ γάρ, ἔφην, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἶη·
 πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθέ-
 νην ἐπικουρῆσαι τι πρὸς τὴν αὐτοῦ γενέθλιον. εἰ οὖν
 ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὐχεσθαι, συμβουλοίμην ἄν σοι· κοι-
 νὸν γάρ ἡμῖν τὸ ἐρμαιοῦν. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ τῶν νύκτωρ
 τε καὶ τήμερον πεποιημένων δοκῶ μοι τῆς εὐροίας τὸν
 Ὀμηρον ἐπιγράψασθαι· θείως γάρ πως καὶ μαντικῶς εἰς
 τὴν ποίησιν ἕξεβακχεύθην. κρινεῖς δ' αὐτός· ἐπιτηδὲς
 γάρ τοι τουτὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἰ ἄρα τῷ σχο-
 λῆν ἄγοντι τῶν ἐταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν ἐν καλῶ
 μοι σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. 3. Μακάριος γὰρ εἶ, ἦν δ' ἐγώ,

καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος, ὃς ἤδη λε- 493
λουμένος τὴν κόνιν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θεάς ψυχαγωγού-
μενος μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διανοεῖτο, ἐπι-
δόξου κληθῆσεσθαι τῆς πάλης οὔσης· ὁ δ' ἄλλ' ἐπὶ τῆς
βαλβίδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη. Καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς
νενικηκῶς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν ἐντροφᾶν ἀνδρὶ μάλα
δὴ κατορρωδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. καὶ ὃς γελά-
σας, Ὡς δὴ σοι τί τῶν ἀπόρων, εἶπεν, ἐργασόμενος;
4. Ἴσως γάρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καθ'
"Ὅμηρον εἶναι σοι λόγου καταφαίνεται. καὶ σὺ μὲν μέγα
φρονεῖς Ὅμηρον ἐπαινέσας, ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμι-
κρὸν καὶ τὸ μηδέν; Συκοφαντεῖς, ἔφη. διαστασιάσαιμι
δ' οὐκ ἂν τοὺς ἥρωας, εἰ καὶ πλείων εἰμι τὴν γνώμην πρὸς 494
Ὅμηρου τετάχθαι. Εὐ γε, εἶπον· 5. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομί-
ζοις πρὸς τοῦ Δημοσθένους; ἀλλὰ ἐπεὶ γε μὴ ταύτη τὸν
λόγον ἀτιμάξεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιη-
τικὴν ἔργον ἡγῆ μόνον, τοὺς δὲ φητορικοὺς λόγους κα-
ταφρονεῖς ἀτεχνῶς οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοὺς ἐλαύνων.
Μὴ μανείην, ἔφη, ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μα-
νίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰουσι θύρας. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς
καταλογάδην, ἔφην, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι
μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι καὶ φαύλης φροντίδος. Οἶδά τοι,
ἔφη, ᾧ ἑταίρε, καὶ χαίρω πολλάκις ἄλλων τε δὴ λογο-
ποιῶν καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὅμηρου τιθεῖς,
οἷον λέγω τὴν σφοδρότητα καὶ πικρίαν καὶ τὸν ἐνθου-
σιασμόν, καὶ τὸ μὲν „οἶνοβαρὲς“ πρὸς τὰς Φιλίππου 495
μέθας καὶ κορδακισμοὺς καὶ τὴν ἀσέλγειαν, τὸ δ' „εἰς
οἰωνὸς ἄριστος“ πρὸς τὸ „δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας
τὰς ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας,“ καὶ τὸ

ἢ κε μέγ' οἰμώξειε γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς
πρὸς τὸ „πηλίκον ποτὲ ἂν στενάξειαν οἱ ἄνδρες ἐκείνοι
οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες.“ παρα-

βάλλω δὲ καὶ τὸν „ῥέοντα Πύθωνα“ πρὸς τὰς Ὀδυσσέως „νιφάδας“ τῶν λόγων, καὶ τό

εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθαι

πρὸς τό „πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ.“ καὶ μυρίαὶ γεγόνασιν αὐτοῖς ἐπὶ ταῦτόν τῆς διανοίας ἐπι-
496 δρομαί. 6. ἦδομαι δὲ καὶ πάθη καὶ διαθέσεις καὶ τροπὰς λέξεως καταμανθάνων καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κόρον μεταβολὰς καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους καὶ τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ. 7. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν — οὐ γὰρ ἂν τάληθῆς ἀποκρουσαίμην — εὐπρεπέστερον μὲν ῥαθυμίας Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθένους, ὁ τὴν παρρησίαν, ὡς φασίν, ἀνειμένος, τοῦ τοῦς Ἀχαιοῦς Ἀχαιΐδας προσειπόντος, διαρκεστέρῳ δὲ τόνῳ πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγωδίας τοῦ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης διαλόγου ἀναπλάττοντος καὶ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύντος. 8. πολλάκις δὲ μετὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων καὶ ῥυθμοὶ καὶ βάσεις οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐκβιβάζουσιν, ὡς περ οὐδ' Ὀμηρος ἐλλιπῆς ἀντιθέσεων ἢ παρισώσεων ἢ σχημάτων τραχύτητος ἢ καθαρότητος. ἀλλ' εἶοικε φύσει πως ὑπάρχειν, ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι.
497 πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, τοιαύτην γε γιννώσκων; 9. ἀλλ' οὐδὲν ἦττον τοῦμὸν ἀγῶνισμα τῶν εἰς Ὀμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον ἢ τοῦς σους εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθημι, οὐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, τῷ τοῦμὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἐδραΐαν τινὰ κρηπίδα τῶν ἐπαίνων ὑποβάλλεσθαι πλὴν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ' ἄλλα τῷ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς καὶ γένους καὶ χρόνος· εἰ γοῦν τι σαφές αὐτῶν ἦν,

οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις, πατρίδα μὲν αὐτῷ διδόντων Ἴον ἢ Κολοφῶνα ἢ Κύμην ἢ Χίον ἢ Σμύρναν ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας ἢ μυρίας ἄλλας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν ἢ ποταμὸν καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων ἀνθρωπίνου γένους ἀπορία, χρόνον δὲ τὸν ἠρωϊκὸν ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μὴδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπου γὰρ καὶ τοῦνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ πενίας ἢ πάθος ὁμμάτων. ἀλλὰ μὴν βέλτιον ἂν εἴη καὶ ταῦτα εἶναι ἐν ἀσαφεὶ κείμενα. περὶ στενὸν δὴ μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, 498 ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰκαζομένην συλλέγειν. 10. τὸ δὲ σόν, ἔφη, κατὰ χειρὸς ἐπίδρομόν τε καὶ λεῖον ἐφ' ὠρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις μόνου ὀνομάτων, οἷον ὄψον ἔτοιμον ἡδυσμάτων παρὰ σοῦ δεόμενον. τί γὰρ οὐ μέγα τῷ Δημοσθένει καὶ λαμπρὸν ἢ τύχῃ προσῆψε; τί δ' οὐ γνώριμον; οὐκ Ἀθῆναι μὲν αὐτῷ πατρίς αἱ λιπαραὶ καὶ αἰοίδιμοι καὶ τῆς Ἑλλάδος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν καὶ κρίσεις καὶ κατοικήσεις καὶ δωρεὰς καὶ τὴν Ἐλευσίνα. νόμων δὲ καὶ δικαστηρίων καὶ πανηγύρεων καὶ Πειραιῶς καὶ ἀποικιῶν καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων ἐπεισηγμένων οὐδ' ἂν εἷς ἐπ' ἴσης ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν οὖν 499 ἦν ἂν μοι περιττὴ πάντως, τὸ δ' ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπρακτῶν ἐνομιζόμενην, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν ἐκ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ παρεμπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον· σοὶ δ' ἴσως εὐλάβεια τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίας ἐπαγαγέσθαι, μὴ σοὶ μεῖζον προσκείτο τούπιγράμμα τῷ

θυλάκῳ. 11. παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τριηραρχος, χρυσέα κρηλὶς κατὰ Πίνδαρον· οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἐτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος ἐτε-
 500 λεύτα, τὴν ὄρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτοῦσης. 12. Ὀμήρου μὲν οὖν οὔτε παίδευσιν οὔτ' ἄσκησιν μνήμη καθ' ἱστορίαν παρειλήφαμεν, ἀλλ' εὐθύς ἀνάγκη τῶν ἐπαίνων ἄπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένων, ὕλην ἐκ τροφῆς καὶ μελέτης καὶ διδασκαλίας οὐκ ἔχοντα, μηδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγόντα τὴν ῥαθύμως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ δὲ ἐνταῦθα δὴ που πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δὲ ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἴσοκράτης, Ἴσαῖος, Εὐβουλίδης. μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡδονῶν καὶ τοὺς πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους, ταχείας δὲ οὔσης τοῖς μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς θρύψεις ὑπολισθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κωμάζειν ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος, ὃς αὐτὸν ἤγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου καὶ Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος θύρας. 13. κἀνταῦθ' ἄν, ὧ βέλτιστε, φιλοσοφοῖς τῷ λόγῳ διττὰς ἐπ'
 501 ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παράφορον τε καὶ ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα φλεγμαινούσας νέων ὄρμαῖς αὐτόχρομα θαλάττιον, τὴν δὲ οὐρανίου χρυσῆς τινος σειρᾶς ἔλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τόξοις ἐντιθεῖσαν δυσάλθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἄχραντόν τε καὶ καθαρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν μανία σῶφροσι τῶν ψυχῶν, „ὄσαι Ζηνὸς ἐγγὺς καὶ θεῶν ἀγχίσποροι,“ φησὶν ὁ τραγικός. 14. ἔρωτι δὴ πάντα πό-

ριμα, κουρά σπήλαιον κάτοπτρον ξίφος, γλώτταν διαρθρωσαι, μετελθεῖν ὄψε τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμην ἀκριβῶσαι, θορύβον καταφρονῆσαι, συνάψαι νύκτας ἐπιπόνους ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὅποιοι οἱ Δημοσθένης, ἔφη, σοὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο ταῖς μὲν ἐννοίαις καὶ τοῖς ὀνόμασι κατακυκνῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διαθέσεσιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας, λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονέστατος δὲ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν νοημάτων τὴν ἐγκράτειαν, ποικιλώτατος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων· μόνος γὰρ τοι τῶν ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον καὶ 504 σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. 15. οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰσχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχὴν. οὐχ οὕτως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λόγους, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ἢ καὶ τὸν Δημάδην παῖξαι φασιν εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυθέα δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόξειν ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου. καὶ τουτί μὲν, ἔφη, σοὶ τὸ χωρίον τοῦ λόγου κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν· οὐ γὰρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὀμήρου ποίησιν ὑπήρχε κάμοι λόγος. 16. ἀλλ' εἰ μετίοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν καὶ τῆς πολιτείας τὴν ὄλην λαμπρότητα . . . . καὶ ὁ μὲν ἦεν συνείρων ὡς τὰ λοιπὰ προσθήσων, ἐγὼ δὲ γελάσας, Ἦ πού γε, ἔφη, 508 διανοῆ καταχεῖν μου τῶν ὧτων ὥσπερ βαλανεύς καταντήσας τὸν λοιπὸν λόγον; Νῆ Δία γε, εἶπε, . . . δημοθουρίας τε καὶ χορηγίας ἐθελουσίους καὶ τριηραρχίας καὶ τεύχος καὶ τάφρον καὶ λύσεις αἰχμαλώτων καὶ παρθένων ἐκδόσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις καὶ νομοθεσίας καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελᾶν ἐπεισὶ

μοι τοῦ τὰς ὄφρῦς συνάγοντος καὶ δεδιότος μὴ λόγοι τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. 17. Ἴσως γάρ, ἔφην, ὦγαθέ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων μὴ διατεθρυλῆσθαι τὰ ὅσα ταῖς Δημοσθένους πράξεσιν; Εἰ γε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρίας τινός, ὡς σὺ φῆς, δεόμεθα· πλὴν εἰ μὴ σε τοῦναντίον κατέχει πάθος, οἷον ἀγῆς περιλαμπύσης οὐκ ἔχεις πρὸς λαμ-
 504 πρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὄψιν ἀπερεῖσαι· καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὀμήρῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτόν ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. εἰτ' ἐγὼ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνήνεγκα, καὶ δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεθιζόμενος ἀντίον ὄραῖν, μὴδ' ἀποτρέπων ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις νόθος τοῦ τῶν Ὀμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. 18. σὸν δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥᾶον ἢ τὸ κατ' ἐμὲ εἶναι· τῆς μὲν γὰρ Ὀμήρου δόξης οἷον ἐπὶ μιᾷ ὁρμούσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἀπάσης λαβέσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένειν ὄλον ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροῖς περὶ τὸν λόγον ἄττων οὐδ' ἔχων ὅτου πρώτου τῇ γνώμῃ λάβοι, καθάπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσίας τραπέζας ἢ οἱ φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες εἰς μυρίας ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων ἐμπεσόντες ἡδονάς· οὐκ ἔχουσι ἐφ' ἣν ἔλθωσιν ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντες. οἶμαι δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾶν οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὃ τι σταίης, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὁρμῆς διαπύρου, βίου σάφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πρά-
 505 ξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροχίας, δικαιοσύνης φιλανθρωπίας πίστεως φρονήματος συνέσεως, ἐκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πολιτεμμάτων. Ἴσως οὖν ὄραῖν ἐνθεν μὲν ψηφίσματα πρέσβεις δημηγορίας νόμους, ἐκεῖθεν ἀποστόλους Εὐβοίαν Μί-

γαρα τὴν Βοιωτίαν Χίον Ῥόδον τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνης συμπεριφερόμενος τοῖς πλοσηνεκτήμασιν. 19. ὡσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος ἐπὶ πολλὰ τῷ νῶ τραπόμενος οὕτως πως ἠπόρηκεν,

Ἴσμηνὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτιῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν,
ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἑρακλέους,
ἢ τὰν Διωνύσου πολυγαθέα τιμάν,
ἢ γάμον λευκωλένου Ἀρμονίας ὑμνήσομεν;

οὕτως δὲ καὶ σὺ ταῦτὸν ἕοικας ἀπορεῖν, λόγον ἢ βίον ἢ
δητορικὴν ἢ φιλοσοφίαν ἢ δημαγωγίαν ἢ τὸν θάνατον
τάνδρὸς ὑμνητέον. 20. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργου ἐκφυγεῖν,
ἔφη, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐνὸς ὅτου δὴ λαβόμενος ἢ τῆς
δητορείας καθ' αὐτὴν εἰς ταύτην κατάθου τοῦτον τὸν λό- 506
γον. Ἰκανὴ γ' ἂν σοι οὐδ' ἡ Περικλέους· ἐκείνου μὲν γε
τὰς ἀστραπὰς καὶ βροντὰς καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξῃ
παραλαβόντες, ἀλλ' αὐτὴν γε οὐχ ὀρθῶμεν, δῆλον ὡς
ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμονον ἔχουσαν οὐδ' οἶον
ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον καὶ κρίσιν· τὰ
δὲ τοῦ Δημοσθένους . . . ἀλλὰ σοὶ καταλείψω λέγειν,
εἰ ταύτην τράποιο. 21. πρὸς γε μὴν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς
ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένῳ καλὸν μίαν ἠντινοῦν
ἀποτεμέσθαι τὴν διατριβὴν, εἰ δὲ βούλοιο δαψιλές, δύο
καὶ σύντριεις ἐλόμενον ἔχειν ἀποχωρῶσαν λόγων ὑποβο-
λήν· πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὐκ ἐκ
τοῦ παντός, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα, νόμος μὲν
Ομηρικός, ἠρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, πο-
δῶν ἢ κεφαλῆς ἢ κόμης, ἥδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων ἢ
ἀσπίδων, μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο ὑμνεῖσθαι
πρὸς τῶν ποιητῶν ἐξ ἡλακάτης ἢ τόξων ἢ τῆς αἰγίδος,

μήτι γε δὴ μέρους σώματος ἢ τῆς ψυχῆς, τῶν εὐεργεσιῶν δὲ οὐδὲ δυνατόν ἐφ' ἀπάσας ἐλθεῖν. οὐκοῦν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάζεται καθ' ἐν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαι-
 507 νούμενος, ἐπεὶ τό γε σύμπαν οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρ-
 κέσειεν ἐπαινέσαι.

22. Ταῦτα τοῦ Θερσαγόρα διεξελθόντος, Οἶμαι σε, ἔφην, ἐν ἐπιδεδειχθαί μοι βουλόμενον, τὸ μὴ μόνου ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην τὰ περὶ τοῖς ἐμμέτροις προστιθέντα. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, τὴν ῥαστώνην ὑποτιθεὶς προήχθη ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἰ τι τῆς φροντίδος ἀνεῖς ἀκροατῆς ἡμῖν γένοιο. Προὔρου τοίνυν, ἔφην, σοὶ γέγονεν οὐδέν, εὐ ἴσθι. σκόπει δὲ καὶ μὴ πλέον ἢ γεγονὸς θάτερον. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἴαμα. Σὺ γάρ, ἔφην, ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἴτα ἰατροῦ δίκην τοῦ νοσοῦντος σαθρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις. Ὅτι τί δῆ; Σὺ μὲν ἂ ταράξειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰάσασθαι, τὰ δ' ἤδη κατανάλωται πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις· ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἔωλά σοι τὰ ἴαματα. Τοῦτ' οὖν, ἔφη, σοὶ τό γε ἴαμα· χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδοῦ θαρραλεωτάτην εἶναι
 508 τὴν συνηθεστάτην. 23. Τὴν ἐναντίαν γάρ, εἶπον, προὔθεμην ἢ φασιν Ἀννίεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνα τε καὶ τοὺς ἐταίρους· τὸν μὲν γε Κυρηναῖον ἄρματηλασίαν ἐπιδεικνύντα πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἄρματοτροχίας ἅπαντας μηδὲν παραβάντας, ὥσθ' ἐνὸς δρόμου σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοῦμὸν δὲ γε τὴν ἐναντίαν σπεύδει, τὰς ἄρματοτροχίας ἀλεείνει. οὐ μάλ' ἡδύδιον δ', οἶμαι, καινουργεῖν ὁδοὺς τῶν τετριμμένων ἐκτρεπόμενον. Ἀλλά τοι τὸ Παύσωνος, ἔφη, σοφόν. Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα. 24. Παύσωνι τῷ ζωγράφῳ

φασίν εκδοθῆναι γράφαι ἵππον ἀλινδούμενον· τὸν δὲ γε γράφαι τρέχοντα καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον· ὡς δ' ἔτι γράφοντος ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι. τὸν οὖν Παύσωνα τοῦ πίνακος τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπίδειξαι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι ἀλινδούμενον. Ἡδὺς εἰ, ἔφην, Θερσαγόρα, ἂν μίαν οἴη με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσοῦτων ἐτών, ἀλλ' οὐχὶ πάσας στροφὰς καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττοντα καὶ μετατιθέντα δεδιέναι μὴ τι τελευτῶν πάθοιμι τὸ τοῦ 509 Πρωτέως. Ποῖον, ἔφη, πάθος; Τὸ γενόμενον, ὃ φασίν αὐτὸν γενέσθαι δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὄψεως, ἐπεὶ καταναλῶκει πάσας ἰδέας θηρίων καὶ φυτῶν καὶ στοιχείων, αὐθις αὐ' πενία μορφῆς ἐπεισάκτου Πρωτέα γενέσθαι. 25. Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. Οὐκ, ὦραθῆ, ἔφην, τοῦτο· παρῆξω γοῦν ἑμαυτὸν ἀκροᾶσθαι παρῆς τὴν ἐπηρητημένην φροντίδα. τάχ' ἂν τι περὶ τοῦ σοῦ κηρύματος ἀφροντίς γενόμενος καὶ τῆς ἐμῆς ὠδίνος συμφροντίσαις.

Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπίδος ἐγὼ μὲν ἠεροώμην, ὃ δ' ἀνελέγετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μετὰξὺ δ' ὥσπερ ἐνθους γενόμενος ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, Κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη, μισθὸν καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικόν ἢ δικαστικόν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. Χάριν μὲν, ἔφην, εἶσομαι καὶ πρὶν ὃ τι καὶ λέγεις εἰδέναι. 26. τί δὲ ἐστὶν ὃ τι καὶ λέγεις; Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχῶν τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι καὶ τότε ὑπερησθῆς τὸ βιβλίον οὐ 510 κατὰ πάρεργον ἐκτησάμην· καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἰκάδε. γέγραπται δὲ ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας καὶ περὶ Δημοσθένους, ἃ μοι δοκεῖς

θρασείως ἐξαναστάντας, εἶτα πιτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν δίκην τῶν δειλιῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ἰπερίδην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ τοῦ πλήθους συκοφαντήσαι Δημοσθένην οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ' ἐψησχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλιτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος. ἦν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. ΑΡΧ. Τί δ'; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης;

ΑΝΤ. Οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γὰρ τοι καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτεῖναι παρόν, 514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων καὶ Δημοσθένην αὐτός τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολήν, συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυνηθάνομενος ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἀννομίδειέ τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ φήτορες παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων ἐνρυσθμία καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ συνειχίαις ἀποδείξεων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστικῷ μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν ὡς ἐλέγχοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἡ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεῖς ὄργανου, Δημοσθένην

δὲ αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 515
 σσεως, ἀκλινη τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάτ-
 τουτα τρικυμiais τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
 ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
 περὶ τάνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μὲν γε δημηγορίας ἐξαγ-
 γελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου
 καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος καὶ τι καὶ σκωπτικὸν
 εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, Ὁ Παρμενίων, ἔφη,
 δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γέ
 τοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
 λογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
 μᾶλλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
 ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
 γέγραπται χρυσίον ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
 τίας οὐδ' ἐνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
 τον ἂν τῶν Βυζαντίων τὸ τεῖχος ἔλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη- 516
 μοσθένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν
 τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
 προτιμᾶ, τούτοις ἀργύριον μὲν προσέμην ἄν, φιλίαν δ'
 οὐκ ἄν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
 προσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωρῶσι
 καὶ τάφρῳ, θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
 κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
 μενος ἠδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
 ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
 λυριῶν Ἴππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
 τῆς ὕπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ καὶ τὸ τῆς γνώμης
 ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεὶς δεύτερον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
 μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
 σατο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπίδους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
 νων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας
 ἔφη· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δέδοικας

ἡμῖν· αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λή-
 ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν
 διουνσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς;
 517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ὄξον ἂν
 εἶχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες,
 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ἄνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος
 ἐργήγαρε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμετέ-
 ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντι-
 παρατάττεται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχναζόμενοι, οὐκ
 ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι καὶ
 πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπι-
 δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν,
 οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἔσχομεν, οὐ Χερ-
 ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν.
 36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας οἶον ἐκ μανδραγόρου
 καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῆ τινη καὶ
 καύσει τῆς θάθυμίας τῇ παρρησίᾳ χρώμενος, ὀλίγον τοῦ
 πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συν-
 τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀτα-
 ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμέ-
 518 νον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς
 τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ξῆλον τῶν Μαραθῶν
 καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμα-
 χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν,
 οὐ φενακίσαι, οὐ πριάσθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστείδην
 ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν, ὃ
 Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις καὶ
 πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμι-
 στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημο-
 σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περικ-

κλει δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιούσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν καὶ Διοκείδην καὶ Πρόξενον καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὁκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀταγωνιζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὐρίσκει, δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. 519

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τὰνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστών τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὗ γε καὶ τοὺς λόγους ὡσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὀρμωμένους διασείειν αὐτοῦ καὶ ταράττειν τὰ βουλευματα· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξία καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἕν συναγαγῶν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτοὺς τε τοὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκάσας καὶ μὴδ' εἰσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. 39. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι· καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν 520 Ἀθηναίων δῆμον ἀταγωνιστήν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ρητόρων εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ἄστα ἦν κερρατηκῶς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γάρ ἐστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγείραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀρχία. τί ποτε νομίζεις; βούν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιοῦμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεκεπόνθηεν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι· πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσοῦτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκῶτων, μηδένα οὕτως πάποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βίους καὶ τάχους καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δώροις καὶ τοῦτον ἀναπεῖθαι, ἄν-
 521 θρωπον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκῶτα, διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἰεσθε πάλοι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις, καὶ καθαπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτεῖτε; ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος. αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν αἰεὶ παραπεπτωκῶτα

μῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστάς ἀπλοῦ τινος ἐξ ἐλευ-
 τέρως γνώμης ἀκούσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβου-
 ρῆς μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων
 ἔντων τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβά-
 οῦτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιο-
 έροις κεχρησθαι φίλοις.

APX. Ὡ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες,
 αὐτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν;
 ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἐοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμά-
 ζειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκ-
 τλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὁρώντων. εἰοικε γὰρ δὴ πάλαι
 εἶδε βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522
 παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην
 ἐ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἤμην καταναλωκότες.

ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

APX. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὔτεινόμην ἐλεόν-
 να παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδο-
 οῦν — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾧμην δι' ὀργῆς ἔχειν
 ὃν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νο-
 μίζων.

ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μη-
 λὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην
 ταρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σὺ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ
 γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ
 ᾧ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτους καὶ νο-
 τρὸς ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύ-
 αττεν.

44. APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ;
 οἷς ἠδὺ γελάσας κάμει δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον,
 ἐπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προεῖτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἰ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσαις, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὀλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασιλευσῶν ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκέναι μηδ' ἢν ἐμαντὸν ἔταξα τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. 45. καλὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι καὶ τριήρης ἢν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, ἣ ἔθελουτῆς ἔχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων καὶ παρρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλεύθερος καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρεταὶ καὶ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὐνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων καὶ δύνამις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεθθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην 524 αἰχμαλώτους, ἣ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. 46. εἰ δέ με μὴ σώξει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτοῦ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάτειν τὴν ἀστυλίαν τοῦ νεῶ μηδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλιτέρους ἔχει

Ἀθηναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθίου καὶ Δημάδου συνεταττόμην· ἐξῆν κἄν ὄψῃ τῆς τύχης μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδεω θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμην. οὐκ οὖν ἠρούμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμ- μεταβάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν οὐ καταισχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἐκὼν ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προ- έμενος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγωδιῶν 525 μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθῆν

ἢ δὲ καὶ θυήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν·

κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρίνει ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τινα καὶ πικρότερον ἔλεγε προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἀπαλὴν μοῦσαν στερεᾷ κεραννύντος, Ἐπίσθην ἄν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὦν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακῷ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διανοούμεν· ὁ δ' ὡς ἤσθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, "Ἐοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὄπλα μόνα καὶ τριήρεις καὶ τείχη καὶ στρατόπεδα δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἦν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526 ἐχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τείχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνείλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδελφοὶ δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτῆμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

οὐκ ἂν παρέργως ἀκούσαι. Καὶ μὴν, εἶπον, ἤδη γέ σοι τῶν εὐαγγελίων χάρις καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείβομαι σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι. σὺ δ' εἰστιάκας με λαμπρῶς τὴν Ὀμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐστιάσειν αὐτὸς καὶ τὴν Δημοσθένους.

27. Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, διατρίψαντες ὀλίγον ὄσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς δικαίους ἐπαίνους ἤξιμεν εἰς τὰ Θερσαγόρου· καὶ μόλις μὲν, ἐπιτυγχάνει δὲ τῷ βιβλίῳ. καγὼ λαβὼν τότε μὲν ἀπηλλαττόμην. ἐντυχῶν δὲ οὕτω τὴν γνώμην διετέθην, ὡς οὐδέν τι περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομάτων τε καὶ ρημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τὰ σκληριῶ μεῖον τι γίνεται τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων αὐτῶν ποιησάντων παιᾶνα, τὰ Ἰσοδήμου τοῦ Τροιζηνίου καὶ Σοφοκλέους ἄδεται, καὶ τῷ Διονύσῳ τὸ μὲν πόησιν καινὴν ποιεῖν ἐκλείπεται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέντα

511 τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χάριν οὐκ ἐλάττω φέρει τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναί. 28. τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο — ἐστὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος τόδε δράμα — τὸ βιβλίον φησὶν, Ἀντιπάτρῳ μεμνηῦσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἰ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πείσαι μᾶλλον ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἤκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ἐπὶ ταύτης ὁ Ἀντίπατρος ἦν τῆς ἐλπίδος τὸν Δημοσθένην αἰεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἤκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθύς ὡς εἶχεν ἐκέλευσεν εἰσω καλεῖν. 29. ἐπεὶ δ' εἰσηλθεν . . . αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον.

APX. Χαίρει, ὦ Ἀντίπατρε.

ANT. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες;

APX. Ἦγαγον, ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων.

ANT. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν ἐσφηλας, ᾧ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὀστέων καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι;

APX. Τὴν γὰρ ψυχὴν, ᾧ βασιλεῦ, πρὸς βίαν αὐτοῦ κατέχειν ἀδύνατον.

ANT. Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε;

612

APX. Κατειλήφαμεν.

ANT. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθνηκεν;

APX. Οὐκ, ἀλλ' οὐπερ ἦν, ἐν Καλαυρία.

ANT. Τάχα τῆς ὑμετέρας γέγονεν ἔργον ὀλιγορίας οὐ θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον.

APX. Ἄλλ' οὐδ' ὑφ' ἡμῶν ἐγένετο.

ANT. Τί φῆς; αἰνίγματα λέγεις, ᾧ Ἀρχία, ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε.

30. *APX.* Οὐ γὰρ ἐκέλευες τὴν γε πρώτην μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ γὰρ οὖν ἐμελλήσαμεν.

ANT. Οὐκ εὖ γε ὑμεῖς οὐδὲ μελλήσαντες. ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.

APX. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δὲ μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ', ᾧ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἦ ἀπέκτεινας.

31. *ANT.* Εὐφήμει, ᾧ Ἀρχία· δοκεῖς μοι μὴ συννενοηκέναι μήθ' ὅστις ὁ Δημοσθένης μήτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμερατὸν τὸν Φαληρεά καὶ τὸν Μαραθῶνιον Ἀριστόνικον καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τῶν θαλασσιῶν δυνάμεων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινοὺς, ἀφορμῇ προσκαίρων 513
θοροῦβων ἐπικολάσαντας καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλίπδα

θρασείως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ὑπερίδην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχροὺν νομίσαντα κολακεία τοῦ πλήθους συκοφαντήσαι Δημοσθένην οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθουσαν ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ' ἐπὶ σκύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἦν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. APX. Τί δ' ; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης;

ANT. Οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γὰρ τοι καλά καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτείνειν παρόν. 514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων καὶ Δημοσθένην αὐτός τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολήν. συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπνυθάνομενος ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἂν νομίσαιε τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ δῆτορες παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων ἐνρουθμία καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ συνεχείαις ἀποδείξεων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστικῷ μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθηναῖζε συνηγάγομεν ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἢ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεῖς ὄργανον, Δημοσθένει

δὲ αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 515
σεως, ἀκλινη τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάτ-
τουτα τρικυμίαις τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
περὶ τάνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μὲν γε δημηγορίας ἐξαγ-
γελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε καθάπτομένης τοῦ Φιλίππου
καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος καὶ τι καὶ σκωπτικὸν
εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων, ἔφη,
δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γέ
τοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
λογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
μᾶλλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
γέγραπται χρυσίον ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
τίας οὐδ' ἐνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
τον ἂν τῶν Βυζαντίων τὸ τελεχὸς ἔλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη- 516
μοσθένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν
τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
προτιμᾷ, τούτοις ἀργύριον μὲν προέμην ἂν, φιλίαν δ'
οὐκ ἂν· εἰ δὲ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
προσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωρῶσι
καὶ τάφρῳ, θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
μενος ἠδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
λυριῶν Ἴππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
τῆς ὕπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ καὶ τὸ τῆς γνώμης
ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεῖς δευτέρον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
σατο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπείδους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
νων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας
ἔφη· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιωτὴν δέδοικας

ἡμῖν, αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λή-
 ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν
 διουνυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς;
 517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ὅσον ἂν
 εἶχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες,
 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος
 ἐργήγορε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμετέ-
 ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντι-
 παρατάττεται. λαυθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχναζόντες, οὐκ
 ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι καὶ
 πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπι-
 δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἶλομεν,
 οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἔσχομεν, οὐ Χερ-
 ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν.
 36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας οἶον ἐκ μανδραγόρου
 καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινι καὶ
 καύσει τῆς ῥαθυμίας τῇ παρρησίᾳ χρωόμενος, ὀλίγον τοῦ
 πρὸς ἠδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συν-
 τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀτα-
 ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμέ-
 518 νον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς
 τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶν
 καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμα-
 χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν,
 οὐ φενακίσαι, οὐ πριάσθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστείδην
 ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν, ὃ
 Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις καὶ
 πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμι-
 στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημο-
 σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περικ-

κλει δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιούσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν καὶ Διοκείδην καὶ Πρόξενον καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὄπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὀκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀταγωνιζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὐρίσκει, δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. 519

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τάνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστικῶν τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὗ γε καὶ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὀρμωμένους διασείειν αὐτοῦ καὶ ταράττειν τὰ βουλευμάτα· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξία καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτοὺς τε τοὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκάσας καὶ μὴδ' εἰσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. 39. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι· καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστὴν, Ἐμοὶ Δημοσθένους μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἰ τινὰς ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλιν ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κερκατηκῶς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγείραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀρχία. τί ποτε νομίζεις; βούν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι· πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσοῦτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκότων. μηδένα οὕτως πάποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τάχους καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δάροις καὶ τοῦτον ἀνακείθειν, ἄν-
 521 θρωπον καὶ τὴν πατροφᾶν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδία τε τοῖς δεηθείσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἴεσθε πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις, καὶ καθάπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτεῖν; ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέλθθη ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος. αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν αἰὲ παραπεπτωκότων

ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς ἀπλοῦ τινος ἐξ ἐλευ-
θέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβου-
λῆς μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νοουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων
ὄντων τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβά-
λοιο τοὺν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιο-
τέροις κεχρηῆσθαι φίλοις.

APX. Ὁ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτυχες,
ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν;
ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἐοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμά-
σειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκ-
πλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὁρώντων. εἰκε γὰρ δὴ πάλα
ᾧδε βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522
ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἐνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην
δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμεῖν καταναλωκότες.

ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

APX. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὔτεινόμεν ἔλεόν
τινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδο-
κῶν — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾧμην δι' ὀργῆς ἔχειν
τὸν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νο-
μίζων.

ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μη-
δὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην
παρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ
γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ
εἶπε τέλος τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νο-
θρὸς ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύ-
λαττεν.

44. APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ;
ἵς ἡδὺ γελάσας κάμει δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον,
ἐπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προεῖτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἰ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσαιοι, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὀλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασιλευσῶν ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκέναι μῆδ' ἦν ἑμαυτὸν ἑταξα τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. 45. καλὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἔμοι Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχει καὶ τριήρης ἦν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἔμοις τέλεσιν ἐξειργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, ἣ ἔθελοντὴς ἔχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων καὶ παρρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλευθέρου καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρεταὶ καὶ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὐνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων καὶ δύνამις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεθθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην

524 αἰχμαλώτους, ἣ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. 46. εἰ δέ με μὴ σώξει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτοῦ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάτειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ μῆδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλέτους ἔχει

Ἀθηναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθίου καὶ Δημάδου συνεταττόμην· ἔξῃν ἂν ὄψῃ τῆς τύχης μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδεω θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυόμην. οὐκ οὖν ἠροῦμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμ- μεταβάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἑμαυτὸν οὐ καταισχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἔκων ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προ- ἔμενος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγωδιῶν 525 μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθὲν

ἢ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν· κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρίνει ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τινα καὶ πικρότερον ἔλεγε προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἀπαλὴν μοῦσαν στερεῶ κεραννύντος, Ἐπίσθην ἄν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ἄν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότε κακῷ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διανοοῦμην· ὁ δ' ὡς ἦσθετο, δῆλος ἦν καταγελῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὄπλα μόνα καὶ τριήρεις καὶ τεῖχη καὶ στρατόπεδα δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἦν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἴλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526 ἐχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδελφοὶ δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτῆμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

τονος, οὐ Πυθίου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπὼν, Μὴ πρόσαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεὸς πείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν ἐκὼν ἔφομαι. καὶ γὰρ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι πρόσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπέλαμβανον.

ANT. Τὸ δὲ τί δή ποτε ἦν;

APX. Ὑστερον βασιάνοις θεραπεύουσα ἐφωράσαμεν πάλαι φάρμακον αὐτὸν τεταμιεῦσθαι λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἐφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξις, οὐ μὰ τοὺς . . . κάμοι μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν
527 ἀπέπειθε. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζεις ἔχω.

ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαί τῆς ἀητητήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρείον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον ἔξω τὸν ἐν μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχὰς νομιζόμενας ὁδοὺς, ὁπαδὸς τις δαίμων ἐσόμνος ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῆ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τονθορούζετε, ὦ θεοί, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὐς ἀλλήλοις κοινολογείσθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528 τοῦ συμποσίου, ἀλλ' ἐπεὶπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερόν τὰ δοκοῦντά οἱ καὶ κατηγορεῖτω. σὺ δὲ κήρυττε, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν οἷς ἔξεστιν; ἢ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν· ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει.

2. ΜΩΜ. Φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίοις ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόρηθ' θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν οἴονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων· διελέγγω γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν οὔτε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην· ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶπερ ἔξεστι καὶ κηκήρυκται καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστυλάμενος ἐρῶ. 3. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες 529

θρασείως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ἰπερίδην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακεία τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθένην οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθουσαν ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ' ἐπυσχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλιτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος. ἦν ἐχρῆν δῆπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. APX. Τί δ' ; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης;

ANT. Οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γὰρ τοι καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτεῖναι παρόν, 514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων καὶ Δημοσθένην αὐτός τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολήν, συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπνυθανόμενος ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἂν νομίσαιε τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ δῆτορες παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων εὐρυθμῖα καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ συνεχεῖαις ἀποδειξέων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστικῷ μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνηγάγομεν ὡς ἐλέγχοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἢ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὄργανου, Δημοσθένην

δὲ αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 516
σεως, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάτ-
τουτα τρικυμίαις τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
περὶ τὰνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μὲν γε δημηγορίας ἐξαγ-
γελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου
καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτικὸς καὶ τι καὶ σκωπτικὸν
εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων, ἔφη,
δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γέ
τοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
λογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
μᾶλλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
ἐμαντὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
γέγραπται χρυσίον ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
τίας οὐδ' ἔνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
τον ἂν τῶν Βυζαντιῶν τὸ τεῖχος ἔλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη-
μοσθένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν 516
τις Ἀθηναῖος ἂν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
προτιμᾷ, τούτοις ἀργύριον μὲν προέμην ἂν, φιλίαν δ'
οὐκ ἂν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
προσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωρίοις
καὶ τάφρῳ, θαναμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
μενος ἠδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
λυριῶν Ἴππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
τῆς ὕπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ καὶ τὸ τῆς γνώμης
ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεὶς δεύτερον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
σατο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπείδους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
νων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας
ἔφη· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δεδοικας

ἡμῖν· αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λή-
 ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν
 διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς;
 517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ὅσον ἂν
 εἶχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες,
 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ἀνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος
 ἐργήγορε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμετέ-
 ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντι-
 παρατάττεται. λαυθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ
 ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι καὶ
 πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπι-
 δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἶλομεν,
 οὐκ Ὀλυμπον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἐσχομεν, οὐ Χερ-
 ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κενρατήκαμεν.
 36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντάς οἶον ἐκ μανδραγόρου
 καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινι καὶ
 καύσει τῆς σαθυμίας τῇ παρρησία χρώμενος, ὀλίγον τοῦ
 πρὸς ἠδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συν-
 τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀτα-
 ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμέ-
 518 νον ἤδη χρόνον πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς
 τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθῶν
 καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμα-
 χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν,
 οὐ φενακίσαι, οὐ πριάσθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστείδην
 ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν, ὃ
 Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις καὶ
 πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμισ-
 στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημο-
 σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περικ-

κλει δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίσαστο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλησποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν καὶ Διοπειθην καὶ Πρόξενον καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὄπλων ἰπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὅκνω μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέτησέ μοι τὸν λόγον, ὅς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀτανωμιζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὐρίσκει, δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. 519

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τάνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρησιμῶν τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὐ γὰρ καὶ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὀρμωμένους διασειεῖν αὐτοῦ καὶ ταράττειν τὰ βουλευμάτων· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξία καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη κεκρατήσαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾷ γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας τόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτοὺς τε τοὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκάσας καὶ μηδ' εἰσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν.

39. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι· καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὅποτε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κερρατηκῶς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γάρ ἐστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγείραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἂν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀρχία. τί ποτε νομίζεις; βούν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιοῦμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι· πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσοῦτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκῶτων, μηδένα οὕτως πάποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τάχους καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, διανοισθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρόνωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δάροις καὶ τοῦτον ἀνακείθειν, ἀν-
521 θρωπον καὶ τὴν πατρῶαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθείσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἰεσθε πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοισι τύχαις, καὶ καθαρτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτεῖτε; ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος. αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν αἰεὶ παραπεπτωκῶτων

ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς ἀπλοῦ τινος ἐξ ἔλευ-
 θέρως γνώμης ἀκοῦσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβου-
 λῆς μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νοουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων
 ὄντων τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβά-
 λουτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιο-
 τέροις κεχρησθαι φίλοις.

APX. Ὁ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτυχες,
 ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν;
 ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἐοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμά-
 σειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθραυμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκ-
 πλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὁρώντων. εἰοικε γὰρ δὴ πάλαι
 ᾧδε βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522
 ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἐνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην
 δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμεῖς καταναλωκότες.

ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

APX. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὔτεινόμεν ἔλεον
 τινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδο-
 κῶν — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾧμην δι' ὀργῆς ἔχειν
 τὸν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νο-
 μῶν.

ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μη-
 δὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην
 παρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ
 γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ
 τῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νο-
 θρὸς ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύ-
 λαττεν.

44. APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ;
 ὅς ἡδὺ γελάσας κάμει δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον,
 ἀπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προσίτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἰ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσῃς, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπάμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὀλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώξοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασιλευσάντων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἔτι φυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δωροδοκηκέναι μηδ' ἦν ἑμαυτὸν ἑταξα τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. 45. καλὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἔμοι Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι καὶ τριήρης ἦν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἔμοις τέλεσιν ἐξεργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, ἣ ἔθελουτῆς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων καὶ παρρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλευθέρος καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρεταὶ καὶ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὐνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανώκωτων καὶ δύναιμις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεσηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην 524 αἰχμαλώτους, ἣ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. 46. εἰ δέ με μὴ σώξει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτουὶ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἰσρῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ μηδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλτέρους ἔχει

Ἀθηναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθίου καὶ Δημάδου συνεταττόμην· ἔξην ἂν ὄψῃ τῆς τύχης μεταρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδεωσ θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμεν. οὐκ οὖν ἤρουμένη αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἔμμαντὸν οὐ κατασχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἐκῶν ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προέμενος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγωδιῶν 525 μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθῆν

ἢ δὲ καὶ θυήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν· κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρίνει ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τινα καὶ πικρότερον ἔλεγε προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἀπαλὴν μοῦσαν στερεᾶ κεραυνήντος, Ἐπίσθην ἂν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὦν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφνῶτι κακῶ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διανοοῦμένη· ὁ δ' ὡς ἦσθετο, δηλὸς ἦν καταγελῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὅπλα μόνα καὶ τριήρεις καὶ τείχη καὶ στρατόπεδα δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526 ἐχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τείχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνείλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδεῶς δὲ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

τονος, οὐ Πυθίου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπὼν, Μὴ πρόσαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεῶς πείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν ἑκὼν ἔθομαι. καὶ γὰρ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι πρόσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον.

ANT. Τὸ δὲ τί δὴ ποτε ἦν;

APX. Ὅσπερον βασιάνοις θεραπεύειν ἐφωράσαμεν πάλαι φάρμακον αὐτὸν τσταμιεῦσθαι λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἐφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξις, οὐ μὰ τοὺς . . . κάμοι μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν
527 ἀπέπειθη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω.

ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀητιότητος ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρῶν μὲν αὐτῷ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον βίων τὸν ἐν μακάρων νήσοις ἠρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχὰς νομιζόμενας ὁδοὺς, ὁπαδὸς τις δαίμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τουθορύξετε, ὦ θεοί, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὐς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528 τοῦ συμποσίου, ἀλλ' ἐπεὶπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερόν τὰ δοκοῦντά οἱ καὶ κατηγορεῖται. σὺ δὲ κήρυττε, ὦ Ἐρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελειῶν θεῶν οἷς ἔξεστιν; ἡ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν· ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει.

2. ΜΩΜ. Φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίοις ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόρηθαι θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολουθούς καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν οἴονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων· διελέγχω γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν οὔτε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην· ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶπερ ἔξεστι καὶ κεκήρυκται καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἐρῶ. 3. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες 529

ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων καὶ εὐ-
χούνται ἐπ' ἰσης, καὶ ταῦτα θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἐπι-
καὶ τοὺς ὑπηρέτας καὶ θιασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον
ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπ' ἰσης δια-
νομάς τε νέμονται καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ κατα-
βαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον.

ΖΕΥΣ. Μηδὲν αἰνιγματωδῶς, ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σα-
φῶς καὶ διαρρήδην λέγε προστιθείς καὶ τοῦνομα· νῦν
γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέριπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰ-
κάξειν καὶ ἐφαρμόξειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. χρι-
στὸν δὲ παρρησιαστὴν ὄντα μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν.

4. ΜΩΜ. Εὐ γέ, ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με
πρὸς τὴν παρρησίαν· ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀλη-
θῶς καὶ μεγαλόφρον, ὥστε ἐρῶ καὶ τοῦνομα. ὁ γὰρ το-
γεννηαιότατος οὗτος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος ὢν, οὐδὲ
Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ Συροφοινικὸς τινος ἐμπόρου
τοῦ Κάδμου θυγατρίδου, ἐπέπερ ἤξιώθη τῆς ἀθανα-
σίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μήτραν
οὔτε τὴν μέθην οὔτε τὸ βᾶδισμα· πάντες γὰρ, οἶμαι,
ὁρᾶτε ὡς θῆλυς καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανθῆς,
ἀκράτου ἔωθεν ἀποπνέων· ὁ δὲ καὶ ὄλην φρατρίαν ἐσε-
ποίησεν ἡμῖν καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος παρέσθι καὶ
θεοὺς ἀπέφηνε τὸν Πᾶνα καὶ τὸν Σειληνὸν καὶ Σατί-
530 ρους, ἀγροίκους τινὰς καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, σκιρ-
τητικοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους, ὧν ὁ
μὲν κέρατα ἔχων καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγί-
βοικῶς καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος ὀλίγον τράγου δια-
φέρων ἐστίν, ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥίνα, ἐπι-
όνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς οὗτος, οἱ δὲ Σάτυροι
ὄξεις τὰ ὄψα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κεράσται, οἷα τοῖς
ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύγες
τινὲς ὄντες· ἔχουσι δὲ καὶ οὐράς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷους

ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; 5. εἶτα θαναμάζομεν εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι ὀρῶντες οὕτω γελοίους θεοὺς καὶ τεραστίους; ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ δύο γυναικας ἀνήγαγε, τὴν μὲν ἐρωμένην οὖσαν αὐτοῦ τὴν Αῤιάδην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἄστρον χορῷ, τὴν δὲ Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιώτατον, ὧ θεοί, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἡριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξύνηθες ἐκεῖνο καὶ ὅπερ ἡγάπα κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ καὶ παροιμία καὶ γέλωσ; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους.

6. ΖΕΥΣ. Μηδέν, ὦ Μῶμε, εἴπῃς μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ μήτε περὶ Ἡρακλέους· ὀρῶ γὰρ οἱ φέρῃ τῷ λόγῳ. 531 οὗτοι γὰρ ὁ μὲν αὐτῶν ἰᾶται καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νόσων καὶ ἔστι „πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων“, ὁ δὲ Ἡρακλῆς υἱὸς ὦν ἐμὸς οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν· ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν.

ΜΩΜ. Σιωπήσομαι, ὦ Ζεῦ, διὰ σὲ πολλὰ εἶπειν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός. εἰ δὲ ἔξῃν καὶ πρὸς αὐτὸν σὲ τῇ παρρησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἶπειν.

ΖΕΥΣ. Καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μῶν δ' οὖν κάμὲ ξενίας διώκεις;

ΜΩΜ. Ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαι ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι καὶ τάφον ἐπιδεικνύουσιν· ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγικεύσιν ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. 7. ἂ δὲ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ· τὴν γὰρ τοι ἀρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον σύ, ὦ Ζεῦ, παρέσχεθες θνηταῖς ἐπιμιγνύμενος καὶ κατιῶν παρ' αὐτάς ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι, ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι μὴ σε καταθύση τις

ξυλλαβῶν, ὁπόταν ταῦρος ἦς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις κατεργάσῃται χρυσὸν ὄντα, καὶ ἀντὶ Διὸς ἢ ὄρμος ἢ φέ-
 532 λιον ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν γένη. πλὴν ἀλλὰ ἐμπέπληκας γε τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων τούτων· οὐ γὰρ ἄν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιοτάτον ἐστίν, ὁπόταν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη, ὁ δὲ Εὐρυσθεύς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε καὶ πλησίον Ἡρακλέους νεῶς οἰκέτου ὄντος καὶ Εὐρυσθέως τάφος τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἐν Θήβαις Διόνυσος μὲν θεός, οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ ὁ Πενθεύς καὶ ὁ Ἀχταίων καὶ ὁ Λέαρχος ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδαιμονέστατοι. 8. ἀφ' οὗ δὲ ἀπαξ σύ, ὦ Ζεῦ, ἀνέφξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐπάπου, ἅπαντες μεμίμηταί σε, καὶ οὐχ οἱ ἄρρενες μόνον, ἀλλ', ὅπερ αἰσχιστον, καὶ αἱ θεαί. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὸν Ἀγχισην καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα καὶ τὸν Ἰασίωνα καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ· μακρὸν γὰρ ἄν τὸ διελέγχειν γένοιτο.

ΖΕΥΣ. Μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους, ὦ Μῶμε, εἰ-
 πης· χαλεπανῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον ὄνειδίσας;
 ἐς τὸ γένος.

ΜΩΜ. Οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ αἵτου εἴπω, ὅτι καὶ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστίν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενος καὶ μονονουχὶ ἐπὶ κεφαλὴν σοι νεοττεύων
 533 θεὸς εἶναι δοκῶν; 9. ἢ καὶ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἔνεκα ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας καὶ ὁ Σαβάκιος πόθεν ἡμῖν ἐπισεκεκλήθησαν οὗτοι ἢ ὁ Μίδρης ἐκείνος ὁ Μῆδος ὁ τὸν κἀνδυν καὶ τὴν τιάραν, οὐδὲ ἐλληγιζῶν τῇ φωνῇ, ὥστε οὐδ', ἦν προπίη τις, ξυνίησι; τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὀρῶντες αὐτῶν μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι καὶ θεοὺς χειροτονοῦσιν οὓς ἄν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν τρῶ-

πον ὄνπερ καὶ Ζάμολξίς δοῦλος ἂν παρενεγράφη οὐκ οἶδ' ὅπως διαλαθῶν. 10. καίτοι πάντα ταῦτα, ὦ θεοί, μέτρια. σὺ δέ, ὦ κυνοπρόσωπε καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς εἶ, ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί δὲ βουλόμενος καὶ ὁ ποικίλος οὔτος ταῦρος ὁ Μεμφίτης προσκυνεῖται καὶ χρᾶ καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δὲ Ἴβιδας καὶ πιθήκους εἰπεῖν καὶ τράγους καὶ ἄλλα πολλῶ γελιοτέρα οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς τὸν οὐρανόν, ἃ ὑμεῖς, ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὀρωῶντες ἐπ' Ἰσῆς ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ, ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὴν κριοῦ κέρατα φύσῃ σοι;

11. ΖΕΥΣ. Αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῆς τὰ περὶ 534 τῶν Αἰγυπτίων· ὅμως δ' οὖν, ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν αἰνίγματά ἐστι καὶ οὐ πάνυ χρῆ καταγελαῦν ἀμύητον ὄντα.

ΜΩΜ. Πάνυ γοῦν μυστηρίων, ὦ Ζεῦ, δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι θεοὺς μὲν τοὺς θεοὺς, κυνοκεφάλους δὲ τοὺς κυνοκεφάλους.

ΖΕΥΣ. Ἔα, φημί, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δὲ τοὺς ἄλλους λέγε.

12. ΜΩΜ. Τὸν Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν Ἀμφίλοχον, ὃς ἐναγοῦς ἀνθρώπου καὶ μητραλοίου υἱὸς ἂν μαντεύεται ὁ γενναῖος ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ καὶ γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαροῦν οὐκέτι σὺ, ὦ Ἀπολλων, εὐδοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος καὶ πᾶς βωμὸς χρησμοφδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῆ καὶ στεφάνους ἔχη καὶ γόητος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοὶ εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδριάς ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ, καὶ Ἐκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ'

οὐ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἐπιορκία καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὄλως καταπεφρονηκάσιν ἡμῶν εἰ ποιοῦντες. 13. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν οὔτε συστῆναι ὄλως δυναμένων, πάνυ, ᾧ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γὰρ ἐστὶν ἡ πολυθρόνητος ἀρετὴ καὶ φύσις καὶ εἰμαρμένη καὶ τύχη, ἀνυπόστατα καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα; καὶ ὁμως αὐτοσχέδια ὄντα οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι, κἂν μυρίας ἑκατόμβας παραστήσῃ, ὁμως τὴν τύχην πράξουσιν τὰ μεμοιραμένα καὶ ἅ ἐξ ἀρχῆς ἐκάστῳ ἐπεκλώσθη. ἠδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε, ᾧ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴν ἢ φύσιν ἢ εἰμαρμένην; ὅτι μὲν γὰρ αἰεὶ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κωφός τις εἶ, ὡς βοῶντων αὐτῶν μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἐτι ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον· ὁρῶ γοῦν πολλοὺς ἀχθομένους μοι λέγοντι καὶ συρίττοντας, ἐκείνους μάλιστα, ὧν καθήφατο ἡ παρρησία τῶν λόγων. 14. πέρασ γοῦν εἰ ἐθέλεις, ᾧ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀναγνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον.

ΖΕΥΣ. Ἀνάγνωθι· οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἠτιάσω. καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον ἂν γίγνηται.

Ἀγαθῇ τύχῃ. Ἐκκλησίας ἐννόμου ἀγομένης ἐβδόμη Ἰσταμένου ὁ Ζεὺς ἐπρυνάνευε καὶ προήδρευε Ποσειδῶν, ἐπεστάτει Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος Νυκτὸς καὶ ὁ Ἵπνος τὴν γνώμην εἶπεν. ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄν-

τες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας, παρεγγραφέντες οὐκ οἶδα ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες ἐμπεπλήκασιν μὲν τὸν οὐρανόν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχάδους, πολυγλώττων τινῶν καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μιν ἤδη τὴν κοτύλην εἶναι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ ὑπὸ ἀνθαθείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε καὶ ἀληθεῖς θεοὺς προεδρίας ἡξιώκασιν αὐτοὺς παρὰ πάντα τὰ πάτρια καὶ ἐν τῇ γῇ προτιμᾶσθαι θέλουσι· 15. δεδόχθω τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ περὶ τροπὰς χειμερινάς, ἐλέσθαι δὲ ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν ἐκ τῆς παλαιᾶς βου- 537 λῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸν Δία· τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας αὐτοὺς μὲν καθέξεσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὄρκον τὴν Στύγα, τὸν Ἐρμῆν δὲ κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιούσι συντελεῖν ἐς τὸ συνέδριον, τοὺς δὲ ἤκειν μάρτυρας ἐπεγομένους ἐνωμότους καὶ ἀποδειξίεις τοῦ γένους. τοῦντεῦθεν δὲ οἱ μὲν παρίτωσαν καθ' ἕνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες ἐξετάζοντες ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται ἢ καταπέμψουσιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡρία καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικὰς. ἦν δὲ τις ἀλῶ τῶν ἀδοκίμων καὶ ἄπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνώμων ἐκκριθέντων ἐπιβαίνων τοῦ οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. 16. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτοῦ ἕκαστον, καὶ μήτε τὴν Ἀθηναῖν ἰᾶσθαι μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησμοφδεῖν μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλὰ ἐν τι ἐπιλεξάμενον ἢ μάντιν ἢ κιθαροφδὸν ἢ ἰατρὸν εἶναι. 17. τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν κενὰ ὀνόματα μηδὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. 18. ὅποσοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἡξιώθησαν, ἐκείνων μὲν καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς ἢ Ἥρας ἢ Ἀπόλλωνος ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἐκείνοις δὲ τάφον χῶ- 538

σαι τὴν πόλιν καὶ στήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ἦν δέ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τοὺς ἐπιγνώμονας ἔλθειν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδικαιησάτωσαν. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα.

19. ΖΕΥΣ. Δικαιότατον, ὦ Μῶμε, καὶ ὅτω δοκεῖ, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα· μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω. πλείους γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν ἄπιτε· ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἦκετε κομίζοντες ἕκαστος ἑναργῆ τὰ γνωρίσματα καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ ταῦτα παρασῃται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεῶν τις μέγαν ἐν τῇ γῆ ἔχει καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

Κ Τ Ν Ι Κ Ο Σ.

1. ΛΥΚΙΝΟΣ. Τίποτε σύ, οὗτος, πώγωνά μὲν ἔχεις καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις καὶ γυμνοδερχῆ καὶ ἀνυποδητεῖς τὸν ἀλήτην καὶ ἀπάνθρωπον βίον καὶ θηριώδη ἐπιλεξάμενος καὶ αἰεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον δέμας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διακρησάμενος περινοστεῖς ἄλλοτε ἀλλαγῶν εὐναζόμενος ἐπὶ ξηροῦ δαπέδου, ὡς ἄσῃν πάμπολλον τουτὶ τὸ τριβῶνιον φέρειν, οὐ μέντοι καὶ τοῦτο λεπτὸν οὐδὲ μαλακὸν οὐδὲ ἀνθηρόν;

ΚΤΝΙΚΟΣ. Οὐδὲ γὰρ δέομαι· τοιοῦτον δὲ ὅποιον ἂν πορισθεῖη ῥᾶστα καὶ τῷ κτησαμένῳ πράγματα ὡς
540 ἐλάχιστα παρέχον· τοιοῦτον γὰρ ἄρκει μοι. 2. σύ δὲ πρὸς θεῶν εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ οὐ νομίζεις κακίαν προσεῖναι;

ΛΥΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τῇ δὲ εὐτελείᾳ ἀρετῆν;

ΑΤΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τί ποτε οὖν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον διαιτώμενον, τοὺς δὲ πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ καὶ οὐκ ἐκείνους;

ΑΤΚ. Ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι, μὰ Δία, τῶν πολλῶν διαιτᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἐνδεέστερον, μᾶλλον δὲ τελέως ἐνδεῶς καὶ ἀπόρως· διαφέρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν πτωχῶν, οἳ τὴν ἐφήμερον τροφήν μεταιτοῦσιν.

3. ΚΤΝ. Βούλει οὖν ἰδῶμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν ἐνταῦθα ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεές καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν;

ΑΤΚ. Εἰ σοι δοκεῖ.

ΚΤΝ. Ἄρ' οὖν ἱκανὸν μὲν ἐκάστῳ ὅπερ ἂν ἐξικνηῖται πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν, ἢ ἄλλο τι λέγεις;

ΑΤΚ. Ἔστω τοῦτο.

ΚΤΝ. Ἐνδεές δὲ ὅπερ ἂν ἐνδεέστερον ἢ τῆς χρείας καὶ μὴ ἐξικνηῖται πρὸς τὸ δέον;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὃ τι οὐ τὴν χρείαν ἐκτελεῖ τὴν ἐμήν.

4. ΑΤΚ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΚΤΝ. Ἐὰν σκοπῆς πρὸς ὃ τι γέγονεν ἕκαστον ὧν δεόμεθα, οἷον οἰκία ἄρ' οὐχὶ σκέπης;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τί δὲ ἐσθῆς τοῦ χάριν; ἄρα οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῆς σκέπης;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τῆς δὲ σκέπης αὐτῆς πρὸς θεῶν τίνος ἐδεήθημεν ἔνεκα; οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸν σκεπόμενον; 541

ΑΤΚ. Δοκεῖ μοι.

ΚΤΝ. Πότερ' οὖν τὰ πόδε κάκιον ἔχειν δοκῶ σοι;

ΑΤΚ. Οὐκ οἶδα.

KTN. Ἄλλ' οὕτως ἂν μάθοις· τί ποδῶν ἔστ' ἔργον;

ΑΤΚ. Πορεύεσθαι.

KTN. Κάκιον οὖν πορεύεσθαι σοὶ δοκοῦσιν οἱ ἔμοι πόδες ἢ οἱ τῶν πολλῶν;

ΑΤΚ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἴσως.

KTN. Οὐ τοίνυν οὐδὲ χειρὸν ἔχουσιν, εἰ μὴ χειρὸν τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν.

ΑΤΚ. Ἴσως.

KTN. Τοὺς μὲν δὴ πόδας οὐδὲν φαίνομαι χειρὸν διακεείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν.

ΑΤΚ. Οὐκ ἔοικας.

KTN. Τί δέ; τοῦμόν σῶμα τὸ λοιπὸν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον, ἀρετὴ γὰρ σώματος ἰσχύς. ἄρ' οὖν τὸ ἔμὸν ἀσθενέστερον;

ΑΤΚ. Οὐ φαίνεται.

KTN. Οὐ τοίνυν οὐθ' οἱ πόδες φαίνονται μὲν τρέφης ἐνδεῶς ἔχειν οὔτε τὸ λοιπὸν σῶμα· εἰ γὰρ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἢ γὰρ ἐνδεια πανταχοῦ κακὸν καὶ χειρὸν ἔχειν ποιεῖ ταῦτα οἷς ἂν προσῆ. ἀλλὰ μὴν οἱ ἄε τρέφεσθαι γε φαίνεται χειρὸν τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅτι ἀπὸ τῶν τυχόντων τρέφεται.

ΑΤΚ. Δῆλον γάρ.

KTN. Οὐδὲ εὐρωστων, εἰ κακῶς ἐτρέφετο· λυμαίνονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα.

ΑΤΚ. Ἔστι ταῦτα.

5. **KTN.** Πῶς οὖν, εἰπέ μοι, τούτων οὕτως ἐχόντων αἰτιᾶ μου καὶ φανλλῆεις τὸν βίον καὶ φῆς ἄθλιον;

542 **ΑΤΚ.** Ὅτι, νῆ Δία, τῆς φύσεως, ἣν σὺ τιμᾶς, καὶ τῶν θεῶν γῆν ἐν μέσῳ κατατεθεικότων, ἐκ δὲ αὐτῆς ἀναδεδωκότων πολλὰ κάγαθά, ὥστε ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἄφθονα μὴ πρὸς τὴν χρεῖαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἠδονὴν, σὺ πάντων τούτων ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρος εἶ

καὶ οὐδενὸς μετέχεις αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία· πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ ὅπερ καὶ τὰ θηρία, σιτῇ δὲ ὅπερ ἂν εὐρίσκης, ὡσπερ οἱ κύνες, εὐνήν δὲ οὐδὲν κρείττω τῶν κυνῶν ἔχεις· χόρτος γὰρ ἀρκεῖ σοι καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἱμάτιον φορεῖς οὐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καί-
τοι εἰ σὺ τούτοις ἀρκούμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε τοῦτο μὲν πρόβατα ποιήσας ἔμμαλλα, τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους, τοῦτο δὲ τὴν ἄλλην παρα-
σκευὴν θαυμαστῶς ποικίλην καὶ ἔλαιον καὶ μέλι καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σιτία παντοδαπά, ἔχειν δὲ πο-
τὸν ἡδύ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δὲ εὐνήν μαλακὴν, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμαστῶς κατασκευασμένα· καὶ γὰρ αὐτὰ τῶν τεχνῶν ἔργα δῶρα τῶν θεῶν ἐστί. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημέ-
νον ἄθλιον μὲν, εἰ καὶ ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἀπεστερητο κα-
θάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις· πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἰ
τις αὐτὸς ἐαυτὸν ἀποστεροῖη πάντων τῶν καλῶν, μανία
ἤδη τοῦτό γε σαφές.

6. ΚΤΝ. Ἄλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκείνο δέ μοι εἶπέ,
εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου προθύμως καὶ φιλανθρωπῶς ἔτι
τε φιλοφρόνως ἐστιῶντος καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα καὶ
παντοδαπούς, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ ἐρρωμένους,
κᾶπειτα παραθέντος πολλὰ καὶ παντοδαπά, πάντα ἀρ-
πάξοι καὶ πάντα ἐσθίοι, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ 513
τὰ πόρρω τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα ὑγιαίνων
αὐτός, καὶ ταῦτα μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δὲ ὥστε
τραφῆναι δεόμενος, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτριβήσεσθαι μέλ-
λων, οὗτος ὁ ἀνὴρ ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἀρὰ γε φρο-
νιμος;

ΑΤΚ. Οὐκ ἔμοιγε.

ΚΤΝ. Τί δέ; σάφρων;

ΑΤΚ. Οὐδὲ τοῦτο.

7. ΚΤΝ. Τί δέ, εἰ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέξης τῶν μὲν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἐν δὲ τῶν ἔγγιστα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρεῖαν, τοῦτο ἐσθίει κοσμίως καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγῆσω φρονέστερον καὶ ἀμείνω ἄνδρα ἐκείνου;

ΛΤΚ. Ἐγώ γε.

ΚΤΝ. Πότερον οὖν συνίης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν;

ΛΤΚ. Τὸ ποῖον;

ΚΤΝ. Ὅτι ὁ μὲν θεὸς τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐκείνω ἔοικε παρατιθεῖς πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ παντοδαπά, ὅπως ἔχωσιν ἀρμόζοντα, τὰ μὲν ὑγιαίνουσι, τὰ δὲ νοσοῦσι, καὶ τὰ μὲν ἰσχυροῖς, τὰ δὲ ἀσθενοῦσιν, οὐχ ἵνα χρωμέθα ἅπασιν πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ὄτουπερ ἂν τύχη μάλιστα δεόμενος. 8. Ὑμεῖς δὲ τῷ δι' ἀπληστίαν τε καὶ ἀκρασίαν ἀρπάζοντι πάντα τούτῳ μάλιστα εἴκατε πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, οὐ γῆν οὐ θάλατταν τὴν καθ' αὐτοὺς ἀνταρκεῖν νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορευόμενοι τὰς ἡδονὰς καὶ τὰ ξενικά τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελῶν καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων, καθόλου 541 δὲ πράγματα καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες ἢ ἄνευ πραγμάτων ζῆν· τὰ γὰρ δὴ πολλὰ καὶ τίμια καὶ εὐδαιμονικά παρασκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, διὰ πολλῆς ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας καὶ τάλαιπωρίας παραγίνεται. σκόπει γάρ, εἰ βούλει, τὸν πολύευκτον χρυσοῦν, σκόπει τὸν ἄργυρον, σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς, σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐσπουδασμένας, σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶν ὄνια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ αἵματος καὶ θανάτου καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πόσης, οὐ μόνον ὅτι πλείοντες

ἀπόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοὶ καὶ ζητοῦντες καὶ δημιουργοῦντες δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμαχῆτά ἐστι καὶ ἐπιβουλεύετε ἀλλήλοις διὰ ταῦτα καὶ φίλοις φίλοι καὶ πατράσι παῖδες καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. [οὕτως οἶμαι καὶ τὴν Ἐριφύλην διὰ τὸν χρυσὸν προδοῦναι τὸν ἄνδρα.] 9. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα γίνεσθαι, τῶν τε ποικίλων ἱματίων οὐδέν τι μᾶλλον θάλπειν δυναμένων, τῶν δὲ χρυσορόφων οἰκιῶν οὐδέν τι μᾶλλον σκεπουσῶν, τῶν δὲ ἐκπωμάτων τῶν ἀργυρῶν οὐκ ὠφελούντων τὸν πότον οὐδὲ τῶν χρυσῶν, οὐδ' αὖ τῶν ἐλεφαντίνων κλινῶν τὸν ὕπνον ἠθίω παρεχομένων, ἀλλ' ὅψει πολλάκις ἐπὶ τῆς ἐλεφαντίνης κλίνης καὶ τῶν πολυτελῶν στρωμάτων τοὺς εὐδαίμονας ὕπνου λαχεῖν οὐ δυναμένους. ὅτι μὲν γὰρ αἱ παντοδαπαὶ περὶ τὰ βρώματα πραγματεῖαι τρέφουσι μὲν οὐδὲν μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι, τί δεῖ λέγειν; 10. τί δὲ καὶ λέγειν, ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἔνεκα [πράγματα] ποιοῦσί τε καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾶδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μὴ τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ οὐδ' 545 εἰς ταύτην ἡ μανία καὶ διαφθορὰ φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀρκεῖν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν ἐκάστω χρώμενοι πρὸς ὃ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνθ' ἀμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ καθάπερ ἀμάξῃ χρῆσασθαι.

ΛΥΚ. Καὶ τίς οὗτος;

ΚΤΝ. Ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἄτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δὲ αὐτοὺς ὥσπερ ἀμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν, αὐτοὶ δ' ἄνω κατάκεισθε τρυφῶντες καὶ ἐκείθεν ὥσπερ ὄνους ἠνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους ταύτην, ἀλλὰ μὴ ταύτην τρέπεσθαι κελεύοντες· καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες μάλιστα μακαρίζεσθε. 11. οἱ δὲ τοῖς κρέασι μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφᾶς μη-

χανώμενοι δι' αὐτῶν, οἰοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, οὐχὶ καὶ αὐτοὶ παρὰ φύσιν χρωῶνται τοῖς τοῦ θεοῦ κατασκευάσμασι;

ΛΥΚ. Μὰ Δία· δύναται γὰρ βάπτειν, οὐκ ἐσθίεσθαι μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας.

ΚΤΝ. Ἄλλ' οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν· ἐπεὶ καὶ τῷ κρατῆρι δύναται ἂν τις βιαζόμενος ὥσπερ χύτρα χρήσασθαι, πλὴν οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἄπασαν τὴν τούτων τις κακοδαιμονίαν διελθεῖν δύναται ἂν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι, διότι μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν, ἐγκαλεῖς· ζῶ δὲ καθάπερ ὁ κόσμιος ἐκεῖνος, εὐωχούμενος τοῖς κατ' ἑμαυτὸν καὶ τοῖς εὐτελεστάτοις χρωόμενος, τῶν δὲ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν οὐκ ἐφιέμενος. 12. κἄπειτα εἰ θηρίου βίον βραχέων δεόμενος καὶ ὀλίγοις χρωόμενος δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τῶν θηρίων εἶναι χείρονες κατὰ γε τὸν σὸν λόγον· οὐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ 546 τε ὀλίγων καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι ποῖόν τι ἐκάτερόν ἐστιν, ἐννόησον ὅτι δέονται πλειόνων οἱ μὲν παῖδες τῶν τελείων, αἱ δὲ γυναῖκες τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ νοσοῦντες τῶν ὑγιαίνοντων, καθόλου δὲ πανταχοῦ τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖται. διὰ τοῦτο θεοὶ μὲν οὐδενός, οἱ δὲ ἔγγιστα θεοῖς ἐλαχίστων δέονται. 13. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τὸν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον δὲ ἄνδρα καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονίαν περινοστεῖν γυμνὸν δέρμα μόνον ἔχοντα καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ἦν ἐκεῖνος, ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά, οὐδ' αὖ πένης, ὃς γῆς καὶ θαλάττης ἤρχεν· ἐφ' ὃ τι γὰρ ἂν ὀρμήσειεν, ἀπανταχοῦ πάντων ἐκράτει καὶ οὐδενὶ τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέχριπερ ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ δοκεῖς στρωμάτων καὶ ὑποδημάτων ἀπό-

ρως ἔχειν καὶ διὰ τοῦτο περιέμεναι τοιοῦτον; οὐκ ἔστιν
 εἶπεῖν, ἀλλ' ἐγκρατῆς καὶ καρτερικὸς ἦν καὶ κρατεῖν
 ἤθελε καὶ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου
 μαθητῆς οὐ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ
 Ποσειδῶνος, ὧς φασιν, ἄριστος δὲ τῶν καθ' αὐτόν;
 14. ἀλλ' ὅμως κάκεινος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι καὶ
 γυμνὸς βαδίζειν καὶ πώγωνα καὶ κόμην ἔχειν ἤρεσκεν
 αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐκείνῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς
 ἤρεσκεν· ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἂν ὑπέμει- 547
 ναν οὐδὲ εἰς αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τῶν λεόντων τις ξυ-
 ρώμενος· ὑγρότητα γὰρ καὶ λειότητα σαρκὸς γυναιξί
 πρέπειν ἡγοῦντο, αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι
 ἄνδρες ἤθελον καὶ τὸν πώγωνα κόσμον ἀνδρὸς ἐνόμιζον
 ὥσπερ καὶ ἵππων χαίτην καὶ λεόντων γένεια, οἷς ὁ θεὸς
 ἀγλαΐας καὶ κόσμον χάριν προσέθηκέ τινα· οὕτως δὲ
 καὶ τοῖς ἀνδράσι τὸν πώγωνα προσέθηκεν. ἐκείνους οὖν
 ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς καὶ ἐκείνους μιμεισθαι βούλο-
 μαι, τοὺς δὲ νῦν οὐ ζηλῶ τῆς θυμαστικῆς ταύτης εὐδαι-
 μονίας ἧς ἔχουσι περὶ τραπέζας καὶ ἐσθῆτας καὶ λεαίνου-
 τες καὶ ψιλούμενοι πᾶν τοῦ σώματος μέρος καὶ μηδὲ τῶν
 ἀπορρήτων μηδέν, ἧ πέφυκεν, ἔχειν ἑῶντες. 15. εὐχο-
 μαι δέ μοι τοὺς μὲν πόδας ὀπλῶν ἱππέων οὐδὲν διαφέ-
 ρειν, ὥσπερ φασὶ τοὺς Χείρωνος, αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι
 στρωμάτων ὥσπερ οἱ λέοντες, οὐδὲ τροφῆς δεῖσθαι πο-
 λυτελοῦς μᾶλλον ἢ οἱ κύνες· εἴη δέ μοι γῆν μὲν ἄπασαν
 εὐνήν ἀτάρακην ἔχειν, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζειν, τρο-
 φὴν δὲ αἰρεῖσθαι τὴν ῥάστην πορισθῆναι. χρυσοῦ δὲ καὶ
 ἀργύρου μὴ δεηθεῖην μήτ' οὖν ἐγὼ μήτε τῶν ἐμῶν φί-
 λων μηδεῖς· πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς
 τούτων ἐπιθυμίας φύονται, καὶ στάσεις καὶ πόλεμοι καὶ
 ἐπιβουλαὶ καὶ σφαγαί. ταυτὶ πάντα πηγὴν ἔχει τὴν ἐπι-
 θυμίαν τοῦ πλείονος· ἀλλ' ἡμῶν αὕτη ἀπειή, καὶ πλεο- 548

νεξίας μήποτε ὀρεχθεῖην, μειονεκτῶν δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. 16. τοιαῦτά σοι τά γε ἡμέτερα, πολὺ δῆπου διάφωνα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι· καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ τῷ σχήματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὅποτε καὶ τῇ προαιρέσει τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σου πῶς ποτε κιθαρωδοῦ μὲν τινα νομίζεις στολὴν καὶ σχῆμα καὶ αὐλητοῦ νῆ Δία γε σχῆμα καὶ στολὴν τραγωδοῦ, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ σχῆμα καὶ στολὴν οὐκέτι νομίζεις, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αὐτὸν οἶσι δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς, καὶ ταῦτα τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων. εἰ μὲν δεῖ ἐνὸς ἰδίου σχήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέποι ἂν μᾶλλον ἢ τοῦθ' ὅπερ ἀναδέστατον τοῖς ἀκολάστοις ἐστὶ καὶ ὅπερ ἀπεύξαινε' ἂν οὗτοι μάλιστα ἔχουσιν; 17. οὐκοῦν τό γε ἐμὸν σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν, ἀνυμνηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν, τὸ δ' ὑμέτερον ὅμοιον τῷ τῶν κιναιδῶν, καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἰς ἂν ἔχοι, οὐ τῇ χροῴ τῶν ἱματίων, οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, οὐ τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν, οὐ κατασκευῇ τριχῶν, οὐκ ὀδμῇ· καὶ γὰρ ἀπόζετε ἤδη παραπλήσιον ἐκείνοις οἱ εὐδαιμονέστατοι οὗτοι μάλιστα. καίτοι τί ἂν δῶή τις ἀνδρὸς τὴν αὐτὴν τοῖς κιναιδοῖς ὀδμῆν ἔχοντος; τοιγαροῦν τοὺς μὲν πόνους οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε, τὰς δὲ ἡδονὰς οὐδὲν ἐκείνων ἤττον· καὶ τρέφεσθε τοῖς αὐτοῖς καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως καὶ βαδίζετε, μᾶλλον δὲ βαδίζετε οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθαι δὲ ὡσπερ τὰ φορτία οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν· ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅποιπερ ἂν δέωμαι. κἀγὼ μὲν ἱκανὸς καὶ ῥίγους ἀνέχεσθαι καὶ θάλλπος φέρειν καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός εἰμι, ὑμεῖς δὲ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν οὐδενὶ τῶν γινομένων ἀρέσκεσθε καὶ πάντα μέμφεσθε καὶ τὰ μὲν παρόντα φέρειν οὐκ ἐθέλετε, τῶν δὲ ἀπόντων ἐφίσεσθε, χειμῶνος μὲν εὐχόμενοι

θέρος, θέρους δὲ χειμῶνα, καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι καὶ μεμψίμοιροι ὄντες· αἰτία δὲ ἐκείναις μὲν ἡ νόσος, ὑμῖν δὲ ὁ τρόπος. 18. κᾶπειτα δὲ ἡμᾶς μετατίθεσθαι καὶ ἐπαυροῦν τὰ ἡμέτερα ἀξιοῦτε, κακῶς βουλευομένων πολ- 550
λάκις περὶ ὧν πράττομεν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες περὶ τῶν ἰδίων καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει καὶ λογισμῷ ποιοῦντες, ἀλλ' ἐθεὶ καὶ ἐπιθυμία. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων· ἐκεῖνοί τε γάρ, ὅπου ἂν ἴη τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται, καὶ ὑμεῖς ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμῖαι. πάσχετε δὲ παραπλήσιόν τι ὃ φασὶ τινα παθεῖν ἐφ' ἵππον ἀναβάντα μαινόμενον· ἀρπάσας γὰρ αὐτὸν ἔφερον ἄρα ὁ ἵππος· ὁ δὲ οὐκέτι καταβῆναι τοῦ ἵππου θεόντος ἐδύνατο. καὶ τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν ποίαν ἄπεισιν; ὁ δὲ εἶπεν, Ὅπου ἂν τούτῳ δοκῇ, δεικνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ, ποῖ φέρεσθε; τάληθές ἐθέλοντες λέγειν ἐρεῖτε ἀπλῶς μὲν, ὅποιπερ ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ, κατὰ μέρος δέ, ὅποιπερ ἂν τῇ ἡδονῇ δοκῇ, ποτὲ δέ, ὅπου τῇ δόξῃ, ποτὲ δὲ αὐτῷ, τῇ φιλοκερδία· ποτὲ δὲ ὁ θυμός, ποτὲ δὲ ὁ φόβος, ποτὲ δὲ ἄλλο τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν δύναται· οὐ γὰρ ἐφ' ἑνός, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες ἄλλοτε ἄλλων, καὶ μαινομένων πάντων, φέρεσθε. τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα καὶ κρημνούς. ἴστε δ' οὐδαμῶς πρὶν πεσεῖν ὅτι πεσεῖσθαι μέλλετε. 19. ὁ δὲ τρίβων οὗτος, οὗ καταγελάτε, καὶ ἡ κόμη καὶ τὸ σχῆμα τοῦμὸν τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας καὶ πράττοντι ὅτι βούλομαι καὶ συνόντι οἷς βούλομαι· τῶν γὰρ ἀμαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδευτῶν οὐδεὶς ἂν ἐθέλοι μοι προσιέναι διὰ τὸ σχῆμα, οἱ δὲ μαλακοὶ καὶ πάνυ πόρρωθεν ἐκτρέπονται· προσίασι δὲ οἱ κομψότατοι καὶ 551
ἐπιεικέστατοι καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦντες. οὗτοι μάλιστα

μοι προσίασι· τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω ξυνών. θύρας δὲ τῶν καλουμένων εὐδαιμόνων οὐ θεραπεύω, τοὺς δὲ χρυσοῦς στεφάνους καὶ τὴν πορφύραν τύφον νομίζω καὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελαῶ. 20. ἵνα δὲ μάθῃς περὶ τοῦ σχήματος, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέποντος ἔπειτα καταγελαῶς αὐτοῦ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ἔχειν ὁμοίως ὑμῖν ἢ ἐμοί; καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ναοὺς ἐπισκόπει περιμῶν, πότερον [αὐτοὶ] οἱ θεοὶ κομῶσι καὶ γενειῶσιν ὡς ἐγὼ ἢ καθάπερ ὑμεῖς ἐξυρημένοι πλάττονται καὶ γράφονται. καὶ μέντοι καὶ ἀχίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν οὖν ἐπιτολμώῃς περὶ τούτου τοῦ σχήματος λέγειν ὡς φαύλου, ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

552 **ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.**

1. **ΛΤΚΙΝΟΣ.** Ἄρα γε ὁ γινῶναι τὸν σολοικίζοντα δεινὸς οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίσει δυνατός;
ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ.

553 **ΛΤΚ.** Ὁ δὲ γε μὴ φυλάξασθαι οὐδὲ γινῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα;

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΛΤΚ. Σὺ δὲ αὐτὸς φῆς οὐ σολοικίζεις, ἢ πῶς λέγωμεν περὶ σοῦ;

ΣΟΛ. Ἀπαιδευτος γὰρ ἂν εἶην, εἰ σολοικίζοιμι τηλικούτος ὢν.

ΛΤΚ. Οὐκοῦν καὶ ἕτερον φωραῖσαι δυνήσῃ τοῦτο δρωῶντα καὶ ἐλέγξει τὸν ἀρνούμενον;

ΣΟΛ. Παντάπασι γε.

ΑΤΚ. Ἴθι νῦν ἐμοῦ λαβοῦ σολοικίζοντος, ἄρτι δὲ σολοικιᾶ.

ΣΟΛ. Οὐκοῦν εἰπέ.

ΑΤΚ. Ἄλλ' ἐγωγε ἤδη τὸ θεινὸν εἰργασμαι, σὺ δὲ οὐκ ἐπέγνωσ.

ΣΟΛ. Παίξεις ἔχων;

ΑΤΚ. Μὰ τοὺς θεοὺς· ἐπεὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὐθις δὲ σκοπεῖ· σὺ γάρ σε φημι 554 δίνασθαι κατανοῆσαι, ἐπεὶ ἂ μὲν οἶσθ', ἂ δ' οὐκ οἶσθα.

ΣΟΛ. Εἰπέ μόνον.

ΑΤΚ. Ἀλλὰ καὶ νῦν σεσολοικίσται μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Πῶς γάρ, σοῦ μηδὲν λέγοντος;

ΑΤΚ. Ἐγὼ μὲν λέγω καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἔπη τοῦτο δρωῖντι· ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθῆσαι δυνήσῃ.

2. ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμόν.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν δύναιο τὸν ἕνα μαθεῖν τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας;

ΣΟΛ. Τίνας τρεῖς;

ΑΤΚ. Ὅλους ἀρτιγενεῖους.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ.

ΑΤΚ. Ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν τὸν ἀμαρτάνοντα ἐν τοῖς 555 λόγοις.

ΣΟΛ. Καὶ πῶς ἂν τις μάθοι μηδενὸς εἰρημένου;

ΑΤΚ. Λέλεκται καὶ σεσολοικίσται τετραπλῆ, σὺ δ' οὐκ ἔγνωσ. μέγα οὖν ἄθλον κατέπραξας ἂν, εἴπερ ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Οὐ μέγα μὲν, ἀναγκαῖον δὲ τῷ ὁμολογήσαντι.

ΑΤΚ. Ἄλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Πότε νῦν;

ΑΤΚ. Ὅτε τὸ ἄθλον ἔφην σε καταπραῆσαι.

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα ὅ τι λέγεις.

ΑΤΚ. Ὁρθῶς ἔφησ' οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ προῦθι γέ ἐστι
τὸ ἐμπροσθεν· οὐ γὰρ ἐθέλεις ἐπεσθαι, συνήσων ἂν,
εἰπερ ἐθέλησειας.

556 3. ΣΟΛ. Ἄλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἰπας ὧν
ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι.

ΑΤΚ. Τὸ γὰρ νῦν φηθὲν μικρὸν τί σοι φαίνεται
κακὸν εἶναι; ὅμως δὲ ἀκολούθησον αὐτίς, ἐπεὶ οὐκ ἔμα-
θες ἐκδραμόντα.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ μὴν μεθῆκα θεῖν λαγῶ ταχέως. ἄρα
557 παρήξεν; ἀλλὰ καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγῶ· εἰ δὲ
μὴ, πολλοὶ γενόμενοι λαγῶ λήσουσί σε ἐν σολοικισμῶ
πεσόντες.

ΣΟΛ. Οὐ λήσουσι.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἔλαθόν γε.

ΣΟΛ. Θαυμαστά λέγεις.

558 ΑΤΚ. Σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥστι
μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι· οὐ γὰρ πρός-
εστιν αὐτῷ τὸ τίνα.

4. ΣΟΛ. Ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δὲ
πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα.

ΑΤΚ. Καμὲ τοίνυν εἴσῃ τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων
559 γένη τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνωσ σο-
λοικίζοντά με, οὐδὲ ἀυξάνοντα παιδιά σολοικισμὸν ποιῆ-
σει τῷ μηδὲν εἰδότε.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνω-
σόμεθα τῶν ἐαντῶν, ἐπεὶ καὶ τόδε σολοικισθὲν ἀπέφυγέ
560 σε. μὴ τοίνυν ἔτι λέγεις, ὡς Ικανὸς εἶ καλεῖν τὸν σο-
λοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. 5. κἀγὼ μὲν οὕτως.
Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου, ᾧ συνεγενόμην ἐν Αἰγύπτῳ.
τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἄμαρ-

τάνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα ἔξεισι; 561
 Τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀποκριθείη σοι περὶ τῆς τήμερον ὡς
 ἐξιῶν; ἑτέρου δὲ φήσαντος, Ἰκανὰ ἔχω τὰ πατρώα, Πῶς
 φῆς; εἶπε· τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σοι; ἄλλον δὲ αὐθις 562
 λέγοντος, Πατριώτης ἐστὶ μοι· Ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς,
 ἔφη, βάρβαρος ὢν. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Ὁ δεινὰ ἐστὶ με-
 θύσης, Μητρός, εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρου δὲ ἐκλε- 563
 λογχότας, Δικλασιάξεις, ἔφη, τοὺς ἐξειληχότας. εἰπόν-
 τος δὲ τινος, Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο μ,
 Οὐκοῦν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου 564
 δὲ εἰπόντος, Πρόσεισιν ὁ μείραξ οὐμὸς φίλος, Ἔπειτα,
 ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα, Δεδί-
 τομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω, Σύ, ἔφη, καὶ ὅταν τινὰ εὐ-
 λαβηθῆς, διώξῃ. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Τῶν φίλων ὁ κο- 565
 ρυφαιότατος, Χάριέν γε, ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι
 ἐπάνω. καὶ ἐξορμῶ δὲ τινος εἰπόντος, Καὶ τίς ἐστίν, εἶ-
 πεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξ ἐπιπολῆς δὲ τινος εἰπόντος, Ἐκ τῆς 566
 ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἐκ τῆς πιθάκνης. λέγοντος δὲ τινος
 Συνετάξατό μοι, Καὶ λόχον δέ, ἔφη, Ξενοφῶν εἶπε συνε-
 τάξατο. ἄλλον δὲ εἰπόντος, Περιέστην αὐτὸν ὥστε λα-
 θεῖν, Θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περιέστης τὸν θνα. ἑτέ-
 ρου δὲ λέγοντος, Συνεκρίνετο αὐτῷ, Καὶ διεκρίνετο
 πάντως, εἶπεν. 6. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοικίζοντας 567
 Ἀττικῶς παλῆειν ἀνεπαχθῶς· πρὸς γοῦν τὸν εἰπόντα,
 Νῶϊ τοῦτο δοκεῖ, Σύ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἴρεις ὡς ἀμαρτά-
 νομεν. ἑτέρου δὲ σπουδῇ διηγουμένου τι τῶν ἐπιχωρίων
 καὶ εἰπόντος, Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, Οὐκ ἄρα, ἔφη,
 ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ; καρῆναι δὲ τινος εἰπόντος ὡς 568
 δέοιτο, Τί γάρ, ἔφη, σοι δεινὸν εἰργασταὶ καὶ ἄξιον ἀτι-
 μίας; καὶ ζυγομαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος, Πρὸς τὸν ἐχθρόν,
 εἶπε, ζυγομαχεῖς; ἑτέρου δὲ εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸν
 παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, Ἐπὶ τῷ, ἔφη, ἢ τί βουλομένου 569

ΛΤΚ

τὸ

ἔμπροσθεν

εἶπ

3. ΣΟΛ

556

ἄνθρωποι

ΛΤΚ.

κακὸν εἶναι

θεῶς ἐκδραμῆς

ΣΟΛ.

ΛΤΚ.

557 παρήξεν; ἀλλ

μῆ, πολλοὶ

πεσόντες.

ΣΟΛ. Οὐ

ΛΤΚ. Καὶ

ΣΟΛ. Θαν

558

ΛΤΚ. Σὺ δὲ

μηδ' αὐτὸ τοῦτο

ἐστὶν αὐτῷ τὸ

4. ΣΟΛ. Ταῦτα

πολλοὺς ἤδη σολοικ

ΛΤΚ. Καμὲ το

559 γένη τῶν τὰς τίτθας

λοικίζοντά με, οὐδὲ αὐ

σει τῷ μηδὲν εἰδόντι.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγει

ΛΤΚ. Καὶ μῆν εἰ

σόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπ

560 σε, μῆ τοίνυν ἐτι λέγεις,

λοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μῆ σο

Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου.

τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθ

ΑΤΚ. Καὶ πῶς φῆς οὐ δύνησεςθαι; ἢ γὰρ θύρα
 χεδὸν ἀνέωγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν.

ΣΟΛ. Εἰπέ τοίνυν.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ εἶπον.

ΣΟΛ. Οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν.

ΑΤΚ. Οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέωγεν;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μὴδὲ νῦν ἀκολουθήσεις
 οἷς λεγομένοις; καίτοι πρὸς γε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα
 πρὸ σοῦ ἐγὼ μὲν ᾧμην ἱππεῖς ἐς πεδῖον καλεῖν. σὺ δὲ 576
 οὓς ἱππεῖς κατενόησας; ἀλλὰ εἰκας οὐ φροντίζειν τῶν
 λόγων, μάλιστα οὓς νῦν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διήλθομεν.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δὲ ἀδήλως αὐτοὺς
 ἐξέροχη.

9. ΑΤΚ. Πάνυ γοῦν ἄδηλόν ἐστι τὸ κατὰ σφᾶς ἀ-
 νδρῶν ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον· σὲ δὲ
 οὐκ εἰς ἄνθεων ἀγνοοῦντα παύσειε πλήν γε ὁ Ἀπόλλων.
 τεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι, σὺ δὲ οὐδὲ 577
 ἀντενόμενον κατενόησας.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ γὰρ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Εἰ ἄρα καθ' εἰς λανθάνει σε περιμῶν;

ΣΟΛ. Ἐοίκασί γε.

ΑΤΚ. Ὁ δὲ καθ' εἰς πῶς παρήλθεν;

ΣΟΛ. Οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον.

ΑΤΚ. ἴσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον;

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδ' οὐδὲν τοῦτο;

578

ΑΤΚ. Ἐπιλοικίζεις ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον

ΑΤΚ. Ἐπιλοικίζεις τὸν μνηστευόμενον πρὸς τοῦτον πρᾶγμα, εἰ σολοικίζεις τις

ΑΤΚ. ἴσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον; εἶναι. καὶ τὸ μὲν οὐ-

ΑΤΚ. Ὁρθῶς ἐφης· οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ προὔθι γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν· οὐ γὰρ ἐθέλεις ἐπεσθαι, συνήσων ἂν, εἴπερ ἐθέλησείας.

556 3. ΣΟΛ. Ἄλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἰπας ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι.

ΑΤΚ. Τὸ γὰρ νῦν ρηθὲν μικρὸν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως δὲ ἀκολούθησον αὐτίς, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες ἐκδραμόντα.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ μὴν μεθῆκα θεῖν λαγῶ ταχέως. ἄρα 557 παρήξεν; ἀλλὰ καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγῶ· εἰ δὲ μὴ, πολλοὶ γενόμενοι λαγῶ λήσουσι σε ἐν σολοικισμῷ πεσόυτες.

ΣΟΛ. Οὐ λήσουσι.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἔλαθόν γε.

ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις.

558 ΑΤΚ. Σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥστι μῆδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι· οὐ γὰρ πρός-εστιν αὐτῷ τὸ τίνα.

4. ΣΟΛ. Ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα.

ΑΤΚ. Καὶ μὲν τοίνυν εἶση τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων 559 γένη τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνωσ σολοικίζοντά με, οὐδὲ ἀυξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιῆσει τῷ μῆδὲν εἰδότε.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνω- 560 σόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τότε σολοικισθὲν ἀπέφυγί σε. μὴ τοίνυν ἐτι λέγειν, ὡς Ἰκανὸς εἶ καλεῖν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. 5. κἀγὼ μὲν οὕτως. Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου, ᾧ συνεγενόμην ἐν Αἰγύπτῳ. τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν ἄμαρ-

τάνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα ἔξεισι; 561
 Τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀποκριθείη σοι περὶ τῆς τήμερον ὡς
 ἐξιῶν; ἑτέρου δὲ φήσαντος, Ἰκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα, Πῶς
 φῆς; εἶπε· τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σοι; ἄλλον δὲ αὐτίς 562
 λέγοντος, Πατριώτης ἐστὶ μοι· Ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς,
 ἔφη, βάρβαρος ὢν. ἄλλον δὲ εἰπόντος, Ὁ δεινὰ ἐστὶ με-
 θύσης, Μητρός, εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρου δὲ ἐκλε- 563
 λογχότας, Διπλασιάξεις, ἔφη, τοὺς ἐξειληχότας. εἰπόν-
 τος δὲ τινος, Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο μ,
 Οὐκοῦν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου 564
 δὲ εἰπόντος, Πρόσεισιν ὁ μείραξ οὐμὸς φίλος; Ἐπειτα,
 ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα, Δεδί-
 τομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω, Σύ, ἔφη, καὶ ὅταν τινὰ εὐ-
 λαβηθῆς, διώξῃ. ἄλλον δὲ εἰπόντος, Τῶν φίλων ὁ κο- 565
 ρυφαιότατος, Χάριέν γε, ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι
 ἐπάνω. καὶ ἐξορμῶ δὲ τινος εἰπόντος, Καὶ τίς ἐστίν, εἶ-
 πεν, ὃν ἐξορμᾷ; ἐξ ἐπιπολῆς δὲ τινος εἰπόντος, Ἐκ τῆς 566
 ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἐκ τῆς πιθάκνης. λέγοντος δὲ τινος
 Συνετάξατό μοι, Καὶ λόχον δέ, ἔφη, Ξενοφῶν εἶπε συνε-
 τάξατό. ἄλλον δὲ εἰπόντος, Περιέστην αὐτὸν ὥστε λα-
 θεῖν, Θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περιέστης τὸν ἕνα. ἑτέ-
 ρου δὲ λέγοντος, Συνεκρίνετο αὐτῷ, Καὶ διεκρίνετο
 πάντως, εἶπεν. 6. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοικίζοντας 567
 Ἀττικῶς παῖζειν ἀνεπαχθῶς· πρὸς γοῦν τὸν εἰπόντα,
 Νῶϊ τοῦτο δοκεῖ, Σύ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἔρεις ὡς ἀμαρτά-
 νομεν. ἑτέρου δὲ σπουδῆ διηγουμένου τι τῶν ἐπιχωρίων
 καὶ εἰπόντος, Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, Οὐκ ἄρα, ἔφη,
 ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ; καρῆναι δὲ τινος εἰπόντος ὡς 568
 δέοιτο, Τί γάρ, ἔφη, σοὶ δεινὸν εἰργασταὶ καὶ ἄξιον ἀτι-
 μίας; καὶ ζυγομαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος, Πρὸς τὸν ἐχθρόν,
 εἶπε, ζυγομαχεῖς; ἑτέρου δὲ εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸν
 παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, Ἐπὶ τῷ, ἔφη, ἢ τί βουλομένου 569

τοῦ βασανίζοντος; προκόπτει δὲ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς
 μαθήμασιν, Ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ-
 ἔρομένου δὲ τινος εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα, Πῶς οὖν, ἔφη,
 570 ἐμὲ ἐρωτῶν εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; 7. ἀτι-
 κίζοντος δὲ τινος καὶ τεθνήξει εἰπόντος ἐπὶ τοῦ τρίτου,
 Βέλτιον, ἔφη, καὶ ἐνταῦθα μὴ ἀτικίξειν καταρῶμενον.
 καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ στοχάζομαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ φει-
 571 δομαι αὐτοῦ, Μὴ τι, ἔφη, διήμαρτες βαλῶν; ἀφιστᾶν
 δὲ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρον ἀφιστάνειν, Ἀμφω μὲν, ἔφη,
 οὐκ οἶδα. πρὸς δὲ τὸν λέγοντα πληρῆ εἰ μὴ, Ταῦτα, ἔφη,
 διπλᾶ χαρίζη. καὶ χρᾶσθαι δὲ τινος εἰπόντος, Ψευδατι-
 κόν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἔκτοτε, Καλόν, ἔφη,
 572 τὸ εἰπεῖν ἐκπέφυσι, ὁ γὰρ Πλάτων ἔς τότε λέγει. τῷ δὲ
 ἰδοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδέ χρωμένον τινός, Ἔτερα ἀνθ' ἑτέρων,
 ἔφη, σημαίνεις. ἀντιλαμβάνομαι δὲ ἐπὶ τοῦ συνήμι λέ-
 γοντός τινος, θαυμάζειν ἔφη πῶς ἀντιποιούμενος τοῦ
 573 λέγοντος φῆς μὴ ἀντιποιεῖσθαι. βράδιον δὲ τινος εἰπόν-
 τος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅμοιον τῷ τάχιον. βαρεῖν δὲ τινος
 εἰπόντος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρύνειν, ὡς νενόμικας.
 λέλογχα δὲ τὸ εἰληχα λέγοντος, Ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ'
 574 οἷς ἀμαρτάνεται. ἵπτασθαι δὲ ἐπὶ τοῦ πέτεσθαι πολλῶν
 λεγόντων, Ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς
 ἴσμεν. περιστερόν δὲ τινος εἰπόντος ὡς δὴ Ἀττικόν, Καὶ
 τὸν φάττον ἐροῦμεν, ἔφη. φακόν δὲ τινος εἰπόντος ἐδη-
 δοκέναι, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲν
 τὰ Σωκράτεια.

8. Ἐπανίωμεν δέ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν τῶν
 προτέρων λόγων. κἀγὼ μὲν καλῶ τοὺς βελτίστους εἶναι
 ὄλους, σὺ δὲ γνώρισον· οἶμαι γὰρ σε κἄν νῦν δυνήσε-
 σθαι τοσοῦτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων.
 575 ΣΟΛ. Ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δυνήσομαι σου λέγοντος·
 ὅμως εἰπέ.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς φῆς οὐ δυνήσεσθαι; ἢ γὰρ θύρα σχεδὸν ἀνέωγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν.

ΣΟΛ. Ἐλπὲ τοίνυν.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ εἶπον.

ΣΟΛ. Οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν.

ΑΤΚ. Οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέωγεν;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μὴδὲ νῦν ἀκολουθήσεις τοῖς λεγομένοις; καίτοι πρὸς γε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ ἐγὼ μὲν ᾤμην ἱππεῖς ἐς πεδίον καλεῖν. σὺ δὲ 576 τοὺς ἱππεῖς κατενόησας; ἀλλὰ εἰκοκας οὐ φροντίζεις τῶν λόγων, μάλιστα οὐς νῦν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διήλθομεν.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δὲ ἀδήλως αὐτοὺς διεξέροχη.

9. ΑΤΚ. Πάνυ γοῦν ἄδηλόν ἐστι τὸ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον· σὲ δὲ οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοοῦντα παύσειε πλήν γε ὁ Ἀπόλλων. μαντεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι, σὺ δὲ οὐδὲ 577 τὸν μαντευόμενον κατενόησας.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ γὰρ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Εἰ ἄρα καθ' εἷς λανθάνει σε περιωάν;

ΣΟΛ. Ἐοίκασί γε.

ΑΤΚ. Ὁ δὲ καθ' εἷς πῶς παρήλθεν;

ΣΟΛ. Οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον.

ΑΤΚ. Οἶσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον;

ΣΟΛ. Τί οὖν τοῦτο;

578

ΑΤΚ. Ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον αὐτῷ.

ΣΟΛ. Τί οὖν πρὸς τοῦμὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίζει τις μνηστευόμενος;

ΑΤΚ. Ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναί. καὶ τὸ μὲν οὐ-

τως έχει. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθὼν ὡς ἀπολίκοι τὴν γυναῖκα, ἄρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ;

ΣΟΛ. Τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος;

ΛΤΚ. Εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔγωγε.

579 ΛΤΚ. Ὅρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδακτέον ὅπως τοῦτο μὴ πέσεται. καὶ εἰ τίς γε νῦν φοφοίῃ τὴν θύραν ἐσιῶν ἢ ἐξιῶν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθένει;

ΣΟΛ. Ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκείνον δὲ ἐπεσελθεῖν βούλεσθαι ἢ ἐξιέναι.

ΛΤΚ. Σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν κόπτοιντα ἢ φοφοῦντα οὐδέν ὅλως πεπονθένει δόξομεν ἀπαίδευτον ὄντα;

ΣΟΛ. Ὑβριστῆς εἶ.

580 ΛΤΚ. Τί λέγεις; ὑβριστῆς ἐγώ; νῦν δὴ γενήσομαι σοι διαλεγόμενος. ἔοικε δὲ σολοικίσει τὸ νῦν δὴ γενήσομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνωσ.

10. ΣΟΛ. Παῦσαι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς· ἀλλ' εἰπέ τι τοιοῦτον, ὥστε κάμῃ μαθεῖν.

ΛΤΚ. Καὶ πῶς ἂν μάθοις;

ΣΟΛ. Εἰ μοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῆς σολοικίσας ἐμὲ λαθεῖν καὶ παρ' ὃ τι ἕκαστον σεσολοικίσται.

ΛΤΚ. Μηδαμῶς, ᾧ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλογον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔξεστί σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι· νῦν δὲ ἕτερ' ἅττα ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ, καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἅττα μὴ δασέως, ἀλλὰ φιλῶς ἐξενεγκεῖν· [ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μετὰ τοῦ ἕτερα συντιθέμενον·] μὴ γὰρ οὕτως ἄλογον ἦν ἂν. ἔπειτα τὸ τῆς ὑβρεως, ἣν με φῆς ὑβρίσαι σε, καὶ μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σέ, φαλήν ἰδιον.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἦτοι πληγαῖς ἢ δεσμοῖς ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ, τὸ δὲ ἐς σέ, ὅταν εἰς τι τῶν σῶν γίννηται ἢ ὑβρις· καὶ γὰρ ὅστις γυ- 581 ναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σέ ὑβρίζει, καὶ ὅστις παῖδα καὶ φίλον καὶ ὅστις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ περὶ πραγμάτων οὕτως ἔχει σοι· ἐπεὶ τὸ ἐς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέλεκται, οἷον ἐς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ Συμποσίῳ.

ΣΟΛ. Κατανοῶ τὸ διάφορον.

ΑΤΚ. Ἄρ' οὖν καὶ τοῦτο κατανοεῖς, ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν;

ΣΟΛ. Ἄλλὰ νῦν εἰσομαι.

ΑΤΚ. Αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἐναλλάττειν λέγει, τί σοι δόξει λέγειν;

ΣΟΛ. Ἐμοὶ μὲν ταῦτόν λέγειν δόξει.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν εἴη ταῦτόν τῳ ὑπαλλάττειν τὸ ἐναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἐτέρου πρὸς ἕτερον γίννεται, τοῦ μὴ ὀρθοῦ πρὸς τὸ ὀρθόν, τὸ δὲ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ ὄν;

ΣΟΛ. Κατέμαθον ὅτι τὸ μὲν ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί, τὸ δ' ἐναλλάττειν ποτὲ μὲν τῳ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τῳ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι.

ΑΤΚ. Ἐχει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν, τὸ δὲ σπουδάζειν πρὸς τινα τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ 582 σπουδάζοντος ἐμφαίνει, τὸ δὲ περὶ τινα τὴν ἐκείνου περὶ ὄν σπουδάζει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν ὑποσυγκέχνται, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβοῦνται παρά τισι· βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν ἐκάστω.

ΣΟΛ. Ὄρθῳς γὰρ λέγεις.

11. ΑΤΚ. Τό γε μὴν καθέζεσθαι τοῦ καθίξειν καὶ τὸ κάθισον τοῦ κάθησο ἄρ' οἶσθ' ὅτι διενήνοχεν;

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα. τὸ καθέσθητι ἤκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον.

ΑΤΚ. Καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας. ἀλλὰ τὸ κάθισον τοῦ κάθησο διαφέρειν φημί.

ΣΟΛ. Καὶ τῷ ποτ' ἂν εἴη διαφέρου;

ΑΤΚ. Τῷ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἐστῶτα λέγεσθαι τὸ κάθισον, τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον.

ἦσ', ὦ ξειν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην, ἀντὶ τοῦ μένε καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω ὅτι τὰ ταῦτα παραλλάττειν ἀμαρτάνειν ἐστὶ. τὸ δὲ καθίζω τοῦ
583 καθέξομαι ἄρά σοι δοκεῖ μικρῷ τινι διαφέρειν; εἴπερ τὸ μὲν καὶ ἕτερον δρῶμεν, τὸ καθίζειν λέγω, τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτούς τὸ καθέζεσθαι.

12. ΣΟΛ. Καὶ ταῦτα ἱκανῶς διελήλυθας, καὶ δὴ λέγε· οὕτω γὰρ σε δεῖ προδιδάσκειν.

ΑΤΚ. Ἐτέρως γὰρ λέγοντος οὐ κατανοεῖς; οὐκ οἶσθα οἷόν ἐστι ξυγγραφεὺς ἀνὴρ;

ΣΟΛ. Πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος.

ΑΤΚ. Ἐπει καὶ τὸ καταδουλοῦν σὺ μὲν ἴσως ταῦτόν τῷ καταδουλοῦσθαι νενομίκας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορὰν οὐκ ὀλίγην ἔχον.

ΣΟΛ. Τίνα ταύτην;

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν ἐτέρω τὸ καταδουλοῦν, τὸ δ' ἑαυτῷ γίνεται.

ΣΟΛ. Καλῶς λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναί οὐκ εἰδῶς δόξεις.

ΣΟΛ. Ἄλλ' οὐκ ἂν δόξαιμι.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν τὰ λοιπὰ ἐσαυθις ἀναβαλώμεθα, νῦν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ. 584

ΤΡΙΑΦΩΝ, ΚΡΙΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΛΛΟΣ

1. ΤΡΙΑΦ. Τί τοῦτο, ὦ Κριτία; ὅλον σεαυτὸν ἡ-
 λοίωσας καὶ τὰς ὀφρῦς κάτω συννένευκας, μύχιον δὲ
 βυσσοδομεύεις ἄνω καὶ κάτω περιπολῶν κερδαλεόφρονι
 εἰκῶς κατὰ τὸν ποιητὴν „ᾧχρὸς τέ σευ εἶλε παρειάς.“
 μή που τρικάρηνον τεθέασαι ἢ Ἐκάτην ἐξ Ἴαιδου ἐληλυ- 585
 θυῖαν, ἢ καὶ τινι θεῶν ἐκ προνοίας συνήντηκας; οὐδέπω
 γὰρ σε τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ αὐτὸν ἠκηκόεις, οἴ-
 μαι, τὸν κόσμον κλυσθῆναι ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος.
 σοὶ λέγω, ὦ καλὲ Κριτία, οὐκ αἶεις ἐμοῦ ἐπιβοωμένου
 τὰ πολλὰ καὶ ἐς βραχὺ γειτνιασάντος; δυσχεραίνεις καθ’
 ἡμῶν ἢ ἐκκεκώφωσαι ἢ καὶ ἐκ τῆς χειρὸς παλαιστήσονται
 ἐπιμένεις;

ΚΡΙΤ. Ὁ Τριαφῶν, μέγαν τινὰ καὶ ἠπορημένον λό-
 γον ἀκήκοα καὶ πολλὰς ὁδοὺς διενειλημένον καὶ ἐτι ἀνα-
 πεμπάξω τοὺς ὕθλους καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μή που
 ἐτι ἀκούσαιμι ταῦτα καὶ ἀποψύξω ἐκμανεῖς καὶ μῦθος 586
 τοῖς ποιηταῖς γενήσομαι ὡς καὶ Νιόβη τὸ πρὶν. ἀλλὰ
 κατὰ κρημνῶν ὠθούμην ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοτοδινήσας,
 εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι, ὦ τάν, καὶ τὸ τοῦ Κλεομβρότου
 πήδημα τοῦ Ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ’ ἐμοί.

2. ΤΡΙΑΦ. Ἡράκλεις, τῶν θανμασίων ἐκείνων φα-
 σμάτων ἢ ἀκουσμάτων, ἅπερ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι
 γὰρ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καὶ τερατολογίαὶ φιλοσόφων
 οὐκ ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λῆρος πάντα γέ-
 γονεν ἐπὶ σοί.

ΚΡΙΤ. Πέπανσο ἐς μικρὸν καὶ μηκέτι παρενοχλή-
 σης, ὦ Τριαφῶν· οὐ γὰρ παροπτέος ἢ ἀμελητέος γενήσῃ
 παρ’ ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκαταφρόνητος
 πράγμα ἀνακυκλεις, ἀλλὰ καὶ λίαν τῶν ἀπορρηγῶν· ὁ
 γὰρ χρῶς καὶ τὸ ταυρηθὸν ὑποβλέπειν καὶ τὸ ἄστατον
 587 τῆς βίσεως τό τε ἄνω καὶ κάτω περιπολεῖν ἀρίγνωτόν
 σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμπνευσον τοῦ θεινοῦ, ἐξέμεσον
 τοὺς ὕθλους, „μὴ τι κακὸν παθέης.“

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφῶν, ὅσθον πέλειθρον ἀνά-
 δραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε καὶ πέδαρ-
 σιος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῆς καὶ πόνυ καταπεσῶν Τριε-
 φώντειον πέλαγος κατονομάσης, ὡς καὶ Ἰκαρὸς τὸ πρῖν·
 ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον παρὰ τῶν τρισκαταράτων ἐπί-
 νων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώγκωσέ μου τὴν νηδύν.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγὼ μὲν ἀναδραμοῦμαι ὑπόσον καὶ βού-
 λει, σὺ δὲ ἄμπνευσον τοῦ θεινοῦ.

ΚΡΙΤ. Φῦ φῦ φῦ φῦ τῶν ὕθλων ἐκείνων, ἰοῦ ἰοῦ
 ἰοῦ ἰοῦ τῶν θεινῶν βουλευμάτων, αἱ αἱ αἱ αἱ τῶν κενῶν
 ἐλπιδῶν.

3. **ΤΡΙΕΦ.** Βάβα! τοῦ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέ-
 λας διέστρεψε· ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρου καὶ τοῖς
 κύμασιν ἐπωθίζοντος βορέην ἄρτι ἀνὰ τὴν Προποντίδα
 588 κελίγηκας, ὡς διὰ κάλων αἱ ὀλκάδες τὸν Εὐξείνιον πόν-
 τον οἰχῆσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλινδούντων ἐκ τοῦ
 φυσήματος· ὅσον οἰδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκειτο· πόσος
 κορκορυγμὸς καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σου συνετάρασσε.
 πολύωτον σεαυτὸν ἀναπέφηνας τόσαυτὰ ἀκηκῶς, ὅς γε
 κατὰ τὸ τερατώδες καὶ διὰ τῶν ὀνύχων ἠκηκόεις.

ΚΡΙΤ. Οὐ παράδοξόν τι, ὦ Τριεφῶν, ἀκηκοέναι
 καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ κνήμην γαστέρα τεθέασαι καὶ
 κεφαλὴν κύουσαν καὶ ἀνδρείαν φύσιν ἐς γυναικείαν ἐνερ-
 γοβατοῦσαν καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλλόμενα· καὶ
 ὅλως τερατώδης ὁ βίος, εἰ βούλει πιστεῦειν τοῖς ποιη-
 ταῖς. ἀλλ' „ἐπεὶ σε“ πρῶτον „μιχάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ“

ἀπίωμεν ἔνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἰργουσιν, ἀηδόνες δὲ καὶ χελιδόνες εὐηχα κελαδοῦσιν, ἴν' ἡ μελωδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκρὰς ἐνηδύνουσα τό τε ὕδωρ ἡρέμα κελα- 589
 ρύζον τὰς ψυχὰς καταθέλξειε.

4. ΤΡΙΕΦ. Ἰωμεν, ὦ Κριτία· ἀλλὰ δέδια μὴ που ἐπωδὴ τὸ ἡκουσμένον ἐστὶ καὶ με ὕπερον ἢ θύρετρον ἢ ἄλλο τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσεται ἢ θαυμασία σου αὕτη κατάπληξις.

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Δία τὸν αἰθέριον οὐ τοῦτο γενήσεται ἐπὶ σοί.

ΤΡΙΕΦ. Ἔτι με ἐξεφόβησας τὸν Δία ἐκομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσεται ἀμυνέμεναί σε, εἰ παραβαίης τὸν ὄρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τοῦ Διὸς σου.

ΚΡΙΤ. Τί λέγεις; οὐ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς Τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέφριψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀντιβροντῶντα πρῶην κατεκεραύνωσε καὶ τοὺς ἀσελγεστάτους ἔτι καὶ νῦν, παρὰ δὲ τῶν ποιητῶν Τιτανοκράτωρ καὶ Γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται ὡς καὶ παρ' Ὀμήρω; 590

ΤΡΙΕΦ. Σὺ μὲν, ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διὸς, ἀλλ', εἰ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος οὗτος ἐγένετο καὶ σάτυρος δι' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰ μὴ τὸ πορνίδιον ἐκεῖνο ταχέως ἐπωμίσατο καὶ διέφυγε διὰ τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἡροτρία ἐντυχῶν γεηπόνω ὁ βροντοποιὸς καὶ κεραυνοβόλος σου Ζεὺς καὶ ἀντὶ τοῦ κεραυνοβολεῖν τῇ βουπλήγι κατεκεντάννυτο. τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συννεωχεῖσθαι ἀνδράσι μελαντέροις καὶ τὴν ὄψιν ἐξοφωμένοις καὶ ἐς δῶδεχ' ἡλίους μὴ ἀφίστασθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς πῶγονα 591
 τηλικούτου ἔχων, οὐκ αἰσχύνῃς ἄξια; τὰ δὲ τοῦ ἀετοῦ καὶ τῆς Ἰδῆς καὶ τὸ κυοφορεῖν καθ' ὅλου τοῦ σώματος αἰσχύνομαι καὶ λέγειν.

5. ΚΡΙΤ. Μῶν τὸν Ἀπόλλωνα γ' ἐκομοσόμεθα, ὃς προφήτης ἄριστος καὶ ἰητρός, ὄγαθός;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν ψευδόμαντιν λέγεις, τὸν Κροίσον πρῶην διολωλεκότα καὶ μετ' αὐτὸν Σαλαμίνιους καὶ ἐτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενον;

6. ΚΡΙΤ. Τὸν Ποσειδῶνα δὲ τί; ὃς τρῖαιναν ἐν ταῖν χερσὶν κρατῶν καὶ διάτορόν τι καὶ καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ ὅσον ἐννεάχιλοι ἄνδρες ἢ δεκάχιλοι, ἀλλὰ
692 καὶ σεισίχθων, ὃ Τριεφῶν, ἐκονομάζεται;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν τοῦ Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρῶ πρῶην διέφθειρε καὶ ἐπιμοιχεύει καὶ φύστης καὶ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστίν; τὸν γὰρ Ἄρην ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ πιεζόμενον καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης στενούμενον, πάντων τῶν θεῶν διὰ τὴν μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνῃς σιωπῶντων, ὃ Ἰππειος Ποσειδῶν ἐκλαυσε δακρυρροῶν ὥσπερ τὰ βρεφύλλια τοὺς διδασκάλους δεδιότα ἢ ὥσπερ αἱ γυνᾶς κόρας ἐξαπατῶσαι· ἐπέκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα, τὸ δὲ ἀμφίχωλον τοῦτο δαιμόνιον, οἴκτειραν τὸν πρεσβύτερον θεόν, τὸν Ἄρη ἀπηλευθέρωσεν. ὥστε καὶ μοιχὸς ἐστὶν ὡς μοιχοὺς διασώζων.

7. ΚΡΙΤ. Ἐρμείαν δὲ τί;

ΤΡΙΕΦ. Μὴ μοι τὸν κακόδουλον τοῦ ἀσελγεστάτου Διὸς καὶ τὸν ἀσελγομανοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς.

8. ΚΡΙΤ. Ἄρεα δὲ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ παραδέχσθαι σε διὰ τὸ προδιαβληθῆναι πρῶην παρὰ σοῦ. ὥστε ἐάσωμεν τούτους. τῆς Ἀθηναῖς ἐπιμνησθήσομαι, τῆς
593 παρθένου, τῆς ἐνόλου καὶ καταπληκτικῆς θεᾶς, ἣ καὶ τὴν τῆς Γοργόνης κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιάπτεται, τὴν γιγαντολέτιν θεόν. οὐ γὰρ ἔχεις τι λέγειν περὶ αὐτῆς.

ΤΡΙΕΦ. Ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἣν μοι ἀποκρίνη.

ΚΡΙΤ. Λέγε ὃ τι γε βούλει.

ΤΡΙΕΦ. Είπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῆς Γοργόνας καὶ τί τῷ στήθει τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρεται;

ΚΡΙΤ. Ὡς φοβερὸν τι θέαμα καὶ ἀποτροπτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ καὶ καταπλήσσει τοὺς πολεμίους καὶ ἐτραλκεία τὴν νίκην ποιεῖ, ὅπου γε βούλεται.

ΤΡΙΕΦ. Μῶν καὶ διὰ τοῦτο ἢ Γλαυκῶπις ἀκαταμάχητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ διὰ τί οὐ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις μηρία καλομεν ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμάχητους ἐργάσονται ὥσπερ τὴν Ἀθηναῦν;

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐ οἱ δύνამίς γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἰ τις αὐτὴν ἐπιφέρεται.

9. **ΤΡΙΕΦ.** Καὶ τί τόδ' ἔστιν; ἐθέλω γὰρ παρὰ σοῦ εἰδέναι ὡς ἐξευρημένου τὰ τοιαῦτα καὶ ἐς μάλιστα κατορθωκότος. ἀγνωῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν πλὴν γε τοῦ ὀνόματος.

594

ΚΡΙΤ. Αὕτη κόρη ἐγένετο εὐπρεπῆς καὶ ἐπέραστος. Περσέως δὲ ταύτην δόλω ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς γενναίου καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημουμένου, ἐπαοιδίαις ταύτην περιωδήσαντος, ἄλλακ' οἱ θεοὶ ταύτην ἐσχήκασιν.

ΤΡΙΕΦ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζώσης δὲ τί τὸ χρήσιμον; προσηταιρίζετο ἐς πανδοχεῖον ἢ κρυφίως συνεφθείρετο καὶ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαξε;

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις παρθένος διέμεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ εἰ τις παρθένον κατατομήσειε, ταῦτο γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα γὰρ μυρίας διαμει- 595
λειστί τμηθείσας „νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, Κρήτην δὲ τέ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον, ὦ καλὲ Κριτία, πόσας Γοργόνας σοι ἂν ἤγαγον ἐκ Κρήτης; καὶ σε στρατηγέ-

την ἀκαταμάχητον ἀποκατέστησα, ποιηται δὲ καὶ ῥήτορες κατὰ πολὺ με Περσέως διέκριναν ὡς πλείονας Γοργόνας ἐφευρηκότα. 10. ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τὰ τῶν Κρητῶν, οἱ τάφον ἐπεδείκνυντό μοι τοῦ Διὸς σου καὶ τὰ τὴν μητέρα θρέψαντα λόχμια, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμαι αὐταὶ διαμένουσι.

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπφοδὴν καὶ τὰ ὄργια.

596 ΤΡΙΕΦ. Εἰ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐπφοδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξήνεγκεν ἂν καὶ ἐς τὸ γλυκύτατον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος παίγνιά τε καὶ μῦθοι παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ὥστε ἔασον καὶ ταύτην.

11. ΚΡΙΤ. Ἦσαν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν καὶ κασίγνητον οὐ παραδέχη;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τῆς ἀσελγεστάτης ἔνεκα μίξεως καὶ τὴν ἐκ ποδοῖν καὶ χερσῶν ἐκτεταμένην παραδραμε.

12. ΚΡΙΤ. Καὶ τίνα ἐπομώσωμαί γε;

ΤΡΙΕΦ. Ὑψιμέδοντα θεόν, μέγαν, ἄμβροτον, οὐρανίωνα,

υἱὸν πατρός, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἐν ἐκ τριῶν καὶ ἐξ ἑνὸς τρία,

597 ταῦτα νόμιξε Ζῆνα, τόνδ' ἠγοῦ θεόν.

ΚΡΙΤ. Ἀριθμέειν με διδάσκεις, καὶ ὄρκος ἡ ἀριθμητική· καὶ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἐν τρία, τρία ἐν. μὴ τὴν τετρακτὴν φῆς τὴν Πυθαγόρου ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ τριακάδα;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τὰ νέρθε καὶ τὰ σιγῆς ἄξια.

οὐκ ἔσθ' ὥδε μετρεῖν τὰ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γὰρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν καὶ τίς ὁ πρῶην πάντων καὶ τί τὸ σύστημα τοῦ παντός· καὶ γὰρ πρῶην κἀγὼ ταῦτα ἐπασχον ἄπερ σὺ, ἠνίκα δέ μοι Γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας· ἐπίρρινος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας καὶ τὰ κάλ-

λιστα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ 598
τῶν μακάρων ἰχθια παρεισώδευσε καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν
χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καὶ σὲ ποιήσω, ἦν μου ἀκούης,
ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον.

13. ΚΡΙΤ. Λέγε, ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν· δια
φόβου γὰρ ἔρχομαι.

ΤΡΙΕΦ. Ἀνέγνωκᾶς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ
δραματοποιοῦ Ὅρνιθας ποιημάτια;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγκεχάρακται παρ' αὐτοῦ τοιόνδε·

Χάος ἦν καὶ Νυξ Ἐρεβός τε μέλαν πρῶτον καὶ
Τάρταρος εὐρύς·

γῆ δ' οὐδ' ἀἴρ οὐδ' οὐρανός ἦν.

ΚΡΙΤ. Εὐ λέγεις. εἶτα τί ἦν;

ΤΡΙΕΦ. Ἦν φῶς ἄφθιτον ἀόρατον ἀκατανόητον,
ὃ λύει τὸ σκότος καὶ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην ἀπήλασε, λόγῳ
μόνῳ φηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγρά-
ψατο, γῆν ἐπηξεν ἐφ' ὕδασιν, οὐρανὸν ἐτάνυσεν, ἀστέ-
ρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς, δρόμον διετάξατο, οὓς σὺ σέβῃ 599
θεούς, γῆν δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν, ἄνθρωπον ἐκ
μῆ ὄντων ἐς τὸ εἶναι παρήγαγε, καὶ ἐστὶν ἐν οὐρανῷ βλέ-
πων δικαίους τε καὶ δίκους καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπο-
γραφόμενος· ἀνταποδώσει δὲ πᾶσιν ἦν ἡμέραν αὐτὸς
ἐνετείλατο.

14. ΚΡΙΤ. Τὰ δὲ τῶν Μοιρῶν ἐπινενησμένα ἐς
ἅπαντας ἐγχαράττουσί γε καὶ ταῦτα;

ΤΡΙΕΦ. Τὰ ποῖα;

ΚΡΙΤ. Τὰ τῆς εἰμαρμένης.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, περὶ τῶν Μοιρῶν,
ἐγὼ δὲ μαθητιῶν ἀκούσαιμι παρὰ σοῦ.

ΚΡΙΤ. Οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητῆς εἴρηκε,
μοῖραν δ' οὐ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν·

ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,
ὄσπερ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
600 ἀλλὰ ἔ Μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
ἀλλὰ καὶ ὄλον τὸν βίον καθειμάρθαι καὶ τὰς ἐν τούτῳ
μεταβολάς·

ἐνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἄσσα οἱ Αἴσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι
γίγνομένω νήσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
καὶ τὰς ἐν ξένη ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι·
ἦδ' ὡς Αἰολὸν ἰκόμεθ', ὅς με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καὶ πέμπ'· οὐδέπω αἴσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.
ᾧστε πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητῆς μεμαρ-
τύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελήσαι τὸν υἱὸν
θανάτοιο δυσηγήος ἐξαναλῦσαι,

ἀλλὰ μᾶλλον

αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε
παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ᾧστε, ᾧ Τριεφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν προσθελναι περὶ τῆς
Μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγγρόνεις με
τοῦ διδασκάλου καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμνήθης.

601 15. ΤΡΙΕΦ. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητῆς, ᾧ καλὲ Κι-
τία, διττὴν ἐπιλέγει τὴν εἰμαρμένην καὶ ἀμφίβολον,
τόδε μὲν τι πράξαντι, τοιῶδες τέλει συγκυρῆσαι, τοιοῦ-
ποιήσαντι, ἐτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν; ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,
διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοςδε·
εἰ μὲν κ' αὐθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ᾧλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκωμαι,
ᾧλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰῶν
ἔσσεται.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ *Εὐχήνορος*,

ὅς ρ' εὐ εἰδὼς κῆρ' ὀλοήν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·

πολλάκι γάρ οἱ εἶπε γέρον ἀγαθὸς *Πολύτδος*,

νοῦσῶ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν

ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

16. οὐχὶ παρ' Ὀμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολος αὕτη
καὶ ἀμφίσημος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει, καὶ τοῦ Διὸς ἐπι-
θήσω σοὶ τὸν λόγον. οὐχὶ τῷ *Αἰγίσθῳ* εἶρηκεν ὡς ἀπο- 602
σχομένῳ μὲν τῆς μοιχείας καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς
ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα
πράττειν οὐ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο γὰρ πολλάκις
προῦμαντευσάμην, εἴαν κτάνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ
παρὰ τῆς δίκης, εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς,
οὐδὲ κέ σ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.

οὐχ ὀρθῶς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν καὶ ἀμφίλοξα καὶ
μηδέπω ἠδραιομένα; ὥστε ἔασον ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν
ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψονται.

17. ΚΡΙΤ. Εὐ πάντα ἀνακυκλεῖς, ὦ Τριεφῶν· ἀλλὰ
μοι τόδε εἶπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ 603
ἐγγαράττουσι;

ΤΡΙΕΦ. Πάντα, εἰ τύχῃ γε χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι.

ΚΡΙΤ. Πολλοὺς γε γραφέας φῆς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς
ἅπαντα ἀπογράφεσθαι.

ΤΡΙΕΦ. Εὐστόμει καὶ μηδὲν εἶπῃς φλαῦρον θεοῦ
δεξιού, ἀλλὰ κατηγούμενος πείθου παρ' ἐμοῦ, εἶπερ ζῆν
χρηζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δέσρην ἐξῆπλωσε,
γῆν δὲ ἐφ' ὕδατος ἐπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρω-
πον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον καὶ τὰς πράξεις
πάντων ἐναπογράφεσθαι; καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατα-
σκευάσαντι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγα-
γοντι, οὐδέποτε σε διέλυθε τούτων πράξεις ἀπόβλητος·
κόσῳ μᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα θεὸν οὐχ ἅπαντα ἐν

604 εὐκολία διαδραμεῖν ἐκάστου πρᾶξιν καὶ ἐννοίαν; οἱ γὰρ σου θεοὶ κότταβος τοῖς εὖ φρονούσιν ἐγένοντο.

18. ΚΡΙΤ. Πάνυ εὐ λέγεις, καὶ με ἀντιστρόφως τῆς Νιόβης παθεῖν· ἐκ στήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφθη. ὥστε τοῦτον τὸν θεὸν προστιθῶ σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Ἐπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ἐτεροῖόν τι ποιήσης ἐν ἐμοὶ „καὶ ἕτερον μὲν κεύσης ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἰπης.“ ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατωχριάσω καὶ ὄλωσ ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀφ' 605 δῶν ὄρνειον γενήσομαι καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἐκπλήξω κατ' ἀνθηρὸν λειμῶνα ἐκτραγωδήσω.

ΚΡΙΤ. Νῆν τὸν υἱὸν τὸν ἐκ πατρὸς οὐ τοῦτο γενήσεται.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε παρὰ τοῦ πνεύματος δύναμιν τοῦ λόγου λαβών, ἐγὼ δὲ καθεδοῦμαι

δέγμενος Αἰακίδην ὅποτε λήξειεν αἰείδων.

19. ΚΡΙΤ. Ἀπῆειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον ἀνησόμενός γε τὰ χρεωδέστατα, καὶ δὴ ὄρῳ πλήθος πάμπολυ ἐς τὸ οὐ; ψιθυρίζοντας, ἐπὶ δὲ τῇ ἀκοῇ ἐφῦντο τοῖς χείλεσιν· ἐγὼ δὲ παπτήνας ἐς ἅπαντας καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροις περικάμψας ἐσκοπίαζον ὕψυδερχέστατα, εἰ πού γε τι τῶν φίλων θεάσωμαι. ὄρῳ δὲ Κράτωνα τὸν πολιτικόν. 606 παιδόθεν φίλον ὄντα καὶ συμποτικόν.

ΤΡΙΕΦ. Αἰσθάνομαι· τοῦτον τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἰρηκας. εἶτα τί;

ΚΡΙΤ. Καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος ἦκον ἐς τα πρόσω καὶ τὸ ἐωθινὸν χεῖρε εἰπὼν ἐχώρουν ὡς αὐτόν. 20. ἀνθρωπίσκος δὲ τις τοῦνομα Χαρίκενος, σεσημ- 607 μένον γερόντιον φέγγον τῇ ῥινί, ὑπέβητε μύχιον, ἐχρεῖπιετο ἐπισεσυρμένον, ὃ δὲ πτύελος κυανώτερος θαν-

του· εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κατισχυνημένον· Οὗτος,
 ὡς προείπον, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἔλλειπασμοὺς
 καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει καὶ τὰ τε ἐνοίκια
 πάντα καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰραμάγγγας δέξεται μὴ 608
 ἐξετάζων τῆς τέχνης. καὶ κατεφλυᾶρει ἐτι πικρότερα. οἱ
 περὶ αὐτὸν δὲ ἤδοντο τοῖς λόγοις καὶ τῷ καινῷ τῶν
 ἀκουσμάτων προσέκειντο. 21. ἕτερος δὲ τοῦνομα Χλευό-
 χαρμος τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον ἀνυπόδετός τε καὶ
 ἄσκεπος μετέειπε τοῖς ὁδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό
 μοί τις κακοεἰμων, ἐξ ὀρέων παραγενόμενος, κεκαρμέ-
 νος τὴν κόμην, ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα 609
 ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσει
 τὴν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ μὲν τὰ Ἀριστάνδρου καὶ
 Ἀρτεμιδώρου, Οὐ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύ-
 πνια ἐν ὑμῖν, ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρέα πληθυνθήσεται ἀνα-
 λόγως τῆς ἀποδόσεως· οὗτος δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦ ὀβολοῦ γε
 στερηθήσεται ὡς πολλοῦ χρυσίου εὐπορηκῶς. καὶ ἔμοιγε
 δοκεῖτε ἐπὶ λευκάδα πέτρην καὶ δῆμον ὄνειρων καταδαρ-
 θέντες τοσαῦτα ὄνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς οὐ- 610
 σης. 22. οἱ δὲ ἀνεκάγχασαν ἅπαντες ὡς ἀποπνιγέντες ὑπὸ
 τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγίνωσκον. ἦν δ'
 ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, Μῶν κακῶς πάντα ἐξερρίνισα, ἴν'
 εἶπω τι κωμικευσάμενος, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον τὸν
 Τελμισέα καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον ἐξίχνησθα τοῖς
 ὄνειρασιν; ἦ δ' ὄς, Σίγα, ᾧ Κριτία· εἰ ἐχεμυθεῖς, μυστα-
 γωγήσω σε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ νῦν γενησόμενα· οὐ γὰρ
 ὄνειροι τὰδ' εἰσίν, ἀλλ' ἀληθῆ, ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα
 Μεσορί. ταῦτα ἀκηκῶς παρὰ τοῦ Κράτωνος καὶ τὸ ὀλι-
 τθῆρόν τῆς διανοίας αὐτῶν κατεγνώκως ἠρυσθρίασα καὶ 611
 σκυθρωπάζων ἐπορευόμενῃ πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπι-
 μεμφόμενος. εἰς δὲ θριμὴν καὶ τιτανῶδες ἐνιδῶν δραξάμε-
 νός μου τοῦ λάπους ἐσπάρασσε ρήτηρην ποιήσασθαι πει-

θόμενός τε καὶ παρανυττόμενος παρὰ τοῦ πεπαλαιωμέ-
νου ἐκείνου δαιμονίου. 23. εἰς λόγους δὲ ταῦτα παρεκτι-
ναντες πείθει με τὸν κακοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώ-
πους παραγενέσθαι καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα
συγκυρῆσαι· ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγῆ-
θῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν σιδηρέας τε πύλας καὶ χαλκούς
οὐδοὺς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περικυκλωσάμενοι ἐς
χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἶον Ὅμηρος τὸν Μενε-
612 λάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπίαζον ὅσα ὁ νησιώτης
ἐκείνος νεανίσκος. ὁρῶ δὲ οὐχ Ἑλένην, μὰ Δί', ἀλλ' ἄν-
δρας ἐπικεκυφότας καὶ κατωχρωμένους· οἱ δὲ ἰδόντες
γῆθησαν καὶ ἐξ ἐναντίας παρεγένοντο· ἔφασκον γὰρ ὡς εἰ
τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν· ἐφαίνοντο γὰρ οὗτοι
ὡς τὰ κάκιστα ἐνχόμενοι καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς ὡς
περ αἱ ποινοποιοὶ ἐπὶ θέατρα, τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι σχόν-
τες ἐψιδύριζον. μετὰ δὲ τὰ ἤροντό με,

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης ἀπὸ γε τοῦ σχήματος. ἦν δ' ἐγώ, Ὀλί-
γοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ· Κριτίας δὲ τοῦ-
νομα, πόλις δὲ μοι ἐνθεν ὄθεν καὶ ὑμῖν. 24. ὡς δ' ἀερο-
βατοῦντες ἐπυθάνοντο, Πῶς τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ τοῦ
κόσμου; ἦν δ' ἐγώ, Χαίρουσί γε πάντες καὶ ἔτι γε χαρι-
σονται. οἱ δὲ ἀνένευον ταῖς ὀφρῦσιν, Οὐχ οὕτω· δυστε-
κεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγώ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην· Ὑμεῖς
πεδάρσιοι ὄντες καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθορῶντες
613 ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε νενοήκατε. πῶς δὲ τὰ τοῦ αἰθέ-
ρος; μῶν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ σελήνη κατὰ κάθεταιον γε-
νήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία καὶ ὁ Κρόνος
διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἡ Ἄφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ
συνοδεύσει καὶ Ἑρμαφροδίτους ἀποκνήσουσιν, ἐφ' οἷς
ὑμεῖς ἠδεδθε; εἰ θραγαλοὺς ὑετοὺς ἐκπέμψουσιν; εἰ νι-
φετὸν πολὺν ἐπιστρωννύσουσι τῇ γῆ, χάλαζαν δὲ καὶ ἐρι-

σίβην εἰ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραννοβόλον ἀγγεῖον ἀπεγεμισθῆ καὶ τὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεστῶθῃ; 25. οἱ δὲ ὡς ἅπαντα κατωρθωκότες κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσματα, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ πράγματα, ἀταξίαι δὲ καὶ ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψονται, τὰ στρατόπεδα ἤττονα τῶν ἐναντίων γενήσονται. τοῦτο ἐκταραχθεὶς καὶ ὥσπερ πρῖνος καόμενος οἰδηθεὶς διάτορον ἀνεβόησα, Ὡ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μέγαν λίαν λέγετε „θῆγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολέοντων πνευόντων δόρυ καὶ λόγχης καὶ λευκολόφους τριφά- 614 λείας.“ ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν κατατρύχετε· οὐ γὰρ αἰθεροβατοῦντες ταῦτα ἠκηκόητε, οὐ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δὲ γε μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέπεισαν, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας· γυναικῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα γραιδίων καὶ παλγνία· ἐπὶ πολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἰ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται.

26. ΤΡΙΕΦ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν, ὦ καλὲ Κριτία, οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν;

ΚΡΙΤ. Ἄπαντα ταῦτα παρέδραμον εἰς ἐπίνοιαν τετεχνασμένην καταπεφευγότες· ἔλεγον γὰρ, Ἥλλους δέκα ἄστικοι διαμενοῦμεν καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνωδίας ἐπαγρυνοῦντες ὄνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙΕΦ. Σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν καὶ διηπορημένον.

ΚΡΙΤ. Θάρσει, οὐκ ἀγεννές· ἀντεῖπον γὰρ τὰ κά- 615 λιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα, ἔφην, περὶ ὑμῶν, ὁπότεν ὄνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτά που παρεισάγονται. οἱ δὲ σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, Ἐξω που παρέρχονται τοῦ κλινιδίου. ἦν δ' ἐγώ, Εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα, ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε, ἀλλὰ καταπεισθέντες ὑπ' αὐτῶν ληρήσετε

τὰ μὴ ὄντα μηδὲ γενησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληφείτε ὀνειροῖς πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἤδεσθε, μηδὲν ὀνούμενοι τοῦ βδελύγματος. ὥστε ἐάσετε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας καὶ τὰ πονηρὰ βουλευόμενα καὶ μαντεύματα, μὴ πού θεὸς ὑμᾶς ἐς κόρακας βάλοι διὰ τὸ τῆ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι
 616 καὶ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. 27. οὗτοι δὲ ἅπαντες ἓνα θυμὸν ἔχοντες ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ τάδε προστιθῶ σοι, ἅτινά με καὶ ὡς στήλην ἄναυδον ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστὴ σου λαλιὰ λιθοῦμενον ἀνέλυσεν καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε.

ΤΡΙΕΦ. Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερκετείνῃς τοὺς ὕθλους· ὀρᾶς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς καὶ ὥσπερ κυφορῶ· ἐδήχθη γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις ὡς ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμπιῶν ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνήμη οἴκουρουσα ἐν ἐμοὶ μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἕασον τούτους τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς ἀρξάμενος καὶ τὴν πολυώνυμον ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπιθείς. 28. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβᾶς, σπουδῇ δὲ ἤκει καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Κλεόλαε, μὴ τι παραδράμῃς γε ποσὶ μηδὲ παρελθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἰ γέ πού μῦθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρειτ' ἄμφω, ὦ καλὴ ξυνωρίς.

617 **ΤΡΙΕΦ.** Τίς ἡ σπουδὴ; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολὺ. μῶν τι καινὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. Πέπτωκεν ὄφρυς ἡ πάλαι βρωμένη Περσῶν,

καὶ Σοῦσα κλεινὸν ἄστν.

πεσεῖ δ' ἔτι γε πᾶσα χθῶν Ἀραβίας

χειρὶ κρατοῦντος εὐσθενωτάτῳ κράτει.

29. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὡς αἰεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δέ, ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὐρηκότες ἐσμέν. ἐδυσχέραινον γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς διαθήκαις· οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἀρκεῖ τοῖς παισίν, αἱ ἡμέραι τοῦ αὐτοκράτορος· πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπτοήσει.

ΤΡΙΕΦ. Κἀγώ, ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ὀλλυμένην, Αἴγυπτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἡμᾶρ ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν πανομένας, εἶθ' οὖν καὶ ἀνακοπτομένας. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν Ἀθήναις Ἄγνωστον ἐφευρόντες καὶ προσκυνήσαντες χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες 618 τούτῳ εὐχαριστήσομεν ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράτους ὑπήκοοι γενέσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς ληρεῖν ἐάσωμεν ἀρκεσθέντες ὑπὲρ αἰτῶν εἰπεῖν τὸ οὐ φροντὶς Ἴπποκλείδῃ κατὰ τὴν παροιμίαν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

1. ΕΡΜΙΠΠΟΣ. Περιπάτους ἔτυχον χθές, ὦ Χαρίδημε, ποιούμενος ἐν τῷ προαστείῳ ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν φαστῶνῃς, ἅμα δὲ — ἔτυχον γὰρ τι μελετῶν — καὶ δεόμενος ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους· προσειπὼν δὲ ὥσπερ εἰώθειν, ἡρώτων ὅθεν τε πορτεύοιτο καὶ ὅποι βαδίξοι. ὁ δὲ ἤκειν μὲν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἥπερ εἰώθει πρὸς τὴν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ καὶ τῆς τούτους ἐπιπνεούσης εὐκράτου καὶ κούφης αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεὶ ἐν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἐρμῆ, ὅτι δὴ βιβλίον ἀναγνοὺς ἐνίκησεν ἐν Διασίσις.

619 2. ἔφασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγενῆσθαι ἀστεία καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλους ἐγκώμια εἰρησθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκείνον μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπὸ τε γήρως ἐπιλελησμένον ἄλλως τε δὲ καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ λόγων μετσηκηκότα, σὲ δ' ἂν ῥαδίως εἰπεῖν ἅτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμιακότα καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον προσεσηκηκότα τὸν νοῦν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ. Γέγονε ταῦτα, ὧς Ἐρμιππε. οὐ μέντοι γε οὐδ' ἐμοὶ ῥαδίον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι· οὐ γὰρ οἶόν τε ἦν πάντων ἀκούειν θορύβου πολλοῦ γινομένου τῶν τε διακονουμένων τῶν τε ἐστιωμένων. ἄλλως τε καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὃν μεμνησθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γενομένους· οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἄλλὰ σὴν χάριν ὡς ἂν οἶός τε ὦ τὴν διήγησιν πειράσομαι ποιῆσθαι, μηδὲν παραλείπων ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ.

3. **ΕΡΜ.** Τούτων μὲν δὴ ἔνεκα οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τον πάντα λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀποδοίης, ὅ τι τε ἦν ὅπερ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς τίνα τε νενίκηκε καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανῆν καταθεῖο τὴν χάριν.

ΧΑΡ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἐκ τινος ὀνειράτος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ· νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσταχῶν, μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης.

ΕΡΜ. Τί δ' ἦν ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον;

ΧΑΡ. Ἐγκώμιον τοῦν Διοσκούροιν. ἔφασκε δὲ καὶ
620 αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν, ἄλλως τε καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακεκλημένος ἐπ' ἄκροις ἰστίοις ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. 4. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ μὲν συγγενεῖς αὐτῷ, οἱ δὲ καὶ

ἄλλως συνήθεις, οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι τό τε συμπόσιον ὄλον κεκοσμηκότες καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγασθένους καὶ τρίτος αὐτός· συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλὸς ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδούς, μειράκιον ἀπαλόν τε καὶ τεθρυμένον· νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν, πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροῶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν προσημασάμενος οὕτω.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ᾧ ἔταίρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῶς, ὑφ' ἧς εἰς τούτους προήχθητε τοὺς λόγους.

ΧΑΡ. Εἰκῆ διατρίβεις ἡμᾶς, ὦγαθέ, πάλοι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί τις ἂν χρήσαιτο, ὅποτε φίλος τις ὦν βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὅτι οὖν. 5. ἦν δὲ ζητεῖς αἰτίαν τῶν λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός· καθημένου γὰρ αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ Ἀνδροκλέους τοῦ θείου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. σχεδὸν οὖν πάντων ὀλιγορήσαντες κάθηντο διεξιόντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δὲ ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς ἀργίας τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ᾧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα προέχειν, καὶ δὴ ἠπτόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. 621 ἔδοξεν οὖν ἡμῖν οὐκ ὀνομαστί λέγειν τὸν ἐπαινον τοῦ παιδός — οὐ γὰρ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς πλείω τρυφήν — ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνουσ οὕτως ἀτάκτως, ὅπερ ἕκαστος τύχοι, λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ προκειμένου. 6. καὶ δὴ ἀρχάμενος ὁ Φίλων πρῶτος οὕτως τὸν λόγον ἐποιεῖτο· Ὡς ἔστι δεινόν, εἰ πάνθ' ὅσα πράττιο-

ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,
ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίῳ ἀνακτι,
600 ἀλλὰ ἔ Μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
ἀλλὰ καὶ ὄλον τὸν βίον καθειμάρθαι καὶ τὰς ἐν τούτῳ
μεταβολάς·

ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα οἱ Αἴσα Κατακλωθῆς τε βαρεῖται
γιννομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
καὶ τὰς ἐν ξένη ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι·
ἦδ' ὡς Αἰολὸν ἰκόμεθ', ὅς με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καὶ πέμπ' οὐδέπω αἴσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.
ᾧστε πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρ-
τύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελήσαι τὸν υἱὸν
θανάτοιο δυσηγῆος ἐξαναλῦσαι,

ἀλλὰ μᾶλλον

αἵματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε
παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ᾧστε, ᾧ Τριεφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν προσθεῖναι περὶ τῆς
Μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγερόνεις μὲν
τοῦ διδασκάλου καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμνήθης.

601 15. ΤΡΙΕΦ. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς, ᾧ καλὸς Κ
τία, διττὴν ἐπιλέγει τὴν εἰμαρμένην καὶ ἀμφίβολον,
τόδε μὲν τι πράξαντι, τοιῶδες τέλει συγκυρῆσαι, τοιοῦτον
ποιήσαντι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν; ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,
διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
εἰ μὲν κ' αὐθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ᾧλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκωμαι,
ᾧλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχήνορος,

ὅς ρ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοήν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·

πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρον ἀγαθὸς Πολύιδος,

νοῦσῶ ὑπ' ἀργαλήν φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν

ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

16. οὐχὶ παρ' Ὀμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολος αὕτη
καὶ ἀμφίσημος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει, καὶ τοῦ Διὸς ἐπι-
θήσω σοὶ τὸν λόγον. οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἰρηκεν ὡς ἀπο- 602
σχομένῳ μὲν τῆς μοιχείας καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς
ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα
πράττειν οὐ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο γὰρ πολλὰκις
προὔμαντευσάμην, ἐὰν κτάνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ
παρὰ τῆς δίκης, εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς,
οὐδέ κέ σ' ὄκα τέλος θανάτοιο κιχείη.

οὐχ ὀρθῶς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν καὶ ἀμφίλοξα καὶ
μηδέπω ἠδραιομένα; ὥστε ἔασον ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν
ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψονται.

17. ΚΡΙΤ. Εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς, ὦ Τριεφῶν· ἀλλὰ
μοι τόδε εἶπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ 603
ἐγχαράττουσι;

ΤΡΙΕΦ. Πάντα, εἰ τύχῃ γε χρηστός καὶ ἐν ἔθνεσι.

ΚΡΙΤ. Πολλοὺς γε γραφέας φῆς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς
ἅπαντα ἀπογράφεσθαι.

ΤΡΙΕΦ. Εὐστόμει καὶ μηδὲν εἶπῃς φλαῦρον θεοῦ
δεξιού, ἀλλὰ κατηγούμενος πείθου παρ' ἐμοῦ, εἶπερ ζῆν
ρηξῆις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δερρὶν ἐξῆπλωσε,
γῆν δὲ ἐφ' ὕδατος ἐπηξεν, ἀστέρων ἐμόρφωσεν, ἄνθρω-
πον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον καὶ τὰς πράξεις
πάντων ἐναπογράφεσθαι; καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατα-
σκευάσαντι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγα-
νοντι, οὐδέποτε σε διέλαθε τούτων πράξεις ἀπόβλητος·
τόσῳ μᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα θεὸν οὐχ ἅπαντα ἐν

604 εὐκολία διαδραμεῖν ἐκάστου προᾶξιν καὶ ἐννοίαν; οἱ γὰρ σου θεοὶ κότταβος τοῖς εὖ φρονούσιν ἐγένοντο.

18. ΚΡΙΤ. Πάνυ εὖ λέγεις, καί με ἀντιστρόφως τῆς Νιόβης παθεῖν· ἐκ στήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε τοῦτον τὸν θεὸν προστιθῶ σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Ἐπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ἕτεροῖόν τι ποιήσης ἐν ἐμοὶ „καὶ ἕτερον μὲν κεύσης ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἰπης.“ ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ καταχωριάσω καὶ ὄλως ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀφ' 605 δῶν ὄρνειον γενήσομαι καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἐκπληξῆν κατ' ἀνθηρὸν λειμῶνα ἐκτραγωδήσω.

ΚΡΙΤ. Νῆν τὸν υἱὸν τὸν ἐκ πατρὸς οὐ τοῦτο γενήσεται.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε παρὰ τοῦ πνεύματος δύναμιν τοῦ λόγου λαβών, ἐγὼ δὲ καθεδουμαι

δέγμενος Αἰακίδην ὅποτε λήξειεν αἰείδων.

19. ΚΡΙΤ. Ἀπῆειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον ἀνησόμενός γε τὰ χρεωδέστατα, καὶ δὴ ὄρῳ πλήθος πάμπολυ ἐς τὸ οὐ; ψιθυρίζοντας, ἐπὶ δὲ τῇ ἀκοῇ ἐφῦντο τοῖς χείλεσιν· ἐγὼ δὲ παπτήνας ἐς ἅπαντας καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροι; περικάμψας ἐσκοπίαζον ὕψυδερκέστατα, εἰ πού γε τι τῶν φίλων θεάσωμαι. ὄρῳ δὲ Κράτωνα τὸν πολιτικόν. 606 παιδόθεν φίλον ὄντα καὶ συμποτικόν.

ΤΡΙΕΦ. Αἰσθάνομαι· τοῦτον τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἰρηκας. εἶτα τί;

ΚΡΙΤ. Καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος ἦκον ἐς τα πρόσω καὶ τὸ ἐωθινὸν χεῖρε εἰπὼν ἐχώρουν ὡς αὐτόν. 20. ἀνθρωπίσκος δὲ τις τοῦνομα Χαρίκενος, σεσημ- 607 μένον γερόντιον φέγγον τῇ ῥινί, ὑπέβητε μύχιον, ἐχρέπιετο ἐπισεσυρμένον, ὃ δὲ πτύελος κυανώτερος θανά-

του· εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κατισχυμένον· Οὗτος,
 ὡς προείπον, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἔλλειπασμούς
 καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει καὶ τὰ τε ἐνοίκια
 πάντα καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰραμάγγας δέξεται μὴ 608
 ἐξετάζων τῆς τέχνης. καὶ κατεφλυᾶρει ἐτι πικρότερα. οἱ
 περὶ αὐτὸν δὲ ἤδοντο τοῖς λόγοις καὶ τῷ καινῷ τῶν
 ἀκουσμάτων προσέκειντο. 21. ἕτερος δὲ τοῦνομα Χλευό-
 χαρμος τριβάνιον ἔχων πολύσαθρον ἀνυπόδετός τε καὶ
 ἄσκεπος μετέειπε τοῖς ὁδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό
 μοί τις κακοεἰμων, ἐξ ὁρέων παραγενόμενος, κεκαρμέ-
 νος τὴν κόμην, ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα 609
 ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσει
 τὴν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ μὲν τὰ Ἀριστάνδρου καὶ
 Ἀρτεμιδώρου, Οὐ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύ-
 πνια ἐν ὑμῖν, ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρέα πληθυνθήσεται ἀνα-
 λόγως τῆς ἀποδόσεως· οὗτος δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦ ὀβολοῦ γε
 στερηθήσεται ὡς πολλοῦ χρυσίου εὐπορηκῶς. καὶ ἔμοιγε
 δοκεῖτε ἐπὶ λευκάδα πέτρην καὶ δῆμον ὄνειρων καταδαρ-
 θέντες τοσαῦτα ὄνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς οὐ- 610
 της. 22. οἱ δὲ ἀνεκάγαξαν ἅπαντες ὡς ἀποπνιγέστες ὑπὸ
 τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγίνωσκον. ἦν δ'
 ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, Μῶν κακῶς πάντα ἐξεργήσασα, ἴν'
 εἴπω τι κωμικευσάμενος, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον τὸν
 Γελμισέα καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον ἐξίχνησεν τοῖς
 ἴνεϊρασιν· ἦ δ' ὄς, Σίγα, ᾧ Κριτία· εἰ ἐχεμυθεῖς, μυστα-
 λογήσω σε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ νῦν γενησόμενα· οὐ γὰρ
 ἴνευροι τὰδ' εἰσίν, ἀλλ' ἀληθῆ, ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα
 Μεσορί. ταῦτα ἀκηκῶς παρὰ τοῦ Κράτωνος καὶ τὸ ὀλι-
 ιθερὸν τῆς διανοίας αὐτῶν κατεγνώκως ἠρυσθρίασα καὶ 611
 κνυθροπάζων ἐπορευόμενῃ πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπι-
 ιεμφόμενος. εἰς δὲ θριμὴν καὶ τιτανῶδες ἐνιδὼν δραξάμε-
 ῖός μου τοῦ λῶπους ἐσπάρασσε ῥήτηρην ποιήσασθαι πει-

θόμενός τε καὶ παραννττόμενος παρὰ τοῦ πεπαλαιωμέ-
 νου ἐκείνου δαιμονίου. 23. εἰς λόγους δὲ ταῦτα παρεκτεί-
 ναντες πείθει με τὸν κακοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώ-
 πους παραγενέσθαι καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα
 συγκυρῆσαι· ἐφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγῆ-
 θῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν σιδηρέας τε πύλας καὶ χαλκέους
 οὐδοὺς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περικυκλωσάμενοι ἐς
 χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενε-
 612 λάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπίαζον ὅσα ὁ νησιώτης
 ἐκείνος νεανίσκος. ὁρῶ δὲ οὐχ' Ἑλένην, μὰ Δί', ἀλλ' ἄν-
 δρας ἐπικεκυφότητας καὶ κατωχρωμένους· οἱ δὲ ἰδόντες
 γήθησαν καὶ ἐξ ἐναντίας παρεγένοντο· ἐφασκον γὰρ ὡς εἰ
 τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν· ἐφαίνοντο γὰρ οὔτοι
 ὡς τὰ κάκιστα εὐχόμενοι καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς ὡς-
 περ αἱ ποινοποιοὶ ἐπὶ θέατρα, τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι σχόν-
 τες ἐψιδύριζον. μετὰ δὲ τὰ ἤφροντό με,

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς;
 χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης ἀπὸ γε τοῦ σχήματος. ἦν δ' ἐγὼ, Ὀλί-
 γοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ· Κριτίας δὲ τοῦ-
 νομα, πόλις δὲ μοι ἐνθεν ὄθεν καὶ ὑμῖν. 24. ὡς δ' ἀερο-
 βατοῦντες ἐπυρνθάνοντο, Πῶς τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ τοῦ
 κόσμου; ἦν δ' ἐγὼ, Χαίρουσί γε πάντες καὶ ἔτι γε χαρή-
 σονται. οἱ δὲ ἀνένευον ταῖς ὀφρῦσιν, Οὐχ οὕτω· δυστο-
 κελὲ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην· Ὑμεῖς
 πεδάρσιοι ὄντες καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθορῶντες
 613 ὄξυδερκέστατα καὶ τάδε νεοιόκατε. πῶς δὲ τὰ τοῦ αἰθέ-
 ρος; μῶν ἐκλείπει ὁ ἥλιος, ἠ δὲ σελήνη κατὰ κάθετον γε-
 νήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία καὶ ὁ Κρόνος
 διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἠ Ἄφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ
 συνοδεύσει καὶ Ἑρμαφροδίτους ἀποκηήσουσιν, ἐφ' οἷς
 ὑμεῖς ἦδεσθε; εἰ ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐκπέμφουσιν; εἰ νι-
 φετὸν πολὺν ἐπιστρωννύσουσι τῇ γῆ, χάλαζαν δὲ καὶ ἐρι-

σίβην εἰ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κερανοβόλον ἀγγεῖον ἀπεγεμίσθη καὶ τὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεστῶθη; 25. οἱ δὲ ὡς ἅπαντα κατωρθωκότες κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσματα, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ πράγματα, ἀταξία δὲ καὶ ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψονται, τὰ στρατόπεδα ἤττονα τῶν ἐναντίων γενήσονται. τοῦτο ἐκταραχθεὶς καὶ ὥσπερ πρῖνος καόμενος οἰδηθεὶς διάτορον ἀνεβόησα, Ὡ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε „θῆγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολέοντων πνευόντων δόρυ καὶ λόγχας καὶ λευκολόφους τριφά- 614 λείας.“ ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν κατατρύχετε· οὐ γὰρ αἰθεροβατοῦντες ταῦτα ἠκηκόητε, οὐ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δὲ γε μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέπεισαν, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας· γυναικῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα γραίδιον καὶ παίγνια· ἐπὶ πολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἰ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται.

26. ΤΡΙΕΦ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἐφησαν, ᾧ καλὲ Κριτία, οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν;

ΚΡΙΤ. Ἄπαντα ταῦτα παρέδραμον εἰς ἐπίνοιαν τετεχνασμένην καταπεφευγότες· ἔλεγον γάρ, Ἥλιους δέκα ἄστικοι διαμενοῦμεν καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνωδίας ἐπαγρῦπνοῦντες ὄνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙΕΦ. Σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶρηκας; μέγα γὰρ ἐφησαν καὶ διηπορημένον.

ΚΡΙΤ. Θάρσει, οὐκ ἀγεννές· ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλ- 615 λιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα, ἐφην, περὶ ὑμῶν, ὁπότεν ὄνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτά που παρεισάγονται. οἱ δὲ σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, Ἐξω που παρέρχονται τοῦ κλινιδίου. ἦν δ' ἐγώ, Εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα, ᾧ αἰθέριοι, οὐκ ἂν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε, ἀλλὰ καταπεισθέντες ὑπ' αὐτῶν ληρήσετε

τὰ μὴ ὄντα μὴδὲ γενησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε ὀνειροῖς πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἤδεσθε, μὴδὲν ὀνούμενοι τοῦ βδελύγματος. ὥστε ἐάσετε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας καὶ τὰ πονηρὰ βουλευματα καὶ μαντεύματα, μὴ που θεὸς ὑμᾶς ἐς κόρακας βάλοι διὰ τὸ τῆ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι
 616 καὶ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. 27. οὗτοι δὲ ἅπαντες ἓνα θυμὸν ἔχοντες ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ τάδε προστιθῶ σοι, ἅτινά με καὶ ὡς στήλην ἄναυδον ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστή σου λαλιὰ λιθούμενον ἀνέλυσε καὶ ἀνθρώπον ἀπεκατέστησε.

ΤΡΙΕΦ. Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς τοὺς ὕθλους· ὀρᾶς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς καὶ ὥσπερ κυνοφορῶ· ἐδήχθη γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις ὡς ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμπιῶν ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνήμη οἰκουροῦσα ἐν ἐμοὶ μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τούτους τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς ἀρξάμενος καὶ τὴν πολυώνυμον ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπιθείς. 28. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβᾶς, σπουδῆ δὲ ἦκει καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Κλεόλαε, μὴ τι παραδράμῃς γε ποσὶ μὴδὲ παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἰ γέ που μῦθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρετ' ἄμφω, ὦ καλὴ ξυνωρίς.

617 **ΤΡΙΕΦ.** Τίς ἡ σπουδὴ; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολὺ. μῶν τι καινὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. Πέπτωκεν ὄφρυς ἡ πάλαι βοωμένη Περσῶν,

καὶ Σοῦσα κλεινὸν ἄστν.

πεσεῖ δ' ἔτι γε πᾶσα χθῶν Ἀραβίας

χειρὶ κρατοῦντος εὐσθενωτάτῳ κράτει.

29. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὡς αἰεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δέ, ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὐρηκότες ἐσμέν. ἐδυσχέραינוν γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς διαθήκαις· οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἀρκεῖ τοῖς παισίν, αἱ ἡμέραι τοῦ αὐτοκράτορος· πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπτοήσει.

ΤΡΙΕΦ. Κἀγὼ, ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ὀλλυμένην, Αἴγυπτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἡμᾶρ ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν παυομένας, εἶθ' οὖν καὶ ἀνακοπτομένας. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν Ἀθήναις Ἄγνωστον ἐφευρόντες καὶ προσκυνήσαντες χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες 618 τούτῳ εὐχαριστήσομεν ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράτους ὑπήκοοι γενέσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς ληρεῖν ἐάσωμεν ἀρκεσθέντες ὑπὲρ αἰτῶν εἰπεῖν τὸ οὐ φροντὶς Ἴπποκλείδῃ κατὰ τὴν παρομιάν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

1. ΕΡΜΙΠΠΟΣ. Περιπάτους ἔτυχον χθές, ὦ Χαρίδημε, ποιούμενος ἐν τῷ προαστείῳ ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν φαστῶνης, ἅμα δὲ — ἔτυχον γὰρ τι μελετῶν — καὶ δεόμενος ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους· προσειπὼν δὲ ὥσπερ εἰώθειν, ἡρώτων ὅθεν τε πορτεύοιτο καὶ ὅποι βαδίξοι. ὁ δὲ ἤκειν μὲν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἥπερ εἰώθει πρὸς τὴν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ καὶ τῆς τούτους ἐπιπνεούσης εὐκράτου καὶ κούφης αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεὶ ἐν Ἄνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἐρμῆ, ὅτι δὴ βιβλίον ἀναγνοὺς ἐνίκησεν ἐν Διασίσις.

619 2. ἔφρασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγενησθαι ἄστεια καὶ χα-
 ριέντα, καὶ δὴ καὶ κάλλους ἐγκώμια εἰρησθαι τοῖς ἀν-
 δράσι, ἃ ἐκείνων μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπὸ τε γήρως
 ἐπιλησμένον ἄλλως τε δὲ καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ λόγων μετε-
 σχηκότα, σὲ δ' ἂν ῥαδίως εἰπεῖν ἄτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκω-
 μιαικότα καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον προσεση-
 κότα τὸν νοῦν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ. Γέγους ταῦτα, ὦ Ἑρμιππε. οὐ
 μέντοι γε οὐδ' ἐμοὶ ῥάδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέ-
 ναι· οὐ γὰρ οἶόν τε ἦν πάντων ἀκούειν θορύβου πολ-
 λοῦ γινομένου τῶν τε διακονουμένων τῶν τε ἐστιωμένων.
 ἄλλως τε καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὄν μεμνήσθαι λόγους
 ἐν συμποσίῳ γενομένους· οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας
 ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἄλλὰ σὴν
 χάριν ὡς ἂν οἶός τε ὦ τὴν διήγησιν πειράσομαι ποιεί-
 σθαι, μηδὲν παραλείπων ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ.

3. **ΕΡΜ.** Τούτων μὲν δὴ ἔνεκα οἶδά σοι χάριν. ἀλλ'
 εἰ μοι του πάντα λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀποδοίης, ὅ τι τε ἦν ὄπερ
 ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς τίνα τε νενίκηκε καὶ τίνας
 ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανὴν κατα-
 θεῖτο τὴν χάριν.

ΧΑΡ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέους
 ἐκ τίνος ὀνειράτος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ· νενί-
 κηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν ἀνταγωνισάμενον αὐ-
 τῷ περὶ τῶν ἀσταχύων, μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης.

ΕΡΜ. Τί δ' ἦν ὁ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον;

ΧΑΡ. Ἐγκώμιον τοῦ Διοσκύρου. ἔφρασκε δὲ καὶ
 620 αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος
 ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν, ἄλλως τε καὶ ὑπ'
 ἐκείνων παρακεκλημένος ἐπ' ἄκροις ἰστίοις ἐν τοῖς ἐσχά-
 τοις κινδύνοις φανέντων. 4. παρῆσαν μέντοι τῷ συμπο-
 σίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ μὲν συγγενεῖς αὐτῷ, οἱ δὲ καὶ

ἄλλως συνήθεις, οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι τό τε συμπόσιον ὄλον κεκοσμηκότας καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγασθένους καὶ τρίτος αὐτός· συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλὸς ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἀπαλόν τε καὶ τεθρυμμένον· νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν, πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροῶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν προσιμιασάμενος οὕτω.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῶς, ὅφ' ἥς εἰς τούτους προήχθητε τοὺς λόγους.

ΧΑΡ. Εἰκῆ διατρίβεις ἡμᾶς, ὦγαθέ, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί τις ἂν χρήσαιτο, ὅποτε φίλος τις ἂν βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὅτιοῦν. 5. ἦν δὲ ζητεῖς αἰτίαν τῶν λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός· καθημένου γὰρ αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ Ἀνδροκλέους τοῦ θείου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. σχεδὸν οὖν πάντων ὀλιγορήσαντες κάθηντο διεξιόντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δὲ ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς ἀργίας τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ὧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα προέχειν, καὶ δὴ ἠπτόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. 621

ἔδοξεν οὖν ἡμῖν οὐκ ὀνομαστὶ λέγειν τὸν ἔπαινον τοῦ παιδός — οὐ γὰρ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς πλειῶ-τροφῆν — ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνους οὕτως ἀτάκτως, ὅπερ ἕκαστος τύχοι, λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ προκειμένου. 6. καὶ δὴ ἀρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος οὕτως τὸν λόγον ἐποιεῖτο· Ὡς ἔστι δεινόν, εἰ πάνθ' ὅσα πράττο-

μεν ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπου-
 δὴν, αὐτοῦ δὲ τοῦ κάλλους οὐδένα ποιησόμεθα λόγον,
 ἀλλ' οὕτω καθεδούμεθα σιγῇ ὥσπερ δεδοικότες μὴ λά-
 θωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ οὗ σπουδάζομεν τὸν ἅπαντα
 χρόνον εἰπόντες. καίτοι ποῦ τις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως
 τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων περὶ
 τοῦ καλλίστου σιγῆ τῶν ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις
 καλὸν σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον ἢ τῷ πάντα τᾶλλα παρέν-
 τας περὶ αὐτοῦ λέγειν τοῦ τέλους ἡμᾶς τῶν ἐκάστοτε
 πραττομένων; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲν ὡς χρὴ περὶ
 τοῦτο διακεῖσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν δὲ μηδὲν ἐπίστασθαι
 περὶ αὐτοῦ, ὡς οἶόν τε βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι
 διελθεῖν. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τυχεῖν,
 πάνυ δ' ἤξιώθησαν ὀλίγοι τινές· οἱ δὲ ταύτης ἔτυχον
 τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων ἔδοξαν γεγενῆσθαι
 καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων τὰ εἰκότα τετιμημέ-
 νοι. τεκμήριον δέ· τῶν γοῦν θεῶν ἐξ ἡρώων γενομένων
 Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς καὶ Διόσκουροι καὶ Ἑλένη, ὧν
 ὁ μὲν ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς,
 Ἑλένη δὲ τοῦ κάλλους χάριν αὐτὴν τε μεταβαλεῖν εἰς
 622 θεὸν καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι πρὶν αὐτὴν εἰς
 οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξητασμένοις. 7. ἀλλὰ
 μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἤξιώθη τοῖς θεοῖς ὀμιλεῖν, οὐκ
 ἔστιν εὐρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους· Πέλοψ τε
 γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γα-
 νυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω κεκρατηκέναι λέγεται τοῦ
 πάντων ὑπάτου θεῶν, ὥστ' αὐτὸν οὐκ ἀνασχέσθαι συμ-
 μετασχεῖν αὐτῷ τινα τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῶν
 παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρόπευσαν ἡγούμενον εἶναι
 εἰς Γάργαρον καταπτάντα τῆς Ἰδῆς ἀναγαγεῖν ἐκεῖσε τὰ
 παιδικά, ὅπου συνέσεσθαι τὸν ἅπαντα ἐμελλε χρόνον.
 τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποιῆται τῶν καλῶν, ὥστ'

οὐ μόνον αὐτοὺς ἤξιωσε τῶν οὐρανίων ἀναγαγῶν ἐκείσε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὃ τι τύχοι γινόμενος συνῆν ἐκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις, καὶ τοῦτο μὲν γενόμενος κύκνος συνεγένετο Ἀθήα, τοῦτο δ' ἐν εἰδει ταύρου τὴν Εὐρώπην ἀρπάξει, εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρώωνι γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλὰ τις ἂν ἔχοι λέγειν τεχνάσματα τοῦ Διὸς ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανωμένου. 8. τὸ δὲ δὴ μέγιστον καὶ οἶον ἂν τις θαυμάσαι, ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς — οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδέσι πλήν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς — ἐν δ' οὖν τούτοις δημηγορῶν οὕτω πεποιήται σοβαρὸς τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ καὶ θρασὺς 623 καὶ καταπληκτικός, ὥστ' ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι πρότερον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὴν οὕτως ἐφόβησεν, ὥστ' ἤρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων στήναι τὴν ὄργην τῷ Διί· τοὺς δ' ἅπαντας θεοὺς ἐν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἦττον κατέστησε φοβηθῆναι γῆν ἀνασπάσειν αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ θάλατταν ἀπειλήσας. μέλλων δὲ συνέσεσθαι καλοῖς οὕτω γίγνεται πρᾶος καὶ ἡμερος καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικής, ὥστε πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπῶν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδῆς, ἑτέρου τινὸς ὑποκρίνεται σχῆμα, καὶ τούτου καλλίστου καὶ οἴου τὸν ὀρῶντα προσαγαγέσθαι. τοσοῦτον αἰδοῦς καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. 9. καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνος ἐάλω τοῦ κάλλους, τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς, οὐχ ὑπὲρ τοῦ κάλλους εἰρησθαι· ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοπεῖν, πάντας ἂν εὐροὶ θεοὺς ταῦτ' ἀπεπονθότας Διί, οἶον τὸν μὲν Ποσειδῶ τοῦ Πέλοπος ἠττημένον, Ἰακίνθου δὲ τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἐρμῆν δὲ τοῦ Κάδμου. 10. καὶ θεαὶ δ' ἐλάττους οὐκ αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτου, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ τὸ τῷ δεῖνι συγγενομέ-

- 624 νην καλῶ διηγείσθαι παρεσχῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἐτι δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀπάντων ἐκάστη προστάτις οὐσα οὐχ ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρα περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἡγουμένη τὰ ἐς πολέμους πρὸς Ἄρτεμιν οὐ διαμάχεται περὶ θήρας, ὡς δ' αὐτὴς Ἀθηνᾶ κάκεινη παραχωρεῖ τῶν πολεμικῶν, τῶν δὲ γάμων Ἥρα Ἀφροδίτη, οὐδ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη περὶ ὧν ἐφορεύει. ἐκάστη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ Ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις ἐκπολεμῶσαι βουλομένη οὐδὲν ἄλλο προὔβαλεν αὐταῖς ἢ κάλλος, οὕτως ολομένη ῥαδίως ὅπερ ἤθελε καταστήσειν, ὀρθῶς καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψαιτο δ' ἂν τις ἐντεῦθεν τὴν τοῦ κάλλους περιουσίαν· ὡς γὰρ ἔλαβοντο τοῦ μῆλου καὶ τὴν ἐπιγραφήν ἀνελέξαντο, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μηδεμιᾶς δὲ τολμῶσης τὴν ψῆφον καθ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχροτέρα τῆς ἑτέρας εἶη τὴν ὄψιν, ἀνέρχονται παρὰ τὸν τῶν μὲν πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε καὶ σύνοικον Δία ἐπιτρέψουσαι τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ἦτις ἐστὶν ἀποφῆνασθαι καλλίστη καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων καὶ σοφῶν καὶ φρονίμων ἐν τε Ἑλλάδι καὶ τῇ βαρβάρῳ, ὁ δ' ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου ψῆφον ἐναργῆ καὶ καθαρὰν ἐξενεγκῶν, ὅτι καὶ φρονήσεως καὶ σοφίας καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. 11. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν αἰεὶ πεποιήνται καὶ σπουδὴν ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τὸν ἡρώων τε κοσμητόρα καὶ θεῶν ποιητὴν οὐκ ἄλλοθεν ποθεν ἢ παρὰ τοῦ κάλλους πεπεύκασιν ὀνομάζειν. ἡδίων ἂν οὖν ἀκούσαι λευκώλενος ἡ Ἥρα ἢ „πρέσβα
- 625 θεὰ θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου“, Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂν βουληθείη Τριτογένεια πρὸ τοῦ Γλαυκῶπις καλεῖσθαι, Ἀφροδίτη τε τιμήσαιτ' ἂν τοῦ παντὸς καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπερ ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. 12. καίτοι ταῦτ' οὐ μόνον ἀπό-

δειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστὶν ἀψευδές τοῦ κρείττον εἶναι πάντων τῶν ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηναῖ μὲν ἀνδρείας ἅμα καὶ φρονήσεως προέχειν ἐπιψηφίζει· ἀμφοτέρων γὰρ προῖστατο τούτων· Ἦρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἰρετώτερον ἀποφαίνει συνηγοροῦντ' αὐτῇ καὶ τὸν Δία παραλαβοῦσα. εἰ τοίνυν οὕτω μὲν θεῖον καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ περισπούδαστον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς μὴ καὶ αὐτοὺς μιμουμένους τοὺς θεοὺς ἐργῶ τε καὶ λόγῳ πᾶν ὃ τι ἔχομεν συναίρεσθαι τῷ κάλλει;

13. Ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω ἂν τούτων εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἡπίστατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκείνου δ' εὐθύς Ἀρίστιππος ἤπειτο τῶν λόγων πολλὰ πρότερον παρακληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους· οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μετὰ Φίλωνα εὐλαβούμενος λέγειν. ἤρξατο δὲ ἐντεῦθεν· 14. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν ἐφ' ἑτέρας τινας ὠρμησαν ὑποθέσεις, ἀφ' ἧν αὐτοῖς μὲν δοκοῦσι δόξαν προσάγειν, τοῖς δ' ἀκροαταῖς τοὺς λόγους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦνται, καὶ διεληλύθασιν οἱ μὲν περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις, οἱ δὲ διηγούμενοι τὰ οὐκ ὄντα, ἑτέροι δὲ περὶ τῶν οὐδαμῶς 626 ἀναγκαίων λογοποιοῦντες, οὓς ἐχρήν ταῦτα πάντα καταλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες, σκοπεῖν· οὓς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιές ἐγνωκέναι νομίζων ἄλλως τε καὶ τὸ τινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγοροῦντα τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν τῶν εἰρηθεστέρων οἰόμενος εἶναι πάντη, τὴν αὐτὴν λυσιτελεστάτην καὶ καλλίστην τοῖς ἀκούουσιν ὑπόθεσιν ποιήσομαι τῶν λόγων καὶ ἦν πᾶς ὅστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. 15. εἰ μὲν οὖν περὶ τινος ἑτέρου τοὺς λόγους

ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἐνὸς εἰπόντος ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ· τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἄπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ, εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τις ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ, νομίζειν δυστυχεῖν, ἀλλ' ἦν πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἀκεῖνός τι δυνηθῆ συμβαλέσθαι πρὸς τοὺς ἐκαινοὺς, τῆς ἀμείνονος οἶεσθαι πειραῖσθαι τύχης. τὸ γὰρ οὕτω μὲν περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμημένον, οὕτω δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον καὶ περισπουδάστον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμον, καὶ οἷς μὲν ἂν παρῆ παρὰ πάντων σπουδαζομένων, ὧν δ' ἀφίσταται μισουμένων καὶ οὐδὲ προσβλέπειν ἀξιουμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετεσχηκώς, ὥστ' ἐκαινέσαι πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ οὕτω πολλῶν

627 αὐτῷ δεῖ τῶν ἐπαινεσόντων, ὥστε μόλις ἂν τῆς ἀξίας τυχεῖν, οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέλλοντάς γε μετὰ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. οὕτω δὲ σεμνότατον καὶ θεϊότατον τῶν ὄντων ἐστίν, ὥστε . . . Ἰν' ὅσα θεοὶ καλοὺς τετιμήκασι, παραλείπω. 16. ἀλλ' οὖν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γενομένη οὕτως ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἔτι τῆς ἡλικίας οὖσαν ἐντὸς κατὰ τινα χρεῖαν ἐν Πελοποννήσῳ γενόμενος ὁ Θησεὺς οὕτω τῆς ὄρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὥστ' οὖσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης καὶ δόξης οὐ τῆς τυχούσης ὅμως οὐκ ᾔετο βιωτὸν αὐτῷ ταύτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονίας, εἰ ταύτην αὐτῷ γένοιτο συνοικεῖν. οὕτω δὲ διανοηθεὶς τὸ μὲν παρὰ τοῦ πατρὸς λαβεῖν ἀπειπῶν, μὴ γὰρ ἂν αὐτὴν αὐτὸν ἐκδοῦναι μήπω ἡλικίας ἡμμένην, τὴν δ' ἀρχὴν ὑπερφρονήσας ἐκείνου καὶ παριδῶν, ὀλιγορήσας δὲ καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνοῦντ' αὐτῷ τῆς ἀρπαγῆς καὶ Πειρίθουν παραλαβῶν, βία λαβῶν αὐτὴν τοῦ πατρὸς εἰς

Ἄφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς, καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταυτησί, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν ἅπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παραδείγμα γενέσθαι τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κάκεινον ἐν Ἄιδου γενέσθαι τὴν Δήμητρος μνηστευσό- 628
μενον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδυνήθη ταύτης αὐτὸν τῆς πείρας ἀποσχέσθαι καταπεῖσαι, συνηκολούθησεν αὐτῷ ταύτην πρέπουσαν οἰόμενος αὐτῷ καταθήσειν τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι.

17. ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὐτίς ἀποδημοῦντος αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὄραν ἦν γάμων, καίτοι γε ἔχοντες καλὰς τε καὶ εὖ γεγονυῖας ἐκ τῆς Ἑλλάδος σφίσι αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναίκας οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ συνηλθόντες ἐμνηστεύοντο ταύτην τὰς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φανυλοτέρας. γνόντες δ' ὅτι περιμάχητος ἔσται, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὄρκον τουτοῦ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικουρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι μὴδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστος οἰόμενος ταύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας γνώμης ἀπέτυχον πάντες πλην Μενελάου, τῆς κοινῆς δ' ἐπειράθησαν αὐτίκα· οὐ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἐριδος γενομένης ταῖς θεαῖς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ὁ δὲ τῶν μὲν σωμαίων τῶν θεῶν ἠττηθεῖς, τῶν δωρεῶν δ' ἀναγκασθεῖς γενέσθαι κριτῆς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχήν, τὸ δ' ἐν πολέμοις Ἀθηναῖς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γενέσθαι ἂν ποτε νομισσας οὐκ ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιωθῆναι, προσέλετο τὸν ταύτης γάμον. 18. γενομένης δὲ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ τῶν Τρωῶν καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς Ἀσίας

ἐλθούσης, ἔχοντες οἳ τε Τρωῆς ἀποδόντες τὴν Ἑλένην
 629 ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἳ δ' Ἑλληνες ταύτην αὐτοὺς
 ἐάσαντες ἔχειν ἀκαλλάττεσθαι τῶν ἐκ πολέμου καὶ στρα-
 τείας δυσχερῶν, οἳ δ' οὐκ ἠβουλήθησαν ἀμφοτέροι, οὐκ
 ἂν ποτε νομίσαντες εὐρεῖν ἀφορμὴν καλλίῳ πολέμῳ, περὶ
 ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σαφῶς
 εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἀπέτρεψαν μάλ-
 λον, ἀλλ' ἐνήγαγον εἰς τοῦτο οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς
 οἰόμενοι φέρειν τοῦ θεῶν παῖδας γενέσθαι τὸ μαχομέ-
 νους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς αὐτῶν
 παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω καὶ δεινότερον ἐνεστή-
 σαντο τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένου πολέμου· ἐν
 ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο πρὸς
 ἀλλήλους. οὐ τί γένοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσα
 τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθα-
 νάτοις κριταῖς; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς
 ἀπάντων οὐδαμοῦ τὸ παράπαν φαίνονται διενεχθέντες,
 ὑπὲρ δὲ κάλλους οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ'
 ἤδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἐνιοὶ δὲ καὶ
 τρωθέντες, πῶς οὐχ ἀπάσαις ψήφοις προτιμῶσιν ἀπάν-
 των τὸ κάλλος; 19. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορία τῶν περὶ
 κάλλους λόγων περὶ ταῦτα διατρίβειν αἰεὶ, ἐφ' ἕτερον βού-
 λομαι μεταβῆναι οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι τὴν
 τοῦ κάλλους ἀξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων, τὴν Ἀρκά-
 δος Ἴπποδάμειαν Οἰνομάου, ὅσους τοῦ ταύτης κάλλους
 ἀλόντας μᾶλλον αἰρουμένους ἀπέφηνεν ἀποθνήσκειν ἢ
 ταύτης διωκισμένους τὸν ἥλιον προσουρᾶν. ὡς γὰρ ἐλά-
 βετο τῆς ἡλικίας ἢ παῖς καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατήρ οὐκ ὀλίγῳ
 630 τῷ μέσῳ παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς ἄλους
 — τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ περιῆν, ὥστε καὶ τὸν γεγεννηκόθ'
 ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν — καὶ διὰ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὴν ἔχειν
 παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδιδόναί πιαττόμενος αὐτὴν

τῷ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανήν τινα μηχανᾶται τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν καὶ ἦν ᾧετο φαιδῶς ὅπερ ἐβούλετο καταστήσειν· ὑπὸ γὰρ ἄρματι, ὡς οἶόν τε μάλιστα ἦν, εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξειργασμένῳ τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους ἠμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης ἄθλον τῆς νίκης παρελθοῦσιν αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεῖς ἢ στέρεσθαι τῆς κεφαλῆς ἠττηθέντας. καὶ ἡξίου δ' αὐτὴν αὐτοῖς συναναβαίνειν τὸ ἄρμα, ὅπως ἀποσχολούμενοι περὶ ταύτην ἀμελοῦεν τῆς ἱπικῆς. οἱ δ', ἀποτυγχόντος τοῦ πρώτως ἀψαμένου τοῦ δρόμου καὶ τῆς κόρης ἐκπεσόντος μετὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀποκνήσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα ἢ μεταθεῖναι τι τῶν βεβουλενμένων μεираκιῶδες εἶναι ὑπολαμβάνοντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου ἄλλος ἄλλον ἐφθάνεν ἀποθνήσκων ὥσπερ δεδοικῶς μὴ τοῦ τεθνᾶναι περὶ τῆς κόρης ἀμάρτη. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος· θεοὶ δ' ἐκείνον τῆς πονηρίας μισήσαντες ταυτησί τοὺς τε τεθνεῶτας ἅμα καὶ τὴν κόρην ἐλεοῦντες, τοὺς μὲν ὅτι κτήματος ἀπεστέρηται τοιούτου, τὴν κόρην δ' ὅτι τῆς ὄρας οὐ κατὰ καιρὸν ἀπολαύοι, κηδόμενοι τε τοῦ νέου, ὅστις ἐμελλε — Πέλοψ δ' ἦν οὗτος — ἀγωνιεῖ- 631 σθαι, ἄρμα τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἐμελλε τῆς κόρης κύριος εἶναι, καὶ γέρονέ γε τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τέρμασι τῆς νίκης ἀπεκτονῶς.

20. Οὕτω τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ καὶ τιμώμενον ὑπὸ πάντων καὶ θεοῖς ἐσπούδασται πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως προϋργου λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. οὕτω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον.

21. EPM. Σὺ δὲ λοιπὸς εἰ, Χαρίδημε. ὅπως δ

ὥσπερ κορωνίδα τῶν τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τον λόγον.

ΧΑΡ. Μηδαμῶς, ὦ πρὸς θεῶν, περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ· ἱκανὰ γὰρ δηλώσαι τὴν συνουσίαν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα, ἄλλως τ' οὐδ' ὅσαπερ εἶπον ἀπομνημονεύοντα. ἴσῃον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τῶν ἑτέροις εἰρημένων ἢ τῶν αὐτῶ.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν δὴ ἐστίν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν· οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τῶν λόγων ἐκείνων ὅσον ἐμέλγησε τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ὥστ', ἦν τούτων ἀποστερήσῃς, κάκεινα μάτην ἐση πεποννηκῶς. ἀλλὰ πρὸς Ἐρμοῦ τὸν ἅπαντα λόγον, ὥσπερ ὑπέστῃς ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος.

ΧΑΡ. Βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με τῶν δυσχερῶν ἀγαπῶντα· ἐπεὶ δ' οὕτω προθυμῇ καὶ τῶν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦδ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη.

632 ὧδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον· 22. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίῳν ἂν ἐδεόμην συχνῶν, ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἐρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον ὡς προοιμίῳς ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον, ἄλλως τ' οὐδ' ἐτέρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὥστ' ἐνεῖναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιουῖσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἑτέρω μὲν οὖν ἦρκει γ' ἂν εἰς εὐφημίαν ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἐτυχεν εἰπῶν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ, τούτῳ δὲ τοσοῦτον περίεστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τῶν νῦν εἰρημένων οὐ δεῖν ἐπαίνων τῶν εἰς αὐτό· κλείστα γὰρ πολλαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα, δόξαν παρίστησιν, ὥσπερ ἀνθέων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, αἰεὶ τῶν φαινομένων ἄρτι προσαγομένων τοὺς δρεπομένους. ἐγὼ

δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνόμενα ἀποδώσω ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπὼν δράσω κεχαρισμένα. 23. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρείαν ἢ καθ' ἐτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσιν, ἣν μὴ τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὐ' ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς εὐ' αὐτοῖς διακεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τᾶν οὐ καλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πραττόμενα σχοιή· καλοὺς δ' οὐ μόνον οὐ φθονοῦμεν τῆς ὄρας, ἀλλ' εὐθύς τε ἰδόντες ἀλισκόμεθα ὑπεραγαπῶμέν τε οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῆ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἦδιον 633 ἂν οὖν ὑπακούσαι τις ὄρας ἐντυχηκότι ἢ προστάξειε τῷ μὴ τοιούτῳ, καὶ πλείω χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ προστάττοντι μᾶλλον ἢ τῷ μὴδ' ὀτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. 24. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, οὐ περαιτέρω σπουδάξομεν τοῦ τυχεῖν, κάλλους δ' ἡμῖν οὐδεὶς οὐδεπώποτε γέγονε κόρος, ἀλλ' ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν εἰς Ἴλιόν ποτε σιναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ἐπίκτιον τὸν καλὸν ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερβολήν. 25. σχεδὸν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος ἐστί, καὶ οὔτε στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἡμέληται τὰ στρατεύματα συντάττειν οὔτε ρήτορσι τοὺς λόγους συντιθέ- ναι οὔτε μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω, ἂν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν; ἂν γὰρ εἰς χρεῖαν ἦκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐλλείπομεν οὐδὲν σπουδῆς εἰς ὅσον ἕξεσι κάλλιστα κατασκευάζειν· τῷ τε γὰρ Μενέλεω οὐ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρεῖας τῶν οἰκῶν, ἢ ὅσον τοὺς εἰσερχομένους ἐκπλήττειν, καὶ διὰ τοῦθ' οὔτω πολυτελεστάτους ἅμα κατεσκεύασε καὶ καλλίστους, καὶ τῆς

γνώμης οὐχ ἤμαρτεν· ὁ γὰρ Ὀδυσσέως οὕτως ἀγασθῆναι λέγεται τούτους, κατὰ πύστιν τοῦ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένος, ὥστ' εἰπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ,

Ζηγὸς που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν αὐλή.

634 αὐτός θ' ὁ τοῦ μαιρακίου πατήρ οὐκ ἄλλου του χάριν μιλοπαρήους ἤγε τὰς ναῦς συστρατευόμενος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ Τροίαν ἢ ὅπως τοὺς ὀρώωντας ἐκπλήττειν ἔχη. καὶ σχεδὸν εἰ τις ἐκάστην ἐξετάζειν βούλεται τῶν τεχνῶν, εὐρήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὀρώσας καὶ τούτου τυγχάνειν τοῦ παντὸς τιθεμένης. 26. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἀπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἢ δικαιοσύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρείας μετεχόντων πολλά τις ἂν εἴροι τιμώμενα μᾶλλον, τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινωνηκότων βέλτιόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδέν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδέν· μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὄν, εἰ τί τις ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων κάλλους ἐστερημένος. 27. τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένους τὰ κοινὰ διοικούντας ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους τοὺς μὲν δημαγωγούς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦμεν, μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γενομένους θαυμάζομεν τε φιλοπόνους τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν καὶ κοινούς νομίζομεν εὐεργέτας τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν οὕτω μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐχῆς μέρει τυχεῖν κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτῳ τι διακοπῆσαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἂν τις ἐμέμψατο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν ἔπειθ' ἔκοντι προθέμεθα, μῆδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθῆσθαι δυνηθέντες, ὅτι ζημιούμεθα;

635 28. Τοσοῦτον μὲν δὴ καγὼ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐνόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφελῶν, ἔπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπὶ πολὺν παρατεινομένην ἑώρων.

ΕΡΜ. Εὐδαίμονές γε, οἷ τοιαύτης ἀπολελεύκατε τῆς συνουσίας. σχεδὸν δ' ἤδη καγὰ οὐδὲν ἔλαττον ὑμῶν ἔσχηκα διὰ σέ.

ΝΕΡΩΝ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ 636
ΙΣΘΜΟΥ.

1. ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ. Ἡ ὄρυχὴ τοῦ Ἴσθμοῦ, καὶ σοί, Μουσῶνιε, διὰ χειρός, ὥς φασι, γεγонуα, τῷ τυράννῳ νοῦν εἶχεν Ἑλληνα;

ΜΟΥΣΩΝΙΟΣ. Ἴσθι, ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐντεθυμῆσθαι Νέρωνα· τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνήρει τοῖς θαλαττομένοις εἰκοσι σταδίων τοῦ Ἴσθμοῦ ῥήγματι. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς ἐμπορίας ὤνησε καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ· καὶ γὰρ δὴ κάκειναις ἀποχρῶν ὁ οἶκος καρπός, ἦν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττη.

ΜΕΝ. Ταῦτα δὴ διέξελθε, Μουσῶνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μὴ τι σπουδάσαι διανοῆ 637 ἔτερον.

ΜΟΥΣ. Δίειμι βουλομένοις· οὐ γὰρ οἶδ' ὅ τι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς οὕτω φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάξειν. 2. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾧδαί ἦγον καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι μῆδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἡδίων. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ἄδων· τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι· μῆδὲ γὰρ ἂν μῆδ' ἐκείνον ἐναντίαν αὐτῷ κιθάραν τε καὶ ᾠδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἴσθμός γύ τῶν ἄποθεν αὐτῷ βεβουλευμένων, ἀλλ' ἐντυχῶν τῇ φύ-

σει τοῦ τόπου μεγαλοουργίας ἠράσθη, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεῖς, ὡς τὴν Εὐβοίαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρύπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλκίδα, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας· τὰ δὲ Ξέρξου καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοουργιῶν ὄντα, 638 καὶ πρὸς τούτοις ὡς τῷ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμιῖται πάντας εἰσοίτο τὴν Ἑλλάδα λαμπρῶς ἐστιασθαι τοῖς ἔξωθεν· αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις μεθύουσι μὲν, διψῶσι δὲ πῃ καὶ ἀκοῦσαι τοιοῦτο φθέγμα. 3. προσελθὼν δὲ τῆς σκηνῆς ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ἤσε καὶ ἄσμα οὐ μέγα Μελικέρτη τε καὶ Λευκοθέα. ὀρέξαντος δ' αὐτῷ χρυσὴν δίκελλαν τοῦ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος ἐπὶ τὴν ὄρυχὴν ἤξε κροτούμενός τε καὶ ἀδόμενος, καὶ καθικόμενος τῆς γῆς τρεῖς, οἶμαι, τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευμένοις παρακελευσάμενος ξυντόνως ἀπτεσθαι τοῦ ἔργου ἀνήει εἰς τὴν Κόρινθον τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβεβλησθαι πάντα. οἱ μὲν δὴ ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου τὰ πετρῶδη τε καὶ δύσεργα ἐξεπώνουν, ἡ στρατιὰ δὲ τὰ γεώδη τε καὶ ἐπίπεδα. 4. ἐβδόμην δὲ πού καὶ πέμπτην ἡμέραν προσεξευγμένων ἡμῶν τῷ Ἴσθμῷ κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος οὐπω σαφῆς ὡς δὴ τοῦ Νέρωνος μετεγνώκωτος 639 τὴν τομῆν. ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμετροῦντας τῆς ἐκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις οὐκ ἰσοπέδοις αὐταῖς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἠγουμένους τὴν ἐκ τοῦ Λεχαιίου περὶ τῆ Αἰγίνης δεδοικέναι· πελάγους γὰρ τοσούτου νήσῳ ἐπιχυθέντος κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἰγίαν. Νέρωνα δὲ τῆς μὲν τοῦ Ἴσθμου τομῆς οὐδ' ἂν θαλῆς μετέστησεν ὁ σοφώτατός τε καὶ φυσικώτατος· τοῦ γὰρ τεμεῖν αὐτὸν ἦρα μᾶλλον ἢ τοῦ δημοσίᾳ ἄδειν. 5. ἡ δὲ τῶν Ἑσπερίων ἐθνῶν κίνησις καὶ ὀξύτατος ὡς τῶν ἐκεῖνης νῦν ἀπτόμενος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγεν

Ελλάδος τε καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα ψυχρῶς γεωμετρήσαντα· τὰς γὰρ θαλάσσας ἰσογαίους τε καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη καὶ ὑποδιδόναι. τουτὶ καὶ αὐτοὶ χθὲς ἤκούσατε τοῦ προπταίσαντος χιλιάρχου.

6. MEN. Ἡ φωνὴ δέ, Μουσῶνιε, δι' ἣν μουσομανεῖ καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιάδων ἐρᾶ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τῶν γὰρ Αἴμυφ προσπλέοντων οἱ μὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ κατεγέλων. 640

ΜΟΥΣ. Ἄλλ' ἐκεῖνός γε, ὃ Μενέκρατες, οὔτε θαυμασίως ἔχει τοῦ φθέγγματος οὔτ' αὐ γελόως· ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν ἀμέπτως τε καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος· μέλη δ' οὕτω κατεσκευασμένης βομβεῖ πως. οἱ δέ γε τόνοι τῶν φθόγγων ἐπιλαίνουσιν τοῦτον, ἐπεὶ μὴ θαρρεῖ αὐτῷ, χρωμάτων δὲ φιλανθρωπία καὶ μελοποιία εὐαγάθῳ μὲν δὴ καὶ κιθαρωδία εὐσταλεῖ καὶ τῷ οὐ καιρὸς βαδίσαι καὶ στήναι καὶ μεταστῆναι καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοῖῶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντος μόνου τοῦ βασιλέα δοκεῖν ἀκριβοῦν ταῦτα. 7. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γέλωτος, ὥς πολὺς τῶν θεωμένων ἐκπίπτει, καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρτημένων, εἰ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη· νεύει μὲν γὰρ τοῦ μετρίου πλέον ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων δ' ἴσταται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος ὥσπερ οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρεύθει 641 μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ τοῦ προσώπου· τὸ δὲ πνεῦμα ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀποχρῶν που δὴ.

8. MEN. Οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφίενται, ὃ Μουσῶνιε; τέχνη γὰρ που χαρίζονται.

ΜΟΥΣ. Τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες. ἀλλ' ἐνθυμήθητι, ὃ Μενέκρατες, τὸν τῆς τραγωδίας ὑποκρι-

τήν, ὡς Ἴσθμοὶ ἀπέθανεν· εἰσὶ γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ἣν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες.

MEN. Καὶ τί τοῦτο, Μουσώνιε; σφόδρα γὰρ ἀνήκοος τοῦ λόγου.

ΜΟΥΣ. Ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. 9. Ἴσθμοὶ γὰρ νόμου κειμένου μῆτε κωμωδίαν ἀγωνίζεσθαι μῆτε τραγωδίαν, ἐδόκει Νέρωνι τραγωδοὺς νικᾶν. καὶ παρήλθον εἰς τὴν ἀγωνίαν ταύτην πλείους μὲν, ὁ δ' Ἑπειρώτης ἄριστα φωνῆς ἔχων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῇ καὶ θαυμαζόμενος λαμπροτέρα τοῦ εἰωθότος ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου ἐραὶν καὶ μῆδ' ἀνήσειν πρότερον ἢ δέκα τάλαντα δοῦναί οἱ Νέ-
642 ρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁ δ' ἠγγράειν τε καὶ μανικῶς εἶχε· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ ἐπ' αὐτῷ δὴ τᾶγωνι. βούωντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἑπειρώτῃ, πέμπει τὸν γραμματεῖα κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτοῦ δὲ ὑπεραίροντος τὸ φθέγμα καὶ δημοτικῶς ἐρίζοντος εἰς πέμπει Νέρων ἐπ' ὀκριβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτὰς οἷον προσήκοντάς τι τῷ πράγματι· καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους προβεβλημένοι αὐτὰς ὥσπερ ἐγχειρίδια καὶ τὸν Ἑπειρώτην ἀναστήσαντες πρὸς τὸν ἀγχοῦ κίονα κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα καίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις.

10. **MEN.** Τραγωδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσώνιε, μιὰρὸν οὔτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος;

ΜΟΥΣ. Παιδιὰ ταῦτα νεανία τῷ μητροκτονήσαντι. εἰ δὲ τραγωδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκτεμῶν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὀμφαὶ ἀνέπνεον, ἀποφράττειν ὤρμησεν, ὡς μῆδὲ τῷ Ἀπόλλωνι φωνῆ εἶη, καίτοι τοῦ Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν εἰς τοὺς Ὀρέστας τε καὶ
643 Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι καὶ λόγον τινὰ εὐ-

κλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐτιμώρησαν. ὁ δὲ μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὄφρ' ἐτιμώρησεν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὤσπερ πρότερον τῶν ἀληθῶν ἀκούων. 11. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἢ προσιοῦσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν ἔοικεν· ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς ὡσπερ χορὸς εὐφημος, καὶ τις ἐκ τῆς πρῶρας προτείνει τὴν χεῖρα παρακελευόμενος ἡμῖν θαρρεῖν τε καὶ χαίρειν, βοᾷ τε, εἰ μὴ παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι.

ΜΕΝ. Βοᾷ γάρ, Μουσῶνις, καὶ σαφέστερόν γε, ὄσφ' τῆς γῆς ἄπτεται. εὐ γε, ὦ θεοί.

ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς κειμένοις οὐ φασι δεῖν.

ΤΡΑΓΩΙΔΟΠΟΔΑΓΡΑ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΟΔΑΓΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. ὦ στῆνόν οὔνομ', ὦ θεοῖς στῆνοῦμενον,
Ποδάγρα, πολυστένακτε, Κωνυτοῦ τέκνον, 644
ἦν Ταρτάρου κευθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις
Μέγαιρ' Ἐρινὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο
μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῶ βρέφει 5
εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλληκτῶ γάλα,
τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
εἰς φῶς ἀνήκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
εἰ γὰρ τεθνῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις
βροτοῖς ὀπηδεῖ τῶν ἔδρασαν ἐν φάει, 10
οὐ Τάνταλον ποιοῖσιν, οὐδ' Ἴξίονα
τροχῶ στροβητόν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ
ἔδει κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
ἀπλῶς δὲ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας 645

- 15 τοῖς σοῖς προσάπτειν ἄρθροκηδέσιν πόνοις,
 ὡς μου τὸ λυπρὸν καὶ ταλαίπωρον δέμας
 χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις
 ἰχῶρι φάυλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς
 πνεύματι βιαίῳ τόδε διασφίγγον πόρους
- 20 ἔστηκε καὶ μεμυκὸς ἐπιτείνει πόρους.
- 646 σπλάγγων δ' ἐπ' αὐτῶν διάπυρον τρέχει κακόν,
 δίναισι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
 ὅποια κρητῆρ μεστὸς Αἰτναίου πυρὸς
 ἢ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρου διασφάγος,
- 25 ὅπου θυσεξέλικτα κυματούμενος
 σήραγξι πετρῶν σκολιὸς εἰλεῖται κλύδων.
 ὃ δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
 ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλομεν
 ἐλπίδι ματαία μωρὰ βουκολούμενοι.
- 30 ΧΟΡ. Ἄνα Δίνδυμον Κυβήβης
 Φρύγες ἐνθεον ὀλολυγῆν
 ἀπαλῶ τελοῦσιν Ἄτιη,
 καὶ πρὸς μέλος κεράυλου
 Φρυγίου κατ' ὄρεα Τιμῶλον
- 35 κῶμον βοῶσι Λυδοί·
 παραπλήγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
 κελαδοῦσι Κρητὶ θυθμῶ
 νόμον Κορύβαντες εὐάν.
- 647 κλάζει βρίθουσα σάλπιγξ
- 40 Ἄρει κρέκουσα θούρηφ
 πολεμηίαν αὐτήν.
 ἡμεῖς δὲ σοί, Ποδάγρα,
 πρώταις ἔαρος ἐν ὦραις
 μύσται τελοῦμεν οἴκτους,
 ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
 ποίαις τέθηλε λειμῶν,

Ζεφύρου δὲ δένδρα πνοιαιᾷ
 ἀπαλοῖς κομᾷ πετήλοις,
 ἅ δύσγαμος κατ' οἴκους
 μερόπων θροεὶ χελιδῶν, 50
 καὶ νυκτέροις καθ' ὕλαν
 τὸν Ἴτυν στένει δακρύουσ'
 Ἄτθις γόοις ἀηδῶν.

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ. Ὁμοὶ πόνων ἀρωγόν, ὃ τρίτου ποδὸς 648
 μοῖραν λελογχὸς βᾶκτρον, ἐξέριδέ μου 55
 βάσιν τρέμουσαν καὶ κατίθνυον τρίβον,
 ἴχνος βέβαιον ὡς ἐπιστήσω πέδῳ.

ἔγειρε, τλήμων, γυῖα δεμνίων ἄπο
 καὶ λίπε μελάθρων τὴν ὑπώροφον στέγην.
 σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσαν νύχιον ἀέρος βᾶθος 60
 μολῶν θύραζε καὶ πρὸς ἡλίου φάος

ἀδόλωτον αὔραν πνεύματος φαιδροῦ σπάσον·
 δέκατον γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,
 ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα
 εὐναῖς ἐν ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας. 65

ψυχὴ μὲν οὖν μοι καὶ προθυμία πάρα
 βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ὠρμημένῳ,
 δέμας δὲ νωθρὸν οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.

ὅμως δ' ἐπείγου, θυμέ, γινώσκων ὅτι
 πτωχὸς ποδαγρῶν, περιπατεῖν μὲν ἂν θέλῃ 70
 καὶ μὴ δύνηται, τοῦτον ἐν νεκροῖς τίθει.

ἀλλ' εἶα.

τίνες γὰρ οἶδε βᾶκτρα νωμῶντες χεροῖν,
 κάρηνα φύλλοις ἀκτέας καταστεφεῖς;
 τίνι δαιμόνων ἄγουσι κωμαστὴν χορὸν; 75

μῶν, Φοῖβε Παιάν, σὸν γεραίρουσιν σέβας;
 ἀλλ' οὐ στέφονται Δελφίδος φύλλῳ δάφνης.
 ἢ μή τις ὕμνος Βακχίῳ κωμάζεται; 649

ἀλλ' οὐκ ἔπεστι κισσίνη σφραγίς κόμαις.

80 *τίνας ποθ' ἤμιν, ὧ ξένοι, βεβήκατε;*

αὐδατε καὶ πρόεσθε νημερτῆ λόγον.

τίς δ' ἔστιν, ἣν ὑμνεῖτε, λέξατ', ὧ φίλοι.

ΧΟΡ. Σὺ δ' ὦν τίς ἡμᾶς καὶ τίνων προσεννέπεις;

ὡς γὰρ σε βάκτρον καὶ βάσις μηνύετον,

85 *μύστην ὀρῶμεν τῆς ἀνικῆτου θεᾶς.*

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ. Εἰς εἰμι κάγῳ τῆς θεᾶς ἐπάξιος;

ΧΟΡ. Τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν

σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ' αἰθέρος

ἀνεθρέψατο κόσμιον ἀρμογὰν

90 *ἄλλοις ἐνὶ κύμασι Νηρεῦς.*

τὰν δ' Ὀκεανοῦ παρὰ παραῖς

Ζανὸς παράκοιτιν Ὀλυμπίου

λευκώλενον εὐρέσι κόλποις

Ἦραν ἐτιθήνατο Τηθύς.

95 *κορυφαῖσι δὲ κρατὸς ἐν ἀφθίτου*

ἐλόχευσε κόρας ἄτρομον φῶαν

650 *Κρονίδας, μέγ' ἄριστος Ὀλυμπίων,*

τὰν ἐγρεκύδοιμον Ἀθάναν.

τὰν δ' ἀμετέραν θεὸν ὀλβίαν

100 *ὁ γέρον λιπαραῖσιν ἐν ἀγκάλαις*

πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων.

ὄτ' ἐπαύσατο μὲν σκότιον χάος

ἀνέτειλέ τε λαμπέτις ἀὼς

καὶ παμφαῆς ἀελίου σέλας,

105 *τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κράτος.*

ὄτε γὰρ λαρόνων σε τεκοῦσα

Μοῖρα Κλωθῶ τότ' ἔλουσεν,

ἐγέλασσεν ἅπαν σέλας οὐρανοῦ,

μέγα δ' ἔκτυπεν εὐθιδίος αἰθήρ.

τὰν δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς 110
εὖολβος ἐθρέψατο Πλούτων.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Τίσιν δὲ τελεταῖς ὀργιάζει προσπόλους; 651

ΧΟΡ. Οὐχ αἷμα λάβρον προχέομεν ἀποτομαῖς σιδάρον,
οὐ τριχὸς ἀφέτου λυγίζεται στροφαῖσιν ἀνχῆν,
οὐδὲ πολυκρότοις ἀστραγάλοις πέπληγε νῶτα, 115

οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα σιτούμεθα ταύρων·
ὅτε δὲ πτελέας ἔαρι βρῦει τὸ λεπτὸν ἄνθος
καὶ πολυκέλαδος κόσσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ἄδει,
τότε διὰ μελέων ὄξυ βέλος πέπηγε μύσταις,
ἀφανές, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων, 120

πόδα, γόνυ, κοτύλην, ἀστραγάλους, ἰσχία, μηρούς, 652
χέρας, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κορωνά, καρπούς
ἔσθει, νέμεται, φλέγει, κρατεῖ, πυροῖ, μαλάσσει,
μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἰς ἄρα κἀγὼ τῶν κατωργιασμένων 125
ἔλαθον ὑπάρχων; τοιγὰρ ἤκε πρευμενῆς
δαίμων φανείσα, σὺν δ' ἐγὼ μύσταις ὁμοῦ
ὑμνων κατάρξω τὸ ποδαγρῶν ἄδων μέλος.

ΧΟΡ. Σίγα μὲν αἰθῆρ νήνεμος ἔστω,
καὶ πᾶς ποδαγρῶν εὐφημεῖτω. 130

ἶδε, πρὸς θυμέλας ἢ κλινοχαρῆς
βαίνει δαίμων σκίπωνι βάσει
στηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολὺ πραοτάτη καὶ σοῖς προπόλοις
ἴλαος ἔλθοις ὄμματι φαιδρῶ, 135
δοίης δὲ πόνοις λύσιν ὠκείαν
ταῖσδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὦραις.

ΠΟΔΑΓΡΑ. Τίς τὴν ἀνίκητόν με δεσπότιν πόνων 653
οὐκ οἶδε Ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;

ἦν οὔτε λιβάνων ἀτμὸς ἐξιλάσκειται 140
οὔτε χυθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,

- οὐ ναὸς ὄλβου περικρεμῆς ἀγάλασιν,
 ἦν οὔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾶν σθένει,
 πάντων ἰατροῦς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν,
 145 οὐ παῖς ὁ Φοῖβου πολυμαθῆς Ἀσκληπιός.
 ἔξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
 τολμῶσι πάντες τοῦμὸν ἐκβαλεῖν σθένος,
 κυκῶντες αἰεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
 ἄλλος γὰρ ἄλλην ἐπ' ἐμὲ πειράζει τέχνην·
- 150 τρίβουσιν ἀρόγλωσσα καὶ σέλινά μοι
 καὶ φύλλα θριδάκων καὶ νομαίαν ἀνδράχνην.
 ἄλλοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογεῖτονα,
 ἄλλοι κνίδας τρίβουσιν, ἄλλοι σύμφυτον,
 ἄλλοι φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ τελμάτων,
- 155 σταφυλῖνον ἐφθόν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
 ὑοσκύαμον, μήκωνα, βολβούς, σίδια,
 ψύλλιον, λίβανον, ρίζαν ἔλλεβόρου, νίτρον,
 654 τῆλιν μετ' οἴνου, γυρίνην, κολλάμφακον,
 κυπαρισσίνην κηκίδα, γύριν κριθίνην,
- 160 κράμβης ἀπέφθου φύλλα, γύψον ἐκ Πάρου,
 σπυράθους ὀρείας αἰγός, ἀνθρώπου κόπρον,
 ἄλευρα κνάμων, ἄνθος Ἀσίου λίθου·
 ἔψουσι φρύγους, μυγαλαῖς, σαύρας, γαλαῖς,
 βατράχους, ὑάινας, τραγελάφους, ἀλώπεκας.
- 165 ποῖον μέταλλον οὐ πεπειράσται βροτοῖς;
 τίς οὐχὶ χυλός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
 ζώων ἀπάντων ὀστά, νεῦρα, δέρματα,
 στέαρ, αἷμα, μυελός, οὖρον, ἀπόπατος, γάλα.
 πίνουσιν οἱ μὲν τὸ διὰ τεσσάρων ἄκος,
- 170 οἱ δὲ τὸ δι' ὀκτώ, τὸ δὲ δι' ἑπτὰ πλείονες.
 655 ἄλλος δὲ πίνων τὴν ἱερὰν καθαίρεται,
 ἄλλος ἐπαιδαῖς ἐπιθετῶν ἐμπαίξεται,
 Ἰουδαῖος ἕτερον μωρὸν ἐξάδει λαβῶν.

- ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης.
 ἐγὼ δὲ τοῦτοις πᾶσιν οἰμῶζειν λέγω 175
 καὶ τοῖς ποιούσι ταῦτα καὶ πειρωσὶ με
 εἰωθ' ἅπαντῶν μᾶλλον ὀργιλωτέρα·
 τοῖσι δὲ φρονούσι μηδὲν ἀντίξουν ἔμοι
 ἥπιον ἔχω νοῦν εὐμενῆς τε γίνομαι.
 ὁ γὰρ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυστηρίων 180
 πρῶτον μὲν εὐθύς εὐστομεῖν διδάσκειται
 τέρπων ἅπαντας, εὐτραπέλους λέγων λόγους·
 πᾶσιν δ' ὁρᾶται μετὰ γέλωτος καὶ κρότου.
 ὅτ' ἐπὶ τὰ λουτρά φερόμενος βαστάζεται.
 Ἄτη γάρ, ἣν Ὅμηρος εἶπεν, εἰμ' ἐγώ, 656
 βαίνουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κράτα καὶ βάσεις ποδῶν 186
 ἀπαλὰς ἔχουσα, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς βροτῶν
 Ποδάγρα καλούμαι, γινομένη ποδῶν ἄγρα.
 ἀλλ' εἶα μύσται πάντες ὀργίων ἐμῶν,
 γεραίρεθ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν. 190
- ΧΟΡ.** Ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κύρα,
 πουλυσθενές, ὀβριμόθυμε θεά,
 κλύε σῶν ἱερῶν μερόπων ἑνοπᾶς.
 μέγα σὸν κράτος, ὀλβιόφρον Ποδάγρα,
 τὰν καὶ Διὸς ἄκνυ πέφρικε βέλος, 195
 τρομέει δέ σε κύμαθ' ἄλὸς βυθίας,
 τρομέει βασιλεὺς ἐνέρων Ἀΐδας,
 ἐπιδεσμοχαρές, κατακλινοβατές,
 κωλυσιδρόμα, βασαναστραγάλα,
 σφυροπρησιπύρα, μογισαψεδάφα, 200
 δαιδυκοφόβα, γονυκαυσαγρύπνα,
 περικονδυλοπαρυφίλα.
 γονυκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.
- ΑΓ.** Δέσποινα, καιρίῳ γὰρ ἦντησας ποδί,
 ἄκου', ἔπος γὰρ οὐκ ἐτώσιον φέρω, 205

- 657 ἄλλ' ἔστι προᾶξις τῶν λόγων συνέμπορος·
 ἐγὼ γάρ, ὡς ἔταξας, ἠρέμῳ ποδί
 πόλεις ἰχνεύων πάντας ἠρεύνων δόμους
 μαθεῖν ποθῶν εἴ τις σὸν οὐ τιμᾷ κράτος.
- 210 καὶ τῶν μὲν ἄλλων εἶδον ἤσυχον φρένα
 νικωμένων, ἄνασσα, σαῖν βία χεροῖν,
 δύω δὲ τῷδε φῶτε τολμηρῷ θράσει
 ἐφραζέτην λαοῖσι καὶ κατωμνύτην,
 ὡς οὐκέτ' ἔστι σὸν κράτος σεβᾶσμιον,
- 215 ἄλλ' ἐκβολον βροτῶν σε θήσουσιν βίον.
 διόπερ κραταιῷ συνοχμάσας δεσμῷ πόδα
 πεμπταῖος ἦκω στάδια διανύσας δύω.
 ΠΟΔΑΓΓΡΑ. Ὡς κραιπνὸς ἑπτῆς, ἀγγέλων ὄμιστέ μοι.
 τίνος δὲ καὶ γῆς ὄρια δυσβάτου λιπῶν
- 220 ἦκεις; σαφῶς μῆνυσσον, ὡς εἰδῶ τάχος.
 ΑΓ. Πρωῶτον μὲν ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
 ξύλων τρέμουσαν διαλύτοισιν ἄρμογαῖς,
 ὅθεν με δέχεται κορδυβαλλῶδες πέδον
 σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρούμασιν.
- 225 ὅπερ διανύσας ἰχνεσιν ἀγλεινοῖς ἐγὼ
 658 ἔστρωμένην χάλιξιν εἰσέβην ὁδὸν
 καὶ δυσπάτητον ὀξέσιν κέντροις λίθων.
 μεθ' ἣν ὀλίσθῳ περιπεσῶν λείας ὁδοῦ
 ἔσπευδον εἰς τὸ πρόσθε, διάλυτος δέ μοι
- 230 ἔσυρην ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρᾶ,
 δι' ἧς περῶντι νότιος ἐκ μελῶν ἰδρῶς
 ἔρρει βάσιν μου σαθρὰν ἐκλελυμένῳ.
 ὅθεν με δέχεται πᾶν μέλος κεκμηκότα
 πλατεῖα μὲν κέλευθος, ἄλλ' οὐκ ἀσφαλῆς·
- 235 τὰ μὲν γὰρ ἔνθεν, τὰ δέ μ' ἐκεῖθ' ὀχήματα
 ἠπειγεν, ἠνάγκαζεν, ἔσπερχεν τρέχειν.
 ἐγὼ δὲ νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζων πόδα

- δόχημος ἔβαινον εἰς ὁδοῦ πέξαν στενήν,
 ἕως ἀπήνη παραδράμη τροχήλατος·
 μύστης γὰρ ὦν σὸς ταχὺ τρέχειν οὐκ ἔσθενον. 240
- ΠΟΔΑΓΓΡΑ. Οὐκ εἰς μάτην, βέλτιστε, πρᾶξις ἦδε σοι
 ὀρθῶς πέπρακται. τῇ δὲ σῆ προθυμία
 ἴσαισι τιμαῖς ἀντισηκώσω χάριν.
 ἔστω δέ σοι δῶρημα θυμῆρες τόδε, 659
 ἔξῃς τριετίας πειράση κούφων πόνων. 245
 ὑμεῖς δὲ μιαιοὶ καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
 τίνες πότ' ὄντες καὶ τίνων πεφυκότες
 τολμᾶτε Ποδάγρας ἀνθαμιλλᾶσθαι κράτει,
 τῆς οὐδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαν;
 λέγετ', ὦ κάκιστοι· καὶ γὰρ ἡρώων ἐγὼ 250
 ἐδάμασα πλείστους, ὥς γ' ἐπίστανται σοφοί.
 Πριάμος Ποδάρκης ποδαγρὸς ὦν ἐκλήξετο·
 ἔθανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαγρὸς ὦν ὁ Πηλέως·
 ὁ Βελλεροφόντης ποδαγρὸς ὦν ἐκαρτέρει·
 Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους ποδαγρὸς ἦν· 255
 ἐκ τῶν Πελοπιδῶν ποδαγρὸς ἦν ὁ Πλεισθένης·
 Ποίαντος υἱὸς ποδαγρὸς ὦν ἦρχε στόλου
 ἄλλος Ποδάρκης Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμῶν,
 ὅς, ἐπέπερ' ἔπεσα Πρωτεσίλαος ἐν μάχῃ,
 ὅμως ποδαγρὸς ὦν καὶ πονῶν ἦρχε στόλου· 260
 Ἰθάκης ἄνακτα Λαρτιάδην Ὀδυσσεῖα
 ἐγὼ κατέπεφνον, οὐκ ἄκανθα τρυγόνος. 660
 ὥς οὔτι χαιρήσοντες, ὦ δυσδαίμονες,
 ἴσῃν πάθηθε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
- ΙΑΤΡΟΙ. Σύροι μὲν ἐσμεν, ἐκ Δαμασκού τῷ γενεῖ, 265
 λιμῷ δὲ πολλῷ καὶ πενίᾳ κρατούμενοι
 γῆν καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι·
 ἔχομεν δὲ χολῶμα πατροδῶρητον τόδ'
 ἐν ᾧ παρηγοροῦμεν ἀλγούντων πόνους.

- 270 ΠΟΔΑΓΡΑ. Τί δὴ τὸ χρῆσμα. καὶ τίς ἡ σκευή; φράσον.
 ΙΑΤΡΟΣ. Μύστης με σιγᾶν ὄρκος οὐκ ἔξ φράσαι,
 καὶ λιοισθία θνήσκοντος ἐντολὴ πατρός,
 ὃς ἔταξε κεύθειν φαρμάκου μέγα σθένος,
 ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἠγορωμένην.
- 275 ΠΟΔΑΓΡΑ. Εἴτ' ὦ κατάρτατοι καὶ κακῶς ὀλοούμενοι,
 ἔστιν τις ἐν γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
 ὃ χρυσθὲν οἶδε τὴν ἐμὴν παῦσαι βίαν;
 ἀλλ' εἶα. τήνδε σύμβασιν συνθώμεθα,
 καὶ πειράσωμεν εἴτε φαρμάκου σθένος
- 280 ὑπέριτερον πέφυκεν εἴτ' ἐμαὶ φλόγες.
 δεῦτ', ὦ σκυθροπαί, πάντοθεν ποτιώμεναι
 βάσανοι, κάρεδροι τῶν ἐμῶν βακχενμάτων,
 661 πελάζετε ἄσσον· καὶ σὺ μὲν ποδῶν ἄκρους
 φλέγμαίνε ταρσοὺς δακτύλων ποδῶν ἄκρι,
- 285 σὺ δὲ σφυροῖς ἐμβαινε, σὺ δὲ μηρῶν ἀπο
 ἐς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχώρων βάθος,
 ὑμεῖς δὲ χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
 ΠΟΝΟΙ. Ἴδ' ὡς ἔταξας πάντα σοι δεδράκαμεν·
 κεῖνται βοῶντες οἱ ταλαίπωροι μέγα,
- 290 ἅπαντα γυῖα προσβολῇ στρεβλούμενοι.
 ΠΟΔΑΓΡΑ. Φέρετ', ὦ ξένοι, μάθωμεν ἀτροκέστατον,
 εἰ χρυσθὲν ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ὠφελεί.
 εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀντίξουν ἐμοί,
 λείπουσα γαλαν εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,
- 295 ἄττος, ἀφανής, πύματα Ταρτάρου βάθη.
 ΙΑΤΡΟΣ. Ἴδού, κέχρισται, κοῦ χαλᾶ φλογμὸν πόνων.
 ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Οἴμοι, παπαί γε, τείρομαι, διωλλυμαι,
 ἅπαν πέπαρμαι γυῖτον ἀσκόφω κακῶ·
 οὐ Ζεὺς κεραυνοῦ τοῖτον αἰώρει βέλος,
- 300 οὐδεὶς θαλάσσης τοῖτα μάλινεται κλύδων,
 οὐδὲ στροβητὴ λαίλαπος τόσση βία.

μη κάρχαρον πορθεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
 μη τίς μ' ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκειται, 662
 ἢ διαβροχῆς ἰχώρι Κενταύρου πέπλος;
 ἔλειψ', ἄνασσα, φάρμακον γὰρ οὐτ' ἐμὸν 305
 οὐτ' ἄλλο δύναται σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον,
 ψήφοις δὲ πάσαις πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.

ΠΟΔΑΓΡΑ. Παύσασθε, βάσανοι, καὶ πόνοὺς μειώ-
 σατε

τῶν μετανοούντων εἰς ἐμὴν ἔριν μολεῖν.
 γινωσκέτω δὲ πᾶς τις ὡς μόνη θεῶν 310
 ἄτεγκτος οὐσα φαρμάκοις οὐ πείδομαι.

ΧΟΡΟΣ. Οὐτε Διὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε βία,
 ἀλλ' ἔθανε πολέοντι θαμείσα θεοῦ φρένα βέλει,
 οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοῖβῳ σάτυρος Μαρσύας,
 ἀλλὰ λιγὺ ψαίρει κείνου περὶ δέσμα πίτυι. 315

πένθος αἰείμνηστον δι' ἔριν τοκάς ἔσχε Νιόβη.
 ἀλλ' ἔτι μυρομένη προχέει πολὺ δάκρυ Σιπύλω. 663

Μαιονία δ' Ἀράχνη Τριτωνίδος ἦλθεν ἐς ἔριν,
 ἄλλ' ὀλέσασα τύπον καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει·
 οὐ γὰρ ἴσον μακάρων ὄργαῖς θράσος ἐστὶ μερόπων, 320
 ὡς Διός, ὡς Αἰητοῦς, ὡς Παλλάδος, ὡς Πυθίου.
 ἠπιον, ὦ πανδημε, φέροις ἄλγημα, Ποδάγρα,
 κοῦφον, ἐλαφρόν, ἄδριμυ, βραχυβλαβές, ἀνώδυνον,
 εὐφορον, εὐληκτον, ὀλιγοδρανές, εὐπερίπατον.

Πολλὰ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων, 325
 μελέται δὲ πόνων καὶ τὸ σύνηθες
 τοὺς ποδαγρῶντας παραμυθεῖσθω.
 ὄθεν εὐθύμως, ὦ σύγκληροι,

λήσεσθε πόνων, 664
 εἰ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη, 330
 τοῖς δ' ἀδοκήτοις πόρον εὖρε θεός.
 πᾶς δ' ἀνεχέσθω τῶν πασχόντων

ἐμπαιζόμενος καὶ σκωπτόμενος·
τοιοῦτον γὰρ ἔφην τότε πρᾶγμα.

Ω Κ Υ Π Ι Ο Υ Σ .

Ῥακύπους Ποδαλειρίου καὶ Ἀστασίας υἱὸς ἐγένετο, κάλλει καὶ δυνάμει διαφέρων, γυμνασίων τε καὶ κυνηγεσίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις δὲ θεωρῶν τοὺς ἐχομένους ὑπὸ τῆς ἀτέγκτου Ποδάγρας κατεγέλα φάσκων μηδὲν ὄλως εἶναι τὸ πάθος. ἢ θεὸς τοίνυν ἀγανακτεῖ καὶ διὰ ποδῶν εἰστρέχει. τοῦ δ' εὐτόμως φέροντος καὶ ἄρνούμενου, ὑπτίον ὄλως τίθησιν ἢ θεός. ἢ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, συνελεγχόντων τὸν Ῥακύπουν. τὸ δὲ δράμα τῶν πάντων ἀστείων. τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα Ποδάγρα, Ῥακύπους, Τροφεύς, Ἰατρός, Πόνος, Ἄγγελος. προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

- 665 ΠΟΔ. Δεινὴ μὲν ἐν βροτοῖσι καὶ δυσάνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος,
δεσμῶ δὲ νευρίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
ἄφθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοουμένη.
- 5 γελῶ δὲ τοὺς πληγέντας ὑπ' ἐμοῦ * *
καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεκῆ τῆς συμφορᾶς,
ἀλλ' εἰς ματαίαν πρόφασιν ἐξησκημένους.
ἅπας γὰρ αὐτὸν βουκολεῖ ψευδοστομῶν,
ὡς ἐνσεσεικῶς ἢ προκόψας ποι βάσιν
- 10 λέγει φίλοισι, μὴ φράσας τὴν αἰτίαν·
ὃ μὴ λέγει γὰρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν τινας,
χρόνος δὲ γ' ἔρπων μηνύει, κἄν μὴ θέλῃ.
καὶ τότε δαμασθεῖς, ὀνομάσας μου τοῦνομα,

- πᾶσιν θρίαμβος ἐμβεβάστακται φίλοις.
 Πόνος δέ μοι συνεργός ἐστι τῶν κακῶν. 15
 ἐγὼ γὰρ οὐδέν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
 τοῦτ' οὖν δάκνει με καὶ φρενῶν καθάπτεται,
 ὅτι τὸν ἅπασιν αἴτιον Πόνον κακῶν
 ῥυθίεις κακούργοις λοιδορεῖ βλασφημίαις,
 ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ἀράς 20
 ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
 τί ταῦτα φλυαρῶ κοῦ λέγω τίνος χάριν
 πάρειμι μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
 ὁ γὰρ δόλον γενναῖος, ὁ θρασὺς Ὠκύπους
 φρονεῖ καθ' ἡμῶν μηδὲν εἶναι μέ τι λέγων. 25
 ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς ὡς γυνὴ δεδηγμένη
 ἀντέδακα τοῦτον ἀθεράπευτον εὐστόχως,
 ὡς ἦν ἔθος μοι κονδύλου ποδὸς τυχεῖν.
 ἤδη δ' ὁ δεινὸς Πόνος ἔχει λεπτὸν τόπον
 καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω. 30
 ὁ δ' ὡς δρόμοισιν ἢ πάλῃ πλήξας ἴχνος
 πλαναῖ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
 καὶ κλεψίχωλον πόδα τιθεὶς ἰχνευμένον
 δύστηνος αὐτὸς ἐκ δόμων προσέρχεται.
 ΩΚΥΠΟΥΣ. Πόθεν δ' ὁ δεινὸς κατὰ ποδῶν οὔτος παρῆν 35
 ἀτραυματίστος, ἄβατος, ἄστατος πόνος;
 τείνει δὲ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ
 βέλος προπέμπων καὶ στένειν βιάζεται·
 τὸ τῶν πονούντων ἔσχατον στοιχεῖ χρόνῳ.
 ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἐπαιρε σαυτὸν, ᾧ τέκνον, καὶ κούφισον. 40
 μὴ πῶς με πίπτων καταβάλης σὺ χωλὸς ὢν.
 ΩΚΥΠΟΥΣ. Ἴδού, κρατῶ σε δίχα βάρους καὶ πειθόμεαι 687
 καὶ τὸν πονοῦντα πόδα τιθῶ καὶ καρτερῶ·
 νεωτέρῳ γὰρ αἰσχος ἐν παισὶν αἰεὶ
 ὑπηρετῆς ἀδύνατος γογγύζων γέρον. 45

ΤΡΟΦΕΤΣ. Μὴ μὴ σὺ ταῦτα, μωρέ, μὴ με κερτομει,
μὴ μ' ὡς νέος κόμπαξε, τοῦτ' εἰδῶς ὅτι
ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶν νέος.

πεῖθου λέγοντι· τὸ πέρας ἂν ὑποσπάσω,

50 ἔσθην ὁ πρέσβυς, σὺ δ' ὁ νέος πίπτεις χαμαί.

ΩΚΤΠΟΥΣ. Σὺ δ' ἂν σφαλῆς, πέπτωκας ἄπυτος ὡς
γέρων.

προθυμία γὰρ ἐν γέρουσι παρέπεται,

πρᾶξις δὲ τούτοις οὐκέτ' ἐστὶν εὐτονος.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Τί μοι σοφίξῃ, κοῦ λέγεις οἴφ' τρόπῳ

55 πόνος προσῆλθε σοῦ ποδὸς κοίλην βάσιν;

ΩΚΤΠΟΥΣ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κοῦφον ὡς τιθῶ πόδα,
τρέχων ἔπειτα, καὶ συνεμμίχθην πόνῳ.

668 **ΤΡΟΦΕΤΣ.** Πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς καθήμενος
πάγωνά τιλλει κουριῶν ὑπ' ὠλέναις.

60 **ΩΚΤΠΟΥΣ.** Οὐκοῦν παλαίων ὡς θέλων παρεμβολὴν
βαλεῖν ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πιστευέ μοι.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Ποῖος στρατιώτης γέγονας, ἵνα παρεμβολὴν
βαλὼν σὺ πληγῆς; περικυκλεῖς ψευδῆ λόγον.

τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἶχομεν λόγον ποτὲ

65 μηδενὶ λέγοντες τὴν ἀλήθειαν φίλων.

νῦν δ' εἰσορᾶς ἅπαντας ἐξ . . . . .

ὁ πόνος δ' ἐλίξας ἐμμελῶς διαστρέφει.

ΙΑΤΡΟΣ. Ποῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν Ὠκύπουν, φίλοι,
τὸν πόδα πονοῦντα καὶ βάσιν παρεμμένον;

70 ἱατρὸς ἂν γὰρ ἔκλυον ὑπὸ φίλου τινὸς

πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀστάτῳ πάθει.

ἀλλ' αὐτὸς οὔτος ἐγγὺς ὀμμάτων ἐμῶν

κεῖται κατ' εὐνής ὑπτίος βεβλημένος.

ἀσπάζομαί σε πρὸς θεῶν, καὶ σὸν πάθος

75 τί τοῦτο; λέξον, Ὠκύπου, τάχ', ὡς μάθω

669 εἰ γὰρ μάθοιμι, τυχὸν ἴσως ἰάσομαι

τὸ δεινὸν ἄλγος, τοῦ πάθους τὴν συμφορὰν.

ΩΚΤΠΟΤΣ. Ὅρας με, Σωτήρ καὶ πάλιν Σωτήριχε,
σάλπιγγος αὐτῆς ὄνομα ἔχων Σωτήριχε,
δεινὸς πόνος με τοῦ ποδὸς δάκνει κακῶς, 80
δειλὸν δὲ βῆμα κούχ ἀπλοῦν τιθῶ ποδί.

ΙΑΤΡΟΣ. Πόθεν; τί παθῶν; μῆνυσον, ἢ ποίω τρόπῳ;
μαθῶν ἀλήθειαν γὰρ ἰατρὸς ἀσφαλῶς
κρείττον πρόσεισι, σφάλλεται δὲ μὴ μαθῶν.

ΩΚΤΠΟΤΣ. Δρόμον τι' ἀσκῶν καὶ τέχνην γυμναστικὴν 85
δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὀμηλίκων.

ΙΑΤΡΟΣ. Πῶς οὖν ἀηδῆς οὐ πάρεστι φλεγμονὴ
τόπου κατ' αὐτοῦ κούχ ἔχεις τι' ἐμβροχὴν;

ΩΚΤΠΟΤΣ. Οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἐριδίων,
εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλοὺς καλήν. 90

ΙΑΤΡΟΣ. Τί οὖν δοκεῖ σοι; κατακνήσω σου τὸν πόδα;
ἂν γὰρ παράσχης μοί σε, γιγνώσκεις σε χρή,
ὡς ταῖς τομαῖσι πλεῖστον αἷμά σου κενῶ.

ΩΚΤΠΟΤΣ. Ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
ἴν' εὐθὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παύσης πόνον. 95

ΙΑΤΡΟΣ. Ἴδού, σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομήν,
ὄξειαν, αἰμόδιψον, ἡμιστρόγγυλον. 670

ΩΚΤΠΟΤΣ. Ἔα, ἔα.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
τολμᾶς σιδηρόσπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνον; 100

μηδὲν κατειδῶς προσφέρεις κακὸν ποσί.

ψευδεῖς γὰρ ἔκλυες ἂν ἀκήκοας λόγων.

οὐ γὰρ πάλαισιν ἢ δρόμοισιν, ὡς λέγει,

ἀσκῶν ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἄκουέ μου.

ἦλθεν μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὑγιῆς ἐν δόμοις, 105

φαγῶν δὲ πολλὰ καὶ πιῶν ὁ δυστυχεῆς

κλίνης ὑπερθε καταπεσῶν ὑπνοὶ μόνος·

ἔπειτα νυκτὸς διυπνίσας ἐκραύγασεν

- ὡς δαίμονι πληγείς, καὶ φόβος πάντας λάβεν.
 110 ἔλεξε δ', Οἴμοι, πόθεν ἔχω κακὴν τύχην;
 δαίμων τάχα κρατῶν τις ἐξωθεὶ ποδός.
 πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακαθήμενος μόνος
 ὅποια κῆρουξ ἐξεθρήνει τὸν πόδα.
 ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
 115 οὔτος προσῆλθε χεῖρα θεῖς ἐμοὶ πικρὰν
 θρηνηῶν πυρέσσων ἐπ' ἐμοὶ βάζων * * *
 ἃ πρὶν δὲ σοὶ κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσατο.
 τὰ δεινὰ κρύπτων τῆς νόσου μυστήρια.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Γέρον μὲν αἰεὶ τοῖς λόγοις ὀπλίξεται
 120 καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲ ἐν σθένων.
 ὁ γὰρ πονῶν τι καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων
 671 πεινῶντ' ἔοικε μαστίχην μασωμένῳ.
 ΙΑΤΡΟΣ. Πλανᾷς ἅπαντας, ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
 λέγων πονεῖν μὲν, ὃ δὲ πονεῖς οὔπω λέγεις.
 125 ΩΚΤΠΟΥΣ. Πῶς οὖν φράσω σοὶ τοῦ πάθους τὴν συμ-
 φοράν;
 πάσχων γὰρ οὐδὲν οἶδα, πλὴν πονῶ μόνον.
 ΙΑΤΡΟΣ. Ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῆ τις τὸν πόδα,
 πλάσσει τὸ λοιπὸν οὓς θέλει κενεὸς λόγους
 εἰδῶς τὸ δεινὸν ᾧ συνέξενκται κακῷ.
 130 καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν εἰς . . . . .
 ἐπὰν δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀλγήσης πόδα,
 σθένων δακρύσεις. ἐν δέ σοι φράσαι θέλω·
 τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο, Κᾶν θέλῃς, κᾶν μὴ θέλῃς.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστ' ἐκεῖνό γ', εἶπέ, καὶ τί κλήζεται;
 135 ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἔχει μὲν ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον, ᾧ, δέομαι, γέρον.
 ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἐκ τοῦ τόπου μὲν οὐ πονεῖς ἀρχὴν ἔχει.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομ' ἔχει, καθὼς λέγεις;
 ΤΡΟΦΕΥΣ. Τούτῳ σὺ πρόσθετες ἐπὶ τέλει δεινὴν ἄγραν.

- ΩΚΥΠΟΥΣ. Καὶ πῶς με τὸν δύστηνον ἔτι 140
- ΤΡΟΦΕΥΣ. Δεινὴ περ οὔσα, φεΐδεται γὰρ οὐδενός.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Σωτήρ, τί λέγεις; τί δέ με . . . .; 672
- ΙΑΤΡΟΣ. Ἄφες με μικρόν, ἠλόγημαι σοῦ χάριν.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι δεινὸν ἢ τί συμβέβηκέ μοι;
- ΙΑΤΡΟΣ. Εἰς δεινὸν ἦλθες πόνον ἀχώριστον ποδός. 145
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Οὐκοῦν με δεῖ πρόχωλον ἐξαντλεῖν βίον;
- ΙΑΤΡΟΣ. Χωλὸς μὲν ἂν ἦς, οὐδέν ἐστι, μὴ φοβοῦ.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι χειρόν;
- ΙΑΤΡΟΣ. Ἄμφοιν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι μένει.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος 150
ποδὸς δι' ἄλλου, καὶ με συμπάσχει κακῶς;
ἢ πῶς ὄλος πέπηγα μεταβῆναι θέλων;
δειλαίνομαι δὲ πολλὰ μεταστῆσαι πόδα,
νήπιος, ὅποια βρέφος ἄφνω φοβούμενος. 154
- ἀλλ' ἄντομαί σε πρὸς θεῶν, Σωτήριχε, 673
εἶπερ τι τέχνη σὴ δύναται, μηδὲν φθονῶν
θεράπευσον ἡμᾶς, εἰ δὲ μή, διοίχομαι·
πάσχω γὰρ ἀφανῶς, κατὰ ποδῶν τοξεύομαι.
- ΙΑΤΡΟΣ. Τοὺς μὲν πλαυήτας περιελὼν λόγους ἐγώ,
τοὺς τῶν ἱατρῶν τῶν ὀμιλούντων μόνον, 160
ἔργῳ δὲ μηδὲν εἰδότεων σωτήριον,
τὰ πάντα σοι πάσχοντι συντόμως φράσω.
ἄφρευκτον ἦλθες πρῶτον ἐς βᾶθος κακῶν·
οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βᾶσιν,
ὃ τοῖς κακούργοις εὐρέθη τεκμήριον, 165
δεινὴν δὲ καὶ κρυφαῖον εἰς πάντας κάκην,
ἣς οὐκ ἂν ἄρραι' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Αἶατ αἶατ, οἴμοι οἴμοι.
πόθεν με τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος;
δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ τοῦ πεσεῖν,
ὅποια Σάτυροι Βακχίους ὑπ' ὠλένας. 170

ΤΡΟΦΕΤΣ. Γέρον μὲν εἰμι, πλὴν ἰδοῦ, σοὶ πα-
 θομαι,
 καὶ τὸν νέον σε χειραγωγῶ πρέσβυς ὢν.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

674

1.

Εἰς τὴν ἑαυτοῦ βιβλίον.

Λουκιανὸς τάδ' ἔγραψα παλαιά τε μωρὰ τε εἰδώς,
 μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
 οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα,
 ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλωσ.

2.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου
 αἰσχροῦς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
 ἀλλὰ μιν Εὐκτῆμων, πατρικὸς φίλος, ὡς ἐνόησεν
 ἦδη καρφαλέη τειρόμενον πενίη,
 5 καὶ μιν δακρυχέων ἀνελάμβανε καὶ πόσιν αὐτον
 θῆκε θυγατρὸς ἑῆς πόλλ' ἐπὶ μείλια δούς.
 675 αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδας ἤλυθε πλοῦτος,
 αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις
 γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν, οὐ κατὰ κόσμον,
 10 τῇ δ' ὑπὸ τὴν μιανὰν γαστέρα μαργοσύνη.
 οὕτως μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
 οὐλομένης πενίης κῦμα παλιροῦθιον.
 Εὐκτῆμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον, οὐκέτι κεινον,
 ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς προικὰ τε καὶ θάλαμον.
 15 ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἐστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
 τοῖς ἰδίοις εἶναι πιστὸν ἐν ἄλλοτρίοις.

3.

Εἰς ἀντάρκειαν.

Ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε,
 ὡς δὲ βιωσόμενος φεῖδευ σῶν κτεάνων.
 ἔστι δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας
 φειδοῖ καὶ δαπάνη μέτρον ἐφηροῦσατο.

4.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς·
 ἦν δὲ μή, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

676

5.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν ἅπας ὁ βίος βραχύς ἐστι,
 τοῖς δὲ κακῶς μία νύξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

6.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων γένος, ἀλλ' ἀκολάστοις
 ψυχῆς ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ ἔρως πρόφασις.

7.

Εἰς χάριτας.

Ὡκεῖται χάριτες γλυκερώτεραι· ἦν δὲ βραδύνη,
 πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

8.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας
 ἀντλῶν τὰς χάριτας εἰς κενὸν ἐξέχεας.

9.

Εἰς θεοὺς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπὸν τι ποιήσας·
 οὐ λήσεις δὲ θεοὺς, οὐδὲ λογιζόμενος.

10.

677

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
 ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλήν.
 οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ' , ἀλλ' ἀγαπῶντες
 ὡς φίλον ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

11.

Εἰς μυστήριον.

Ἄρρητων ἐπέων γλώσση σφραγὶς ἐπικείσθω·
 κρείσσων γὰρ μύθων ἢ κτεάνων φυλακῆ.

12.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής,
 τὰλλα δ' ἔχει λύπην πλείονα τῶν κτεάνων.
 τὸν δὲ πολυκτεάνου καὶ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
 κλήζειν, ὅς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
 εἰ δέ τις ἐν ψήφοις κατατήκεται ἄλλον ἐκ' ἄλλῃ
 σωρεύειν αἰεὶ πλοῦτον ἐπειγόμενος,
 οὗτος ὅποια μέλισσα πολυτρῆτοις ἐνὶ σίμβλοις
 μοχθήσει, ἑτέρων δρεπτομένων τὸ μέλι.

13.

678

Εἰς Τύχην.

Αγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμεν ποτέ, νῦν δὲ Μενίπκου,
 καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
 καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν μέ ποτ' ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
 οἰεται, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ Τύχης.

14.

Εἰς εὐτυχεῖς.

Εὐ' πράττων φίλος εἰ θνητοῖς, φίλος εἰ μακάρεσσι,
 καὶ σευ ῥητιδίως ἔκλυον εὐξαμένου·

ἦν πταίσης, οὐδείς ἐτι σοι φίλος, ἀλλ' ἄμα πάντα
ἐχθρά, τύχης ῥιπαῖς συµμεταβαλλόμενα.

15.

Εἰς Τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δύναται, κἄν ἢ παράδοξα,
τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους κατάγει.
καὶ σοῦ τὴν ὄφρυν καὶ τὸν τύφον καταπαύσει,
κἄν ποταμὸς χρυσοῦ νάματα σοι παρέχη.
οὐ θρύον, οὐ μαλάχην ἄνεμός ποτε, τὰς δὲ μεγίστας
ἢ δρύας ἢ πλατάνους οἶδε χαμαὶ κατάγειν.

679

16.

Εἰς φρόνησιν.

Ἡ βραδύπους βουλή μέγ' ἀμείνων, ἢ δὲ ταχέια
αἰὲν ἐφελκομένην τὴν μετάνοιαν ἔχει.

17.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθοις ἱκανώταται, αἷ δὲ μετ' αὐτὰς
γράμμασι δεικνύμεναι ζῆθι λέγουσι βροτοῖς.

18.

Εἰς βορὸν.

Εἰ ταχὺς εἰς τὸ φαγεῖν καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
τοῖς ποσὶ σου τρῶγε καὶ τρέχε τῷ στόματι.

19.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἰς τί μάτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἰσχεο τέχνης,
οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

20.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνισταὶ τὸν πιγμάχον ἐνθάδ' ἔθηκαν
Ἄπιν, οὐδένα γὰρ πάποτ' ἐτραυμάτισεν.

680

21.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὅσαν Ἕλληνες ἀγωνοτεθοῦσιν ἄμιλλαν
 πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσαν ἀγωνισάμαν.
 Ἴσχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ὠτίον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς
 ἐν βλέφαρον· Πυθοῖ δ' ἄπνοος ἐκφέρομαι.
 Δαμοτέλης δ' ὁ πατήρ καρύσσετο σὺν πολιήταις.
 ἄραί με σταδίων ἢ νεκρὸν ἢ κολοβόν.

22.

Εἰς γεαμματικούς.

681

Ἰλαθι Γραμματικὴ φυσίζοε, Ἰλαθι λιμοῦ
 φάρμακον εὐρομένη „μῆνιν ἄειδε θεά.“
 νηὸν ἐχρῆν καὶ σοὶ περικαλλέα δωμήσασθαι
 καὶ βωμὸν θυέων μήποτε δευόμενον.
 καὶ γὰρ σοῦ μεστὰι μὲν ὀδοί, μεστὴ δὲ θάλασσα
 καὶ λιμένες, πάντων δέκτρια Γραμματικὴ.

23.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζόστομος ἐξορκιστῆς
 ἐξέβαλ', οὐχ ὄρκων, ἀλλὰ κόπρων δυνάμει.

24.

Εἰς δυσώδεις.

682 Οὔτε Χίμαιρα τοιοῦτον ἐπνεὶ κακὸν ἢ καθ' Ὅμηρον,
 οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὥς ὁ λόγος, πυρίπνοος,
 οὐ Λήμνος σύμπασα καὶ Ἀρπυιῶν τὰ περισσὰ
 οὐδ' ὁ Φιλοκτήτου πούς ἀποσηπόμενος.
 ὥστε σε παμψηφεί νικᾶν, Τελέσιλλα, Χιμαίρας,
 σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Λημνιάδας.

25.

683 Ποιητῆς ἐλθὼν εἰς Ἴσθμια πρὸς τὸν ἀγῶνα
 εὐρῶν ποιητὰς εἶπε παρίσθμι' ἔχειν.

μέλλει δ' ἐξορμᾶν εἰς Πύθια· κἄν πάλιν εὔρη,
εἶπειν οὐ δύναται, καὶ παραπύθι' ἔχω.

26.

Εἰπέ μοι εἰρομένω, Κυλλήνιε, πῶς κατέβαινε
Αολλιανοῦ ψυχῇ δῶμα τὸ Φερσεφόνης;
θαῦμα μὲν, εἰ σιγῶσα· τυχὸν δέ τι καὶ σὲ διδάσκειν
ἤθελε· φεῦ, κείνου καὶ νέκυν ἀντιάσαι.

27.

Τὸν τοῦ δειπναρίου νόμον οἴδατε· σήμερον ὑμᾶς,
Αὔλε, καλῶ καινοῖς δόγμασι συμποσίον.
οὐ μελοποιὸς ἐρεῖ κατακείμενος, οὔτε παρέξεις
οὔθ' ἔξεις αὐτὸς πράγματα γραμματικά.

684

28.

Εἰς βρέφη.

Παιδᾶ με πενταέτηρον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
νηλειῆς Ἀίδης ἤρπασε, Καλλίμαχον.
ἀλλὰ με μὴ κλαίσι· καὶ γὰρ βιότοιον μετέσχον
παύρου, καὶ παύρων τῶν βιότοιον κακῶν.

29.

Εἰς ἄγαλμα Ἥροῦς.

Ἠχὼ πετρῆσσαν ὄρας, φίλε, Πανὸς ἐταίρην,
ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀδομένην,
παντοίων στομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμέσιν ἠδὲ
παίγνιον· ὅσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

30.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης τῆς ἐν Κνίδῳ.
Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἶδεν· εἰ δέ τις εἶδεν.
οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν στησάμενος Παφίην.

31.

685

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνεθῆκα τεῆς περικαλλῆς ἄγαλμα,
Κύπρι, τεῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχων.

32.

Εἰς ἕτερον Πριήπου.

Εἰς τὸ κενόν με τέθεικε νόμου χάριν ᾧδε Πριήπου
Εὐτυχίδης, ξηρῶν κληματίδων φύλακα.
καὶ περιβέβλημαι κρημνὸν βαθύν. ὅς δ' ἂν ἐπέλθῃ.
οὐδὲν ἔχει κλέψαι πλὴν ἐμὲ τὸν φύλακα.

33.

Ἄπο γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον ἄσπίδα Μήδων
λαῖς ἔθηκεν ἑῶ κάλλει ληϊδίην.
μοῦίω ἐνικήθη δ' ὑπὸ γήραι, καὶ τὸν ἔλεγχον
ἄνθετο σοί, Παφίη, τὸν νεότητι φίλον.
ἧς γὰρ ἰδεῖν στυγέει πολιῆς παναληθέα μορφήν,
τῆσδε συνεχθαίρει καὶ σκιοέοντα τύπον.

686

34.

Ἄπο ναηγῶν.

Γλαύκῳ καὶ Νηρεί καὶ Ἴνοϊ καὶ Μελικέρτῃ
καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ καὶ Σαμόθραξι θεοῖς
σωθεῖς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος ᾧδε κέχαρμαι
τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

687

35.

Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἤθελε νήφειν,
τοῦνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

36.

Ἔσβεσε τὸν λύχνον μῶρος, ψυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
δακνόμενος, λέξας· Οὐκέτι με βλέπετε.

37.

Ἦν εἰσίδης κεφαλὴν μαδαρὰν καὶ στέρα καὶ ἄμους,
μηδὲν ἐρωτήσης, μῶρον ὄρας φαλακρόν.

38.

Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, γῆρας δὲ σὸν οὐποτε βάψεις,
οὐδὲ παρειῶν ἐκτανύσεις ῥυτίδας.
μὴ τοίνυν τὸ πρόσωπον ἅπαν ψιμύθῳ κατάπλαττε,
ᾧστε προσωπεῖον, κοῦχι πρόσωπον ἔχειν.
οὐδὲν γὰρ πλέον ἐστί. τί μαίνεαι; οὐποτε φῦκος
καὶ ψιμυθος τεύξει τὴν Ἐκάβην Ἐλένην.

688

39.

Οὐδέποτ' εἰς πορθμεῖον ὁ κηλήτης Διόφαντος
ἐμβαίνει μέλλων εἰς τὸ πέραν ἀπίναί.
τῆς κήλης δ' ἐπάνωθι τὰ φορτία πάντα τεθεικῶς
καὶ τὸν ὄνον διαπλεῖ σινδόν' ἐπαράμενος.
ᾧστε μάτην Τρίτωνες ἐν ὕδασι δόξαν ἔχουσιν,
εἰ καὶ κηλήτης ταῦτ' οὐ ποιεῖν δύναται.

40.

Ὁ γρουπὸς Νίκων ὀσφραίνεται οἴνου ἄριστα,
οὐ δύναται δ' εἰπεῖν οἶος ἂν ἦ ταχέως.
ἐν τρισὶν ᾠραις γὰρ θερναῖς μόλις αἰσθάνειτ' αὐτὸς
ὡς ἂν ἔχων πηχῶν ῥίνα διακοσίων.
ᾧ μεγάλου μυκτῆρος, ὅταν ποταμὸν διαβαίῃη,
θηρεύει τούτῳ πολλάκις ἰχθύδια.

41.

Ζωγράφε, τὰς μορφὰς κλέπτεις μόνον· οὐ δύνασαι δὲ
φωνὴν συλῆσαι χρώματι πειδομένην.

42.

Θαυμάζειν μοι ἔπεισιν, ὅπως Βύτος ἐστὶ σοφιστῆς,
οὔτε λόγον κοινὸν οὔτε λογισμὸν ἔχων.

43.

690 Θάττον ἔην λευκοὺς κόρακας πτηνάς τε χελώνας
εὔρεϊν ἢ δόκιμον ρήτορα Κακπαδόκην.

44.

Πολλὰς μυριάδας ψηφίζων Ἀρτεμίδωρος
καὶ μηδὲν δαπανῶν ξῆ βίον ἡμιόνων,
πολλάκις αἰ χρυσοῦ τιμαλφέα φόρτον ἔχουσαι
πολλὸν ὑπὲρ νῶτου χόρτον ἔδουσι μόνον.

45.

Εἰ τὸ τρέφειν πῶγωνα δοκεῖ σοφίαν περιποιεῖν,
καὶ τράγος εὐπῶγων εὔστολός ἐστι Πλάτων.

691

46.

Τοῦ πωγωνοφόρου Κυνικοῦ, τοῦ βακτροπροσαίτου,
εἰδομεν ἐν δειπνῷ τὴν μεγαλὴν σοφίαν·
θέρμων μὲν γὰρ πρῶτον ἀπέσχετο καὶ φραφανίδων,
μὴ δεῖν δουλεύειν γαστρὶ λέγων ἀρετὴν.
εὔτε δ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἶδεν χιονώδεα βόλβαν
στρυφνήν, ἢ πιτυτὸν ἤδη ἐκλεπτε νόον·
ἤτησεν παρὰ προσδοκίαν καὶ ἔτρωγεν ἀληθῶς,
κούδεν ἔφη βόλβαν τὴν ἀρετὴν ἀδικεῖν.

47.

Εἰς ποδάγραν.

Μισόπτωχε θεά, μούνη πλούτου δαμάτειρα,
ἢ τὸ καλῶς ζῆσαι πάντοτ' ἐπισταμένη·
εἰ δὲ καὶ ἀλλοτρίοις ἐπιζομένη ποσὶ χαίρεις,
692 ὄπλοφορεῖν τ' οἶδας καὶ μύρα σοι μέλειται·
τέρπει καὶ στέφανός σε καὶ Ἀὔσονιου πόμα Βάκχον.
ταῦτα παρὰ πτωχοῖς γίννεται οὐδέποτε.
τοῖνεκά νυν φεύγεις πενήτης τὸν ἀχάλκεον οὐθόν,
τερπη δ' αὐτὴ πλούτου πρὸς πόδας ἐρχομένη.

48.

Πολλάκις οἶνον ἐπεμφας [έμοί], καὶ πολλάκις ἔγνω
σοὶ χάριν, ἠδυσπότῳ νέκταρι τερπόμενος.
νῦν δ' εἶπερ με φιλεῖς, μὴ πέμψης· οὐδέομαι γὰρ
οἴνου τοιούτου, μηκέτ' ἔχων θριδάκας.

49.

Αἰ τρισαί τοι ταῦτα τὰ παλγνία θῆκαν ἑταῖραι,
Κύπρι μάκαιρ', ἄλλης ἄλλη ἀπ' ἐργασίης.
ὦν ἀπὸ μὲν πυγῆς Εὐφρῶ τάδε, ταῦτα δὲ Κλειῶ.
ὡς θέμις· ἢ τριτάτῃ δ' Ἀτθίς ἀπ' οὐρανίων.
ἀνθ' ὧν τῇ μὲν πέμπε τὰ παιδικά, δεσπότι, κέρδη,
τῇ δὲ τὰ θηλείης, τῇ δὲ τὰ μηδετέρης.

50.

Μηδεῖς μοι ταύτην, Ἐρασίστρατε, τὴν σπατάλην σου
ποιήσεις θεῶν, ἧ σὺ κατασπαταλᾷς,
ἔσθων ἔκτραπέλως στομάχων κακά, χεῖρονα λιμοῦ,
οἷα φάγοιεν ἐμῶν ἀντιδίκων τεκνία.
πεινάσαιμι γὰρ αὐθις ἔτι πλέον, ἢ πρὶν ἐπεινῶν
ἢ χορτασθεῖην τῆς παρὰ σοὶ σπατάλης.

51.

Αἰ τρίχες, ἦν σιγᾶς, εἰσὶ φρένες· ἦν δὲ λαλήσης,
ὡς αἰ τῆς ἤβης, οὐ φρένες, ἀλλὰ τρίχες.

52.

Ἰητήρ τις ἔμοι τὸν ἐόν φίλον υἱὸν ἐπεμφεν,
ὥστε μαθεῖν παρ' ἔμοι ταῦτα τὰ γραμματικά.
ὡς δὲ τὸ „μῆνιν ἄειδε“ καὶ „ἄλγεα μυρὶ ἔθηκεν“
ἔγνω καὶ τὸ τρίτον τοῖσδ' ἀκόλουθον ἔπος,
„πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν,“
οὐκέτι μιν πέμπει πρὸς με μαθησόμενον.
ἀλλὰ μ' ἰδὼν ὁ πατήρ, Σοὶ μὲν χάρις, εἶπεν, ἑταῖρε·
αὐτὰρ ὁ παῖς παρ' ἔμοι ταῦτα μαθεῖν δύναται.

καὶ γὰρ ἐγὼ πολλὰς ψυχὰς Ἄϊδι προιάπτω,
καὶ πρὸς τοῦτ' οὐδὲν γραμματικοῦ δέομαι.

53.

* * * * *

ἀλλὰ σύ μοι προφέρεις τεκνίον ἀλλότριον,
τὴν προτομήν αὐτῷ περιθεις κυνός· ὥστε με κάμνειν,
πῶς μοι Ζωπυρίων ἐξ Ἑκάβης γέγονεν·
καὶ πέρας ἔξ δραχμῶν Ἑρασίστρατος ὁ κρεοπώλης
ἐκ τῶν Ἰσικίων υἱὸν Ἄνουβιν ἔχω.

INDEX RERUM.

A.

- Abauchas**, eius cum Gyndane amicitia, *Tox.* 61.
Abderitarum morbus, *Hist.* 1.
Abdicare adoptatum non licet, *Abdic.* 9. 10. 12.
Abdicationis causae, *Abdic.* 21.
Aboni castrum, *Alex.* 9. 10. 11. 13.
Abradatae conlux, *Imag.* 20.
Abrocea, *Asia.* 4.
Abrotonum, meretrix, *D. Mer.* 1.
Abayrtus laceratus, *Salt.* 53.
Abundantia propugnatur et impugnatur, *Cynic.* 5 sqq.
Academia, Athenis, *Scyth.* 2.
Academici, *Pisc.* 43. *Ver. Hist.* 2, 18. *Icar.* 25.
Acamas homo, *Salt.* 40. *mons. Nav.* 7.
Acanthus, *Phalar.* 1, 9.
Acharnicus porcellus, prov., *D. Mer.* 7, 3.
Achaeus, tragicus, *pro laps.* 6
Acharnae, *Tim.* 50. *Icar.* 18.
Acherusius campus, *Necyom.* 15. *Acherusia palus*, *Luct.* 3.
Achilles, pulcher, *D. Mort.* 18, 1. al. podagricus, *Tragod.* 253. de eo multa fabulose scripsit Homerus, *Hist.* 40. eius clypeus, *Salt.* 13. *Astrol.* 22. filii gaudet saltatione, *Salt.* 9. in Scyro, *ib.* 46. *D. Mer.* 5, 3. Phrygas occidit, *D. Mar.* 11. eius et Patrocli amicitia, *Amor.* 54. *Tox.* 10. Patroclus eius parasitus, *Paras.* 46. 47. eius sepulcrum, *Char.* 23. in magno honore in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 19. 22. praeceptores Chiron et Phoenix, *D. Mort.* 15. conspectis armis ad bellum incitatur, *de Dom.* 4.
Achivis causa irarum Apollinis praesignificata, *Diss. cum Hes.* 8.
Acinaces deus Scytharum, *Scyth.* 4. ei sacrificant, *Iup. Tr.* 42. per eum iurant, *Tox.* 38.
Acindynus, *Epigr.* 35.
Acis, *D. Mer.* 4, 3.
Acrius Danaen cistae includit, *D. Mar.* 12, 1.
Actaeon, cur et quo iubente a canibus laceratus, *D. Deor.* 16, 2. *Salt.* 41. cf. *de mort.* *Per.* 2. *Saturn.* 8. *Deor. conc.* 7.
Adimantus, *Navig.* 1 sqq.
Admetus, rex Thess., *Sacrif.* 4. *Iup. Conf.* 8.
Admetus, poeta malus, *Demon.* 44.
Admirantis hypotyposis, *Nigr.* 35.
Adolescentiae durior educatio, *D. Mar.* 6, 1. *Soma.* 3. *Nigr.* 27. disciplina eam reddit excitatorem, *Anach.* 20. instruitur apud Graecos arithmetica, musica, poesi, morum scientia, *ib.* sqq. Institutio eius debet esse aequalis viribus, *Nigr.* 28. Cf. *Disciplina*, *Exercitium*.
Adonis Assyrius, *D. Deor.* 11, 1. eius origo Bybli, *Syr.* 6 sqq.
Adonis, fluvius *Syr.*, *Syr.* 8.
Adrastea dea, *Apol.* 6. *D. Mer.* 6, 2. 3. 12, 2. *Symp.* 23.
Adrastus Croeli filium interfecit, *Iup. Conf.* 12. *Salt.* 43.
Adurgere adveniendi, *Symp.* 7.
Adulatores, quibus adulantur peiores, *Nigr.* 23. II philosophi alii intolerabiliores, *ib.* 24. adulatores decepti spe hereditatis, *D. Mort.* 6, 3 sqq. mercede ac familiaritate potentiorum digni, *de Merc. Concl.* 4. adulatio aulicis necessaria, *ib.* 28. non convenit historico, *Hist.* 7 sqq. a magis animis relicta, *ib.* 12. adulatoris ingenium, *pro Im.* 20. a laudatore quomodo distet, *ib.* adulatio quid, *ib.* 2. ea multi gaudent, *ib.* *Conf. Paras. et Catuma.* — Adulatorum exempla praebent Gnaethonides, Philides, Demeas, Thrasycles, Aristippus, Aristobulus, Aristogiton, Aristoxenus, Biepsias, Charinus, Cynaethus, Damon, Gniphon, Idomeneus, Larches, Melanthus, Oneqeritus, Phidon, Polimon, Terpsion, Zenophantes, quos suo vide loco.
Adulteri puniuntur raphanismo, *Mort. Pe-regr.* 9. pilorum evulsionem, *Fugit.* 33. adulteria deorum taxantur, *Caucas.* 17. lex Salacethi contra adulterium, *Apol.* 4.
Adyrmachus, Machiyenae princeps, *Tox.* 44 sqq.

- Aeacus ad fauces Orci diligens custos portae, *Catapl.* 4. *D. Mort.* 13, 4. 16, 1. 20. *Luct.* 4. *Necyom.* 17.
- Aëdon, *D. Mort.* 28, 3. Aëdonum (Iusci-niarum) fabula, *Nigr.* 3.
- Aeetes, *Salt.* 53.
- Aegaeum mare, *D. Mar.* 8, 2. 10, 1.
- Aegeus, Thesei pater, *Luct.* 5.
- Aegiali, *Alex.* 57.
- Aegidem quatit Iuppiter iratus, *Saturn.* 3.
- Aeginaam trahenti quantum nauti sit sol-vendum, *Nav.* 15.
- Aeginetici modii, *Tim.* 57.
- Aegisthus a quibus occisus, *Amor.* 47. *Dom.* 23. *Salt.* 67. cf. *Philopat.* 16.
- Aegrotia alla, alla valentibus alimenta dedit deus, *Cynic.* 7.
- Aegyptii deos primi cognovere, *Syr.* 2. eorum dil et sacra, *Deor. conc.* 10. 11. *Sacr.* 14 sqq. *Astrol.* 7. *Iup. Tr.* 42. *D. Deor.* 3, 1. templa intus foeda, ex-tra ornata, *Imag.* 11. olim sine imagi-nibus, *Syr.* 3. Aegyptii omnium super-stitiosissimi, *pro Imag.* 27. *Astrol.* 7. eorum sacri scribae longaevi, *Macr.* 4. eorum signa pro verbis, *Herm.* 44. Aeg-yp-tiorum librorum ad praestig. usus, *Philops.* 31. Aegyptii mortuos condunt, *Luct.* 21. eorum merita de astronomia, *Astr.* 5. 6. mores quidam explicati, *ib.* 7. Aeg. geometrae apud Neronem, *Ner.* 4. signum nobilitatis apud eos coma, *Navig.* 3. navis Aeg. frumentaria descripta, *ib.* 4 sqq. Aeg. puer descriptus, *ib.* 2. 3. Aeg. ad cameli adspexit perterriti, *Prometh.* 4.
- Aegyptus Danaï frater, *D. Mar.* 6, 3.
- Aeneas, *Salt.* 46. *Astr.* 20.
- Aenianes imbelles, *Dem. enc.* 39.
- Aeolocentauri, *Ver. Hist.* 1, 42.
- Aeolus, Hellenis fil. *Haic.* 1. deus ven-torum, *Salt.* 46.
- Aëroconopes, *Ver. Hist.* 1, 16.
- Aërocardaces, *Ver. Hist.* 1, 16.
- Aërope, *Hist.* 8. *Salt.* 43 et 67.
- Aeschines Socraticus, *Imag.* 17. numquam miles, *Paras.* 43. parasitus, cur, *Pa-ras.* 32.
- Aeschines orator, tympanistriae fil. a Phi-lippo ob eruditionem aestimatus, *Somn.* 12. accusato Timarcho patitur similla, *Apol.* 7. *Adv. Indoct.* 27. Atrometi fil-lus, *Rhet. Pr.* 10. patriae proditor, *Paras.* 42.
- Aeschylus in vino scripsit tragoedias, *Dem. enc.* 15. eius pugillares cur a Dionysio empti, *Adv. Indoct.* 15. cf. *de morte Per.* 3. *Amor.* 54. *Dem. enc.* 13.
- Aesculapius, eius opera. *Bis Acc.* 1. fata et res gestae; posthabetur ei Hercules, *D. Deor.* 13. morbis medetur, *ib.* 26. 2. Apollinis fil., *Iup. Tr.* 26. homo, *ib.* 21. oracula edens, *Deor. conc.* 16. ful-mine percussus, *D. Deor.* 13. *Alex.* 10. *de morte Per.* 4. de eo cum Apolline in Pontum venturo oraculum fictum, *Alex.* 10. quomodo advenisse fingitur, *ib.* 14. eius templ. apud Abonoteichitas, *ib.* 14. 13. Pergami, *Icar.* 24. Athenis, *Pisc.* 42. conf. *Deor. conc.* 6. *Salt.* 45. *Dem. enc.* 27. vid. Glycon.
- Aescopus, Phryx, scurra in insula beato-rum, *Ver. Hist.* 2, 18. eius fabula de homine suctus numerante, *Herm.* 84. el. cornicula, *Pseudolog.* 5. amicus, *Fugit.* 13. conf. *Icar.* 10. *Pisc.* 11. 2. *Apol.* 4. *Hist.* 23. *Gall.* 11. *Philops.* 5. *Adv. Ind.* 30. *de Dom.* 12. *Pseudol.* 1. *Fugit.* 33.
- Aethiopes, primi astrologi, quamvis re-adiuti melius astrologiam tractare pos-sint aliis, plauetis dedere nomina, *Astrol.* 3. 4. sacrificii diei, *Iup. Tr.* 42. si-tantes praellantur, *Salt.* 18. deos co-vivio excipiunt, *Sacr.* 2. *Philopat.* 4. conf. *D. Mar.* 14.
- Aëtion, pictor, *de Merc. C.* 42. *Imag.* 1. *Herod.* 4 sqq.
- Aetna, *D. Mar.* 1, 2. 11, 2. domicilium Cyclo-pum, *Tim.* 19.
- Aetolicae fabulae, *Salt.* 50. Aetolici ca-sus, *Sacr.* 1.
- Afranius Silon, *Hist.* 26.
- Aganemnon Euboeae a Boeotia fossa ab-scidit, *Ner.* 2. ei. imago apud Home-rum, *Imag.* 26. *Hist.* 8. conf. *Demon.* 26. *Paras.* 44. *Salt.* 43.
- Agatharchides, *Macrob.* 22.
- Agathobulus, *Demon.* 3. *de Mort. Per.* 17.
- Asathocles, tyr. Siciliae, 90 annos vixit, *Macr.* 10. medicus, *Catapl.* 6. i pre-pateticus, cultus gloriatio refutatur, *Demon.* 29. 18. Samius, dux apud Alexan-drum, *Cal.* 18. Samius, alius, amicus Dini-ae, *Tor.* 12 sqq. Stoicus, de me-cede cum discipulis litigat, *Icar.* 15.
- Agathon, poeta tragicus, *Rhet. Pr.* 11.
- Agave, *Adv. Ind.* 19.
- Agenor, Europae pater, *D. Mar.* 15. *Syr.* 4. *Aglais*, *Charid.* 24.
- Agnotus, *Philopat.* 9. 29.
- Agricolae circa plantas cura, *Anach.* 28.
- Agrigentum, *Phal.* 1, 2. Agrigentini Do-rienses, *Phal.* 1, 14.
- Aiaces, *Salt.* 46. *D. Mort.* 20. 1. *Paras.* 44. *Gall.* 17. Locrus, *D. Mort.* 5. 200 in insula Beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17. Telamonius, *Ver. Hist.* 2, 7. *Paras.* 45.

1. cum Ulixæ dissidium, *D. Mort.* 29. urens, fabula, *Harm.* 1. furens, ab saltatore saltatus, *Salt.* 83 sqq. ei sepulcrum, *Char.* 23. iabastrum unguenti, *D. Mer.* 14. ani, *Tox.* 51 sqq. caeus Milesius, *Hist.* 9. amenes statuaris, *Hist.* 51. *Imag.* 3. 4. *Sup. Tr.* 7. *Herm.* 19. pestis, *D. Mort.* 23, 3. *Luct.* 5. *Salt.* 52. ciblaes, ab eo amputatae statuæ, *Amor.* 24. spes ei. primæ de bello Siculo, *Hist.* 38. reditus, *Dem. enc.* 31. eloquentia, *Scyth.* 11. cidamas, Cynicus, *Conv.* 12 sqq. — orator, *Dem. enc.* 12. cinoüs, *Ver. Hist.* 1, 3. cmaeon, *Salt.* 50. cmenes cum Iove concubitus, *D. Deor.* 10. cyon, vid. Halcyon. ea ludere de nucibus, *Satura.* 8. 9. alcam lacere, *pro Im.* 16. lectryon Iuvenis, cur in gallum mutatus, *Gall.* 3. lexander, Philippi fil., ei. lactationes de deo patre, res gestæ laudatæ et extenuatæ, vitia, *fata.* *D. Mort.* 12. 13. ab Aristotele doctus 12, 3. Homericos edidit versus, *ib.* ubi sepultus, 13, 3. eius et Philippi res gestæ comparantur, *D. Mort.* 14. abstinentia ab uxore Daril et cura pro eius matre et filiabus, *ib.* 4. venera in Hephaest. propensio, cum Baccho et Hercule comparatur, *ib.* 6. Clitum interficit, *ib.* 3. *Hist.* 38. Aornum petram expugnat, *D. Mort.* 14, 6. ad Isaum, *Laps.* 8. eius nuptiæ depictæ, *Herod.* 5 sqq. mortis proximus, *Alex.* 16. Hannibali praefertur, *Ver. Hist.* 2, 9. *D. Mort.* 12, 7. ira in adulatores et Aristobulum, *Hist.* 12. in architectum, Athon transformari non passus, *ib.* *pro Imag.* 9. Onesicritum historicum reprehendit, *Hist.* 40. Hephaestionem inter deos refert, *Cal.* 17 sqq. Agathoclem Samium cum leone concludere vult, *ib.* 18. adulationi faciles aures praebet, *ib.* 19. in Cyeno lavari cupit, *Dom.* 1. relicto consilium brevioris viæ in Aegyptum, *Rhet. Pr.* 5. per quietem Antiocho Soteri visus, *Laps.* 9. — Thesalus, ab uxore intersectus, *Icar.* 15. — medicus, *de Mort. Per.* 44. — Abonoteichita, magus, *Alex.* 3, 4 sq. 11 sq. 45. 55. 59.
- Alexandria Aegypti, *Alex.* 44. *Pseudol.* 21. Alexandrini Romæ, *de Merc. Cond.* 27. Alexis comicus, *Laps.* 6.
- Aloëi filiorum factum, *Char.* 3. Alpei et Arethusæ amor, *D. Mar.* 3. *Salt.* 48. Altae in lacu medio, *Syr.* 46. Althaea, *Salt.* 50. Amaltheae cornu, *de Merc. C.* 13. *Rhet. Pr.* 6. Amastris urbs Pontica, *Tox.* 57. *Alex.* 25. 56. 57. Amatorum iusiurandum vanum, *D. Mer.* 7. eorum quaedam proprietates, *Nigr.* 7. ii in iram proclives, *D. Deor.* 24, 2. Amazonis effigies, Phidiae opus, *Imag.* 4. 6. Thesei coniux, *Ver. Hist.* 2, 8. Hippolyta, *Anach.* 34. Amicitia, de ea vide *Tozar.* amicitiae exempla praebet Patroclus et Achilles, Orestes et Pylades, Gyndanes et Abauchas, Toxaris et Mnesippus, Theseus ac Pirithous, Arctaeus et Eudamidas, Zenothemis et Menecrates, Agathocles et Dinias, Damon et Euthydicus, Amizocæ et Dandamis, Antiphilus et Demetrius Suniensis, Bellita et Bathes, Macentas, Lonchata et Arsacomas, Toxaris et Sisiunis, quos vide. Amictus, num ex eo ad interitum hominis concludendum, *Herm.* 18 sq. Amizocæ et Dandamidis amicitia, *Tox.* 38 sqq. Ammon, impostor, *D. Mort.* 14. num Alexander ei. fil. *ib.* 1. 13. 1. arietis specie colitur, *Astr.* 8. Amor duplex, alter marinus, alter coelestis, *Dem. enc.* 13. seminarum quomodo conciliari possit, *D. Deor.* 2, 2. amoris argumenta, *D. Mer.* 8. occultis signa, *Syr.* 17. amorum militarium fructus, plagæ et lites, *D. Mer.* 15. amor novercae in privignum, *Syr.* 17. amoris pervia omnia, *Dem. enc.* 13. amores Iovis, *Charid.* 7. 8. aliorum deorum, *ib.* 9. vid. Cupido. Amphiaræus, *Alex.* 19. Amphilocheus heros, qualis vates, *D. Mort.* 3, 1. Amphiaræi fil. Malli in Cilicia oracula reddens, *Alex.* 19. *Philops.* 35. *Deor. conc.* 12. Amphion, *de Dom.* 18. *Salt.* 41. cantibus suis inanimata allexit, *Imag.* 14. Amphipolis, *Dem. enc.* 35. 44. Amphitrite, Neptuni uxor, *D. Mar.* 5, 1. 9, 1. 15. *Ner.* 3. Amphitryon, *Charid.* 7. eius uxor, mater Herculis, *D. Deor.* 10. Amyclæ, *D. Deor.* 14. Amycus, *D. Deor.* 26. Amymone, ab Neptuno rapta, *D. Mar.* 6. Anacharsis, cur in Graeciam venerit,

- Anach.* 14. Athenas venit disciplinae Graecae causa, *Scyth.* 1. 3. in insula beat. *Ver. Hist.* 2. 17.
- Anacreon, *Herc.* 8. *Ver. Hist.* 2. 15. *Conv.* 17. *Macr.* 10. eius aetas, *Macr.* 26.
- Anaxagoras sophista deos esse negat, *Tim.* 10.
- Anaxarchus, philosophus, parasitus Alexandri, *Paras.* 35.
- Anaximenes Chius, *Herod.* 3.
- Anchises a Venere amatus, *D. Deor.* 20. 5. 11. 1. *Deor. conc.* 8.
- Androcles, Epicharis fil., scripsit laudationem Herculis, *Charid.* 1. 3.
- Androgeos, *Salt.* 49.
- Androleos, pugil, *Epigr.* 21.
- Andromeda, *Salt.* 44. petrae affixa, *D. Mar.* 14. a Perseo amata, *ib.* 12. 3. picta, *de Dom.* 22.
- Anemodromi, *Ver. Hist.* 1. 13.
- Angina, quid, *Pseudol.* 27.
- Animae praestantissimae imago, *Imag.* 16—23. de eius immortalitate Platonis liber, *Philopat.* 1.
- Animalla naturae leges servant in cogundo, *Amor.* 22. quando cum hominibus in communi vixerint, *ib.* 36.
- Animus hominis scopi similis, *Nigr.* 36. ad perpetuam contentionem infirmus, *Amor.* 1.
- Annibal, vid. Hannibal.
- Anniceris Cyreusaeus, aurigandi peritus, *Dem. enc.* 23.
- Annus in menses descriptus, a quibus, *Astrol.* 5. anni principio vota et sacra faciebant, *Pseudol.* 7.
- Antia, *Cal.* 26.
- Antigone, *Salt.* 43.
- Antigoni coclitis aetas et exitus, *Macr.* 11. eius nepos Antigonus Demetrii fil. *ib.* stuprat socrum, *Icar.* 15. — medicus, *Philops.* 6 sqq.
- Antiochus, Nestoris fil., *D. Mort.* 15.
- Antimachus poeta, *Ver. Hist.* 2. 42.
- Antiochia Syriae, *Pseudol.* 20. Antiocheum dicta de saltatoribus, *Salt.* 76.
- Antiochianus, historicus, *Hist.* 30.
- Antiochus, Seleuci Nicatoris fil. novercam amans, *Hist.* 35. *Icar.* 15. — Soter, *Laps.* 9. proelium eius cum Gallograecis, *Zeux.* 8 sqq.
- Antiope, *D. Deor.* 24. 2. *Iup. Tr.* 5.
- Antipater, Graeciae praefectus, *Nav.* 33. eius colloquium cum Archia, *Dem. enc.* 28 sqq. Demosthenem vivum adduci cupit, *ib.* 29. — Iolai fil. rex, eius aetas, *Macr.* 11. — alius, *Salt.* 58.
- Antiphilus, pictor, invidus criminator Apellis, *Cal.* 2 sqq. — Dinomenis fil., ei, cum Demetrio Suniensi amicitia. *Tox.* 27 sqq.
- Antiphon, somniorum interpres, *Ver. Hist.* 2. 33. — Menecratis f., *D. Mer.* 7. 3.
- Antipodes, *Demon.* 22.
- Antisthenes, *D. Mort.* 11. 3. 27. *Adv. Ind.* 27. *Fugit.* 26. *Paras.* 43.
- Anubis, deus Aegypti, *D. Mort.* 13. 3. *Vit. Auct.* 16. *Iup. Tr.* 8. 42. *Deor. conc.* 10. — Anubideum, *Icar.* 24. *Tox.* 28.
- Anytus, *Pisc.* 10. *Bis Acc.* 6. *Demon.* 11. *Fugit.* 3.
- Aornus, petra Indica ab Alexandro capta, *D. Mort.* 14. 6. *Rhet. Pr.* 7. *Herm.* 4.
- Apelles pictor, *de M. Cond.* 42. *Imag.* 3. Pacaten pinxit, *Imag.* 7. falso coniunctionis contra Ptolemaeum accusatus. *Cal.* 2 sqq. depingit alumnium, *ib.* 5.
- Aphidna, *Gall.* 17. *Charid.* 16.
- Aphrodisia, Veneris sacra, *D. Mer.* 14. 1.
- Apis mellis viferus, quomodo formetur et sivo, *Halc.* 7.
- Apis deus Aegypti., *Sacr.* 15. *Char.* 11. *Deor. conc.* 10. cur sanctus, *Astr.* 7. mortuum lugent tonsae capitibus, *Syr.* 6.
- Apollo, de eo vid. *D. Deor.* 7. 14. 15. 17. 23. 26. *Philopat.* 5. *Deor. conc.* 19. vix natus draconem interimat, *D. Mar.* 10. pulcher, comatus, cithararum pulsator, *D. Deor.* 15. *D. Mar.* 5. 1. Musageta, *Hist.* 16. ei. opera multa, et diversa oracula, ubi? *Bis Acc.* 1. ei. oracula ambigua, *Iup. Tr.* 28—31. *D. Deor.* 16. 1. multa habet templa, *Cauc.* 14. templum Chalcedone, *Alex.* 10. ap. Delphos et Delii, *Sacr.* 10. *Char.* 11. templum Delphic. a quibus direptum, *ib.* 12. Ap. statua direpta, *Iup. Tr.* 14.
- Lycii statua, *Anach.* 7. pictus, *de Dom.* 24. Aesculapii pater, *Alex.* 10. Branches et Hyacinthus, ei. amati, *D. Deor.* 11. 2. Infelix in amoribus, a Daphne spreus. Hyacinthum interfecit casu, sepelivit. is florem vertit, *D. Deor.* 14. 15. a Chryse in Graecos incensus, *Sacr.* 3. ob Cyclopus interfectos coelo exsulans. Admeto et Laomedonti serviens, *Sacr.* 4. *Iup. Conf.* 8. eius comites in cygnos canoros mutati, *de Electr.* 4. arcu et sagittis spoliatus, *D. Deor.* 7. 1. Ap. Pythii imago in annulo, loquens, *Philops.* 38. ei. statua Hierapolitana, barbata, vestibus ornata, *Syr.* 35. oraculorum ab eo Hierapoli edendorum ratio. *ib.* 36. 37. Apollo pro Pythagora, *D. Mort.* 20. 3.
- Apollodori Chronica, *Macr.* 22.
- Apollodorus, Pergamenus, *Macr.* 23.

- Apollonius Tyaneus, *Alex.* 5. — philosophus, *Demon.* 31.
 Apologiae variae, *Paras.* 56.
 Apophras, quid, *Pseudol.* 12 sq.
 Aquam congerere in dolium Danaidum, *Tim.* 18. *D. Mort.* 11, 4. *Herm.* 61. illi sacrificant Aegyptii, *Iup. Tr.* 42. laudatur a Pindaro, *Gall.* 7. in aqua scribere, *Cat.* 21. aquam in mortario tundere, *Herm.* 79. ex aqua sacra multum mercedis capit Gallus, *Syr.* 48. aquam potans Demosthenes orat. scripsit, *Dem. enc.* 15. renovatio per aquam, *Philopat.* 12.
 Aquila Iovis ridetur, *Deor. conc.* 8.
 Aquileia, *Alex.* 48.
 Arabiae aura odora, *Syr.* 30. *Ver. Hist.* 2, 5. Arabum sacerdotes diutissime viventes, *Macr.* 4. Arabs praestigiator, *Philops.* 17.
 Aratus, *Cauc.* 14. *Icar.* 24.
 Araxes, *D. Mort.* 27, 3.
 Arbaces eunuchus, interficit Arsacem, *Icar.* 15.
 Arbela, *D. Mort.* 12, 3. *Rhet. praec.* 5.
 Arcadia, patria Panis, *D. Deor.* 22, 1. 3. fabulae Arcadicae, *Salt.* 48. Arcades antiquiores Iuna, *Astrol.* 26. eorum hopliticon celebre, *D. Mort.* 14, 2.
 Archaismi, *Pseudol.* 29.
 Archelaus, apud quem Euripides, *Paras.* 35. — tragoedus, *Hist.* 1. — physicus, *Macr.* 20.
 Archemorus, *Salt.* 44.
 Archiae ad exsules comprehendendos missi colloquium cum Antipatro, *Dem. enc.* 29 sqq.
 Archibius, medicus, *Gall.* 10.
 Archilochi patria, ingenium et dictum, *Pseudol.* 1. 2.
 Archimedis laus, *Hipp.* 2.
 Architeles, Areopagita, *Scyth.* 2. 14. — *D. Mer.* 10, 3.
 Archytas, *Laps.* 5.
 Arealia, festum Cereris, *D. Mer.* 7. vld. Halos.
 Areopagitae, in tenebris iudicant, cur, *Herm.* 64. iudiciorum in Areopago ratio, *Anach.* 19. conf. *Tim.* 46. *Pisc.* 42. *Salt.* 39. *Amor.* 29. de *Dom.* 18. *Bis Acc.* 12.
 Aretaei et Eudamidae amicitia, *Tox.* 22.
 Arete, *Imag.* 19. *pro Imag.* 7.
 Arethusa, *D. Mar.* 3.
 Aereus, Aegyptius, *Ver. Hist.* 2, 22.
 Arganthonii Tartessorum regis aetas, *Macr.* 10.
 Argivi, cur Aetream eligerent regem, *Astr.* 12. eorum cum Laced. bellum, *Char.* 24. Argos aticulosum, *D. Mar.* 6, 2. *Apol.* 11.
 Argo, carina eius loquens, *Gall.* 2. cf. *Salt.* 52.
 Argos, vid. Argivi.
 Argus, toto corpore videns, *D. Deor.* 20, 8, 3, 1. acutius eo videre, *Hist.* 10. custos Ius, *Salt.* 43.
 Ariadne, *Salt.* 13. 49. ei. filo labyrintho exit Theseus, *Herm.* 47. ei. corona Inter sidera, *Deor. conc.* 5.
 Ariarathes, Cappadocum rex, *Macr.* 13.
 Aries colitur ab Aegyptiis, *Astr.* 7.
 Arignotus, Pythagor., daemonem expulit, *Philops.* 29 sqq.
 Aril, *Macr.* 4.
 Arion Lesbius, *Ver. Hist.* 2, 15. ob musicam Periandro acceptus, a delphinibus servatus, *D. Mar.* 8.
 Ariphraides, *Pseudol.* 3.
 Ariphron, *Laps.* 6.
 Aristaechmus, *D. Mer.* 13, 2.
 Aristaeonell convivium nuptiale, *Conviv.* 1 sqq. — philosophus, *D. Mer.* 2, 4. 10, 1.
 Aristander, *Philopat.* 21. 22.
 Aristarchus, Phalereus, *Iud. Voc.* 1. 8. — grammaticus, *Ver. Hist.* 2, 20.
 Aristaeas, *D. Mort.* 11.
 Aristides iustus, *Ver. Hist.* 2, 10. pauper, *Tim.* 24. *Iup. Tr.* 48. pauper mortuus, *Iup. Conf.* 16. inimicus Themistoclis, *Cal.* 27. Milesis narrationibus oblectatus, *Amor.* 1. conf. *Dem. enc.* 36.
 Aristippus, Cyrenaicus, unguenta spirans, *D. Mort.* 20, 4. Di-nysium Siculum liberat, *Necyom.* 13. eius vita et doctrina perstringitur, *Vit. Auct.* 12. virtutis et vitiorum sectator, *Bis Acc.* 23. parasitus, *Paras.* 33. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 18. conf. *Demon.* 62.
 Aristippi, Agasthenis fil. oratio de pulchritudine, *Charid.* 14 sqq.
 Aristobulus, Caesandrensis, *Hist.* 12. *Macr.* 22.
 Aristodemus, tragoedus, *Apol.* 5. *Iup. Tr.* 3. — Aristocratis fil., homo magnus, *Alex.* 4.
 Aristogiton, parasitus Harmodii, *Paras.* 48. — Demosthenis coaevus, *Dem. enc.* 48.
 Ariston, Platonis pater, *Leziph.* 1.
 Aristonicus Marathonius, orator, *Dem. enc.* 31.
 Aristophanes Socratem in scenam producit, *Pisc.* 25. poeta mordax, *Bis Acc.* 33. *Ver. Hist.* 1, 29. conf. *Adv. Ind.* 27. *Philopat.* 13.
 Aristoteles, de eo, *Vit. auct.* 26. amicus libertatis, osor servitii, de *Merc. Cond.*

24. Demosthenis praeceptor, *Dem. enc.*
12. testimonium ei, de Demosthene, *ib.*
40. Alexandri praeceptor, *D. Mort.*
12. 3. adulator, *D. Mort.* 13, 5. parasitus, *Paras.* 36. numquam miles, *ib.*
43. Hermiae sacrificat, *Eun.* 9. eius decem categoriae, *Demon.* 56. conf. *Salt.*
70. vid. Peripatetici.
- Aristoxenus musicus, parasitus *Paras.*
35. *Macrob.* 18.
- Arithmetica, prima adolescentiae Graecae disciplina, *Anach.* 21. una atque eadem apud omnes, *Paras.* 27. lusiurandum, *Philopatr.* 12.
- Arma in pace gestare vetitum in Graecia *Anach.* 34.
- Armenia, *Hist.* 15. clades Rom. ibi accepta, *ib.* 2, 15, 26. Armenii fortes et iaculandi periti, *Nas.* 33.
- Arrianus, Epicteti discipulus, *Alex.* 2. Cappadociae praefectus, et Luciani amicus, *ib.* 55.
- Ars mechanica, statuaria, saltatoria, dicendi cet. vid. in hh. vv. Ars longa, vita brevis, *Herm.* 1. 63. arte et disciplina in quavis re opus, *Hist.* 36. quae nam ars mercede accepta discatur, *Paras.* 18. ars quid sit, *ib.* 4. ars Tisiae, *Pseudol.* 30.
- Arsacis, Medorum satrapae, mors, *D. Mort.* 27, 3. *Icar.* 15.
- Arsacidae, *de Dom.* 5.
- Arsacomas, eius et Macentae amicitia, *Tox.* 44 sqq.
- Artabazus, *Macr.* 16.
- Artaxerxes Mnemon, *Macr.* 15. alius Pers. rex, *ibid.*
- Artemidorus, Ephesius, *Philopatr.* 21. 22.
- Artemisia, *D. Mort.* 24, 3.
- Artemisium, *Rhet. Pr.* 18.
- Asander Bospori rex, *Macr.* 17.
- Aeolaphus, *Astr.* 20.
- Acetarum habitus, *Philopatr.* 21.
- Asinus ad lyram, *de Merc. Cond.* 25. de asini umbra pugnare, prov. *Hermot.* 71. Cumanus, leoninam pellem induit, *Pisc.* 32. *Fug.* 13. comparatur cum eo philosophi, *ib.* de prospectu asini, prov. unde ortum, *Asin.* 45 fin.
- Aspasia, meretrix, *Salt.* 25. *Gall.* 19. *Amor.* 30. ei. laus, *Imag.* 17. philosophatur, *Eun.* 7.
- Assentator, vid. Adulator, Parasitus.
- Assyrii sacrificant columbae, *Isp. Tr.* 42. deae Syriae, *Syr.* 2 sqq. post Aegyptios secundum deorum cultores, *ibid.* gerunt stigmata, *ib.* 59. eorum sacerdotes longaevi, *Macr.* 4.
- Astarte, *Syr.* 4.
- Aster, Amphipollitanus sagittarius oculis privat Philippum ad Olynthum, *Hist.* 38.
- Asteropaeus, *Adv. Ind.* 7.
- Astrologia, de hac vid. *Astrol.* astrorum choreae, *Salt.* 7.
- Astyanax de turri praecipitatus, *Sacr.* 6. conf. *Salt.* 76.
- Atalanta, *Salt.* 50.
- Atarneus, *Eun.* 9.
- Ateas, rex Scytharum, *Macr.* 10.
- Athamas, *D. Mar.* 9, 1. *Salt.* 42. 67.
- Athei, *Alex.* 25, 28. *Icar.* 9.
- Athenae, unde laudari possint, *Dem. enc.*
10. Athenis sub arce spelunca Panis, *D. Deor.* 22, 3. *Bis Acc.* 9. theatrum prope Acropolis, *Icar.* 10. in Acropoli quae statuatae, *Anach.* 17. Atheniensium laus, *Nigr.* 12—14. amant philosophiam et paupertatem, *ib.* quomodo luxuriosum alium et alium emendarint, *ib.* 13. 14. magistratus fabarum suffragio eligunt, *Vit. auct.* 6. litigantes, *Icar.* 16. quattuor classes pro re familiarum, *Isp. Tr.* 11. leges publicae propositae, *Anach.* 22. Athenienses *εἰρωνες* et τοῖς λόγοις, *ib.* 18. auxilium eis tibi Pan contra Persas, *D. Deor.* 22, 1. *Bis Acc.* 9. pestilentiae magnae quomodo finis impositus, *Scyth.* 2. in Sicilia clades, *Hist.* 38. Diasia non celebrantes, *Icar.* 24. Corinthiorum aemul, *Demon.* 57. vid. Attica.
- Athenodorus, Tarsensis, Stoicus, Augusti praeceptor, *Macr.* 21. 23.
- Athletarum ad certamen praeparatio, *Herm.* 33. quando otium capiant, *Va. Hist.* 1, 1. vid. Damasias, Milo, Glaucus, Nicostratus, Polydamas.
- Athos, *Rhet. Pr.* 18. cum in imagines Alexandri transformaturus artifex, *Hir.* 12. *pro Imag.* 9.
- Athotes longaevi, *Macr.* 5.
- Atimachus, *Pseudol.* 27.
- Atlas polum ferens, *Char.* 4. *Salt.* 5. eius status, *Syr.* 38.
- Atreus, *Salt.* 43. 67. ob astronomiam re factus, *Astrol.* 12.
- Atrometus, *Rhet. Pr.* 10.
- Atropos, una Parcarum, *Isp. Conf.* 2. 11.
- Attalus Philadelphus, *Macr.* 12. *Icar.* 15.
- Atthis, *Hist.* 32.
- Attica ironia, *Prom. in verb.* 1. paupertas, *Fug.* 24. Atticae dialecti singularia, *Ind. Voc.* 4. 7 sqq. *Pseudol.* 14. ex Att. solo primi homines uati, *Philop.* 3. Atticae fabulae, *Salt.* 39. 40. crepdae, *Rhet. Pr.* 15. Attica decas or-

- torum, *Scyth.* 10. Atticum mel, *Nav.* 23. conf. Athenae.
- Atticus, *Adv. Ind.* 2. 24.
- Attilis, ab Rhea amatus, *D. Deor.* 12. 1. *Sacr.* 7. *Icar.* 27. deus, *Deor. conc.* 9. exstructor templi Hierapolitani in honorem Rheae, *Syr.* 15.
- Audire unguibus, *Philopat.* 3.
- Augiae stabulum, *Alex.* 1. *Fug.* 23.
- Augusti clementia, *Laps.* 18. praeceptores, *Macr.* 21 sqq. tributis levat Tarsensibus *ib.* Asandrum renuntiat regem, *ib.* 17.
- Aulicorum calamitates, *de Merc. Cond.* 1 usque ad fin. aulicus senex equo vetulo similis *ib.* 40. aulicae vitae cum vestibulo comparatio *ib.* 42. defenditur illa, *Apol.*
- Aulon, *Nav.* 7.
- Aurigandi mirifica peritia, *Dem. enc.* 23.
- Auris scalpendae non habere otium, *Bis Acc.* 1. auribus fideles oculi, *Salt.* 78.
- Aurum laudatur, *Tim.* 41. sistit sanguinem, *ib.* 46. spernendum uti litorum calculi, *ib.* 56. multa creat mala, eius contemptor Solon, *Char.* 11. confertur cum ferro, *ib.* 12. mutat mores, *Gall.* 14. multarum causa rerum, *ib.* 14. ad ornandum quid faciat, *de Dom.* 8. aurum spernere aiunt sophistae, sed valde appetunt, *Fug.* 20. auri causa Eriphyle maritum prodidit, *Cyn.* 8. ei. pericula, *ib.* alia mala, 15. aurum et purpura fumus, *ib.* 19. aurea tecta, *Philopat.* 23. aurea Venus, *Charid.* 11. *Iup. Tr.* 10. aurei homines, *Ep. Sat.* 20. 28.
- Autolytus, fur, *Astrol.* 20.
- Avarorum sors, *Tim.* 14. Tantalo similes, *ib.* 18. eorum vita misera, *Gall.* 29 sqq. conf. Gniphon, Mnesitheus, Hipparchus, inprimis libr. qui inscribitur *Gallus.*
- Aves sacrae, *Sacr.* 10.
- Avitus, *Alex.* 57.
- B.**
- Babylon interit, *Char.* 23. Babylonii incantationibus noti, *Necyom.* 6. *Philops.* 11 sqq. non primi astronomi, *Astrol.* 9. *Βαβυλωνία ελληνας*, *de Merc. Cond.* 13.
- Baccheum, *Adv. Ind.* 11.
- Bacchus, *D. Deor.* 18. homo, *Iup. Tr.* 21. fulmine perit, *de Mort. Per.* 4. quomodo natus, *Sacr.* 5. natus et a nymphis educatus, *D. Deor.* 9. in Nysa educandus, *ib.* ei. divinitas irridetur, de ei. comitibus, *Deor. conc.* 4. 5. comites Pan, Maenades, *D. Deor.* 22. 3. saltando orbem expugnavit, *Salt.* 22. Bacchicae saltationes, *ib.* Bacch. saltatio satyrica ubi in usu, qualis, *ib.* 79. expeditio eius contra Indos descripta, *Bacch.* 1 sqq. *Fug.* 6. ex Aethiopia rediens venit in Syriam, templum Hierapolitanum condit Iunoni eique inscriptionem dedicat, *Syr.* 16. homines vertit in delphines, *D. Mar.* 8. 1. eius nomen columnae inscriptum, *Ver. Hist.* 1. 5. 7. a Priapo tentatus, *D. Deor.* 23. 2. ei. aedes Rhodi, picturis ornatae, *Amor.* 8. statua a Lysippo facta, *Iup. Tr.* 12. conf. *D. Deor.* 2. 2. *Salt.* 39. *Rhet. Pr.* 7. v. Dionysia.
- Bacchylides, *Scyth.* 11.
- Bacchidis oraculum fictum, *de Mort. Pe-regr.* 30.
- Bactri, *Macr.* 4. Bactriana camelus, *Prom. in verb.* 4.
- Bagoas eunuchus, philos. Peripatet., hic eius ridiculosa, *Ewm.* 4 sqq.
- Balnei, ab Hippia adornati, descriptio, *Hipp.* 4 sqq. in balneis fieri solita, *Nigr.* 34. canis in balneo, *Paras.* 51. *Adv. Ind.* 5.
- Baptae fabula Eupolidis, *Adv. Ind.* 27.
- Baptismus Christianorum, *Philopat.* 12.
- Barba cunei forma, *Ep. Sat.* 24. barbam alebant veteres viri fortes, *Cyn.* 14.
- Barbari divitiarum, non elegantiae studiosi, *de Dom.* 5.
- Barbarismi, *Pseudol.* 24. 29.
- Barcetta, *Tox.* 50.
- Bardylls, Illyriorum rex, *Macr.* 10.
- Bassus, sophista, *Adv. Ind.* 23.
- Basta Chius, *Pseudol.* 3.
- Basthes, elus et Bellitae amicitia, *Tox.* 43.
- Batrachion, Pyrrho Epirotae similis, *Adv. Ind.* 21.
- Batalus, tibicen, *Adv. Ind.* 23.
- Beatorum insulae, *Catapl.* 24. *Herm.* 71. descriptae, *Ver. Hist.* 2. 6 sqq.
- Bebryx Amycus, *D. Deor.* 26. 1.
- Belittas, elus et Basthis amicitia, *Tox.* 43.
- Bellerophon, *Apol.* 3. *Salt.* 42. Antea insidiis petitur, *Cal.* 26. *Adv. Ind.* 18. astronomus, *Astr.* 13.
- Bendis dea Thracica, *Iup. Tr.* 8. Bendideum ap. Thracas, *Icar.* 24.
- Benevolentiae imago, *Imag.* 21.
- Benevolentiae imago, *Imag.* 20.
- Benignitatis imago, *Imag.* 19.
- Beroea, urbs Macedoniae, *Asin.* 34.
- Bestiae in templo nocentes nemini, *Syr.* 41.
- Bithyna fabula de Priapo, *Salt.* 21. Bithynicum mancipium, *de Merc. Cond.* 23.
- Biton et Cleobis, felicissimi hominum, *Char.* 10.

- Hepsias**, foenerator, fame perit, *D. Mort.* 27, 7. — adulator, *Tim.* 58.
Boeotia, *Dem. enc.* 37.
Boni, quorsum veniant post hanc vitam, *Luct.* 7, eorum post hanc vitam praemia, *Imp. Conf.* 17.
Bonorum possessio temporaria, *Nigr.* 26, bonum nullum sine teste acceptum, *Cauc.* 15, vulgaria bona sordent phlo sophiae, *Nigr.* 4.
Boreas Orithyiam rapuerat, *Philops.* 3, *Salt.* 40.
Boryathenitarum urbs, *Tox.* 61. 4
Bos aeneus, poenae genus, *Phal.* 1, 1 sqq. bos deus, vid. Apis, hoves ex Erythea abacti, *Salt.* 56, boves Solis assati ex allunt, *Ep. Sat.* 23.
Bosporus, *Tox.* 4, mos procorum apud Bosporanos, *ib.* 44, Romanis dant annum tributum, *Alex.* 57.
Brachmanes, *Tox.* 34, gens Ind., *Fugit.* 6, 7, longaevis, *Maer.* 4, igne lente se solent necare, *de Mort. Per.* 25.
Branchidarum orac. Apoll., *Alex.* 43, Lucian tempore celebre, *ib.* 29, Branchidae quam ob rem divites, *ib.* 8, V. Didymaeum oraculum.
Branchias amasius Apollinis, *D. Deor.* 2, 2, depictus, *Dom.* 24.
Brasidas, *Hist.* 49.
Briareus, Iovi auxillator, *D. Deor.* 21, 2, *Imp. Tr.* 40.
Brimo ap. inferos, *Necyom.* 20.
Brisei filia, *Imag.* 8, pro *Imag.* 24.
Bruttia pix, *Alex.* 21.
Bubalus, *Alex.* 52.
Bucephali, *Ver. Hist.* 2, 44.
Bulls et Spherchis, a Xerxe non occisi, *Dem. enc.* 32.
Bupalus, *Pseudolog.* 2.
Busiris, iustitiae contemptor *Hic Acc.* 8, *Ver. Hist.* 2, 23.
Byblus urbs, ubi Byblia Venus, *Syr.* 6 sqq.
Bytus, *Epigr.* 42
- C.**
- Cabbalusa**, insula, *Ver. Hist.* 2, 46.
Cadmus a Mercurio amatus, *Charid.* 9.
Syrophoenix mercator, *Deor. conc.* 4, inventor literarum, *Iud. Voc.* 5, 12.
Semeles pater, *D. Deor.* 9, 2, 24, 2, ei. transformatio, *Salt.* 41.
Caeneus, Elati filius, *Gall.* 19, *Salt.* 57, eius parasitus Nestor, *Paras.* 45.
Caesarea, *Hist.* 28.
Calus Patrensis, *Asin.* 55.
Calamis, statuarius, *Imag.* 4, 6, *D. Mer.* 3, 2.
Calanus, ardens, *de mort. Peregr.* 25.
Calatianus Demetrius, *Maer.* 10.
Calauria, insula, *Dem. enc.* 28, 46.
Calchas Homericus, *Salt.* 36, *diss. cum Hes.* 1.
Calendae Romanae, *Pseudol.* 7.
Callias, *Tim.* 24, *Imp. Tr.* 43.
Callicratidas, *Amor.* 30 sqq.
Callidemides veneno alteri parato exstinguitur, *D. Mort.* 7.
Callides pictor, *D. Mer.* 8, 3.
Callimachus poeta, *Hist.* 57, *Amor.* 48, 49.
Callimedon, *Dem. enc.* 46, 48.
Callimorphus historicus, *Hist.* 16.
Callinus, *Adv. Ind.* 2, 24.
Calliope musa, *Imag.* 14, 16.
Callisthenes, *D. Mort.* 13, 6, 14, 4, *Dem. enc.* 15 init.
Callisto in feram mutata, *Salt.* 48, *D. Mort.* 28, 3.
Callistratus orator, *Dem. enc.* 12.
Calpurnianus, Crepereius, *Hist.* 15.
Calamnia, vide libram *de Cal.* non ten. cred.
Calydon, urbs Aetoliae, et calamitatus, *Sacr.* 1, Calydonius aper, *Adv. Ind.* 4.
Calypso elusiva insula, *Ver. Hist.* 2, 2, 29, 26. — serva, *Alex.* 50.
Camarina lacus, *Pseudol.* 32.
Cambyses, Cyri fil., mente captus, *Char.* 13, crudelis, *Maer.* 14.
Camelus in Aegypto, *Prom.* in verb. 5, camelus aut formica, *Epist. Sat.* 19.
Campi Elysi, *Ver. Hist.* 2, 14, campus Acherusius, *Necyom.* 16.
Candaules, *Asin.* 28.
Candor sine rubore nihil facit ad formam, *D. Mar.* 1.
Canis in balneo, *Paras.* 51, *Adv. Ind.* 5, e canis redire podice, *Asin.* 54, canis leonum dormitor, pro *Im.* 19, canis rabioli morsum rabie inficit, *Nigr.* 2, canis in praesepto, *Tim.* 14, per canem iurat Socrates, canes diti, *Vit. Auct.* 16, canis pro Cynico, *Fug.* 16 et pass. canis in sidera receptus, *Deor. conc.* 5, canicipites diti, *ib.* 10, 11.
Canon, cognomen Ionis Platonici, *Conv.* 7.
Canopus, arguenta inde, *Nav.* 15.
Cantharus servus, *Fug.* 28.
Cantus saltatorii, *Salt.* 11.
Capaneus, *Salt.* 76.
Caper non mactatur apud Aegyptios, *Astr.* 7.
Caphereus, promont. Euboeae, *Imp. Tr.* 14.
Cappadoces rhetores, *Epigr.* 43.
Caput quotannis adnatat Bybio, *Syr.* 7.
Carambis, *Tox.* 57.
Carcinohires, *Ver. Hist.* 1, 35.

- ardianus, v. Eumenes.
 areotis fons, *Ver. Hist.* 2, 33.
 arion servus Megapenthis, *Catapl.* 12.
 armina grammaticus recitans in convivio,
Symp. 17. carmen nuptiale frigidum,
ib. 41.
 aru-adis aetas, *Macr.* 20.
 arus Heraclides, luctator, *Ver. Hist.*
 2, 22.
 aryae, pag. Lacon., *Salt.* 10.
 aronautae, *Ver. Hist.* 2, 37.
 asandra picta a Polygnoto, *Imag.* 7.
 Lycophonis, *Lesiph.* 25.
 aspiiae portae, *Prom.* 4. nives, *Hist.* 19.
 assiepea, cum Nereidibus se conferens,
pro Im. 7. *Salt.* 44.
 assius, Avidius, *Hist.* 31.
 astalius fons, *Char.* 6. *Iup. Tr.* 30.
Diss. cum Hes. 8.
 astor, saltator, *Salt.* 10. de Castore et
 Polluce, *D. Deor.* 26. eorum sacerdos,
Com. 9. capilli aurei, *ib.* 32. in malo
 navis apparent, *Nav.* 9. *Charid.* 3. et
 Dioscuri.
 astrare, vid. Galli et Combahus
 atechumeni, *Philopat.* 7.
 atena Iovis, vid. Iuppiter.
 caucasus, *Prom.* 1.
 caulomycetes, *Ver. Hist.* 1, 16.
 caudidici quae habere debeant, *Pisc.* 29.
 cepes, de *Merc. Cond.* 42. *Rhet. Pr.* 6.
 cerops ob nobilitatem celebratus, *Tim.*
 23. de eo, *Necyom.* 16. *Pseudol.* 11.
 cedalion, pictus, de *Dom.* 28
 celer, *Alex.* 52.
 celeus, *Salt.* 40.
 celsus, contra magos scripsit, *Alex.* 21.
 Luciani amicus, sapiens, veri amans,
ib. 61.
 celtae, *Hist.* 5. 31. Celtica glacies, *ib.* 19.
 celtiberi, ab Annibale victi, *D. Mort.*
 12, 2.
 cenchreae, *Hist.* 29.
 cenchroboli, *Ver. Hist.* 1, 13.
 centauroi, a Zeuxide picti, *Zeux.* 3. eorum
 furor, *Salt.* 48. ab Hercule victi,
Iup. Tr. 21. conf. *Fag.* 10. *D. Mort.*
 16, 4.
 cepa, deus Pelusiotis, *Iup. Tr.* 42. cibus
 pauperum, *Ep. Sal.* 28.
 cepheus, Andromedae pater *D. Mar.* 14.
Salt. 44.
 ceramicus, *Scyth.* 3. *Icar.* 34. *Nav.* 24.
D. Mer. 4, 2, 10, 4. *Pisc.* 13.
 cerberus, ei. officium, *Luct.* 4. *D. Mort.*
 20, 21. in suppliciorum loco, *Nec.* 14.
Cat. 28. Cerberum vidisse dicuntur at-
 toniti, *Philopat.* 1.
 cercepes maligni, *Alex.* 4.
 Cercyon, *Iup. Tr.* 21.
 Ceres, *Salt.* 40. ei. sacerdos, i. e. casta.
D. Mer. 7 extr. vid. Halos.
 Certamina Thanatua, *Ver. Hist.* 2, 2:
 vid. Exercitia.
 Ceryces, *Alex.* 39.
 Cestus Veneris, *D. Deor.* 20, 10.
 Cethegus quidam, *Demon.* 30.
 Cetus ingens, *Ver. Hist.* 1, 30 sqq. a
 Perseo interfectus, *D. Mar.* 14.
 Ceyx, Trachinius, *Halc.* 1.
 Chaereas, *Cono.* 7. 45. *D. Mer.* 7.
 Charophon, *Rhet. Pr.* 13. *Herm.* 15.
 colloq. cum Socrate, *Halc.* 1 sq.
 Chaeronea, pugna ad Ch., *Macr.* 23. *Dem.*
enc. 38.
 Chalcedon urbs, *Alex.* 9. templum ibi
 Apollinis antiquissimum, *ib.* 10.
 Chalcidici generis urbs in Ital., *Salt.* 32
 Chalcis, *Ner.* 2.
 Chaldaei, longaevi, *Macr.* 5. vates, *D.*
Mort. 11, 1. praestigiatore, *Herm.* 6.
Philops. 11 sqq.
 Charax, *Macr.* 16.
 Chares, dux Ath., *Dem. enc.* 37.
 Charilades, adulator, *D. Mort.* 6. 5.
 Charicenus, *Philopat.* 20.
 Charicla, *Tox.* 13 sqq.
 Charicles Corinthius, *Amor.* 9. 19 sqq.
 Charidemus, *Charid.*
 Charinus, adulator, *D. Mort.* 5. — *D.*
Mer. 4. *Cono.* 1.
 Charis, *D. Deor.* 15.
 Charixenus, *Tox.* 22.
 Charmides, *D. Mort.* 20, 6. *D. Mer.* 2, 4.
 Charmolaus, *D. Mort.* 10, 3.
 Charon, alterum pedem in eius cymba
 habere, *Apol.* 1. eum ipsum aequare
 annis, *D. Mort.* 27. ei nautum, obo-
 lus, necessario dandum, *D. Mort.* 22.
 equos boves canes in Orcum trans
 vehens, *Cat.* 21. apud superos, vid.
Char. et non licet in coelum ascen-
 dere, *ib.* 2. cf. *D. Mort.* 4, 10. *Herc.* 1.
 Charops, cinaedus, *Iup. Conf.* 16.
 Charopus, pater Nirei, *D. Mort.* 25, 1.
 Cheildoneae insulae, periculosae, *Amor.*
 7. *Nav.* 7 sqq.
 Cheildonius cinaedus, de *M. Cond.* 33.
 Chersonesus Thracica, *D. Mort.* 9, 1. *Dem.*
enc. 35.
 Chimaera, *Cal.* 26. apud inferos, *D.*
Mort. 30, 1. *Ner.* 13, 14.
 Chiron, Achilles praceptor, *D. Mort.*
 15, 1. *Cyn.* 15. conf. *D. Mort.* 26.
 Chium dolum, magnum, *Ver. Hist.* 2, 40.
 Chleuocharmus, *Philopat.* 21.
 Choaspes, *Nec.* 7.
 Choraasmii, *Macr.* 4.

- Christiani, *Peregr.* 11 sqq. Alexandro pseudomanti infanti, *Alex.* 25. 38.
- Christus, *Peregr.* 11. 13.
- Chryses, *Sacr.* 3.
- Chrysippus, Stoicus, varia de eius doctrina, *Conv.* 30—32. *Vit. Auct.* 20—26. amicus libertatis, *de Merc. Cond.* 24. syllogismi ei. frigidi, *Icar.* 24. *extr. helleboro usus*, *Ver. Hist.* 2, 18. moritur 81 annos natus, *Macr.* 20. *conf. Herm.* 48. 82.
- Chrysis, *Philops.* 14.
- Ciborum varietas laudatur, *Cyn.* 5. eadem improbat, *ib.* 6. morbos infert, *ib.* 9. cibi peregrini appetuntur ab intemperantibus, *ib.* 8.
- Cicadam alia prehendere, quid, *Pseudol.* 1.
- Cilices, latrones, *Icar.* 16. a Cilicia avulsa Delos, *D. Mar.* 10. 1.
- Cinaedi descriptio, *de M. Cond.* 33. cinaedus latere non potest, *Adv. Ind.* 23.
- Cinyras, *Rhet. Pr.* 11. *Syr.* 9.
- Cinyras, *Ver. Hist.* 2, 25. *ib.* 31.
- Circe, *Salt.* 46. *Astrol.* 24. *Ver. Hist.* 2, 35.
- Circha, *Phat.* 2, 4. *D. Mort.* 11, 2.
- Cithaeron, *Salt.* 41. *D. Mar.* 9, 1. *D. Mort.* 27, 2.
- Civitas, quid, *Anach.* 20. circa eam bene instituendam Graecorum cura, *ib.* civitatis cuiusdam beatae descriptio, *Herm.* 22 sqq.
- Clamor, causas dicentibus utilis, *Tim.* 11.
- Clarus, ibi oraculum Apollinis, *D. Deor.* 16, 8. Luciani tempore celebre, *Alex.* 29. quam ob rem dives, *ib.* 8. 43.
- Clava tribuitur philosophis, *Conv.* 44. *Fug.* 14. *Pisc.* 24. al.
- Cleaneetus, *Nav.* 22.
- Cleanthes Stoicus, *Conv.* 30 sqq. *Fug.* 31. *Macr.* 19.
- Cleanthis, *Conv.* 5.
- Clarchus, *Gall.* 25. *D. Mort.* 14, 2.
- Cleobis et Biton, *Char.* 10.
- Cleocritus, *Catapl.* 9.
- Cleodemus, Peripateticus, falx et gladius, *Conv.* 6. 7. 15. *Philops.* 6 sqq.
- Cleolaus, *Philopat.* 23.
- Cleombrotus lecto libro de animae immortalitate se praecipitat, *Philopat.* 1.
- Cleon, *Prom. in verb.* 2. *Laps.* 3. *Hist.* 38. *Tim.* 30.
- Cleonae, *Char.* 23.
- Cleonymus pulcher, *Charid.* 4.
- Cleopatra Aegyptia, *Salt.* 37. eius simiae saltantes, *Apol.* 5. *conf. Pisc.* 36.
- Clinias rhetor, sacrilegus, *Icar.* 16.
- Clio, musa, *Imag.* 16. — meretrix, *Epigr.* 49.
- Clitus, ab Alex. occisus, *D. Mort.* 13, 6. 14, 3. *Hist.* 38.
- Clonarium, meretrix, *D. Mer.* 5.
- Clotho, una Parcarum, *D. Mort.* 30, 1. *Isp. Conf.* 2. 4. *Catapl.* 5. *Char.* 13.
- Clymene, *D. Deor.* 12, 1. 25, 2.
- Clymas, *Alex.* 44.
- Clytaemnestra, *Amor.* 47. *Salt.* 43. *de Dom.* 23.
- Cnemon, tecti ruina oppressus, *D. Mort.* 8.
- Cnidus, urbs Veneris, *Amor.* 11 sqq. pecula Cnidia, *Lexiph.* 7.
- Cocconas, *Alex.* 6, 9. 10.
- Cocyus fluv., *Char.* 6. *Luct.* 3.
- Codrus, *Tim.* 23. *D. Mort.* 9, 4. *conf. Dem. enc.* 46.
- Coelum terrae miscere, *Prom.* 9. Galileus in tertium coelum penetrans, *Philopat.* 12. coelum ut pellem explicant deus, *ib.* 17.
- Coenarum apparatus nimis curiosi, *Nigr.* 33. coena absoluta domum fertur, *Conv.* 33.
- Coitus, de coitu cum mulieribus sententia Euripidis, *Amor.* 38. femineam involuptatem praefert virili Tiresias, *ib.* 27. naturae servant leges in coenando animalia, *ib.* 22.
- Collyrium, *Alex.* 21.
- Colocythopiratae, *Ver. Hist.* 2, 37.
- Colophon, ibi oraculum Apollinis, *Isp. Tr.* 30. *Bis Acc.* 1.
- Colossus Rhodius, de eo *Isp. Tr.* 11 eius caput imponere nani corpusculum *Hist.* 23.
- Colossi extra ornati, intra foedi, *Gall.* 24. eis comparantur reges, *ib.* sqq.
- Columba non vescuntur Aegyptii, *Syr.* 14. res sacra Asyriis, *ib.* 54. qui e sacrificant, *Isp. Tr.* 42.
- Coma signum nobilitatis apud Aegyptios *Nav.* 3. quomodo ornarint veteres Graeci, *ib.* coma ficticia meretricum *D. Mer.* 5. 11. comas ponunt nubentes *Syr.* 60. comati pueri in deliciis, *Fug.* 20. *Ep. Sat.* 24.
- Combabus, de eo narratio, *Syr.* 19—21.
- Comisatores, quinam isti apud Graecos *Amor.* fine.
- Comoedia, quomodo differat ab dialogo *Prom. in verb.* 6. suum habet saltandi genus, *Salt.* 26. quale spectaculum *ib.* 29. comici ob fabulam male ordinis tam spernuntur, *Nigr.* 8. ornatum per sonarum quidam actionibus dehonestant. *ib.* 11. comoedorum apud Graecos licentia, quos peratringit Anacharsis *Anach.* 22. 23. comoedias scribi quand.

- lesitum, *Dem. enc.* 27. comicum sa-
 ellitum, *Hist.* 4.
 comparatio, in laudando comparare sci-
 am; quomodo iusta instituenda com-
 paratio, *Pro Im.* 19. parvum cum magno
 dilatorie comparare, quid sit, *ib.* 13.
 non, *Hist.* 34.
 silium mutare Epimethei, non Pro-
 aethei, *Prom. extr.*
 vivium descriptum, *Gall.* 9 sqq. *Cono.*
 sqq. in eo gesta non decet vulgare,
ib. 3. in eo carmina canuntur, *ib.* 17.
 currae inter moras obsoniorum inducti,
ib. 18. orationes in iis habitae, *Charid.*
 sqq. quid in iis deceat, *Prom.* 8.
Ep. Sat. 37 sqq. et supra.
 riaci, nomen Orestis et Pyladis apud
 Icythas, *Tox.* 7.
 dax, saltandi genus, *Salt.* 22. 26.
 inthus, *Ner.* 3. 4. *D. Mort.* 1, 1. 11.
up. Tr. 9. Corinthiae fabulae, *Salt.*
 2. Corinthii contra Philippum urbem
 ruinentes, *Hist.* 3.
 rices in Hesiodi sepulchro, *Peregr.* 41.
 rousa elephantorum, *Syr.* 10.
 rnutus syllogismus, *Cono.* 23. corn-
 uppiter ridetur, *Deor. conc.* 10.
 rœbus, homo fatuus, *Philops.* 3.
Amor. 53.
 rnae, sub naribus potius quam in ca-
 pite gestaudae, *Nigr.* 32. coronae victri-
 cis varia genera, *Anach.* 8. coronati
 autae, *Ner. fine.*
 ronis, *Alex.* 14. 38.
 ronus, *Ver. Hist.* 1, 29.
 rpus virorum et mulierum quomodo
 differat, *Abdic.* 28. corpus aëri cuius-
 que assuefaciendum tempestati; corp-
 ur ungant Graeci in palaestram abi-
 uri; laboribus subactum, sudoris ex-
 pers, *Anach.* 24 sq. in eodem corpore
 non semper forma et virtus una habi-
 ant; comparatur ista exterioris et in-
 terioris diversitas, *Imag.* 11.
 rybantus, *Salt.* 79. *Tragod.* 38. *Icar.*
 17. saltatores Rheae in Phrygia, *Salt.* 8.
 rurentes, quid agant, *D. Deor.* 12. co-
 ybanticus morbus, *Lexiph.* 16.
 rybas, *Deor. conc.* 9.
 rthurnus, agnomen Theramenis, *Pseu-
 tot.* 16.
 rtabus, *Philopat.* 17.
 rtunicum contra gallos apud Graecos
 pugna, *Anach.* 37.
 rty, *Ado. Ind.* 27.
 rneum, *D. Mort.* 1, 1.
 rtes, Cynicus, *D. Mort.* 11, 3. 27.
Pisc. 23. *Gall.* 20. *Fugit.* 20. numquam
 niles, *Parus.* 43.
 Cratini comici aetas, *Macr.* 25.
 Crato, Cynicus, cui vitae generi adsue-
 tus, *Salt.* 1. saltationem odit, *ib.* mente
 mutata laudat, *ib.* 85. — dives Sicyo-
 nicus, *D. Mort.* 10, 6. 12. — *ἔξισωτης*,
Philopat. 19.
 Creon, *Salt.* 42.
 Crepercius Calpurnianus, *Hist.* 15.
 Creta, *D. Mar.* 15, 4. Cretenses optimis
 legibus utebantur, *Anach.* 39. insignes
 saltatores, *Salt.* 8. Iovis sepulchrum
 ostendunt, *Sacr.* 10. *Deor. conc.* 6.
Philops. 3. et saepius, Cretenses fabu-
 lae, *Salt.* 49. eorum sagittae venena-
 tae, *Nigr.* 37.
 Cribrum, alter mulgei hircum, alter sup-
 ponit cribrum, *Demon.* 28. cribro vati-
 cinari, *Alex.* 9.
 Critius, statuaris, *Rhet. Pr.* 9. *Phi-
 lops.* 18.
 Critolai Peripatetici aetas, *Macr.* 20.
 Criton quidam, *Cono.* 32.
 Crocale meretrix, *D. Mer.* 15.
 Crocodilus, syllogismus Stoicorum, *Vit.
 Auct.* 32. *Herm.* 81.
 Croesus, Lydorum pessimus, *D. Mort.*
 2, 1. 2. ei, filiorum alter perit aber-
 rante Adrasti hasta, *Iup. Conf.* 12. al-
 ter surdus, *pro Im.* 20. ei. experimen-
 tum veritatis Apollinis, *Iup. Conf.* 14.
 lateres aureos Apollini misit, *Char.* 11.
 cf. *Iup. Tr.* 30. eius cum Solone collo-
 quium, *Char.* 10. 12. ob divitias ce-
 lebratus, *Tim.* 23. divitiis brevi tem-
 pore excidit, *Nav.* 26. Halyn transit,
Hipp. 2. rogo impositus, *Gall.* 23. 25.
 in servitutem datur, *Char.* 13. *Ne-
 cyon.* 16.
 Croton, *Vit. Auct.* 6. *Gall.* 18.
 Crucis figura, *Iud. Voc.* 12.
 Ctesias, de India scripsit quae nec vidit
 nec audivit, *Philops.* 2. *Ver. Hist.* 1, 3.
 ob mendacia in insula malorum puni-
 tus, *ib.* 2, 31. Artaxerxis Mnemonis me-
 dicus, *Hist.* 39.
 Ctesibii aetas, *Macr.* 22.
 Ctesiphon, urbs, *Nav.* 34.
 Cumanus asiinus, *Pisc.* 32. *Fug.* 13. cf.
Philops. 5. *Pseudol.* 3.
 Cupido, *D. Deor.* 2, 13. de eo *ib.* 23, 1.
 antiquus, *Salt.* 7. Iapeto antiquior, *D.
 Deor.* 2, 1. ab Mercurio victus, *D.
 Deor.* 7, 3. cur non vulnerarit Musas,
 Minervam et Dianam, *ib.* 19. quos alios
 deorum vicerit, et cur? *ibid.* a Venere
 punitus, *ib.* 11, 1. vis eius invicta, *ib.*
 12, *D. Mort.* 19. diis hominibusque im-
 perat, *D. Deor.* 6, 3. opera eius, *Amor.*

- Christiani, *Peregr.* 11 sqq. Alexandro pseudomanti infanti, *Alex.* 25. 38.
- Christus, *Peregr.* 11. 13.
- Chryses, *Sacr.* 3.
- Chrysippus, Stoicus, varia de eius doctrina, *Conv.* 30—32. *Vit. Auct.* 20—26. amicus libertatis, *de Merc. Cond.* 24. syllogismi ei. frigidi, *Icar.* 24 extr. helleboro usus, *Ver. Hist.* 2, 18. moritur 81 annos natus, *Macr.* 20. conf. *Herm.* 48. 82.
- Chrysis, *Philops.* 14.
- Ciborum varietas laudatur, *Cyn.* 5. eadem improbat, *ib.* 6. morbos infert, *ib.* 9. cibi peregrini appetuntur ab intemperantibus, *ib.* 8.
- Cicadam alia prehendere, quid, *Pseudol.* 1. Clitea, latrones, *Icar.* 16. a Cilicia avulsa Delos, *D. Mar.* 10, 1.
- Cinaedi descriptio, *de M. Cond.* 33. cinaedus latere non potest, *Adv. Ind.* 23.
- Cinyras, *Rhet. Pr.* 11. *Syr.* 9.
- Cinyras, *Ver. Hist.* 2, 25. *ib.* 31.
- Circe, *Salt.* 46. *Astrol.* 24. *Ver. Hist.* 2, 35.
- Cirrho, *Phal.* 2, 4. *D. Mort.* 11, 2.
- Cithaeron, *Salt.* 41. *D. Mar.* 9, 1. *D. Mort.* 27, 2.
- Civitas, quid, *Anach.* 20. circa eam bene instituendam Graecorum cura, *ib.* civitatis cuiusdam beatae descriptio, *Herm.* 22 sqq.
- Clamor, causas dicentibus utilis, *Tim.* 11.
- Clarus, ibi oraculum Apollinis, *D. Deor.* 16, 8. Luciani tempore celebre, *Alex.* 29. quam ob rem dives, *ib.* 8. 43.
- Clava tribuitur philosophis, *Conv.* 44. *Fug.* 14. *Pisc.* 24. al.
- Claenetus, *Nav.* 22.
- Cleanthes Stoicus, *Conv.* 30 sqq. *Fug.* 31. *Macr.* 19.
- Cleanthis, *Conv.* 5.
- Clearchus, *Gall.* 25. *D. Mort.* 14, 2.
- Cleobis et Biton, *Char.* 10.
- Cleocritus, *Catapl.* 9.
- Cleodemus, Peripateticus, falx et gladius, *Conv.* 6. 7. 15. *Philops.* 6 sqq.
- Cleolaus, *Philopat.* 28.
- Cleombrotus lecto libro de animae immortalitate se praecipitat, *Philopat.* 1.
- Cleon, *Prom. in verb.* 2. *Laps.* 3. *Hist.* 38. *Tim.* 30.
- Cleonae, *Char.* 23.
- Cleonymus pulcher, *Charid.* 4.
- Cleopatra Aegyptia, *Salt.* 37. eius simiae saltantes, *Apol.* 5. conf. *Pisc.* 36.
- Clinias rhetor, sacrilegus, *Icar.* 16.
- Clio, musa, *Imag.* 16. — meretrix, *Epigr.* 49.
- Clitus, ab Alex. occisus, *D. Mort.* 13, 6. 14, 3. *Hist.* 38.
- Clonarium, meretrix, *D. Mer.* 5.
- Clotho, una Parcarum, *D. Mort.* 30, 2. *Iup. Conf.* 2. 4. *Catapl.* 5. *Char.* 13.
- Clymenc, *D. Deor.* 12, 1. 25, 2.
- Clysmas, *Alex.* 44.
- Clytaemnestra, *Amor.* 47. *Salt.* 43. de *Dom.* 23.
- Cnemon, tecti ruina oppressus, *D. Mort.* 8.
- Cnidus, urbs Veneris, *Amor.* 11 sqq. pecula Cnida, *Lexiph.* 7.
- Cocconas, *Alex.* 6. 9. 10.
- Cocytus fluv., *Char.* 6. *Luct.* 3.
- Codrus, *Tim.* 23. *D. Mort.* 9, 4. conf. *Dem. enc.* 46.
- Coelum terrae miscere, *Prom.* 9. Galilaeus in tertium coelum penetrans, *Philopat.* 12. coelum ut pellem explicavit deus, *ib.* 17.
- Coenarum apparatus nimis curiosi, *Nigr.* 33. coena absoluta domum fertur, *Conv.* 38.
- Coitus, de coitu cum mulieribus sententia Euripidis, *Amor.* 38. femineam in voluptatem praefert virili Tiresias, *ib.* 27. naturae servant leges in coeundo animalia, *ib.* 22.
- Collyrium, *Alex.* 21.
- Colocynthopiratae, *Ver. Hist.* 2, 31.
- Celophon, ibi oraculum Apollinis, *Iup. Tr.* 30. *Bis Acc.* 1.
- Colossus Rhodius, de eo *Iup. Tr.* 11 eius caput imponere nani corpore *Hist.* 23.
- Colossi extra ornati, intra foedi, *Gall.* 24. eis comparantur reges, *ib.* sqq.
- Columba non vescuntur Aegyptii, *Syr.* 14. res sacra Assyriis, *ib.* 54. qui sacrificant, *Iup. Tr.* 42.
- Coma signum nobilitatis apud Aegyptios, *Nav.* 3. quomodo ornarint veteres Graeci, *ib.* coma ficticia meretricum *D. Mer.* 5. 11. comas ponunt nubentes *Syr.* 60. comati pueri in deliciis, *Fug.* 20. *Ep. Sat.* 24.
- Combabus, de eo narratio, *Syr.* 19—23.
- Comissatores, quinam isti apud Graecos *Amor.* sine.
- Comoedia, quomodo differat ab dialogo *Prom. in verb.* 6. suum habet saltans genus, *Salt.* 26. quale spectaculum *ib.* 29. comici ob fabulam male ordina tam spernuntur, *Nigr.* 8. ornatum personarum quidam actionibus dehonestant *ib.* 11. comoedorum apud Graecos sententia, quos perstringit *Anacharsis Anach.* 22. 23. comoedias scribi quae

ositum, *Lucan.* lib. 2. *Hor.* lib. 1.
 illitium, *Hor.* lib. 1.
 paratio, in *Antiquitate* *Hor.* lib. 1.
 im; *Quintilianus* *lib. 10.* *Hor.* lib. 1.
 aratio, *Pro Ar.* lib. 10. *Hor.* lib. 1.
 dulatorie compositione, *Quint.* lib. 2. *Hor.* lib. 1.
 ion, *Hist.* lib. 2.
 silium *Antiquitate* *Hor.* lib. 1.
 ethci, *Pro Ar.* lib. 10.
 vivium descriptum, *Gal.* lib. 1.
 sqq. in eo *Hor.* lib. 1.
 3. in eo *Hor.* lib. 1.
 currae inter *Hor.* lib. 1.
 18. *Hor.* lib. 1.
 sqq. quod in *Hor.* lib. 1.
 p. *Sat.* lib. 1. *Hor.* lib. 1.
 aci, *Hor.* lib. 1.
 cythas, *Yox.* 7.
 dax, saltandi *Hor.* lib. 1.
 inthua, *Ner.* lib. 2. *Hor.* lib. 1.
 p. *Tr.* 9. *Hor.* lib. 1.
 2. Corinthi *Hor.* lib. 1.
 iunientes, *Hist.* lib. 1.
 nices in *Hor.* lib. 1.
 nua elephantum, *Hor.* lib. 1.
 nutus syllogismus *Hor.* lib. 1.
 uppiter ridetur, *Hor.* lib. 1.
 oebus, *Hor.* lib. 1.
 amor, 52.
 onae, sub *Hor.* lib. 1.
 ite gestandae, *Hor.* lib. 1.
 is varia *Hor.* lib. 1.
 autae, *Ner.* lib. 1.
 onis, *Alex.* lib. 2.
 onus, *Ver.* lib. 1.
 rpus virorum et *Hor.* lib. 1.
 liffirat, *Hor.* lib. 1.
 que associandum *Hor.* lib. 1.
 ur ungant *Hor.* lib. 1.
 uri; laboribus *Hor.* lib. 1.
 ters, *Ant.* lib. 1.
 ion semper *Hor.* lib. 1.
 ant; comparat *Hor.* lib. 1.
 erioris *Hor.* lib. 1.
 rybautes, *Sat.* lib. 7.
 17. saltantes *Hor.* lib. 1.
 urentes, quod *Hor.* lib. 1.
 ybanticus *Hor.* lib. 1.
 rybas, *Hor.* lib. 1.
 thurons, *Hor.* lib. 1.
 tol. 16.
 itabas, *Hor.* lib. 1.
 turasem *Hor.* lib. 1.
 iugna, *Ant.* lib. 1.
 ty, *Adr.* lib. 1.
 aneum, *D.* lib. 1.
 ates, *Contra* *D.* lib. 1.
 Pisc. *22.* *Gal.* lib. 1.
 miles, *Paru.* lib. 1.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

32. duplex, *ib.* 37. *Salt.* 38. Cupidinis statua Theopis, *Amor.* 11. Cupidines picti, *Hist.* 23. *Herod.* 5. accensus facies ferentes, *D. Mar.* 15. conf. *Amor.*
- Cupiditas habendi fons malorum, *Cyn.* 15. saltatores armati Rheae, *Salt.* 8.
- Curetes succo sagittas tingunt, *Nigr.* 37.
- Currendi exercitium apud Graecos, *Anach.* 27.
- Currus bovem, prov., *D. Mort.* 6. 2. currum regendi mira peritia, *Dem. enc.* 23.
- Cybebe, *Pseudol.* 11. *Tragod.* 30. vid. *Rhea.*
- Cybelus, colonia Athen., *Iud. Voc.* 7.
- Cycladum insulae, *Tox.* 17.
- Cyclopes in Aetna, *Tim.* 19. quales, *D. Mar.* 1. 2. eorum munus, *Catapl.* 14. ab Apolline interfecti, *Sacr.* 4. Cyclops pro homine impuro, *Pseudol.* 27.
- Cydtas, homo dives, *Nav.* 38.
- Cydimache, *Tox.* 28.
- Cydimachus, *Catapl.* 8.
- Cydnus, *de Dom.* 1.
- Cygnus de canentibus fabula, *Electr.* 4.
- Cyllarabis, *Apol.* 11.
- Cyllenii Phaeli sacrificant, *Iup. Tr.* 42.
- Cynaegrius, *Demon.* 53. *Rhet. Pr.* 18. *Iup. Tr.* 32.
- Cynaethus, Demetrii Poliorc. adulator pro *Im.* 20. 22.
- Cynici perfecti et veri descriptio, vid. *Cynicus. Fugit.* 16. perstringuntur passim *Peregr.* 6 sqq. *Vit. Auct. Pisc.* 44. 45. 48. *Cow.* 11 sqq. vid. Philosophorum mores. Cynici a Luciano nominantur hi: Alcidas, Antisthenes, Crates, Crato, (Cyniscus,) Demetrii, Diogenes, Herophilus, Honoratus, Menippus, Peregrinus, Theagenes, quos vide.
- Cyniscus, philos., *Catapl.* 7. 22.
- Cynobalani, *Ver. Hist.* 1. 16.
- Cynocephalus, *Ver. Hist.* 1 extr.
- Cynosuria, *Icar.* 18.
- Cyrus, maior, cane nutritus, *Sacr.* 5. res ei. gestae, *Char.* 9. mors, *ib.* 13. mortis causa, *Macr.* 14. minor, *Macr.* 15. uterque in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2. 17. Cyrus nomen mutatum in Tyrus, *Iud. Voc.* 11.
- Cytmides, quale unguentum, *Alex.* 22.
- D.**
- Dactyli Idaei, *Salt.* 21.
- Dadis, dies festus, *Alex.* 39.
- Daedalus, astrorum scrutator, *Astr.* 14. 16. lignea statuas fecit cuntes, *Philops.* 19. quomodo volarit, *Imag.* 21. chorus ducit, *Salt.* 13. conf. *Gall.* 23.
- Daemones, a Syro & Palaestina expulsi, *Philops.* 16.
- Damasias, athleta, *D. Mort.* 10. 5. 12.
- Damis Epicureus, eius cum Timocle diis disputatio, *Iup. Tr.* 16. 35 sqq. — dives Corinthius veneno perit *Alti, D. Mort.* 27. 7.
- Damnippus, *D. Mort.* 8.
- Damon, adulator, *D. Mort.* 5. — Chalcidensis, eius et Euthydici amicitia, *Tox.* 19 sqq.
- Damoxenus, iuctor, *D. Mort.* 1. 3.
- Damyllus, *D. Mer.* 11. 2.
- Danaë, *Tim.* 13. *Salt.* 44. ab love amata, *D. Deor.* 24. 2. *Gall.* 13. fluctibus patre tradita, *D. Mar.* 12. — alia, *De mon.* 47.
- Danaidum dolum, *Tim.* 18. *Herm.* 61. c. *D. Mort.* 11. 4.
- Danaus, *Salt.* 44. durius educat filias, *D. Mar.* 6.
- Dandamidis et Amizocae amicitia, *Tox.* 3.
- Daphne, *Salt.* 48. ab Apolline amata, *D. Deor.* 2. 14. 15. quomodo picta, *Ve Hist.* 1. 8.
- Darius (Hyst.) Bosphorum ponte iunx *Ner.* 2. ei. de Zopyro dictum, *Iup. T.* 53. (Codom.) vicij, *D. Mort.* 12. 3.
- Datis, Persa, *Bis Accus.* 9.
- Decelia, *Amor.* 24.
- Decrianus, sophista, *Astr.* 2.
- Dejanira, *Salt.* 50.
- Deiatio, vid. Calumnia.
- Deliciarum et lautitiae reprehensio, *Nig* 85.
- Delphi, ibi oraculum Apoll., *D. Deo* 16. 1. cf. *Astrol.* 24. *Phal.* 2. 9. 1. *Alex.* 43. quam ob rem divites, *Alex.* Delphicus tripus, *Pseudol.* 10. Deifica divinatricis, *Herm.* 60. Delphi templi donaria, *Tim.* 42. eorum magstratus demiurgi, *Phal.* 2. 2. saxa eorum regio, *Phal.* 2. 8. Delphi. pared Pythii, *Phal.* 1. 1.
- Delphines, homines et fluctibus servante, *Nav.* 19. homines et musicam amante, *D. Mar.* 8.
- Delus insula, de qua vid. *D. Mar.* 1. *Salt.* 38. sacrificia ibi cum saltatoribus, *Salt.* 16. quam ob rem dives, *Alex.* 4. Demades orator ex nauta, *Dem. enc.* 1. 46. ad bellum timidus, *Paras.* 42.
- Demaenete, *Philops.* 27.
- Demea, orator, *Tim.* 49.
- Demetrius, statuarius, *Philops.* 18. 20. — Callatianus, *Macr.* 10. — Cynicus, *Ad Ind.* 19. saltatoriam accusat artem. c.

- mox laudat, *Salt.* 63. — Platonius in Aegypto, *Cal.* 16. — Polliorceta, *pro Im.* 20. — Sagalassensis, *Hist.* 32. — Suniensis, Cynicus, eius et Antiphili amicitia, *Tox.* 27 sqq. emochares, *Macr.* 10.
- emoeritus Abderitanus, *Sacrif.* 15. omnia deridet, cur? *Vit. Auct.* 13. ob acumen mentis laudatus, *Alex.* 17. spectra esse negat, nec timet, *Philops.* 32. eius aetas, *Macr.* 18.
- emodocus, *de Dom.* 18.
- emonassa, *D. Mer.* 5, 2.
- emonax, Ephesius, *Tox.* 13. 17. — philosophus eclecticus, culus vitam vide in *Demon.*
- emophtanus, *D. Mer.* 8, 2.
- emosthenes, dux Athen., *Hist.* 38. 49. — orator, eius encomium, vid. *Dem. enc.* Paeaniensis, *Bis Acc.* 31. patriae sollicitator, *Paras.* 42. ignobili genere natus, per eruditionem magnus, *Soma.* 12. ei. dictum, *Iup. Tr.* 23. cum Homero comparatus, *Dem. enc.* 4 sqq. oetles descripsit Thucydidem, eiusque autographa magni aestimata, *Ado. Ind.* 4. apologia eius, *Paras.* 56. χαρίτων ἀμοιβός, *Rhet. Pr.* 17. cf. *de M. Cond.* 5, 25. *Iup. Tr.* 15. *Bis Acc.* 26. *Rhet. Pr.* 10. *Dem. enc.* 5. innotratus, *Alex.* 45.
- emylus, *Philops.* 28.
- endritae, *Ver. Hist.* 1, 22.
- erceto, *Syr.* 14.
- euacalion, diluvium eius tempore. *Tim.* 3. 4. *Salt.* 39. *Syr.* 12. conditor templi Hierapolitani, *Syr.* 13. 28. Deuc. et Pyrrha, *Rhet. Pr.* 20.
- eus hospitio excipienti similis, *Cyn.* 7. dei est corrigere peccata, *Demon.* 7. Christianorum, de eo doctrina, *Philopat.* 12 sqq. vide Dii.
- extrae praecisio, poenae apud Scythas genus, *Tox.* 10.
- alogus et comoedia lunguntur, quomodo differant, *Prom. in verb.* 5. 6. philosophiae familiaris, *Pisc.* 26. philosophiae fil., *Bis Acc.* 28. eius natura antiqua immutata ab Luciano, *Bis Acc.* 33 sqq. ana, de ea, *D. Deor.* 16. nata, *D. Mar.* 10. Taurica, *Iup. Tr.* 44. Scytharum, *Tox.* 2 sqq. eam Scythae humana placant carne, *Sacr.* 13. *D. Deor.* 23, 1. Scythis non delectata, abitura, *ibid.* obstrictatur, *D. Deor.* 26, 2. irata Oeneo, quod sola non invitata sit ad sacrificium, *Cono.* 25. *Sacr.* 1. cur eam non vulnerarit Cupido, *D. Deor.* 19. eius templum Ephesi, *Icar.* 24. incendit quidam, ut famam consequeretur. *Peregr.* 22.
- Diasia, *Tim.* 7. *Icar.* 24. celebrata certamine in libris praelegendis, *Charidem.* 1, 3.
- Dictaeum antrum, *D. Mar.* 15, 4.
- Didactrum, de eo praeceptorum cum discipulis expositulationes, *Herm.* 80 sq. *Icar.* 16.
- Dido, *Salt.* 46.
- Didymaeum oraculum, *Alex.* 29. *D. Deor.* 16, 1. unde nomen habeat, *Astrol.* 23.
- Dii sacrificant Aethiopes, *Iup. Tr.* 42.
- Dii patriam quique suam amant, *Patr. enc.* 5. perfecti et classici, *Deor. conc.* 1. 15. *Iup. Tr.* 18. deorum multitudo ac monstra ridentur, *Deor. conc.* 4 sqq. *Philopat.* 4 sqq. 11. deorum rusticorum forma, dii spurii, *Deor. conc.* 7. 13. eorum recensensus, *ib.* 15 sq. barbati, *Cyn.* 20. deorum vita, *Sacr.* 5—9. molestiae, *Bis Acc.* 1. hominum in eos indignatio, *ib.* 3. variae de iis opinionones, *Icar.* 8 sqq. iis cur sacrificetur, cum boni nihil per eos contingat hominibus, *Iup. Conf.* 5 sq. eorum de primatu contentio, *Iup. Tr.* 9 sqq. deum ex machina advocare, *Philops.* 29. dii falli nescii, *Phal.* 1, 1. perstringuntur, *Iup. Conf.* 8. ambigua eorum responsa, *ib.* 14. eorum providentia a quibus negata, *ib.* 6. eorum diversa genera, *Iup. Tr.* 42. de iis sententia Euripidis, *ib.* 41. cur dubitandum de eorum providentia, *ib.* 19. ea negatur, *ib.* 4. 16 sqq. 35. metu Gigantum in Aegyptum transfugiunt, *Sacr.* 14. iis ponuntur templa, *ib.* 11. signa iis quaedam assimilantur, *ib.* ponuntur iis altaria, *ib.* 12. ab Aethiophibus excipiuntur convivio, *ib.* 2. hominibus vendunt bona, *ib.* olim etiam homines adhibuere ad convivia, *Sacr.* 9. quarundam gentium dii, *ib.* 10. eorum taxantur adulteria, *Prom.* 17. amant pulchritudinem, *Charid.* 6 sq.
- Diluvium, vid. Deucalion.
- Dimaenete, *Scyth.* 2.
- Diniae, Ephesii, fata, *Tox.* 12 sqq. — *D. Mort.* 7, 1.
- Dino, historicus, *Macr.* 15. — alius, *Philops.* 17.
- Dinomache, *D. Mer.* 7, 2.
- Dinomachus, Stoicus, *Philops.* 6 sqq. — miles, *D. Mer.* 15, 1.
- Diocles, *Alex.* 52. — philosophus, *Euz.* 4.
- Diogenes, Sinop. prius mensarius, tum philosophus, *Bis Acc.* 24. de eo eiusque sectatoribus, *Vit. Auct.* 7—11

- eius in Lucianum oratio ficta, *Pisc.* 25. numquam miles, *Paras.* 43. quomodo quis gloriam possit consequi, *monstrat, pro Im.* 17. in Craneo cur dolium suum volverit, *Hist.* 3. mortem sibi ipse concivit, *D. Mort.* 21. 2. quale eius monumentum, *D. Mort.* 24. 3. in insula beatorum amator Laidis, *Ver. Hist.* 2. 18. Herculeum deridens, *D. Mort.* 16. cf. *Necyom.* 18. *D. Mort.* 1. 9. 3. 27. *Demon.* 58. 62. *Fug.* 20.
- Digenis, Seleuciensis, aetas, *Macr.* 20.
- Diomedes, *D. Mort.* 20. 1. *Paras.* 44. *Ver. Hist.* 2. 23.
- Dion Heraclensis, *Hermot.* 9. — Syracusanus, *Necyom.* 13. *Vit. Auct.* 19. *Gall.* 25. — Prusaicus, ex urbe pulsus, *Peregr.* 18. *Paras.* 2.
- Dionicus medicus, *Conv.* 1. 20. — alius, *Nav.* 24.
- Dionysia, Dionysiis tragoedi novi, *Tim.* 51. — Dionysiaca saltatio, *Salt.* 22. libertas, *Prom.* 6. agere, *de Merc. Cond.* 18.
- Dionysius Sic. prior, apud inferos, *Nec.* 13. eruditus fuit pecunia, *ib.* — Sic. tyr. malus poëta, *Adv. Ind.* 15., ubi etiam quaedam eius fragmenta. et. carmen in Apollinem, *Laps.* 4. praeceptor puerorum Corinthi, *Gall.* 23. cf. *Paras.* 32. 33. — quidam, prius Stoicus, deinde Epicureus, *Bis Acc.* 13. 20 sqq.
- Dionysodorus, Ptolemaei Lagi epistolas collegerat, *Laps.* 10. — rhetor, *Conv.* 6 sqq. 39.
- Diopantus, rhetor, *D. Mort.* 10. 12.
- Diopithes, *Dem. enc.* 35. 37.
- Dioscuri, *De Merc. Cond.* 1. *Salt.* 40. *σωτήρες*, *Alex.* 4. alter navem servat, *Nav.* 9. in malis navis apparent, *Charid.* 3. cur dii, *ib.* 6. saltandi artem Lacedaemonios docuerunt, *Salt.* 10.
- Diotima, *Imag.* 18. *Eun.* 7.
- Diotimus, Megarensis, *Charid.* 3. — *D. Mer.* 10. 1.
- Diphilus, cognominis Labyrinthus, *Conv.* 6 sq. — *D. Mer.* 12. 1.
- Dipsades, de his vid. *Dips.*
- Dipylum Athenis, *Scyth.* 2. *Nav.* 17. 24.
- Dirce, *Asin.* 23.
- Disciplina Graecorum, *Anach.* 20 sqq. cf. Graeci, Adolescentia. quanam Scythicae adolescentiae prima disciplina, *Tox.* 6. quid in ea potissimum observandum *Somm.* 27.
- Disputationes philosophorum ad vulnera procedunt, *Conv.* 1. frivola, *Bis Acc.* 34. longae quaedam et acerbae, *Herm.* 11. ad novas disputationes quomodo affectu quidam, *Bæch.* 5. logomachia duorum indoctorum philosophorum, *Demon.* 25.
- Divinatio vera ac falsa, *Diss. cum His* 7 seq. divinatione non immutatur futurum, *Astr.* 28. veteres cur divinationibus dediti fuerint, *ib.* 23. divinator quidam a Demonacte quomodo reprehensus, *Demon.* 37.
- Divitiae, de his *Tim.* 12 sqq. quomodo utendum, *ib.* 16. 17. divitum mores, *ib.* 23. eorum condicio apud inferos, *D. Mort.* 1. 1. admonentur, *ib.* 3. mortis aegre ferunt, *Catapl.* 14. eorum miser vita, *Cyn.* 17. 18. *Gall.* 15. 29. 31 ca. contra divites promulgatur apud inferos lex, *Nec.* 19 sq. dives quid sine parvito, *Paras.* 58. quid illi hic prosit, *ib.* 59. pauperum status melior quam divitum, *Gall.* 21 sqq. divitum multi ad versa valetudine utuntur, *Nav.* 27. nos sunt beati, *Satura.* 26. quomodo vitam invidiam, *ib.* 33. eorum querae et pauperibus, *Ep. Sat.* 37 sq. divitiae reconditae, *Tim.* 13. reiiciuntur, *ib.* 3. earum fugacitas, *ib.* 29. *Nav.* 26. quam eas vitia comitentur, *ib.* 28. i vitilis elatis quisnam superveniat casus *Imag.* 21. his moderate utentes secur. *ibid.* quidam divitiarum causa periculum subeunt gravissima, *Tim.* 26. divitiae malis hominibus obvenire solent, *Tim.* 25. *Sat.* 3. 11. vanae sine testibus, *ib.* 29. 33. ad indifferentia referantur, *Conv.* 36. 37. earum pericula, *Cyn.* 8. *Coel.* Aurum, Avarus, Numi.
- Doctus, vid. Eruditi.
- Dodona, *Icar.* 24. Dodonaea fagus, *Amor.* 31. *Gall.* 2.
- Dolium volvere in Craneo, *Hist.* 63. Danaidum, *Herm.* 61. cf. Danaides.
- Dolor non est indifferens, *Conv.* 47.
- Dominorum et honesta et turpia sciunt servi, *Asin.* 5.
- Dorio, nauta, *D. Mer.* 14.
- Dorio modo quid proprium, *Harmon.* 1.
- Doris, *D. Mer.* 1. 1. 12.
- Dosiadae Ara, *Lexiph.* 25.
- Drachma, oratori soluta, *Dem. enc.* 36.
- Draco, sidus, *Astr.* 23. custos auri, *Salt.* 56. signum numeri militum ap. Parthos *Hist.* 29. dracones a mulieribus aluntur *Alex.* 6. draco deus, *ib.* vid. Glyceus.
- Dracon legislator, *Cal.* 8.
- Drimylus, *Gall.* 14.
- Dromon, *Tim.* 22. Dromonis labores, *de Merc. Cond.* 25. — servus, *D. Mer.* 16.
- Duces praeclari, qui tam fortiter pugnant quam sapienter ordinant aciem, *Hipp.* 1.

E.

- Ebrius describitur, *Tim.* 54.
 Echecratis pocula levia, *Nav.* 20.
 Echinades, *Salt.* 50.
 Echo, garrula, *D. Mar.* 1, 4. Panis amica, *D. Deor.* 22, 4.
 Eclecticus philosophus, v. Demonax. leg. Hermetimus.
 Edeessa, *Hist.* 22, 24. vid. Europus.
 Educatio, vid. Adolescentia, Disciplina, Graeci.
 Elati fil., *Gall.* 19.
 Electra, syllogismus Stoicorum, *Vit. Auct.* 22.
 Electrum, de eo fabula, *Electr.* 1 sqq. *D. Deor.* 25, 3.
 Elegia ridicula, *Conv.* 41.
 Elenchus, *Pisc.* 17. Menandri, *Pseudol.* 4.
 Elephantorum cornua, *Syr.* 16.
 Eleusinia, *Catapl.* 22. Demon, 11, 34.
 Elei, *Demon.* 58. iaculatores, *D. Mort.* 14, 2. Elide gymnasium, *Peregr.* 3.
 Eliae fabulae, *Salt.* 47.
 Eloquentia, vid. Rhetorica. nobilissimos efficit viros, *Rhet. Pr.* 2. in senectute demum matura, *Herc.* 4. eloquentiam Graecam quomodo comparare deceat, *Lexiph.* 22. Graeci eam Mercurio tribuunt, Galli Herculi, *Herc.* 4.
 Elysi campi, *Luct.* 4. *Ver. Hist.* 2, 14.
 Emmella saltationis genus, *Salt.* 22, 26.
 Empedocles, *Icar.* 13. *Peregr.* 1. *Fug.* 2. eius versus, *Laps.* 2. cur se in Aetnam immiserit, *D. Mort.* 20, 4. non in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 21.
 Empusa, saltatrix, *Salt.* 19.
 Endymion, *Deor. conc.* 8. *Musc. enc.* 10. ab Luna amatus, *D. Deor.* 11. *Sacr.* 7. eius imago, *D. Deor.* 11. quid in astrologia ordinarit, *Astr.* 18. Lunae rex, *Ver. Hist.* 1, 11 sqq.
 Enipeo neglectam Tyro praeripit Neptunus, *D. Mar.* 13.
 Enneacrunos fons, *Tim.* 56.
 Enodiae festum Aeginae, *Nav.* 15.
 Epaphus, *Salt.* 59.
 Epeus, *Hipp.* 2. *Ver. Hist.* 2, 22.
 Ephaltes, vid. Otus.
 Epicharmi comici aetas, *Macr.* 25. apophthegma, *Herm.* 47.
 Epictetus, philosophus, *Demon.* 3. uxorem non duxit, *Demon.* 55. ex urbe pulsus, *Peregr.* 18. eius lucerna, *Adv. Ind.* 13.
 Epicurus, de eo, *Vit. Auct.* 19. *Ver. Hist.* 2, 18. *Salt.* 6. de eo oraculum Alexandri pseudom., *Alex.* 25. ab Luciano laudatus, *ib.* 17. 25. 61. eius liber, *xyptai*
- δοξαι*, ab Alexandro combustus, *ib.* 47. dilis illudens, *Iup. Tr.* 22. providentiam negans, *Bis Acc.* 2. el. epistolae et salutandi formula, *Laps.* 6.
 Epicurei quales, *Herm.* 16. deorum illusores, *Icar.* 32. quid putent bonum, *Bis Acc.* 22. felicitatem iis non concedit parasitus, *Paras.* 11 sqq. Alexandro pseudomanti infesti, qui eos persequeretur, *Alex.* 25. 38. 44 sq. cf. *Pisc.* 13. *Icar.* 18. vid. Damis, Dionysius, Hermodorus, Hermon, Lepidus, Timocrates.
 Epigramma in virum dipsadis morsu extinctum, *Dips.* 6.
 Epimenides, *Tim.* 6. *Philops.* 26.
 Epimetheus, *Prom. in verb.* 7.
 Epipolae, *Hist.* 38. 57.
 Epirotes tragoedus cum Nerone certans, *Ner.* 9.
 Epithalamium miserabile, *Conv.* 41.
 Epithetis utuntur poetae ad versus replendos, *Tim.* 1.
 Epiurus, *D. Mer.* 14, 2.
 Equi signati, *Adv. Ind.* 5. Thessali, *Zeux.* 6. equum in campum vocare, *Pisc.* 9. equorum cupido exprobratur Romanis, *Nigr.* 29. equum se volutantem ut pinxerit Pauson, *Dem. enc.* 24.
 Eranus, coena collaticia, *D. Mer.* 7.
 Erasiclea, *D. Mer.* 10, 3.
 Erastriatus, *Epigr.* 50.
 Eratosthenis, Cyrenaei, aetas, *Macr.* 27.
 Erchius, *Amor.* 49.
 Erchthis tribus, *Tim.* 49.
 Erchtheus, *Salt.* 40. *Pseudol.* 11. *Nec.* 16. *D. Mort.* 46.
 Erichthonius, *Philops.* 3. *de Dom.* 27. *Salt.* 39.
 Eridanus, fluv., *Salt.* 55. *D. Deor.* 25, 3. *D. Mort.* 12, 2. *Electr.* 1 sqq.
 Eridis pomum, *D. Mar.* 5. *D. Deor.* 20. *Charid.* 10, 17.
 Erigone, *Salt.* 40. eius canis, *Deor. conc.* 5.
 Eriuyes, *Nec.* 9. 11. *Luct.* 6. 8. *Catapl.* 23. *D. Mort.* 20, 1.
 Eriphyle, *Cyn.* 8.
 Eros, vide Cupido.
 Eruditionis laus, *Somn.* 9—16. pulcrarum rerum princeps, *Imag.* 16. eius imago *ibid.* eruditus turpe se dare in servitium mercede proposita, *de Merc. Cond.* 4. eruditorum morbus, *Hist.* 2. eruditus dupla portio debetur, *Cronos.* 15.
 Erythia, *Salt.* 56.
 Erythraei lapides, *Amor.* 41.
 Ethocles, *D. Mer.* 12, 1.
 Euagoras, *pro Im.* 27.

- Euandridas, Eleus, *Herm.* 39.
 Euangelus, malus citharoedus, *Adv. Ind.* 8 sqq.
 Eubatidae domus spectris vexata, *Philops.* 30.
 Eubiotus, *Tox.* 51. 54 sq.
 Euboea, *Dem. enc.* 37. a Boeotia per fossam abscissa, *Ner.* 2.
 Eubulides, orator, *Dem. enc.* 12.
 Eubulus, *Dem. enc.* 41.
 Euclides, *Hermot.* 76.
 Eucrates, Sicyonius, dives senex, *D. Mort.* 5. — dives, *Gall.* 7. — nobilis, *Herm.* 11. — ex Piraeo, orator vulgaris, *Dem. enc.* 31. — Dinonius fil., philosophus mendax, *Philops.* 6 sq.
 Eucritus, foenerator, *Conv.* 5 etc. — *D. Mer.* 6, 4.
 Euctemon, Athen., *Dem. enc.* 48.
 Eudamidae et Aretaei amicitia, *Tox.* 22.
 Eumelus, citharoedus bonus, *Adv. Ind.* 10.
 Eumenis Cardiani epist. ad Antipatr., *Laps.* 8.
 Eumolpus, *Demon.* 34. *Anach.* 34. *Fug.* 8. Eumolpidae, *Alex.* 39.
 Eunomius, *D. Mort.* 11, 2.
 Eanonus Locrus, *Ver. Hist.* 2, 15. — allus, *D. Mort.* 11, 2.
 Eunuchus, quale animal, *Eun.* 8, omnibus excludendus sanctioribus, *ib.*
 Eupator rex, *Alex.* 57.
 Euphorbus (pro Pythagora), *Gall.* 4. 13. 17. *D. Mort.* 20, 3. *Ver. Hist.* 2, 21. vid. Pythagoras.
 Euphorion, *Hist.* 57.
 Euphranor, pictor, *Merc. Cond.* 42. *Imag.* 7. statuarius, *Iup. Tr.* 7.
 Euphro, meretrix, *Epigr.* 49.
 Eupolls, *Pisc.* 25. *Bis Acc.* 33.
 Euripides parasitus Archelai, *Paras.* 35. eius de congressu cum mulieribus sententia, *Amor.* 38 bis. de puerperio, *Gall.* 19. de diis, *Iup. Tr.* 41 ter. conf. *Dom.* 23. citatur: *Necyom.* 1. *Vlt. Auct.* 9 extr. *Pisc.* 3, 39. *Apol.* 5. *Laps.* 2. *Iup. Tr.* 2. *Pseudol.* extr. *Conviv.* extr. — Ἀνδρομέδα *Necyom.* 1. *Hist.* 1. — Βακχαι *Pisc.* 3. *Adv. Ind.* 19. *Pseudol.* 19. — Βελλεροφόντης *Tim.* 41. *Gall.* 14. — Εκάβη *Necyom.* 1. *Dem. enc.* 47. — Ηρακλής *Necyom.* 1. *Iup. Tr.* 1. — Ἰκπόλυτος *Adv. Ind.* 28. — Ἰριγένεια ἐν Ταύροις *Amor.* 47 ter. — Μελανίπη *Iup. Tr.* 41. *Philopatr.* 12. — Μελέαγρος *Conviv.* 25. — Μῆδεια *Apol.* 10. *Paras.* 4.
- Ὀρέστης *Iup. Tr.* 1. — Φοίνισσαι *Apol.* 3. *Laps.* 2. *Amor.* 25. *Iup. Conf.* 13. *Bis Acc.* 21. *Hercul.* 4. *Dem. enc.* 9. — Φοῖξος *Macrob.* 23.
 Euripus, *Ner.* 2.
 Europa, Cadmi soror, *Syr.* 4. ab love amata et rapta, *D. Mar.* 15. *Charid.* 7.
 Europa in bello Troiano primum veni contra Asiam, *Charid.* 18.
 Europus, *Hist.* 20. 24. 28.
 Euryhatus, homo malignus, *Alex.* 4.
 Eurydice, *D. Mort.* 23, 2.
 Eurysthei merita, *Iup. Tr.* 21. eius sepulcrum, *Deor. conc.* 7.
 Eurytus, *Pisc.* 6.
 Euthydemus, Peripateticus, *Herm.* 11.
 Euthydici et Damonis amicitia, *Tox.* 19 sqq.
 Exadius, *Paras.* 45.
 Exempla excitant mentes, *Anach.* 37. in multitudine eorum non inest robor, sed in praestantioribus, *Tox.* 11.
 Exercitium luctae, quid, *Anach.* 8. optimos illa effici cives honorisque amates, *ib.* 14. cur in Graecia instituta, *ib.* 15. Lacedaemoniorum exercitia, *ib.* 38. iuvenes exercitia reddunt animosos et robustos, *ib.* 24. varia istorum genera, *ib.* 1 sq. (*Amor.* 45.) traducit illa Anacharsis, *ib.* 31. vid. Gymnasium.
 Exallium, poenarum gravissima, *Par. enc.* 12.

F.

- Faba, cur eas aversetur Pythagoras, *Fk. Auct.* 6. Athenienses earum suffragis creant magistratus, *ib.*
 Fabulae Graecorum unde ortae, *Astr.* 20 sqq. in historiis minus iucundae, *Hist.* 20.
 Famae bonae amor nequaquam e vita expellendus, *Anach.* 36.
 Fatum divinatione non immutatur, *Astr.* 28. si sit inevitabile, non puniendus esse homines, *Iup. Conf.* 18. eius et hitrio regi homines, *Apol.* 8. ad fata referunt quod patrarunt maliitiosi, *ib.* *Mort.* 30. facti vis, *ib.* 19. 2. ridetur, *Deor. conc.* 13. Fatum duplex, *Philopatr.* 15. conf. *Parcae.*
 Febricitantes sanat Polydamantis et Theogenis statua, *Deor. conc.* 12.
 Felix, quis, *Demon.* 20. felicitas ab alia in alia re ponitur, *Herm.* 66. ea vitute paranda, *ib.* 5. 7. vera, divitiarum et gloriae et voluptatis experta, *ib.* felicitas mutat mores, *Tim.* 22. vid. Cleobis, Divitiae, Fortuna, Honor, Nomen

- Feminarum vita suavior quam virorum, *D. Mort.* 28, vid. *Muller.*
- Ferrum cum auro confertur, *Char.* 12.
- Festa nusquam frequentiora quam in Syria, *Syr.* 10.
- Ficulinum lignum fumo molestum, *Pe-regr.* 24.
- Figuli dicuntur Promethei, *Prom. in v. 2.*
- Filius patris uxorem deperit, *Syr.* 17.
- Foenerari soli convenit sapienti, *Vit. Auct.* 23. foenus et ratiocinium, *Tim.* 13. foenus quattuor drachmarum per mensem, *Conv.* 32.
- Formae corporis humani praestantissimae imago, *Imag.* 5. ea una cum pulcritudine mentis non semper in eodem homine, *ib.* 11. comparatur ista diversitas, *ibid.*
- Formica aut camelus, prov., *Ep. Sat.* 19. formicae varia negotia, *Icar.* 19. earum civitati humana comparatur vita, *ib.* ex iis orti homines Myrmidones, *ib.* 9. formicae Indicae, *Ep. Sat.* 24.
- Fortuna, eius fuga relinquit tristes, *Nec.* 16. ea atque fato nihil potentius, *Iup. Conf.* 3. quinam fortunae bonis digni, *Imag.* 21. ea immoderate utentes quis casus superveniat, *ib.* ea moderate utentes securi, *ib.* ei. inconstantia, *Nigr.* 20. vitam humanam moderatur, *Nec.* 16. vid. Divitiae, Felix, Plutus.
- Frates se vocant Christiani, *Peregr.* 13. — fraternus amor Castoris et Pollucis, *D. Deor.* 26, 2.
- Fraus, exempla eius, *Tox.* 47 sqq.
- Frugalis victus, *Tim.* 56.
- Fumus, non delectari sine eo, *Amor.* 4. e fumo in ignem (*prov.*), *Nec.* 4. fumus a Cynicis habentur aureae coronae et purpura, *Cyn.* 19.
- Funerum vanitas, *Nigr.* 30. de funeribus et ritibus circa mortuos, *Lucl.* 10 sqq. funebres sermones perstringuntur, *ib.* 20, 23. vid. Parentatio, Sepultura.
- Furiosos curare difficile, *Abd.* 16. furor iuvenum, senum, mulierum, unde oritur, *ib.* 30.
- G.**
- Galatea, *D. Mar.* 1. *Ver. Hist.* 2, 3.
- Galea triplex, *Philopat.* 25.
- Galene, Nereis, *D. Mar.* 5.
- Galliaeus in tertium coelum penetrans, *Philopat.* 12.
- Galli, occidentales, ab Hannibale victi, *D. Mort.* 12, 2. vim dicendi tribuunt Herculi, *Herc.* 4.
- Galli, sacerdotes Cybeles, castrati, *Cronos.* 12. stipem colligunt, *ib.* deam Syriam in asino circumducunt mendicantes, *Asin.* 35. *Syr.* 15 et freq. Gallos amant feminae, *ib.* 22. origo moris sese castrandi, *ib.* 26. 27. cur vestes muliebres gestent, *ib.* vulnerant brachia, *ib.* 50. ritus se castrandi, *ib.* 51. quo modo sepeliantur, *ib.* 52.
- Gallina Numidica, *de Merc. Cond.* 17. gallinarum lac mulgere, *ib.* 13.
- Gallograecorum acies contra Antiochum et proellium, *Zeux.* 8 sqq.
- Gallus Mercurio sacer, vis longissimarum eius in cauda pennarum, *Gall.* 28. sacer Hierapolitanus, *Syr.* 48. templum ei. in insula somnlorum, *Ver. Hist.* 2, 32, 33. gallorum contra coturnices pugna apud Graecos, *Anach.* 37.
- Ganymedes, *Charid.* 7. Phryx, ex ida raptus, lovis pincerna et amasius, *D. Deor.* 4, 5. sidus eius, *ibid.* narratio de eius raptu, *D. Deor.* 20, 6.
- Garamantum vivendi ratio, *Dips.* 2.
- Gargarus, Idae cacumen, *D. Deor.* 4, 2. *Charid.* 7. *D. Deor.* 20, 1, 5.
- Gelonis tyranni graveolentia oris, *Herm.* 34.
- Gemini, coeleste signum, *Astr.* 23.
- Gemmae albae, aquae, igneae, *Syr.* 32. gemma lychnis, lucem noctu praebens, *ib.*
- Genetyllis, Genetyllides, *Pseudol.* 11. vid. *Venus.*
- Geraeus, *Iup. Tr.* 25.
- Geranea, *Icar.* 11.
- Germanicum bellum, *Alex.* 48.
- Geryon, *Herc.* 2. *Salt.* 56. *Tox.* 62. eius ossa, *Adv. Ind.* 14.
- Getae, *Deor. conc.* 9. *Icar.* 16. vid. Scythiae.
- Gigantes, *Prom.* 13. *Sacr.* 14. *Salt.* 38. *Iup. Tr.* 3. *Charid.* 18.
- Glauce, *Salt.* 42. 80.
- Glaucias, *Philops.* 14.
- Glaucus deus, *Salt.* 49. — alius, *Pseudolog.* 26. — e Carysto, athleta, *pro Im.* 19. *Herod.* 8.
- Gloria pretiosior praemiis, *Anach.* 10. eam consequi laboriosum, *ib.* eius amor nequaquam ex vita expellendus, *ib.* 36. vid. Fama. Honor. Laus.
- Glycera, *Rhet. Pr.* 12.
- Glycerium, pellex Megapenthis, *Catapl.* 12.
- Glycon, nomen draconis, *Alex.* 18. oraculorum eius ratio, *ib.* 19 sqq. dies eius festi, *ib.* 38 sqq. Aesculapius iunior, *ib.* 43. in honorem eius cuditur nummus, *ib.* 58.
- Gnathonides, *Tim.* 45. *Fugit.* 19.

- Gniphon, parasitus, *Tym.* 58. — sordidus foenerator, *Vit. Auct.* 23. *Catapl.* 17. *Gall.* 30.
- Goaeli, Omanorum regis, aetas, *Maer.* 17. Gohares, *Catapl.* 6.
- Gorgiae sophistae mors, *Maer.* 23. — amator, *D. Mer.* 8, 1.
- Gorgo, de ea, *Philopat.* 8, 9. descripta, *Hist.* 19. Gorgones pulcherrimae, *de Dom.* 19. in Libya, *D. Mar.* 14. 19. *Salt.* 44. *Imag.* 1.
- Gosithres, *Maer.* 15.
- Graeciae laus, *Nigr.* 12 sqq. male moratos ad vitam honestam reducit, *ib.* de Graecorum exercitiis in gymnasiis et educatione puerorum *Anachars.* cur exercitia Graeci instituerint, *ib.* 15 sq. cur non utantur pileo, *ib.* 16. eorum cura circa civitatem bene instituendam, *ib.* 20. comodorum apud eos licentia, *ib.* 22. praemia dant victoribus, *ib.* 36. ad virtutem excitant adolescentiam exemplis animalium, *ib.* 37. instruunt eam arithmetica, musica, poesi, morum scientia cet., *ib.* 21. Graecorum fabulae unde ortae, *Astrol.* 20 sq. unde astrologiam hauserint, *ib.* 10. Graecorum iusturandum, *Tox.* 12. amicitiae exempla, *ib.* 9 sqq. verbis amicioris quam re, *ib.* verborum sectantur elegantiam, *ib.* 42. quomodo eam parere deceat, *Lexiph.* 22 sqq. Graeci veteres quomodo comam ornare fuerint soliti, *Nav.* 3. Alexandrum adulati, *D. Mort.* 13, 2. mortuos cremant, *Lucl.* 21. Graeciae antiquae termini, *Amor.* 7.
- Grammis, nomen mulieris, *D. Mer.* 13, 4. Gratia, vid. Charis. Gratiae, *D. Deor.* 20, 15.
- Gruem saltare, quid, *Salt.* 34.
- Guttur, quattuor digitos longum, *Nigr.* 33.
- Gyarus, insula, *Tox.* 17.
- Gygis anulus, *Bis Acc.* 21. *Nar.* 42. istius habere aurum, *Paras.* 58.
- Gylippus, *Hist.* 38.
- Gymnasium, qualis locus, *Anach.* 7. Scythae eo carent, *ib.* 6. gymnasii exercitia, *Lexiph.* 5. vid. Exercitium, Graecia.
- Gymnopaedia, saltationis Laced. genus, *Salt.* 12.
- Gymnosophistae, vid. Brachmanes.
- Gyndanis et Abauchae amicitia, *Tox.* 61.
- Gythium, urbs, *D. Mer.* 14.
- H.**
- Haemus, *Fugit.* 25. *Salt.* 51.
- Halcyon, Aeoli filia Hellenis neptis *Halc.* 1. avis, fabula de eius origine *ib.* 1. 2. aves maritimae, *Ver. Hist.* 1 31. ingentis nidus, *ib.* 2, 40. dies halcyonii, *Halc.* 2.
- Halicarnassi Mausoli monumentum *D. Mort.* 24, 1.
- Halirrhothis, *Salt.* 39.
- Halos, dies festi Atheniensium, *D. Mer.* 1, 1. 7. 4.
- Halys, *Hipp.* 2 et saep.
- Hannibal, res eius gestae laudatae et extenuatae, fata, vitia, *D. Mort.* 12. Alexandro posthabetur, *ib.* *Ver. Hist.* 2, 9.
- Harmodii et Aristogitonis statucae in foro Athen., *Paras.* 48.
- Harmonides tibicen, *Harm.* 1. 2.
- Harmoniae, *Harm.* 1.
- Harpina, urbs, *Peregr.* 35.
- Harpyiae, *Tym.* 18.
- Hebe, *D. Deor.* 5, 2. *D. Mort.* 16, 1.
- Hebraica verba a praestigiatoribus adhibebantur, *Alex.* 13.
- Hebrus, fluv., *Fug.* 23. *Adv. Ind.* 11.
- Hecate nocturna, *Necyom.* 9. visa et descripta, *Philops.* 22 sqq. cum Cerbera praestigiatoribus evocata, *ib.* 14. d. *Nav.* 15. Hecates coena, *D. Mort.* 1.
- Hector, *Paras.* 26. *Salt.* 76. Hectori sacrificatur, *Deor. conc.* 12.
- Hecuba, *Sacr.* 2. ei similis mulier, *Gall.* 7.
- Hegesias, *Rhet. Praec.* 9.
- Helena, *Salt.* 40, 45. *Dem. enc.* 10. pulchra, *D. Mort.* 18, 1. de eius forma *D. Deor.* 20, 13. uxorem eam promittit Venus Paridi, *ib.* ob pulchritudinem dea facta, fratresque deos facies *Charid.* 6. a Theseo rapti, reliqua fata *ib.* 16 sqq. tempore belli Troiani aeneas *Gall.* 17. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 8. 15. ex ea aufugit cum Cinyra, *ib.* 2, 26.
- Heliadas, i. e. Sole genitos, ira persequitur Venus, *Amor.* 2.
- Heliaeae, *Tym.* 51. cf. *Amor.* 18.
- Hellcon, *Adv. Ind.* 3. *Imp. Tr.* 26.
- Hellopolis, *Syr.* 5.
- Hellanicus Lesbicus, *Maer.* 22.
- Hellandociae, qui, *Herm.* 39 sqq. *pr. Imag.* 11.
- Helle, de ea *D. Mer.* 9.
- Helleboro indigere, *D. Mort.* 17, 2.
- Hellespontus, *Dem. enc.* 35. 37. *Rhet. Pr.* 18. unde nomen, *D. Mar.* 9, 1.
- Hemitheon, *Adv. Ind.* 23. *Pseudol.* 3.
- Hephaestion pictus, *Herod.* 5. ad Issum *Laps.* 8. ultra modum ab Alexandro amatus, *D. Mort.* 14, 4. Inter deos natus, *Cal.* 17 sqq.

- eraclidarum reditus, *Salt.* 40.
 eraclides, Carius, *Ver. Hist.* 2, 22.
 eraclitus, omnia deplorans, *Vit. Auct.* 14. *Sacrif.* 15. conf. *Fug.* 9. eius dictum, *Hist.* 2.
 eramithres, *Catapl.* 21.
 ercules, per tres noctes genitus, *D. Deor.* 10. *Somn.* 17. cur deus, *Charid.* 6, 7. Aesculapio priorem locum concedere non vult, *D. Deor.* 13. heros in coelo, umbra apud Inferos, eiusque divinitas irridetur, *D. Mort.* 16. qualis futurus, si voluptati obedisset, *Bis Acc.* 20. in Venerem acer, *Amor.* 1. polum ferens, *Char.* 4. Aornum capere nequivit, *D. Mort.* 14, 6. vulturem Prometheo infestum interimit, *Prometh.* 20. Centauri sanguine exeditur, *de mort. Per.* 25. in Oeta conflagratus, *Herm.* 7. *de mort. Peregr.* 21. de eo, *Salt.* 41. eius cum flumine lucta, *ib.* 50. Herculis laus, *Cynic.* 13. ἀλεξίκακος, *Alex.* 4. *Fug.* 32. rusticus, *Iup. Tr.* 32. ei statua a Lysippo facta, *Iup. Tr.* 12. tabula, in qua Omphalae serviens pictus est, descripta, *Hist.* 10. pictus bibens, *Conv.* 14. ei. poculum, *ib.* 16. deus Cynicorum, *ib.* et saepius. cf. *Fug.* 23. *D. conc.* 6. 7. *Ver. Hist.* 1, 7. — Herculis Gallicus imago, *Herc.* 1 sqq. — Tyrius antiquior Graeco, *Syr.* 3. alius, Sostratus, *Dem.* 1.
 Eredipetae, *D. Mort.* 11, 1. 5. 6, 1. 7, 1. 8. 9.
 Eermae, duplici vultu, *Iup. Tr.* 43.
 Eermagoras, *Iup. Tr.* 33.
 Eermaphroditus, *D. Deor.* 15. 23, 1.
 Eermias, eunuchus, *Eun.* 9.
 Eerminus, Aristotellicus, *Demon.* 56.
 Eermippi persona, *Charid.* 1.
 Eermocles, Rhodius, statuarius, *Syr.* 26.
 Eermocrates, *Hist.* 38.
 Eermodorus, *Icar.* 16. 26.
 Eermolaus, *D. Mort.* 8, 1.
 Eermon, Epicureus, *Conc.* 6. 9.
 Eermotimus, Clazomenius, *Musc. enc.* 7. cur philosophiae Stoicae se dederit, *Herm.* 15 sqq. — nauclerus, *D. Mer.* 4, 2.
 Eerodes Atticus, *Demon.* 24. 25. 33. *Pe-regr.* 19. 20.
 Eerodicus, *Hist.* 35.
 Eerodotus, eius laus, in Olympiis libros Graecis praelegit, a quibus Musarum nominibus vocantur. *Herod.* 1. eum Graeci admirantur, *Hist.* 42. prooemium eius, *ib.* 54. mendacia scripsit, *Phi Ieps.* 2. ob mendacia in insula impiorum punitus, *Ver. Hist.* 2. 31. Lyxi
 61. Halicarnass. de Dom. 20. conf. *Ver. Hist.* 2, 5. *Salt.* 78. *Macrob.* 10. praeus eius imitator, *Hist.* 18.
 Heron, *Nav.* 6.
 Herophilus Cynicus, *Icar.* 16.
 Heros quid sit, *D. Mort.* 3, 2.
 Hesiodus, de eo *diss. cum Hes. ὁ ἑσπεροδός*, *Herm.* 25. verus eius multa continent ad astrologiam pertinentia, *Astrol.* 22. quomodo factus poeta, *Rhet. Pr.* 3. 4. 7. de eius sepulcro, *Peregr.* 41. laudatur et exciit, *Nav.* 20. num posterior Homero, *Dem. enc.* 9. ei. et Homeri fabula de Saturno ridetur, *Saturn.* 5. 6. Homerum certamine vincens, *Ver. Hist.* 2, 22. conf. *Anach.* 21. *Icar.* 27. *Luci.* 2. *Ado. Ind.* 3. *Nec.* 3. 4. *Amor.* 3. *Sacr.* 8. *diss. c. Hes.* 1 sqq. *Saturn.* 5. *Conv.* 17. *Dem. enc.* 12. citatur: *Prom.* 3. 13. *Hermot.* 2. *Salt.* 24. *Amor.* 37. *Imag.* 12. *Iup. Conf.* 1. *Icar.* 27. *Imag.* 20. *diss. c. Hes.* 6. *Paras.* 14.
 Hesperides, *Salt.* 56.
 Hetoemocles, Stoicus, *Conv.* 21. 22.
 Hierapolis urbs, *Syr.* 1. 10 sqq. 28 sqq.
 Hieron, tyrannus Syracus., *Macr.* 10.
 Hieronymus, historicus, *Macr.* 11 bis. 13 bis, 22.
 Himeracus Phalereus, orator, *Dem. enc.* 31. — poeta, *pro Imag.* 15.
 Himeros, fil. Veneris, *D. Deor.* 20, 15.
 Hionulus leonem, prov., *D. Mort.* 8, 1.
 Hipparchus, avarus dives, *Asin.* 1—4. eius uxor maga, lasciva, *ib.* 4. avis specie illa evolat ad amasium, *ib.* 12.
 Hippias, sophista, *Herod.* 3. — homo cruditus, architectus, eius balneum, *Hipp.* 3 sqq.
 Hippocentauri, *Prom.* 5. vid. Centauri.
 Hippoclidus non curat, prov. *Apol.* 15. *Herc.* 8. *Philopat.* 19.
 Hippocrates Cous, *Herm.* 1. 63. *Ver. Hist.* 2, 7. *Abdic.* 4. *Bis Acc.* 1.
 Hippocrene, *Adv. Ind.* 3.
 Hippodamia, *Charid.* 19 sqq.
 Hippogerani, *Ver. Hist.* 1, 13.
 Hippogyphi, *Ver. Hist.* 1, 11.
 Hippolyta, Amaz., *Anach.* 34.
 Hippolytus, *Syr.* 23. *Salt.* 40. a Phaedra delatus, *Cal.* 26. comas ei ponunt nubentes, *Syr.* 60. Hippolytea rusticitas, *Amor.* 2.
 Hippomyrmeceas, *Ver. Hist.* 1, 12. 16.
 Hipponax, poeta, *Pseudol.* 2. *Adv. Ind.* 27.
 Hipponicus, *Tim.* 24.
 Hircum mulget alter, alter supponit cri-

- brum, *Demon.* 28. hircum olet rusticus, *D. Mer.* 7.
- Hispanica salsamenta et oleum, *Nav.* 23.
- Histiaeus, grammaticus, *Conv.* 6.
- Historia, de ea et de historicis, *Hist.* historicorum longaeavorum exempla, *Macr.* 22 sqq.
- Histriones personis, quas referunt, attri- buentes actiones inconvenientes, *Pisc.* 3, 33, vid. *Comoedia*, *Tragoedia*.
- Holmeus fons, *Adv. Ind.* 3.
- Homeridae, *Dem. enc.* 17.
- Homerus dux eorum, qui fabulosa nar- rarunt, *Ver. Hist.* 1, 3, mendacia scrip- psit, *Philops.* 2, non vera de bello Troiano, *Gall.* 17, de eo iudicium, *Iup. Tr.* 39, cur quidam ei fidem habeant, *Hist.* 40, patriam non commemorans, *ib.* 14, de eius patria, parentibus etc. *Dem. enc.* 9, temperans in descriptio- nibus, *Hist.* 57, eius narrationes ex astronomia natae, *Astrol.* 22, Alexandro dilectus, *D. Mort.* 12, 3, H. et Demo- sthenes comparati, *Dem. enc.* 5 sqq. de ei. caecitate, *Saturn.* 5, 6, *Ver. Hist.* 2, 20, in insula beatorum, *ib.* 2, 15, non Chium Smyrnaeum vel Colophon- ium esse, sed Babylonium et Tigran- em proprie vocari, *ib.* 2, 20, versus, quos putarent suppositicios, esse suos; Iliadem prius cecinisse, eiusque temere ab ira Achillis initium fecisse; neque esse caecum, *ib.* in causa cum Ther- site superior, *ib.* certans cum Hesiodo, *ib.* 22, carmine celebravit praelia heroum defunctorum, *ib.* 24, epigramma eius fictum, *ib.* 28, eius status, *Dem. enc.* 2, egregius laudator, *pro Imag.* 24.
- Homericae plagae, *de M. Cond.* 8, citatur: *Somn.* 5, *Nigr.* 3, 6, 17, 18, 37, *Tim.* 35, 37, *Prom.* 4, 17, 18, 19, *D. Mar.* 2, 4, 6, 2, *D. Mort.* 11, 1, 15, 1, 2, 16, 1, 5, 18, 2, 20, 2, 25, 1, *Necyom.* 1, 9, 10, *Char.* 1, 4, 7, 8, 14, 19, 22, *de Sacr.* 9, 14, *Pisc.* 1, 3, 5, 41, 42, *Catapl.* 14, *de Merc. Cond.* 1, 11, 16, 20, 23, 26, *Apol.* 6, 8 bis, 14, *Laps.* 2, 6, *Hermot.* 5, 23, 28, 33, *Scyth.* 9, *Zeus.* 2, 10, *Hist.* 4, 8 ter, 49, *Ver. Hist.* 1, 17, 2, 33, *Phalar.* 2, 8, *Alex.* 5, *Salt.* 4, 8, 13, 23, 36, 79, 85, *Eunuch.* 3, *Astrol.* 22, 24, *Demon.* 60, *Amor.* 5, 23, 31, 32, 54, *Imag.* 21, 22, *Pro Imag.* 20, 24, 25, *Iup. Conf.* 1, 2, 4, *Iup. Tr.* 1, 6, 10, 14, 19, 34, 37, 40, 44, 45, *Gall.* 13, 25, *Icar.* 10, 11, 13, 16, 19, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 33, *Paras.* 10, 24, 45, 46, 47, *Luct.* 20, 24, *Bacch.* 7, *Herc.* 4, 7, 8, *Musc.* enc. 5, *Adv. Ind.* 7, 18, *Cal.* 10, 25, 26, 30, *Pseudol.* 27, *Dom.* 3, 4, 9, 11, 18, 20, *Macrob.* 3, *Diss. c. Hes.* 5, *Patr. enc.* 1, 10, 11, 12, *Naevig.* 29, 4, *Peregr.* 1, 7, 21, 31, *Fugit.* 21, 4, *Saturn.* 7, 20, 23, 32, *Conv.* 12, 17, 44, 45, *Dem. enc.* 5, 7, *Deor. enc.* 3, *Soloeec.* 11, *Philopat.* 1, 4, 9, 14, 15, 16, 18, 23, *Charid.* 25, *Tragod.* 14.
- Homines, eorum in deos indignatio, *L. Acc.* 3, nulla hominum vita tranquilla, *Gall.* 27, ridicula, *Icar.* 4, comparat civitati formicarum, *ib.* 19, saltato spectaculo, *ib.* 17, hominum generis rila obnoxium affectibus, *ib.* 29, divos eorum vota, *ib.* 25, hom. principu- yllibus induti, *Amor.* 34, hominis ex peccare, *Demon.* 7, res humanae, que spe neque metu dignae, *ib.* 20, 1, minem facere e pistillo, *Philops.* 3, homines fecit Prometheus, *Prom.* 1, mines a se invicem diversi, *Halc.* 5, homo infans, *ib.* 3, homines de-se- runt deos, *Sacr.* 10, homo nequam rila nominibus appellatus, *Pseudol.* 7, hominibus uti pro iumentis, *index Cyn.* 10.
- Honoris amor nequaquam e vita ex- lendus, *Anach.* 36, honores mutant re- res, *Tim.* 22, *Gall.* 14, ex eruditi- profiscitur honor, *Somn.* 11, cf. *Sorum*, *Divitiae*, *Eruditio*, *Felicitas*, *La- Nomen*, *Notitia*.
- Honoratus, *Cynicus*, *Demon.* 19.
- Horae Solis equos curant, *D. De-* 10, 1, custodes portarum coeli, *Iup. Tr.* 33, *Sacr.* 8.
- Hori libros et Isidis ediscit Pythagoras, *Gall.* 18.
- Hormus, saltandi genus, *Salt.* 12.
- Hospitali lovi sacrificium redeuntis regre, *D. Mer.* 9.
- Hostiae, quales diis praebentur, *S-* 12, ritus circa eas, *ib.* sqq. vid. *S-* crificium.
- Humanitatis imago, *Imag.* 19.
- Hyacinthus, Oeball fil., *Laco*, *de* *Deor.* 14, 2, cf. *D. Mort.* 18, 1, *Hist.* 2, 17, *Salt.* 45, *Nav.* 43, *Dem.* 9, 24.
- Hyades, *Ver. Hist.* 1, 29.
- Hydaspes, fluv., *Hist.* 12.
- Hydra Lernaea, *Phal.* 1, 8, *Iup.* 21, *Amor.* 2, comparantur cum re- res humanae, *Anach.* 35.
- Hydrarnardia, urbs, *Ver. Hist.* 2, 4.
- Hylas, pulcher, *Ver. Hist.* 2, 17, *Nav.* 43.
- Hymenaeus, *D. Deor.* 20, 16.
- Hymettus, *de Merc. Cond.* 35, *Icar.*

- Bis Acc.* 8. olim Hymessus, *Iud Voc.* 8.
 ypata, urbs, *Asia.* 1.
 yperbolus, homo perditus, *Tim.* 30.
 yperboreus homo, praestigiator, *Philops.* 13.
 yperides orator, infidus, adulator, *Dem. enc.* 31. *Demon.* 48. patriae sollicitator, homo trepidus, *Paras.* 42. eius apologia, *Paras.* 56.
 ypnus, portus somniorum, *Ver. Hist.* 2, 32. rex insulae somniorum, *ib.* 33.
 yporchemata, qualla carmina, *Salt.* 16.
 ypsicrates, Amisenus, *Macr.* 22.
 ypsipyle, *Salt.* 44.
 yspasines, rex Characis, *Macr.* 16.
- I.
- acchus laceratus, *Salt.* 39.
 ambulans, *Ver. Hist.* 1, 3.
 apetus, *D. Deor.* 2, 1, 7, 1. *Prometh.* 3. *Herc.* 1. *Saturn.* 7.
 apyx ventus, *D. Mort.* 11, 2.
 asion, *Deor. conc.* 8.
 asion, *Salt.* 52. eius socius Pollux, *D. Deor.* 26, 1.
 asia, Asiae, *Hist.* 29, 50.
 asis, *Iup. Tr.* 42.
 asius, Penelopeus Spartanæ pater, *D. Deor.* 22, 1. — *Imag.* 20. — ei primo Bacchus palmitem dedit; oculos ab computatoribus, *D. Deor.* 18, 2. *Salt.* 40.
 asius, *Imag.* 21. *Salt.* 49. *Gall.* 23. *Icar.* 3. narratio de eo unde nata, *Astrol.* 15.
 asius, *Hist.* 35.
 asius, mons, *D. Deor.* 4, 2, 12, 1. *D. Mar.* 5. vid. Gargarus.
 asius Dactyli, *Salt.* 21.
 asius, *D. Mort.* 21. parasitus, *Paras.* 44.
 asius non exstinguitur igne, *Amor.* 2. igni sacrificant Persae, *Iup. Tr.* 42. in ignem se conferre ex fumo, *Nec.* 4. ignis necessitas, *Prom.* 19. communicatus non decrescit, *ib.* 18. solis ignis flagrantior, *ib.* 19. ignis celere mortis genus, *Pe-regr.* 21. sacrilegorum et homicidarum poena, *ib.* 24.
 asius plurius malorum causa, *Ca-lumn.* 1.
 asius deus Atheniensium, *Philopat.* 9.
 asius, Thessalus, *Salt.* 14.
 asius malorum, *Conviv.* 35.
 asius, tragoedum calamitates Phrygum canentem audientes, *Pisc.* 38.
 asius, *de Dom.* 4, 5. *Navig.* 13.
 asius, parturientium dea, *D. Deor.* 8. *Syr.* 38.
 asius interit, *Char.* 23.
 asius formae corporis praestantissimae, *Imag.* 5. eruditionis, *ib.* 16. benignitatis, *ib.* 19. beneficentiae, *ib.* 20. benevolentiae, *ib.* 21. animae praestantissimae, *ib.* 16—23. sapientiae et prudentiae, *ib.* 17. imaginum quarundam miracula, vid. Simulacrum, *Status.*
 asius, *D. Deor.* 3. *Salt.* 43. — fluv. Arg. non superest, *Char.* 23.
 asius, remedia morborum, *Philops.* 11 sq. amatos reducere posse putantur, *D. Mer.* 1. incantationis descriptio, *D. Mer.* 4.
 asius auctor fragm. *Laps.* 2. *Scyth.* 9. *Hist.* 14, 17, 18, 22, 24, 29, 31. *Lexiph.* 17. *Iup. Tr.* 1. *Rhet. Praec.* 11. *Musc. enc.* 11.
 asius, *D. Mar.* 15, 1, 4. Indi primi vinum bibentes quomodo affecti fuerint, *Nigr.* 5. philosophi, *Fug.* 6. solem adorant saltando, *Salt.* 17. mortuos vitro obliunt, *Luct.* 21. a Baccho subacti, *D. Deor.* 28. *Salt.* 22. Indica testudo, *Asia.* 53. vestis tenuissima, *Musc. enc.* 1. Indicae gemmae, *Amor.* 41. formicae, *Gall.* 16. *Ep. Sat.* 24. Indici pavones, *Nav.* 23.
 asius Stoici dicebant mala, divitias, dolorem, *Conv.* 31, 36, 37, 47.
 asius, *Catapl.* 21.
 asius, vid. Orcus. de inferorum loco et condicione, vid. *D. Mort. Sacrif. Nelyom.*
 asius, de Inone, Bacchi nutrice, in mare praecipitata, a delphinibus excepta, *D. Mar.* 8, 1, 9. *Salt.* 42, 67.
 asius, dea, *Paras.* 2. insaniae sanandae ratio, *Abd.* 4, 17. diversi modi, *ib.* 30.
 asius Phari, *Hist.* 62. alia, *Salt.* 14. *Amor.* 18. *Dips.* 6. *Syr.* 16.
 asius beatorum, *Ver. Hist.* 2, 5—29. *Herm.* 71. *Dem. enc.* c. ult.
 asius sceleratorum descriptae, *Ver. Hist.* 2, 29—31.
 asius, invidemus virtuti alterius, pulchris non invidemus, *Charid.* 23.
 asius, Inachi filia, ab Iove amata, ei. fata, *D. Mar.* 7. ventis imperat, navigantibus praestat, *ib.* *D. Deor.* 3. *Salt.* 43. vid. Isis.
 asius, *D. Mort.* 5, 2. *Amor.* 2. *Phal.* 1, 8.
 asius, Platonius, *Philops.* 6 sqq. Canon vocatus, *Conv.* 7 sqq.
 asius sinus, *Amor.* 6. Ionio modo quid proprium, *Harm.* 1. Ionica monilia, *D. Mer.* 7, 1. Ionicorum templorum species, *Syr.* 39.

- Ionopolis, *Alex.* 58.
 Iophon, patrem Sophoclem dementiae accusat, *Macr.* 24.
 Iphianassa, *D. Mar.* 14.
 Iphigenia, *Tox.* 6.
 Iris, nuncia Iovis, *D. Mar.* 10.
 Irus, *Necyom.* 15. *Char.* 22. *Nav.* 24.
 Isaacus orator, *Dem. enc.* 12.
 Isidorus Characenus, *Macr.* 15. 17.
 Isis, vid. Io. dea et navis, *Nav.* 5. eius negotia, *D. Deor.* 3. cincinnati, *Adv. Ind.* 14. libri in Aegypto, *Gall.* 18.
 Ismentias, *Adv. Ind.* 5.
 Ismenodora, *D. Mer.* 5. 4.
 Ismenodorus, *D. Mort.* 27, 2.
 Isocrates, ei. laudatio Helenae, *Dem. enc.* 10. ad bellum timidus, *Paras.* 42. ei. mors, *Macr.* 23. *λῆρος Rhet. praec.* 17.
 Isodemus Troezenius, poeta, *Dem. enc.* 27.
 Isthmus, *Nav.* 20. *D. Mar.* 8. 1. 20 stadia latus, *Ner.* 1. a Nerone perfodiendus, *ib.* sqq. in Isthmicis ludis quod praemium, *Anach.* 9. ibi non licebat comedia et tragoedia certare, a qua lege abijt Nero, *Ner.* 9.
 Italia, Hannibalis armis capta, *D. Mort.* 12, 2. Italiae aër, *Macrob.* 9. Italicum vinum, *Nav.* 23.
 Itys, *Tragod.* 52.
 Iudaei medici, *Tragod.* 173.
 Iudex, ad quid attendere debeat, *Eus.* 5. utramque debet audire partem, *Herm.* 30. *Cal.* 8. iudicium merces triobolus, *Dem. enc.* 36. *Bis Acc.* 15.
 Iudicium nullum putat esse verum Pyrrho, *Bis Acc.* 25. meliorum distat a vulgi iudicio, *Harm.* 2. iudicium inferorum, *Catapl.* 23 sqq.
 Iuno, nutritivt eam Tethys, *Tragod.* 94. exprobrat Iovi amores, *Iup. Tr.* 2. Iunonis zelotypae imago, *D. Deor.* 3. 5. propter zelotypiam perdit Semelen, *D. Deor.* 9, 2. Latonae locum ad parientum non concedit, *D. Mar.* 10. ei. filius Vulcanus, quomodo conceptus, *Sacr.* 8. ab Argivis colitur, *ib.* 10. Priapo tradit Martem, *Salt.* 21. ei. certamen cum Venere et Minerva de pulchritudine, *D. Deor.* 20. *D. Mar.* 5. seditio nem movet contra Iovem, *D. Deor.* 21, 2. ab Ixione amata, *D. Deor.* 6. opum donatrix, *D. Mar.* 7. Tiresiam excaecans, *D. Mort.* 28, 3. ab Euphratore picta, *Imag.* 7. a Polycteio efficta, *Somn.* 8. dea templi Hierapolitani, *Syr.* 16 sqq. statua ei. Hierapol., *Syr.* 31. 32. sacra Hier. *ib.* 44. cf. *D. Deor.* 16. 18. *Charid.* 10 11. *Philopatr.* 11.
 Iuppiter, epitheta eius, *Tim.* 1. 4. ἀποτρόπαιος, *Alex.* 4. Ammon, *D. Mort.* 12, 2. 13, 1. arietina facie apud Aegyptios quam ob rem, *Sacr.* 14. *Astr.* 8. barbatus, *Sacr.* 11. statua ei. Olymp., *Hist.* 27. direpta, *Tim.* 4. *Iup. Tr.* 25. statua Hierapolitana, *Syr.* 31. sacra, *ib.* 44. de Iove mythi, *Sacr.* 5. domus Iovis, *ib.* 8. sepulcrum apud Cretenses, *ib.* 10. *Philops.* 3. *Iup. Tr.* 45. *Tim.* 6. *Philopatr.* 10. ei. opera multa, *Bis Acc.* 2. *Icar.* 25 sqq. a tena terram et mare suspendere valeat, *Hist.* 8. *Iup. Conf.* 4. *Astrol.* 22. gratiatio viribus suis et metus ob conditionem trinum dearum, *D. Deor.* 21. Mercurio utitur internuntio, *ib.* 24. et Iride, *D. Mar.* 10. Phaëthontem interficit, *D. Deor.* 25. cur Prometheus piniret, *Prometh.* 6 sqq. eundem non solveret, *D. Deor.* 1. multa habet terpla, *Prom.* 14. *Icar.* 24. aram in Gargar, *D. Deor.* 4, 2. sub eius regno omnia perturbantur, *D. Deor.* 10. a nam ex capite parit Minervam, *D. Deor.* 8. ex femore Bacchum, *ib.* 3. Tiresiam arte vaticinandi donat, *I Mort.* 28, 3. sceptrum ei. furatus est Mercurius, *D. Deor.* 7, 3. Ixionem immortalem facit, tentat et punit, *ib.* 3. divitiarum distributor, *Satura.* 2. passim. cur iudicium de pulchritudine dearum repudiavit, *D. Deor.* 20, 1. *I Mar.* 5. Aesculapio iratus, *Salt.* 5. Delum insulam stabiliri iubet, *D. Mar.* 10. suppositicius, *Deor. conc.* 6. Momo incusatus ob amores et malum exemplum, *Deor. conc.* 6 sqq. *Iup. Tr.* 2. eius amores, *Charid.* 7. 8. quae se mutarit amoris causa, *Prometh.* 17. infelix in amoribus, *D. Deor.* 2. Thetin amatam cur valere iusserit, *ib.* 1. in aquilam mutatus rapit Ganymedes etc. *ib.* 4. 5. 20. amat uxorem Amphitryonis, *ib.* 10. Semelen, *ib.* 9. Ex pam, quam in taurum transformatus a pit et in Cretam abducit, *D. Mar.* 5. *Syr.* 4. in arum mutatus Danaë, *I Mar.* 12. *Gall.* 13. Ionem, *ib.* 7. Ladam, *D. Deor.* 20, 14. adulteravit Iunonis uxorem, *D. Deor.* 6, 3. conf. *Philopatr.* 4. *Salt.* 37. 47. 80.
 Iusurandum amatorum vanum, *D. Mer.* iurare falso non verentur per numerum quod impotens credunt, *Philops.* 4 sqq. iusurandum Lacedaemoniorum.

Pythagorae, Graecorum, Scytharum, Socratis, vid. hh. vv.
 iustitia laudatur, *Bis Acc.* 5. eius inimici, *ib.* 8.
 iuventus, vid. Adolescentia.
 iocion, mythus de eo, *D. Deor.* 6. *Ep. Sat.* 38. *Tragod.* 11 al.

K.

kalendae, vid. Calendae.

L.

labdacidae, *Salt.* 41.
 abores Dromonis vel Tibii, *de Merc. Cond.* 25. labores sustinere quid prosit, *Gall.* 23. (vid. Corpus, Vires.) ex illis nascuntur bona, *Rhet. Praec.* 8.
 labyrinthus, *Salt.* 49. — cognomen Diphili Stoici, *Convio.* 6.
 lac gallinae mulgere, *de Merc. Cond.* 13.
 laedaemoniorum exercitia, *Anach.* 38. puerorum flagellatio, *ib.* et sqq. musicen amant et saltationem, *Salt.* 10—12. cur ante quam luna esset plena non exirent in proellum, *Astrol.* 25. eorum reges bino habent calculos, *Harm.* 3. eorum cum Argivis bellum, *Char.* 24. pristinus exiunt mores, *D. Mort.* 1, 4. mulieres tonsae, *Fug.* 27. Lacedaemonicae fabulae, *Salt.* 45. 46. Laconicus murex, *Catapl.* 16. lapis, *Hipp.* 5. quid illi significant $\xi\eta\tau\alpha\iota$, *Apol.* 3. conf. *Demon.* 46. *Icar.* 16.
 lachanopteri, *Ver. Hist.* 1, 13.
 laches, *Tym.* 58.
 lachesis, una Parcarum, *Iup. Conf.* 2.
 lais, Laidis speculum, *Epigr.* 33. cum Diogene, *Ver. Hist.* 2, 18.
 laius, *Iup. Conf.* 13.
 lamia, *Philops.* 2.
 lampichus, tyrannus, *D. Mort.* 10, 4.
 lampis, *D. Mort.* 27, 7.
 lampascus, sedes Priapi, *D. Deor.* 23, 2.
 laodamia, *Salt.* 53.
 laomedon, *Iup. Conf.* 8. *Sacr.* 4.
 lapilli ignei coloris, *D. Mer.* 6.
 lari, aves maritimae, *Ver. Hist.* 1, 31.
 lari in morem, *de Merc. Cond.* 3.
 larissa, *Asia.* 4.
 latona, de L. ab Iove amata eiusque partu, *D. Mar.* 10. *Salt.* 38. *D. Deor.* 16. — uxor Evagorae, *pro Imag.* 27.
 latronum mores, *Asia.* 16 sqq.
 laus est liberum quiddam, *pro Imag.* 18. non habet quantitatis legem, *ib.* quomodo instituenda sit, et quid differat ab adulatione, *ib.* 19 sqq. in laudando comparare scitum, *ib.* laudem quomodo

quis possit consequi, *ib.* 17. invidiae non debet laus esse obnoxia, *ib.* 23. veri laudatoris ingenium, *ib.* 20. laudes suas cur quisvis facile admittat, *ib.* 3. laude sua capti quibus similes, *ib.* ea delectantur feminae, licet sibi falso saepe attributa, *ib.* 4. sub nimia laude quid lateat, *ib.* 1. quando laudes sint tolerabiles, *ib.* 2. cui laus iucunda vel gravis, *Hist.* 11. 13.

Lautumiae Syracus., *Hist.* 38. *de M. C.* 35. Lazi, *Tox.* 44.

Leaena meretrix, *D. Mer.* 5.

Learchus, *Deor. conc.* 7.

Lehadia, *Necyom.* 22. *D. Mort.* 3, 1.

Lechaeus sinus, *Ner.* 4.

Lectica uti effeminatum, *Cynic.* 10.

Lecythion, *Fugit.* 32.

Leda, *D. Deor.* 20, 14. 24, 2. 26. *D. Mort.* 1, 1. 18, 1. *Charid.* 7.

Lemnos, Vulcani officina, *D. Deor.* 15.

Lemni Vulcanum excipiunt, *Sacr.* 6.

Lemniadas odit Venus, *Amor.* 2. *D. Mer.* 13. *Epigr.* 24. Lemnicae fabulae, *Salt.* 53.

Leo devinctus Hiclo, *de Merc. C.* 31. leonina pelle tegere simlam, *Philops.* 5.

leonem hinnulus, *D. Mort.* 8, 1. leones sollvagi, *Ep. Sat.* 24.

Leogoras, Agrigentinus, *Phal.* 1, 9.

Leonidas, *Rhet. Praec.* 16.

Leontichus, *Philops.* 6.

Leosthenes, *Dem. enc.* 14.

Leotrophis, *Hist.* 34.

Lepadea, *Necyom.* 22.

Leptidas, philosophus Epicureus *Alex.* 25, 43.

Lerna lacus, *D. Mar.* 6. non procul a Craneo, *Hist.* 29. vid. Hydra Lernaea.

Lesbonax, *Salt.* 69.

Lesbus, ubi Orphei caput et lyra, *Adv. Ind.* 11 sqq. Lesbiarum libido, *D. Mer.* 5.

Lethes aqua, *D. Mort.* 13, 6. quid efficiat, *Luct.* 5. non efficax, *D. Mort.* 23, 2.

Leucanor, rex Bosphoranorum, *Tox.* 44 sqq.

Leucothea, *Ner.* 3. Ulixem servavit, *Ver. Hist.* 2, 35.

Lex, de praemio tyrannicidae dando, *Tyr.* 11 sqq. de filio abdicando, *Abd.* 8 sqq.

20. leges Saturnallium, *Cronos.* leges cur inutiles, *Demon.* 59. aliquid peregrini habentes reveretur vulgus, *Gall.* 18.

Libanitis, *Adv. Ind.* 3.

Libanus, *D. Deor.* 11, 1. *Syr.* 8. arena rubra inficit flumen Adonin, *ib.* plus quam diei iter altus, *ib.* 9.

Liberos qui immolantes devoveant, *Syr.* 58.

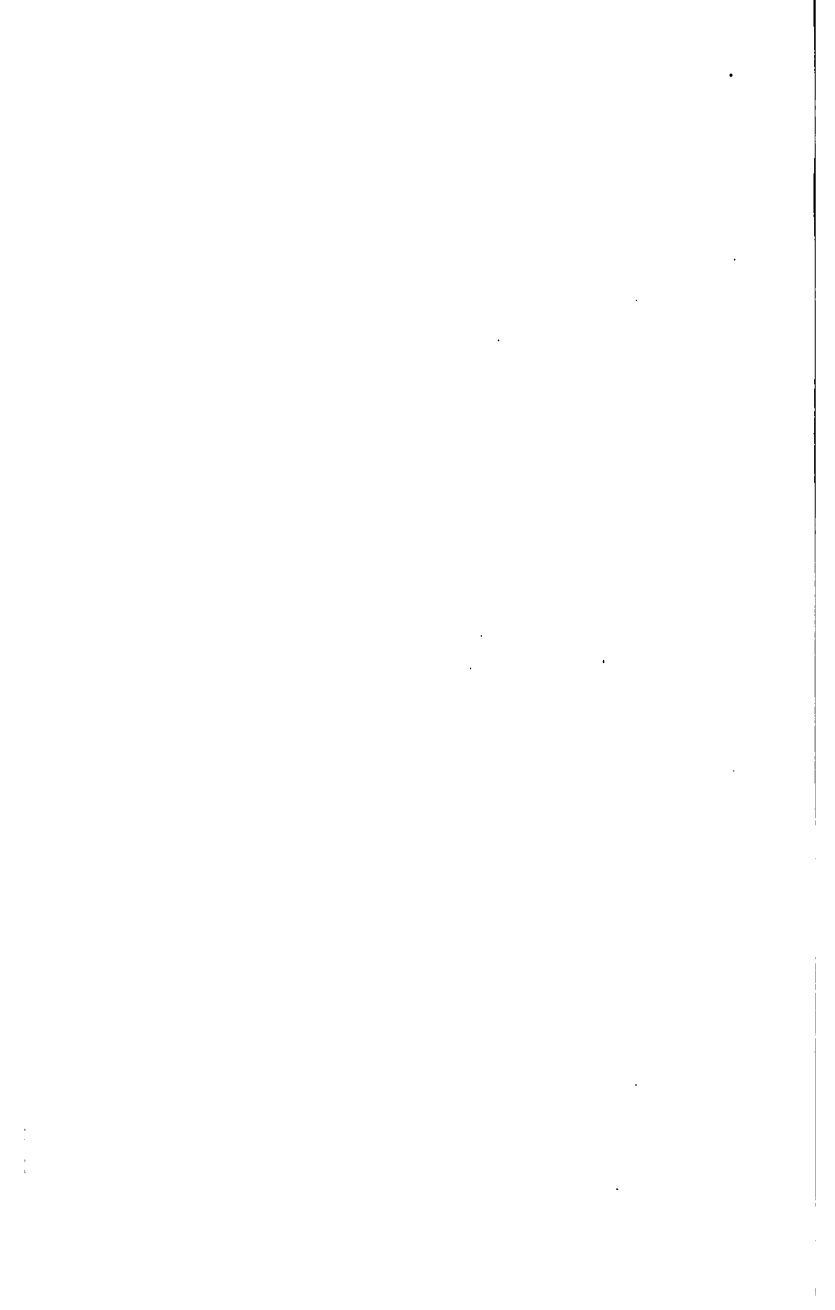
- publice libros suos praelegerit coepit, *Bacch.* 5. 8. *Herc.* 7. 8, cur scripserit
 lectas historias, *Ver. Hist.* 1, 4, derisus
 ob vocem apophras, *Pseudol.* 7.
 cifer, Ceycis pater, *Halc.* 1. *Ver. Hist.*
 1, 12. 15. 28. 32.
 cillius, *Epigr.* 34.
 cius Patrensis, *Asia*.
 ctae exercitium, quid, *Anach.* 8.
 ctus de mortuo ridiculus, *Luct.* 1 sqq.
 ctus expertus nemo, *Demon.* 25.
 cullus bellum gerit cum Tigraue, *Macr.*
 5.
 us semper virens, *Philopat.* 10.
 ii Ioviales, vid. *Diasia*.
 ia dea, *D. Deor.* 10. 2. *Syr.* 34. amat
 ndymionem, *D. Deor.* 11. *Sacr.* 7.
 . opera, *Bis Acc.* 1. lunae memora-
 lia, *Ver. Hist.* 1, 10—26. natura ad-
 irabilis, *Icar.* 4. eius inquirendae ni-
 le curiosi reprehenduntur, *ib.* 20 sqq.
 us influxus, *Astr.* 25. a sole mutua-
 re lucem, *ib.* 3. eam sub nomine Me-
 e colunt Phryges, *Iup. Tr.* 42. eclis
 is lunae, *Ver. Hist.* 1, 19. lunae so-
 que oppositio et quadratura, *Philo-*
tr. 24. detracta et immutata ab prae-
 giatoribus, *Philops.* 14. Myiam in
 iscam transfert, *Musc. enc.* 10.
 na Sidoniorum, *Syr.* 4.
 solivagi, *Ep. Sat.* 34.
 nos in pera gestant philosophi, *Fug.*
 niarum fabula, *Nigr.* 3.
 n et pulvis cur subiciantur in gym-
 nasia, *Anach.* 28 sqq.
 lucem noctu emittens gemma *Syr.*
 lux aeterna, *Philopat.* 13.
 yria naturae leges violat, *Amor.* 20.
 ena, *D. Mer.* 12, 1.
 mbes, *Pseudol.* 2. ei, filia (Neobule)
 vi voce praedita, *Amor.* 3
 chion, *Adv. Ind.* 7.
 m, *Anach.* 7. *Lexiph.* 2. philoso-
 rum arena, *D. Mort.* 1, 1.
 vels gemma, *Syr.* 32.
 opolis, *Ver. Hist.* 1, 29.
 urbes, Luciani tempore non flo-
 res, *Amor.* 7.
 us, i. e. Lucianus, q. v.
 hron, *Lexiph.* 25.
 us, mons, *Tim.* 3.
 us, orator, miles trepidus, *Paras.*
 — Thrax, *Salt.* 51. — legislator
 daemoniorum, ex coeli rationibus
 rem publicam instituit, *Astrol.*
 enex scripsit leges, *Anach.* 38. 39.
 etas, *Macr.* 28. in insula beato-
 ro *Ver. Hist.* 2, 17.
 Lydi, *Syr.* 15. *Tragod.* 35. eos vicit
 Raccus, *D. Deor.* 18. *Salt.* 22. Ly-
 dia harmonia, *D. Mer.* 15, 2. Lydio
 modo quid proprium, *Harm.* 1. Lydus
 senex, Silenus, *Deor. conc.* 4.
 Lynceus, *Tim.* 25. *D. Mort.* 28, 1. *Pro*
Im. 20.
 Lyra ab Mercurio inventa, *D. Deor.* 7, 4.
 — meretrix, *D. Mer.* 6, 2.
 Lysias, Cephali fil., *Dom.* 4. — a Phae-
 dro proditus, *Amor.* 24.
 Lysimachus comicus, *Iud. Voc.* 7.
 Lysimachus, Thraciae rex, *Hist.* 1. eius
 aetas, *Macr.* 11. — *Icar.* 13.
 Lysippus statuaris, *Iup. Tr.* 9. 12.
 Lyson, *Tox.* 12.
 Lyxus, pater Herodoti, *Dom.* 20

M.

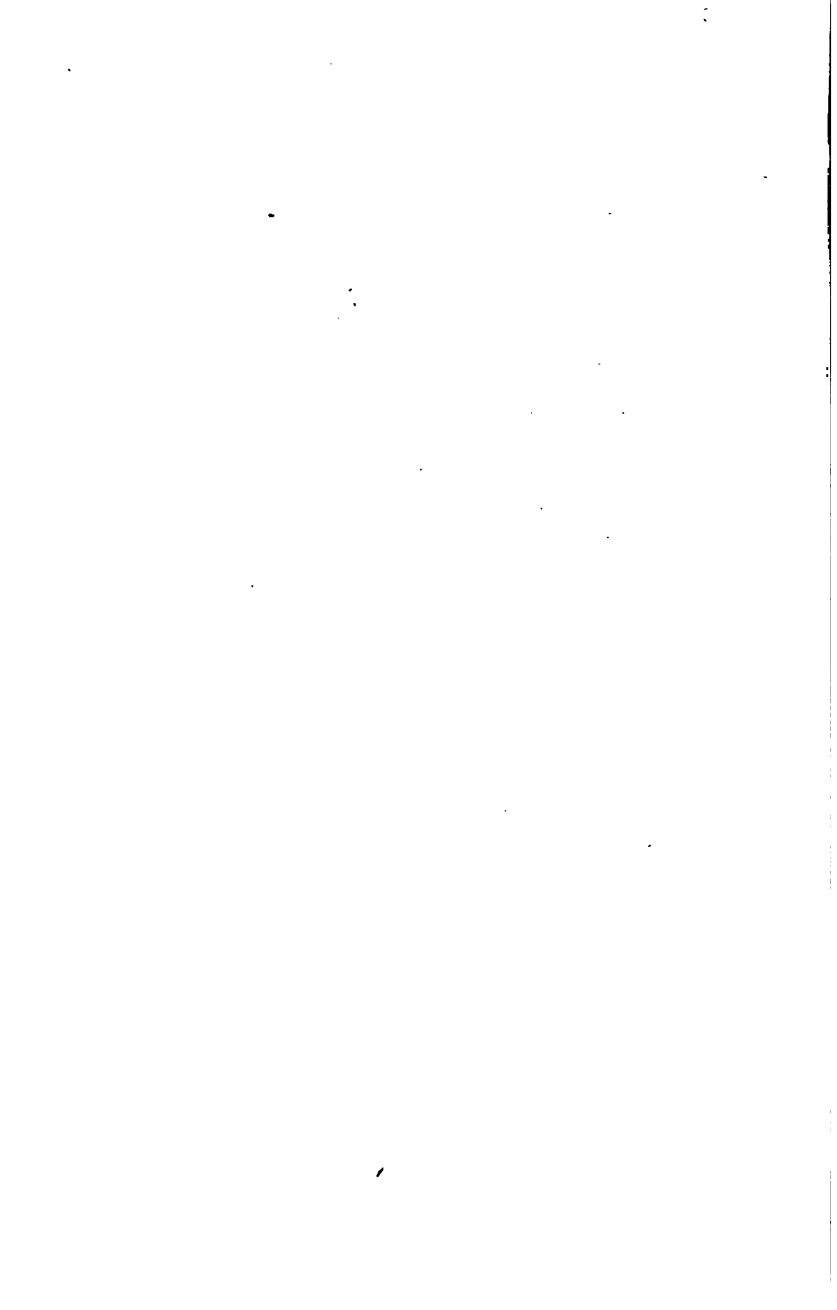
- Macedonicorum commentariorum fragmen-
 tum, *Dem. enc.* 28 sqq.
 Macentes Scythia, *Tox.* 44 sqq.
 Macetis, *Alex.* 6.
 Machael Indi, *Bacch.* 6.
 Machylene, *Tox.* 44 sqq.
 Maeandrius, proditor et successor Poly-
 cratis, *Char.* 14. *Necyom.* 16.
 Maenades, Bacchi comites, *D. Deor.*
 2, 2. *Bacch.* 4. a Pane amantur, *D.*
Deor. 22, 4. Pentheum discerpunt, *Sa-*
turg. 8.
 Maeon Lydus, num Homeri pater, *Dem.*
enc. 9.
 Maotis palus, *Tox.* 4.
 Magi, longaevi, *Macr.* 4.
 Magidion, *D. Mer.* 12, 1.
 Magnes, lapis, *Imag.* 1 extr.
 Magnificencia in aedibus, suppellectile et
 vestibus nihil prodest, *Cynic.* 8. 9.
 Magnus, *Alex.* 52.
 Maia, Atlantis, Mercurii mater, *D. Deor.*
 24, 2.
 Mala demorsa tradere, amoris signum
D. Mer. 12. *Tox.* 13.
 Malchion Syrus, *Hist.* 28.
 Malea, promontorium, *Ner.* 1.
 Mali, quorum veniant post mortem, *Luct.*
 8. exempla malorum, *Bis Acc.* 8. ma-
 litiae characteres occulti ex dicto Eu-
 ripidis, *Paras.* 4. eorum post hanc vi-
 tam poenae, *Iup. Conf.* 17. mala omni-
 bus communia, *ib.* 18.
 Mallus, ubi Amphiloehi oraculum celebra-
 rit, *Alex.* 29. *Philops.* 38.
 Malthace, *Rhet. Praec.* 12.
 Malva verberati, *Fug.* 33. malvae vis.
Ver. Hist. 2, 28. 46.
 Mandragoras, sopiendi vim habens, *Tim.* 2
Dem. enc. 36.

- Mandroboli more, *De M. Cond.* 21.
 Mantineensium τὸ κελταστικὸν laudatum. *D. Mort.* 14, 2.
 Marathon, *Icar.* 18. *Rhet. Praec.* 19. *D. Deor.* 22, 3.
 Marcomanni, *Alex.* 48.
 Marcus imperator, *Alex.* 48.
 Mare tranquillum homines allicit, *Dom.* 12.
 Margites, homo fatuus, *Herm.* 17. *Philops.* 3.
 Maritorum zelotypia, *Amor.* 42.
 Mars, eum saltatione et armis instruit Priapus, *Salt.* 21. cur victus a Cupidine, *D. Deor.* 19. amat Venerem, *ib.* 12, 2, 15, 3. in adulterio cum Venere ab Vulcano vinculis constrictus, *ib.* 17. *Gall.* 3. *Philopat.* 6. ob Neptuni lacrimas solutus, *ib.* 8. ense ei furatus erat Mercurius, *D. Deor.* 7, 1. Martis amicus, Alectryon, *Gall.* 3. filius. Ascalaphus, *Astr.* 20. feminarum deus Argis, *Amor.* 30. conf. *D. Deor.* 21. *Tragod.* 40.
 Marsyas, *D. Deor.* 26, 2. *Adv. Ind.* 5. *Tragod.* 313.
 Massinissae regis aetas, *Macr.* 17.
 Mastira, *Tox.* 57.
 Matribus primogeniti acceptiores, *Paras.* 61.
 Matrimonium, vid. Conlugium.
 Matula, imingere in matulam, *De Merc. Cond.* 4.
 Maurusia, *Hist.* 28. Mauri ap. Romanos stipendio merentur, *ib.* 31.
 Mausacas, *Hist.* 28.
 Mausoli res gestae et monumentum, *D. Mort.* 24. eum ridet Diogenes, *ib. Neocyom.* 17.
 Mazaea, Leucanoris fil., *Tox.* 44 sqq.
 Mechanici nobiles, *Hipp.* 2. mechanicas artes dissuadet Luciano eruditio, *Somn.* 9.
 Medea, *Salt.* 40. 53. ex insomnio Iasonis amore capta, *Herm.* 73. zelotypia inflammata pingitur, *Dom.* 31. multebrem deplorat sortem, *D. Mort.* 28, 2.
 Medii, *Macr.* 4. pedibus debiles, *D. Mort.* 27, 5.
 Medicamenta in omnibus non eandem habent vim, *Abd.* 27. saepe fallunt artem, *ib.* 17. de arte medica, *Abd.* 26 sqq. medico multa ante circumspicenda, quam accedat ad curationem, *ib.* 17. natura hominis ante exploranda, quam adhibeantur medicamenta, *ib.* 29. qualia multa medicamenta, *Alex.* 5. medici Syri s. Iudaei, *Tragod.* 265. qui nonores medica publice tributi, *Abd.* 23.
 Medici, vid. Agathocles, Alexander, Antigonus, Apollonius, Archibius, Dionius, Erasistratus, Hippocrates, Paeon Pactus, Sopolis, Syrus.
 Medius historicus, *Macr.* 11.
 Medusa, *D. Mar.* 14. *Dom.* 22. picta *ib.* 25.
 Megabyzus, *Tim.* 22.
 Megacles, *Tim.* 22. *Catapl.* 8.
 Megapenthes, tyrannus, *Catapl.* 8 sqq. 25 sqq.
 Megapola, mulier, *Asin.* 28.
 Megara, uxor Herculis, *D. Deor.* 13. regio, *Dem. enc.* 37. fabulae Megaricae *Salt.* 41.
 Megilla, *D. Mer.* 5.
 Megillus, Corinthius, *D. Mort.* 1, 3. *Catapl.* 22.
 Melampus acute audiens, *pro Imag.* 3.
 Melanope, num Homeri mater, *Dem. enc.* 1.
 Melanthus, assentator, *D. Mort.* 6, 5.
 Melas stus, *Adv. Ind.* 11.
 Meleager, *D. Mort.* 15, 3. *De sacrif.* 1. *Salt.* 50. *Conv.* 31.
 Melesigenes, *Dem. enc.* 9.
 Meletides, *Amor.* 53.
 Melicertes, *D. Mar.* 8, 1, 9, 1. *Salt.* 42. *Ner.* 3.
 Melissa, *D. Mer.* 12, 1.
 Melitensis canicula, *Conv.* 19. *Philops.* 27. *de Merc. Cond.* 34.
 Meletus, *Iup. Conf.* 16. vid. Anytas.
 Melpomene, *Imag.* 14.
 Memnonis status, ad orientem solem clamans, *Philops.* 33. *Tox.* 27.
 Memphi colitur bos, *Iup. Tr.* 42. *Deor. conc.* 10. Memphis, *Hipp.* 2. inde ibi des, *Nav.* 15. Isthmici cincinnati ibi ostenduntur, *Adv. Ind.* 14.
 Men sive Mene, dea Phrygum, *Iup. Tr.* 8, 42.
 Menander, *Amor.* 43. *Iup. Tr.* 53. *Pisc. dol.* 4.
 Mendacia, qualia licita, *Philops.* 1. aut necessaria proficisci ex amentia, *ib.* 2. totarum mendacia nationum, *ib.* 3 sqq. poetarum tolerabilia, *ib.*
 Menecles, *Asin.* 49.
 Menecrates, *Harmot.* 50. *Tox.* 24 sqq.
 Menelaus ex Pelopidis oriundus, Helenae maritus, *D. Deor.* 20, 14. aucta belli Troiani, *D. Mort.* 19. Proteus miratur, *D. Mar.* 3. ei domus, *Catapl.* 25. *Dom.* 3 et passim. cf. *Fe Hist.* 2, 8. *Gall.* 17. *Charid.* 17.
 Menippus, philosophus Cynicus, sub Augusto, *Pisc.* 26. ubi versari solebat omnia ridens, qualis erat facie et vultu, *D. Mort.* 1. homines deprudit odit, *D. Mort.* 2, 10, 2, 9. mortem se conscivit, *ib.* 12, 13. mordax *Bis Art.*

JUN 3 1936

